Horia Tecuceanu

CĂPITANUL APOSTOLESCU și FILIERA

EDITURA
CARTEA ROMÂNEASCĂ

HORIA TECUCEANU

CĂPITANUL APOSTOLESCU ŞI FILIERA

NOTĂ :

Întrucît această lucrare este, în exclusivitate, o ficțiune, orice asemănare cu situații, persoane sau nume reale este cu totul întîmplătoare.

H.T.

HORIA TECUCEANU

CĂPITANUL APOSTOLESCU ŞI FILIERA

CARTEA ROMÂNEASCĂ

1981

Coperta de ADRIAN IONESCU

Partea întîi

FILIERA

Capitolul I

CUTIA CU SURPRIZE

Mi-am îmbrăcat trencicotul, am strîns cordonul în cataRame și am pornit spre ușă. Cînd am pus mîna pe clanță, telefonul a început să zbîrnîie. Fără să dau drumul clanței, am întors capul și am privit spre dispozitivul inventat de Graham Bell. Cînd a țîrîit pentru a doua oară, mi-am amintit că, printre altele, în salariul ce-l primesc este inclusă și sarcina de a răspunde la telefon cînd sînt căutat. În consecință, m-am apropiat de biroul meu și am ridicat receptorul.

„Brigada omucidere, căpitanul Apostolescu...", am zis, ascultînd urmarea... „Asta ce fel de glumă mai e, tovarășe locotenent ? !" m-am interesat, mai mult decît contrariat. Cînd mi-a comunicat că regulamentul de ordine interioară nu-i permite să facă bancuri cu superiorii, l-am rugat să-mi dea adresa la care trebuia să vin.

După ce am depus receptorul pe furcă, am scris pe o coală de hîrtie unde mă deplasez și am așezat depeșa, la vedere, pe biroul locotenentului Dan Simionescu, care, ghidat de un fler extraordinar, știe să lipsească cu o precizie matematică exact atunci cînd am mai multă nevoie de el.

*
* *

Ștergătorul automat, cu mișcările sale regulate de du-te-vino, ca de metronom, se străduia să îndepărteze apa care potopea parbrizul mașinii, însă fără să aibă vreun spor. Pentru o clipă se zăreau doi-trei metri din caldarîmul

inundat de ploaia care se revărsa cu înverşunare asupra bulevardului Dimitrov, apoi, tot atît de repede, dispărea în pîclă pentru a reapărea la acelaşi interval de timp. Deşi maşina înainta cu prudenţă, încet, nu cum i-ar fi plăcut plutonierului Vartunian, cu 140 de kilometri pe oră, apa era zvîrlită în jurul maşinii mai abitir decît ar fi putut s-o împroaşte un papuc zburător lansat într-un concurs nautic. Mai mult am ghicit decît am văzut cum am virat la stînga, pe şoseaua Mihai Bravu, şi apoi la dreapta, pe strada Chiristigiilor.

Cînd maşina a oprit la destinaţie, am deschis portiera şi am privit scara, cu zece-douăsprezece trepte, care ducea spre marea clădire cu cărămizi aparente, ca la cazărmi. Am mai ezitat o clipă, privind cum apa ce se revarsă din cer loveşte pavajul trotuarului şi rebondează de parcă ar fi plouat de jos în sus, şi m-am aruncat afară. Deşi am urcat cîte patru trepte odată, cînd am ajuns sus şi am trecut de cealaltă parte a porţii, la adăpost de ploaie, trenciculul meu era atît de îmbibat, încît, dacă aş fi avut un adaos de rom şi frişcă, aş fi putut trece drept o savarină apetisantă.

În timp ce-mi scoteam cu mişcări grăbite trencicotul, care-mi demonstrase că la nevoie pot conta pe el şi în calitate de sugativă, am privit în jurul meu, deşi nu mai era necesar, deoarece miasma care mi-a lovit mucoasa olfactivă era suficient de edificatoare pentru a mă convinge că mă aflu exact acolo unde fusesem programat. În dreapta, de-a lungul pereţilor, se aflau raioanele pentru vînzarea peştelui, în faţa cărora zeci de cumpărători încercau să-şi pună de acord gusturile şi pretenţiile cu marfa ce li se oferea. În faţa intrării prin care irupsese, se vedea gangul care conducea spre hala de carne. Cum nu venisem după cumpărături, am întors capul spre stînga şi am văzut tocmai ceea ce mă interesa. În faţa unei uşi, practicată într-o poartă metalică, ca de hangar, un tînăr locotenent de miliţie stătea cumineel şi privea întrebător spre mine.

— Locotenentul Tudorache? am spus, apropiindu-mă de el.

După ce a confirmat, nu mi-a lăsat timpul necesar pentru a-i povesti că i-aș fi rămas recunoscător dacă apela la serviciile mele după încetarea ploii. M-a rugat să-l însoțesc.

I-am făcut pe plac și l-am urmat în dosul porții metalice. Am străbătut un gang înalt și larg, transformat în antrepozit pentru rulouri de hîrtie de împachetat și lăzi de diferite dimensiuni. După aproximativ douăzeci de metri, cînd am depășit o nouă poartă metalică, de data asta cu ușile deschise larg, pînă la pereți, m-am pomenit pe peronul liniei de garare a halei Obor. Cîțiva metri mai departe, ghidul meu și-a stopat elanul în dreptul unui vagon frigorific, în fața căruia, pe peron, se aflau opt lăzi cu pește.

— Aici este, m-a anunțat locotenentul, indicîndu-mi una dintre lăzi.

Era un container înalt și lat de un metru și lung de aproape doi. În interiorul lui, căptușit cu tablă zincată, se aflau crapi și bucăți de gheață, iar printre acestea, flotînd, un tip de vreo patruzeci de ani mă privea cu o totală indiferență. Fusese împușcat în buza superioară, la baza nasului. Am ocolit lada și, cînd am ajuns lîngă capul victimei, am examinat locul pe unde ieșise glonțul. În creștet, avea o gaură cît pumnul. Pentru prima dată vedeam o rană, cauzată de o armă de foc, cu ravagii atît de masive. În prima clipă m-am gîndit la un glonte exploziv, apoi am exclus această posibilitate. Un glonte dum-dum n-ar fi avut puterea să străbată un craniu omenesc. Ar fi explodat la contact sau imediat după ce se lovea de maxilarul superior.

— Acum o oră, responsabilul halei de pește, a zis locotenentul, arătîndu-mi, printre cei șase-șapte muncitori care se uitau înlemniți la macabrul conținut al cutiei, un bărbat dolofan și scund, în jur de patruzeci de ani, cu părul blond, îmbrăcat într-un halat bleu, ne-a telefonat la secție. Iar eu, după ce m-am deplasat la fața locului și am verificat temeinicia sesizării, am apelat la brigada dumneavoastră.

— Ai stabilit cine-i victima ?

— Nu, tovarășe căpitan. În conformitate cu dispozițiile existente ne este interzisă atingerea persoanelor asasi-

nate pînă la venirea anchetatorilor specializați în cercetarea omorurilor, îmi comunică locotenentul, fără să-mi lase impresia că regretă existența acestei instrucțiuni.

— Te rog să notezi numele persoanelor care au participat la descoperirea victimei, i-am cerut, cuprinzînd printr-un gest circular manipulanții de colete care înconjurau lada devenită ad-hoc coșciug. În tot cazul, pînă una-alta, să rămînă pe loc pînă la efectuarea chestionărilor preliminare. Aș vrea să discut cu dumneavoastră, am continuat, adresîndu-mă responsabilului halei.

— Vă rog să poftiți la mine în birou, m-a invitat el.

Ajungînd în gangul utilizat ca antrepozit pentru mărfuri și materiale, s-a oprit în fața unei uși laterale și a deschis-o. Mai înainte de a-i trece pragul, m-am oprit. Zărisem un grup de patru bărbați apropiindu-se din direcția opusă, unde se afla hala de desfacere a peștelui.

— Nu mai plouă ? m-am mirat, uitîndu-mă cu invidie la costumul uscat și călcat al locotenentului Dan Simionescu, adjunctul meu.

— Cînd am ieșit din inspectorat cerul era senin — m-a informat, privind cu o candoare ironică trencicotul ud de pe brațul meu. Așa-s ploile... Cum se pornesc, la fel și contenesc, brusc...

— Despre ce-i vorba ? a intervenit grăsanul căpitan Maier, de la criminalistică.

— O să vedeți. Duceți-vă pe peron... am răspuns, arătînd cu capul spre direcția de unde venisem. Vă rog să lucrați repede și, dacă-i posibil, bine !

— Luați loc, m-a invitat responsabilul halei, indicîndu-mi cu mîna să aleg unul din cele trei scaune așezate în fața mesei de lucru a biroului său.

Am privit spre trencicotul meu care, cu toată sîrguința, se apucase să fabrice o băltoacă pe dușumeaua încăperii.

— Scuzați-mă... Toată întîmplarea asta m-a zăpăcit, a zis, decolînd de pe scaunul pe care se grăbise să aterizeze. Vă rog să-mi dați impermeabilul.

Cu o sprinteneală nebănuită pentru un tip rotofei ca el, în clipa următoare obiectul pe care, nu știu de ce, l-a numit impermeabil, se afla agățat pe unul din cele trei cuie bătute în partea superioară a ușii, pe post de cuiere. După

ce şi-a agăţat şi el halatul, a pornit să-şi reocupe scaunul dindărătul mesei de lucru. Purta un costum Prince-de-Galles, cu revere late, prea elegant pentru funcţia lui. Cămaşa, cravata şi pantofii erau la fel de pretenţioase. Citind în privirea mea surprinderea cu care-i examinam îmbrăcămintea, s-a simţit obligat să-mi explice :

— Azi-noapte am făcut-o lată şi n-am mai avut cînd să ajung acasă să mă schimb, mi-a zîmbit strengăreşte, ridicînd mîinile şi fluturîndu-şi degetele pentru a putea constata că n-are verighetă.

Am înclinat capul aprobator. Şi mie mi se întîmplă să-mi schimb patul, dar, din păcate, de cele mai multe ori, din pauze imputabile muncii pentru care sînt plătit.

— Pentru început, vă rog să-mi spuneţi cum vă numiţi, l-am rugat, în timp ce-mi pregăteam notesul şi pixul.

— Cristea Grunovici, mi-a surîs din nou cu faţa lui ovală şi simpatică.

Abia acum am observat că rădăcina părului era albă. Păcătosul se apucase să-şi vopsească în culoarea snopilor de grîu podoaba capilară, şi aşa destul de tocită şi rară !

— Eraţi de faţă cînd a fost descoperită victima ?

— Da, tovarăşu...

— Căpitanul Apostolescu, m-am recomandat.

— A fost îngrozitor... Mai întîi am remarcat un pantof. Crezînd că-i doar o glumă, am tras de el... Nereuşind să-l scot, am rugat un manipulant să mă ajute. Atunci a apărut restul... a zis, cutremurîndu-se.

— Victima vă este cunoscută ?

— Nu. Azi o văd pentru prima oară.

— Cum şi cînd credeţi că a putut să ajungă în containerul în care a fost găsită ?

— De unde pot eu să ştiu... ? Am văzut... Am văzut ce aţi văzut şi dumneavoastră... s-a tulburat el.

— Vagonul în care vi s-au expediat lăzile cu peşte era sigilat ?

— Bineînţeles, ca de obicei ! Chiar eu am desfăcut sigiliul.

— Toate containerele din vagon erau livrate de acelaşi furnizor ? m-am decis s-o iau metodic.

— Da. Furnizorul este Întreprinderea piscicolă „Pescarul", din Constanța.

— Cînd a fost efectuată livrarea de către furnizor și cînd a ajuns la dumneavoastră ?

A început să răsfoiască într-un vraf de hîrtii prinse cu o clamă. A extras o scrisoare de trăsură și a citit :

— Marfa a fost urcată în vagonul căii ferate ieri, adică miercuri, la ora unsprezece noaptea... Vagonul respectiv a fost garat în fața halei noastre tot ieri, adică azi la ora patru și jumătate dimineața.

— Cînd ați descărcat lăzile din vagon ?

— Cum am ajuns la serviciu. Pentru a nu plăti locație, am rupt sigiliul și am ordonat coborîrea fără întîrziere a containerelor pe peron, a spus el, mîndru și autoritar ca Napoleon pe vremea cînd pulveriza armatele ruso-austriece, la Austerlitz.

Își bombase pieptul atît de mult, încît dacă aș fi avut la mine o decorație n-aș fi pregetat să i-o agăț de reverul hainei. Cum nu puteam însă să-mi demonstrez sentimentul de puternică admirație stîrnit de înalta sa competență profesională, am fost obligat să mă limitez la limitele limitatului meu mandat de anchetator :

— Deci la ce oră s-a descărcat vagonul ?

— Ne-am apucat de treabă la ora șase, și jumătate de oră mai tîrziu lăzile erau pe peron. Apoi am trecut la deschiderea containerelor pentru a lua marfa în primire la greutatea netă... Adică numai peștele, fără gheață și fără apă, că așa-l vindeam la clienți, ținu dolofanul responsabil să precizeze. La ora opt, cînd a venit și rîndul lăzii în care... pe care-o știți, am văzut pantoful și... și restul...

Amintindu-și de conținutul containerului, s-a tulburat din nou. L-am lăsat puțin să se liniștească și am întrebat :

— Lăzile cu pește au capacele sigilate ?

— Nu, sînt numai bătute în cuie.

— Greutatea brută a lăzilor este uniformă ?

A clătinat capul :

— Variază. Unele sînt confecționate din lemn de brad, altele din fag... De asemenea, nici tabla zincată cu care

sînt căptușite nu-i întotdeauna de aceeași grosime. Dealtfel, nici încărcarea lor cu pește nu-i la fel.

L-am poftit să ia scrisoarea de trăsură și să vină cu mine.

Cînd am ajuns pe peronul liniei de garare, oamenii căpitanului Maier își băgau în truse aparatele de fotografiat, iar medicul legist era aplecat peste brancarda unde fusese instalată victima.

— Ce părere ai, Olimp ? m-am adresat doctorului.

S-a ridicat și m-a privit făcînd un gest de indiferență :

— Avînd în vedere traiectoria ascendentă a proiectilului, de la fosele nazale spre osul parietal, s-ar părea că avem de-a face cu o sinucidere clasică cu arma de vînătoare. S-a așezat pe un scaun, a luat pușca între picioare, sprijinind-o de pardoseală, și s-a aplecat asupra țevii... Restul a venit de la sine.

— Și dimensiunile rănii ? a intrat pe fir Dan.

— Păi asta-i problema ! Dacă la traiectorie adăugăm și un cartuș cu încărcătură pentru vînat mistreți, comentariile sînt epuizate.

— Oare ? se arătă neconvins Dan.

— Oare ce ? ! se uită Dobrescu urît la el.

— Oare cum s-a ambalat și expediat dînsu... a arătat colaboratorul meu spre brancardă. Înainte sau după ce s-a sinucis ?

— Asta-i treaba voastră ! Eu sînt medic legist, nu polițai ! s-a dezlănțuit doctorul Olimp Dobrescu.

— În jurul orificiului de penetrare a proiectilului, se relevă urme de arsură sau pulbere ? am vrut să știu, așa ca chestie, pentru a nu fi obligat să-i privesc ciondănindu-se.

— Asta n-am verificat... mi-a răspuns stingherit ca un călător găsit de controlor fără bilet în autobuz.

În timp ce se apleca grăbit și înlătura cearșaful de pe fața victimei, m-am adresat locotenentului Simionescu :

— Dane, identitatea victimei ?

— Lipsește, șefu. Asupra victimei nu există nici un fel de hîrtii din care să rezulte cine a fost și ce-nvîrtea. Buzunarele i-au fost golite cu toată atenția.

— Urme de pulbere apar, de arsură însă nu, mă anunță Dobrescu, ridicîndu-se de lîngă victimă. Rezultă că îm-

pușcătura n-a pornit din imediata apropiere a rănii... Cum sinuciderea cu o pușcă poate fi realizată numai prin lipirea țevii de țintă, rezultă că avem de-a face cu un omor, a mai spus, aruncînd o uitătură sfidătoare spre Dan, ca și cum colaboratorul meu ar fi încercat să susțină varianta sinuciderii.

— Perfect. Preliminar, poți să-mi dai unele indicii ? am vrut să știu.

— Regret, nimic. Nu uita că a stat în gheață ! Gheață în care nu se poate ști cînd a ajuns. După o oră... după două zile. Pricepi ? Într-o astfel de situație este absolut imposibil de apreciat momentul comiterii omorului.

— Și după necropsie ?

— Încă nu-mi dau seama... Dar să sperăm, a zis ridicînd din umeri, apoi a arătat spre brancardă : Pot lua victima ?

— Sigur... după ce o cîntărim.

Au ridicat cu toții capul spre mine și m-au privit ca pe un pensionar scăpat din secția de psihiatrie Bălăceanca. Cînd le-am explicat însă ce urmăresc, s-au apucat grăbiți să-mi execute ordinul.

După ce operația a fost terminată și medicul legist s-a îndepărtat cu brancardierii care duceau victima, i-am făcut semn responsabilului halei să se apropie.

— Domnule Grunovici, cu cîte kilograme este înregistrat containerul ?

— 1.129 de kilograme, a răspuns, după ce a consultat scrisoarea de trăsură.

— Vă rog să-l cîntăriți.

— La net sau la brut ?

— Exact așa cum este.

— 1053 de kilograme, m-a anunțat, zece minute mai tîrziu, citind greutatea arătată de basculă.

— Cu 76 kilograme victima, socoteala e cinstită... a constatat Dan, după ce a făcut adunarea pe notesul lui.

— Și acum ce-ai de gînd ? a întrebat Maier.

— Să-ți cer fotografiile victimei și... să-ncerc s-o identific.

— Pleci la Constanța ?

— Vezi altă alternativă ? De îndată ce victima se afla deja plasată în container în momentul preluării acestuia de către staţia de cale ferată Constanţa, nu-mi rămîne decît să străbat, în sens invers, traiectoria făcută de aceasta pînă a poposit aici, în faţa noastră.

Capitolul II

ÎNTREPRINDEREA „PESCARUL"

A doua zi, la ora şapte şi jumătate dimineaţa, împreună cu Dan, am intrat în biroul şefului Serviciului judiciar al Miliţiei judeţului Constanţa. În încăpere se afla un singur birou, iar în spatele acestuia, un tip brunet, de vreo 35 de ani scria ceva şi ne arăta creştetul capului, acoperit cu un păr negru-încărunţit şi tuns scurt ca o perie, a la boxer.

Văzînd că nu intenţionează să-şi ridice privirea spre noi, mi-am dres puţin glasul, fără discreţie. A ridicat niţel capul. cam atît cît să ne poată privi pe sub sprîncene, şi cu mîna stîngă a făcut gestul care simboliza invitaţia : „Vă rog să luaţi loc. Termin imediat." Apoi, uitînd de prezenţa noastră, s-a reapucat să zgîrie cu nădejde hîrtia din faţa lui cu peniţa stiloului. Numai pentru cîteva fracţiuni de secundă, deoarece, ridicîndu-şi din nou ochii spre mine, în clipa următoare a ţîşnit din scaun.

— Nicule, ce-i cu tine ? a exclamat surprins şi, ocolindu-şi biroul, m-a prins cu vigoare în braţe.

— Maiorul Stoica şi locotenentul Simionescu, am făcut prezentările, cînd am reuşit să mă eliberez din strînsoarea vechiului meu prieten şi coleg de năzbîtii din şcoala militară.

În următorul sfert de oră, am epuizat atît subiectele legate de anii în care nu ne-am mai văzut, cît şi pe cel care m-a obligat să-i invadez biroul.

— Scîrboasă treabă... a constatat, dezgustat, restituindu-mi fotografiile victimei.

Deşi aş fi putut să-i susţin remarca prin replica : „Curat murdar !", m-am abţinut, de teamă să nu se spună că-l plagiez pe marele clasic I. L. Caragiale.

— Cum te pot ajuta ? Vrei să te însoţesc ? a continuat, văzînd că nu-i contest neacademica apreciere.

Am făcut un gest de negaţie şi am arătat spre vraful de hîrtii de pe biroul lui :

— Văd că ai destule probleme de rezolvat. Ocupă-te de ele. Dacă ne reţii camere la hotel şi ne faci rost de o maşină de serviciu, e suficient. În rest, pe măsură ce încep să pricep ce se ascunde îndărătul cazului, mai stăm de vorbă.

*

* *

O oră mai tîrziu ne aflam în faţa portarului Intreprinderii „Pescarul".

— Dorim să discutăm, cu directorul întreprinderii — a zis Dan, punîndu-i sub nas legitimaţia.

— Este plecat la Bucureşti... ne-a informat el, adoptînd, nu ştiu de ce, un aer de adîncă dezolare.

— Cu cine altcineva din conducerea întreprinderii am putea discuta ? am intervenit repede, de teamă să nu adauge mîhnirii pe care o afişa şi niscaiva lacrimi.

— Tovarăşul director adjunct Dragomir...

— Unde are biroul ? i-am scurtat-o, convins fiind că, dacă îl mai privesc mult, întristarea lui mă va molipsi şi pe mine, ca gripa.

Cînd am ajuns în faţa clădirii corpului administrativ, urmare a preţioaselor indicaţii date de portar, am urcat pînă la etajul întîi şi ne-am curmat elanul înaintea uşii pe care scria : Directorul comercial. Am bătut în tablieră şi, fără a mai aştepta invitaţia, am deschis uşa şi am păşit înăuntru. Mai întîi am văzut o masă de lucru, două posturi telefonice şi un vraf de corespondenţă, apoi, alături şi în

dreapta primului birou, o măsuță pe care se afla instalată o mașină de scris electrică, dindărătul căreia mă examinau cu nedisimulată curiozitate o pereche de ochi albaștri. Erau atît de mari și frumoși, încît am simțit că mă încălzesc mai tare ca sub arșița razelor solare de iulie, pe nisipul plajei de la Mamaia, cînd și brizele marine, toropite de fierbințeală, uită să-și mai facă meseria. Figura ovală, cu pielea alb-trandafirie, marcată de o gură frumoasă, cu buze cărnoase și neîntinate cu ruj, și un nas mic, cu vîrful puțin săltat în vînt, era încadrat de un păr bogat, de culoarea lanurilor de grîu în perioada secerișului, care își sprijinea ondulațiile pe un pulover bleumarin lipit de bust. Jerseul stătea atît de bine mulat, încît era mai mult decît evident că între el și cele două proeminențe, ferme și dezvoltate exact atît cît trebuie pentru a desemna perfecțiunea, nu se afla decît un furou fin, transparent și, îmi place să cred, parfumat discret cu unul din produsele răposatei doamne Chanel. Cred că nu avea mai mult de douăzeci și cinci de ani.

Tocmai cînd mă străduiam cu disperare să-mi amintesc ce motive m-au adus în fața ei, și-a mutat privirea spre urechea mea dreaptă, adică acolo unde se afla Dan. În clipa următoare am realizat și cum mă cheamă și care-mi este profesia. Această rapidă revenire pe Terra a fost determinată tot de magnificii ochi albaștri ai fetișcanei. Curiozitatea cu care mă examinase pe mine s-a transformat brusc, cînd a dat cu ochii de Dan, într-un interes fără echivoc. Ba, chiar i-a și surîs colaboratorului meu ! Bineînțeles, fără a omite să fabrice și două gropițe în obrajii ei frumoși !

— Sărut mîna ! am zis, pentru a-i demonstra că sînt imun la farmecul ei. Am putea discuta cu tovarășul director Dragomir ?

— Cine sînteți și în ce problemă doriți să-l vedeți ? s-a interesat cu un glas de sirenă (mitologică, nu uzinală sau de autovehicule cu prioritate în circulația rutieră).

Cum întrebarea i-a fost adresată lui Dan, deoarece continua să se uite în direcția lui ca și cum ar fi fost picată în transă, i-am spus dintr-o bucată cum mă numesc și în ce fel îmi cîștig pîinea.

— Vă rog să aşteptaţi un moment... Să văd dacă s-a terminat şedinţa, a zis, cu diplomaţia caracteristică breslei secretarelor, dezlipindu-şi cu regret privirea ce şi-o ancorase peste umărul meu.

Cînd s-a ridicat dindărătul maşinii de scris şi s-a întors pentru a porni spre uşa capitonată din spatele ei, i-am examinat cu un total dezinteres fusta din stofă albă, care, ridicîndu-se cu o palmă peste genunchi, expunea privirii două picioare lungi şi drepte, atît de frumos modelate, încît dacă în locul meu s-ar fi aflat ultima diplomată a concursului Miss Univers, ar fi riscat să se aleagă cu un icter, chestie de invidie.

Ajunsă la destinaţie, a deschis uşa capitonată atît cît să se poată strecura înăuntru şi a tras-o repede după ea pentru a se asigura că privirile noastre nu vor comite sacrilegiul de a examina sanctuarul directorial, fără aprobarea expresă a titularului.

Am întors capul şi m-am uitat la Dan. Ochii săi albaştri căutau ca hipnotizaţi spre uşa prin care a dispărut blonda zeiţă. Cînd am vrut să-l readuc pe pămînt, cu un ghiont amical, a reapărut fetişcana. A lăsat să se deschidă uşa larg, pînă la perete, şi ne-a arătat-o cu un gest graţios al mîinilor.

— Tovarăşul director vă roagă să poftiţi, ne-a îmbiat surîzătoare.

După ce am intrat în cabinet, n-am rămas deloc surprins văzînd că plenul şedinţei se limita la o singură persoană, aceea care stătea pe fotoliul din spatele unui birou din nuc masiv, acoperit cu o placă de cristal gros. Atît datorită cheliei lucitoare, cît şi unei tendinţe spre obezitate, capul lui părea rotund ca al unui nou-născut, deşi cred că împlinise de multişor jumătate de secol.

S-a ridicat dindărătul biroului, l-a ocolit şi ne-a venit cu cordialitate în întîmpinare. Era scund şi grăsan. În timp ce ne prezentam, ne-a oferit preţioasa sa mînă, pufoasă şi transpirată.

— Cu ce vă pot fi de folos, dragii mei tovarăşi ? a întrebat, clipind seducător din ochii săi mici şi fără culoare, cînd am luat loc în jurul unei mese lungi, de şedinţe.

— Cunoaşteţi această persoană ? am zis, arătîndu-i una din fotografiile polaroid făcute de căpitanul Mafer.

— Da' ăsta-i Ion Vorba ! Ce-i cu el ?... De ce privește așa ? ! a exclamat speriat el.

— A fost ucis.

— Cînd ? De ce ? ! a vrut să știe, începînd să-și umezească buzele groase cu limba și să-și înghită saliva cu convulsiuni, ca un înecat înainte de a se da la fund.

— La aceste întrebări se poate răspunde numai cu sprijinul dumneavoastră. Pentru început, vă rog să-mi spuneți, de cînd absentează din întreprindere ? am vrut să știu, pentru a obține certitudinea că persoana numită de interlocutorul meu este una și aceeași cu cea expediată la București în compania unor crapi. Nu de alta, dar am mai avut eu parte de niscaiva confuzii generate de o asemănare de persoane.

— De ieri dimineață... Cînd am fost anunțat că n-a venit la serviciu. Nu m-am gîndit la nimic rău, pentru că s-a mai întîmplat ca înainte de a veni la întreprindere să treacă pe la furnizorii noștri... Abia cîteva ore mai tîrziu, după ce a venit soția lui să se intereseze de el, deoarece în noaptea precedentă nu dormise acasă, mi-am zis că poate s-o fi întîmplat ceva rău. Vorba nu făcea parte din categoria celor care dorm noaptea prin case străine și lipsesc nemotivat de la lucru. De aceea n-am întîrziat să anunț miliția, de unde mi s-a cerut să am răbdare... a terminat el, respirînd cu dificultate și cu fruntea scăldată de transpirația ce i se scurgea de-a lungul nasului pentru a-i picura exact pe cravată.

— Cu ce se ocupa în întreprinderea dumneavoastră ? am întrebat, apreciind că relatarea dispariției lui Vorba înlătura orice confuzie asupra identității victimei.

— Era șeful magaziei de expediții.

— Lucra de mult aici ?

— S-a angajat la noi încă de la înființarea întreprinderii, în urmă cu aproape cincisprezece ani. Toată lumea îl aprecia pentru onestitatea și seriozitatea sa. Dealtfel, făcea parte din comitetul oamenilor muncii și de curînd a fost ales ca locțiitor al secretarului comitetului de partid...

— Dumneavoastră cînd l-ați văzut ultima oară ? a întrebat Dan, care întocmea stenograma audierii.

— Alaltăieri, adică miercuri, la ora trei și jumătate, cînd s-a terminat programul de lucru. A venit să mă în-

formeze că s-a defectat instalaţia de dozare a gheţii şi s-au ivit întîrzieri în livrarea mărfii. M-a asigurat însă că pot pleca liniştit acasă deoarece el rămîne în întreprindere şi pînă seara totul va fi în perfectă ordine. De atunci nu l-am mai văzut, a zis, pe cînd îşi tampona fruntea cu batista udă de transpiraţie.

— Ar fi avut cineva motive să-i ia viaţa ?

— Da' de unde ? Era iubit de toată lumea... Da' cum s-a întîmplat ? şi-a reamintit el să ceară amănunte.

I-am făcut pe plac şi i-am povestit pe ce cale a poposit victima la Bucureşti, în hala Obor.

— Cum... într-o ladă de peşte ? ! a exclamat, privindu-mă de parcă aş fi fost noua versiune a lui King-Kong.

Comunicîndu-i că n-am adăugat nimic de la mine, l-am rugat să-mi spună cine erau colaboratorii cei mai apropiaţi ai victimei. Cînd Dan a terminat de notat cele cîteva nume furnizate, l-am informat că doresc să vizitez întreprinderea.

— Am să vă însoţesc eu, s-a oferit, săltîndu-se din fotoliu.

În momentul în care, ajunşi lîngă uşă, puneam mîna pe clanţă, s-a declanşat soneria unuia din cele trei posturi telefonice de pe măsuţa alăturată biroului din lemn de nuc masiv. Privind peste umăr, l-am văzut pe directorul Dragomir alergînd să răspundă.

— Alo, da !... Sărut mîna, eu sînt... Da, situaţia cerută este pregătită... Bine, aştept să mă rechemaţi, a zis, închizînd telefonul şi întorcîndu-se spre mine. Vă rog să mă iertaţi, dar nu mai pot să merg cu dumneavoastră. Trebuie să mă sune din moment în moment directorul general... Am să vă dau însă pe altcineva să vă însoţească... a continuat, apăsînd pe butonul unei sonerii.

— Viorica, a zis directorul, cînd şi-a făcut apariţia zeiţa blondă, te rog să-i conduci prin fabrică pe tovarăşii şi să le arăţi tot ce doresc să vadă.

— Pentru început aş prefera să nu se cunoască scopul vizitei noastre, am cerut, înainte de a părăsi încăperea.

— Bineînţeles ! Discreţia va fi absolută, m-a asigurat el cu toată convingerea.

— De unde vreţi să începem ? s-a interesat cu o voce suavă ghidul nostru, cînd am ajuns în secretariat şi a

început să-şi îmbrace pardesiul, evident ajutată de colaboratorul meu, care atunci cînd este cazul,— şi acum era ! — ştie să fie de-o promptitudine inegalabilă.

— De unde doriţi dumneavoastră, a răspuns cu galanterie Dan, în timp ce se uitau unul la celălalt de parcă ar fi fost singurii locuitori ai planetei şi se întîlneau acum pentru prima oară.

— Cred că vizitarea întreprinderii ar trebui să fie făcută începînd cu punctul prin care intră materiile prime şi terminînd cu acela pe unde sînt expediate produsele finite, am zis.

A urmat o oră şi jumătate de colindare a fabricii, timp în care mi-am îmbogăţit bagajul de cunoştinţe asupra modului de sortare a peştelui pentru a putea ajunge prin diferite moduri de preparare în şi mai diferite cutii din tablă sau borcane.

— Mai avem de vizitat magazia de expediţie, şi am terminat, ne-a anunţat, cu regret, însoţitoarea noastră, arătînd spre o clădire mare.

— Unde a lucrat Ion Vorba, a zis Dan, cu subînţeles, către mine.

— Pentru el aţi venit ? a tresărit companioana noastră.

Am aprobat.

— Ce i s-a întîmplat ?

— De ce credeţi că trebuia să i se întîmple ceva ?

— Dacă la absentarea lui nemotivată de două zile adaug şi vizita dumneavoastră, n-am suficiente motive să-mi închipui că s-a întîmplat ceva ? m-a contrat ea, cu o logică imbatabilă.

— L-aţi cunoscut bine ?

— Pentru ce folosiţi timpul trecut ? Ce-a păţit ? s-a grăbit ea, alarmată.

— A fost ucis... m-am decis să-i spun.

— Cum e posibil... ? a rostit cu glasul vlăguit, privindu-mă înspăimîntată.

Ce puteam să-i spun ? Că în lume mai există încă destui ticăloşi ? Spre norocul meu, n-a mai fost necesar să-i explic inexplicabilul, deoarece a intervenit Dan :

— Intrăm pe aici ? a întrebat el, arătînd spre uşa mare, metalică, în faţa căreia ajunsesem.

Însoțitoarea noastră a confirmat și am pătruns într-o hală mare cît un hangar de avioane. Cred că avea treizeci de metri în lățime și dublu în lungime. Părțile laterale ale primei jumătăți de hală erau parcelate cu panouri din sîrmă împletită, iar în interiorul lor stive imense cu conserve de pește.

Pe cînd străbăteam culoarul zonei parcelate, din sens opus s-a apropiat de noi un bărbat înalt, bine legat, cu alură de sportiv. În ciuda faptului că nu părea să aibă mai mult de patruzeci de ani, părul, șaten, era încărunțit masiv la tîmple, iar fruntea și obrajii cutate de riduri profunde. Purta un halat verde, la fel ca majoritatea salariaților întîlniți în timpul peregrinării noastre prin fabrică.

— Domnul Gigi Radu, adjunctul șefului de sector și domnii Apostolescu și Simionescu de la miliție, ne-a recomandat Vlorica.

— Sînt dezolat de cele întîmplate... a zis, în timp ce dădea mîna cu mine.

— La ce vă referiți ? am vrut să știu.

— Evident, la uciderea colegului nostru Vorba.

— De unde știți că a fost ucis ? s-a declanșat Dan, pe drept cuvînt contrariat.

— Mi-a telefonat acum o oră și ceva directorul nostru comercial pentru a-mi anunța vizita dumneavoastră. Cu această ocazie mi-a povestit și scopul prezenței dumneavoastră în fabrică.

Am ridicat privirea spre Dan și ochii lui mi-au spus că avem o opinie comună. Directorul Dragomir se dovedise a fi, într-adevăr, un tip pe al cărui „ajutor" se putea conta ! Deși îl rugasem să nu divulge scopul misiunii noastre, nici n-a așteptat să ieșim din biroul lui și s-a și grăbit să bată toba în întreaga întreprindere. Abia acum îmi explicam modul în care ne-au examinat toți salariații secțiilor prin care trecusem. De obicei personalul unei întreprinderi, obișnuit fiind cu invazia cotidiană a luft-inspectorilor, nu se mai ostenește să-i privească pe străinii care cască gura la desfășurarea muncii lor. Era clar că „discreția" lui Dragomir ne-a încadrat pe deloc doritul post de pisică cu clopoței, care, după cum bine se știe, nu prea prinde șoareci.

— Îl cunoașteți de mult pe Vorba ?

— De opt ani, adică de cînd lucrez în această întreprindere.

— Mai înainte unde aţi lucrat ? am continuat, chestie de conversaţie, cînd am reînceput înaintarea spre fundul halei.

— Întrucît vă aflaţi pe mîini bune, v-aş ruga să-mi permiteţi să mă retrag. Lipsesc de prea mult timp din secretariat, a intervenit Viorica, pe un ton de scuză, cu palmele împreunate ca la rugăciune.

Am dat aprobator din cap. N-am mai apucat să-i mulţumesc, deoarece m-a handicapat Dan, cu un glas mieros şi faţa numai zîmbet :

— Vă rămînem recunoscători pentru plăcuta dumneavoastră companie.

— Dacă credeţi că mai pot face ceva pentru dumneavoastră, vă stau la dispoziţie, ne anunţă ea, bineînţeles cu ochii numai la Dan, ca şi cum eu aş fi fost invizibil.

— Înainte de a lucra aici, spuse Radu, în timp ce frumoasa secretară, pivotînd pe tocul cui al unuia din pantofi, se îndepărta, am fost răsfăţatul oraşului, în calitate de component al reprezentativei de fotbal... Iar cînd randamentul pe teren a început să fie invers proporţional cu înaintarea în vîrstă, sinecura a trebuit să fie înlocuită cu o muncă efectivă, a adăugat melancolic.

— Probabil unde nimic nu-i veşnic pe pămînt şi performanţele sportive, la fel ca toate sărbătorile, au viaţa scurtă, l-am consolat într-o doară, deoarece mă preocupa cu totul altceva...

Ajunsesem aproape de capătul halei, unde pardoseala din ciment era alunecoasă datorită umidităţii din aer, şi privirea mi-a fost atrasă de peretele din stînga, în care era înzidit un dulap mare, cu multiple uşiţe, asemănătoare celor de frigider. Toate fiind blocate în mod independent, de cîte o bară plată din oţel, aşezată transversal. Un capăt al barei era prins într-un inel fix, iar celălalt asigurat printr-un lacăt puternic.

— Banca Naţională îşi păstrează rezervele de aur la dumneavoastră ? am întrebat, arătînd spre ciudatul seif.

— Numai o parte din ele... a zîmbit, conducîndu-ne spre insolita construcţie metalică. Ştiţi, România este unul

din cei mai importanţi furnizori de caviar ai lumii... a continuat, scoţînd o legătură de chei şi descuind unul din lacăte.

După ce a înlăturat bara transversală şi a deschis uşa blocată de aceasta, am constatat că dulapul făcea cumul de funcţii : era atît seif, cît şi frigider. În interior se aflau stive cu zeci de cutii circulare din tablă, aşezate ca fişicurile cu monede. După ce a scos o cutie şi i-a înlăturat capacul, pentru a ne arăta conţinutul de bobiţe negre, a continuat :

— Pentru a putea fi conservate, instalaţia trebuie să asigure o temperatură constantă de zero grade. Iar pentru că această marfă este la fel de preţioasă ca şi aurul, este necesar ca ea să fie păzită bine, sub cheie.

Cum dintotdeauna am preferat icrele de crap celor de sturioni, în pofida riscului de a fi considerat un tip insuficient evoluat pe linia bunului-gust, i-am făcut semn lui Radu că poate să-şi închidă „tezaurul", al cărui conţinut m-a lăsat tot atît de rece ca şi frigiderul în care era păstrat.

— Cînd l-aţi văzut ultima dată pe Vorba ? am întrebat în timp ce străbăteam ultimii metri care ne despărţeau de ieşirea halei.

— Miercuri seara.

— La ce oră ? se interesă Dan.

— În jurul orei nouă, poate nouă şi un sfert.

— Unde ? l-am chestionat eu, pe cînd îmi spuneam că, deşi am văzut întreaga întreprindere, n-am reuşit să depistez nici un loc propice pentru uciderea victimei, ceea ce putea să însemne că omorul a fost săvîrşit aiurea, undeva între fabrică şi vagonul căii ferate.

— Aici. Chiar în acest loc, mi-a răspuns, arătînd cu degetul gros, peste umăr, în direcţia frigiderului din spatele nostru.

M-am oprit şi, făcînd o întoarcere de nouăzeci de grade pentru a-l putea privi din faţă am întrebat :

— Cu ce ocazie vă aflaţi în întreprindere atît de tîrziu, seara ?

— Miercuri după-amiaza s-a făcut, ca să zic aşa, schimbarea gărzii... Adică inventarierea şi preluarea gestiunii de către mine, a zis, arătînd din nou spre conservatorul de caviar. În acest post, care-mi dă acum posibilita-

tea să vă servesc drept ghid, am fost numit oficial în urmă cu o săptămînă, dar efectiv de miercuri seară, cînd s-a semnat procesul-verbal de luare în primire a gestiunii.

— La ce oră a început şi cînd s-a terminat această operaţiune ? a vrut să ştie Dan.

— Ne-am apucat de treabă imediat după terminarea programului, adică la trei şi jumătate după-amiaza şi am isprăvit-o, aşa cum v-am mai spus, în jurul orei nouă seara.

— În afară de dumneavoastră şi Vorba, a mai participat cineva la această acţiune ? am preluat chestionarea.

— Bineînţeles ! Marinache, fostul magaziner-adjunct, care mi-a predat gestiunea.

— De ce ? A fost mutat în altă secţie ?

— Nu, a plecat din fabrică, a răspuns, după o scurtă ezitare.

— Transferat ?

Mai întîi a aprobat printr-o înclinare a capului, apoi s-a răzgîndit :

— I s-a desfăcut contractul de muncă.

— Pentru ce ? m-am mirat.

— Pentru imoralitate, a zis, după o nouă ezitare.

— Cum adică ? s-a grăbit să afle Dan, chestie de deformare profesională, deoarece cariera de copoi şi-a început-o la Moravuri.

— S-a încurcat cu soţia unui salariat al întreprinderii noastre... Adică a lui Vorba, s-a decis el, cu un aer de evidentă stînjeneală.

— Deşi îmi dau seama că nu vă face nici o plăcere să comiteţi o indiscreţie la adresa unor colegi de-ai dumneavoastră, vă rog să continuaţi relatarea conflictului care a condus la înlăturarea lui Marinache din întreprindere, l-am încurajat, văzîndu-i ezitările.

După ce s-a mai opintit de cîteva ori, ca un cal înhămat la o căruţă prea grea, s-a decis să vorbească :

— Cînd s-a aflat de legătura ce o avea cu soţia lui Vorba, comitetul oamenilor muncii a decis grabnica lui îndepărtare din întreprindere. După părerea mea, a continuat el mai dezinvolt, cred că a fost o măsură pripită. Că nu mai putea continua să lucreze în acelaşi loc cu soţul dezonorat, sînt de acord... Dar de aici şi pînă la a-l arunca în stradă, mai înainte de a-i da posibilitatea de a-şi găsi

un transfer pentru a nu-şi pierde vechimea în muncă, mi se pare exagerat. În definitiv, dacă situaţia era judecată cu obiectivitate, trebuia să se ia în considerare şi faptul că soţia lui Vorba era departe de a fi o adolescentă neştiutoare, coruptă de un satir. Noi, bărbaţii, ştim bine că o femeie, atunci cînd doreşte, poate să pună cu uşurinţă la punct un curtezan indezirabil. De ce nu l-a respins ? Ba mai mult, faptul că legătura lor extraconjugală s-a întins de-a lungul mai multor luni, indică destul de grăitor că vina ei a fost cel puţin egală cu a lui Marinache, deoarece infidelitatea soţiei este mai gravă decît cea a colegului. Dealtfel, Marinache este o persoană atît de timidă, încît, vă mărturisesc, îmi este imposibil să-l văd făcînd avansuri soţiei şefului său... Invers, ar fi fost cu mult mai plauzibil.

— S-a constatat că timizii, prin aerul lor paşnic, inofensiv, pot fi adesea o sursă de mari surprize, glumi Dan.

Zicîndu-mi că povestea adulterului merita a fi examinată mai pe îndelete, ştiut fiind că triunghiul într-o căsnicie se poate solda cîteodată şi cu un omor, am pus mîna pe clanţa uşii care trebuia să conducă afară şi am deschis-o. Dar, surpriză. În loc să văd, aşa cum mă aşteptam, curtea, m-am trezit într-o altă secţie de producţie.

Capitolul III

SECŢIA CONVEIERULUI

În faţa mea se afla o hală dreptunghiulară, cu laturile de aproximativ douăzeci de metri, iar în centrul ei huruia o bandă rulantă circulară, ca un carusel alungit, care scotea şi introducea în secţie nişte lăzi mari. Nişte lăzi ce

aduceau aidoma cu cea în care fusese găsit. Vorba la Bucureşti. În jurul conveierului lucrau patru sau cinci oameni echipaţi cu mănuşi, şorţuri şi cizme de cauciuc. Aerul era umed, îmbîcsit cu miros de peşte, iar pardoseala de beton era udă şi alunecoasă.

La cîţiva paşi de noi, în punctul în care banda rulantă se răsucea pentru ca lăzile ce soseau să facă calea-întoarsă, spre exterior, se afla un jgheab semicircular cu diametrul de aproximativ o jumătate de metru. Am privit spre celălalt capăt al său, care se afla la opt-zece metri de bandă, şi l-am văzut pierzîndu-se în pîntecul unui buncher înalt, lipit de peretele din dreapta halei.

— Peştele proaspăt, pe măsură ce soseşte de la cherhanale, este descărcat, din exterior, în rezervor, a explicat Radu, arătînd spre buncher. Apoi, printr-o telecomandă, alunecă pe jgheab pentru a umple lăzile goale aduse de conveier.

— Şi celălalt ? am arătat spre un al doilea buncher, instalat la cîţiva metri mai departe, în sensul de evacuare a lăzilor.

— Funcţionînd după acelaşi principiu, asigură gheaţa necesară conservării peştelui deversat în lăzi.

M-am apropiat şi am privit desfăşurarea procesului tehnologic. Banda rulantă avea o funcţionare asincronă, avansa trei metri, se oprea pentru două minute şi pornea pentru a se opri din nou, cu aceeaşi periodicitate. Opririle fiind necesare pentru încărcarea lăzilor ajunse mai întîi sub jgheabul care deversa peşte, apoi sub cel care adăuga gheaţa. Am mers de-a lungul conveierului urmărind încărcarea unei lăzi şi evacuarea ei, după circa cincisprezece metri, afară pe o rampă, unde lăzile erau ridicate de pe transportor, li se băteau capacele în cuie şi erau preluate de nişte autocamioane. Probabil pentru a fi cărate la staţia de cale ferată.

Am revenit în hală la pas cu transportorul care introducea lăzile goale. M-am oprit în punctul unde se încărcau lăzile cu peşte. Muncitorul care supraveghea, aşezat pe un scaun înalt cu aspect de pupitru, oprirea containerului gol sub jgheab, acţiona o mică pîrghie şi într-un minut de buluceală acesta se umplea pe trei sferturi cu crapi. Nişte

crapi croiţi exact pe măsura unei saramuri care să cear suficient vin demisec pentru a ajunge în situaţia să da cu căciula d-azvîrlita după eîini.

— Peştele este încărcat după ochi ? am întrebat.

— Cum adică ? a zis Radu, mirat.

— De unde se ştie cît peşte se află în ladă ?

A zîmbit şi a arătat cu mîna spre pîntecele bunche rului :

— Înăuntru se află un dozator electronic, care cîntă reşte şi expulzează automat cîte 700 de kilograme de peşte cu o abatere de maximum 100 de grame.

— Şi atunci de ce beneficiarii dumneavoastră îl ma cîntăresc încă o dată, la recepţie ? a întrebat Dan.

În timp ce Radu explica că instalaţia a intrat în func ţiune numai de cîteva luni, iar beneficiarii s-au obişnuit de-a lungul multor ani, să cîntărească peştele expediat l greutatea netă datorită marilor variaţii care existau înainte pe mine mă preocupa cu totul altceva. M-am apropiat d muncitorul care lucra la pupitrul de comandă. Ajuns îi spatele lui, am privit spre lăzile goale care soseau dii stînga. Le vedeam perfect, cu excepţia celei care urma s intre la încărcat. Jgheabul, aflat la o înălţime de o palm de pereţii containerului în care deversa peştii, ecran aproape complet cîmpul de vedere spre lada ce trebuia s intre sub el.

Pe cînd Dan continua să se converseze cu Radu, e ştiau despre ce, mi-am spus că sînt edificat. Descoperiser locul de unde a fost expediată victima.

— Există o încăpere unde am putea sta de vorbă m-am adresat lui Radu.

— Sigur, la serviciul comercial, de care şi aparţin secţia noastră, a zis el, invitîndu-mă printr-un gest a mîinii spre ieşirea din hală.

După ce am coborît cele cîteva trepte care despărţea rampa de expediere a lăzilor cu peşte de curte, am porn spre stînga şi am intrat pe aleea principală, îndreptîndu-n spre clădirea corpului tehnico-administrativ.

Urcînd la etajul doi, Radu a deschis uşa pe care scria Serviciul comercial. Am văzut o încăpere bine luminat în care şase mese de lucru erau amplasate pe două rîn duri, ca băncile şcolarîlor într-o sală de clasă, şi excentri

lîngă fereastră, cel de-al şaptelea birou, unde o femeie în jur de treizeci de ani, foarte fardată, cu părul foarte roşu şi cu o rochie foarte înflorată, mitralia o hîrtie în maşina de scris.

Cînd am intrat, ca la o comandă, cei patru bărbaţi care lucrau îndărătul birourilor şi dactilografa şi-au întrerupt activitatea pentru a ne examina cu o curiozitate ce-mi spunea că ştiu cine sîntem şi de ce am venit la ei. Ţinînd seama de „discreţia" dovedită deja de directorul Dragomir, era şi firesc ca prezenţa noastră să nu-i surprindă, dar să-i intrige.

Făcînd cunoştinţă cu ei, şi-au exprimat uimirea în legătură cu cele întîmplate colegului lor. Apoi, explicîndu-le că sîntem nevoiţi să stăm de vorbă cu toţi colegii victimei, şeful serviciului, un tip uscăţiv şi înalt, cu ochii adăpostiţi în spatele unor ochelari cu multiple dioptrii, m-a întrebat dacă nu am dori să intrăm în biroul lui, unde este mai multă linişte. Cum tocmai aşa ceva căutam, i-am acceptat oferta şi ne-a introdus, prin uşa din spatele dactilografei, într-o încăpere mai mică, în care se afla un singur birou, un dulap din oţel şi cîteva scaune.

Deşi mi-am dat seama că ar fi dorit să asiste şi el la audierea subalternilor săi, nu i-am putut fi pe plac. Chestie de meserie.

— Vom discuta pe rînd cu fiecare salariat, iar începutul îl vom face cu persoana care a văzut ultima oară victima, l-am anunţat, arătînd spre Radu.

A priceput şi, indispus că-i ştirbesc autoritatea de şef, s-a retras, închizînd uşa după el.

— Deci — m-am declanşat, după ce ne-am aşezat pe scaune —, în jurul orei nouă şi un sfert vă aflaţi lîngă conservatorul de caviar împreună cu Vorba şi Marinache. Corect ?

— Cu o abatere de cîteva minute, aceasta trebuie să fi fost ora cînd, semnîndu-se procesul-verbal de predare-preluare a gestiunii, am început să ne pregătim de plecare.

— Cine a plecat primul de acolo ?

— Eu. Am venit să aduc şi să încui în dulapul meu actele pe care le întocmisem, a răspuns el, arătînd cu capul spre peretele în spatele căruia se afla încăperea cu şase birouri... şi cu al dactilografei şapte.

— Ce făceau ceilalţi cînd aţi ieşit din secţie ?

— Începuseră să se îmbrace, iar Vorba mi-a zis să nu zăbovesc mult, deoarece mă aşteaptă la ieşirea din întreprindere. Cînd mi-am terminat treaba şi am ajuns în stradă, n-am văzut pe nimeni. Interesîndu-mă la portar, acesta mi-a spus că nu l-a zărit ieşind decît pe Marinache. Am mai aşteptat cîteva minute şi, văzînd că tot nu apare, am plecat, spunîndu-mi că şi Vorba o fi făcut probabil la fel, apreciind că întîrzii prea mult cu încuiatul hîrtiilor.

— Parcă spuneaţi că portarul nu l-a văzut plecînd, a zis Dan.

A făcut un gest de dispreţ :

— Nu se poate conta pe afirmaţiile lui. Doarme de-a-n picioarelea, visînd la pensionarea de care-l mai despart cîteva luni...

— Cît timp consideraţi că a trecut din momentul în care aţi plecat de lîngă conservatorul de caviar şi pînă aţi ajuns la poarta întreprinderii ? am întrebat eu.

— Întrucît ceasul de pontaj mi-a marcat fişa cu ora douăzeci şi unu şi douăzeci şi cinci de minute, cel mult zece minute.

— Decît să-l întrebaţi pe portar dacă Vorba a ieşit din fabrică, ar fi fost mai simplu să verificaţi dacă şi-a pontat fişa... a ţinut să remarce Dan, cu privirea fixată pe notesul din faţa lui.

— Bineînţeles că ar fi fost mai simplu, dacă ar fi fost posibil un astfel de control... Din păcate, am fost nevoit să mă rezum la informaţiile furnizate de portar, deoarece şefii de serviciu n-au fişe de pontaj, a replicat Radu, ridicînd din umeri.

— În cîte schimburi lucrează fabrica ? l-am preluat eu.

— Într-un singur schimb.

— Deci, în secţia de expediere a lăzilor cu peşte proaspăt nu se mai afla nimeni cînd aţi lucrat la inventarierea caviarului, am zis, cu intenţia de a reduce cercul persoanelor suspectabile.

— Ba da. Deoarece, datorită unor defecţiuni, conveierul a lucrat miercuri dimineaţa cu intermitenţe. Pînă a fost reparat şi pus în funcţiune, spre ora două după amiază, livrarea mărfii a fost practic sistată. De aceea, pentru a

se recupera întîrzierea, am oprit patru oameni pentru a lucra și după-amiaza.

— Pînă la ce oră ?

— Cînd am trecut prin secția conveierului pentru a-mi duce în birou actele întocmite, mi-au spus că în următoarea jumătate de oră își termină treaba și pleacă și ei.

— Cine sînt cei patru muncitori ? a cerut Dan, grăbindu-se apoi să le consemneze numele în notes.

— Inventarierea caviarului a indicat vreo lipsă în gestiunea lui Marinache ?

— A corespuns întocmai cu datele contabile.

— În timpul în care v-ați aflat împreună, despre ce-au discutat Vorba și Marinache ?

— N-a existat nici o referire la conflictul dintre ei, îmi ghici gîndul Radu. Întreaga discuție s-a limitat numai la activitatea noastră profesională. Probabil că amîndoi cunoșteau zicala : „În casa spînzuratului nu se vorbește de funie !", a adăugat el, spiritual.

— Ce-ați făcut miercuri seară, după ora nouă și jumătate, cînd ați părăsit întreprinderea ? a întrebat Dan.

A răspuns că s-a dus să mănînce la un restaurant, apoi la el acasă, unde s-a culcat.

— În ce restaurant ați luat masa ? am zis eu.

— La autoservirea din centru.

— V-ați dus direct acolo sau ați mai zăbovit pe drum ?

— Direct, deoarece nu mîncasem aproape nimic în ziua aceea. Plecînd cu mașina mea, cred că la zece fără douăzeci înfulecam deja.

— Și cînd ați ajuns acasă la dumneavoastră ?

— În jur de zece și un sfert.

Am arătat cu bărbia spre degetele lui lipsite de verighetă :

— Burlac ?

— Da. Am fost căsătorit, dar de cinci ani locuiesc singur.

I-am mulțumit pentru colaborare și l-am rugat să invite la noi pe unul din colegii săi din cealaltă încăpere.

O oră mai tîrziu, eram edificat. Toți funcționarii din serviciul comercial erau suspectabili. În seara cînd fusese ucis Vorba respectivii lucraseră pînă în jurul orei douăzeci și unu și treizeci de minute.

— Ca să vezi ce ghinion ! a aruncat Dan, indispus, după ce a ieşit şi ultimul audiat. Au ales cel mai potrivit moment pentru verificarea lor scriptologică... Tocmai cînd este ucis un om în apropierea lor. Prevăd că vom întocmi o listă de suspecţi bună să rivalizeze cu cea a abonaţilor dintr-o carte de telefon !

— Chiar dacă ar fi aşa, încă nu-i o catastrofă... Vreau să zic o catastrofă mare ! Ce, Constanţa-i Tokio sau New York ? l-am consolat eu, turnînd gaz pe foc.

Mi-a răspuns printr-o privire de tigru ulcerat.

Cînd vroiam să-l rog să nu se mai uite atît de urît la mine că voi avea coşmaruri noaptea, s-a auzit o bătaie uşoară în uşă.

Era unul din cei patru muncitori care lucraseră în seara omorului în secţia conveierului.

După ce s-a aşezat pe scaun, şi Dan s-a grăbit să-i pună întrebările preliminare despre prenume, nume şi aşa mai departe, l-am luat în primire :

— Tovarăşe Matea, probabil că aţi aflat despre uciderea lui Vorba.

A dat din cap şi a comentat cu amărăciune :

— N-aveţi idee ce om cumsecade era... Pîinea lui Dumnezeu nu altceva...

— Avem motive să credem că autorul crimei nu-i străin de personalul fabricii „Pescarul", am afirmat, fixîndu-l cu atenţie.

Pentru o clipă m-a privit surprins, apoi, făcînd un gest de filozofică resemnare, a zis :

— Printre cei aproape o mie de oameni care lucrează în fabrica noastră, e posibil să se fi strecurat şi o uscătură.

— Locul unde s-a petrecut fărădelegea fiind chiar secţia de încărcare a lăzilor cu peşte...

N-a avut cînd să se mire de afirmaţia mea, că Dan s-a grăbit să precizeze :

— Omorul comiţîndu-se miercuri seară, cînd vă aflaţi şi dumneavoastră acolo.

— Nu se poate ! a protestat, scuturîndu-şi capul cu convingere. Oare credeţi că eu şi colegii mei am fi stat cu mîinile-n sîn dacă am fi văzut cum i se ia viaţa tovarăşului Vorba ?

Dacă omiteam posibilitatea că patru oameni s-ar fi putut înțelege să-l ucidă pe al cincilea, argumentul lui era mai mult decît corect. Din păcate, profesia mea nu-mi permite să exclud decît acele variante care, după o temeinică verificare, se dovedesc a fi complet nefondate. Iar situația pe care o cercetăm mă obliga să nu renunț la nici o ipoteză, oricît de fragilă ar fi fost ea. În consecință, m-am decis să încep, după cum se obișnuiește, cu începutul :

— De la ce oră ați rămas singuri în secție, dumneavoastră și cei trei colegi cu care ați lucrat la conveier ?

— După trei și jumătate, cînd s-a terminat programul și muncitorii schimbului unu au plecat acasă.

— Și pînă la ce oră v-ați aflat acolo ?

— Dacă la zece și zece ne-am pontat fișele... Cam douăzeci de minute pînă ne-am schimbat hainele de protecție... — a zis el gînditor, în timp ce bătea demonstrativ cu palma în șorțul și cizmele sale de cauciuc... Pînă la zece fără un sfert, zece fără zece... Cam așa ceva.

— Deci ora zece fără un sfert ar corespunde cu momentul în care s-a terminat încărcarea ultimei lăzi cu pește și a fost evacuată pe rampa de încărcare în autocamioane. Așa e ?

A dat din cap că așa e.

— Cine s-a ocupat cu pusul și bătutul capacelor în cuie pe rampă ?

— Noi, cei care ne aflam acolo.

— Cine au fost conducătorii autocamioanelor care au participat la preluarea lăzilor cu pește de pe rampă ?

A rostit trei nume și Dan s-a grăbit să-i adauge pe lista suspecților.

— Pe cine ați mai văzut miercuri, în intervalul de timp în care v-ați aflat în secție ?

— Pe tovarășii Vorba, Radu și Marinache.

— Atît ?

— Au mai fost și alții, dar n-au stat. Au trecut numai așa... ca inspectorii. Numărau lăzile de pe rampă și se grăbeau să dispară. Probabil de teamă să nu li se răcească scaunele și cafeluțele din birou !

— Cine au fost „inspectorii" de care ne vorbiți ?

— Cine alții decît ăia de la comercial ! Cînd ești nevoit să te duci la ei în birou, nici n-au timp să te asculte de ocupați ce sînt cu șuetele. Ce mai, e o diviziune a muncii a-ntîia ! Noi muncim și ei transpiră ! zise cu năduf.

Cum nu fusesem trimis pentru a organiza munca în fabrică după metode științifice, am făcut o mină ce trebuia să-l convingă că aflu pentru prima dată de existența unor salariați care nu dau în brînci de prea multă muncă. Apoi am întrebat care anume au fost funcționarii serviciului comercial care-i onorase cu vizita lor.

— Toți, a răspuns el, dintr-o bucată.

— Chiar și dactilografa ? s-a interesat Dan, cu dorința vădită de a mai reduce cît de cît numărul celor care ar fi avut posibilitatea să suprime victima.

Muncitorul, făcînd un gest de confirmare, i-a spulberat însă firava speranță.

— Pentru a nu i se „surmena" colegii prea mult, din cînd în cînd venea și ea pe rampă.

— Funcționarii de la comercial au intrat și în secție, ori s-au rezumat numai la supravegherea lăzilor ce se urcau în autocamioane ? a insistat Dan, ceea ce demonstra că optimismul lui, cîteodată, e nemărginit.

— Bineînțeles ! pentru a-și motiva prezența, se simțeau obligați să dea o tură și conveierului !

Marea șansă a funcționarilor de la serviciul comercial era că interlocutorul meu n-avea o funcție care să-i permită să le reorganizeze munca, altfel ar fi trebuit să ia contact cu Oficiul de plasare a forțelor de muncă.

— Cînd i-ați văzut pentru ultima oară pe Vorba, Marinache și Radu ? am zis, trecînd de la întrebări preliminare la cele concrete.

— În jurul orei opt și jumătate, cînd m-am dus la secția de conveier să-l anunț pe tovarășul Vorba, așa cum convenisem, că mai avem zece lăzi de umplut și am terminat cu expedierea comenzii.

— Ce făcea în acel moment ?

— Verifica cu sonda conținutul cutiilor de caviar.

— Cine era împreună cu el ?

— Tovarășii Radu și Marinache.

— Si ce făceau ?

— Tovarășul Marinache privea cum tovarășul Vorba vîră sonda în icre, iar tovarășul Radu scria pe niște hîrtii.

— Discutau ceva ?

— Nu.

— Ulterior i-ați mai văzut ?

— Numai pe tovarășul Radu. În jurul orei nouă a trecut pe la noi, c-un vraf de hîrtii în mînă, și ne-a întrebat de ce ne moșmondim atît. I-am explicat că banda transportoare ne-a mai făcut o figură și pînă am reușit s-o punem din nou în funcțiune ne-am pierdut o grămadă de timp.

— După ora opt și jumătate, deci, nu i-ați mai văzut pe Vorba sau Marinache intrînd la dumneavoastră în secție.

— Nu.

— Dumneavoastră unde ați lucrat ? La instalația de deversare a peștelui, la cea pentru gheață sau afară la prinsul capacelor ?

— Peste tot. În schimb normal, dimineața, fiecare are postul lui... Miercuri seară fiind însă foarte puțini oameni, mai ales pe rampă, unde nu este ușor pentru doi oameni să manevreze un conteiner care cîntărește peste o tonă, trebuia să punem mîna cu toții. Așa că ne-am ocupat cu de toate.

— Dar șoferii de autocamioane nu v-au ajutat pe rampă ? a întrebat Dan.

— Numai la încărcatul în mașini, după ce băteam capacele în cuie. Nu de alta, da' am mai avut noi niște probleme cu ei... Adică s-au primit reclamații că lăzile erau ușurate de pește. Doar știți cum sînt șoferii... Cum întorci puțin capul, cum șterpelesc crapul... Și dacă ar fi numai unul singur ! Așa însă, după ce batem capacele, nu mai e nici un pericol și-i lăsăm să se apropie.

Dan a clipit fericit din ochi. Cum victima era deja plasată într-una din lăzi, iar capacul acesteia era bătut în cuie în momentul încărcării conteinerelor în autocamioane, șoferii puteau fi excluși din cercul bănuiților. Deci lista care pînă atunci crescuse sistematic, în sfîrșit rămînea neutră.

— Reţin că miercuri după amiază aţi lucrat cu colegii dumneavoastră, ca să zic aşa, în devălmăşie pe toate fazele procesului tehnologic.

A făcut un gest de confirmare.

— Şi totuşi sînt nevoit să insist, rugîndu-vă să faceţi un efort de memorie şi să-mi spuneţi cine a lucrat la jgheabul de încărcare cu peşte, după ce aţi fost şi aţi discutat cu Vorba.

— Păi să ne gîndim... Cînd m-am înapoiat, în secţie lucra Albu... Da, aşa-i ! El a lucrat pînă spre ora nouă... Apoi s-a defectat conveierul... După douăzeci de minute, cînd a fost repus în funcţiune, am trecut eu la comanda instalaţiei de dozare a peştelui în lăzi.

— Dar ce a avut de s-a defectat ? am întrebat, fără un scop determinat.

— Un fleac ! Se arsese siguranţa motorului care acţionează conveierul.

— Şi schimbarea unei siguranţe a cerut atîta timp ? m-am mirat.

— Aş ! a aruncat el dispreţuitor. Pusul siguranţei a durat mai puţin de treizeci de secunde, restul timpului a fost irosit pentru căutarea electricianului de serviciu.

Trebuie să recunosc că această pană mi-a stîrnit curiozitatea, şi cum această slăbiciune mă domină ca stupefiantele pe toxicoman, spre ruşinea mea, nu i-am putut rezista.

— Cine anume dintre dumneavoastră a plecat să-l caute pe electrician ? am vrut să ştiu.

— Întîi a plecat Anton, apoi, cînd s-a înapoiat şi ne-a spus că nu l-a găsit la el în atelier, ne-am dus cu toţii să-l căutăm. Vă daţi seama ce nervoşi eram... Noi lucram în schimburi prelungite ca întreprinderea să-şi realizeze planul de producţie, iar dînsul, afară în stradă, trăgea clopotele unei femei.

L-am aprobat, pentru a-i da satisfacţia că-i împărtăşesc supărarea la adresa electricianului lipsit de conştiinţă profesională. În realitate, dacă aş fi fost singur, mi-aş fi strîns mîna, felicitîndu-mă. Începusem să realizez modul în care ajunsese victima să ţină tovărăşie crapilor din conteinerul expediat la Bucureşti.

— În consecință, la un moment dat, în secție nu s-a mai aflat nimeni dintre dumneavoastră.

Și-a dat asentimentul printr-o înclinare a capului.

— Ați putea preciza ora cînd, plecînd să-l căutați pe electrician, n-a mai rămas nimeni în secție ?

— În jurul orei nouă... Nu pot să fiu mai exact, deoarece n-am avut nici o treabă să mă uit la ceas.

— Cînd a trecut tovarășul Radu prin secția dumneavoastră, conveierul era pus în funcțiune ?

— Încă nu fusese schimbată siguranța... Dar după cîteva minute reîncepuse să meargă...

— După ora opt și jumătate, ați auzit zgomotul unei împușcături ?

Nu auzise. Cînd a ajuns lîngă ușă, l-am rugat să ne trimită un alt om din echipa cu care lucrase miercuri seara.

— Dane, ca să bîjbîim cît mai puțin, valea ! Verifică la poartă fișele de pontaj a celor care au plecat din fabrică după ora douăzeci și unu și treizeci. Dacă-i posibil, fără să le omiți pe cele ale lui Marinache și Radu !

Și-a extras cu regret picioarele lungi de sub birou și mi-a împins carnetul în care stenografiase audierile de pînă atunci.

— În lipsa mea nu iei niciodată notițe. Ceea ce, după cum știi, provoacă ulterior suficient de multă bătaie de cap. Poate că azi procedezi diferit... m-a îndemnat, malițios.

— Pentru hîrțogărie folosesc întotdeauna sclavi... Cînd n-am negri, mă servesc și de albi. Fiind un democrat convins, îmi repugnă apartheid-ul ! i-am replicat cu o voită superioritate.

— Foarte bună părere ai despre un subaltern docil, conștiincios și deosebit de bine pregătit profesional... a comentat, scîrbit, întorcîndu-mi spatele și îndreptîndu-se spre ușă.

— Ca să nu te plictisească promenada, poate că faci o conversație și cu...

— Cunoaștem ! mi-a retezat macaroana. Electricianul... a aruncat peste umăr, trăgînd ușa după el, mîndru ca un păun decorat cu Distinguished Service Cross.

Capitolul IV

SABOTARE ?

O oră mai tîrziu, cînd terminasem cu audierea ultimului muncitor din secţia conveierului, şi-a făcut apariţia Dan. S-a înfipt direct la notesul ce-l lăsase în faţa mea, pe birou.

— M-aş fi mirat să fie altfel ! a zis, închizîndu-l dezgustat şi vîrîndu-şi-l în buzunarul interior al hainei.

— Aduc eu a faţă de şapirograf ?

— Depoziţiile erau identice ?

— De parcă ar fi fost trase pe indigou.

— Nici zgomotul împuşcăturii ?

— Nici. Asta este însă o problemă subsidiară, deoarece huruitul benzii transportoare şi bătutul cuielor în capacele lăzilor, luate împreună, ar fi putut acoperi împuşcătura. Tu ce-ai făcut ?

— Radu, aşa cum a declarat, a ieşit pe poartă la ora douăzeci şi unu şi douăzeci şi cinci de minute... Marinache, fiind concediat, miercuri seara nu mai avea fişa la poartă. Deci nu se poate stabili momentul părăsirii fabricii...

— L-ai găsit pe portarul care a fost de serviciu ?

— Da, tocmai îşi preluase schimbul. Radu l-a caracterizat bine. Habar n-are pe ce lume trăieşte. Nu-şi aminteşte de plecarea lui Vorba şi Marinache, darămite să mai poată preciza şi cînd anume !... Am mai cules după fişele de pontaj încă opt oameni care au plecat din fabrică în jurul orei nouă seara, însă toţi au locurile de muncă îndepărtate de conveier.

— Pînă acum n-ai obţinut lucruri deosebit de interesante. I-ai făcut o vizită de curtoazie şi Vioricăi ? l-am tachinat.

— Eu nu mă ţin de chestii d-astea-n timpu serviciului ! m-a repezit, făcînd-o pe ultragiatul. Spre demonstrare, am o bombă formidabilă !

— Dacă-i cu neutroni, dezamorseaz-o uşor... Să nu facă bum !

— Miercuri seară funcționarea conveierului a fost sabotată. E bine ?... s-a interesat el, satisfăcut, apoi, remarcînd că vestea adusă m-a lăsat rece, a întrebat : Știai ?

— Am presupus. Momentele uciderii lui Vorba și cele ale opririi benzii transportoare au coincis prea mult pentru a fi o simplă ispravă a hazardului.

— După război, mulți viteji s-arată ! m-a persiflat.

— Decît să fii răutăcios mai bine ai face un mic raționament. Crezi că fără să fi fost expediați, în prealabil, cei patru muncitori din secția conveierului, era posibil ca victima să nimerească într-un conteiner ?

— Omorul consumîndu-se unde ?

— Ori în preajma conservatorului de caviar, ori în secția conveierului... Pentru a avea o certitudine, vom cere serviciului criminalistic să caute proiectilul care a suprimat victima. Întrucît glonțul a ieșit din craniul victimei, firesc ar fi să se găsească pe undeva. Dar nu oriunde, ci acolo unde s-a comis omuciderea. Cum a fost sabotată instalația ?

— Simplu. Siguranța nu era arsă, ci numai ușor deșurubată. Electricianul mi-a spus că patronul siguranței s-a slăbit singur, lui rămînîndu-i numai să-l răsucească la loc, în tablou. Nu l-am contrazis.

— Ai văzut cofretul ?

S-a ridicat de pe scaun și mi-a făcut semn să vin lîngă fereastră. În fața noastră se afla hala care cuprindea secțiile de înmagazinare a produselor finite, congelatorul de caviar și, spre extrema stîngă, instalația de încărcare a peștelui proaspăt în lăzi.

— Vezi ? a întrebat, arătîndu-mi o cutie metalică prinsă de zidul halei, la distanță egală de extremele construcției. Am cronometrat. Dacă isprava a fost făcută de cineva din hală, i-au trebuit aproximativ nouăzeci de secunde pentru a răsuci siguranța și a se întoarce la locul lui de muncă. Dacă sabotarea conveierului a fost făcută de cineva din exterior, cel mult două secunde.

— Miercuri seară a lucrat cineva în magazia de produse finite ? am întrebat, privind spre extrema dreaptă a halei unde se aflau parcelele în care erau închise maldărele de conserve de pește.

— Printre muncitorii care au părăsit fabrica la ora care ne interesează, nu s-a aflat nici un lucrător din secția

respectivă. A fost prima verificare făcută după discuţia avută cu electricianul.

Am început să mă plimb prin încăpere cu mîinile la spate. Dan m-a lăsat să măsor de cîteva ori camera cu paşii, apoi s-a plictisit :

— Ce te preocupă ?

— Întrucît conveierul fusese scos din funcţiune cu aproximativ un sfert de oră mai înainte ca Radu să părăsească secţia conservatorului de caviar, se pune întrebarea : a fost într-adevăr sabotat conveierul sau criminalul a ştiut să profite de şansa ce i s-a oferit ? Electricianul, după cum mi-ai spus, nu s-a gîndit nici o clipă la intervenţia unei mîini rău intenţionate. Deci am putea admite că defecţiunea a survenit cu totul şi cu totul întîmplător.

— Unde vrei să ajungi ? m-a întrebat el, circumspect. Nici nu m-ai lăsat să-ţi relatez constatarea electricianului şi te-ai grăbit să afirmi că-i vorba de un sabotaj. Acum o-ntorci ca la Ploieşti ! Ce-ţi trece prin cap ?

— Dane, dacă admitem că banda transportoare a fost oprită cu intenţie, trebuie să admitem şi că Vorba era deja împuşcat cînd aceasta fusese scoasă din funcţiune. Deci Radu şi Marinache au stat un sfert de oră împreună cu cadavrul lui Vorba. În acest interval, cei doi, profitînd de faptul că lîngă conveier nu se mai află nimeni, plasează corpul victimei în containereul ce urma să intre sub jgheabul de peşte... Acesta fiind singurul container al cărui conţinut nu putea fi văzut de operator, datorită paravanului pe care-l forma instalaţia pe care o mînuia. Cînd, după depanare, procesul tehnologic a fost reluat, victima a fost acoperită cu peşte şi gheaţă şi expediată la Bucureşti. Această variantă mi se pare plauzibilă.

M-a ascultat cu atenţie, apoi, preocupat, a început să se plimbe prin încăpere, cum făcusem şi eu cu cîteva minute mai înainte.

— Am uitat ceva ! a zis, oprindu-se şi întorcîndu-se spre mine. Electricianul mi-a relatat că în timp ce discuta cu amica lui pe stradă, în faţa porţii întreprinderii, l-a văzut plecînd pe Marinache.

— Cînd ?

— Cu foarte puţin timp înainte de a fi chemat să repună în funcţiune conveierul. Poate nu mai mult de două-

trei minute... L-a frapat aerul preocupat al lui Marinache. Deşi l-a salutat, nu i-a răspuns.

— Ţinînd seama de timpul necesar parcurgerii drumului pînă la ieşirea din întreprindere, s-ar putea spune că atît Marinache cît şi Radu au părăsit aproape simultan secţia conservatorului de caviar, dar în direcţii opuse. Radu prin secţia conveierului, care-i pus în funcţiune cu cîteva minute mai tîrziu, şi Marinache prin celălalt capăt al halei, cu cîteva minute mai înainte de a fi chemat electricianul...

— Vrei să spui că l-au ucis pe Vorba de conivenţă, l-au plasat într-un container şi s-au grăbit să se îndepărteze de locul faptei ?

Am aprobat şi am continuat :

— La fel de bine s-ar putea spune că Radu, aşa cum a declarat, a plecat să-şi ducă actele în birou, iar Marinache, ţinînd seamă de animozitatea pe care o avea faţă de victimă, s-a grăbit să facă acelaşi lucru, lăsîndu-l singur pe ultimul.

— Deci Vorba rămîne singur aproximativ două minute, interval în care este ucis şi aruncat într-un container de o persoană care, ascunsă printre stivele de conserve, a aşteptat momentul potrivit... Această persoană avînd posibilitatea să saboteze, în prealabil, conveierul, a conchis Dan, cu o convingere foarte fragilă.

Mi-am dat seama că bat apa-n piuă şi m-am revoltat :

— Pînă nu discutăm şi cu Marinache, ne pierdem vremea degeaba ! Să mergem !

Capitolul V

SCRISOAREA ANONIMĂ

Cînd am intrat în biroul alăturat, dactilografa, privindu-ne, şi-a uitat meseria şi a rămas cu degetele ambelor mîini răsfirate deasupra claviaturii, de parcă ar fi fost un

cățel care face sluj. Ceilalți colegi, preferînd să nu sesizeze intrarea noastră, se făceau că lucrează cu toată sîrguința.

— Tovarășe Airinei, m-am adresat șefului de serviciu, la ce birou a lucrat Ion Vorba ?

Înainte de a mă așeza pe scaunul dindărătul biroului indicat, i-am șoptit lui Dan să dea o fugă la serviciul personalului și să-mi afle adresele a doi foști salariați ai întreprinderii. După plecarea lui am început să examinez conținutul sertarelor. Cînd am terminat cu inventarierea celor laterale, am tras de sertarul de la mijloc. Mai întîi am văzut cîteva hîrți pătate cu grăsime, apoi, dîndu-le la o parte cu mîna, resturi de mezeluri, coji de cașcaval, și firimituri de pîine, printre care circulau în viteza a patra cîțiva gîndaci roșii, m-am ridicat atît de repede în picioare, încît am răsturnat scaunul în spatele meu. În clipa următoare, a căzut și sertarul lîngă bombeul pantofilor mei.

— Ce s-a întîmplat ? ! a strigat dactilografa, cu mîna dusă sub sînul stîng, în timp ce ceilalți au sărit ca unul singur pentru a putea vedea ce albină m-a catapultat de lîngă biroul răposatului Vorba.

După ce le-am arătat dezgustat lighioanele roșii, s-au precipitat să le extermine. În timp ce mă retrăgeam strategic din rezervația lor de vînătoare, am remarcat ceva. Pe partea inferioară a lăcașului de unde trăsesem sertarul se afla o hîrtie împăturită. Cum nu părea să fi servit la împachetatul alimentelor, cu toată sila care mă stăpînea, am întins mîna și am tras-o afară.

— V-am mai spus să nu lăsați resturi de mîncare în sertare ! și-a mustrat Airinei subalternii, în timp ce eu poposeam lîngă cel mai îndepărtat colț al încăperii.

— Degeaba, șefule ! Trebuie să dăm fiecare un franc și să cumpărăm o cutie de analcid... a intervenit vocea dactilografei, pe cînd despătuream hîrtia extrasă dintr-un loc atît de puțin obișnuit.

Nu știu dacă vox populi a ieșit învingătoare și s-a aprobat facerea chetei propuse, deoarece atenția mi-a fost captată de hîrtia pe care o priveam. Avea formatul obișnuit al foilor de hîrtie utilizate în masinile de scris, iar textul, dactilografiat, glăsuia : „Dragă tovarășe Vorba, soția dumi-

tale te înşeală fără pic de ruşine ! Dacă te vei duce astă-seară acasă la Alexandru Marinache, la ora 18,00, te vei putea convinge singur !" Era semnată de clasicul : „Un binevoitor" şi nu purta nici o dată.

Cînd am ridicat privirea spre funcţionarii serviciului, am constatat că, terminînd victorioşi vînătoarea la care-i invitasem, se uitau cu o curiozitate nedisimulată la hîrtia pe care o ţineam în mînă.

În loc să-i liniştesc, spunîndu-le că n-am descoperit o hartă în care se indică locul unde vreunul din marii piraţi ai secolului al XVIII-lea şi-a ascuns comoara, undeva prin Marea Caraibilor, m-am adresat lui Airinei :

— Aş mai avea ceva cu dumneavoastră.

După ce am reintrat în încăperea alăturată şi ne-am aşezat pe scaune, am zis :

— Din cîte am înţeles din discuţia noastră anterioară, dumneavoastră aţi avut cele mai strînse relaţii de amiciţie cu Vorba ?

L-am lăsat să confirme şi am continuat :

— Cînd v-am cerut informaţii despre conflictul iscat între el şi Marinache, am omis să vă întreb cum a aflat prietenul dumneavoastră despre infidelitatea soţiei sale.

— A fost informat printr-o scrisoare anonimă... Că deh, de „binevoitori", slavă Domnului, nu ducem lipsă !

— A primit-o prin poştă ? am tatonat.

— Nu, a găsit-o pe birou. Se afla strecurată printre hîrtiile pe care le avea de rezolvat. Parcă-l văd şi acum... Stăteam faţă-n faţă, cum stau cu dumneavoastră. În timp ce ne sorbeam cafelele, el îşi sorta corespondenţa. La un moment dat, s-a albit la faţă şi a înlemnit. Cînd l-am întrebat ce i s-a întîmplat, mi-a întins o hîrtie prin care era informat că soţia lui îl înşeală...

— Asta este ? am spus, arătîndu-i anonima.

A confirmat printr-o înclinare a capului şi, la îndemnul meu, a continuat :

— După ce am citit-o, am rămas uluit. Apoi, regăsindu-mă, i-am spus că vreun tîmpit face un banc prost. Afirmaţia mea era sinceră. Eram convins că o femeie integră ca

nevasta prietenului meu nu s-ar fi putut încurca cu alt bărbat, darămite cu o pocitanie ca Marinache. O cunoaşteţi?

— Pe nevasta lui Vorba ?

El a confirmat, iar eu am infirmat.

— Ei, bine ! Aflaţi că pe cît e de frumoasă pe atît este de deşteaptă !

— Şi totuşi ?

— Aveţi dreptate... şi-a epuizat el avîntul admirativ. Pe cît de mare e grădina lui Dumnezeu, pe atît de ciudate sînt unele femei !...

— Ce a făcut Vorba după citirea anonimei ? l-am ghidonat eu.

— A sfîrşit prin a admite că este vorba despre o glumă proastă... Ceea ce nu l-a împiedicat să se ducă totuşi în seara respectivă la locul indicat... Şi să constate că informaţia era reală.

— Cînd a avut loc această tevatură ?

— Cam acum o lună de zile.

— Cine a cerut îndepărtarea din întreprindere a lui Marinache ? Vorba ?

— Nu, noi, comitetul oamenilor muncii al fabricii. Am apreciat că atitudinea lui Marinache este incompatibilă cu morala noastră. Excluderea lui nu s-a putut face însă imediat, de azi pe mîine... Ştiţi, avea o gestiune deosebit de importantă.

Considerînd că am aflat tot ce mă interesa, m-am ridicat de pe scaun pentru a-i arăta că discuţia este terminată.

Airinei mi-a urmat exemplul, continuînd :

— Culmea culmilor este că tot Marinache s-a considerat a fi ultragiat. Cînd şi-a luat lichidarea a spus că nedreptatea ce i s-a făcut nu va rămîne fără urmări. O să aibă el grijă ca Vorba să suporte toate consecinţele pentru represiunea pornită împotriva lui. El, fiind convins că Vorba a profitat de influenţa ce-o avea pentru a-i maşina scoaterea din întreprindere...

A fost întrerupt de intrarea lui Dan, care m-a anunţat că şi-a îndeplinit misiunea.

Capitolul VI

ARMA DE VÎNĂTOARE

Cînd autoturismul a demarat, colaboratorul meu a vrut să știe dacă în lipsa lui obținusem noi indicii. I-am făcut pe plac.

— Toate le pricep, dar de ce a fost ascunsă scrisoarea sub sertar nu prea realizez, chiar deloc ! m-a anunțat el, uitîndu-se spre mine intrigat.

— Aș înclina să cred că nu-i vorba de o dosire. Probabil că, urmare a mișcărilor de du-te-vino la care a supus-o închiderile și deschiderile sertarului, a alunecat spre fundul acestuia și, prin răsturnarea peste rama lui, a poposit la locul unde am găsit-o.

— Mda, e plauzibil, a admis el, cînd mașina a stopat în fața unui imobil nou cu zece etaje.

Ajunși la etajul opt, Dan a aruncat o privire circulară spre cele patru uși de pe palier și s-a înfipt în fața celei pe care era prins numărul 78.

Nici n-am apucat să ridicăm mîna spre butonul soneriei și dindărătul ușii am și fost luați în primire de un cîine care a început să ne latre susținut. Prin hărmălaia stîrnită de nervosul patruped, cîteva clipe mai tîrziu, s-a auzit o voce feminină : „King, am auzit. Acum potolește-te !"

— Ce doriți ? am fost chestionat, pe cînd lentila vizorului ușii s-a întunecat, pentru a-i permite stăpînei cîinelui și vocii să stabilească dacă nu-i deranjată de vreun negustor de haine vechi, sticle și borcane etc.

— Îl căutăm pe domnul Marinache — am spus.

Probabil că mutrișoara mea nu aducea cu cea a categoriei de persoane de care se temea, deoarece, aproape imediat, a urmat zgomotul produs de acționarea broaștei yale. Prin ușa întredeschisă, numai atît cît să permită apariția unui nas mic, cu vîrful în vînt, un ochi cu gene lungi, verde, și cîteva bucle de păr blond-cendré.

— Nu este acasă, m-a informat, cu un glas suav, tinerica care continua să mă examineze prin crăpătura uşii. Încă nu s-a înapoiat de la serviciu. Vă rog să reveniţi mai tîrziu... Sau, mai bine, notaţi-vă telefonul nostru...

— V-ar deranja o discuţie de cîteva minute ? Sîntem de la miliţie, am insistat, arătîndu-i legitimaţia.

Geana lungă a clipit cu repetiţie de cîteva ori, apoi uşa s-a închis. A urmat zornăitul făcut de manevrarea lanţului de siguranţă şi uşa s-a redeschis larg pentru a-mi putea vedea interlocutoarea pe de-antregul. Avea pînă în treizeci de ani, talia mijlocie, iar capotul, dintr-o mătase verde, era suficient de bine mulat pentru a putea constata că are un trup proiectat, construit şi finisat după un normativ deosebit de pretenţios. Avea o mutrişoară de să juri că este Brigitte Bardot.

— Vă rog să intraţi, ne-a invitat, în timp ce în spatele ei un caniş negru sărea ca o minge de ping-pong pentru a ne putea privi peste umărul stăpînei sale.

— Sînteţi soţia domnului Marinache ? am întrebat, după ce ne-am instalat în fotoliile unui living-room, compus dintr-o garnitură de mobilă de culoarea untului.

Mi-a zîmbit amuzată şi a clătinat capul :

— Domnul Marinache este burlac... Eu îi sînt numai gazdă, a completat, accentuînd pe cuvîntul „numai", în timp ce, aşezîndu-şi piciorul drept peste cel stîng, mi-a dat posibilitatea să admir un mic papuc din piele galbenă, decorat cu un mare pompon verde, la nuanţă cu capotul, ochii şi rimelul dat cu pricepere pe pleoape.

— Ştiţi cînd se înapoiază acasă ? am întrebat în clipa cînd canişul negru, fără să se mai ostenească să-mi sondeze opinia, a aterizat exact pe genunchii mei.

Şi-a ridicat privirea spre un ceas, aşezat pe una din poliţele bibliotecii, care indica ora şase şi patruzeci şi şapte de minute, şi a spus :

— Trebuia să fie deja aici. De obicei, la ora cinci soseşte acasă. Numai dacă n-o fi plecat într-o delegaţie şi n-a avut timp să mă anunţe... Da, asta trebuie să fie ! Abia acum îmi explic de ce nu l-am mai văzut în ultimele zile... a zis, lovindu-şi tîmpla cu degetul pentru a-mi arăta, cu regret, cît este de distrată.

— De cînd nu l-aţi mai văzut ? a intervenit Dan, pregătindu-şi notesul şi stiloul.

— Eu ştiu ?... Cred că de vreo trei zile, a ezitat, înălţîndu-şi umerii, în timp ce eu încercam să rezist asalturilor domnului King, care se străduia prin toate mijloacele să mă convingă că trebuie să mă las lins pe faţă.

— Dacă vă este posibil, vă rog să precizaţi cînd anume l-aţi văzut ultima dată, am spus, pe cînd, fără voia mea, privirea mi-a alunecat spre piciorul lung, cu genunchiul rotund şi glezna subţire, ce se ivise prin despicătura capotului.

Mi-a surprins privirea şi, fără să-şi acopere piciorul, s-a uitat adînc în ochii mei.

— Este chiar atît de important ? a vrut să ştie, pe cînd surîsul ei s-a accentuat şi mai mult.

M-am grăbit să aprob, deşi nu-mi dădeam seama dacă întrebarea ei s-a referit la picior sau la precizarea ce i-o cerusem. Oricum, ambele meritau acordarea întregului interes.

— Să mă gîndesc... Dacă azi este vineri... Da ! Acum îmi amintesc. Ultima dată l-am văzut miercuri dimineaţa, Eram în faţa blocului şi, datorită descărcării bateriei, nu puteam să-mi urnesc Fiatul. Cînd l-am zărit ieşind, parcă l-am văzut pe Dumnezeu... admiţînd că totuşi el ar exista. La rugămintea mea, Sandu m-a împins puţin şi astfel am reuşit să ajung la serviciu...

— Deci de miercuri dimineaţa nu l-aţi mai văzut ? a accentuat Dan, probabil indispus că frumuşica cuconiţă nici nu se uita spre el.

— Aşa este. Din momentul în care m-a ajutat să-mi pornesc maşina, n-am mai dat ochii cu el. L-am auzit în schimb după-amiază intrînd în casă şi, ceva mai tîrziu, vorbind cu cineva la telefon, a zis, arătînd spre vestibul, unde, pe o măsuţă, se afla un aparat telefonic.

— Vă referiţi la aceeaşi zi în care v-a ajutat să porniţi maşina ?.am vrut să stabilesc.

— Aşa este, a aprobat.

— Aţi putea să ne spuneţi cînd anume a revenit acasă ?

Şi-a sprijinit cotul pe genunchiul care-mi atrăgea privirea ca un magnet, apoi, cugetînd cu bărbia lăsată în podul palmei, a început să-şi roadă unghia degetului inelar.

Își ronțăia cu atîta spor unghia, încît m-am temut că în curînd va ajunge să-și devoreze și brațul, pînă la umăr.

Probabil simțindu-mi îngrijorarea, și-a scos degetul din gură, și îndreptîndu-l victorioasă în sus, ca pe un paratrăsnet, a zis :

— Da, îmi amintesc ! Cînd am auzit ușa de la intrare, urmăream la televizor emisiunea Telecinematicii. Se dădea un policier foarte palpitant. Vă place genul ? m-a consultat.

Am aprobat cu căldură. E grozav să stai într-un fotoliu comod și să privești cum se face meseria ta de către alții. Un schimb de experiență instructiv. Mai ales că în felul ăsta poți să afli cît de frumoși, de inteligenți și, mai ales, de infailibili sînt polițiștii de pe ecrane. Nici n-ajung bine la locul infracțiunii și autorul ei este arestat, după ce, în prealabil, i se comunică drepturile pe care i le oferă legea. Nu ca mine, care, folosind metode clasice, transpir, rup pingele și înjur zile, săptămîni, luni și cîteodată, chiar și ani pînă îl iau de guler pe cel căutat. Zău că-i invidiez pe colegii mei de pe pînză pentru adresa și eficiența cu care pot soluționa un caz în nouăzeci de minute.

— Vă mai amintiți în ce parte a filmului l-ați auzit pe domnul Marinache intrînd la el în cameră ? Spre început, spre sfîrșit ? a întrebat Dan, spulberînd astfel nostalgia în care fusesem scufundat de întrebarea gazdei noastre, cu ochi atît de verzi și atît de fermecători.

— Cam pe la jumătatea filmului, a răspuns ea.

Dan a arătat spre polița măsuței pe care stătea televizorul.

— E pentru săptămîna aceasta ? a zis el, privind un program de radio-televiziune.

Primind confirmarea, s-a ridicat din fotoliu și s-a dus să-l ia. Cînd a revenit, l-a deschis la programul zilei de miercuri și mi l-a înmînat. Filmul începuse la ora opt și jumătate și se terminase la zece și zece minute.

Deci, ținînd seama de drumul pe care l-a avut de parcurs de la întreprindere pînă la locuința lui, Marinache venise direct acasă, în jurul orei nouă și jumătate.

— Spuneați că, după ce a revenit acasă, l-ați auzind vorbind cu cineva la telefon, i-am reamintit eu. Cînd ? După terminarea filmului ?

— Nu, înainte. Sau mai exact aproape de sfîrşitul lui. Cînd am auzit sunînd telefonul, am fost mulţumită că nu mă cheamă pe mine, deoarece începuse deznodămîntul plin de suspens al filmului.

— L-aţi auzit şi cînd a plecat ? a insistat Dan.

A scuturat din cap şi s-a uitat urît la colegul meu. Cred că întrebările cu care o hărţuia începuseră s-o enerveze.

— Deosebit de faptul că nu mă interesau problemele personale ale lui Sandu, filmul mă captivase. Aşa că nu pot să vă dau decît un răspuns negativ ! a replicat ea, cu vocea uşor înăsprită. Dealtfel, imediat după film m-am dus şi m-am culcat, a mai spus, arătînd peste umăr o uşă opusă celei din vestibul.

— A doua zi, firesc, nici nu l-aţi văzut, nici nu l-aţi mai auzit, am constatat, arborînd cel mai fermecător zîmbet din recuzita mea personală.

S-a înseninat la faţă şi, surîzîndu-mi cu drăgălăşenie, a spus :

— Într-adevăr... Deşi, acum îmi dau seama, ar fi trebuit... Sandu sculîndu-se de obicei mai devreme decît mine...

A lăsat fraza neterminată, zîmbetul i s-a crispat şi s-a precipitat contrariată :

— De ce vă interesaţi de el ? ! S-a întîmplat ceva ?...

— Am dori să-i cerem nişte relaţii cu privire la un accident suferit de un coleg de-al lui. Un oarecare Ion Vorba... am manevrat eu uşor.

— Vorba ? ! a tresărit ea. Da' ce-a păţit ?

— Îl cunoaşteţi ?

— Sigur ! Era bun prieten cu Sandu.

— Venea pe aici ?

— Da, destul de des.

— Şi în ultimul timp ? s-a mirat, pe drept cuvînt, Dan.

Şi-a scuturat buclele blond-cendré :

— Aveţi dreptate. În ultima lună nu l-am mai văzut pe aici.

— O cunoaşteţi şi pe soţia lui Vorba ?

— Da, pentru că de multe ori venea împreună cu soţul ei.

— Se întîmpla să vină şi singură ? am întrebat-o, cu un aer de totală detaşare.

— Niciodată n-am văzut-o venind singură, a zis, devenind brusc circumspectă.

Am continuat s-o privesc în tăcere. A început să se foiască în fotoliu, a trecut piciorul stîng peste cel drept, apoi, imediat, a făcut manevra inversă. În sfîrșit, s-a decis să vorbească, cu și mai multă prudență, de parcă s-ar fi temut să nu calce cu piciorul gol pe cioburi de sticlă.

— Dacă am înțeles bine sensul întrebării dumneavoastră, cînd primea vizite, Sandu închidea, a spus, arătînd spre ușa care făcea legătura cu încăperea în care ne aflam noi și vestibul. Camera lui avînd intrarea directă din culoar, nu puteam să văd cine vine la el... Mai ales că nici nu mă interesa, a zis cu o dezinvoltură forțată.

Era evident că se teme de ceva, de ceva care mie nici nu-mi păsa. Chiar dacă aș fi lucrat la Moravuri, și tot nu mi-ar fi trecut prin cap să-i închei un proces-verbal pentru utilizarea locuinței drept casă de rendez-vous ; deosebit de faptul că elementele pentru constituirea unei astfel de constatări erau inexistente, mă aflam în fața ei pentru alte motive, cu mult mai grave.

Se crispase atît de mult, încît pentru a-i reda buna-dispoziția, m-am văzut nevoit să apelez la cîteva fraze de relaxare.

Am început prin a-mi cere iertare că nu ne-am prezentat și i-am spus cum ne numim. Reîncepînd să zîmbească, mi-a povestit că se numește Doina Alexandru și că este ingineră la Biroul de invenții și inovații al județului Constanța. Apoi, cerîndu-și scuze că nu ne-a tratat cu nimic, ne-a întrebat ce părere am avea despre un coniac Metaxa sau o vodcă Moskovskaya.

— Excelentă, am admis eu, cu toată sinceritatea, din păcate însă sîntem la dumneavoastră în interes de serviciu.

— Și cine vă vede că beți ? m-a provocat ea, amuzată de regretul pe care, probabil, îl citea pe fața mea.

— Nu-i vorba de faptul că ne-ar vedea cineva, ci de acela că-i posibil să nu ne mai vedem scopul misiunii noastre.

— Dar o cafea ? a insistat ea.

N-am mai avut nici un motiv s-o refuz, mai cu seamă că sărisem de multișor peste masa de prînz și, după cum bine se știe, cafeaua taie senzația de foame.

— Sper să vă placă, a spus, cîteva minute mai tîrziu, revenind cu o tăviță pe care abureau trei cești de cafea.

— E grozavă ! Parcă ne-ați cunoaște gusturile. Amăruie o bem și noi, s-a grăbit să aprecieze Dan, cu un zîmbet larg pe față.

Nici nu s-a ostenit să se uite la colaboratorul meu.

— Cum e ? a întrebat după ce m-a lăsat să sorb din lichidul negru și aromat.

— Am auzit mulți bucureșteni lăudînd cafeaua făcută la Constanța, în ibrice de cupru încălzite în nisip. Le-am urmat îndemnul, și am regretat. Acum, cînd am să mă întorc acasă, am să pot afirma, cu toată convingerea, că într-adevăr la Constanța se poate bea o cafea formidabilă. Bineînțeles că voi păstra întreagă discreție asupra sursei... am zis, oferindu-i pachetul meu de Pall Mall.

— De ce ? a vrut să știe, voit intrigată.

— Din egoism. Ce-i bun nici nu se găsește, nici nu se risipește pe toate drumurile, am afirmat cu aplomb, pe cînd îi priveam ochii așa cum îi privea și ea pe ai mei, cu insistență.

Se uita la mine cu atîta fixitate, încît, ținînd între degete țigara extrasă din pachetul meu, a uitat să se mai așeze în fotoliul de lîngă ea. Cînd am aprins bricheta și i-am oferit-o, și-a revenit. După ce m-a lăsat să i-o aprind, a tras două fumuri, adînc în piept, și s-a decis să-și ocupe fotoliul.

— Nu mi-am imaginat că miliția poate avea reprezentanți atît de reprezentativi, a declarat, privindu-mă cu o insistență sporită. Încep să fiu geloasă pe Sandu. Zău, fără exagerare, aș fi preferat să fiți aici pentru mine.

Și eu aș fi preferat să mă aflu la ea fără obligații de serviciu și, mai ales, singur. Cum situația, din păcate, se prezenta total diferit, mi-am spus că a venit momentul să-mi fac meseria. Mai întîi am lăsat ochii în jos, emoționat și stingherit ca o liceană cînd i se face pentru prima oară o declarație de dragoste, apoi, ridicîndu-mi privirea spre ea, am aruncat dintr-o bucată :

— Chiriașul dumneavoastră, domnul Sandu Marinache, este ultima persoană care l-a văzut pe Ion Vorba în viață. Adică cu puține minute înainte de a fi asasinat.

— Asasinat... ? a repetat, ca și cum ar fi încercat să-și amintească sensul cuvîntului.

Brusc, s-a albit la față. Mîna în care ținea farfurioara și ceașca de cafea a început să-i tremure, iar cele două obiecte de porțelan au prins să clincăne atît de tare, încît, temîndu-mă să nu le scape pe covor, m-am grăbit să i le iau și să le așez pe masă.

— Ce nebunie... Cum a putut să meargă atît de departe ? a bolborosit îngrozită.

— Acum, pentru că vă dați seama de gravitatea situației, vă rog să ne spuneți tot ce știți despre relațiile existente între soții Vorba și Sandu Marinache, am cerut, adoptînd o atitudine oficială.

— I-am atras atenția lui Sandu că nu trebuie să întindă coarda prea mult... a început să povestească, acoperindu-și cu grijă picioarele cu faldurile capotului. Din punctul meu de vedere, omul la el acasă poate să facă ce vrea, atîta vreme cît nu-i deranjează pe cei din jur... Cu toate astea, mi-am permis, prietenește, să-l sfătuiesc să nu se mai vadă cu Marieta, deoarece o s-o-ncurce...

— Era de mult timp în relații cu doamna Vorba ? am canalizat-o pe drumul care mă interesa.

— A început cam cu o lună înainte de deznodămînt. În primele săptămîni venea aproape zilnic, apoi nemaivăzînd-o pe aici aproape o săptămînă l-am întrebat pe Sandu ce s-a întîmplat. Mi-a răspuns că, ținînd seama de sfatul meu, a terminat cu ea. Am respirat ușurată pentru el și l-am felicitat. Dar, o săptămînă mai tîrziu m-a anunțat cu fața radiind de bucurie că va închide ușa de la vestibul deoarece așteaptă o femeie. Nici prin gînd nu mi-a trecut că-o aduce iar pe Marieta. Probabil că i-a fost rușine să-mi spună că s-a împăcat cu ea...

— Atunci s-a consumat ceea ce ați numit „deznodămînt" ? am întrebat.

— Da. În după-amiaza acelei zile a venit la mine o prietenă și constatînd că nu mai am cafea am rugat-o să mă scuze cîteva minute pînă dau o fugă jos, la magazinul din colțul străzii. Însă era lume multă și a trebuit să aștept pînă mi-a venit rîndul. Jumătate de oră mai tîrziu, cînd am coborît din lift și îmi căutam cheia în poșetă, ușa aparta-

mentului s-a deschis și... Pe cine credeți că am văzut ? m-a consultat.

— Soții Vorba ? am presupus.

Pentru un moment a rămas siderată, desigur ca urmare a șocului ce i-l provocase supranaturala mea intuiție, după care, continuînd să mă privească cu o admirație dusă pînă la extaz, a reușit să facă un gest aproape imperceptibil de aprobare.

— Cum au reacționat cînd v-au văzut ?

— El mi-a aruncat o uitătură ucigătoare, de parcă eu eram de vină că soția lui îi pune coarne cu chiriașul meu, iar ea, cu fața împurpurată, mergea precum preacuvioasele maici, cu privirea în jos. După ce am intrat în casă, prietena mea mi-a explicat speriată ce se întîmplase în lipsa mea. Imediat după ce-am plecat, a sunat la ușă un domn care i-a spus că-l caută pe chiriașul meu, iar ea n-a avut nici un motiv să nu-l lase să intre în casă. De îndată ce a pătruns în vestibul, s-a dus întins la ușa lui Sandu și a încercat s-o deschidă. N-a reușit, deoarece, firește, era încuiată pe dinăuntru cu cheia. Noul venit a bătut și, neprimind nici un răspuns, a anunțat că dacă nu i se deschide sfarmă ușa. Prietena mea n-a asistat la ce a urmat, deoarece s-a speriat și s-a refugiat în dormitorul meu. În schimb, a auzit. După ce, în sfîrșit, ușa a fost deschisă, domnul a pătruns în camera lui Sandu ca o furtună și s-a auzit zgomotul aplicării unei serii prelungite de palme...

Interlocutoarea mea a făcut o pauză pentru a sorbi o gură de cafea și a reluat, amuzată de istoria pe care ne-o povestea :

— Exceptînd vocea domnului ultragiat — care a rostit de mai multe ori invectivele : „Ești o stricată" sau „...Iar tu ești o canalie și ai merita să te arunc pe fereastră !" —, destinatarii palmelor s-au abținut de la orice protest împotriva tratamentului la care erau supuși. Probabil că situația în care au fost găsiți nu le mai permitea să susțină că este vorba de o neînțelegere provocată de aparențe înșelătoare... Cum ar fi de exemplu faptul că doamna Vorba, trecînd prin vecinătate și simțindu-se rău — datorită unei intoxicații cu ciuperci, mîncate cu șase luni mai înainte într-un restaurant —, a apelat la ajutorul celui mai apropiat prieten. Posibil că o astfel de explicație ar fi fost to-

tuşi plauzibilă, însă numai cu condiţia ca Marieta şi Sandu să nu fi fost găsiţi într-o ţinută mai mult decît sumară.

Întrucît discreţia pe care o afişase la început nurlia noastră gazdă se transformase într-o logoree al cărei sfîrşit era imprevizibil, iar eu nu-mi terminasem încă ziua de muncă, m-am decis să-i scurtez avîntul :

— Doamna Alexandru...

— Doina. E mai scurt, m-a întrerupt, cu un zîmbet dulce, ca să nu spun foarte ispititor.

— Cum a reacţionat Marinache, ulterior plecării familiei Vorba ? am vrut să ştiu, după ce, în prealabil, m-am înclinat pentru a-i demonstra că apreciez cu încîntare propunerea ce-mi făcuse.

— Probabil că a zăbovit numai atît cît a fost necesar pentru a se îmbrăca, pentru că amica mea nici nu apucase bine să-şi termine relatarea şi Sandu şi-a şi făcut apariţia. Avea obrajii foarte roşii, poate numai din cauza emoţiei prin care trecuse, a apreciat ea, cu un aer ce nu lăsa nici un dubiu că ea opinează cu precădere pentru cealaltă variantă, a palmelor încasate de la soţul dezonorat. Cum a dat cu ochii de mine, a vrut să ştie cum de am putut să-i dau drumul lui Vorba peste el. Cînd i-am explicat că totul s-a petrecut în lipsa mea, s-a calmat şi, rîzînd galben, ne-a comunicat, cu o satisfacţie forţată, că el a rămas un celibatar convins tocmai datorită infidelităţii care le caracterizează pe femei.

Dan, care se limitase pînă în acel moment la stenografierea depoziţiei, îşi răsfoi notiţele şi interveni :

— Doamnă Alexandru, cînd vi s-a spus că Ion Vorba a fost asasinat, aţi spus textual : „Ce nebunie ! Cum a putut să meargă atît de departe ?"... La cine v-aţi referit?

Mi-a mitraliat surprinsă colaboratorul cu cîteva bătăi de gene, după care, lăsîndu-şi capul în jos, a început să-şi examineze pompoanele de la papuci de parcă atunci îi vedea pentru prima oară. Astfel, s-a scufundat într-o tăcere atît de meditativă, încît m-am simţit obligat să-i reamintesc de prezenţa noastră :

— Draga mea Doiniţa — am exagerat eu pe linia familiară pe care mi-a propus s-o adopt faţă de ea —, întrucît a fost ucis un om, consider că discreţia, care văd că te caracterizează, nu mai are nici un sens şi te rog să răs-

punzi la întrebarea colegului meu, am ispitit-o, apelînd la cel mai seducător ton din registrul meu vocal.

Şi-a ridicat capul, m-a privit, a mai avut o scurtă ezitare, apoi s-a decis să vorbească :

— Acum cîteva zile, poate o săptămînă, mi-a spus că Vorba umblă cu fitile ca să fie dat afară din fabrică, ca şi cum vina celor petrecute ar fi numai a lui, iar Marieta ar fi cel puţin tot atît de nevinovată ca şi doamna care este pictată pe icoane cu un plod în braţe. A mai adăugat că dacă maşinaţia de care a aflat se va adeveri, va avea el grijă să-şi ia revanşa. L-am întrebat, în glumă, dacă intenţionează să apeleze la vitriol, ca în melodramele ieftine de la începutul secolului. Mi-a replicat, cu seriozitate, că voi afla totul la timpul potrivit. Cînd mi-aţi spus ce s-a întîmplat, m-am gîndit că, orbit de pasiune, s-a ţinut de cuvînt, a încheiat ea, bătîndu-se de cîteva ori cu buricul indexului pe tîmplă.

— Era o fire colerică ? am întrebat.

— Nu, nici gînd ? Era un om blajin, dragă... a început ea cu intimitate, dar şi-a curmat avîntul cînd a constatat că nu-mi ştie prenumele.

— Nicolae, mai simplu, Nicu, am ajutat-o, cu sinceritate, deoarece aş fi un ipocrit dacă n-aş recunoaşte că era atît de seducătoare, încît ar fi putut ispiti şi un general în retragere, darămite un căpitan activ, ca mine.

— Nicuşor... Ce nume frumos ! a apreciat îneîntată.

— Doiniţa, am spus, ridicîndu-mă din fotoliu, după ce l-am trezit pe King şi, cu toate protestele lui, l-am dat jos de pe genunchii mei, te rog să ne arăţi camera lui Sandu Marinache.

Am urmat-o în vestibul, unde, deschizînd o uşă opusă celei de intrare în apartament, ne-a arătat un dormitor-studio. Cînd m-am apucat cu Dan să cotrobăi prin lucrurile lui Marinache, nu am sperat să găsesc ceva interesant. Şi totuşi am găsit. Era posesorul unui trusou vînătoresc cum, scrie la carte, mai puţin subiectul acestuia : armă. Am examinat zecile de cartuşe de calibrul 12, care cuprindeau toată gama de încărcături, de la alicele milimetrice pentru vînarea vrăbiilor şi pînă la plumbul masiv pentru uciderea mistreţilor.

Pe gheridonul studioului se afla fotografia înrămată a unui tip. Nu-mi plăcea mutra lui. Chiar deloc. Fruntea îi era lată cît grosimea unei cutii de chibrituri, ochii mici și, în compensație, un nas și două urechi mai mult decît bine dezvoltate.

— Marinache ? m-am adresat Doinei, indicînd fotografia. Știi cumva unde-și ține pușca ? am mai vrut să știu, după ce a răspuns afirmativ la prima întrebare.

— Acolo, a arătat ea spre husa armei, care se afla pe masă, unde o pusesem eu, alături de celelalte ustensile de vînătoare.

— Nu-i acolo. Știți unde ar fi putut s-o pună ? s-a interesat Dan.

A răspuns printr-un gest de negație.

În următoarele minute, asistați de gazdă și sub auspiciile lui King, ne-am convins că arma nu se află în apartament. Lipsa armei m-a cam indispus, fiindcă aș fi avut un chef grozav să-i adulmec puțin țeava, pentru a-mi da seama dacă s-a tras cu ea de curînd.

— Doina, faptul că ultima dată cînd l-ai auzit pe Marinache umblînd prin vestibul a fost miercuri seară exclude posibilitatea ca el să mai fi fost pe acasă în ultimele două zile, fără ca tu să-l auzi ?

— Nu. Baia fiind tot în vestibul, deci alături de camera lui, dacă a venit acasă mai tîrziu, după culcarea mea, n-aș fi avut cum să-l aud.

— Mai are și alta ? am întrebat, arătînd spre o valiză așezată pe garderob.

Mi-a răspuns printr-un gest de negație.

Fotografia din care mă privea Marinache mi-a atras din nou atenția. N-am mai putut rezista ispitei și am rugat-o pe Doina să mi-o împrumute. Nu m-a refuzat.

— Mi-a spus King, la ureche, că ar vrea să te mai vadă, mi-a comunicat ea, cînd am deschis ușa pentru a pleca.

— Ce telefon are ? am glumit.

După ce mi-am notat numărul pe care mi l-a dat, am asigurat-o că de îndată ce voi avea o clipă de răgaz nu voi ezita să-i dau un telefon și să-i fac o vizită... Evident, lui King.

Capitolul VII

MARIETA VORBA

Doamna care ne-a deschis uşa era înaltă, suplă şi avea în jur de treizeci de ani. În ciuda faptului că purta o ţinută vestimentară îndoliată, de la baticul care-i acoperea părul şi pînă la pantofi, iar ochii îi erau înroşiţi de plîns, se putea spune că într-adevăr este o femeie frumoasă, gen Claudia Cardinale.

— Doamna Vorba ? am întrebat.

A confirmat printr-o uşoară înclinare a capului.

— Condoleanţe, am zis. Sîntem de la miliţie şi, deşi ştiu că n-am nimerit un moment potrivit, sîntem nevoiţi să discutăm cu dumneavoastră unele aspecte ale necazului care v-a lovit.

A ridicat din umeri cu apatie şi printr-un gest al mîinii ne-a poftit să intrăm în casă.

În timp ce o urmam, am avut posibilitatea s-o privesc şi din spate. Picioarele, şoldurile, mijlocul şi umerii aveau aceeaşi conformaţie ca a lui Raquel Welch, iar mersul îi era tot atît de elegant şi armonios ca al superstarului.

Locuia într-un apartament cu două camere. Ne-am oprit în prima încăpere, mobilată cu o garnitură de sufragerie de culoarea abanosului, grea, cu linii curbate, cum nu se mai fac astăzi. Un covor persan acoperea aproape întregul parchet, iar pe pereţi se aflau cîteva tablouri cu aspect de autentică valoare artistică.

— Deşi înţeleg starea în care vă aflaţi, vă rog să faceţi un efort şi să ne ajutaţi să-l descoperim pe autorul fărădelegii comise împotriva soţului dumneavoastră, am zis, după ce ne-am aşezat pe scaunele capitonate care împresurau masa din mijlocul încăperii.

— Să vă ajut ?... Cum ? m-a întrebat, într-un amestec de silă şi indiferenţă. Tot ce pot să vă spun este că miercuri dimineaţă a plecat la serviciu ca de obicei... iar azi, la ora zece, mi-a telefonat domnul director Dragomir pentru a-mi spune... Pentru a-mi spune cauza pentru care

Ionel, soţul meu, a lipsit de acasă în ultimele două zile... a zis, ducîndu-şi batista la ochi şi lăsînd capul în jos.

Întrucît în jurul orei zece ieşisem şi eu din biroul directorului Dragomir, pe care-l rugasem în mod expres să nu vorbească nimănui despre uciderea lui Vorba, trebuia să constat că respectivul „lucrase" cu o discreţie şi o operativitate pentru care l-ar fi putut invidia chiar şi *United Press International.*

— Avea duşmani ? s-a interesat Dan.

Doamna Vorba a ridicat repede capul din batistă şi s-a arătat pentru o clipă complet dezorientată, chiar speriată, apoi a întors în viteză calimera şi mi-a privit colaboratorul cu mirare, de parcă i-ar fi vorbit în greaca lui Ulise.

— Nu înţeleg, a anunţat, în timp ce-şi întărea afirmaţia printr-o clătinare a capului.

— Colegul meu vrea să ştie dacă soţul dumneavoastră a avut în ultima vreme vreun conflict cu cineva, am tradus eu ceea ce ea se făcea că nu pricepe.

— Ce vă trece prin cap ? s-a informat dînsa, fotografiindu-mă cu ochii ei mari şi căprui.

Avea exact tipul de ochi pentru care sînt oricînd gata să fac o pasiune mortală ; evident, cu excepţia situaţiilor cînd îi întîlnesc făcîndu-mi meseria. I-am admirat ovalul perfect al figurii, trăsăturile frumoase şi fine, precum şi albeaţa catifelată a tenului, scoasă şi mai mult în evidenţă de un păr negru, bogat şi ondulat, ascuns cu cochetărie sub baticul îndoliat. Am contemplat-o în aşa fel încît să-i las impresia că farmecul ei m-a făcut ţăndări. Cînd am apreciat că mi-am făcut numărul destul de convingător, şi se aşteaptă să pic extaziat în transă, sau genunchi, i-am sondat cu nevinovăţie opinia :

— Despre Sandu Marinache ce ne puteţi spune ?

Sînt convins că un observator neutru s-ar fi grăbit să condamne lipsa mea de delicateţe faţă de o femeie care abia şi-a pierdut soţul. Şi eu în locul lui aş fi fost încercat de acelaşi sentiment ! Cum eu însă nu eram un observator neutru şi sentimental, ci un anchetator obligat să descopere un criminal, nu-mi puteam permite să mă las tras pe sfoară de o femeie care simulează naivitatea. Nici chiar atunci cînd era al naibii de seducătoare.

— Sandu Marinache... ? ! a început eu cu voita intenție de a-și exprima surprinderea, apoi, probabil, realizînd că n-are nici o șansă să cîștige Pariul Austriac cu un cal de lemn, a schimbat placa și a replicat cu dispreț : Văd că sînteți bine informat. Normal, doar în felul acesta vă cîștigați pîinea. Apropo, n-are un gust amar ?

— Ironia dumneavoastră este stranie, ca să nu spun deplasată. Oare memoria soțului dumneavoastră valorează chiar atît de puțin, încît sînteți dispusă să-i lăsați călăul să scape nepedepsit ? am contrat-o cu promptitudine.

— Călău ? !... Vă referiți la Sandu ? a exclamat ea, cu o fizionomie total siderată.

Am aprobat prin înclinarea repetată a capului.

— Vă pierdeți vremea degeaba, m-a avertizat, parcă înveselită de ideea că aș putea să-i bănuiesc amantul.

— Cu rugămintea de a lăsa aprecierea cazului pe seama noastră, vă rog să-mi spuneți tot ce știți despre Marinache și relațiile care au existat între el și soțul dumneavoastră. Și întrucît în meseria noastră secretul profesional vă apără împotriva divulgării unor fapte jenante, puteți vorbi fără teamă sau reticențe.

— Ce vă interesează ? s-a decis, după ce în prealabil mi-a scrutat chipul, parcă cu dorința de a se edifica asupra măsurii în care se poate baza pe discreția mea.

— Dorim să știm cum l-ați cunoscut... și restul, am anunțat-o.

A închis și a deschis gura de cîteva ori, ca un săritor pe trambulină înainte de a se decide să plonjeze, după care, coborînd capul spre covor, a zis cu sfiiciune :

— Este o poveste urîtă, pe care aș fi preferat s-o uit pentru totdeauna... Dar iertați-mă! Neașteptata dumneavoastră vizită m-a făcut să-mi uit îndatoririle de gazdă. Cu ce să vă servesc ? Un lichior ? O cafea ?

— O cafea, dacă nu vă deranjați prea mult, am aprobat cu reală recunoștință, deoarece cafeaua băută mai înainte la Doina Alexandru își pierduse efectul și din nou foamea îmi crea senzația că găzduiesc în pîntece o bobină de sîrmă ghimpată.

În cele cîteva minute de absentare, Dan m-a întrebat de ce i-am acordat răgaz de gîndire, în loc s-o iau repede la meserie. I-am replicat că, tocmai datorită meseriei,

i-am dat posibilitatea să-şi revizuiască atitudinea sfidătoare cu care ne întîmpinase. O discuţie amicală între anchetator şi chestionat dînd rezultate cu mult mai bune decît cele ce se obţin printr-o relaţie strict oficială, distantă.

— Eu o fac amăruie. Dacă o doriţi mai dulce, zahărul este la dispoziţia dumneavoastră, mi-a curmat argumentarea Marieta Vorba, intrînd în încăpere cu o tavă pe care se afla un serviciu de cafea din porţelan fin.

— E foarte bună, am admis, din politeţe, după ce am gustat-o ; dacă n-ar fi avut culoarea şi aroma caracteristice, aş fi jurat că m-a servit cu un sirop, fără sifon.

Mi-am scos pachetul cu ţigări şi am îmbiat-o, dar m-a refuzat, împingînd spre mine şi Dan cîte o scrumieră din argint în care erau sculptate în relief niscaiva figuri mitologice.

— Legătura mea cu Sandu a început în urmă cu vreo două luni... s-a declanşat ea, tocmai cînd mă pregăteam să-i amintesc că aştept să-şi înceapă relatarea pe care i-o cerusem înainte de a se duce să prepare cafeaua. Cum afară ploua, iar Sandu avea treabă la o întreprindere din apropierea locuinţei noastre, soţul meu l-a rugat să treacă şi pe la mine pentru a-mi cere o umbrelă. Pentru că ne cunoşteam de ani de zile, cînd a ajuns aici, aşa cum era şi firesc, l-am poftit la o cafea. Nici n-am apucat să aşez bine ceştile pe masă şi s-a repezit la mine ca un posedat... M-a luat atît de repede, încît pînă să mă dezmeticesc mă şi aflam jos, siluită... a zis, stingherită, arătînd spre covorul persan aşternut la picioarele noastre. La plecare mi-a spus că de cînd m-a văzut nu şi-a mai putut găsi liniştea, că mă iubeşte ca un nebun şi aşa mai departe... L-am dat afară şi am făcut tot ce mi-a stat în putinţă pentru a uita îngrozitorul incident. Dar ce folos ! Două zile mai tîrziu mi-a dat telefon şi m-a chemat la el acasă. L-am drăcuit şi i-am trîntit receptorul în nas. A sunat din nou şi mi-a spus că în starea în care se află este gata să-i povestească soţului meu tot ce s-a petrecut între noi cu două zile mai înainte. Eu îmi iubeam soţul şi nu vream să-l pierd din cauza unui dezaxat, aşa că am preferat să mă duc la el pentru a-l convinge să se astîmpere, să mă lase în pace. Singurul rezultat al acestei vizite a fost acela că prin şantaj m-a obligat să continui să-l vizitez la el acasă...

a oftat ea, tamponîndu-şi ochii cu batista, deşi n-am avut impresia să fi fost necesar.

— L-aţi vizitat des ? s-a informat Dan, pe cînd eu îmi căutam de lucru încercînd să ating cu ţigara un fir de păr lung şi blond pe care-l ochisem în scrumieră.

— Aproape o lună, zilnic, cu excepţia duminicilor, cînd era Ionel acasă... Susţinea că nu poate să trăiască fără mine...

Şi domnul a zis : „...În ziua a şaptea odihniţi-vă !", m-am gîndit fără voie la un citat biblic, în clipa cînd am reuşit să ating firul cu capătul aprins al ţigării. M-am aşteptat să-l văd răsucindu-se şi strîngîndu-se, dar aş ! S-a aprins şi a ars într-o clipă, ceea ce demonstra că aparenţele înşeală ; firul nefiind din păr, ci din nylon sută la sută.

— Cum a aflat soţul dumneavoastră că-i faceţi vizite lui Marinache ?

— Nu ştiu. Probabil că, întîmplător, m-a văzut intrînd în locuinţa lui.

— Nu-i posibil să fi existat vreo persoană interesată în dezvăluirea legăturii dumneavoastră extraconjugale ? a întrebat Dan.

— De ce ar fi făcut-o ? a întrebat contrariată.

Dan şi-a vîrît nasul în notes, ca şi cum nici usturoi n-a mîncat, nici gura nu-i miroase, şi m-a lăsat pe mine să mă descurc. Mi-am imaginat rapid o balanţă a consecinţelor ce puteau să apară dacă ne poftea să închidem uşa pe dinafară. În prima variantă, nu trebuia să mai beau siropul cald de mazagran din ceaşca pusă sub nasul meu, ceea ce ar fi fost grozav. Într-a doua variantă situaţia era mai complicată, deoarece, cu toate că făcusem nişte eforturi eroice să-i beau din compotul de prune, aş fi fost obligat să plec fără a-mi fi epuizat repertoriul întrebărilor, ceea ce nu puteam admite. Deşi lucram la Inspectoratul General al Miliţiei, am început ca şi cum aş fi fost funcţionar la Foreign Office, cu o precauţie diplomatică.

— Departe de orice insinuare, mi-aş permite să vă spun că în destule cazuri s-a putut constata că penultimul amant ori amantă, cînd sînt părăsiţi, se grăbesc să-l informeze pe soţul lezat în drepturi că este încornorat cu ultimul amant. Gelozia putînd căpăta astfel forme din cele

mai nesăbuite... am completat, pe cînd aduceam picioarele sub mine pentru a nu mai zăbovi prea mult după ce-mi va arăta ușa.

Mai întîi a ridicat surprinsă sprîncenele, apoi, cu o ironie tolerantă, a zis :

— Dacă n-aș fi știut că pot apărea și astfel de situații, probabil că ar fi trebuit să mă consider ofensată, insultată... Cum însă la mine nu există o astfel de alternativă, întrebarea dumneavoastră nu mă poate jigni. Dacă n-ar fi intervenit Marinache în căsnicia mea, aș fi putut susține cu fruntea sus că de cînd m-am căsătorit n-am avut de-a face cu nici un bărbat, m-a informat cu o neclintită convingere.

— Dar varianta unei autodenunțări din partea lui Marinache ? am insistat, încurajat de faptul că, deși îi forțasem susceptibilitatea, continuam să-mi ocup scaunul tapisat.

— Pentru ce ? a încercat să mă priceapă.

— În speranța că soțul dumneavoastră ar fi fost obligat să ia atitudine, să divorțeze. El putînd astfel să se căsătorească cu dumneavoastră.

— Credeți că a fost el în stare de o astfel de nebunie? a întrebat, privindu-mă ca pe o oaie cu cinci picioare.

— La o astfel de întrebare numai dumneavoastră puteți răspunde.

Deși s-a abținut de la exprimarea unei opinii, era clar că sămînța îndoielii a încolțit bine în ea.

— Am încercat să stăm de vorbă cu Marinache, dar n-am reușit să dăm de el. Aveți vreo idee unde am putea să-l găsim ? m-a completat Dan.

— Puteți fi convins că, din momentul în care i-am părăsit casa pentru ultima oară, nu l-am mai văzut, a anunțat cu fermitate. De ce nu încercați la întreprindere ?

— Nu mai lucrează la „Pescarul". A fost concediat de două zile.

— Zău ? ! s-a mirat. Pentru ce a fost concediat ?

— Soțul dumneavoastră nu v-a spus nimic despre măsura disciplinară luată împotriva lui ? am întrebat eu.

A răspuns printr-un gest de negație, apoi a întrebat cu șovăială :

— Din cauza celor petrecute între noi ?

Am confirmat şi ea şi-a lăsat capul în jos, stingherită.

— Ne-aţi putea spune ce rude sau prieteni mai apropiaţi avea ? am revenit la o întrebare pusă anterior, pentru a încerca să aflu unde s-ar fi putut refugia Sandu Marinache.

— În pofida intimităţii la care m-a obligat, nu mi-a vorbit şi nici eu nu am fost interesată să-i cunosc relaţiile.

— După intervenţia soţului dumneavoastră, v-aţi mai întîlnit cu Marinache ?

— O singură dată. În urmă cu patru-cinci zile, pe stradă. L-am evitat însă, traversînd pe celălalt trotuar. Nu ştiu dacă m-a zărit şi el. În orice caz, n-a venit după mine... a zis cu indiferenţă, apoi şi-a ridicat ochii mari şi frumoşi spre mine şi m-a întrebat : Chiar credeţi că Sandu l-a ucis pe soţul meu ?

— A crede înseamnă a şti, iar în meseria noastră se poate şti numai după ce ai obţinut probele materiale pentru încriminare. Deşi Sandu Marinache se afla în situaţia de suspect, noi îl căutăm în primul rînd ca martor, pentru că este ultima persoană care l-a văzut pe soţul dumneavoastră în viaţă.

A continuat să mă privească gînditoare.

Ori îşi spunea că sînt frumos ca Adonis, ori că sînt dat naibii de deştept. Desigur, mai exista şi o a treia variantă, că ocup primul loc în topul ageamiilor, dar n-am luat-o în considerare.

— După părerea dumneavoastră, care l-aţi cunoscut destul de bine pe Marinache, credeţi că ar fi fost posibil să-l omoare pe soţul dumneavoastră ? a întrebat Dan.

— În nici un caz. Deşi de vorbit vorbea vrute şi nevrute, nu-l cred capabil să ia viaţa unui om — a replicat cu convingere.

*

* *

Cum am ieşit de la doamna Vorba, ne-am dus întins spre primul restaurant care ne-a ieşit în cale şi am comandat două fripturi cît două palete de ping-pong. Trecuseră douăzeci şi patru de ore de cînd nu mai mîncasem nimic. Pînă la venirea fleicilor, ca să uităm de foame, care ne-a urmărit progresiv toată ziua, ne-am apucat să comentăm rezultatul investigaţiilor întreprinse.

— Știi, șefu, povestea cu violul și șantajul a cărei victimă a fost doamna Vorba mi se pare „niței" cam trasă de păr — a demarat Dan.

— Medicina legistă exclude posibilitatea producerii unui viol de către un singur bărbat, fără acordul, mai mult sau mai puțin voalat, al femeii, am confirmat, ca la carte. Mai cu seamă în cazul nostru, cînd diferența de forță se pare că era de departe favorabilă victimei.

Satisfăcut că nu-l contrazic, cum o cam fac de multe ori, s-a grăbit să continue :

— Cine a mai văzut un șantaj de genul : „Dacă nu vii să te culci cu mine, te spun soțului tău !"

L-am aprobat din nou. Motivarea ce ne-o trîntise doamna Vorba concura, prin veridicitate, cu basmele de adormit copiii sub trei ani.

— A făcut-o pentru că a vrut s-o facă, am zis.

— Dar de ce a făcut-o ? Ea, o femeie frumoasă, cu mai mult decît suficienți admiratori pentru a putea face o alegere care să-i corespundă cît de cît, iar el un tip pirpiriu și urît. Dacă ar fi avut parale sau nu știu eu ce înaltă poziție socială, capabile să „seducă" o femeie, mai pricepeam, dar așa...

— Ușurel ! Ai început să deraiezi. În amor, sentimentele nu sînt determinate numai de interese materiale, ci, adesea, și de armele secrete ale unuia din parteneri. Se spune că, mai ales, piticii sînt faimoși prin argumentele de seducție pe care le posedă, am glumit.

— Posibil ! a admis Dan. Însă o armă secretă este caracterizat, ca atare, tocmai prin faptul că nu-i cunoscută! În cazul nostru, de ce s-a lăsat doamna Vorba sedusă de un argument a cărui existență n-avea cum s-o bănuiască? m-a consultat Dan, cu o nevinovăție simulată.

— Istoria a demonstrat că, în pofida măsurilor de securitate luate de puterea care le deține, armele secrete au o viață efemeră atît datorită curiozității profesionale a serviciilor speciale străine, cît și a unor indiscreții comise involuntar de cei care lucrează la perfecționarea lor. În cazul nostru, în care Marinache nu dispunea de servicii specializate în protejarea armei sale secrete de seducție, nu văd de ce doamna Vorba n-ar fi putut cunoaște calitățile ascunse (pentru noi !) ale celui care urma să-i de-

vină amant. Doar nu degeaba a ajuns proverbială indiscreţia femeilor, am încheiat, amuzat de „temeinicia" argumentelor mele.

— Îţi baţi joc de mine... a remarcat Dan, dezgustat.

— Şi nu este firesc s-o fac ? Te străduieşti să stabileşti de ce o femeie frumoasă s-a încurcat cu un bărbat cu aspect opus, cînd răspunsul a fost deja dat, cu peste două milenii în urmă, de latini : „De gustibus et coloribus non disputandum !"

— Ai tras concluzia la momentul oportun ! m-a informat de astă dată satisfăcut, arătînd spre chelnerul care se îndrepta spre noi cu mult rîvnitele fripturi comandate.

Capitolul VIII

SOLITARUL CU UN SINGUR OCHI

Mă aflam pe şoseaua care face legătura între Constanţa şi Mamaia. Maşina de serviciu, rulînd cu peste o sută de kilometri pe oră, se strecura pe sub lămpile cu vapori de mercur care luminau asfaltul drumului, iar eu aveam o dispoziţie mai mult decît fragilă. Probabil că înciudarea mea era atît de bine ilustrată de privirile pe care le aruncam prin parbriz, încît chiar şi Dan, gata oricînd să converseze o „discuţie", prefera să privească apatic prin fereastra portierei de lîngă el.

Nu eram eu supărat... chiar aşa, din senin !

După ce ne-am luat cina la restaurant, am plecat satisfăcut spre hotel şi la ora zece şi jumătate, ca un copilaş cuminte ce sînt, m-am băgat direct în pat şi am plonjat de îndată într-un somn pe cinste. Două ore mai tîrziu, cînd visam fericit că sînt acasă la Doina Alexandru, alias Brigitte Bardot, care, fără să fi fost contrazisă de mine,

se apucase să-mi demonstreze în modul cel mai convingător posibil că, în ceea ce o privește, fabricile de sutiene riscă să dea faliment, telefonul de pe noptieră mi-a făcut țăndări frumusețea din vis.

Deși buimăcit de somn, am reușit să dibuiesc pe întuneric receptorul și să-l duc la ureche. Naivul de mine spera într-o demonstrație a transmiterii gîndului de la distanță, a telepatiei. În locul glasului cald și suav pe care doream să-l aud, m-a întîmpinat o voce bărbătească, necunoscută și răgușită. Era ofițerul de serviciu al dispeceratului. După ce l-am întrerupt de cîteva ori, cu speranța că totuși face o confuzie de persoană, am închis telefonul și, revoltat, m-am ridicat din pat. Am dat cîțiva pumni în peretele camerei alăturate, unde dormea Dan, și am început să mă îmbrac, cu acompaniamentul unor înjurături atît clasice, cît și inedite, fabricate ad-hoc.

*
* *

În fața noastră s-a profilat silueta înaltă și zveltă a hotelului „Perla". Cînd am ajuns în fața stației de benzină, am părăsit autostrada pentru a vira la dreapta, pe drumul acoperit cu dale din beton al falezei. După ce am mai rulat cîteva zeci de metri, autoturismul nostru a oprit în spatele altor Dacii, cîteva din ele fiind prevăzute cu semnalizatoare rotative pe capotă.

Cînd am deschis portiera și am coborît pe trotuar, ne-a venit în întîmpinare maiorul Stoica, șeful serviciului judiciar constănțean.

— Îmi pare rău că te-am sculat din somn, dar n-am avut altă alternativă. A apărut un caz care te privește...

— Adică ? i-am scurtat-o, oarecum nervos la gîndul că mă crede atît de fraier, încît să mă încarc cu un caz care intră sub jurisdicția lui.

— Hai să vezi ! a zis, răsucindu-se pe călcîie și pornind spre zidul scund, de treizeci-patruzeci de centimetri, care delimita faleza de plajă.

Am pornit după el. A trecut peste zid, a coborît doi sau trei metri, spre plajă, și s-a apropiat de un grup de bărbați care, stînd cu spatele la noi, fotografiau de zor

ceva cu flash-urile. Cînd ne-au auzit venind, s-au dat în lături pentru a ne lăsa să trecem.

— Ce părere ai ? m-a consultat Stoica, arătîndu-mi un tip care zăcea pe nisip, în mijlocul cercului format de grupul de criminaliști.

— În afară de faptul că este foarte mort, nimic deosebit... pentru mine, am accentuat pe ultimele două cuvinte, așa, ca să fie clar că n-am să mă las potcovit cu o afacere criminală străină de misiunea mea.

— Lumină ! a cerut, fără adresă.

De îndată am auzit din spate un țăcănit care nu-mi era necunoscut și porțiunea de plajă pe care ne aflam a fost luminată agiorno de fasciculul unui far mobil.

Tipul era blond și părea să aibă în jur de treizeci de ani. Era îmbrăcat cu un costum din tercot bleu-ciel, cămașă albă și cravată lată, bleumarin cu dungi roșii. Stătea culcat pe spate. Laba piciorului stîng era ascunsă sub fese, iar piciorul drept aruncat lateral. Avea o poziție atît de nefirească, încît părea să fie un manechin confecționat dintr-un cauciuc fără consistență. Ochiul drept era asortat la costum, albastru deschis, și privea stelele de pe bolta cerului cu o indiferență specifică celor ajunși în situația lui. În ceea ce privește ochiul stîng, n-aș putea susține cu prea multă convingere că avusese culoarea vecinului său din dreapta, ori fusese diferită ca la ciacîri, deoarece acum se prezenta numai sub forma unei găuri mari, negre și însîngerate.

I-am făcut semn subofițerului care mînuia farul mobil să schimbe unghiul de luminare. Cînd fasciculul a luminat din poziția dorită de mine, m-am aplecat și am examinat capul victimei, în timp ce Stoica, băiat galant, l-a ridicat atît cît a fost necesar pentru a putea privi și porțiunea ascunsă a creștetului. Locul prin care ieșise proiectilul era reprezentat printr-o cavitate cît pumnul. O rană ca asta mai văzusem o singură dată, cu două zile în urmă, la tipul a cărui moarte venisem s-o cercetez aici.

— Ce mai ai de zis ? mi-a sondat opinia Stoica, ca și cum ar fi fost un emisar al institutului Gallup...

Deși rănile produse de proiectile de același calibru este firesc să semene între ele, încă nu-i obligatoriu ca

gloanţele să fi pornit din aceeaşi armă şi ca acestea să fi fost mînuite de o singură mînă. Totuşi, pînă la proba contrarie, eram obligat să consider că am de-a face cu acelaşi criminal ca şi în cazul de la Bucureşti.

— Cine-i tipul ? am arătat spre victimă.

— Ucigaşul i-a uşurat buzunarele de orice hîrtie sau obiecte capabile să conducă la identificarea victimei.

Întrucît în aceeaşi situaţie a fost găsit şi Vorba, trebuia să admit că modul de operare era asemănător şi sub acest aspect. Criminalul urmărea să întîrzie identificarea victimelor sale.

— Cînd şi cum a fost făcută descoperirea ?

— În jurul orei unu dimineaţa. Doi tineri au căutat un loc mai dosnic, unde să se poată bucura în tihnă de romantismul la care-i îmbie luna pe îndrăgostiţi — a zis Stoica, zîmbind cu economie.

— Medicul legist ? l-am întrebat pe un bărbat care-şi ţinea pitite gambele îndărătul unei truse de piele neagră, aşezată pe nisip, în faţa lui. Cînd apreciaţi că a survenit decesul ? m-am interesat după ce a dat din cap că da.

— În urmă cu două ore, adică în jurul orei unsprezece. Date mai precise, după examinarea stadiului de digestie gastrică, la necropsie.

Am aprobat şi m-am întors spre Stoica :

— S-au ridicat urme de pe nisip ?

— De unde ? Pînă la sosirea noastră, pe aici au călcat mulţi curioşi.

— Alţi martori ?

— Nimic, mi-a răspuns sec Stoica.

— Dacă la ora unu au existat prin apropiere oameni, e de presupus că două ore mai devreme numărul acestora ar fi trebuit să fie substanţial mai mare. Cum de nu le-a atras atenţia zgomotul produs de armă ? Mai cu seamă că faleza se află la cinci-şase metri de acest loc, am zis, arătînd spre zidul scund peste care venisem.

— Această întrebare ne-am pus-o şi noi. Ceea ce nu înseamnă că am putut găsi şi un răspuns... a ridicat din umeri Stoica.

— Nu cumva tărăşenia s-a consumat în altă parte ? Aici fiind numai locul de abandonare a victimei ? m-am

gîndit eu la altă ipoteză, capabilă să satisfacă ceea ce eu consideram a fi o anomalie.

— Exclus ! Omorul a fost comis aici. Acolo — a arătat cu mîna spre coama zidului de deasupra noastră. După ce a fost împușcat, s-a prăvălit aici, jos. Marian, s-a adresat subofițerului pe post de far maritim, luminează spre falează.

Cînd fasciculul a luminat zidul, am văzut niște pete maron care se prelingeau pe coama lui, jos, spre taluzul din pămînt bătătorit pe care era instalat. În petele de culoare închisă, se vedeau mici insulițe albe.

— Da, aici i s-au zburat creierii, am admis. Puteți aprecia distanța de la care a fost împușcată victima ? l-am întrebat pe doctor.

— După urmele de arsură și pulbere depuse în jurul rănii de la ochi, din imediata apropiere. Aproximativ treizeci de centimetri.

Am dat din cap nemulțumit. Dacă victima ar fi fost împușcată de la distanță, era în regulă. Aș fi priceput că a fost surprinsă de focul armei. Să cred însă că a stat ca un nătăfleață în fața unei puști de vînătoare. a cărei țeavă putea s-o îndepărteze cu o simplă lovitură de mînă, era greu de admis.

Pe cînd urcam taluzul, criminaliștii rămași pe locul unde-i găsisem au reînceput să supună victima tirului flash-urilor.

Ajunși sus, pe falează, lîngă zidul pătat cu sînge, am privit spre lămpile cu vapori de mercur și am zis către Dan și Stoica :

— Lumină suficientă...

— Și probabil suficienți vilegiaturiști prin apropiere, mi-a completat Dan raționamentul.

Am aprobat și am conchis :

— În această situație, cum a putut manevra criminalul coșcogea pușcoace fără să atragă atenția asupra lui ?

— Se pot admite două variante, aproximativ plauzibile. În prima, au existat martori, dar, văzînd o armă de foc în mîna agresorului, s-au făcut că plouă. Iar în a doua, asasinul s-a servit de o armă cu țeava și patul retezate, profitînd de un moment în care nu se afla nimeni în apropiere.

— Varianta a doua nu-i rea, a apreciat Dan, deoarece ar putea să explice şi modul în care victima s-a lăsat surprinsă de împuşcătură. Probabil că în clipa cînd a tras, criminalul şi-a împins şi prăvălit victima peste parapet, pe plajă. Apoi, vîrîndu-şi arma sub haină, s-a îndepărtat cu un mers liniştit, de vilegiaturist cumsecade. Cînd s-a asigurat că agresiunea lui a trecut neobservată, a revenit, a coborît pe plajă şi, la adăpostul întunericului dindărătul zidului, a golit liniştit buzunarele victimei de absolut toate obiectele pe care le conţinea.

— În ceea ce priveşte modul de operare al criminalului, n-am de făcut comentarii. Pentru noi însă ar fi cu mult mai important să punem mîna pe autorul isprăvii, problemele legate de modul în care a acţionat le vom putea lămuri ulterior, la reconstituire...

— Pentru a putea face o reconstituire, condiţia sine qua non este să ai la îndemînă şi pe autorul fărădelegii respective ! m-a întrerupt Dan, sarcastic.

— Asta da remarcă epocală ! am apreciat, cu un fals entuziasm. Să fiu în locul tău aş conserva-o în salicilat şi aş trimite-o spre păstrare la British Museum... Altfel, posteritatea ar suferi o pierdere imensă.

M-a privit ca pe nişte coji de seminţe de floarea-soarelui abandonate, pe jos, într-o sală de cinema de cartier şi a continuat tot zeflemitor :

— Şi pentru a ajunge la criminal, n-ar fi cazul să încercăm să aflăm cine este posesorul cadavrului de pe plajă ? a arătat el cu degetul gros, peste umăr, în direcţia unde zăcea victima.

— Are dreptate ! Cum de ne-a scăpat chestia asta ? l-am luat eu drept martor pe Stoica, care, amuzat de împunsăturile noastre, părea mai puţin încruntat ca la sosirea noastră.

A intrat şi el în joc şi, pentru a demonstra că nu-şi poate explica omisiunea, a ridicat din umeri.

— Şi pentru că această epocală iniţiativă îţi aparţine, am revenit la Dan, dă o fuguţă jos, pe plajă, şi cere băieţilor să-ţi dea cîteva fotografii pentru identificarea victimei.

Mai întîi m-a privit înfuriat, apoi s-a grăbit să coboare pe plajă.

— Dacă victima de aici a fost lichidată tot de criminalul pe care-l caut, în mod obligatoriu ar trebui să facă parte din personalul fabricii „Pescarul" sau din anturajul primei victime, Ion Vorba. Logic ? l-am consultat pe Stoica, cu o voce care l-ar fi ispitit chiar şi pe cel mai fanatic adept al lui Iehova să intre în clubul ateiştilor.

— Logic ! s-a grăbit el să mă aprobe, dintr-o bucată.

— Perfect ! m-am arătat mulţumit. Asta înseamnă că dacă agresorul nu face parte din mediul amintit, nu poate fi una şi aceeaşi persoană cu cea pe care o caut eu... Deci, tu te speli pe cap cu criminalul tău, că eu îl am pe-al meu. Şi-mi ajunge ! Chiar mai mult decît aş vrea !

— Fără figuri d-astea, că nu ţin... Nu-i deloc obligatoriu ca un asasin să facă parte din anturajul victimei, adică să urmărească un scop determinat prin suprimarea acesteia, a început el, îngrijorat, să mă manevreze ca pe o ambarcaţiune cu vele. Nu-s puţine cazurile unde autorul agresiunii este un alienat cuprins de furii, care, fără discernămînt, atacă pe oricine, la întîmplare.

— Posibil. Deci fiecare se ocupă de nebunul lui ! m-am grăbit să trag concluzia.

Concluzia mea a fost însă pripită. Şi vulpoiul de Stoica n-a scăpat ocazia să mă pună la punct.

— Întrucît Ion Vorba, înainte de a fi expediat la Bucureşti, a fost ucis aici, la fel ca victima de pe plajă, trebuie să admiţi că avem de-a face cu un singur nebun. Altfel, ar fi absurd să se presupună că, pe cît e ţara de mare, tocmai la Constanţa au apărut simultan doi trăsniţi care ucid cu aceeaşi armă...

— Toate puştile de calibrul 12 au calibrul 12... am început eu cu o convingere fragilă, cînd s-a apropiat Dan şi m-a întrerupt :

— Am luat două, m-a anunţat, fluturînd ca pe un evantai două poze Polaroid.

— E clar că şi tipul de pe plajă intră în cazul cercetat de tine ! s-a încins Stoica, fără să ţină seama de Dan.

— Pînă se lămureşte al cui caz este, investigaţiile trebuie să fie întreprinse de miliţia locală ! se simţi Dan obligat să mă susţină, picînd în discuţie ca pe gheaţă.

— Ce te bagi, mă ? ! Ce, tu eşti şefu ? ! îl repezi Stoica, foarte iritat.

Avea dreptate. Eu eram șeful și trebuia să-mi dovedesc competența.

— Să ne ocupăm împreună de identificarea victimei, am spus, conciliant, ca un judecător de pace. Cînd vom stabili cine-i tipul cu creierii zburați, vom hotărî și cine preia răspunderea cazului.

— În regulă ! a admis el.

— Eu voi examina posibilitatea ca necunoscutul de pe plajă să fi făcut parte din personalul fabricii „Pescarul", iar tu vei încerca să-i afli identitatea pe căile noastre, clasice. De acord ?

Cum dreapta mea decizie ar fi putut să-l îmbolnăvească de ficat chiar și pe vestitul judecător biblic Solomon, chestie de invidie, Stoica s-a grăbit să-mi sancționeze propunerea.

— Și încă ceva ! mi-am amintit eu. Te rog să dispui depistarea unui oarecare Sandu Marinache, care e dispărut de la domiciliu și se presupune că ar putea furniza informații importante despre victima Ion Vorba. Fotografia și datele de urmărire ale respectivului sînt în camera mea de la hotel și îți vor parveni prin șoferul mașinii de serviciu.

Cînd mașina a pornit spre Constanța, mi-am privit ceasul. Pînă la dimineață, tot mai prindeam vreo trei ore bune de somn.

Capitolul IX

IDENTIFICĂM CICLOPUL

A doua zi dimineață, de îndată ce am intrat pe poarta întreprinderii „Pescarul", ne-am și înființat la serviciul personalului. Împresurat de fișiere și dulapuri metalice, un tip uscățiv, cu ochelari cu lentile rotunde și cu o mutri-

șoară simpatică à la Harold Lloyd, mai puțin pălăria din pai, era așezat la unicul birou din încăpere.

Ne-am prezentat și nu s-a arătat deloc mirat de prezența noastră. Nici nu m-am așteptat să-l văd surprins. Cum „discreția" directorului Dragomir contribuise într-un mod determinant la prompta informare a tuturor angajaților fabricii, de ce tocmai serviciul personalului ar fi trebuit să nu simtă efectele mass mediei ?

— Tovarășe Bucur, ne-ar interesa să aflăm unde lucrează în prezent Sandu Marinache, am zis, refuzînd să iau loc pe scaunul oferit pentru a-l face să priceapă că sîntem grăbiți.

— Întrucît n-a venit să-și ridice cartea de muncă, fără de care nu este angajat de nimeni, înseamnă că încă nu s-a încadrat nicăieri.

— Vă rog să ne dați dosarul lui de cadre, a cerut Dan.

În timp ce Dan s-a apucat să răsfoiască prin dosarul cerut, în căutarea rudelor suspectului, eu am început să-l descos pe funcționar, cu speranța că voi mai afla niscaiva detalii despre Marinache și, în mod special, despre antagonismul dintre acesta și Ion Vorba. N-am obținut însă nimic nou față de ceea ce știam din ziua precedentă.

Cînd Dan, terminînd cu extragerea datelor care-l interesau, a împins dosarul spre interlocutorul nostru, am scos fotografiile necunoscutului ucis pe plaja de la Mamaia și i le-am arătat. Mai întîi a privit înfiorîndu-se de groază, probabil unde tipul din fotografie nu era prea seducător cu rictusul morții întipărit pe față chiar mai mult decît ar fi fost necesar pentru a rezulta că împușcătura ce-o încasase în ochi nu-i făcuse nici o bucurie, apoi, restituindu-mi-le grăbit de parcă ar fi fost cartușe de dinamită cu fitilul aprins, m-a asigurat că nu l-a văzut niciodată. Ținînd seama de faptul că un șef de personal cunoaște bine colectivul de care se ocupă, puteam exclude posibilitatea ca victima să fi lucrat vreodată în fabrica unde fuseseră angajați Marinache și Vorba.

De îndată ce am coborît scările care ne duseseră la serviciul personalului și am aterizat în curtea întreprinderii, am văzut-o pe Viorica, secretara directorului Dragomir, făcîndu-ne semne de la fereastra biroului ei.

— Sper că n-are un logodnic boxer de categorie grea. Nu de alta, dar n-aș vrea să-mi fii internat într-un spital tocmai acum cînd am nevoie de tine, l-am tachinat pe Dan, pe cînd ne apropiam de fereastra unde ne aștepta frumoasa și blonda secretară.

— Nu-ți face probleme. Deosebit de faptul că sînt o persoană precaută, capabilă să adulmece primejdia, la caz de nevoie, cînd am de-a face cu un tip decis să-mi îndoaie oasele, sînt în stare să dobor toate recordurile stabilite pînă în prezent pe suta de metri plat... sau garduri. Funcție de particularitățile terenului, m-a liniștit el, bine dispus.

— Of ! Mă dor ochii de cînd mă uit după dumneavoastră, a spus Viorica, cînd am ajuns sub fereastra ei, cu privirea lipită ca un timbru pe o scrisoare de ochii lui Dan. Portarul mi-a spus că ați intrat în fabrică, dar nu și unde ați dispărut.

— Mii de scuze. Pe viitor vei ști în orice moment unde mă poți găsi, dacă dorești să mă vezi, se angajă Dan, răspunzîndu-i cu o privire cel puțin tot atît de languroasă ca aceea pe care i-o expedia frumușica de la etaj. Parcă asistam la scena dintre Romeo și Julieta, cu o clipă mai înainte de a se arunca scara de mătase.

— De ce ne-ați căutat ? am intervenit, deoarece tăcerea lor, în care eu nu jucam nici un rol, mi s-a părut fără haz.

— S-a interesat de dumneavoastră maiorul Stoica... sau cam așa ceva, reveni ea pe pămînt, deși continua să se afle la o distanță de un etaj. Vă așteaptă de urgență la Inspectoratul de Miliție.

— Multe mulțumiri, am zis, făcînd un brusc stînga-mprejur și pornind lansat spre poarta fabricii.

Cînd am ajuns în dreptul portarului, care mă saluta milităreste l-am auzit pe Dan zorindu-se să mă ajungă din urmă.

* * *

— Ce noutăți ai, Costel ? m-am grăbit să întreb, intrînd în biroul lui Stoica.

— Mai întîi spune-mi tu. Necunoscutul face parte din personalul fabricii „Pescarul" ?

— Nu, a răspuns Dan în locul meu.

— M-ar fi mirat ca lucrurile să meargă prea ușor. În sfîrșit, să-ți spun ce-am făcut eu. După amprentele digitale, victima de azi-noapte nu-i înregistrată la cazierul judiciar. Totodată, nu apare nici pe lista persoanelor dispărute.

— Pentru asta m-ai chemat ?

— Într-unul din buzunarele sale s-a găsit o bancnotă mototolită de o sută de franci francezi.

— Bișnițar ! Se ocupa cu trafic de valută ? încercă să prindă firul Dan.

Stoica, făcînd-o pe artileristul, continuă impasibil :

— ...De asemenea, s-a stabilit că toată îmbrăcămintea lui este de proveniență străină, adică occidentală...

— Drept care ai ajuns la concluzia că victima este un cetățean străin, l-am întrerupt, înveselit de șubrezenia ipotezei pe care mi-o fabrica. Dacă se ocupa de trafic de valută, putea să-și ofere luxul de a se îmbrăca la fel ca și partenerii săi de afaceri. Oare toate cucoanele care își permit să poarte numai lucruri provenite din exterior sînt automat și ele de la pachet ? Pardon ! Am vrut să spun de origine străină !

— Dacă mă lași să-ți relatez tot ce s-a putut stabili pînă în prezent, vei pricepe, poate, mai bine unde vreau să ajung. Bineînțeles cu condiția ca efortul pe care ți-l solicit să nu-ți depășească posibilitățile intelectuale și să adormi mai înainte de a-mi isprăvi argumentarea, mi-a atras el atenția, cu un sarcasm pe care nu s-a simțit cîtuși de puțin obligat să-l disimuleze.

— Mă rog, continuă, am cedat eu, tolerant, în timp ce modul în care băteam cu buricul degetelor în tabliera biroului trebuia să-l avertizeze că nu-i cazul să-mi pună răbdarea la o încercare prea mare.

— Laboratorul a depistat în buzunarele victimei urme de tutun de țigări Kent...

— Bune țigări, domle ! Și eu fumez d-astea... cînd am parale, a remarcat Dan, fără nici o adresă.

Stoica, supărat de noua întrerupere, i-a aruncat colaboratorului meu o privire mai acidă ca vitriolul și, făcîndu-se că nu l-a auzit, a continuat :

— Laboratorul a mai stabilit și că țesătura hainelor victimei este îmbibată cu sare. Cum cei care lucrează în ocnele de sare nu muncesc în costume de stradă, m-am gîndit, în

coroborare cu suta de franci, țigările Kent și proveniența străină a hainelor victimei, că n-ar fi exclus să activeze în...

— Marina comercială ! i-am luat-o înainte, reușind, în sfîrșit, să pricep unde trebuia să ducă asocierea de idei pe care o făcuse.

— Nu-i logic ?

— După toate aparențele, desigur ! Ai canalizat cercetările în această direcție ?

— Ce părere ai ? Bineînțeles ! S-a luat legătura cu Căpitănia portului. În ultimele trei zile, vasele ancorate în rada portului Constanța au semnalat dispariția a cincisprezece marinari. Unsprezece dintre ei au și apărut între timp. Se încurcaseră cu femei sau se făcuseră criță prin cîrciumi, conform arhicunoscutelor tradiții marinărești...

— Și ceilalți patru ? l-am zorit.

— Deși încă nu s-au înapoiat pe vasele lor, comandanții acestora au fost categorici. Fotografiile ce le-au fost arătate, printre care era introdusă și cea a victimei, ilustrau pentru ei niște figuri complet necunoscute.

— Atunci ipoteza, deși cuceritoare prin logica ei, nu-i valabilă, a conchis Dan.

— În meseria noastră, ipotezele fiind niște plăci turnante, care pot duce la un drum bun... sau, în egală măsură într-alurea, n-am să jur că cea propusă de mine este infailibilă. Cert este însă, după părerea mea, că merita osteneala de a fi luată în considerare...

M-am uitat la ceas și l-am întrerupt :

— Dacă acum este aproape ora zece, iar necunoscutul a fost ucis spre miezul nopții, s-ar putea afirma că comandantul lui, admițînd că el este într-adevăr un marinar, nici n-a avut timpul material pentru a-i anunța dispariția.

Stoica m-a aprobat și a spus :

— Pe măsură ce ni se vor comunica noi dispariții, vom cerceta fiecare caz în parte. Poate că ipoteza se va dovedi bună și vom reuși astfel să dibuim identitatea necunoscutului.

— Cîte vase străine s-or afla în portul Constanța ? am întrebat cu o neutralitate ce-mi era străină.

— Eu știu... Media zilnică este de aproximativ optzeci... Da' de ce te interesează ? și-a amintit el să se mire.

— Cîți oameni ai disponibili ? l-am chestionat în continuare, omițînd să-i răspund.

— Față de nevoile serviciului, am oameni în minus... Nu disponibili ! mi-a retezat-o circumspect, de parcă s-ar fi temut că am devenit peste noapte un reprezentant al Ministerului Muncii, însărcinat cu normarea și organizarea muncii.

— Scuză-mă. A fost o exprimare greșită. Cîți anchetatori ai în acest moment în serviciu ?

S-a indispus de parcă l-ar fi lovit o criză acută de ulcer, și, părăsindu-și scaunul s-a îndreptat spre ușa biroului.

— Opt, m-a anunțat cîteva clipe mai tîrziu, revenind în încăpere.

— Deci cu mine și Dan, zece. Asta înseamnă că putem forma cinci echipe mobile pentru verificarea absenților de la bordul navelor din port...

— Și cu problemele curente ce fac ? Pun pe ușă avizul : închis pentru inventarierea gestiunii ? m-a întrebat bătăios.

— Dacă nu poți găsi altă motivație, mai serioasă, merge și cea pe care o propui... am aprobat, cu indiferență. Tot ceea ce știu, cu certitudine, este că trebuie să-i găsim tipului de pe plajă un nume. Și cu cît îi vom stabili mai repede identitatea, cu atît mai curînd vom ști unde poate fi căutat criminalul ! mi-am afirmat intenția, ridicîndu-mă decis de pe scaun.

Dar n-am deschis ușa, pentru că mi-am mai amintit ceva. M-am întors spre Stoica și i-am povestit că stabilisem locul unde a fost ucis Vorba.

— Deci, în principal, apar doi suspecți, a remarcat el.

— Dintre care cel mai interesant pare a fi tipul concediat, Marinache, a apreciat Dan.

— Ar mai fi ceva. În locul unde presupunem că a fost ucis Ion Vorba, adică secțiile conservatorului de caviar și a conveierului, trebuie căutat glonțul care a suprimat victima, am spus eu.

— Voi da ordin ca serviciul criminalistic să se ocupe cu cercetarea cîmpului infracțional, a admis Stoica.

— Dă-mi lista extrasă din dosarul lui Marinache, i-am cerut lui Dan. Cînd s-a conformat, i-am înmînat fițuica lui

Stoica. Aici sînt consemnate rudele suspectului. Poate s-a refugiat la vreuna din ele.

A făcut un gest de confirmare.

*

* *

Era ora unsprezece și coboram pasarela celui de-al cincisprezecelea vas vizitat pînă atunci cu intenția de a mă îndrepta spre următorul.

— Scîrboasă treabă... Mai ales că nici nu știm dacă ce căutăm poate fi găsit... Profesia necunoscutului fiind stabilită în exclusivitate prin prezumții... a spus Dan, cu silă, din spatele meu.

— Supoziția că ar fi marinar se bazează în principal pe constatările laboratorului, l-am încurajat, cu o convingere mai mult decît șubredă.

— Datele furnizate de laborator, suta de franci și originea străină a hainelor pot desemna la fel de bine și un turist venit să ne viziteze țara.

Ipoteza emisă de Dan nu-mi era străină. O luasem în considerare încă de la începutul actualului nostru demers, dar am preferat s-o țin în rezervă, din motive tactice. Varianta în care am admis că victima a sosit cu un vapor comercial putea fi verificată în cîteva ore. Cealaltă, în care tipul împușcat pe plajă ar fi putut să fie un turist, putea fi verificată într-un interval de pînă la două săptămîni, adică cam atît cît durează un concediu organizat de O.N.T., pentru a se putea sesiza și comunica pe lista persoanelor căutate un subiect dispărut.

Tocmai mă pregăteam să-i explic motivele pentru care am preferat să îmbrățișez prima variantă, cînd am auzit din spate tropăitul produs de încălțămintea cuiva care alerga de-a lungul cheiului din beton. Întorcînd capul spre sursa zgomotului, am văzut zorindu-se spre noi unul dintre oamenii maiorului Stoica. Se afla la cincizeci-șaizeci de metri de noi și cînd a văzut că-l privesc a ridicat o mînă deasupra creștetului, așa cum fac agenții de circulație cînd vor să oprească o mașină. Întrucît în cealaltă mînă n-avea nimic care să aducă cu un chitanțier pentru aplicarea amenzilor, l-am așteptat.

— Tovarăşe căpitan... începu el, sufocat de efortul ce-l făcuse. L-am depistat... Era cambuzier pe un vas cu pavilion liberian... Şi...

— Du-ne la vas ! l-am întrerupt, din milă, deoarece respira şi vorbea cu elocvenţă unei persoane care tocmai a fost salvată de la înec.

L-am urmat pînă am ajuns în faţa unui colos de cargou vopsit într-o culoare verde ca iarba de primăvară. Se numea „Star V" şi cred că avea un deplasament de vreo 40 000 de tone.

Am urcat pasarela şi ghidul nostru ne-a condus la cabina de comandă a vasului. După ce am bătut în uşă, o voce tunătoare şi groasă ne-a poftit să intrăm printr-un lacomic : *Bitte !*

După ce am dat curs invitaţiei, mă aflam într-o cabină ai cărei pereţi erau acoperiţi cu hărţi uriaşe sau aparate sofisticate de navigaţie. Aşezat la masa lungă şi lată, cu spatele la noi, un tip scria ceva într-un registru gros. Un cap tuciuriu şi lipsit de cea mai vagă urmă de podoabă capilară se sprijinea pe o ceafă lată, scurtă. A pus capacul la stilou, l-a aşezat tacticos pe registru şi, în sfîrşit, s-a decis să se întoarcă cu faţa spre noi. Avea fruntea brăzdată de riduri adînci, nasul strivit, ca la foştii boxeri profesionişti şi gura mare, cu buze groase.

Ghidul nostru a intrat pe fir şi a început să-i povestească ceva în limba germană. Cînd şi-a terminat spiciul şi a arătat spre noi, tipul a ţîşnit din scaun şi şi-a lovit cu putere călcîiele. Poziţia de drepţi în care încremenise era atît de înclinată în faţă, încît nu pricepeam cum de nu pică în nas. Probabil că explicaţia putea fi furnizată chiar de nasul lui turtit. Căzuse de multe ori în el pînă şi-a învăţat numărul.

— Wilhelm von Hutten... — s-a recomandat el, întinzîndu-mi mîna. După ce ne-am prezentat şi noi, a arătat cu mîna spre scaunele goale : *Nehmen Sie bitte Platz !*

Deşi n-am înţeles ce spune, am priceput ce vrea. I-am făcut pe plac şi, urmînd exemplul lui Dan, m-am aşezat pe scaun, gîndind că felul în care a început discuţia noastră nu-mi convine.

— *Do you speak English* ? m-am interesat, pentru a şti dacă mă pot dispensa de serviciile de translator ale omului lui Stoica.

Întrucît mi s-a răspuns printr-un *Of course !*, mi-a revenit buna dispoziţie şi i-am spus însoţitorului nostru că n-aş avea nimic împotrivă dacă s-ar evacua pînă la inspectorat, unde, desigur, îl aşteaptă multe probleme nerezolvate.

Cînd ghidul nostru a închis uşa pe dinafară, i-am arătat căpitanului de vas fotografia tipului descoperit pe plaja din Mamaia.

— Această persoană a făcut parte din echipajul vasului dumneavoastră ? am întrebat, pentru a şti de la început pe ce picior dansez.

A privit fotografia şi a răspuns, cu amărăciune :

— Da, nu există nici o îndoială. Dealtfel, colegii dumneavoastră m-au condus şi la morga oraşului. Este vorba de Paul Renard, cambuzierul vasului meu.

— Cînd l-aţi văzut ultima oară în viaţă ? s-a interesat Dan.

— Ieri seară, la ora zece, cînd l-am învoit pe uscat.

— Lucra de mult pe vasul dumneavoastră ?

— Un moment..., a zis, începînd să răsfoiască în jurnalul de bord deschis în faţa lui, pe masă. Din 12 decembrie anul trecut, ora douăsprezece şi trei minute. L-am angajat în portul libian Tripoli, mă anunţă el cu specifica precizie germană.

— Ce fel de om era ?

— Un marinar bun. La bord, se achita bine de obligaţiile ce-i reveneau în cadrul serviciului... Pe uscat, din cîte ştiu, se ţinea de băutură şi femei... conform tradiţiei marinarilor de cursă lungă. Dacă am înţeles însă bine sensul întrebării dumneavoastră, cauza morţii lui trebuie căutată pe uscat, nu pe vasul meu ! mă avertiză el.

Cu toate că era un om urît şi avea un mod de exprimare aspru şi calculat, tipic prusac, îmi era simpatic. Atît de simpatic, încît în pofida faptului că mă mînca limba să-l întreb dacă în timpul celui de-al doilea război mondial, cînd a slujit sub ordinele lui Dönitz, a fost comandant de fregată ori chiar de Unterseeboot, am reuşit să-mi înfrînez tentaţia. Nu din sentimentalism, ci din precauţie. Am suficientă bătaie de cap cu criminalii de drept comun, pentru

a-mi mai putea dori o extindere a sferei de activitate şi la eventualii foşti criminali de război.

— Ar fi fost fără sens să-l ucidă un camarad de pe vasul meu, a continuat.

— De ce ?

— Dacă ar fi avut un diferend atît de grav, încît să nu poată fi rezolvat decît prin suprimarea unei vieţi omeneşti, ar fi trebuit să aflu şi eu. Cînd treizeci şi doi de oameni se află închişi în perimetrul aceluiaşi cargou, care navighează chiar şi cîte două luni, fără escală, puteţi fi convins că noţiunea „secret" îşi pierde sensul. Dar pentru că dumneavoastră nu sînteţi marinar, ci *Kriminal-Polizist,* am să vă ofer un argument mai convingător. Admiţînd că asasinul face parte din echipajul vasului meu, de ce trebuia să-l ucidă la Constanţa, cînd cartul de noapte pe punte se face de unul singur, iar marea este suficient de adîncă pentru a putea înghiţi în linişte şi pentru totdeauna un om lovit în cap şi aruncat peste bord ?

— Da, domnule comandant, aveţi dreptate, m-am arătat eu pe deplin convins de elocvenţa lui. asta, aşa, ca să-i fac o plăcere.

— Poate că cel mai bun lucru ar fi să vă gîndiţi că omorul a fost comis de un soţ gelos... mi-a sugerat în continuare.

— Şi asta este o idee interesantă. am aprobat. în timp ce Dan dădea semne de nerăbdare. Aveţi vreo idee despre relaţiile lui în Constanţa ? am întrebat, alunecînd uşor pe făgaşul care mă interesa.

Mai întîi m-a privit surprins, apoi a început să-mi explice, cu o ironică bunăvoinţă :

— Ştiţi, raporturile dintre un căpitan de vas şi membrii echipajului său nu ajung niciodată pînă la confidenţe de ordin sentimental. Dacă situaţia ar fi diferită, probabil că vapoarele de pe fundul mării ar depăşi cu mult numărul celor aflate pe linia de plutire. Datorită, desigur, lipsei de disciplină.

În timp ce făceam un gest pentru a-mi scuza ignoranţa în treburile marinăreşti, Dan s-a menţinut pe pîrtia deschisă de mine :

— Cine sînt camarazii lui mai apropiaţi ?

— Eu ştiu... ? Probabil timonierul Jean Grand.

— Am putea discuta cu el ? am întrebat.

A dat aprobator din cap, s-a ridicat de pe scaun, a deschis ușa și a strigat, spre punte, cu o voce de plutonier major care face instrucție cu recruții : „Grand ! Jean Grand... La căpitan !"

— Din ce port ați venit ? l-a luat în primire Dan, după ce i-a dat răgazul să-și reocupe locul.

— Din Marsilia, cu un transport de laminate din oțel pentru Constanța. De fapt, la ora actuală trebuia să ne aflăm la Odesa cu o încărcătură de utilaje luate de aici. Din păcate, datorită unei greve a docherilor din portul Marsilia, am plecat cu două zile mai tîrziu decît prevede graficul nostru.

— Cînd a fost ultima oară Paul Renard în România ? au întrebat.

— Nu știu. Vasul meu acostează la țărmul românesc pentru prima dată după doi ani, interval în care am făcut cabotaj numai pe coasta de vest a continentului african. Renard intrînd în echipajul vasului în urmă cu nouă-zece luni, nu cunosc ce-a făcut înainte...

O bătaie în ușă l-a întrerupt. După ce a mîrîit un *Come in !,* s-a deschis ușa și a intrat o namilă de om. Numele îi reprezenta fizicul întocmai. Era atît de înalt și lat în umeri, încît, dacă ar fi avut uși, ar fi putut fi utilizat ca un garderob triplu.

— Grand, domnii sînt de la poliție și vor să discute cu dumneata, l-a anunțat comandantul în limba franceză.

— Despre Paul ? a zis, examinîndu-ne cu o vădită curiozitate.

— Știți ce-a pățit ?

— Cînd m-am înapoiat de la morga orașului, am adunat echipajul în careu și l-am informat despre moartea camaradului lor, a explicat comandantul.

— Erați prieteni buni ? am reluat chestionarea uriașului.

— Firește... Eram singurii francezi de pe această navă.

— Din discuțiile pe care le-ați avut, a rezultat că Paul a mai fost în România și ce prieteni sau cunoștințe avea în țara noastră ?

— Mi-a zis că vine pentru prima oară în România.

— Cînd a coborît pe uscat, v-a spus ce intenții are ?

A răspuns printr-o clătinare a capului său mare cît o baniță, apoi, după ce a rămas cu privirea pierdută pentru cîteva clipe, a spus :

— De fapt, cred că cunoștea pe cineva în Constanța...

— Pe cine ? a sărit Dan, de parcă i s-ar fi spus că a cîștigat un Rolls-Royce la tombola pentru ajutorarea copiilor orfani.

— Habar n-am, însă în mod sigur trebuie să fi fost o femeie. Știind că eu am mai fost prin părțile astea, m-a întrebat dacă n-am niște bani românești, pentru că vrea să-i dea cuiva un telefon. După ce i-am explicat că la telefoanele publice locale merg și monedele noastre de cincizeci de centime, m-am interesat dacă vrea să sune o *putain*. Răspunzîndu-mi afirmativ, i-am propus să-și întrebe amica dacă mai are vreo prietenă frumușică și dispusă să ieșim și să ne distrăm în grup în seara respectivă... Nu de alta, dar este cu mult mai amuzant într-un *partouze*...

Tocmai intenționam să-i mulțumesc pentru cooperare, deoarece nu mai vedeam ce pot scoate de la el, iar o prelegere estetică despre eleganța și puritatea unui balet roz nu mă interesa. Mai înainte însă de-a avea timpul necesar pentru a-mi pune în aplicare intenția, el a continuat cu dezinvoltură :

— Din păcate, fiind anunțată tîrziu, amica lui n-a mai avut cînd să-mi caute o parteneră. Party-ul propus de mine urmînd să se desfășoare a doua zi, adică astăzi. Ghinionul lui Paul... Dacă aș fi fost și eu cu el, nu i s-ar fi întîmplat nimic... a spus, strîmbînd din nas cu amărăciune.

Și eu regretam că nu și-a însoțit camaradul. După cît era de voinic, mai mult ca sigur că Paul Renard n-ar fi devenit un caz, iar eu mi-aș fi putut concentra întreaga atenție asupra tipului care a transformat un container cu pește într-un sicriu.

— Vă mulțumesc... am început, însă mai înainte de a rosti formula de concediere, mi-a picat fisa, brusc, cum acționează și frînele Westinghouse. Ați coborît împreună în oraș ? l-am luat cu binișorul.

— Nu, eu am rămas la bord. Abia astăzi este ziua mea liberă.

— Atunci de unde cunoașteți rezultatul discuției purtate cu amica lui la telefon ? am întrebat sec.

— De la Paul ! s-a mirat el, privindu-mă într-un mod ciudat. Atît de ciudat, încît sînt convins că abia aştepta să se laude că soarta i-a dat posibilitatea să cunoască pe cel mai naiv comisar de poliţie de pe mapamond. Şi partea cea mai neplăcută a situaţiei era că eram întru totul de acord cu el.

M-am uitat spre Dan, cu speranţa că-mi sare în ajutor, dar s-a abţinut. Era tot atît de năucit ca şi mine. Deci tot mie îmi revenea sarcina de a încerca să-l pricep pe matelot.

— S-o luăm metodic, am propus eu, forţîndu-mă să par calm. Dacă dumneavoastră n-aţi coborît pe ţărm, cum aţi putut discuta cu Renard ?

Întrucît se codea, uitîndu-se temător spre căpitanul lui, care-l privea cu severitate, Dan mi-a completat întrebarea :

— După ce a plecat, la ora zece seara, a mai revenit o dată pe navă ?

— Nu ştiu... Eu în tot cazul nu l-am văzut... a început el cu timiditate şi, ca un copil care încercînd să ia borcanul cu dulceaţă din cămară îl sparge, a coborît spăşit ochii spre pardoseală.

— A fost pe uscat şi înainte de ora zece seara ? am reuşit eu, în sfîrşit, să prind firul ezitărilor sale.

— Vorbeşte ! i-a propus herr căpitanul, cu delicateţea unui trăsnet.

— A mai coborît şi înainte, după-amiază... Dar numai pentru două-trei minute... s-a grăbit să adauge Grand.

— Cum şi-a permis să coboare neînvoit de mine ?! Unde-i *Disziplinieren ?! Hier nicht Taverne !* Vine şi pleacă cine vrea, cînd vrea ?! s-a dezlănţuit Herr comandant de vas, foarte supărat.

— Doar un minut... — a bolborosit uriaşul speriat.

M-am uitat spre von Hutten. A priceput rugămintea pe care i-o adresam. A mai mustăcit de cîteva ori din buzele lui groase, apoi, reuşind să se domine, ne-a întors spatele şi a început să studieze cu toată sîrguinţa harta continentului african, de parcă atunci o vedea pentru prima dată.

— Domnule Grand, consider foarte important aspectul pe care-l abordăm, l-am avertizat, cu gravitate. Vă rog să

încercați să fiți cît mai precis posibil. La ce oră a coborît și cînd s-a întors pe punte Renard ?

S-a uitat șovăind spre comandantul lui, dar acesta continua să privească harta continentului negru de parcă ar fi fost o pictură suprarealistă, al cărei mesaj trebuia neapărat să-l descifreze.

— A coborît la cîteva minute după ora două după amiază... a mai aruncat o privire temătoare spre căpitan și, constatînd că acesta nu-i acordă nici o atenție, a șoptit cu complicitate : Cînd s-a înapoiat era aproape ora trei.

— Aproape o oră pentru a da cuiva un telefon ? a apreciat Dan, în limba română.

Considerînd că este într-adevăr interesant să știu ce a făcut Renard în intervalul de timp cît s-a aflat pe uscat, am continuat să-l descos pe Grand. Curînd însă a trebuit să mă resemnez. N-a putut să adauge nici un indiciu util.

— Vedeți că am avut dreptate ? a comentat von Hutten, după plecarea marinarului. Asasinul nu poate fi decît un soț gelos... Cînd a coborît prima oară și-a fixat ora de întîlnire, iar a doua oară, cînd l-am învoit eu, s-a dus la femeie acasă, unde soțul încornorat l-a surprins... și-a completat afirmația făcîndu-se că apasă cu degetul pe trăgaciul unui pistol.

Deși l-am aprobat printr-o înclinare repetată a capului, gîndurile mele aveau cu totul altă preocupare. Oare să deschid o anchetă la bordul navei și, apelînd la sfînta rutină polițienească, să stabilesc ce a făcut fiecare om din echipaj, inclusiv comandantul acestuia, în momentul uciderii lui Renard ? Dacă n-ar fi existat și omuciderea consumată cu trei zile mai înainte, n-aș fi ezitat să mă apuc de treabă ! În situația dată, nu-mi puteam permite să-mi pierd timpul cu o variantă absurdă.

— Am putea să examinăm lucrurile personale ale lui Renard ? l-am consultat pe comandant.

Zece minute mai tîrziu, părăseam dormitorul echipajului. Exceptînd un număr mare de ceasornice și cartușe de țigări, cu care toți marinarii participă cu multă sîrguință la îmbunătățirea schimbului comercial internațional, nimic nu mi-a atras atenția. Întrucît nu sînt vameș, și deci mărfurile de contrabandă nu mă afectează în nici un

fel, puteam susține, chiar sub prestare de jurămînt, că mi-am pierdut vremea degeaba.

Înainte de a ne despărți mi-a mai venit o idee :

— Domnule comandant, mai am o rugăminte. Poate că printre membrii echipajului navei există cineva care ne-ar putea furniza unele informații despre victimă... am tatonat, precaut.

A ezitat cîteva clipe, apoi, descrețindu-și o mică parte din ridurile care-i brăzdau fruntea, mi-a zîmbit amical și a tras de un șnur ce se pierdea în buzunarul superior din partea stîngă a tunicii sale bleumarin. A dus la gură fluierul care era ancorat de șnur, și, deschizînd ușa cabinei, a început să sufle în el ca un arbitru de fotbal cînd remarcă la echipa desemnată să piardă meciul un fault comis în fața porții.

A urmat un tropăit de picioare din toate direcțiile. În mai puțin de două minute, echipajul formase în jurul nostru, pe puntea superioară, un careu. După ce au înțepenit în poziție de drepți și s-a făcut liniște, von Hutten le-a cerut celor care pot da relații despre colegul lor Renard să facă un pas înainte.

Deși n-a fost o îmbulzeală prea mare, tot am reușit să aflu ceva : confirmarea uneia dintre supozițiile mele.

Un marinar l-a văzut pe Renard așteptînd în fața statuii lui Ovidiu, în jurul orei paisprezece și douăzeci de minute. De unde se poate deduce, fără a-ți stoarce în mod exagerat meningele, că telefonul ce l-a dat a avut drept consecință o întîlnire la locul menționat. Un alt matelot a susținut, în coroborare cu primul, că în jurul orei paisprezece și patruzeci de minute Renard se conversa cu cineva la picioarele aceleiași statui. Fiind însă foarte însetat (și prin urmare cu ochii după firma unei cîrciumi), a fost lipsit de timpul material necesar pentru a putea privi persoana cu care discuta camaradul său. În concluzie, n-a putut să dea nici un fel de semnalmente asupra interlocutorului lui Renard.

După nenumărate insistențe, a reușit să-și amintească că, deși îmbrăcămintea nu mai poate diferenția sexele, vizaviul tipului ucis la Mamaia ar fi fost un bărbat.

Capitolul X

SPIONAJ ?

— Ceva nou, Costele ? am zis, în loc de bună ziua, intrînd împreună cu Dan în biroul maiorului Stoica.

— Medicul nostru legist a discutat cu corespondentul lui de la București... Cum spunea că-l cheamă ?... s-a întrebat, începînd să răsfoiască prin hîrtiile din fața lui.

— Doctorul Dobrescu... ? l-a ajutat Dan, galant.

— Exact ! Și...

— Și, de comun acord, au ajuns la concluzia că rănile ambelor victime au fost produse de aceeași armă. Nu ? l-am consultat.

— Formidabil ! Asta da perspicacitate ! Cu așa cap ar fi păcat să nu te apuci să dezlegi și misterul în care se zbate sărmanul triunghi al Bermudelor ! mi-a trîntit-o, făcîndu-se că se minunează de isteţimea mea.

— Ce-au făcut pînă acum medicii legiști am reținut; dar ce-a făcut miliția locală, nu ! Costele, din cîte îți amintești, întîmplător s-a ocupat cineva de la voi de victima de la Mamaia ? am întrebat, adoptînd un aer de totală detașare, numai așa ca să nu mă mai ia peste picior.

— La noi, în județul Constanța, cercetările nu se fac întîmplător, cum își imaginează unii colegi de-ai noștri, de prin capitală . Aici se muncește, nu se umblă cu mîinile înfipte în buzunare pînă la coate ! s-a stîrnit Stoica, brusc, ca o tornadă, privind spre Dan, care, asistînd înveselit la ironiile noastre, stătea picior peste picior, sprijinit cu un umăr de tocul ușii și cu ambele mîini uitate în buzunarele pantalonilor.

Întrucît Dan este locotenent, iar Stoica maior, a retras sprijinul dezinteresat ce-l acordase pînă atunci ușii, fără nici o ezitare. La fel de repede, și-a smuls și mîinile din buzunare. Probabil că simultan a făcut și epocala descoperire că țapul devine ispășitor numai pentru că este, printre cei care-l desemnează, cel mai mic, în rang.

— De ce ești atît de supărat ? m-am interesat, în timp ce el își pendula capul de la mine la Dan pentru a vedea cine îndrăznește să mai miște-n front.

A uitat de prezența lui Dan și m-a privit de parcă el ar fi fost un tigru bengalez, iar eu mă amuzam trăgîndu-l de mustăți. Brusc, a început să rîdă. Amar. Fără nici o umbră de veselie.

— Iertați-mă, sînt obosit și nervos... s-a scuzat, cîteva clipe mai tîrziu. Acum două nopți am alergat după niște spărgători și n-am dormit. Ieri noapte nici n-am apucat să mă bag în pat și am fost chemat la Mamaia. Și n-am mai ajuns acasă. Din cauza oboselii, am senzația că o menghină îmi strînge capul, iar ochii sînt înfundați cu nisip.

Cunoșteam problema, din proprie experiență. Cînd la incertitudinile unei anchete se adaugă și surmenajul fizic este mai mult decît imposibil să-ți menții calmul și tactul diplomaților de la O.N.U.

— Costele, veghea ta a dat vreun rezultat ? l-am întrebat cu sinceră compasiune.

— Toate încercările de a se găsi proiectilul care l-a suprimat pe Renard au rămas fără nici un rezultat.

— Nici nu-i de mirare. Ori s-a îngropat în nisip, ori a căzut în mare. Și cercetarea la locul uciderii lui Vorba ?

— Tot nimic. În acoperișul de sticlă al halei s-au găsit mai multe spărturi. Glonțul ar fi putut ieși prin oricare dintre ele, a ridicat el din umeri.

Cu regret, trebuia să trag concluzia că, chiar dacă aș intra în posesia armei, fără proiectile n-aș putea avea nici o certitudine că am de-a face cu pușca care i-a suprimat pe Vorba și Renard.

— Toate încercările de a-l găsi pe Marinache, tipul care spuneai că l-a amenințat pe Vorba, n-au dat nici un rezultat. Parcă-i intrat în pămînt, a adăugat Stoica.

— Dacă la dispariția lui o adăugăm și pe cea a armei sale, nici nu ne mai trebuie un alt suspect, a zis Dan, cu timiditate, probabil de teamă să nu-l stîrnească iar pe maior.

— Așa m-am gîndit și eu, l-a susținut și Stoica, zîmbindu-i prietenește. Dealtfel, pe acest considerent l-am și dat în urmărirea generală.

— Foarte bine, i-am aprobat inițiativa. Altceva ?

— Pentru a afla cum a ajuns Renard pe plajă, mi-am pus oamenii să facă investigații la întreprinderile de taximetre și mijloace de transport în comun. Varianta deplasării victimei de la Constanța la Mamaia cu un autovehicul particular n-am luat-o în considerare, deoarece n-aveam posibilitatea s-o verific... s-a justificat el.

— Ce-a ieșit ? l-am zorit.

— O taxatoare de troleibuz l-a recunoscut după fotografia ce i s-a arătat. Respectivul s-a urcat în troleibuz, din centru, în jurul orei zece și jumătate seara. I-a reținut figura pentru că vorbea o limbă pe care ea n-a priceput-o și-i tot băga sub nas un petic de hîrtie pe care scria : Hotelul „Perla". Cînd a înțeles ce dorește străinul, i-a făcut semn să se așeze pe un scaun din apropierea ei, iar atunci cînd troleibuzul a intrat în Mamaia i-a arătat clădirea indicată de bilet.

— Or fi coborît mulți pasageri cu el ? s-a întrebat Dan, cu glas tare.

— A coborît singur. După ora zece seara, troleibuzele care merg spre Mamaia circulă aproape goale.

— Poate că n-ar fi rău... am început eu.

— Cînd am stabilit modul în care a ajuns victima la Mamaia, mi-am trimis din nou oamenii să discute cu personalul care lucrează pe taximetre și troleibuze. Fotografia care ilustra figura lui Marinache le era complet necunoscută, mi-a ghicit Stoica gîndul.

— Marinarul a atras atenția asupra lui pentru că vorbea o limbă străină. În ceea ce-l privește pe Marinache, la fel ca alte mii de călători, a plătit taxa cuvenită și a avansat „înainte", a zis Dan, ridicînd sceptic din umeri.

— Eu am întreprins cea de-a doua investigație cu speranța că voi obține ceva concret. Așa însă... Putem admite orice supoziție, una mai gratuită ca cealaltă... a replicat cu acreală Stoica. În tot cazul, oricum o-ntoarcem, la ora actuală primul și unicul nostru bănuit tot Marinache rămîne.

Am rămas neutru și, gînditor, m-am uitat la el ca prin geamul unei ferestre.

— Ce te preocupă ? a vrut el să știe.

— Rolul lui Marinache în această combinație, am spus.

— Ca mobil ?

— Și ca mobil.

— În ceea ce-l privește pe Vorba, suprimarea victimei a fost generată de o criză de paranoia... Iar paranoismul fiind „niţel" schizofrenie curată, Marinache o fi ajuns la concluzia că este plăcut să ucizi oameni. Şi s-a pus pe „treabă". Renard fiind ales la întîmplare.

— Nu ţine, Costele ! l-am contrazis şi i-am povestit ce aflasem pe cargoul „Star V" despre cambuzier.

— Mda... a admis el, cînd mi-am epuizat relatarea. Deci, cu mai multe ore înainte de a părăsi vasul, a coborît pe uscat şi a vorbit cu cineva la telefon. Apoi, jumătate de oră mai tîrziu şi-a întîlnit corespondentul lîngă statuia lui Ovidiu... În această situaţie se poate presupune că, nereuşind să epuizeze subiectul discuţiei, au stabilit un nou rendez-vous, la Mamaia...

— Deci se exclude varianta că a fost ucis de un nebun care a dat întîmplător peste el.

— Dacă varianta uciderii întîmplătoare a lui Renard cade, suspiciunile pe care ni le-a trezit Marinache rămîn. Mai puţin nebun decît am afirmat eu, Marinache şi-a premeditat fapta. Întîlnindu-şi victima în cursul zilei, în oraş, i-a propus să vină seara la Mamaia. În rest, e simpul ! L-a atras într-o cursă, un foc de armă şi gata !

— Pentru uciderea lui Vorba, prezumtiv, putem admite că avea motive să-şi suprime victima. Dar cu Renard ce avea de împărţit ?

— Mobilul rămîne a fi clarificat. Ceea ce se ştie însă cu certitudine este faptul că, în cazul unei crime în serie, aceeaşi armă este mînuită întotdeauna de aceeaşi mînă. Cine l-a ucis pe Vorba l-a suprimat şi pe Renard.

— Întru totul de acord ! Acest principiu are valoarea unei axiome. Dar cum aflăm cine l-a ucis pe Vorba ? am spus, fără a găsi resurse pentru a disimula oftatul care mi-a scăpat din adîncul pieptului !

— Mai ai încă dubii ? a rămas el surprins.

— În lipsa unor certitudini, bineînţeles ! Aparenţele-s aparenţe, iar probele materiale sînt cu totul şi cu totul altceva.

— Probele materiale de incriminare şi trimitere a infractorului în faţa unui tribunal sînt o problemă ! Varianta de lucru în cercetare penală fiind altă gîscă în altă traistă ! s-a încălzit din nou colegul meu.

Mi-am clătinat capul :

— Nu, Costele. Oricum o-ntorci, nu se lipește. Dacă în cazul Vorba se poate admite că avem de-a face cu o crimă pasională, în cel a lui Renard nu există nici un mobil...

Mi-am curmat argumentarea, brusc, ca un aparat de radio rămas fără curent. În clipa în care negam existența mobilului, am realizat că-mi programasem creierul cu date eronate.

— Cînd un ins vine într-o țară necunoscută și prima sa preocupare este să caute pe cineva la telefon, pe cineva care nu este femeie, se poate admite că l-a contactat pe rezidentul unei agenturi de spionaj. În continuare, se mai poate admite și că rezidentul respectiv, din motive cunoscute numai de el, a considerat că trebuie să-l suprime pe emisar, adică pe Renard, am decretat în viteză, așa cum și fabricasem prezumția respectivă.

— Asta ar însemna că și Vorba a făcut parte din agentura respectivă, a conchis, logic, Dan.

— Deci cade mobilul omorului pasional și, odată cu acesta, implicarea lui Marinache...

— De ce n-ar fi Marinache rezidentul despre care vorbim ? m-a întrerupt bătăios Stoica. Unde se află el ? Unde se găsește arma lui ?

În încăpere s-a așternut tăcerea. Stăteam cu toții încruntați și încercam să căutăm niște răspunsuri cît mai bune la întrebările care ne potopiseră.

— Am încurcat-o ! a constatat Dan, indispus. Trebuie să predăm afacerea...

— Și ce vezi rău în asta ? a încercat să-l priceapă Stoica. Toată lumea va fi mulțumită. Eu scap de voi, voi vă înapoiați la casele voastre din București, iar Securitatea obține ceva gras de lucru ! s-a înseninat el la față și a întins mîna după receptorul telefonic.

— Pe cine suni ? am vrut să știu.

— Securitatea, bineînțeles ! a exclamat el, surprins că mai pot pune o astfel de întrebare.

I-am făcut semn să lase aparatul în pace.

— Îți imaginezi că tipii de la Securitate și-au învățat meseria de ieri, de azi ? Crezi că sînt atît de ageamii încît să preia o afacere numai pe afirmația că ar putea fi im-

plicată în ea siguranța statului ? Pînă ce vom obține suficiente argumente în această direcție, vom continua cercetarea criminală. Deocamdată, știm, cu precizie, că doi oameni au fost uciși. Să ne ocupăm de descoperirea autorului. Hai, Dane ! am zis, punînd capăt discuției.

M-am evacuat atît de repede din cameră, încît Stoica nici n-a avut cînd să-mi mai spună că mă comport ca o femeie frumoasă, care, fiind prea răsfățată, își poate permite să fie capricioasă, să nu știe niciodată ce vrea să vrea.

Capitolul XI

CAUT O NOUĂ PISTĂ

Cînd am ajuns în fața întreprinderii „Pescarul", era ora trei și jumătate. Fiind sfîrșitul programului, personalul fabricii ieșea în valuri pe poartă. Am așteptat cîteva minute, pînă s-a mai subțiat fluviul celor care plecau, și ne-am strecurat grăbiți spre biroul directorului comercial.

Cînd am intrat, Viorica își îmbrăca taiorul.

— Ei ! Ce plăcere... a apreciat, surîzînd spre umărul meu drept, unde era plasat Dan.

— Plăcerea-i a mea, a anunțat-o Dan, înclinîndu-se cu mîna dreaptă așezată pe piept, în dreptul inimii, ca un actor aplaudat la scenă deschisă, în timp ce eu am făcut un pas lateral pentru a-i da posibilitatea Vioricăi să aprecieze, în cele mai bune condiții, înalta clasă a plecăciunii colaboratorului meu.

În conformitate cu punerea mea în scenă, care ținea seama de afecțiunea nedisimulată ce-i arăta Viorica, Dan a continuat spășit :

— Mi-e teamă că scopul vizitei noastre vă umbri bucuria cu care ne-ai întîmpinat...

— Doar n-ai venit să mă arestezi... a zis ea cu triluri cristaline. În caz afirmativ, fără asistența avocatului meu, nu voi face nici o declarație... s-a înveselit ea.

Dan a făcut un gest hotărît de negație și a continuat cu o timiditate studiată :

— După o zi de muncă, este normal să vrei să ajungi cît mai repede acasă... Și ar fi firesc să nu fii de acord...

— Nu pricep, a spus ea, ușor îngrijorată de ezitările lui Dan. Cu ce să nu fiu de acord ?

— Domnișoară Viorica, am intrat eu pe fir, chipurile pentru a-mi scoate colaboratorul din încurcătură, avem o mare rugăminte la dumneavoastră, iar colegul meu nu îndrăznește s-o exprime.

— Nu mi-a lăsat impresia că este chiar atît de sfios. Cu ce-ți pot fi de folos ? l-a încurajat ea, înveselită și mai mult de jena afișată de neprihănitul meu Dănuț. Este oare posibil să nu știi că femeilor le plac bărbații care sînt bărbați, adică îndrăzneți ?

— Ai putea să mai rămîi o oră sau două în întreprindere ? a consultat-o el, parcă speriat de propriul lui curaj.

Fără să-și exteriorizeze opinia, Viorica și-a scos taiorul, s-a răsucit pe tocurile subțiri și înalte ale pantofilor ei cu talpă supraetajată à la Empire State Building și s-a îndreptat spre cuierul din spatele ei. Era o adevărată încîntare să-i privești gleznele subțiri, picioarele lungi și grația firească cu care-și legăna șoldurile.

— Mă predau, a anunțat ea. revenind spre noi cu palmele ridicate deasupra umerilor bluzei din mătase, de culoare verde pastelat, mulată pe un piept proeminent și cu tendințe ascendente. Aștept ordinele.

— Nu-i vorba de ordine, ci de o rugăminte, a mustrat-o Dan. Vrem să știm cîte mașini de scris se află în întreprindere.

Fetișcana a început să citeze gînditoare numele unor servicii și să le contabilizeze numărul cu ajutorul degetelor de la mîini.

— Cu a mea, optsprezece, a spus, arătînd spre maşina ei de scris. Vedeţi ce capabilă sînt ? N-am avut nevoie de două ore pentru a vă da răspunsul aşteptat ! a glumit ea din nou.

— Din păcate, partea cea mai grea abia acum vine... am intervenit, scoţînd din portofel scrisoarea anonimă găsită în biroul lui Vorba şi înmînîndu-i-o. Trebuie să aflăm dacă a fost dactilografiată în această întreprindere. În caz pozitiv, pe care maşină de scris anume.

— Ce mîrşăvie ! a apreciat, restituindu-mi-o, după ce a citit-o.

— Există şi indivizi cu astfel de preocupări... a susţinut-o Dan.

— Şi cum veţi putea constata dacă a fost scrisă pe maşinile noastre ? s-a mirat ea.

— Avem un laborator specializat în identificarea caracterelor maşinilor de scris. Pentru a putea depista maşina respectivă, admiţînd că se află în această întreprindere, avem nevoie de un text scurt scris pe fiecare dintre ele. Sînteţi de acord să ne ajutaţi să-l obţinem ? am conchis.

— Această operaţie, din nefericire, nu poate fi făcută de faţă cu ceilalţi salariaţi, din motive lesne de înţeles... De aceea te-am rugat să rămîi după program, m-a completat Dan.

Perspectiva de a scrie la optsprezece maşini nu mi-a lăsat impresia că a speriat-o, cum mă aşteptam. Din contră, ochii ei, grozav de mari şi albaştri, au căpătat o căutătură poznaşă, de copil răsfăţat şi pus pe şotii.

— Există o cale cu mult mai simplă decît aceea de a ne plimba prin optsprezece birouri..., a spus, scoţînd din poşetă un inel cu chei şi ducîndu-se să deschidă dulapul de oţel.

Cînd s-a întors cu faţa spre noi, avea în mîini o mapă cu adrese :

— Şeful meu n-a avut astăzi timp să semneze corespondenţa. Corespondenţă redactată de toate serviciile care au maşini de scris. Am să vă dau un facsimil al fiecărei

mașini, însă mîine dimineață trebuie să le primesc înapoi pentru a le prezenta la semnat, ne-a avertizat.

— Mîine dimineață este un „pic" duminică, a remarcat Dan, privind-o galeș.

— Dealtfel, din cîte știu, se semnează numai primul exemplar, iar noi ne declarăm mulțumiți și cu o copie, dacă este dactilografiată lizibil, am adăugat.

— Atunci este în regulă ! Am să întîrzii restituirea copiilor o zi sau două. E suficient ?

— Și încă cum ! a consimțit Dan, mulțumindu-i printr-o reverență de cavaler medieval ajuns în fața reginei sale.

După ce am intrat în posesia filelor care ne interesau, ne-am oferit s-o conducem acasă cu mașina noastră. Pe drum, în timp ce se șușotea cu Dan pe bancheta din spate, și amîndoi rîdeau și se distrau copios, m-am simțit obligat să-i reamintesc fetișcanei că nu trebuie să vorbească nimănui despre verificarea la care ne-a ajutat.

— Asta înseamnă că nu trebuie să discuți nici chiar cu șeful tău, directorul Dragomir ! s-a zorit Dan să-mi completeze ideea, pricepînd că avertismentul meu țintea tocmai persoana „discretului" ei șef. De acord, draga mea?

În timp ce-și înclina capul cu repetiția unei arme cu repetiție, mi-am întors privirea spre parbriz. Nu m-am mai uitat înapoi, pînă a oprit mașina în fața locuinței Vioricăi. De ce aș mai fi făcut-o, cînd Dan ajunsese să-i spună „draga mea" ?

*
* *

— Pe unde naiba umblați ?! De aproape o oră încerc să vă găsesc ! ne-a luat în primire Stoica de îndată ce i-am deschis ușa biroului.

— După o zi de alergătură mai simte omul nevoia să se spele, să se schimbe și, închipuiește-ți, chiar să și mănînce ! Ce, ai arestat criminalul ? am glumit eu.

A ridicat din umeri și a strîmbat dezgustat din nas :

— Dă imediat telefon la Inspectoratul general. Te-a căutat șeful tău. Cu insistență.

— Care-i scurtu ? am întrebat, arătînd spre cele trei telefoane de pe biroul lui.

Am tras lîngă mine aparatul şi am format pe disc cele trei numere ale şefului direcţiei. În timp ce suna apelul, mi-am privit ceasul. Era ora opt şi patru minute.

— Fă-mi legătura cu şeful ! am cerut, auzind vocea secretarei... Da' unde-i ?... Şi ce-a spus ? Să vin la Bucureşti ?!... Păi aici ?... Bine, dă-mi adresa !... Am înţeles. Vin cît pot de repede, am confirmat aiurit, lăsînd receptorul să cadă în furcă de la înălţime.

— Hei, îmi distrugi telefonul ! a protestat Stoica.

— Ce s-a întîmplat ? a întrebat Dan intrigat de mutra pe care-o făceam.

— Şefu a ordonat să mă întorc imediat în Bucureşti.

— În ce scop ?

— Chestia asta aş fi vrut s-o aflu şi eu ! am zis înciudat.

— Fiind sîmbătă seară, probabil că se organizează un bal în cinstea celor mai capabili detectivi ai miliţiei române... Şi n-au cu cine să-l deschidă, a făcut haz Stoica.

— Grozav banc ! Ar trebui să-l depui spre păstrare în seiful de la Fort Knox, alături de rezerva de aur a U.S.A.! m-am înfuriat de-a binelea. Fă-mi rost de o maşină rapidă ! i-am cerut.

— Merg şi eu ? a vrut să ştie Dan, pe cînd Stoica vorbea la telefon cu garajul inspectoratului.

Am făcut un gest de indiferenţă :

— Dacă sînt chemat pentru a fi avansat agent de circulaţie, nu văd de ce n-ai sta şi tu alături de mine, pe stradă... Cu fluierul în gură...

— Puteţi coborî. La ieşire vă aşteaptă un BMW—3000.

Cînd am ajuns lîngă uşă, m-am întors spre Stoica, care ne privea compătimitor, şi i-am aruncat pe birou scrisoarea anonimă şi filele dactilografiate primite de la Viorica.

— Expertiză grafologică ! Vreau să ştiu dacă caracterul literelor de pe anonimă se regăseşte pe filele alăturate.

El a dat aprobator din cap, iar eu am pornit spre uşă.

Capitolul XII

APARTAMENTUL 128

La ora zece şi jumătate seara, şoferul maiorului Stoica, străbătînd distanţa Constanţa—Bucureşti într-un ritm pentru care l-ar fi putut invidia chiar şi concurenţii cursei de 500 de mile de la Indianapolis, şi-a stopat scurt bolidul, la aproximativ douăzeci de metri de hotelul „Union", în spatele unei ambulanţe.

În faţa intrării hotelului, sub ploaia uşoară de toamnă, lucea capota albastră a unui car al O.N.T.-ului şi a două maşini ale miliţiei.

Pătrunzînd în hol, am avut senzaţia că sînt în Gara de Nord, pe peronul unui tren care pleacă în luna iulie spre litoral. Peste tot forfoteau nişte indivizi care, după îmbrăcămintea lor fistichie, nu puteau fi decît turişti.

În timp ce mă uitam în jurul meu, încercînd să-mi dau seama ce ar trebui să fac acum după ce am executat ordinul de a veni la acest hotel, am zărit o chelie lucitoare ca o bilă de biliard navigînd prin valurile mulţimii, spre mine. Am continuat să-i urmăresc traiectoria, deoarece îmi părea familiară. Cînd chelia a depăşit şi ultimele două persoane, am realizat de ce-mi părea cunoscută. Aparţinea colegului meu, maiorul Ciocîrdel.

După ce a poposit lîngă mine. a început să-mi facă confidenţe la ureche. Nu ştiu ce-mi povestea. Parcă ar fi fost unul din tipii care ţin conferinţe pe micul ecran, după ce. din prevedere, am închis complet sonorul. Hărmălaia turiştilor, susţinută în nenumărate graiuri, ca într-o reeditare a legendei Turnului Babel, desfiinţa în întregime bunele mele intenţii de a putea pricepe ce vrea să-mi spună.

După ce am arătat printr-un gest fără echivoc spre urechi, a priceput aluzia. Mi-a făcut semn să-l urmez şi a pornit în direcţia din care apăruse.

Continuînd să mă ţin după Ciocîrdel, am ajuns pe palierul etajului întîi. Spre deosebire de vacarmul din hol, aici parcă plonjasem de pe puntea lui „Calipso" direct în

lumea comandorului Jacques Cousteau. Covorul plușat așternut pe culoarul lat, împresurat de zeci de uși paralele, înăbușea chiar și zgomotul pantofilor noștri.

— Fănică, ce ziceai că-mi „spuneai" în hol ? l-am abordat eu.

— Nicule, ai încurcat-o — mi-a răspuns el cu tristețe.

— Eh, nici nu-i de mirare ! Doar asta-i marea mea vocație, am încercat să fac haz, deși eram convins că se întîmplase ceva grav dacă am fost adus val-vîrtej de la 300 kilometri.

— Nu te invidiez, m-a informat, compătimitor, oprindu-se în fața ușii cu numărul 128 și apăsînd pe clanță.

— Parcă eu o fac ?. mi-am spus, cu sinceră resemnare intrînd după el în apartamentul respectiv.

Am văzut o cameră mare, mobilată somptuos. Draperiile, tapițeria și mocheta plușată care acoperea întreaga pardoseală aveau aceeași culoare : roșu-vișiniu. În colțul din stînga, lîngă fereastra panoramică prin care se vedea clădirea renovată a „Romartei", doi bărbați îmbrăcați cu halate albastre se șușoteau și fumau. În mijlocul încăperii, căpitanul Maier și doctorul Dobrescu se conversau. După felul în care gesticula cu medicul legist, cred că tocmai îi povestea interlocutorului său cum a reușit să prindă în undiță un păstrv de 10 kilograme, cu o abatere de cîteva sute de grame, în sus sau în jos.

Auzindu-ne intrînd, s-au întors cu fața spre noi și au schițat la adresa mea un salut discret.

— Privește, m-a îmbiat Ciocîrdel, arătînd cu vîrful bărbiei spre patul-studio care, așezat perpendicular pe peretele din partea dreaptă, se întindea spre mijlocul încăperii.

Invitația fusese gratuită. Studioul a fost primul lucru care mi-a atras și, mai ales, reținut privirea. Pe extremitatea dinspre mijlocul camerei se afla un geamantan, cu capacul deschis. Avea atît de multe etichete multicolore lipite de hotelurile prin care trecuse, încît cu greu se mai putea vedea că este confecționat din piele de porc, galbenă. Urma o pijama albastră, cîteva cămăși albe, nedespăturite, și, spre mijlocul patului, un tip îngenuncheat pe covor. Dacă bustul și capul nu s-ar fi aflat în prelungirea mîinilor, întinse peste studioul roșu, într-o perfectă imobilitate,

aș fi putut crede că am de-a face cu un evlavios care, înainte de culcare, rostește Tatăl Nostru.

Am înaintat spre el și l-am examinat. Era prăbușit peste un vraf de lenjerie de corp. Dacă stofa roșie a studioului nu putea furniza explicații pentru poziția insolită a tipului la care mă uitam, lenjeria, fiind albă, o făcea cu prisosință. Toată era împroșcată cu pete maronii. Rana se afla în regiunea creștetului capului și era atît de mare că mi-aș fi putut vîrî pumnul prin ea.

Doctorul Dobrescu s-a apropiat de cealaltă parte a studioului și a ridicat capul victimei pentru a-i putea vedea fața. În mijlocul frunții avea o rană cît o monedă de 5 bani.

— Proiectilul a intrat prin osul frontal și a ieșit, odată cu materia cenușie, prin occipital. Moartea a fost instantanee, a adăugat Dobrescu scîrbit.

— Cine-i ? am întrebat, fără adresă, continuînd să privesc victima. Fusese un bărbat înalt și suplu. Părul șaten, ușor încărunțit la tîmple, era netuns de multișor, conform modei, dar bine îngrijit. Costumul gri-fer, bine croit, șosete negre și pantofi idem, din piele fină. Cravata era prinsă sub victimă și, deși nu puteam s-o văd, aș fi pariat că este bine asortată vestimentației. Gulerul cămășii, de un alb imaculat înainte de agresiune, era aproape în întregime purpuriu.

Am auzit în spatele meu foșnetul produs de răsfoirea unui notes, apoi vocea flegmatică a lui Ciocîrdel :

— Claude Courcel, cetățean francez, 39 de ani, reprezentantul unei întreprinderi de produse electrotehnice... După vizele pașaportului, intră pentru prima dată în țară... Astăzi, la ora 18,05, cursa aeriană Sabena l-a depus pe aeroportul internațional Otopeni... La ora 18,45 a ridicat de la recepția hotelului cheia apartamentului ce-i fusese rezervat... Adică ăsta în care ne aflăm... În jurul orei 18,55, supraveghetoarea etajului, Maria State, făcînd ultimul control al ordinei în camere, a ajuns la ușa apartamentului. După ce a bătut și a văzut că nu se află cheia în broască, a presupus că apartamentul încă nu fusese ocupat și a descuiat ușa cu dublura ei... Și, astfel, cîteva minute mai tîrziu am fost anunțați de comitetea omorului... Urmare a aprecierii medicului legist, care a afirmat că rana victimei a fost produsă cu aceeași armă ca și în cele-

lalte două cazuri pe care le anchetezi, tovarășul general a dispus să fii rechemat imediat, și-a terminat Ciocîrdel relatarea.

— Asta-i totul ? am întrebat.

Cum n-a răspuns nimic, am întors capul spre el. Mă privea stingherit, apoi s-a decis pe un ton de voie bună forțată :

— Știi cum e șefu'... Voia să știe cu ce te ocupi tu la Constanța, dacă criminalul pe care-l urmărești își face de cap în București... Dealtfel, după ce termini aici, vrea să te prezinți la raport.

— Acum mă interesează rezultatul investigației pe care ai întreprins-o, nu opinia șefilor ! m-am burzuluit pentru o clipă. A fost văzut vreun individ suspect ?

— Absolut nimeni. Cu forfota pe care ai văzut-o în hotel, nici nu-i de mirare.

— Zgomotul armei n-a atras atenția nimănui ? am insistat.

— Nu, mi-a replicat sec. Și întrucît zgomotul ar fi trebuit în mod obligatoriu să atragă atenția, dar n-a fost cazul, se impune ipoteza utilizării unei arme prevăzută cu amortizor de zgomot.

Am vrut să-l reped și să-i spun că debitează o inepție, că nu există surdine pentru arme de vînătoare, indiferent de faptul că au sau nu țeava retezată. Însă am reușit să mă stăpînesc.

Mi-am întors din nou capul spre victimă. Firesc, nu-și modificase poziția. Am ridicat privirea și m-am uitat la zidul din față. La două palme de peretele din dreapta, la înălțimea unui om de statură mijlocie, se vedea o gaură cu circumferința unei farfurii de desert, iar jos, pe mochetă, un mic maldăr de tencuială.

— Cele două puncte cunoscute ale traiectoriei proiectilului, adică peretele în care s-a oprit și capul străpuns al victimei, arată, că asasinul a tras de lîngă ușă... a început să explice căpitanul Maier, în calitate de criminalist, văzînd unde privesc.

— L-ai extras ? l-am întrerupt, continuînd să mă uit la gaura din zid.

Fără să-mi răspundă, și-a vîrît mîna în buzunarul pantalonului și a pescuit o pungă mică din polietilenă. A

desfăcut-o, a scos din ea obiectul pe care-l cerusem și i-a dat drumul în palma mea cu un gest princiar, de parcă ar fi oferit un bacșiș hamalului care i-a cărat bagajele în tren.

L-am examinat nedumerit. Semăna cu o ciupercă din plumb, cu tulpina îmbrăcată într-un inel lat din cupru.

— Deși am ceva experiență în materie, este pentru prima dată cînd am de-a face cu un astfel de sîmbure, am recunoscut, în timp ce-l cîntăream în palmă. Un astfel de proiectil pune lat și un dinozaur, dar cum dihanii de acest gen, din cîte mi s-a spus, nu prea mai există, ce utilizare poate avea ?

— Ce utilizare poate avea ?... Asta da întrebare inteligentă ! Mai ales cînd victima se află la picioarele tale... a intervenit sarcastic Dobrescu, apoi, cu un dispreț ostentativ, a ridicat privirea spre tavanul încăperii.

— A fost deja expertizat de laboratorul de balistică... a început Maier, pe un ton profesional, fără să pară că a auzit ironia medicului legist.

— Și ? l-am stimulat.

Și-a deschis notesul și a început să spicuiască :

— Calibrul 11,43 milimetri... Greutatea 12,9 grame, adică un proiectil de două ori și ceva mai greu decît cel al armelor militare de 9 milimetri...

— Eugen, n-am timp de prelegeri ! i-am scurtat [redacted]

— Mă rog... Urmele lăsate de ghinturi pe cămașa de cupru a glonțului (după lățime, număr și sens de rotație) nominalizează arma...

— Ține-te bine, Nicule ! m-a avertizat Ciocîrdel.

— De ce nu-l lași să-și termine raportul ? ! s-a înfuriat doctorul Dobrescu. De aproape trei ore aștept venirea de la Constanța a domnului „detectiv chief-inspector" pentru a obține autorizația de ridicare a cadavrului, iar dumneata ai chef de bancuri. Proaste !

Maier, cu o detașare care știam că-i este străină, a continuat :

— Arma din care a pornit glonțul este un „Smith and Wesson", calibrul 45 !

Uluit, am lăsat să-mi scape un șuierat scurt printre buze. Aveam de-a face, așa cum spun americanii — și nimeni nu-i poate contrazice ! — cu cea mai puternică armă de buzunar din lume. Iar eu, ageamiul, am considerat

tot timpul că arma crimei este o prăpădită de pușcă de vînătoare, cu țeava retezată, conform metodei siciliano-mafiote.

— Și acest tip de pistol poate produce răni atît de îngrozitoare? s-a decis Dan, neîncrezător, să-și deschidă gura.

— Arma despre care discutăm este un revolver, nu un pistol! În ceea ce privește ravagiile pe care le-a provocat victimelor, ele se datoresc mai cu seamă tipului de muniție folosită de criminal, a subliniat Maier, arătînd spre ciuperca din plumb pe care reîncepusem s-o privesc de parcă ar fi fost vestitul diamant „Blue Star".

— Chiar vream să te rog să-mi explici ce fel de glonț e ăsta! i-am propus.

— Simplu. Proiectil expandant.

— Adică un fel de dum-dum.

— Cu mult mai păcătos. Gloanțele dum-dum explodează în momentul atingerii țintei, iar proiectilele expandante sînt penetrante, dar cu o geometrie variabilă. Pricepi?

— Nu cine știe ce. Poate reușești să fii mai explicit.

— Am să încerc, a zis, subliniindu-și intenția cu un [illegible] demonstrativ. Glonțul este un cilindru din plumb, [illegible] care jumătate este blindat cu cămașa de cupru pe care o vezi. Cînd este zvîrlit din armă, atacă ținta cu partea neblindată...

— E clar. Cînd întîlnește o rezistență mai consistentă la înaintare, începe să se deformeze, să curgă peste segmentul de cupru... Și astfel, pe măsură ce străbate ținta, își mărește calibrul... am reușit, în sfîrșit, să realizez modul de operare al proiectilului.

— Așa se explică de ce rănile aveau forma unui trunchi de con cu baza mică la intrare. Acum pot ridica cadavrul? a zis Dobrescu. M-am uitat spre Ciocârdel.

— Da, i-am făcut toaleta. Amprentare, percheziție și așa mai departe, mi-a spus el.

— Îți aparține, doctore, am spus, arătînd spre cadavru de parcă l-aș fi invitat să admire panorama Parisului din vîrful Turnului Eiffel.

Mi-a aruncat o privire care ar fi făcut să tremure de frig chiar și aisbergurile de la Polul Nord și s-a răstit la brancardieri, care tocmai acopereau victima cu un cearșaf.

— Voi ce mai așteptați ? Afară, la mașină !

M-am gîndit la turiștii de la recepție.

— Ușurel ! Pe unde scoateți brancarda ? Prin holul hotelului ?

Dobrescu m-a privit din nou, de data asta de parcă aș fi fost ce-a rămas după spargerea unor ouă pentru omletă. Fără să-mi răspundă, s-a dus și a deschis ușa atît cît să-și strecoare capul pe culoar. După ce a privit în ambele sensuri, a deschis-o pînă la perete și le-a făcut semn oamenilor săi să iasă repede.

— Ieșirea de serviciu se află în apropiere, a zis Ciocîrdel, după ce doctorul a plecat, fără să salute și trîntind ușa după el.

— Ce viespe l-a înțepat ? am întrebat.

— L-am chemat de acasă, unde sărbătorea logodna fetei lui. Să-l fi văzut cum țipa cînd a venit aici... mi-a răspuns amuzat Ciocîrdel.

— Ai reușit să reconstitui ce s-a întîmplat ?

A dat aprobativ din cap.

— Este cert că victima a venit neînsoțită. Aceasta rezultă atît din declarația recepționerului, cît și a taximetristului care l-a adus de la aeroport. Deci nu știm [illegible] unde a răsărit criminalul în preajma victimei. Poate să-l fi urmărit de la aeroport și, profitînd de aglomerația din hol, să se fi strecurat în hotel. În timp ce victima își scotea lucrurile din geamantan, criminalul a intrat în apartament și a tras chiar în clipa cînd aceasta a întors capul să vadă cine a deschis ușa. Numai așa se explică faptul că a primit glonțul în frunte, deși stătea cu spatele la ușă.

— S-au ridicat amprente de pe clanța ușii ?

— La ce bun ? Pînă la sosirea noastră, jumătate din personalul hotelului s-a simțit obligat să deschidă ușa și să vadă „minunea". În schimb s-au găsit cîteva pe canatul ușii. Au fost relevate și conservate, pentru orice eventualitate.

— Ai putut stabili cu cine avea relații de afaceri victima ?

— Din cauză de week-end, va trebui să așteptăm pînă luni după-amiază, cînd vom putea discuta cu cineva de la

Ambasada Franceză. În orice caz, din hîrtiile găsite asupra acestui domn Courcel nu rezultă ce intenții avea. Apropo ! Taximetristul care l-a adus la hotel susținea că pasagerul lui ar fi avut, în afara geamantanului, și o servietă tip diplomat. Noi n-am găsit-o. Tu cum stai cu ancheta la Constanța ?

— Așa cum stai tu cu ancheta de aici.

— Și ce intenții ai ?

— Să capturez criminalul, bineînțeles.

— Cum ?

— Aici e problema. Nu știu, dar mă străduiesc să aflu !

— Asta înseamnă că te afli pe drumul cel bun ! Dă-i înainte tot așa, și cazul se rezolvă, poate chiar de la sine. Ce, Raskolnikov, ros de remușcări, nu s-a predat singur ? m-a încurajat el cu seriozitate.

— Ziceai că vrea să mă vadă șeful ? am întrebat privindu-mi ceasul.

Era ora unsprezece și jumătate noaptea și n-aveam chef de glume.

— Nu cred că se va limita numai la plăcerea de a te [illegible]a, s-a simțit obligat să remarce, ca și cum eu mi-aș [illegible]aginat că mă cheamă pentru a-mi oferi o decorație.

M-am dus spre măsuța unde se afla telefonul și am format numărul șefului. A sunat de două ori și am sperat că o fi plecat acasă. N-am avut însă noroc. Mi-a răspuns, și m-a anunțat că mă așteaptă la birou.

Am plecat împreună cu Dan să-mi iau partea cuvenită de praftură.

*

* *

Cînd am intrat, fără să ridice ochii de la dosarul pe care-l studia, mi-a indicat cu mîna unul din cele două fotolii din fața biroului său. M-am așezat și am rămas în așteptare, privindu-l. Trecuse cu puțin de cincizeci de ani, dar nopțile de veghe la birou, cînd el susținea că fiind liniște se lucrează mai bine, îl consumaseră cu pregnanță. Părea trecut de șaizeci de ani.

Cîteva minute mai tîrziu, a închis dosarul pe care-l citea și și-a scos ochelarii. A ridicat capul leonin, acoperit de un păr rar și complet alb. Pungile de sub ochi și ridurile

care-i brăzdau chipul erau mai proeminente ca oricînd. M-a privit cîteva clipe cu ochii congestionați de oboseală, apoi, prinzîndu-și tîmplele între mîinile sprijinite cu coatele pe birou, a inspirat adînc și a lăsat să-i scape un oftat ușor.

— Poți să-mi explici ce se întîmplă la București și Constanța ? a întrebat fără vlagă.

— Pînă acum n-am reușit să găsesc nici o explicație, tovarășe general, am admis cu sinceritate.

A ridicat capul și m-a măsurat gînditor cu ochii lui obosiți.

— Să avem de-a face cu un nebun ?

— În nici un caz.

— Ai stabilit vreo legătură între victime ?

— Pînă în prezent, n-a rezultat că victimele se cunoșteau între ele.

— Deci nici vreun mobil plauzibil nu se evidențiază... a conchis ca pentru sine șeful meu, lăsîndu-și din nou capul în podul palmelor.

— În primul caz, în care a fost ucis magazinerul s-a părut că este vorba de un omor pasional, dar acum, după succedarea a încă două omucideri, este evident că varianta nu are nici un suport. Bănuitul Marinache n-avea de unde să cunoască celelalte două victime. Deci nici interes să le suprime... Din motive afective — m-am grăbit să completez.

— Să fie vreun schizofrenic care se amuză să împuște oameni, la întîmplare ?

— Este exclus, tovarășe general. Un nebun trage pînă își golește magazia armei, în momentul în care i s-a declanșat criza.

— Ar putea fi un nebun ciclic. Cînd îl apucă furia ucide un om, apoi devine lucid pînă la următoarea criză, cînd o ia de la început.

— Am admis și eu o astfel de variantă, însă am eliminat-o. În cel de-al doilea caz, al matelotului Renard, victima a avut o întîlnire prealabilă cu criminalul, cu cîteva ore mai înainte de a fi suprimată, deci este vorba de un omor premeditat, aș spune chiar o execuție. Premeditările fiind atipice pentru alienați. În ultimul caz, din seara aceasta, situația este mai evidentă. Ce să caute

„nebunul" de la Constanța în București ? Oare nu-i era mai ușor să-și găsească victima de care avea nevoie printre concetățenii lui ? Și admițînd că, nesatisfăcut de localnici, s-a decis să schimbe aerul și să se „distreze" în capitală, cum de și-a ales noua victimă în persoana unui străin care de-abia a descins în țară ? La aceste întrebări, după părerea mea, nu există decît un singur răspuns : criminalul lucrează după un plan bine determinat. Nu suprimă din sadism, ci din necesitate.

Șeful își ridicase între timp fața din podul palmelor și mă urmărea, aprobîndu-mă prin ușoare înclinări ale capului.

— Două dintre victime sînt cetățeni străini, francezi... a constatat el, fără vreo intenție aparentă.

— Tovarășe general, la această variantă mă gîndesc și eu, am admis, ghicind ce-a vrut să spună. Totul conduce spre ideea că ne aflăm în fața unei afaceri de spionaj. Mai corect, asistăm la răfuiala unor grupuri potrivnice, am debitat cu în viteză varianta cu care-l făcusem mari pe Stoica.

Pentru o fracțiune de secundă mi-a zîmbit cu șiretenie:

— Un astfel de caz ne va cauza multe neplăceri. Și așa [illegible] impresia superiorii noștri că nu muncim destul pentru salariile pe care le primim... Îl predăm Securității. Dacă tot există o diviziune a muncii, de ce n-am ține seama de ea. E afacerea lor, să se spele cu ea pe cap ! s-a înveselit șeful.

Am clătinat capul și, ca și lui Stoica, i-am explicat că Securitatea nu s-a înființat după ultima ploaie și, în consecință, nu sînt atît de naivi încît să preia un triplu asasinat numai pe prezumția că victimele au făcut parte dintr-o organizație de spionaj. Pentru a putea arunca în ograda lor pisica moartă, trebuie să putem prezenta și niscaiva probe concrete.

Cînd mi-am terminat argumentarea, m-a aprobat. Dar fără să-mi mai zîmbească.

— Ce intenționezi să faci ?

— Mă întorc la Constanța să-mi concentrez atenția asupra primei afaceri. Deocamdată, nu-i momentul să mă ocup de celelalte două victime, deoarece criminalul n-a făcut parte din anturajul lor. Fiind vorba de doi străini,

care veneau pentru prima oară în țară, trebuie să admitem că asasinul i-a contactat numai atît cît a trebuit pentru a-i putea suprima. În cazul lui Vorba, lucrurile se prezintă diferit. Asasinul era coleg cu victima. Un străin nu s-ar fi putut strecura într-o întreprindere, unde toți salariații se cunosc între ei, fără a fi remarcat.

A inspirat iar adînc aer în piept.

— Să vă caut un antinevralgic ? am zis, văzînd că-și strînge din nou tîmplele între palme.

— N-ajută... Probabil pentru că iau prea multe. Pleacă și vezi-ți de treabă. Încearcă să ajungi mai repede la niște concluzii lucrative... Eventual, înainte de a ne lua în primire inspectorul general !

Am salutat și m-am grăbit să mă evacuez.

În anticameră, Dan, care, din motive strategico-personale, a preferat să nu intre cu mine, m-a privit de parcă aș fi căzut din vîrful lui Empire State Building, în viață și fără să-mi fi murdărit cu praf pantofii.

— Ni s-a luat cazul ?

— A intenționat, dar s-a răzgîndit... Ca să nu te lipsească pe tine de plăcerea de-a o vedea pe Viorica, la Constanța, am glumit, cu gîndul la pătuțul care mă aștepta acasă.

Capitolul XIII

SCRISOAREA

După ce-mi pierdusem toată ziua de duminică chestionînd și investigînd prin hotelul „Union", am fost nevoit să renunț. N-am reușit să obțin nimic în plus față de

ce-mi comunicase maiorul Ciocîrdel la sosirea mea intempestivă. În consecință, spre seară, l-am luat pe Dan de mînă și am pornit spre Constanța.

Acum, pus pe fapte mari, urcam scările inspectoratului Constanța. Cînd am ajuns în fața ușii maiorului Stoica mi-am frînat avîntul pentru a putea apăsa pe clanță. Degeaba. Era un pic încuiată.

— Probabil că, datorită rigorilor impuse de week-end, lunea programul de lucru al miliției constănțene începe după ora douăsprezece. Hai în port să privim vapoarele cum își iau largul. Nu știu unde am citit despre chestia asta... dar s-ar părea că este foarte romantic... m-a ispitit Dan, cu un aer prea vesel pentru a-și putea ascunde sarcasmul.

Fără să-i răspund, cu intenția expresă de a nu mă simți obligat să-mi vărs necazul pe el, am privit în jurul meu. Pe firmulița ușii alăturate scria : Brigada Omucideri. M-am îndreptat spre ușa respectivă și am deschis-o. Am privit o încăpere mare, dar insuficientă pentru a cuprinde cele zece birouri îngrămădite în ea de-a valma cu nenumăratele dulapuri de oțel care capitonau pereții. Printre [illegible], strînși ca într-un corset, șase tipi. Doi, cu telefoanele la ureche, strigau de parcă ar fi fost stentori la bursa din Wall-Street. al treilea, din imediata lor apropiere, își scria raportul atît de liniștit, de parcă ar fi fost Robinson Crusoe înainte de a apărea Vineri pe insula lui. Un altul, numai în cămașă, cu gulerul desfăcut și cravata atîrnînd ca două bretele pe piept, mînca visător un sandvici făcut dintr-o jumătate de franzelă tăiată de-a curmezișul. Fără a fi Mafalda, barba nerasă și cămașa șifonată erau edificatoare. Fusese de serviciu douăzeci și patru de ore și acum, mestecîndu-și fără chef uriașa tartină, se gîndea cu duioșie la patul de acasă. Ultimii doi tipi din încăpere stăteau la același birou, față în față, pe scaune. Datorită zgomotului făcut de „telefoniști", era greu să pricepi subiectul pe care-l abordaseră, deși își subliniau spusele cu gesturi largi.

Ignorau complet faptul că stăteam în pragul ușii și-i priveam. Dacă n-aș fi avut altă treabă, ar fi meritat să

rămîn în uşă şi să privesc, ca un observator neutru, un birou tipic poliţienesc, aşa cum poţi găsi oriunde în lume. Cum aveam însă şi altă treabă, am pornit spre cel care-şi mînca fără chef sandvişul.

— Unde-l pot găsi pe maiorul Stoica ? l-am consultat.

— E pe teren. Reveniţi mai tîrziu a zis, uitîndu-se cu silă la sandviş, apoi, ridicîndu-şi fruntea, ochii săi obosiţi de nesomn m-au privit cu indiferenţă.

Tocmai vream să-l întreb de ce nu aruncă sandvişul în coşul de hîrtii dacă nu-i place, cînd a ţîşnit în picioare ca şi cum scaunul lui ar fi fost prevăzut cu instalaţie de catapultare.

— Să trăiţi, tovarăşe căpitan !

Abia acum l-am recunoscut şi eu. Era unul dintre băieţii care au participat la acţiunea de identificare pe vase a marinarului Renard.

— Unde-i maiorul Stoica ? am repetat întrebarea.

— A plecat la un eveniment... O spargere cu rănirea unui paznic de noapte. Dar pare-mi-se că a lăsat ceva pentru dumneavoastră. Vă rog să aşteptaţi o clipă, să întreb la secretariat.

După cîteva minute, a reapărut şi mi-a înmînat plic. Înăuntru se aflau filele dactilografiate, primite de la Viorica, fotografia mărită a unei fraze bătută la maşină de scris, raportul grafologic şi un bilet. Am privit cu nerăbdare raportul. M-am bucurat. Prezumţia mea fusese corectă. Anonima primită de magazinerul Vorba fusese scrisă la una dintre maşinile de scris din întreprinderea unde lucrase.

Am citit biletul. Era laconic : „Nicule, un individ cu semnalmentele lui Marinache a fost remarcat plimbîndu-se prin magazinele din Timişoara, sîmbătă, în jurul orei cinci după-amiază. N-a fost reţinut, deoarece ofiţerul care l-a văzut nu luase încă cunoştinţă de faptul că este pus sub urmărire. În prezent, toţi lucrătorii din miliţia timişoreană sînt în căutarea lui."

I-am mulţumit tipului care n-avea poftă de mîncare şi am ieşit. Colegii lui au remarcat plecarea mea şi a lui Dan în aceeaşi măsură în care au sesizat şi venirea noastră.

* * *

Cînd am intrat în secretariatul directorului Dragomir, Viorica și-a ridicat privirea din hîrtiile pe care le înregistra. Ne-a privit, apoi a început să surîdă, cu gropițe în obraji, la adresa lui Dan. În exclusivitate !

— Ieri, fiind duminică, speram să vă întîlnesc prin oraș... a zis ea, cu o nuanță de reproș în glas, privind spre Dan într-un mod care-i susținea afirmația.

— Mi-ar fi făcut mare plăcere să te văd... Din păcate, sîmbătă seara am fost nevoiți să plecăm la București, a informat-o Dan, cu sinceritate.

— Necazuri noi ? s-a interesat ea.

— Nu, tot cele vechi, dar amplificate, am simțit nevoia să spun, pentru a le aminti că nu sînt singuri într-un parc, sub clar de lună.

Am deschis plicul primit de la serviciul de expertiză grafologică și i-am întins filele dactilografiate pe care mi le împrumutase.

— Una dintre ele va mai rămîne la noi, bineînțeles, dacă ești de acord... a zis Dan, văzînd că reține una dintre coli de hîrtie.

A privit-o atît de drăgăstos, încît n-am avut nici un motiv să mă îndoiesc că demersul lui a fost încununat de succes. Și nu m-am înșelat.

— Sigur că puteți s-o păstrați ! Am să scriu la mașină o altă copie pentru registratură, și nici n-o să se remarce substituirea, a admis.

I-am arătat fila pe care o reținusem :

— Ne puteți spune care serviciu a elaborat-o ?

— Serviciul comercial, a zis, fără ezitare, după ce s-a uitat o clipă la hîrtie.

Mi-am încrucișat privirea cu Dan. Era în regulă. Afirmația fetișcanei corespundea cu prezumțiile făcute de noi după primirea raportului grafologic.

— La mașina unui serviciu pot scrie și alte persoane, străine de biroul respectiv ? am întrebat.

— Dacă o mașină de scris e stricată, este firesc să se apeleze la alta. Vă dați seama că nu se poate scrie corespondența în oraș, la un birou de dactilografiat... Ceva

nu e în regulă ? s-a interesat, probabil sesizînd că ne-am întunecat la faţă.

— Noi doream să localizăm, să limităm cît mai mult posibil numărul persoanelor care ar fi putut avea acces la maşina unde s-a scris anonima primită de Vorba... Cum din spusele tale rezultă că oricine ar fi putut redacta textul respectiv la maşina serviciului comercial, înseamnă că n-o să ne fie prea uşor să-l dibuim pe „scriitor", a informat-o Dan, întorcîndu-se spre mine şi transmiţîndu-mi telepatic: „S-a dus dracu şi firul ăsta !"

— Să nu exagerăm. Maşinile noastre fiind electrice, deci foarte sensibile, se pot bloca dacă sînt manevrate de oameni neavizaţi. Aşa că la ele lucrează numai dactilografele care răspund de maşinile respective. Deci cine are ceva de scris trebuie să apeleze la o dactilografă.

— Cînd dactilografa este prezentă... Dar cînd pleacă să-şi cumpere un sandviş, pe care-l mănîncă tăifăsuindu-se cu o altă colegă, într-un alt birou ? s-a interesat Dan.

— Nu-i posibil ca toţi colegii ei din birou să dispară odată cu ea. Dar dacă apare totuşi o astfel de situaţie, ultimul care pleacă încuie uşa cu cheia. Nimeni n-are interes să intre în conflict cu Biroul de documente secrete.

— Şi după-amiaza, cînd se termină programul de lucru ? am întrebat, simţind cum îmi revine buna dispoziţie.

S-a întors şi mi-a arătat jos, lîngă biroul ei, un capac din lemn, apoi un lacăt, vîrît pe jumătate sub maşina de scris.

— Individul despre care vă vorbeam, de la B.D.S., are o adevărată predilecţie pentru maşinile de scris. Cum se termină programul, îşi începe turneul prin birouri. Şi nu trebuie să vă spun ce „bucurie" o aşteaptă pe dactilografa neglijentă, a zîmbit ea, cu acreală.

Am simţit renăscînd optimismul în mine atît de puternic, încît, dacă nu m-aş fi temut că mă aleg cu o pereche de palme, i-aş fi tras Vioricăi un pupat de s-o lase lată. Dan, chiar dacă s-ar fi supărat la început, ar fi sfîrşit prin a pricepe că exuberanţa mea a fost în exclusivitate platonică. Deşi, sincer vorbind, am unele îndoieli că o gură îmbietoare ca a ei poate fi sărutată numai părinteşte.

— Întrucît acum lucrurile sînt clare, n-ar fi cazul să ne apucăm de treabă ? mă îndemnă Dan, probabil nemulțumit de felul în care-i priveam dulcineea.

I-am aprobat inițiativa și am pornit spre ușă, gîndind, cu invidie, că unii au parte de femei frumoase, iar alții de anchete scîrboase.

Cînd am ajuns lîngă ușă, Dan, în spatele meu, se șușotea cu Viorica. Fiind un tip discret, am ieșit pe culoar fără să întorc capul.

— N-ar trebui să-i izolăm în prealabil ? a întrebat Dan, pe cînd străbăteam curtea întreprinderii pentru a ajunge la serviciul comercial.

— De ce am face-o ?

— Cînd un student iese din examen, știi ce fac colegii lui care așteaptă afară să le vină rîndul la supliciu ?

— Să presupunem că aș ști. Și ce-i cu asta ?

— Dacă primul ar putea fi luat prin surprindere de întrebările noastre, și deci să dea niște răspunsuri cinstite, ceilalți, aflîndu-ne repertoriul, vor avea timp să se gîndească ce trebuie să ne spună, chiar înainte de a afla ce dorim să știm.

— Dacă pista pe care mergem acum este bună și, într-adevăr, printre cei pe care-i vom chestiona se află și omul nostru, ai impresia că el nu și-a premeditat odată cu omorurile și niște alibiuri corespunzătoare ? După felul în care a „operat", eu sînt convins de contrariul.

— Și atunci de ce ne mai pierdem vremea ? a protestat Dan.

— Pentru că nu toate alibiurile meșteșugite pot rezista la verificare... am încheiat discuția, în timp ce apăsam clanța ușii serviciului comercial.

Ca și la vizita precedentă, odată cu intrarea noastră, mașina de scris și-a încetat tirul exercitat asupra hîrtiei prinsă în ea, iar discuțiile funcționarilor s-au curmat. Dacă încăperea nu mi-ar fi fost deja familiară și n-aș fi văzut plutind deasupra ei un nor de fum de țigară de să-l tai cu joagărul, aș fi putut admite că, greșind ușa, am nimerit într-un muzeu al figurilor de ceară.

— Bună ziua ! am zis eu, jovial, ca să mă conving dacă tipii înlemniți din fața mea sînt vii ori numai niște manechine.

S-au însufleţit şi mi-au răspuns asincronizat şi pe tonuri diferite, ceea ce ar putea demonstra, dacă nu greşesc, că nu fac parte din corul Madrigal.

Airinei mi-a recomandat un tip pe care nu-l văzusem la vizita anterioară. Era foarte înalt, foarte gras şi foarte roşu la faţă. Se numea Olteanu şi avea în jur de cincizeci de ani.

— Prin dînsul, am remarcat, în timp ce strîngînd mîna golemului din faţa mea mi-am simţit palma umezită cu transpiraţia lui, am cunoscut întregul efectiv al serviciului dumneavoastră ?

Airinei mi-a confirmat supoziţia.

— Biroul dumneavoastră este disponibil ? am întrebat.

— Desigur, vă rog să poftiţi, a zis, grăbindu-se să se ducă şi s-o deschidă.

În timp ce eu şi Airinei ne aşezam pe scaunele dispuse la întîmplare în jurul unicului birou din încăpere, Dan, în calitate de încheietor de pluton, a închis uşa. Apoi a ocupat scaunul din dreapta mea, punîndu-şi notesul deschis pe un colţ al biroului.

— Cum staţi cu ancheta ? a deschis discuţia Airinei.

— Merge, merge... Mai avem numai cîteva mici aspecte de clarificat, am replicat, cît mai convingător posibil.

— Pot să vă ajut cu ceva ? s-a oferit el.

— Sper. Dorim să ştim ce au făcut şi unde s-au aflat salariaţii întreprinderii „Peşcarul" în nişte momente bine precizate, am exagerat eu, chestie de derutare. Şi pentru că îi cunoaştem deja pe subalternii dumneavoastră, eu şi colegul meu ne-am gîndit că-i firesc să începem audierea cu serviciul comercial, am adăugat, pentru a ajunge exact acolo unde de fapt şi intenţionam.

— Cum apreciaţi dumneavoastră... Serviciul meu vă stă la dispoziţie ! m-a asigurat el.

Felul în care i-au lucit ochii m-a făcut să cred că se simte flatat de decizia pe care o exprimasem. Evident, nu realizase că interesul ce-l acordam cu prioritate persoanelor din serviciul lui ar fi trebuit, de fapt, să-l indispună.

— Ce ne puteţi spune despre modul în care şi-au petrecut timpul subalternii dumneavoastră vineri în jurul orei unsprezece noaptea şi sîmbătă în jurul orei opt seara ? s-a interesat cu nonşalanţă Dan.

Cu toată degajarea afișată și, evident, lipsa de logică a întrebării pe care o pusese, Dan urmărea un scop precis. Momentul uciderii lui Vorba prezenta o importanță relativă, spre deosebire de suprimarea marinarului Renard și a tipului de la hotelul „Union", care, fiind mai bine localizată, putea indica în mod ideal cine-i omul pe care trebuia să-l așezăm într-o colivie de beton și cîteva gratii.

— Păi, de unde să știu eu ce-au făcut oamenii mei după terminarea programului, domle ? a protestat, în mod firesc, Airinei.

— Locotenent, întrebarea nu este corectă ! am intervenit eu, principial. Nu se poate cere unei persoane să răspundă de acțiunile alteia !

Airinei mi-a mulțumit printr-o înclinarea a capului, iar Dan a sfîrșit prin a ridica din umeri, resemnat.

— Tovarășul căpitan are dreptate. Iertați-mă. Vă rog să vă referiți numai la persoana dumneavoastră.

— Vineri noaptea dormeam, iar sîmbătă seară eram cu familia în fața televizorului și mă uitam la Teleenciclopedie, a precizat audiatul.

— Tovarășe Airinei, am zis, există vreo evidență a venirii și plecării subalternilor dumneavoastră din întreprindere, bineînțeles, în timpul programului ?

— Sigur. Cei care au de rezolvat probleme particulare mă anunță și eu îi înregistrez în condica de învoiri, a zis, trăgînd sertarul biroului și scoțînd un caiet.

L-am rugat să mi-l dea și l-am răsfoit. Avea trei coloane : numele și prenumele, ora plecării și ora înapoierii.

— Cel care lipsește recuperează absența prin muncă peste program, cînd este nevoie, s-a simțit obligat Airinei să precizeze.

Cum nu metodologia de recuperare a orelor folosite în scopuri personale mă interesa, am deschis condica în dreptul zilei în care marinarul Renard a fost văzut stînd de vorbă cu un necunoscut, în fața statuii lui Ovidiu, în jurul orei două după amiaza.

— Văd că vineri nu s-a învoit nimeni... am remarcat.

— Așa-i. Aveți dreptate, a confirmat, după ce, săltîndu-se de pe scaun, a privit peste umărul meu la pagina unde țineam deschisă condica.

— Sau este vorba de o simplă omisiune... mi-am dat cu presupusul, cu o nevinovăție de înger.

— Vă asigur că dacă n-am consemnat nici o învoire, aceasta n-a existat ! a devenit brusc circumspect.

— Dar plecări în interesul serviciului au existat în această zi ? mi-am adus aminte că trebuie să întreb.

— Știți... a început el, cu bunăvoința unui profesor care se străduiește să bage în capul unui elev dificil de ce doi ori doi nu poate fi egal decît cu patru, serviciul comercial, prin specificul muncii sale, trebuie să fie în permanentă legătură cu furnizorii, clienții și organizațiile de transport... În aceste condiții, este firesc ca funcționarii mei să aibă mult teren de făcut în cursul zilei...

— Există o evidență a acestor deplasări ? l-a înghesuit Dan, ceea ce a demonstrat că este mai sensibil ca mine la alergia provocată de vorbăria goală.

— Nu ! Pentru ce mi-aș pierde timpul cu o evidență complet inutilă față de natura muncii noastre ? Oamenii mei au niște sarcini precise. Pentru a le putea rezolva trebuie să ia legătura cu factorii de care depinde soluționarea problemelor ce se ivesc. Iar acest deziderat nu poate fi atins decît printr-un contact direct și zilnic cu întreprinderile colaboratoare...

A venit rîndul meu să fac alergie :

— Cel care pleacă din întreprinderea dumneavoastră cu sarcini de serviciu, cred că poate să-și rezolve, în timpul cît este pe teren, și unele probleme personale. Nu ? am insinuat.

Deși nu tocmai mulțumit, a fost nevoit să-și încline capul aprobator.

— Atunci la ce mai folosește condica de învoiri ? a țîșnit colaboratorul meu, înfuriat că ne-a lipsit de un important mijloc de control.

Pentru că nu veniserm în această întreprindere pentru îmbunătățirea evidenței muncii, am intervenit mai înainte ca Dan să reușească să deterioreze pe de-a întregul relațiile noastre cu tipul din fața mea.

— Tovarășe Airinei, modul în care vă organizați munca vă privește numai pe dumneavoastră. Noi dorim să știm cine sînt persoanele care au fost plecate din întreprindere vineri.

— Pentru mine toate zilele săptămînii sînt la fel şi nu pot ţine minte cine şi cînd, într-o anumită zi, a fost plecat.

— Dumneavoastră aţi fost vineri, în jurul orei două după amiază în întreprindere ? nu l-a slăbit Dan.

— Da. În mod cert. Eu plec foarte rar, deoarece pentru a putea coordona munca celorlalţi trebuie să fiu în permanenţă prezent.

Am vrut să-l concediez, dar mi-am adus aminte că mai rămăsese ceva de clarificat.

— Unul direct, celălalt prin centrală ? am întrebat, arătînd spre cele două aparate telefonice de pe birou.

A confirmat.

— Aveţi un telefon direct şi dincolo ? am arătat cu capul spre încăperea în care lucrau subalternii lui.

— Nu. Acesta este unicul aparat cu fir direct al serviciului nostru. Toate celelalte sînt conectate prin centrala întreprinderii.

— I-am mulţumit pentru colaborare şi l-am rugat să ne trimită pe altcineva la audiere.

— Mă duc să dau o raită pe la centrala telefonică, mi-a zis Dan, ridicîndu-se plin de silă şi pornind spre uşă.

Întrucît cunoşteam zicala : „Încercarea moarte n-are!", am ridicat cu indiferenţă din umeri şi el a plecat.

Prima persoană pe care mi-a trimis-o Airinei a fost dactilografa. Nu ştiu cum au căzut sorţii pe ea. Dacă a fost animat în alegerea sa de cavalerismul datorat sexului slab, sau frumos (cum spun cei care n-au ajuns misogini), mai bine se abţinea. Cu suplimentul de guşi care-i atîrnau sub bărbie, cu deplasamentul de circa 80 de kilograme şi cu stratul gros de fard ce-i camufla obrazul ca o mască rituală, Airinei comisese o greşeală de neiertat la adresa sexului care crede cu toată convingerea că numai datorită prezenţei lui se datoreşte viaţa cu caracter paradisiac a bărbaţilor de pe pămînt.

Deşi ea ar fi putut scrie anonima pasată lui Vorba mai bine ca oricine, nu prea o vedeam cum ar fi putut manevra un tun de buzunar de calibrul 45. Dacă mai luam în considerare şi faptul că marinarul Renard se întîlnise, înainte de a fi suprimat, cu un bărbat, nu cu o femeie, puteam să mă lipsesc de audierea ei. Dar n-am făcut-o. Nu aveam

voie să exclud posibilitatea ca ea, în calitate de complice, să fi dactilografiat textul scrisorii care-mi reținuse atenția.

— Am să vă reţin numai cîteva minute...

— Vă stau la dispoziţie cît doriţi. Treburile de dincolo pot să mai aştepte, a spus, cu dispreţ, arătînd cu capul spre biroul alăturat.

După ce mişcarea pendulară imprimată de gestul ei suplimentului de guşi a contenit, am întrebat-o :

— Cine mai are acces la maşina dumneavoastră de scris ?

— La maşina mea... ? s-a mirat ea.

— Adică cine mai scrie la ea, în afară de dumneavoastră ?

— Nimeni... Numai eu lucrez cu ea...

— Şi după-amiaza, după terminarea programului ?

— După-amiaza, ce ?

— Dacă, după plecarea dumneavoastră de la serviciu, apare necesitatea scrierii unei corespondenţe urgente, cine vă înlocuieşte ?

— Corespondenţă urgentă ? După-amiaza... ? s-a mirat ea şi mai mult.

Am aprobat.

— Nu există o astfel de corespondenţă nici ziua, iar după-amiaza cînd nici n-are cine-o semna ?

Era evident că n-ajungeam nicăieri dacă n-o luam mai direct.

— Cine dintre colegii dumneavoastră de birou mai ştie să bată la maşină ?

— N-am idee ! a replicat ea, de astă dată înţepată ; probabil că perseverenţa cu care mă ocupam de mîzgălirea notesului începuse s-o calce pe nervi.

S-a deschis uşa, şi Dan a venit să se aşeze pe scaunul de lîngă mine.

— La terminarea programului maşinile de scris se încuie cu lacătul. E adevărat ? am spus, cu intenţia de a termina discuţia.

— Bineînţeles !

Am vrut să mă ridic în picioare, pentru a pune capăt modului în care-mi pierdeam timpul, cînd Dan a zis :

— Errare humanum est... Adică omul este supus greşelii — s-a grăbit să adauge, cînd şi-a dat seama că [illegible]

lografa îl priveşte ca şi cum i-ar fi adresat o grosolănie. Se mai întîmplă să uitaţi maşina neîncuiată la plecare ?

A început prin a face un gest de infirmare, apoi, probabil datorită zîmbetului ce-i adresa Dan, s-a răzgîndit :

— Foarte rar, a admis, apoi, devenind prudentă, s-a grăbit să completeze : Dar şi într-o astfel de eventualitate, maşina nu rămîne descuiată. Ultimul coleg care părăseşte biroul are obligaţia să verifice dacă dulapurile şi maşina de scris sînt încuiate.

— Deci dacă găseşte maşina de scris descuiată, pune lacătul şi ia cheia cu el, am zis, devenind atent.

— O... Nu ! Cheia trebuie să rămînă la birou, încuiată, alături de celelalte chei de la dulapuri, într-un sertar al mesei mele de lucru, a spus, scoţînd, dintr-un buzunar al rochiei ei strident colorate, un inel cu chei.

— Care este cheia sertarului despre care ne-aţi vorbit?

A ales una dintre ele şi mi-a arătat-o. Eram edificat, dintr-o singură aruncătură de ochi. Cheia pe care mi-a vînturat-o pe sub nas aparţinea unui tip de broască ce putea fi descuiată şi cu un cui.

Am rugat-o să-mi spună ce a făcut vineri şi sîmbătă seară.

Cînd a ieşit din încăpere, era iar indispusă, deoarece Dan nu i-a mai acordat nici o atenţie.

— Deci, imposibilitatea utilizării maşinii de scris de către o altă persoană, în afara dactilografei, este o legendă... am cugetat, cu glas tare.

— O legendă legendară... a început Dan.

— Ai aflat ceva ? l-am întrebat, reamintindu-mi că plecase să discute cu operatoarea centralei telefonice.

— A exclus posibilitatea de a fi dat vreo legătură telefonică unei persoane care nu ştia româneşte, a ridicat el din umeri.

— Nici nu-i de mirare. Dacă unei taxatoare de troleibuz îi poţi arăta un bilet pe care este notată o adresă, ai toate şansele să ajungi la locul dorit, chiar şi cînd eşti mut. Cînd vrei însă să recurgi la aceeaşi metodă pentru a obţine o legătură telefonică printr-o centrală, mai bine te abţii.

— Şi totuşi, Renard cînd a coborît pentru prima dată pe uscat a dat cuiva un telefon. După toate prezumţiile

noastre, corespondentul lui ar trebui să lucreze în acest serviciu.

Am început prin a-l aproba și am terminat printr-o ridicare din umeri.

— Neștiind să vorbească românește, singurul mod de a lua legătura cu cineva din serviciul comercial era să cheme prin telefonul cu fir direct...

— Vineri între orele două și trei după-amiaza cînd a coborît Renard pe țărm, noi audiam în această încăpere!... Și nu-mi amintesc să fi sunat cineva ! s-a înfuriat el.

— Nici eu.

— Și atunci unde a sunat ?

— Ar fi grozav dacă am putea afla.

— Dacă, așa cum presupunem, l-a sunat pe criminal, iar telefonul acestuia este instalat în oraș, n-ar fi cazul să revizuim felul în care privim cazul ?

— Am face o greșeală. Ucigașul lui Vorba face parte în mod obligatoriu din personalul acestei întreprinderi, și aici trebuie să-l căutăm. În anturajul lui Renard și Courcel n-avem cum să-l găsim. Deci vom continua ancheta așa cum am început-o.

Și-a dat seama că am dreptate și n-a mai insistat.

Tocmai vream să-i spun că tare mult aș dori să știu pe unde se plimbă domnul Marinache, cînd s-a auzit un ciocănit în ușă și a apărut următorul martor.

— Petre Petre — mi-a șoptit Dan, după ce a aruncat o privire pe paginile unde consemnase audierea anterioară.

— Vă rog să luați loc, tovarășe Petre.

În timp ce-mi urma îndemnul, am realizat de ce-mi păruse figura lui atît de cunoscută, încă de la prima noastră întîlnire. Era leit sergentul George Carter, asistentul detectiv-inspectorului Jack Regan, un coleg de-al meu care-și cîștigă pîinea la New Scotland Yard. Același păr blond-roșcat, aceiași pistrui și ochi albaștri, și, mai cu seamă, aceeași mutrișoară de adolescent obraznic.

Am început prin a-l întreba unde se afla și ce făcea în momentele legate de asasinarea lui Renard și a lui Courcel.

M-a privit drept în ochi și mi-a zîmbit înveselit, de parcă i-aș fi plasat cel mai bun banc din serialul lui Bulă.

— Sînteți indiscret, nu glumă ! a constatat el.

— Deh, asta ne este meseria, am admis, arătîndu-mă tot atît de amuzat ca și el, deși n-aveam nici o chemare pentru buna lui dispoziție.

— Bineînțeles, fiecare cu meseria lui... a zis, într-un amestec de înțelegere și compasiune. Mai aveți și alte întrebări ? s-a interesat, pe cînd își sprijinea palmele pe rama biroului pentru a-mi demonstra că intenționează să decoleze de pe scaun.

— Mai întîi să le epuizăm pe cele la care ați omis să răspundeți, i-am propus, încă calm.

— Mi-a părut bine că v-am revăzut, a zis, ridicîndu-se în picioare.

Mi-a arătat spatele și a pornit spre ușă. Avea un costum bine croit, din lînă bej, cu o dungă fină maronie.

— Buletinul dumneavoastră de identitate, vă rog ! am cerut, după ce l-am lăsat să pună mîna pe clanța ușii.

— Pentru ce ? a spus, arătîndu-mi din nou mutrișoara lui pistruiată. Renunțase s-o mai facă pe sarcasticul. Era uluit, sincer.

— Pentru a putea încheia un proces-verbal de contravenție... a precizat Dan, în locul meu, pe cînd îl privea de parcă ar fi reprezentat un maldăr de coji de cartofi ce trebuie strîns cu fărașul.

— Nu înțeleg... a spus, pendulîndu-și uimit privirea de la mine la Dan și retur.

— Conform prevederilor legale, martorii care ascund informații utile pentru desfășurarea unei anchete penale sînt amendați ! l-a informat Dan, cu severitate.

— Iar dacă se apreciază că tăcerea martorului ar putea fi cauzată de vinovăția sau complicitatea lui în cauza cercetată, se poate dispune și o reținere la sediul Miliției. La început pentru douăzeci și patru de ore, apoi, cu aprobarea Procuraturii, cît se consideră că este necesar... am completat, cu intenția de a mai arunca un braț de paie uscate pe focul aprins de Dan.

— Vreți să spuneți că puteți aresta un om nevinovat? a vrut să știe, foarte contrariat.

— Dumneavoastră n-aveți atitudinea unui nevinovat, a unui om cinstit, de îndată ce ne obstrucționați misiunea !... Misiunea de a captura un criminal, un criminal care a suprimat pe unul din colegii dumneavoastră apro-

piaţi ! am zis, simţind cum începe să mi se mărească volumul ficatului.

Dan a renunţat să-şi mai ţintuiască notesul cu privirea. Se uita la mine îngrijorat. Probabil că, enervat de teribilismul sosiei sergentului George Carter, tonul meu devenise pătimaş.

— Poate doriţi să răspundeţi numai în faţa avocatului dumneavoastră ? Conform procedurii judiciare americane... a glumit Dan.

Tentativa colaboratorului meu şi-a atins scopul. Pe cînd „George Carter" îşi reocupa scaunul, zîmbind jenat, mi-am simţit ficatul revenind la geometria lui normală.

— Ştiţi... Sînt un suporter convins al nonimixtiunii în treburile altora... s-a scuzat el cu stîngăcie.

— Vă asigur că nu din plăcere răscolesc prin dedesubturile nu tocmai curate ale semenilor mei..., am zis conciliant.

M-a aprobat, dînd din cap, şi mi-a cerut să repet întrebările la care refuzase să dea explicaţii. Plăcerea i-a fost satisfăcută de Dan.

— Vineri în jurul orei două după-amiaza, nu-mi amintesc unde mă aflam... Cred că eram în fabrică. În aceeaşi zi, la ora unsprezece seara, eram în pat şi, dacă nu citeam vreun roman, în mod sigur dormeam...

— Singur ? a întrebat Dan.

A aprobat.

— Sînt burlac şi locuiesc singur.

— Şi sîmbătă în jurul orei opt seară ?

— Eram la o petrecere, acasă la o prietenă.

— Adresa şi numele persoanelor care erau de faţă ? am cerut.

După ce Dan i-a consemnat răspunsurile, ne-am sculat în picioare pentru a-i arăta că audierea e terminată.

— Asta a fost totul ? s-a mirat, urmîndu-mi exemplul.

— Deocamdată, da.

A făcut un gest de dezamăgire şi s-a îndreptat spre uşă.

— Ştiţi să bateţi la maşină de scris ? l-a mîncat pe Dan limba.

— Nu repede ca o dactilografă, dar merge. Aveţi ceva de scris la maşină ? s-a oferit el.

— S-ar putea. Vă mulțumesc cu anticipație, m-am arătat eu bucuros de oferta sa.

— Pentru momentele-cheie ale suprimării marinarului Renard n-are alibiu. Dacă reușim să dovedim că participarea lui la serata de sîmbătă seară este fictivă, poate că ne-am găsit omul de care avem nevoie, a zis Dan, cînd am rămas singuri.

Am clătinat capul.

— Criminalul nu-i un ageamiu. Sînt convins că are alibiuri pentru toate momentele incriminabile... Apropo, renunță să mai chestionezi martorii dacă știu să bată la mașină. În afară de faptul că răspunsurile lor nu vor aduce nici o clarificare, criminalul își va da seama că sîntem în căutarea autorului anonimei. Și nu mă simt obligat să-l țin la curent cu direcția în care ne-am orientat cercetările... l-am prelucrat, cînd a intrat în birou un alt funcționar.

Era Olteanu. Grăsanul pe care-l cunoscusem puțin mai înainte, în celălalt birou.

A ținut să mai dea încă o dată mîna cu mine. Era atît de transpirată, încît am avut senzația că strîng în palmă un crăpcean atunci scos din apă.

— Cum merge ancheta ? s-a interesat el, jovial, pe cînd scaunul pe care și-a așezat gabaritul depășit scotea o chelălăitură de cîine călcat pe coadă.

Pînă să-i răspund că investigațiile sînt aproape terminate, deși nu eram convins că mă aflu nici măcar în fața unui început promițător, a continuat grăbit ca un accelerat plecat din gară cu întîrziere :

— Trăsnit om și Marinache ! Nu numai că-i punea coarne lui Vorba, dar îl mai și omoară...

Am deschis gura pentru a-i domoli asaltul verbal, însă n-am avut răgazul s-o fac.

— ...Da' din toată chestia asta, eu un lucru nu pot pricepe... Cum de s-a încurcat o gagicuță atît de mișto, ca nevestica lui Vorba, cu un pirpiriu atît de nasol ca Marinache. Cînd îl vedeam cît e de firav și jigărit, mă întrebam dacă a avut vreodată de-a face cu o femeie... Și el, coțcarul, lucra tare ! Na, să mai crezi în aparențe !...

— Tovarăşe Olteanu, am contracarat energic pentru a-i respinge şarja prin care-mi decima resursele de răbdare, cînd l-aţi văzut pe Vorba ultima oară în viaţă ?

Intervenţia mea a fost atît de intempestivă, pentru el, încît a rămas descumpănit.

— Aceeaşi întrebare fiind valabilă şi pentru Marinache, am adăugat, pentru a mă asigura de beneficiul dezorientării sale.

După aerul profund gînditor pe care l-a adoptat, ceva à la Arhimede cu o clipă înainte de a ţîşni din baie strigînd Evrika, am ştiut că am cîştigat partida.

— Marţi... Nu, miercuri seară, s-a decis el.

— Puteţi preciza ora şi locul unde l-aţi văzut ?

— Sigur ! În jurul orei opt, cînd, înainte de a pleca acasă, m-am dus să-l anunţ ce comenzi avem de onorat pentru a doua zi. Ştiţi, aşa se lucrează la noi, ştiinţific. Pentru a evita expedierile cu întîrziere, anunţăm din timp magazia...

— Unde l-aţi găsit ? l-am ghidonat eu, repede, de teamă să nu-şi deterioreze din nou bara de direcţie.

— La secţia de conservare a caviarului.

— Ce făcea acolo ?

— Păi, ce să facă ?... Împreună cu Marinache şi Radu verificau calitatea caviarului din cutii.

— De ce este necesară verificarea calităţii caviarului?

— Pentru că, cu ani în urmă, un beneficiar extern a reclamat că sub stratul de caviar din cutiile expediate se aflau nişte bureţi din cauciuc. Pricepeţi ?

— Adică fusese sustras o parte din caviar ?

— Exact. Şi la preţul caviarului, o astfel de operaţie este al dracului de bănoasă.

— Cine s-a făcut vinovat de această subtilizare ?

— Sustragerea a fost făcută după expedierea mărfii. Cum însă n-au existat probe, partenerul străin a fost despăgubit. Totodată, pentru a se evita pe viitor astfel de situaţii, s-a dispus ca odată cu cantitatea să se verifice şi calitatea caviarului din cutii.

— Cum se face această operaţie ?

— Simplu. Se introduce o ţeavă de sticlă, ca cea de sifon, pînă la fundul cutiei, apoi se astupă cu degetul orificiul superior. Cînd sonda este trasă afară, se poate ve-

dea întreaga structură a conținutului de caviar. Urmează îndepărtarea degetului de pe capătul superior al sondei și icrele alunecă înapoi în cutie.

— Cine se ocupa cu această operațiune ? Vorba ?

Mi-a confirmat.

— Fiind vorba doar de o predare-preluare a gestiunii, trebuie să consider că acest control era cauzat de lipsa de încredere în onestitatea lui Marinache ?

— Nu. Cinstea lui Marinache n-a fost pusă niciodată sub semnul întrebării. Se făcea verificarea calității, deoarece odată cu inventarierea se pregătea și marfa destinată pentru export. Care, dealtfel, a și fost expediată a doua zi. Între timp s-a primit și confirmarea recepției din partea beneficiarului.

Ultima precizare a lui Olteanu mi-a strivit optimismul pe care-l simțeam că încolțește în mine. Deci mobilul uciderii lui Vorba nu era legat de o sustragere de caviar.

Mulțumindu-i martorului pentru explicațiile date, l-am rugat să-mi spună cum și-a petrecut timpul în momentele care ne interesau.

— Vineri la ora două după amiază ?... a repetat el, gînditor.

Am aprobat. El a continuat să mă privească cu un aer absent, apoi a avut o scurtă tresărire și m-a examinat bănuitor :

— Intenționați să-mi luați o declarație scrisă ?

— Ce importanță atribuiți formei sub care este înregistrată depoziția dumneavoastră ? am întrebat intrigat.

— Dacă veți fi de acord să considerați că precizarea mea are numai un caracter confidențial, am să vă răspund cinstit. În caz contrar, am să declar că mă aflam în fabrică și nu veți putea dovedi contrariul. Nu intenționez să vă îngreuiez munca, dar nici n-am chef să mă aleg cu o sancțiune ! m-a anunțat, cu convingere !

— Eu nu mă ocup de felul în care este respectată disciplina muncii în întreprinderea dumneavoastră. În cazul însă că vă știți amestecat într-un mod negativ în ancheta pe care o întreprind, vă atrag atenția că tot ce veți spune va putea fi utilizat împotriva dumneavoastră, l-am avertizat.

— Doar nu credeţi că l-am omorît eu pe Vorba ? a făcut el ochii mari.

— Dacă nu l-aţi ucis dumneavoastră, n-aveţi de ce vă teme. Vă ascult.

A mai ezitat o clipă, apoi s-a decis să-şi ia inima în dinţi, dar numai la figurat.

— Vineri la ora două mă aflam la un birt din apropiere. Mi se făcuse foame şi m-am dus să mănînc o ciorbă de burtă... a zis, plecîndu-şi capul, ruşinat ca un elev surprins cu fiţuica în palmă în timpul tezei.

— Vă rog să precizaţi numele birtului, a cerut Dan, la meserie.

Olteanu i-a făcut pe plac.

— V-a văzut cineva acolo ? a mai vrut să ştie colaboratorul meu.

— Am fost împreună cu Florea.

— Colegul dumneavoastră ? am zis, arătînd spre uşa biroului alăturat.

— Vineri, în jurul orei unsprezece noaptea, unde vă aflaţi ? a continuat Dan, după ce martorul a răspuns pozitiv la întrebarea mea.

— La Matei, a arătat el cu capul spre încăperea unde lucra. Era ziua soţiei lui şi i-am tras un chef straşnic...

— Cine a mai participat la petrecere ?

— Florea cu soţia şi eu, care sînt burlac, a ţinut să adauge, cu mîndrie, de parcă ne spunea că el este Dudu Georgescu, dacă nu chiar Beckenbauer.

— Iar sîmbătă seara, în jurul orei opt ?

— Mă aflam tot la Matei, pentru a continua ce începusem vineri...

— În aceeaşi formaţie ?

— Da, plus Gigi Radu, care, aflînd că se lasă şi cu un pocheraş, a venit să ne întărească rîndurile.

După ce a ieşit din birou, scaunul din faţa mea a fost ocupat în mod succesiv de cei doi colegi în compania cărora se aflase vineri şi sîmbătă seara. Întrucît ambii au confirmat depoziţia lui Olteanu, audierea lor a fost scurtă.

Aşteptîndu-l pe Gigi Radu, care trebuia să vină de la magazia de expediţii, am pus mîinile în cruce pe piept, precum un elev cuminte, şi am ridicat privirea spre tavanul încăperii.

L-am auzit pe Dan răsfoindu-și notesul, și am știut ce va urma. Nu m-am înșelat.

— Deci, pentru momentele-cheie ale anchetei, situația se prezintă astfel : șeful de serviciu, Airinei, se află acasă la el împreună cu familia sa... Dactilografa, idem... Olteanu, Gigi Radu, Florea și Matei au fost împreună cu familiile lor... În consecință singurul suspect este Petre Petre, n-are alibiu pentru ziua de vineri. Sîmbătă seară susține că a fost cu o cucoană. Va trebui să verificăm. Una peste alta, deocamdată este singurul nostru suspect.

— Cei care se știu cu musca pe căciulă se feresc să atragă atenția asupra lor. Petre Petre s-a abătut de la această linie. La începutul audierii a făcut tot ce i-a stat în putință pentru a părea suspect. De ce ? Oare nu pentru că îi era indiferent ce credeam despre el, fiind nevinovat ?

— Așa cum noi știm să ne transpunem în pielea unui criminal pentru a-i putea pricepe logica, de ce n-am admite că și un criminal isteț este capabil să prezinte o situație în așa fel încît noi s-o răstălmăcim cum îi convine lui ? Deși vinovat, se prezintă cu ostentație drept suspect, scontînd că tocmai din această cauză ne vom grăbi să-l excludem din cercul bănuiților.

— Posibil să ai dreptate. Îi vom verifica alibiul, am admis, în timp ce începuse să ciocănească cineva în ușă.

Era Gigi Radu. După ce s-a așezat pe scaun, am formulat întrebările pe care le adresam de mai bine de patru ore celor care intrau în încăpere.

— Vineri la ora două după amiază ?... În fabrică, bineînțeles ! s-a mirat el.

— Și seara, în jurul orei unsprezece ?

Cred că întrebarea mea nu i-a plăcut. Numai așa îmi explic modul în care m-a fulgerat cu privirea.

— Sînt obligat să răspund la această întrebare ? a vrut să știe.

— Nu. Dar ar fi de preferat, am spus, terorizat de teama că intenționează să repete tactica lui „George Carter". Sînt convins că ficatul meu n-ar mai fi fost capabil să reziste unui nou asalt de enervare.

— Am fost la o prietenă de-a mea, s-a decis el.

Dan, cu indiferența unui metronom, a intrat pe fir :

— Numele și adresa, vă rog.

— Lucrează aici, în fabrică. N-aș vrea să se afle...

— Fiți liniștit. Vom proceda cu tactul cuvenit, l-am asigurat eu.

— Antonia Igran. La serviciul contabilitate.

— Vă mulțumim. Sîmbătă seară, în jurul orei opt, unde vă aflați ? am întrebat, deși cunoșteam răspunsul din audierile anterioare.

După ce mi-a confirmat că jucase pocher cu colegii lui, a plecat pentru a-i trimite la noi pe cei trei muncitori care lucraseră în seara uciderii lui Vorba în secția de încărcare a peștelui proaspăt în lăzi.

Audierea lui Matei, Albu și Gherasim s-a terminat repede. Vineri seară au stat acasă cu familiile lor, iar sîmbătă după-amiază au fost nevoiți să lucreze din nou în fabrică pentru a expedia o marfă restantă. Cum au lăsat lucrul la ora șase și jumătate, era exclus ca vreunul dintre ei să ajungă într-o oră și jumătate la București pentru a-l putea ucide pe francezul de la hotelul „Union".

— Am tras pe alături, a remarcat Dan, rămînînd din nou singuri în încăpere. Probabil că năvodul pe care l-am aruncat, fiind subdimensionat, n-a prins peștele căutat.

— Aria năvodului a ținut seama de faptul că asasinul, în mod obligatoriu, trebuia să se fi aflat în fabrică în noaptea suprimării lui Vorba și totodată să fi avut posibilitatea să scrie și să plaseze printre hîrtiile victimei anonima.

— Dacă ne-am face că uităm de scrisoare, am putea confecționa un năvod mai mare, mi-a sugerat el.

— Nu, Dane. Nu putem renunța la pista oferită de scrisoare. Deși nu-i pricep rostul, știu că în această întreprindere, mai exact în cadrul serviciului comercial, s-au consumat două fapte extraordinare. Mai întîi se oferă o informație anonimă, apoi persoana căreia îi fusese destinată este ucisă. Putem oare exclude legătura dintre aceste acțiuni? Nu. Avem de-a face cu două momente consecutive. Scrisoarea, aș spune, urmărea să înlăture necesitatea omorului, dar victima, Vorba, a reacționat altfel decît a prevăzut cel care, ulterior, i-a luat viața.

— Sau a intervenit ceva neprevăzut în intervalul de timp care a precedat asasinatul, a completat Dan.

— Foarte probabil ! Dar oricum o-ntoarcem, aceeași mînă a scris anonima și a apăsat și trăgaciul revolverului.

Şi pentru ca asasinul să poată scrie mîrşava lui informare şi, totodată, să poată suprima victima, în mod obligatoriu trebuia să facă parte din anturajul acestuia, să lucreze în această întreprindere. Să lucreze chiar în seara împuşcării lui Vorba, m-am dezlănţuit eu. Cum năvodul la care te-ai referit a cuprins această categorie de persoane, rezultă că noi am discutat deja cu criminalul.

— Logica este perfectă, dar cu o condiţie : să facem o totală abstracţie de faptul că există şi un oarecare domn Marinache ! m-a torpilat Dan... Faptul că a fost semnalat în Timişoara, care-i un oraş de graniţă, n-ar putea oare indica faptul că, conştiinţa lui, nu tocmai curată, îl îndeamnă să spele putina ? Admiţînd că n-a şi făcut-o pînă acum.

— Dacă Marinache s-a aflat sîmbătă la ora cinci după-amiază la Timişoara, cum a putut să-l ucidă două ore mai tîrziu pe Claude Courcel, care se afla la o distanţă de 500 de kilometri, în Bucureşti ?

— Chestia asta mi-a scăpat, a recunoscut, apoi brusc s-a răzgîndit : Întrucît Marinache n-a mai intrat în fabrică de miercuri seara, cînd a participat la inventarierea gestiunii, n-am putea admite că telefonul pe care l-a dat marinarul Renard vineri, între orele două şi trei, îi era lui adresat ? a spus cu candoare.

Asta da întrebare încuietoare. Era o eventualitate care nu putea fi exclusă. Mi-am proptit cotul pe birou şi maxilarul în podul palmei, de parcă m-ar fi apucat o durere acută de măsele.

— Deci complicitate ? am zis, după ce mi-am stors cîteva clipe mintea.

— Cam aşa ceva.

— În omorurile care nu sînt comise în timpul unui atac tîlhăresc, nu prea apar asocieri.

— E o regulă absolută ?

— Într-adevăr, nu putem exclude posibilitatea ca Marinache să fie implicat în cazul ce-l anchetăm. Însă cum pe el n-avem de unde să-l luăm, deocamdată, să încercăm să-i depistăm complicele.

— Dacă ultimele două persoane care l-au văzut pe Vorba în viaţă, avînd totodată şi posibilitatea să-l suprime

și să-l plaseze într-o ladă de pe linia conveierului, sînt Marinache și Radu, înseamnă că te referi la ultimul ?

— Obiecțiuni ?

— Principial, nu. Faptic, da. Sîmbătă, cînd a fost ucis Courcel, Radu juca pocher cu trei colegi de-ai lui. Să-i considerăm pe toți complici ? m-a ironizat el.

— Fără bancuri proaste ! i-am retezat macaroana. Cazul este atît de complicat și, aparent, complet lipsit de logică, încît dacă nu facem o delimitare, o partajare a problemelor, n-o să-i mai dăm de capăt niciodată. Repet, și vreau să fie pentru ultima oară, ne concentrăm atenția asupra cazului Vorba. În exclusivitate. Pricepi ?

În tăcerea care s-a lăsat în încăpere, apelul telefonului mi s-a părut mai puternic ca zgomotul provocat de o canonadă navală.

Cum țîrîitul aparatului nu mai contenea, Dan s-a ridicat de pe scaun și a pornit spre biroul alăturat pentru a-l chema pe Airinei să răspundă la telefon. N-a apucat însă să-și realizeze intenția, deoarece ușa s-a deschis mai înainte de a ajunge la ea și dactilografa m-a anunțat că eu sînt persoana căutată la telefonul interior.

— Dorește să vorbească cu dumneavoastră un tovarăș maior de la București.

Am ridicat receptorul. Era Fănică Ciocîrdel. A început prin a-mi povesti la cîte telefoane m-a căutat pînă m-a dibuit. Eram prea preocupat de ineficacitatea mea pentru a găsi resurse să-l întrerup. Probabil mirosind în cele din urmă că tăcerea mea nu-i a bună, a trecut la problema pentru care mă căutase. Șansa mea a fost că l-am ascultat stînd pe scaun.

— Mai ești la telefon ? a întrebat, constatînd că continuu să tac.

— Nu... am oftat. Anunță-mă cum primești informații suplimentare... am zis, închizînd telefonul, fără să-mi mai iau la revedere de la el.

— Ce, iar a mai fost omorît vreunul ? a sărit Dan, intrigat de mutra deprimată pe care o arboram.

— Tipul lichidat la „Union", Claude Courcel, știi cu ce se ocupa ?

— Era reprezentantul unei întreprinderi de...

— Pe dracu ! Era inspector la Interpol. Venise cu misiunea de a transmite Biroului Național Interpol un material informativ pentru declanșarea unei cercetări criminale pe teritoriul românesc. Cum asupra lui nu s-au găsit nici un fel de documente, mobilul suprimării sale este evident.

— Despre ce era vorba în materialul pe care-l aducea? a spus Dan, încă năucit de vestea transmisă de Ciocîrdel.

— Ambasada Franceză nu cunoaște decît misiunea emisarului Interpolului, nu și conținutul acesteia.

— Nefiind destul de scîrbos cazul de care ne ocupăm, pentru ca salata să fie completă i s-au mai adăugat și niște implicații externe. Abia acum să te ții ce-or să tabere șefii pe noi ! a remarcat el, cu un uimitor bun-simț.

— Nu numai atît, dar a căzut și varianta predării cazului Securității. Courcel fiind ucis în timpul unei misiuni, iar misiunile Interpolului fiind strict limitate la cercetări criminale, este evident că afacerea pe care o anchetăm nu îmbrățișează aspecte de siguranță a statului... Așa că să ne apucăm serios de treabă...

— Că pînă acuma am jucat leapșa pe ouate... m-a îngînat Dan, cu o uitătură de comandant de lagăr de exterminare nazist.

Am continuat ca și cum nu l-aș fi auzit :

— Mergem la contabilitate. După ce discutăm cu Antonia Igran despre modul în care și-a petrecut timpul vineri seară în compania lui Gigi Radu...

— Apoi aceeași verificare și pentru Petre Petre... a adăugat Dan, cu nepăsare.

— Ai vreo propunere mai bună ?

— Nu.

— Atunci să mergem !

*

* *

Nici n-am apucat să deschid ușa serviciului comercial pentru a putea face cunoștință cu Antonia Igran, că a și dat năvală după noi „George Carter".

— Cum ați plecat, v-a căutat de la miliție... a zis el, respirînd cu greutate, ca după o cursă de 5 000 de metri plat. Spunea să vă urcați imediat în mașina care vă așteaptă la intrarea fabricii...

I-am mulţumit pentru deranj. Pentru vestea adusă n-aş fi avut nici un motiv s-o fac. Nu de alta, dar, în ultimii cincisprezece ani, de cînd meseria mea mă obligă să-mi vîr nasul prin treburile ticăloşilor, n-am fost chemat niciodată, aşa, val-vîrtej, pentru a mi se servi un pahar de coniac Metaxa şi o felie de tort din ciocolată. Să mi se fi oferit tocmai astăzi o astfel de ocazie... ? Aş !

Capitolul XIV

FUGARUL

Cînd am zărit gara oraşului, la vreo două sute de metri, maşina a virat la stînga şi a oprit pe partea dreaptă, în faţa unui scuar cuprins între două blocuri cu zece etaje. În şirul de autovehicule oprit înaintea noastră am zărit o ambulanţă şi două maşini cu semnalizator rotativ pe capotă.

— Acolo sînteţi aşteptaţi, a zis şoferul, arătînd spre poteca acoperită cu pietriş, care despărţea în două părţi simetrice zona verde.

În grupul de opt-zece oameni, civili sau în uniformă albastră, concentrat pe alee, la zece-cincisprezece metri de la stradă, l-am zărit pe maiorul Stoica. Ne-a văzut şi el şi ne-a făcut semn cu mîna să ne apropiem.

— În sfîrşit, l-am găsit pe „El Fugitivo"... Dar nu cum am fi dorit... a zis, după ce grupul s-a despărţit în două pentru a putea vedea ce le reţinuse atenţia pînă la venirea noastră.

În mijlocul aleii se afla un canal deschis. În stînga era capacul din fontă, iar în dreapta un tip întins pe pietriş, cu faţa în sus. Era brunet, circa patruzeci de ani, statura mijlocie-mică, foarte suplu, ca să nu spun numai piele şi

os. În spatele urechii drepte avea o gaură cît o monedă de 5 bani, iar lîngă cea stîngă o cavitate cu care începusem să mă familiarizez în ultimele cinci zile.

— Marinache ? am avut eu o presimţire.

A aprobat şi s-a declanşat :

— În jurul orei zece, dînsul, a arătat spre un tip îmbrăcat cu o salopetă, care într-o mînă ţinea un cîrlig din oţel, iar în cealaltă un regîstru cu coperta soioasă, a coborît pentru a citi consumul de apă al imobilelor. Victima era prăvălită înăuntru. Te-am anunţat cu întîrziere, deoarece a trebuit să facem identificarea victimei. La fel ca şi marinarul de la Mamaia, înainte de a fi abandonat în cămin, i s-au luat actele.

— Cînd a survenit moartea ?

— În urmă cu aproximativ şase zile, a răspuns medicul legist. După urmele de pulbere din jurul rănii, împuşcarea s-a executat de la o distanţă de circa jumătate de metru.

— Asasinul ori a ajuns victima din urmă, ori mergea alături de ea cînd a tras. Locatarii, a arătat Stoica spre cele două imobile care încadrau scuarul, n-au auzit nimic. Ceea ce-i destul de curios...

— Asasinul utilizează o armă cu surdină, am zis.

Nepărînd prea convins de afirmaţia mea, i-am povestit ce a constatat laboratorul de balistică după uciderea francezului de la hotelul „Union".

— Aş spune că a fost omorît în aceeaşi noapte cu Vorba, a zis Dan, din spatele meu.

— Numai aşa se explică dispariţia lui fără nici o urmă, am aprobat. Probabil că, de îndată ce a ajuns acasă, asasinul i-a dat un telefon şi l-a atras în cursă.

— Dacă prezumţia este corectă, rezultă că autorul omorului nu-i era străin, altfel n-ar fi plecat noaptea de acasă pentru a se întîlni cu un necunoscut... Aceasta explicînd şi faptul că-i ştia numărul de telefon, a completat Stoica.

— Se cunosc bine, doar au lucrat în aceeaşi întreprindere, am afirmat.

— Ştii cine este ? s-a precipitat Stoica.

— Dacă aş fi în stare să stabilesc mobilul acestor asasinate realizate ca pe bandă rulantă, aş putea pricepe şi cine este interesat în producerea lor. Aşa însă... Numai bănuieli.

— Pot ridica victima ? a întrebat medicul legist, cu simțul practic al meseriei lui.

Stoica, după ce m-a consultat cu privirea, a confirmat, apoi am pornit împreună spre stradă, unde datorită înserării începuseră să se aprindă lămpile cu neon ale iluminatului public.

— Nicule, a zis el, sînt cel din urmă care ar putea să-ți facă imputări asupra modului în care conduci ancheta, totuși nu mă pot abține să nu-ți fac o întrebare. Cît timp crezi că vom mai continua să ne menținem în postura de ciocli care adună cadavrele semănate peste tot de un nebun ?

— Nu-i nebun ! am protestat.

— Dar cadavrele sînt cadavre, și mai înainte de a fi cadavre erau oameni ! Oameni pe care noi avem datoria să-i apărăm, să-i protejăm...

L-am întrerupt cu un gest de nerăbdare.

— Și ai impresia că eu sînt mai mult decît un om ? ! Fac tot ce poate să facă un om din meseria mea. Mai mult nu-i posibil !... Pentru că nu sînt Mafalda. Infractorul este un individ deosebit de versat, care, în ciuda aparenței că ar ataca la întîmplare, știe cu precizie ce vrea... Iar eu nu știu și nu pricep nimic din motivele care-i animă acțiunile. Mai întîi mi-am spus că mobilul este furnizat de sustragerea unei mari cantități de caviar destinat exportului, ceea ce mi-ar fi permis să stabilesc, relativ ușor, cine era interesat în această malversație, și deci care-i vinovatul. Dar, mai înainte de a merge pe această pistă, aflu că beneficiarul extern confirmă primirea întregii furnituri expediate. Și cum beneficiarul plătește cu valută grea marfa pe care a primit-o, nu văd ce motive ar avea să se lase păcălit cu niște minusuri.

— Dar dacă primește plusuri ?

— Exclus ! În afara cîntăririi la Tarom, există și verificarea vămii. Care e mai mult decît sigură. Adaugă la asta controlul financiar al întreprinderii și faptul că numai un idiot și-ar devaliza propria gestiune, și ajungi din nou de unde ai plecat. La zero !

— Chiar zero-zero ? a întrebat el, îngrijorat.

— Nu, nu tocmai. Acum, după descoperirea cadavrului lui Marinache, se impune cu pregnanță ideea că dacă trei

oameni se întrunesc la un moment dat și apoi doi dintre ei sînt suprimați, cel de-al treilea ar putea să știe cu mult mai multe lucruri decît susține.

— Magazinerul Gigi Radu ? m-a privit Stoica întrebător.

— Cam așa ceva. Dane, hai la „Pescarul", să stăm de vorbă cu el ! am replicat dînd mîna cu maiorul și pornind spre mașina de serviciu.

* * *

Cînd am ajuns la fabrică era deja întuneric. Întrucît Radu nu mai era în întreprindere, m-am dus la biroul personalului pentru a-i afla adresa de acasă. Dar nici aici n-am mai găsit pe nimeni.

— Trebuie să amînăm discuția pentru mîine, am conchis.

* * *

În jurul orei nouă, am coborît din lift pe palierul unde se aflau camerele noastre, gîndindu-mă cu plăcere la satisfacțiile pe care le poate oferi un somn bun după o zi de tracasări succesive. După melodia pe care o fluiera Dan în surdină, și care, în ciuda faptului că este cel mai mare afon cunoscut de mine, aducea al naibii de mult cu *Stingerea,* cred că ne acordasem intențiile pe aceeași lungime de undă.

Cînd am ajuns la cîțiva metri de camera mea, brusc, buna-mi dispoziție s-a spulberat, ca semințele unei păpădii supuse unui puternic jet de aer. În fața ușii se afla postat un subofițer de miliție. Cum nu pierdusem nici un portofel cu bani și acte prin Constanța, nu aveam dreptul să sper într-o veste bună. Totuși, cu deznădejdea unui deznădăjduit foarte deznădăjduit, am mai îndrăznit să nădăjduiesc că poate aștepta pe altcineva. În definitiv, de ce n-ar fi avut o prietenă printre salariatele hotelului ? Mai cu seamă că și remarcasem, chiar pe etajul nostru, o supraveghetoare care ar fi meritat cu prisosință să fie așteptată ! Aș ! Cînd am ajuns la vreo doi metri de el, a privit fișa cu numărul camerei care atîrna de cheia din mîna mea. A ridicat ochii spre mine, mi-a zîmbit și m-a salutat cu mîna la cozorocul caschetei.

— Tovarășul căpitan Apostolescu ?

— Cam așa ceva, am fost nevoit să recunosc.

— Să trăiți ! Sînt comandantul autopatrulei 22. Tovarășul maior Stoica mi-a ordonat prin radio-telefon să vă caut și să vă rog să veniți la un eveniment.

— Ce s-a mai întîmplat ? l-a întrebat Dan.

— Regret... Nu știu despre ce-i vorba. Misiunea mea se limitează numai la transportarea dumneavoastră, s-a scuzat subofițerul.

M-am întors și am pornit spre direcția din care venisem plin de optimism, numai cu cîteva minute mai înainte.

„În ultimele zile n-am făcut altceva decît să mă las dus de mînă de alții, fără să știu unde anume. Sînt plimbat de parcă aș fi moaștele sfintei Paraschiva"... mi-am zis, cu năduf, cînd am început să cobor scara cu o călcătură apăsată.

* * *

După patru ore treceam din nou în revistă blocurile care mărgineau Bulevardul Republicii. Am depășit scuarul unde fusese descoperit cadavrul lui Marinache și am continuat să avansăm. La cîțiva zeci de metri de gară, am virat la dreapta, pe o stradă laterală, cu imobile uniforme, de patru etaje.

Subofițerul care ne-a așteptat la hotel stătea în față, lîngă șofer, și privea numărul blocurilor.

— Ioane, prima intrare pe dreapta, i-a spus colegului său de la volan.

Cînd am coborît pe trotuar, și-a consultat notesul și mi-a spus :

— Etajul trei, apartamentul 21. Doriți să vă așteptăm, tovarășe căpitan ?

Întrebarea era mai mult decît stupidă. Eram expediat ca un colet nu-știu-unde, și mi se cerea să-mi mai exprim și intențiile. Am reușit să-mi stăpînesc furia. Nici subofițerul n-avea mai mult habar decît mine.

— Cred că ar fi bine să rămîi pe-aici pînă-mi dau seama despre ce-i vorba, i-am zis, pornind spre intrarea imobilului.

Am pătruns în hol și m-am urcat în lift. Culoarul etajului trei, lat de circa doi metri și lung de vreo cincisprezece, era luminat, foarte slab, de un bec mic și plictisit de solitudinea la care era condamnat de economia excesivă de energie electrică. Am aruncat o privire spre stînga. La aproximativ trei metri era casa scărilor. M-am uitat spre ușile din fața mea și, cu ajutorul luminii din cabina ascensorului, am reușit să le disting numerele. Cînd Dan a închis portiera metalică a liftului, care, deschizîndu-se spre dreapta, ascundea cîmpul vizual spre porțiunea respectivă a culoarului, am văzut doi ofițeri de-ai noștri ieșind din apartamentul a cărui ușă era instalată exact la extremitatea palierului. Gigi Radu a rămas în vestibulul bine luminat al locuinței sale, cu ușa larg deschisă, pentru a permite musafirilor săi să vadă pe unde calcă.

— Să trăiți, tovarășe căpitan ! a zis locotenentul care avea în mînă trusa criminalistică, cînd ne-am apropiat.

— Ce s-a întîmplat ?

— O tentativă de omor asupra dînsului, mi-a răspuns, arătînd cu capul spre Gigi Radu, care, recunoscîndu-ne, s-a grăbit să decoleze în direcția noastră.

— A încercat cineva să mă împuște, tovarășe căpitan! a intervenit Radu, tulburat de parcă ar fi fost urmărit de Yeti — omul zăpezilor.

Dintotdeauna am evitat să-mi vîr nasul în probleme de parapsihologie. Probabil că această ignorare s-a datorat îndoielilor pe care le am asupra posibilităților omului de a realiza percepții extrasenzoriale, iar acum mi se demonstra că telepatia nu este o vorbă goală. Cu cîteva ore mai înainte l-am căutat pe Gigi Radu și iată că, recepționîndu-mi dorința, m-a și poftit la el.

— Liniștiți-vă. Ce s-a întîmplat ? am zis calm.

— Nu știu ! S-a tras asupra mea ! Ce altceva să vă spun ? a replicat el surescitat.

— Poate ar fi mai bine să discutăm în casă... am propus, cînd am auzit o ușă în spatele meu deschizîndu-se.

— Tovarășe căpitan, mai aveți nevoie de noi ? m-a întrebat din spate unul dintre ofițeri.

M-am întors și l-am privit drept în față :

— Cînd primesc raportul ?

— În cel mult o oră va fi redactat și dactilografiat. Dacă veți considera necesar, îl veți putea consulta chiar în noaptea asta, la inspectorat. Noi, oricum, sîntem de serviciu... a zis, privindu-mă pentru o clipă cu insistență, apoi, salutînd, l-a luat de braț pe colegul lui și au pornit în direcția liftului.

După felul în care mă privise, l-am priceput. Raportul trebuia citit înainte de a trage concluzii asupra evenimentului la care fusesem chemat.

— Uitați-vă ! a zis Radu, arătîndu-ne ușa dată la perete, cînd am intrat în vestibulul apartamentului.

La înălțimea clanței, spre mijlocul tablierei ușii, se vedeau două găuri circulare. Diametrul lor nu lăsa nici un dubiu asupra tehnologiei prin care fuseseră realizate. Prea îmi devenise familiară în ultimele zile pentru a n-o recunoaște dintr-o singură privire. Am închis ușa, m-am rezemat cu spatele de ea și am privit în față. Doi metri mai departe se afla o ușă triplă, tip glasvand. La aproximativ douăzeci de centimetri sub nivelul clanței, panoul de sticlă avea două spărturi cu marginile dantelate ca pînza de păianjen.

— A vrut să mă ucidă... a reînceput el, cu un glas nesigur, tremurat.

I-am făcut semn să aștepte sau să tacă, și am deschis ușa glasvandului. Am privit încăperea. Era un living-room. O bibliotecă mare, patru fotolii în jurul unei măsuțe rotunde, joasă, o combină radio-televizor, un birou cu furnirul asemănător cu al bibliotecii. Pe pereți, cîteva rame de tablouri încadrau un amalgam de pete în toate culorile curcubeului, al căror mesaj artistic era interpretativ, funcție de numărul celor care și-ar fi pierdut timpul încercînd să le găsească simbolul. Pe peretele opus glasvandului se afla fereastra, iar sub ea, la vreo treizeci de centimetri de la parchet, două găuri mari, cît pumnul, prin care se vedea cărămida roșie. Sub locul de impact al proiectilelor, pe parchet și parțial pe covorul plușat, două mici grămezi de moloz.

— Cînd s-a întîmplat ? am zis, întorcîndu-mă spre Radu.

— În jurul orei opt...

— Unde vă aflați cînd s-a tras asupra dumneavoastră ?

— Pe palier... Tocmai ieşisem din lift. Nici nu mi-aş fi dat seama dacă nu vedeam urmele... a spus, arătînd pe rînd spre uşa de la intrare, spre glasvand şi spre găurile din zid.

— Aţi auzit zgomotul produs de armă ?

— Nu.

— Atunci de unde ştiţi că s-a atentat la viaţa dumneavoastră ? Poate că se trăsese asupra uşii încă înainte de sosirea dumneavoastră acasă, l-am încercat eu.

— După ce am văzut găurile, mi-am amintit că după ce am ieşit din lift culoarul a fost luminat, din spatele meu, de două străfulgerări.

— Şi zgomot ? a întrebat Dan.

— Nu. N-am auzit zgomotul de împuşcături... a ridicat el din umeri, descumpănit.

— Chiar nici un zgomot ? am insistat eu.

— De împuşcături în nici un caz... Acum, cînd mă gîndesc, parcă am auzit în clipa străfulgerărilor ceva care aducea cu un strănutat... Altceva nimic.

— Dacă aţi văzut efectele luminoase produse de explozia cartuşelor de îndată ce aţi ieşit din lift, probabil că s-a tras din direcţia scării... am comentat eu, străduindu-mă să par tot aît de îngîndurat ca şi Isaac Newton cînd a încercat să priceapă de ce merele preferă să pice spre pămînt, în loc să „cadă" în sus, spre cer.

— Evident ! m-a aprobat cu convingere.

— În lift aţi fost singur ? a întrebat Dan.

— Da.

— Vă înapoiaţi acasă la ore fixe ?

— Nu. Chiar dacă aş pleca de la serviciu la terminarea programului, ceea ce se întîmplă foarte rar, nu vin direct acasă.

— Asta înseamnă că atentatorul v-a aşteptat pe scară pînă v-aţi făcut apariţia pe palier.

— Altă explicaţie nu văd — a aprobat dînsul.

— Dacă a aşteptat pe scară, probabil chiar cîteva ore, ar fi trebuit să atragă atenţia locatarilor. Sînt convins că o chestionare a vecinilor ar putea să ne furnizeze nişte date interesante despre semnalmentele agresorului, a zis Dan, fără adresă, însă eu ştiam că a ţintit ca la poligon, în decar.

— Eu mă gîndesc că ar mai exista o posibilitate. Criminalul m-a urmărit pînă acasă. Văzîndu-mă urcînd în lift, a alergat pe scări şi astfel a ajuns sus aproximativ odată cu mine..., s-a grăbit Radu să înghită momeala oferită şi să ne sugereze o variantă neverificabilă.

Ca să-i fac o bucurie, am ridicat degetul arătător spre Dan şi am făcut gestul care simboliza că ipoteza este grozavă. Apoi am reluat, către Radu :

— Acum lăsînd deoparte modul în care a acţionat agresorul, ar fi deosebit de important dacă am şti de ce a făcut-o. După părerea dumneavoastră, ce motive l-au determinat să atenteze la viaţa dumneavoastră ?

— Probabil aceleaşi motive pentru care i-a... adică l-a ucis şi pe Vorba, s-a grăbit el să-şi corecteze acordul gramatical.

— Adică ? am insistat, fără să-l las să vadă că i-am remarcat ezitarea.

— Probabil, vreun nebun.

— Un nebun ? m-am mirat. În sfîrşit, fie şi un nebun. Dar de ce şi-a concentrat furia tocmai asupra salariaţilor care lucrează la magazia de expediţii a fabricii dumneavoastră ?

— M-am gîndit şi eu la asta..., a zis, privind în gol. Cu toate că la început am respins posibilitatea ca Vorba să fi fost ucis de Marinache... Acum, încep să mă întreb dacă, totuşi, lui Marinache nu i-o fi sărit vreo doagă. Toţi alienaţii au fost oameni normali, pînă în clipa cînd şi-au manifestat nebunia...

— Admiţînd că Marinache l-a ucis pe Vorba în nici un caz n-a putut să atenteze la viaţa dumneavoastră.

— L-aţi găsit ? s-a precipitat el.

— Da, cu cîteva ore înainte de a se trage asupra dumneavoastră. Şi el a fost omorît, am zis, cu bruschete, privindu-l atent.

— Nu se poate... ! a exclamat el, mai întîi neîncrezător, apoi arătîndu-se uluit.

— Deci, ţinînd seama de faptul că din cele trei persoane care s-au întrunit în urmă cu şase zile pentru întocmirea unui inventar două au fost suprimate, iar asupra celei de-a treia s-a făcut în seara asta o tentativă de omor, sîntem obligaţi să considerăm că asasinul este lucid şi acţionează

după un plan determinat. Ce s-a petrecut între dumneavoastră, Vorba și Marinache pentru a se ajunge la situația în care ne aflăm ?

— Absolut nimic. Nu s-a discutat decît despre problemele legate de inventar, a replicat Radu, cu convingere. Întrucît relațiile dintre Vorba și Marinache, după cum știți, erau și așa destul de încordate, ne-am străduit cu toții să ne limităm în exclusivitate la problema profesională pe care o aveam de rezolvat. Și apoi, chiar dacă s-ar fi declanșat un nou conflict între Vorba și Marinache, cine ar fi fost interesat să ne ucidă ? a conchis, debusolat.

Deși aș fi putut să-i dau un răspuns, m-am abținut. Nu trebuia să mă pripesc. Mai aveam de făcut cîteva verificări.

— În timpul întocmirii inventarului, ați văzut vreo persoană străină de fabrică ? am zis, cu intenția de a nu-l lăsa să întrevadă direcționalul anchetei.

— Eram atît de concentrat asupra verificării gestiunii de caviar, încît, chiar dacă ar fi trecut vreun străin prin preajma noastră, s-ar fi putut să nu-l remarc...

M-am uitat la ceas. Era aproape de ora unsprezece.

— E tîrziu, am zis, spre Dan. Să mergem !

— Și cu mine cum rămîne ? și-a reamintit Radu că trebuie să fie îngrijorat, cînd am ajuns în vestibulul apartamentului.

— Adică ? am întrebat, cu candoare.

— Criminalul va încerca din nou să mă ucidă ! Vă rog să dispuneți măsurile necesare pentru a mi se proteja viața !

— Vom examina mîine dimineață acest aspect.

— Și dacă revine pînă dimineață ? a protestat el, cînd am deschis ușa exterioară a apartamentului.

— N-aș crede că poate reveni atît de curînd.

— Și dacă totuși o s-o facă ? Viața mea se află în pericol...

— Nu descuiați ușa. E simplu.

— Luați leafa de pomană ! a conchis, trîntind ușa în spatele nostru.

Am trecut pe lîngă portiera liftului și ne-am oprit doi-trei metri mai departe, lîngă casa scărilor. Apoi ne-am întors și am privit de-a lungul culoarului slab luminat, spre ușa trîntită de amfitrionul nostru.

— Eu, dacă aş fi fost în locul agresorului, aş fi tras în Radu chiar în clipa cînd a ieşit din lift. De ce să-mi las victima să se îndepărteze în semiobscuritate, cînd, mai înainte, în uşa luminată a liftului, îmi oferise o ţintă excelentă, mi-a şoptit Dan, căscînd.

— Luînd în vedere îngustimea culoarului, este destul de greu de explicat cum de n-a fost atins Radu de nici un glonte, mai înainte ca acestea să treacă prin uşă... am cugetat, cu un aer voit absent.

— Poate că totuşi există o explicaţie...

— Că nu s-a aflat între armă şi uşa lui, ci îndărătul primei ? l-am întrerupt, amuzat.

— Este exclus ?

— Nu văd cum ar putea fi susţinută o astfel de posibilitate.

— Întrucît n-avem opinii diferite, hai la culcare ! m-a ispitit Dan.

— De acord !... Dar mai întîi trecem puţin pe la Inspectorat.

* * *

Un sfert de oră mai tîrziu discutam cu cei doi ofiţeri care făcuseră investigaţia criminalistică în apartamentul lui Radu. Aşa cum remarcasem şi eu, au confirmat că traiectoria descendentă a proiectilelor indica o tragere făcută din apropierea uşii, nu de lîngă scară, cum susţinea „victima". Şi pentru a înlătura dubiile, unul dintre ei a ţinut să precizeze că a prelevat urme de pulbere de pe tabliera uşii apartamentului. Ceea ce demonstra că revolverul a fost utilizat de la o distanţă mai mică de doi metri de aceasta.

— Nu ţi se pare că înscenarea este prea şubredă ? m-a consultat Dan.

— Chiar şi cel mai inteligent om poate avea momente de slăbiciune. În ceea ce-l privea pe el, merită să-i acordăm circumstanţe atenuante. Nu se aştepta ca un pîrlit de funcţionar al întreprinderii de apă şi canale să-şi bage nasul, atît de curînd, în căminul în care-l plasase pe Marinache. Pentru a se pune la adăpost de bănuielile noastre, fireşti după constatarea că Marinache a fost tot o victimă, a regizat mascarada la care ne-a invitat. Dacă nu intra în panică,

sînt convins că ne putea servi o înscenare cu mult mai convingătoare.

— Argumentarea dumnevoastră presupune că el știa despre descoperirea cadavrului lui Marinache. De unde, tovarășe căpitan ? a zis unul dintre tinerii ofițeri.

— Dacă în drum spre locuința lui a ales calea cea mai scurtă, adică Bulevardul Republicii, și ne-a văzut înghesuiți în jurul unui canal, a cărui existență nu-i putea fi străină, presupun că nu trebuia să fie un gînditor de talia lui Platon pentru a pricepe că am scos la lumină ceea ce el a pus la păstrare, la întuneric.

— Îl punem sub supraveghere ? a întrebat celălalt ofițer.

— N-ar strica nici o interceptare a convorbirilor telefonice, a completat Dan.

— Ideea nu-i rea, dacă obținem aprobarea Procuraturii, mi-am dat asentimentul.

— Și dacă n-o obținem ? s-a interesat Dan.

Am ridicat din umeri :

— Nu ne rămîne decît să ne păstrăm optimismul neștirbit...

— Și cum ne descurcăm ? s-a enervat Dan.

— Continuînd cercetările, am făcut-o pe mucalitul.

— Și semnalarea lui Marinache în orașul Timișoara ? a mai vrut să știe.

— Există sute de mii de oameni cu semnalmente asemănătoare... Probabil că acesta este și motivul pentru care identificările de persoane se fac numai prin examinarea desenului impresiunilor papilare.

— Dacă Radu are telefon acasă, iar în fabrica „Pescarul" există suficientă harababură ca un om să dispară o oră fără a se remarca, am putea admite că marinarul ar fi avut cum să ia legătura cu el cînd a coborît prima dată de pe vas, a remarcat Dan.

— Sigur, cu condiția să fi existat un consens asupra orei cînd putea fi căutat. De o zi anumită nu putem discuta, deoarece vasul lui Renard a sosit cu o întîrziere de trei zile...

— I-ai văzut aparatul de radio ? m-a întrerupt fără menajamente.

Îl văzusem. Era o piesă prea deosebită pentru a nu-mi atrage atenția.

— Da, Dane. Este foarte posibil ca sosirea lui Renard să-i fi fost comunicată printr-un radio-mesaj cifrat — mi-am dat asentimentul, privindu-mi ceasul.

Era aproape de miezul nopții. M-am ridicat de pe scaun și am strîns mîna celor doi criminaliști care ne asistaseră.

Capitolul XV

ALIBIUL

După ce am coborît în holul hotelului și ne-am băut cafeaua, am ieșit în stradă. Afară era o splendidă dimineață de toamnă. Cerul albastru, pătat de cîțiva nori albicioși ce-și tîrau lenea fără nici o convingere, și un soare frumos, dar la fel de mărinimos ca întotdeauna. Îi invidiam generozitatea. Spre deosebire de meseria lui, a mea nu-mi permitea să trec cu vederea ticăloșia unor oameni, care, fără scrupule, încercau să distrugă un echilibru social.

— Cam obosit, dar o plajă bună tot ar ieși ! a încercat Dan să-mi ghicească gîndurile, văzînd cît de visător privesc spre patronul galaxiei noastre.

— Aș ! Nu merită nici două parale... am aruncat, disprețuitor, precum vulpea din poveste, care neputîndu-se apropia de strugurii jinduiți a concluzionat că sînt acri.

Întîlnind privirea subofițerului de la volanul mașinii de serviciu, care ne aștepta la rigola trotuarului, în fața intrării hotelului, m-am apropiat de el și i-am spus să plece singur și să ne aștepte la întreprinderea „Pescarul".

După ce a demarat, l-am luat pe Dan de braț și am pornit pe jos, pe sub coroanele teilor cu frunze îngălbenite.

— Ne oprim la Radu ? a deschis Dan discuția.

Am aprobat :

— Se potriveşte cel mai bine în scenariul nostru. Dar îi ştii pe magistraţi... Dacă protagonistul nu se încadrează perfect în text, nu suferă de complexe cînd trebuie să-l zvîrle în capul anchetatorului care l-a înaintat. Mă refer la dosar ! m-am simţit obligat să precizez, pentru a nu-şi imagina cumva că ni s-ar putea arunca în cap pseudoinculpatul.

— Pe Vorba şi Marinache se poate admite că i-a putut omorî, deoarece a avut condiţii s-o facă... Pe Renard însă, în nici un caz. Vineri seară, cînd marinarul a fost ucis la Mamaia, el se afla cu o damă...

— Rămîne de verificat ! i-am atras atenţia.

— Mă rog... Să admitem că ai dreptate, s-a decis el, tolerant ca un mare aristocrat. Femeia, la care susţine că se afla, este un martor mincinos. Deci, prezumtiv, am putea accepta că se foloseşte de serviciile ei pentru a para acuzaţia de a-l fi ucis pe Renard...

— Întocmai ! Asta-i ipoteza pe care vom merge. Iar dacă considerăm că Radu i-a ucis pe Vorba, Marinache şi Renard...

— E numai o prezumţie ! a încercat el să mă tempereze.

— ... Cine altul decît tot el a suprimat şi cea de-a patra victimă, pe Courcel ? mi-am continuat raţionamentul, fără să-i iau în considerare obiecţiunea lui. Oare nu s-a utilizat aceeaşi armă în toate omorurile ?

— E pe verde ! m-a anunţat, coborînd de pe trotuar. Nu ţine, şefu ! s-a decis, cînd am ajuns în mijlocul străzii.

— Continuă, l-am îndemnat, odată ajunşi de cealaltă parte a drumului.

— Chiar crezi că trei colegi de-ai lui, plus soţiile acestora şi-ar risca pielea furnizîndu-i un alibiu pentru momentul uciderii lui Courcel ? Doar dacă-i sînt complici... Dar, după cum bine ştii, în afaceri de omor o asociere a doi criminali este destul de rară, iar triplarea acestui număr aduce a business de tip „Cosa Nostra", combinaţie care tare n-aş pre-aş crede că poate activa în ţara noastră.

Ceea ce spusese Dan era al naibii de adevărat. Din momentul în care l-am considerat pe Gigi Radu un criminal potenţial, am ştiut că nodul gordian al afacerii este reprezentat de uciderea reprezentantului Interpolului, la o distanţă de trei sute de kilometri de locul unde se afla bănuitul,

în compania a șase oameni. Dacă nu reușeam să demonstrez că alibiul este fals, se impunea concluzia că nu poate fi amestecat nici în comiterea celorlalte trei omoruri anterioare. În consecință, ori era nevinovat, ori lucra în strînsă colaborare cu Scaraoțchi ? În prima variantă, puteam să spun pardon și să reiau ancheta de la început, o dată sau de nouă ori, pînă reușeam să dibuiesc pe adevăratul asasin. În a doua variantă mă aflam într-o situație fără ieșire. Nefiind în relații diplomatice cu împărăția lui Aghiuță (deși ar fi trebuit să le stabilesc demult, deoarece mulți din „clienții" mei au afirmat că sînt dracul gol), n-aș fi avut nici o șansă să mi se permită continuarea cercetării pe meleagurile spiridușilor. Deci se excludea orice posibilitate de a stabili un rendez-vous între mîinile criminalului și o pereche de brățări din oțel cromat, de prima calitate.

— N-ar fi mai cuminte să ne ocupăm puțin și de domnul Petre Petre ? mi-a sugerat Dan, pe cînd eu îmi spuneam că dracu n-o fi chiar așa de negru cum se spune.

— El a înscenat atentatul de la locuința lui Gigi Radu ? ! m-am răstit.

A ridicat din umerii lui largi de jucător de rugby în linia a doua.

— Este singurul punct real în bănuiala noastră că Radu nu-i străin de fărădelegile pe care le anchetăm, a admis el, conciliant.

— Să mai căutăm și altele... am spus, pe cînd mă întrebam pe unde aș putea găsi probele care-mi lipseau.

Am făcut restul drumului în tăcere, încercînd să fabricăm pe cont propriu o iarbă a fiarelor capabilă să ne scoată din impas.

Înainte de a intra în întreprinderea „Pescarul", i-am spus lui Dan că sînt de acord cu propunerea lui de a-l lua în colimator pe Petre Petre. În definitiv, dacă tot mă jucam de-a baba-oarba, de ce ar fi trebuit să consider că sosia sergentului George Carter este un îngeraș neprihănit ?

*

* *

Primul drum l-am făcut spre biroul Vioricăi.

— Aveți vreo idee despre un birou liber, unde am putea lucra cîteva ore ?

În primul moment, am avut impresia că n-am fost auzit. Cînd am vrut să-mi repet întrebarea, a reușit să-și dezlipească ochii de la Dan și să se uite la mine. Mă așteptam să fie indispusă, ca orice om deșteptat dintr-un vis frumos, dar, spre satisfacția mea, mi-a surîs.

— Tovarășul director Dragomir este plecat la București. Dacă doriți, biroul lui vă stă la dispoziție, m-a ispitit, și mai zîmbitoare, probabil bucuroasă la gîndul că-l va putea avea pe colaboratorul meu aproape de ea.

Oferta era atît de generoasă, încît, de teamă să nu se răzgîndească, m-am grăbit s-o omologhez.

— Ce părere ați avea despre o cafea bună ? ne-a consultat, după ce ne-am așezat la masa de ședințe, alăturată perpendicular biroului din lemn de nuc, al cărui scaun, directorial, deși vacant, nu m-a tentat. Chestie de modestie.

— Deosebit de bună, dar încă n-a trecut o jumătate de oră de cînd am mai băut una. Mai tîrziu însă va fi binevenită, bineînțeles, dacă o să vă mai mențineți oferta, am refuzat-o temporar.

— De ce mi-aș retrage-o ? Ar fi posibil să-mi dați motive să regret tratația promisă ? s-a decis să cocheteze, din politețe, și cu mine.

— Deși se spune că femeile sînt schimbătoare ca și vremea, eu am constatat că starea timpului este cu mult mai statornică decît dispoziția gingașelor noastre partenere de viață... Ba mai mult, evoluția vremii poate să fie și prevăzută.

— Misogin ? s-a încruntat, contrariată.

— Da, dar fără să fie o atitudine generalizată. Urăște numai o singură femeie... Aceea care, vizavi de el, nu-i acordă atenția pe care și-ar dori-o ! s-a simțit Dan obligat să intervină, probabil gelos că reușisem să captez în ultimele clipe privirile fetișcanei.

M-am uitat urît la el, așa cum se uita chief-detectivul Clifford la șeriful McCloud, dar nu s-a lăsat impresionat.

În timp ce Viorica a reînceput să-i zîmbească cu complicitate, m-am decis să-mi iau revanșa.

— Aveți posibilitatea s-o invitați aici pe Antonia Igran ? am întrebat cu nevinovăție.

— Pe Antonia ? Desigur... a zis, din vîrful buzelor și mi-a întors spatele pentru a se lansa spre secretariat. Cînd

a trecut pragul uşii care despărţea încăperile, a tras-o după ea. Mă aşteptam s-o trîntească, dar n-a făcut-o.

— Ai văzut cît de schimbătoare este dispoziţia femeilor ? l-am luat drept martor pe Dan, văzînd că tăcerea care s-a aşternut risca să se prelungească pînă la ieşirea mea la pensie.

— Crezi că Doina, gazda răposatului Marinache, ar fi reacţionat altfel dacă mă apucam eu să-i calc pe nervi ? m-a mustrat el.

N-am mai replicat nimic, deoarece întrebarea lui mi-a reamintit de King şi, mai ales, de frumoasa lui stăpînă. Îi promisesem că-i dau un telefon şi trebuia să mă ţin de cuvînt, de îndată ce reuşeam să descurc iţele afacerii cu care-mi mîncam sufletul. Intenţie ce demonstrează că încă mai speram să rezolv o harababură, care, pentru a fi şi mai impenetrabilă, nu lăsa să se întrevadă nici un mobil. Brusc mi-am amintit că maiorul Ciocîrdel îmi rămăsese dator cu un răspuns.

M-am ridicat de pe scaun şi m-am dus lîngă măsuţa cu telefoane. Le-am luat pe rînd, pînă l-am nimerit pe cel direct. Am formiat prefixul şi numărul care mă interesau. Cîteva clipe mai tîrziu, mă conversam cu Fănică Ciocîrdel.

— Ei ? a întrebat Dan, după ce am închis aparatul.

— Ambasada Franceză, neocupîndu-se de afacerile Interpolului, nu poate spune cu ce treburi a venit Courcel în România. Comunicînd însă sediului organizaţiei soarta avută de emisarul ei, aceasta a rugat ambasada să anunţe Inspectoratul General al Miliţiei că în următoarele două-trei zile va sosi în ţară un alt reprezentant al Interpolului.

— Deci, pînă la venirea inspectorului respectiv, tot canci... cum spun cei care cumpără haine vechi, a zîmbit acru Dan.

N-am mai fost nevoit să-i răspund că opinia noastră este comună, deoarece Viorica a deschis uşa.

— A venit doamna Igran, ne-a anunţat, din nou surîzătoare.

— Rugaţi-o să poftească, i-am zîmbit şi eu, pentru a-i arăta că-i apreciez pozitiv revenirea bunei dispoziţii.

Prietena lui Gigi Radu avea între treizeci şi treizeci şi cinci de ani. Era îmbrăcată cu un blue-jeans şi o bluză albă, cu mîneci scurte, suficient de cambrate pentru a-i

pune în valoare un piept frumos şi ferm, şi un corp bine proporţionat, cu forme pline, gen Marilyn Monroe. Figura însă o avea total diferită de cea a răposatului superstar al anilor '50. Părul negru, cîrlionţat, era atît de scurt, încît demonstra cît de departe poate ajunge sacrificiul suratelor noastre pentru a ne fi pe plac. Desigur, mai există o posibilitate : nu-şi masacrase podoaba capilară pentru a fi în pas cu moda, ci, sărmana, tocmai ieşise dintr-o carantină de tifos exantematic. Faţa ovală era marcată de o gură frumos conturată, un nas cu vîrful săltat în sus, fără să fie cîrn, şi o pereche de ochi mari, negri, care mă examinau cu o curiozitate nedisimulată. Avea o mutrişoară atît de nevinovată, de fetiţă preşcolară, încît, dacă aş fi avut la mine inventarul locotenentului Kojak, un coleg de-al meu din poliţia newyorkeză, n-aş fi ezitat să scot din buzunarul superior al hainei o acadea pe băţ şi să i-o ofer. Întrucît nu-i puteam oferi o bomboană, m-am ridicat în picioare şi i-am oferit un scaun.

— Căpitanul Apostolescu şi locotenentul Simionescu din Brigada omucideri, am spus, în timp ce ea lua loc cu timiditate pe scaunul aşezat, la o distanţă de aproximativ doi metri, de cealaltă parte a mesei.

S-a recomandat şi ea cu un glas tremurat de emoţie şi a înţepenit pe marginea scaunului, cu palmele pe genunci şi ochii fixaţi pe mine.

— Cu ce vă ocupaţi la serviciul contabilităţii ? am luat-o pe departe pentru a-i da timp să se regăsească, deoarece am avut impresia că datorită emotivităţii a uitat şi să mai respire.

— Lucrez la controlul financiar intern, a răspuns reîncepînd spre satisfacţia mea să respire normal.

— Trebuie să fie o muncă grea şi, mai ales, de mare răspundere, am apreciat eu.

— Da, într-adevăr, s-a animat dînsa de-a binelea, la ultima reorganizare ni s-a redus schema şi trebuie să muncesc cît doi pentru a face faţă obligaţiilor de serviciu. Şi vă daţi seama, în probleme financiare, dacă greşeşti, plăteşti.

— Ştiu, e o muncă ce obligă la o atenţie continuă, extenuantă, am dat din cap compătimitor.

După cum mă aşteptam, s-a grăbit să mă aprobe.

— După o muncă atît de tracasantă, în timpul liber trebuie să știi să te relaxezi, altfel astenia intră fără să mai bată la ușă, a cugetat Dan, aparent fără nici o adresă.

— E greu să mai găsești timp și pentru distracții... a mușcat ea din momeală. Credeți că de multe ori pot pleca din întreprindere la terminarea programului ? Da' de unde ! Cel puțin de două ori pe săptămînă sînt obligată să rămîn în continuare și să lucrez încă cîteva ore, pînă se face noapte de-a binelea. Nu vă spun că săptămîna trecută numai în două zile am putut pleca acasă la ora trei și jumătate după amiază...

— Ați lucrat peste program și vineri ? m-am grăbit s-o întreb.

A confirmat prin înclinarea repetată a capului și a rămas cu privirea în ochii mei, așteptînd, după toate probabilitățile să-mi exprim regretul pentru suferințele la care este supusă.

Eu însă, ipocritul, în loc să particip la supărarea ei, m-am bucurat în sinea mea.

— Pînă la ce oră ați stat la serviciu vineri ? am întrebat, făcînd un gest de compasiune, pentru a-i da satisfacție că particip alături de ea la avatarurile prin care trece.

— Cînd am plecat, era trecut de ora șapte, mi-a comunicat cu amărăciune.

Deși aș fi preferat să fi lucrat pînă la unsprezece noaptea, nu m-am descurajat.

— Probabil că v-ați dus direct spre casă, am tatonat.

— De unde ! A trebuit să dau o raită prin magazine. Nu e ușor pentru o femeie să aibă serviciu și să se gospodărească singură.

— Locuiți singură ?

— Da, am o garsonieră foarte cochetă, s-a înviorat, probabil interpretînd întrebarea mea cu totul altfel decît am exprimat-o.

— Și v-ați culcat devreme ? am spus, uitîndu-mă spre notițele pe care le lua Dan, pentru a evita apelul pe care-l lansau ochii ei, dealtfel foarte frumoși.

— O femeie tînără nu se culcă prea devreme, m-a informat, surîzîndu-mi amuzată.

— Ați avut musafiri ? mi-a sărit Dan în ajutor.

S-a uitat contrariată spre colaboratorul meu, apoi, după o scurtă ezitare, a reînceput să zîmbească.

— Da, un vechi prieten. Sper că nu-i interzis, l-a luat ea în tărbacă.

Apreciind că a venit momentul să-mi înlătur timiditatea, am trecut de la menuet la tangoul argentinian, care, spre deosebire de primul dans, oferă posibilitatea strîngerii partenerei (nu în braţe, în cazul meu, ci în interogatoriu !).

— După cum cred că aţi aflat deja, noi ne ocupăm cu anchetarea împrejurărilor în care a fost ucis un coleg de-al dumneavoastră. Acesta fiind şi motivul pentru care v-am invitat aici...

— Doar nu vă imaginaţi că am vreun amestec în moartea lui Vorba ! s-a grăbit să protesteze, speriată.

Mai întîi am imprimat mîinii drepte o scurtă mişcare de metronom, pentru a o linişti, apoi i-am explicat că meseria noastră ne obligă, în anumite împrejurări, să ne interesăm de modul în care şi-au petrecut timpul persoanele care au cunoscut victima unei agresiuni.

— Deşi este vorba numai de o simplă formalitate, sîntem nevoiţi s-o îndeplinim... am continuat, înălţîndu-mi umerii într-un gest de adînc regret, un regret similar cu acela pe care-l încearcă o pisică după ce a lăsat dintr-o vrabie numai cîteva pene (care, după cum se ştie, sînt necomestibile).

Întrucît m-a aprobat, făcînd un gest de resemnare, am adăugat persuasiv :

— Vă daţi seama că această rutină ne obligă adesea să atingem probleme gingaşe, de strictă intimitate...

— Să nu dramatizăm, tovarăşe căpitan. Micile secrete la care vă referiţi sînt discutate în mod curent cu preoţii şi medicii, fără ca respectivele confesiuni să fie divulgate, a intervenit Dan, dispreţuitor de parcă am fi navigat pe acelaşi ocean, eu pe o plută din lemn, iar el pe puntea lui „Queen Mary II".

— Da, asta este foarte adevărat... Discreţia este o obligaţie a secretului profesional, m-am grăbit să fiu de acord cu el pentru a nu scăpa pîrtia pe care mi-o servise. În consecinţă, doamna Igran, vă rog să ne spuneţi cum şi cu cine v-aţi petrecut noaptea de vineri — am luat-o repede,

deoarece întîmplător cunoșteam proverbul care afirmă că fierul trebuie bătut cît e cald.

— A fost la mine un vechi prieten. Necăsătorit — a adăugat imediat, pentru a fi sigură că n-o confund cu una din alea care sînt capabile să strice casa altei femei.

Am făcut un gest de înțelegere și am cerut :

— Cum se numește ?

— Gigi Radu, dealtfel și el lucrează la întreprinderea noastră.

Ar fi fost grozav să fi indicat altă persoană. Din păcate, dorințele oamenilor se îndeplinesc rar. Nu mi-am pierdut optimismul, deoarece, din prevedere, în ultimele zile n-am mai avut motive să-l car după mine.

— La ce oră a venit la dumneavoastră ? a întrebat Dan, cu indiferența unei borne kilometrice.

— La ora opt, cînd am ajuns acasă, el mă aștepta la ușă de cîteva minute. I-am explicat că am întîrziat la cumpărături și nu s-a supărat.

— Pînă la ce oră a rămas la dumneavoastră ? și-a continuat repertoriul Dan.

— Toată noaptea. Dimineața m-a adus cu mașina lui la serviciu.

Deși era clar că alibiul lui Gigi Radu este fără bavură, mi-am spus că, pentru orice eventualitate, n-ar strica să testez un pic și sinceritatea martorei.

— Sînteți de mult timp prieteni, doamnă ? am întrebat.

— Am fost buni prieteni cîndva, însă în ultimele luni nu ne-am mai văzut... Nici nu mai știu de ce ne-am despărțit atunci.

— Înțeleg, înțeleg... Așa se întîmplă între îndrăgostiți, o vorbă aruncată în vînt și, dintr-o ambiție, tot ce-a fost frumos se năruie, de cele mai multe ori definitiv. S-ar părea că la dumneavoastră încercarea prin care ați trecut s-a sfîrșit totuși cu bine, am comentat, spre a-i dovedi cît de bine mă pricep la problemele de ordin sentimental.

Modul în care m-a aprobat, privindu-și mîinile așezate pe genunchi, m-a îndemnat să insist :

— Din momentul cînd v-ați despărțit, și pînă vineri seară, a mai fost la dumneavoastră acasă ?

A clătinat din cap, continuînd să-și examineze mîinile.

— Foarte amuzant, nu ? l-am luat drept martor pe Dan.

— Într-adevăr, n-a ezitat el să-mi dea dreptate, deşi eram convins că nu ştie pe ce picior vreau să dansez.

— Probabil că întîlnindu-vă întîmplător prin întreprindere, n-aţi putut rezista tentaţiei de a-i propune să reluaţi vechea legătură. Femeile fiind cele care ştiu să închidă ochii la greşelile omului iubit, desigur şi datorită constituţiei lor mult mai sensibile, am insinuat, fără să roşesc.

— A nu ! a protestat ea, decizîndu-se să-şi ridice din nou ochii mari şi negri spre mine. Peste principiile mele de mîndrie, de demnitate, n-am trecut niciodată. El mi-a dat telefon şi a insistat să ne vedem. Şi nu i-a fost uşor să mă convingă ! m-a asigurat cu fermitate.

— Cînd ? Chiar în ziua în care a venit la dumneavoastră ?

— Da, m-a chemat prin telefonul interior.

— La ce oră ?

— Spre ora trei şi jumătate, a răspuns, după ce m-a examinat cîteva clipe, probabil întrebîndu-se de ce acord importanţă unui aspect atît de banal.

— De vineri, a mai fost la dumneavoastră acasă ? am încercat să-i pricep melancolia pe care începuse s-o afişeze după ce am început să vorbim despre vizita făcută de amicul ei.

Ea şi-a clătinat capul, reîncepînd să-şi admire mîinile şi genunchii, iar eu am reuşit să pricep cauza care-i deteriorase buna-dispoziţie.

— Nici nu aţi mai discutat ?

— Am vorbit la telefon şi mi-a explicat că este foarte ocupat... a spus, fără să-şi ridice ochii spre mine.

— Ori este o fire mai uşuratică, ori aţi avut vineri seară o discuţie care putea să nu-i placă.

Cînd am început să vorbesc, a ridicat capul, şi ochii ei, uşor umeziţi, m-au urmărit cu atenţie.

— Vă înşelaţi — şi-a scuturat capul, după ce am tăcut. Nu fac parte din categoria femeilor care împuie capul unui bărbat cu reproşuri. Se afla la mine pentru a ne distra, nu pentru a ne certa.

— O femeie ca dumneavoastră se întîlneşte foarte rar, am privit-o admirativ, ca să-i fac o plăcere. Probabil că seara a început cu o băutură bună...

M-a aprobat, reîncepînd să zîmbească.

— Am început cu un coniac Hennessy pe care-l aveam în casă, şi, cînd s-a fript carnea pusă pe grătar, am continuat cu Murfatlarul negru pe care l-a adus Gigi.

— Oh, un Hennessy ! În faţa unei astfel de butelcuţe, chiar şi mahomedanii pot uita preceptele Coranului. Barem aţi băut un păhărel mai mare ? am spus admirativ, făcîndu-mă că am gura inundată de salivă, precum patrupezii lui Pavlov.

— Cred că da, deoarece m-am grizat destul de repede. Spre ruşinea mea trebuie să vă spun că, uitîndu-mă la filmul care se dădea la televizor, am şi aţipit puţin. Probabil că asta a fost cauzată şi de faptul că nu sînt obişnuită cu băutura.

— Sau poate chiar şi din cauza oboselii. După o zi de muncă, e oarecum justificat.

— Trebuie să fi contribuit amîndouă, altfel nu-mi pot explica cum de am dormit atît de greu. Dacă la sfîrşitul emisiunii nu mă trezea Gigi, probabil că rămîneam toată noaptea-n fotoliú.

— Aţi aţipit mult timp în faţa televizorului ? am întrebat amuzat.

După cum mă aşteptam, mi-a răspuns negativ, şi eu m-am ridicat de pe scaun şi am condus-o pînă la uşă.

— Ce facem cu cafeaua ? a întrebat Viorica, după plecarea doamnei Igran.

— Ce facem fără ea, dacă v-aţi răzgîndit ? am glumit, mai bine dispus ca înainte de a fi audiat martora.

— Unu la zero ! a zis Dan, cînd m-am aşezat lîngă el.

— Furi pe faţă, ca arbitrii de fotbal ! Scorul e trei la zero, am zis, începînd să număr pe degete. Pe Vorba putea să-l ucidă ? Da, deci una la mînă. Pe Marinache putea să-l ucidă ? Da, deci doi la mînă. Pe Renard putea să-l ucidă ? Da, deci trei...

— Şefu, s-a străduit Dan să mă tempereze ridicînd ambele palme spre mine, ca pe nişte tampoane de vagoane de cale ferată, să nu sărim peste cal ! Totul se bazează pe o simplă prezumţie...

— Pe mai multe coincidențe, și în meseria noastră acestea au întotdeauna o semnificație ! Între orele două și trei Renard îi dă un telefon criminalului și se întîlnește cu el, iar jumătate de oră mai tîrziu Radu își amintește de iubita pe care a abandonat-o de cîteva luni, și insistă s-o vadă. Și atît de dor i s-a făcut de ea, că de cinci zile s-a dat din nou la fund. Adaugă acum și somnul care a cuprins-o pe martoră dintr-odată și vei constata că prezumția capătă un caracter foarte concret. Îți amintești că am mai avut noi cîndva un caz similar ?

— Da, criminalul și-a drogat prietena, i-a luat cheile și s-a dus să-și pună în aplicare mîrșăvia. Cînd s-a înapoiat, a sculat-o din fotoliul în care adormise și a îndemnat-o să vină la culcare, a spus, decizîndu-se să-mi aprobe raționamentul.

— Așa că acum nu ne mai rămîne...

S-a deschis ușa și am tras fermoarul gurii. A intrat Viorica cu o tavă pe care abureau două cești de cafea.

— Sper să vă placă felul în care o prepar, a zis, punîndu-le la îndemîna noastră și rămînînd lîngă noi, în picioare.

— Multe mulțumiri ! E grozavă ! am apreciat, deși băusem în viața mea altele și mai bune, fără a mă simți obligat să le laud.

Deși se vedea că-i este greu să părăsească încăperea, de parcă ar fi avut picioarele înrădăcinate în pardoseală, fiind fată subțire și-a dat seama că nu ne aflăm într-o dispoziție potrivită unei discuții de salon.

— Mai aveți nevoie de cineva ? a întrebat, înainte de a porni spre ușă.

*

* *

După mai bine de două ore, am terminat cu audierea celor trei persoane care asigurau alibiul lui Gigi Radu pentru momentul uciderii lui Courcel, emisarul Interpolului. Toată priceperea noastră în a prinde cu fofîrlica martorii mincinoși, ori sugestionați să susțină ceea ce dorea subiectul interesat, a fost în van. Este adevărat că s-a ridicat de la masa de joc și a lipsit circa zece minute, dar acest interval de timp nu-i putea permite să

străbată trei sute de kilometri (tur-retur) pînă la București, ci numai rezolvarea problemelor pentru care intrase în toaletă.

— Și totuși, el este criminalul ! am spus cu convingere, imediat după ce am rămas singuri.

— Dacă nu l-a putut ucide pe Courcel, e clar că nu el a suprimat celelalte victime ! În definitiv, în afara unor bănuieli, ce dovezi de vinovăție avem că el i-a asasinat pe Vorba, Marinache și Renard ? m-a contrat Dan.

— El i-a asasinat ! Numai el a avut posibilitatea s-o facă ! Și dacă i-a suprimat pe primii trei, tot el trebuie să-l fi omorît și pe Courcel !, m-am îndîrjit eu. Deși nu pot pricepe cum a obținut timpul material pentru a-i face de petrecanie tipului de la Interpol... am completat, simțind că-mi pierd încrederea ca un zepelin hidrogenul, după ce a fost străpuns de un proiectil de antiaeriană.

Liniștea care s-a așternut era tulburată numai de țăcănitul mașinii de scris din secretariat. Dan privea absent spre fereastra încăperii; iar eu, încercînd să pricep modul în care-mi întoarce criminalul căciula pe cap, mă jucam cu scrumiera așezată pe masă, în dreptul meu.

— Prezumții, prezumții... Dar avem și ceva concret ! m-am decis, ridicîndu-mă de la masă și pornind spre ușa care ne despărțea de secretariat.

Am rugat-o pe Viorica să ni-l trimită pe Gigi Radu și am revenit spre masa de ședințe.

— Înscenarea tentativei de omor făcută asupra lui nu mai este o presupunere. Va trebui să se explice !

— Și dacă, pus în fața evidenței faptelor, va susține că s-a jucat de-a hoții și vardiștii, așa ca să ne pună la încercare perspicacitatea ? Ce facem ? Îi aplicăm o amendă contravențională pentru că și-a bătut joc de organele de urmărire penală ? a aruncat Dan scîrbit.

— „Nevinovata" lui farsă a fost făcută exact cu arma crimei ! Așa că va avea multe explicații de dat...

Intrarea Viorică mi-a tăiat avîntul care mă cuprinsese.

— Gigi Radu nu-i la serviciu, m-a anunțat. Vreți să chem pe altcineva ?

Mi-am privit ceasul ; mai erau cîteva minute pînă la ora unu.

— Da' unde-i ? a întrebat Dan.

— Astăzi n-a venit la program. Poate că nu s-a simțit bine...

— A anunțat că e bolnav ? am zis eu.

— Nu. Dealtfel, colegii lui de la comercial, avînd nevoie de niște situații pe care le ține încuiate la el în birou, l-au sunat acasă, însă nu a răspuns nimeni la telefon. Probabil că s-o fi dus la policlinică...

Mi-am încrucișat privirea cu Dan și, fără să mai fie nevoie să ne împărtășim gîndurile, ne-am părăsit grăbiți scaunele.

Capitolul XVI

MASCARADĂ ?

Nu pot infirma zicala care susține că toate drumurile duc la Roma, însă sînt gata să dau o declarație că în ceea ce mă privește, nolens-volens, trebuie să trec mereu prin fața gării orașului Constanța. Cînd mașina a ajuns la cîțiva zeci de metri de ea, a virat la dreapta și a oprit în fața imobilului în care fusesem cu o seară înainte. Pe cînd trînteam portiera, am aruncat o privire circulară în jurul meu. Lumina zilei îmi permitea să văd o stradă liniștită, frunze îngălbenite, parte în teii plantați lîngă bordura trotuarelor și parte împrăștiate pe caldarîm. Exceptînd patru-cinci pușți, care trăgeau, din dosul unor garduri, cu „winchesterele" mai eficient ca într-un western cu răposatul John Wayne, nici țipenie de om.

În fața intrării erau parcate două autoturisme : un Renault-8 vișiniu și un Fiat-1300 albastru.

După ce liftul ne-a lăsat la etajul trei, am pornit spre partea din dreapta a culoarului și m-am oprit în fața apartamentului care mă interesa. În timp ce apăsam pe butonul soneriei, am privit ușa și n-am fost surprins să constat că cele două găuri circulare din tablieră își păstraseră atît forma, cît și poziția.

Întrucît nu s-a înghesuit nimeni să ne deschidă ușa, am apăsat din nou pe butonul soneriei, mai insistent. Dar, în afara clopotului soneriei, liniște totală.

— Ieri seară, cînd l-am vizitat, nu părea bolnav, mi-a șoptit Dan, cu subînțeles.

— În schimb, a priceput că am priceput ce n-ar fi trebuit să pricepem, am răspuns, arătînd spre orificiile din ușă.

— Crezi că păsărica și-a luat zborul ?

— Ce altceva pot să cred ? Și dacă așa stau lucrurile, cu cît obținem mai repede o certitudine, cu atît mai bine.

— Cum vrei s-o obții ?

— Rugîndu-te să dai o fuguță cu mașina și-mi aduci un procuror și un lăcătuș.

— Descindere ? s-a mirat Dan, începînd să apese și el butonul soneriei.

— Altfel cum vrei să știm dacă suspectul a spălat putina ori s-a dus numai pe malul mării pentru a încerca să compună niște metamorfoze mai ceva ca ale lui Ovidiu ?

— Cînd procurorul de serviciu va dori să știe pentru ce dorim să pătrundem în acest apartament, pot să-i argumentez cu temerea noastră că suspectul ar putea încerca să tulbure somnul de două milenii a poetului latin, chestie de invidie ? Adică să invoc prevederile Decretului 153 pentru combaterea huliganismului... m-a luat el peste picior.

Dacă n-aș fi fost realmente îngrijorat de faptul că bănuitul a fugit peste granță și m-a lăsat mofluz, n-aș fi ezitat să-i explic că n-a găsît momentul cel mai potrivit pentru bancuri proaste. Așa însă, terorizat de formele birocratice ce trebuia să le îndeplinesc pentru punerea sub urmărirea Interpolului și, ulterior, după capturare, cele de extrădare, n-am reușit să mă înfurii.

— Îi povestești despre bănuielile noastre că a fugit din țară, și cu cît avem mai repede o certitudine, cu atît

va fi mai ușor să fie capturat. Pentru a fi mai convingător, adaugă și presupunerea că arma crimei se află în apartamentul suspectului, l-am sfătuit.

— Și chiar se află ?

— Poate că da... am ridicat din umeri. În orice caz, ca argument merge. Hai, dă-i drumu ! Și vezi să nu vii înapoi și să-mi povestești că nu l-ai putut convinge, l-am avertizat, cînd s-a decis să plece.

După ce am rămas singur, pentru a nu mă plictisi, am început să sun la ușile apartamentelor de pe palier.

Din cele cinci uși de pe palier, mi s-a răspuns numai la două din ele. La unul din apartamente, o voce de copil peltic mi-a povestit că n-are voie să deschidă ușa cînd părinții lui sînt la „selviți", și n-am încercat să-l conving să încalce consemnul primit. Nu numai pentru că nu vream să subminez autoritatea părinților lui, ci, mai ales, pentru că nu simțeam nici o chemare pentru obținerea unor relații din partea unui martor care, după opintelile pe care le făcea, pelticindu-se, nu putea să aibă nici măcar o cincime din vîrsta minimă cerută de lege ca să poată da o depoziție. La celălalt apartament, ușa mi-a fost deschisă de o femeie scundă și foarte grasă, care trebuie să fi avut o experiență de pensionară de cel puțin zece ani. Mai înainte de a-mi trînti ușa în nas, înfuriată, mi-a povestit fără complexe că n-o interesează unde sînt și ce fac vecinii ei.

Tocmai mă pregăteam să plec în căutarea administratorului de bloc, cu speranța că imobilul este prevăzut cu o astfel de persoană, cînd ușa liftului s-a deschis pentru a lăsa să iasă un tinerel, suplu și înalt, pînă în treizeci de ani, îmbrăcat la patru ace, ca un manechin de prezentare a modei, într-un costum de serie. După el a apărut un tip tuciuriu nevoie mare, de vreo cincizeci de ani, îmbrăcat cu un halat albastru atît de bine pătat cu ulei și vopsele diverse, încît aducea cu harta fizică a unui continent. În mînă ținea o servietă grea, jerpelită. Plutonul era încheiat de colaboratorul meu.

— Tovarășul procuror Victor Marin și căpitanul Apostolescu, a făcut prezentările Dan.

— Mai este nevoie să argumentez necesitatea descinderii ? l-am consultat.

— Nu prea-i ortodoxă cererea dumneavoastră, dar ținînd seama de gravitatea cazului, trebuie să-mi asum răspunderea, și mai cu seamă riscul, a răspuns, întorcîndu-se spre tipul cu halat și arătîndu-i broasca ușii.

În timp ce lăcătușul a scos din servieta lui un inel din sîrmă pe care erau înșirate sute de chei yale și a început să le probeze pe rînd în broască, procurorul s-a informat :

— Și dacă nu găsim nici arma pe care o căutați și nici urmele unei plecări precipitate, cum m-a informat colegul dumneavoastră că vă așteptați ?

— Încuiem ușa la loc și lipim pe ea o citație. În orice caz, am arătat spre orificiile făcute de gloanțe în ușă, pentru încercarea de inducere în eroare a organelor de urmărire penală, am dreptul să-l reținem și să-l cercetez douăzeci și patru de ore la sediul Inspectoratului Miliției.

— Asta ar exclude posibilitatea de a ne da în judecată pentru violarea domiciliului ? a vrut să mai știe, parcă părîndu-i rău că s-a amestecat într-o afacere atît de luașe.

— Fiți liniștit. Nu-i vorba de un cetățean onest...

— E-n regulă ! m-a întrerupt lăcătușul, apăsînd pe clanță și deschizînd ușa larg.

La timp a făcut-o. Dacă se mai moșmondea un pic, sînt convins că procurorul și-ar fi retras autorizația de pătrundere în apartament.

— Mai aveți nevoie de mine ? a vrut să știe lăcătușul.

— Nu, mulțumesc.

— Atunci vă rog să-mi semnați aici... a zis, întinzîndu-mi un chitanțier. Știți, cooperativa noastră colaborează cu plăcere cu dumneavoastră, dar munca-i pe bani...

— Nu-i prea mult patruzeci de lei ? m-am făcut eu că ezit să-i semnez.

— Tarif legal, tovarășu ! Drumul pînă aici, timpul pierdut cu deschiderea ușii... Adăugați și materialul consumat, că doar vă las și cheia pe care am potrivit-o...

— Bine, bine. Lasă cheia în broască și la revedere !

I-am întors spatele și, nerăbdător, am împins ușa.

În stînga și în dreapta culoarului se aflau două uși, probabil că una ducea la baie și cealaltă la bucătărie, ori invers. În față, glasvandul cu cele două orificii cu marginile dantelate era închis. L-am deschis și am privit livingroomul. Arăta la fel ca ieri seară, inclusiv cele două gră-

măjoare de moloz de sub găurile făcute de proiectile în zid. Pe peretele din dreapta, lîngă combina radio-televizorului se afla o uşă. Dacă ieri seară îmi concentrasem atenţia asupra aşa-zisei tentative de omor, acum mă interesa întreaga locuinţă. Presupunînd că îndărătul uşii se află dormitorul, n-am ezitat să mă îndrept spre ea. Era întredeschisă cam de-o palmă şi am împins-o la perete cu degetul. Am văzut o cameră de aproximativ douăzeci de metri pătraţi. În stînga se aflau nişte ferestre mari, prin care se zăreau coroanele unor plopi cu frunzele îngălbenite. Lîngă peretele opus, un garderob triplu cu furnir de mahon, cu uşile lăsate larg deschise. În compartimentul de haine, n-am remarcat umeraşe fără costume. Aceasta nu era totuşi un criteriu pentru excluderea posibilităţii fugii suspectului. Numai cînd pleci legal, cu paşaport, ai timp să-ţi pregăteşti şi garderoba.

În mijlocul încăperii, o masă joasă şi două fotolii, cu spătarele sprijinite de rama patului. Acesta, instalat lîngă zidul din faţa uşii de unde examinam încăperea, era pentru două persoane, cu două noptiere la căpătîi, lîngă perete, şi avea acelaşi furnir ca şifonierul şi măsuţa cu fotolii. Plapuma aruncată oarecum la întîmplare peste aşternutul în dezordine, ca după o deşteptare precipitată. Pe noptiera din stînga era zvîrlită o bluză de pijama, de culoarea vişinei putrede. Am păşit pe covorul pluşat de culoarea cafelei cu lapte şi arabescuri maro şi m-am apropiat de pat, prin partea dreaptă.

— Dane, criminalistica şi medicul legist ! am ordonat, fără să întorc capul.

În timp ce colaboratorul meu pornise spre living-room, unde se afla un post telefonic, am continuat să privesc patul.

Plapuma urcă pînă la abdomen, pieptul musculos şi păros fiind dezvelit.

Capul se afla în golul dintre cele două perne. Bărbia şi nasul erau îndreptate spre tavan. Partea inferioară a frunţii, arcadele şi ochii lipseau. Probabil că se metamorfozaseră în noroiul care inundase perna din stînga. Mîna dreaptă, cu cotul îndoit, strîngea un revolver gros, cu butoi lung şi ţeava foarte scurtă, pe care era înşurubat un dispozitiv de amortizare a zgomotului.

Cînd Dan a revenit în cameră, procurorul, parcă în acea clipă deşteptat dintr-un coşmar pe care încă nu-l putea defini ca fiind vis sau aievea, a bîiguit :

— E îngrozitor... Ce-a păţit ?

M-am întors spre el. Era livid, ochii măriţi de spaimă şi respiraţia neregulată. Acum, cînd îl priveam mai bine la lumina ce venea prin ferestre, eram convins că nu poate avea mai mult de douăzeci şi cinci de ani.

— Nou în meserie ? l-am întrebat, cu blîndeţea celui care-şi aminteşte că în urmă cu cincisprezece ani, cînd a început să se ocupe de diferitele aspecte sub care se poate înfăţişa moartea violentă, era la fel de zdruncinat la vederea unui cadavru.

— Sînt stagiar... a reuşit să articuleze cu dificultate.

— Nu-i nimic ! O să vă obişnuiţi, cu timpul.

— N-am să reuşesc niciodată...

Am ridicat din umeri.

— Studenţii din primii doi ani ai Facultăţii de medicină leşină sau vomează cînd asistă la disecţii, ulterior mulţi dintre ei ajung chiar medici legişti.

În timp ce el îmi răspundea printr-un gest de scepticism, Dan s-a declanşat :

— Ai avut dreptate, şefu ! Şi-a dat seama că a pierdut partida şi a ales calea sinuciderii. În sfîrşit, am scăpat de pacostea asta de caz ! a oftat cu satisfacţie.

Am clătinat capul, nemulţumit :

— Patru oameni ucişi şi un al cincilea sinucis nu înseamnă caz rezolvat. Dacă puneam mîna pe asasin, în viaţă, ne-ar fi povestit el care i-a fost jocul. Aşa... va trebui să aflăm noi. Şi asta nu va fi o treabă uşoară, deoarece protagoniştii afacerii nu mai sînt în stare să ne furnizeze explicaţiile de care avem nevoie.

Dan, vădit indispus de afirmaţia mea, m-a aprobat în tăcere.

Tocmai vream să-l întreb ce naiba fac oamenii pe care l-am rugat să-i cheme, cînd soneria a început să ţîrîie ca pe un distrugător atacat prin surprindere de aviaţia inamică.

Cînd Dan, pe post de ghid, a revenit în dormitor, era însoţit în şir indian de medicul legist şi patru ofiţeri de la criminalistică.

După ce fotograful şi-a făcut numărul, fixînd pe peliculă victima, aşa cum o găsisem la intrarea în cameră, am privit spre medic.

— Acum e rîndul dumneavoastră, l-am invitat, trăgînd plapuma peste picioarele sinucigaşului şi lăsînd-o să cadă pe fotoliile aşezate lîngă pat.

De la jumătate în jos, mortul avea pe el pantalonii de la pijama, garnitură la bluza aruncată pe noptieră.

— Încălzindu-se la ideea că trebuie să se sinucidă, şi-a scos bluza, a comentat Dan, probabil glumind.

Aş fi putut să-i răspund că fiind un tip ordonat, victima n-a vrut să şi-o păteze, dar m-am abţinut pentru că nu aveam nici o chemare pentru bancuri.

— Ei, doctore ? l-am zorit pe medic, care se distra ridicînd şi lăsînd să cadă braţul stîng al victimei.

— După rigiditatea cadaverică, decesul s-a instalat în urmă cu douăsprezece-douăzeci şi patru de ore. După necropsie am să pot furniza date mai precise.

Întrucît plecasem de la victimă în jurul orei unsprezece noaptea, trebuia să consider că sinuciderea a fost comisă o oră sau două mai tîrziu.

— În ceea ce priveşte cauza morţii, mai aveţi nevoie de avizul meu ?

Am clătinat capul.

— Tovarăşe căpitan ! m-a strigat cel mai tinerel dintre ofiţerii criminalişti, care luase cu cîteva minute mai înainte arma din mîna victimei şi plecase cu ea în cealaltă cameră s-o examineze prin prisma meseriei lui.

— Ceva care nu se învîrteşte rotund ? l-am întrebat din pragul uşii.

A ridicat din umeri :

— Pe armă sînt numai impresiunile papilare ale victimei...

— Şi te aşteptai să le găseşti pe ale mele ?

Nu mi-a lăsat impresia că mi-a gustat umorul.

— Vă raportez că se relevă numai un singur rînd.

— Atît ? am zis intrigat.

— Atît, a confirmat.

— Fără suprapuneri ?

— Fără, tovarăşe căpitan, m-a anunţat cu convingere.

— Numai pe patul armei şi trăgaci ? am mai întrebat.

A confirmat.

— Hait ! a aruncat Dan de la spatele meu.

— Nu hait, ci haide ! am mîrîit, întorcîndu-mă şi revenind în dormitor.

Fotograful continua să filmeze victima din unghiuri diferite, mai abitir ca un operator de la Hollywood. Ceilalţi doi ofiţeri munceau din greu, privindu-şi colegul cum se străduieşte să pună mîna pe un premiu Oscar pentru cameraman.

— Aveţi parafină ? i-am întrebat pe asistenţii „operatorului".

— Da, tovarăşe căpitan, a zis unul dintre ei.

— Fă-i o probă, am spus arătînd spre mîna în care victima ţinuse arma. Cînd a terminat — am continuat către al doilea criminalist —, amprentează-i victimei ambele mîini !

— De ce mai pierdem vremea degeaba ? Treaba asta se face oricum, la noi, înainte de necropsie ! a protestat medicul.

I-am făcut semn să aibă răbdare şi am părăsit camera. Cînd am ajuns în vestibul, am deschis uşa din dreapta. Am văzut o bucătărie şi m-am îndreptat spre uşa opusă. După ce am aprins lumina, am privit camera de baie. Am intrat şi m-am apropiat de poliţa de sticlă de deasupra lavaboului. M-am uitat la obiectele puse pe ea şi, fără să întorc capul, am zis :

— Dane, spune tipului care s-a ocupat de revolver să-şi ia trusa şi să poftească aici !

Cînd l-a adus, i-am arătat paharul de pe poliţă :

— În primul rînd, ridici impresiunile de pe el. Cînd termini, te ocupi şi de celelalte urme, am arătat spre robineţi şi rama căzii de baie.

Nu cred că l-a bucurat ordinul meu, dar s-a abţinut s-o spună. Probabil că, deşi tinerel, avea suficientă experienţă pentru a şti că nu-i sănătos să-ţi contrazici superiorii.

— Am terminat, m-a anunţat dactiloscopistul, cînd am revenit în dormitor, arătîndu-mi placa pe care ridicase impresiunile victimei.

— Grozav ! Dă fuguța în baie, unde-i colegul dumitale, și verificați pozitivarea ! Ce spune pelicula de parafină ? m-am adresat celuilalt ofițer.

— Apar urme de pulbere, a raportat scurt.

Am rămas paf.

— Te așteptai să-l fi lichidat altcineva ? a încercat Dan să înțeleagă de ce par atît de mirat.

— Dacă pe armă s-a găsit un singur rînd de impresiuni, și acelea fără suprapuneri, se impune concluzia că înainte de folosire a fost ștearsă cu o cîrpă, cu multă grijă. Și un sinucigaș, în mod firesc, se gîndește la cu totul altceva cînd s-a decis să-și zboare creierii...

— Parafina indică fără echivoc că propria lui mînă a apăsat pe trăgaci... Anomalia care vă intrigă s-ar putea explica prin însăși starea psihologică a sinucigașului, care-l determină să întreprindă acțiuni reflexe, subconștiente, a intervenit medicul legist, cu autoritatea profesiei lui.

— Așa cum e adevărat că sinucigașii sînt niște indivizi suficient de trăsniți pentru a îmbolnăvi de ficat organele de anchetă, regizîndu-și autosuprimarea astfel încît să treacă drept un omor, este tot atît de adevărat că și unii criminali se străduiesc să dea unui asasinat o aparență convingătoare de suicid, a grăit Dan, ca la carte.

Doctorul n-a mai avut timp să-i spună că teoria-i teorie, iar faptele-s fapte, deoarece a apărut dactiloscopistul pe care-l expediasem la baie.

— Tovarășe căpitan — m-a anunțat —, amprentele victimei coincid cu cele de pe paharul de apă de deasupra lavoarului. Mai sînt însă și altele, fără corespondent. Să le ridicăm ?

— Da, cu multă atenție.. Dealtfel, cam cu așa ceva l-am rugat pe colegul dumitale să se ocupe.

— Ne-am spus că, după identificarea victimei, nu mai este necesar... a încercat el să bată în retragere, diplomatic.

— E bine că v-ați gîndit la această posibilitate. Acum gîndiți-vă că am nevoie de toate impresiunile digitale care diferă de cele ale stăpînului apartamentului, i-am cerut în glumă, dar el a priceput că vorbesc serios.

— Credeți că este o mistificare ? și-a recăpătat graiul procurorul, care, după intrarea medicului legist și a cri-

minaliștilor în cameră, se retrăsese în colțul cel mai îndepărtat al încăperii și asistase tăcut ca un sfinx la cercetările noastre de rutină.

— Nu înțeleg întrebarea, am recunoscut, fără să mă rușinez.

— V-ați imaginat că s-a făcut o substituire de persoană ? Că victima ar putea să fie altcineva decît locatarul apartamentului ? și-a precizat întrebarea tînărul procuror.

— Trebuie să vă mărturisesc că exact la această posibilitate m-am gîndit. Chiar din primul moment. Oare puteam să nu iau în considerare o astfel de ipoteză, cînd, după starea în care i se află fizionomia, victima ar fi putut fi oricine ?

— Și care este concluzia la care ați ajuns ? a vrut să știe.

— Întrucît amprentele ridicate de pe obiectele intime ale locatarului coincid cu ale victimei, putem considera că într-adevăr avem de-a face cu Gigi Radu, adică persoana pe care intenționam s-o punem sub acuzația de a fi ucis patru persoane.

Cînd procurorul a vrut să vorbească, medicul legist i-a tăiat macaroana, înfuriat :

— Pe mine nu mă interesează raționamentele pe care le faceți ! Am și alte probleme de rezolvat. Vă rog să-mi dați autorizația să ridic cadavrul, a încheiat, cu ochii la procuror.

— De acord, tovarășe căpitan ? m-a consultat solicitatul.

— Ambulanța este jos ? m-am adresat doctorului.

— Sigur, de două ore ! A venit odată cu mine...

— În interesul anchetei, încă nu putem deplasa victima. Ambulanța să rămînă în stradă, și cînd va fi cazul îi vom chema noi pe brancardieri. Dumneavoastră n-aveți de ce să vă mai pierdeți vremea p-aici. Dacă n-aveți cu ce să vă deplasați, cereți uneia din mașinile noastre de serviciu care așteaptă la intrare să vă ducă unde doriți.

Mai întîi s-a încruntat, apoi, dîndu-și seama că nu-l iau peste picior, a întrebat pe un ton voit amical :

— Căpitane, eu lucrez de peste două decenii cu anchetatorii și m-am obișnuit să ghicesc ce le poate trece

prin cap într-un astfel de caz. Cu dumneata însă nu mi-a mers. Și nu din vina mea, ci a modului confuz în care conduci investigația. Lucrezi de curînd în branșă ?

Am clătinat capul pentru a-l asigura de contrariul. Era un om simpatic. Avea o mutrișoară à la Marin Moraru. Figura îi era atît de imobilă, de inexpresivă, încît dacă n-ar fi clipit, din cînd în cînd, aș fi putut crede că privesc pe unul din pensionarii galeriei figurilor de ceară Grévin, din Paris.

— Atunci cum este posibil să te mai gîndești la un omor, a arătat el spre patul unde zăcea victima, cînd pelicula de parafină arată că sinucigașul a mînuit arma ?

Dacă asta nu-i plăcuse doctorului, era în regulă. Nici mie nu-mi plăcuse, la început. Ulterior, apelînd la serviciul meningelor, am văzut lucrurile altfel.

— Doctore, în cazul nostru, proba cu parafină nu-i concludentă.

A făcut ochii mari, de parcă m-ar fi auzit susținînd teoria geocentristă de pe vremea Inchiziției.

— Știm în mod sigur că victima a mai tras cu arma în ultimele douăzeci și patru de ore. Astfel, urmele de pulbere relevate de pe mîna ei nu sînt cauzate, în mod obligatoriu, de suicid. Deci posibilitatea unui act criminal nu poate fi exclusă. Mai cu seamă atunci cînd impresiunile lăsate pe armă indică, ca certă, o astfel de posibilitate.

— Asta e cu totul altceva — s-a decis el să-mi zîmbească.

— Și acum ce intenționați să întreprindeți ? a întrebat procurorul, după plecarea legistului.

— Cu aprobarea dumneavoastră, să ne străduim să-l dibuim pe individul care a închis gura victimei.

— Probabil un complice, a intervenit Dan. Acum s-ar părea că există o explicație pentru alibiul prezentat de Gigi Radu cînd a fost ucis, la București, inspectorul de la Interpol. S-a lucrat ca în cursa cu ștafetă... Aceeași armă folosită de doi criminali.

Am aprobat :

— Iar cînd unul s-a compromis, celălalt a preferat să închidă gura complicelui care-l putea băga în cofă.

Procurorul a ridicat din umeri și mi-a spus că, întrucît eu am mai multă experiență în meserie, îmi lasă libertatea să acționez cum cred eu că este mai bine. A mai adăugat, cu mult bun-simț pentru un stagiar, că întrucît el nu mă poate ajuta, preferă să se întoarcă la Procuratură pentru a-și vedea de alte probleme, la care se pricepe.

L-am asigurat că îl voi ține la curent cu mersul anchetei și, în sfîrșit, terenul de vînătoare a rămas în exclusivitate pe mîna miliției.

După ce am strîns în living-room toate forțele pe care le aveam în subordine, am trecut la organizarea cercetării.

— Acum, pentru că sîntem membrii aceleiași familii, să ne apucăm de spălatul rufelor. Dumneata — m-am adresat fotografului, ți-ai terminat misiunea și te întorci la inspectorat. Dar nu cu mîna goală. Vei duce la cazierul judiciar impresiunile papilare ridicate de colegii dumitale. Nu se știe niciodată de unde sare iepurele... Poate dăm de vreo persoană cu cazier.

Ascultător, și-a luat „marfa" și a plecat.

— Care din voi se pricepe la descoperirea urmelor ? m-am adresat celor trei ofițeri care rămăseseră cu mine și Dan.

— Eu, a spus cel care se ocupase de revolver și, ulterior, de ridicarea amprentelor din baie.

— Dane, împreună cu dînșii — am arătat spre ceilalți doi ofițeri —, începi cercetarea în exterior pentru a încerca să obții tot ce se poate obține despre victimă. Vă împărțiți între voi sectoarele și audiați toate persoanele pe care le găsiți acasă. Trebuie să obțineți informații despre cei care-l vizitau. În mod special, mă interesează dacă azi-noapte, după ora zece și jumătate, au fost văzute persoane străine de imobil. În caz afirmativ, semnalmentele. La treabă ! Și dacă se poate repede.

În timp ce Dan și însoțitorii lui se îndreptau spre vestibul, eu și ofițerul pe care-l reținusem am intrat în dormitor.

Ne-am oprit lîngă pat și l-am privit. Firesc, victima nu profitase de absența noastră pentru a spăla putina. La fel și cearșaful de pat. Continua să fie răsucit, boțit și adunat spre mijlocul somierei.

Printr-o mișcare circulară a degetului indicator am arătat spre șlițul deschis al pantalonului de pijama și spre bluza acestuia, aruncată pe noptiera din stînga.

— Îmi dau solda pe o lună dacă ultimul vizitator n-a fost o femeie.

— La această posibilitate m-am gîndit și eu, tovarășe căpitan. Probabil că agresiunea s-a comis în momentul cînd victima se relaxa, după terminarea „show"-ului, m-a aprobat ofițerul criminalist.

— Perfect ! Lupa în mînă și relevarea a tot ce poate conduce la identificarea femeii ! l-am îndemnat.

Pentru a nu-l stingheri, și mai ales pentru a nu-mi pierde timpul, am trecut în cealaltă cameră și m-am apucat de o percheziție sistematică. Într-un sertar al bibliotecii am dat peste două cutii, din cartor, cu cartușe. Pe una scria : „50 Extra Cartridges, Calibre 45" și era nedesfăcută. Pe a doua scria același lucru, dar lipseau douăsprezece cartușe. Am luat de pe masă revolverul găsit în mîna victimei, am lăsat butoiașul să gliseze în exterior și i-am privit încărcătura. Șase cartușe din care numai unul utilizat. Am socotit pe degete : patru trase în Vorba, Marinache, Renard și Courcel, două trase de Gigi Radu în propria sa ușă și al șaptelea utilizat la „sinucidere". Plus cele cinci cartușe intacte : socoteală cinstită, inventar cinstit !

Am continuat să cotrobăi prin încăpere, însă n-am mai dibuit nimic interesant. Cînd am vrut să-mi continui cercetarea în bucătărie, am fost chemat de ofițerul criminalist în dormitor.

Ținea ceva într-o pensetă. M-am apropiat și i-am privit captura. Era un fir de păr blond-cenușiu, lung de aproximativ patruzeci de centimetri.

— Perechea lui am găsit-o în baie, încurcată într-o perie de cap, a zis el.

— Amprente digitale ?

— Da.

— Le-ai trimis la cazier ?

— Bineînțeles. Chiar vream să vă raportez că urmele găsite atît pe coada periei, cît și multe din cele ridicate de pe rama căzii de baie indicau degete mici : de copil, sau... a arătat firul de păr pe care-l ținea în pensetă.

— Mai ai de căutat ceva în această cameră ?

A răspuns negativ şi l-am chemat să participe la percheziţia din bucătărie şi baie. Operaţiunea s-a terminat cu concluzia că ne-am pierdut degeaba aproape zece minute. Revenind în living-room, mă gîndeam cu nostalgie la frigiderul din bucătărie, încărcat cu toate bunătăţile, inclusiv cîteva sticle de bere, şi la stomacul meu mai gol decît cutia de rezonanţă a unui violoncel. Deşi era aproape de ora şase după-amiază, nici un semn nu mă lăsa încă să cred că i-aş putea acorda prea curînd altceva decît mila mea. Şi o merita cu prisosinţă.

I-am cerut ofiţerului să ducă la laborator firele de păr găsite pentru a se stabili culoarea lor naturală. De asemenea, l-am rugat să-i trimită sus pe brancardieri, care aşteptau în stradă. Nu mai aveam nevoie de serviciile lui Gigi Radu. Cert, nici el de ale mele.

Cînd brancardierii se străduiau să scoată targa din casă, fără să piardă pe drum victima, s-a înapoiat din misiune primul cercetaş.

— Ei ? l-am luat repede în primire.

— Vecinii cu care am discutat n-au văzut azi-noapte nici o persoană străină prin imobil. În ceea ce priveşte vizitatorii victimei : bărbaţi şi femei, în număr restrîns. N-au putut furniza semnalmente.

I-am mulţumit pentru substanţialele informaţii culese şi l-am trimis la inspectorat. N-a insistat să mai rămînă. Probabil şi el era înfometat.

Curînd şi-au făcut apariţia Dan şi celălalt ofiţer. Ambii au raportat o situaţie similară cu cea constatată de colegul pe care l-au precedat. Victima trăia relativ retras. Totuşi au aflat şi ceva care se corobora cu constatarea ce-o făcusem în lipsa lor. Doi vecini văzuseră de cîteva ori prin imobil o femeie de statură potrivită, bine făcută, îmbrăcată cu mult gust. Avea un păr lung, blond-cenuşiu, şi purta ochelari de soare cu lentile mari, fie că era zi, fie că era noapte.

— Femeia de serviciu susţine că respectiva doamnă vine de mai bine de cinci ani în bloc şi că ar fi văzut-o de mai multe ori intrînd, imaginează-ţi, chiar în apartamentul lui Radu ! a completat Dan.

Le-am povestit despre cele două fire de păr găsite în apartament.

— Se coroborează cum nu se poate mai bine ! a remarcat Dan.

— De cînd nu mai sînt la modă mustăţile şi bărbile false, ochelarii cu lentile mari şi fumurii pot constitui un mijloc eficient pentru asigurarea anonimatului unei persoane care şi-l doreşte... am apreciat.

— Oare ce motive îl îndeamnă pe un anonim să-şi dorească să fie şi mai anonim ? m-a luat Dan cu binişorul, ca un părinte care vrea să verifice dacă fiul lui, student în ultimul an la Facultatea de matematică, a reuşit să afle cît fac doi şi cu doi.

Nu merita să-i mai răspund, aşa că m-am adresat dactiloscopistului, arătînd revolverul şi cele două cutii cu muniţii :

— Le duci la balistică. Să verifice dacă gloanţele culese din victime au fost trase cu această armă.

— Mai ai dubii ? s-a mirat Dan.

— Nu, dar regula-i regulă ! Acum să sigilăm apartamentul şi să ne evacuăm ! am decis.

Capitolul XVII

TRAVESTIRE ?

Bineînţeles că primul drum făcut de îndată ce am ieşit din imobil ne-a dus direct în cel mai apropiat restaurant. După ce am terminat de mîncat, ne-am privit cu infinit mai multă simpatie decît la părăsirea apartamentului lui Gigi Radu. Aş putea spune, chiar dacă exagerez niţel, că viaţa parcă începuse să capete o tentă mai roză.

— De unde o scoatem pe blondă ? a pus Dan degetul pe rană.

— Întrucît era combinată de cîţiva ani cu Radu, poate că n-o să fie greu s-o găsim în anturajul lui, m-am arătat eu încrezător.

— Posibil... Cu condiţia să putem stabili anturajul... a apreciat el, afişînd un optimism precar, în timp ce se juca cu bricheta.

— Dacă ar fi făcut parte din categoria femeilor care vizitează locuinţa unui bărbat o singură dată... şi la revedere, în mod sigur n-am fi avut nici o şansă s-o dibuim... Situaţia fiind însă diferită, vom începe prin a discuta cu colegii de întreprindere a lui Radu. Ajungem astfel la prietenii lui, şi aşa mai departe.

A sorbit din cafea, fără să facă vreun comentariu.

I-am urmat exemplul. Cafeaua era foarte proastă. Dezgustat, am îndepărtat-o demonstrativ.

— Prietena noastră, Viorica...

— A mea, nu a noastră ! m-a întrerupt, pentru a sublinia că în probleme personale nu admite socializare.

— Mă rog... am făcut un gest de toleranţă. M-am referit la tovarăşa secretară de la Întreprinderea „Pescarul". Ştii cumva dacă posedă o pereche de ochelari, cu lentile mari şi fumurii, de soare ?

A renunţat să se mai joace cu bricheta şi, privindu-mă încruntat pe sub arcade, a zis cu asprime :

— Nu văd legătura !

— Mă miră. A lucrat împreună cu Radu şi are părul lung, blond-cenuşiu, am spus, cu nonşalanţă.

— Şi Doina are un păr similar...

— Care Doina ? m-am făcut că plouă.

— Ştii bine ! Gazda răposatului Marinache...

— Aha, ai vrut să spui doamna Alexandru... m-am grăbit să-mi iau revanşa.

— Întocmai ! Şi ea se încadrează în semnalmentele vizitatoarei lui Radu, mi-a trîntit-o cu operativitate în nas.

— Semnalmentele s-ar putea să-i fie comune, că doar este o femeie deosebit de frumoasă, dar nu rezultă de nicăieri că îl cunoştea pe „sinucigaş".

— Aş ! a exclamat dispreţuitor. Dacă-l cunoştea pe Vorba, care a fost coleg cu Marinache, de ce nu l-ar fi cunoscut şi pe Radu ?

— Chelner ! Socoteala te rog — am profitat de faptul că respectivul tocmai naviga moţăind pe lîngă masa noastră.

Pe cînd ospătarul îşi aduna cifrele pe un carnet soios, mi-am spus plictisit că domnului Dan Simionescu i se atrofiase complet simţul umorului. E adevărat că nici pe mine nu m-a prea înghesuit în ultimele zile o înclinare deosebită către haz, dar m-am străduit să n-o arăt. Aşa cum fac şefii cînd vor să păstreze moralul subalternilor la o cotă acceptabilă.

*

* *

La ora nouă seara mă aflam la inspectorat împreună cu criminaliştii care participaseră la cercetarea locuinţei lui Gigi Radu.

— Ei, să auzim ce-a ieşit, i-am îndemnat eu. Mai întîi raportul balistic ?

— Arma găsită în mîna victimei a mai fost folosită pentru uciderea a încă patru persoane... a spus unul din ofiţeri, scoţînd un notes şi pregătindu-se să citească numele respectivelor victime.

— Cunoaştem, l-am întrerupt. Raportul dactiloscopic?

— Amprentele relevate din apartament nu sînt înregistrate la Evidenţa judiciară.

M-am uitat spre ofiţerul care se ocupase de firele de păr ridicate din apartamentul lui Radu.

— Cum e ? l-am îndemnat.

— Firele provin dintr-o perucă din nailon, a ridicat el din umeri, parcă vrînd să spună că nu-i vina lui dacă femeile recurg la un asemenea artificiu.

Deşi precizarea laboratorului nu m-a surprins, trebuie să mărturisesc că m-a indispus. Aş fi preferat ca în locul confirmării prezumţiilor mele să obţin semnalmentele reale ale femeii care-l vizitase pe Gigi Radu azi-noapte.

— Părul Vioricăi este natural, a ţinut Dan, satisfăcut, să mă informeze, după ce am părăsit inspectoratul.

— Ai ajuns atît de departe cu cercetarea „cazului" ? m-am prefăcut mirat.

— Nu trebuie neapărat să pui mîna pentru a-ţi da seama că...

L-am întrerupt, încreţindu-mi nasul dispreţuitor :

— Pînă nu faci tușeul unei stofe, nu poți să-ți dai seama dacă e confecționată din lînă, fir sintetic sau celofibră.

— Podoaba capilară a Doinei coincide ca vechime cu vîrsta ei ? a contraatacat Dan, sarcastic.

— Habar n-am.

— Chiar te gîndești cu seriozitate la Viorica ? a întrebat, împreunîndu-și sprîncenele pînă a format între el, deasupra rădăcinii nasului, o cută adîncă.

— E o întrebare pe care mi-ar fi plăcut să n-o formulezi. Oare n-ai remarcat chiar tu (cu o clarviziune care, mărturisesc, m-a surprins !) că de anonimat au nevoie numai persoanele care nu sînt anonime ?

După felul în care m-a privit, clipind cu repetiție, am înțeles că n-a înțeles ceea ce mie mi se părea ușor de înțeles.

— Atît Doina, cît și Viorica, nefiind căsătorite, n-aveau motive să se facă de nerecunoscut atunci cînd se duc la un bărbat acasă. Pricepi ? Femeia de care avem nevoie trebuie să fie măritată, ori (eu știu ?) poate o figură publică. Cum ar fi o actriță, o sportivă sau cam așa ceva. Totuși, mi se pare mai plauzibilă prima variantă. Aceea a unei femei căsătorite.

— Deci o soție adulteră. Asta pricep, deoarece, din cîte am auzit, istoria omenirii a mai consemnat vreo două-trei cazuri de infidelitate între soți. Poate patru, dar nu mai multe ! a zis glumind și a continuat : Totuși, motivul care a împins amanta lui Radu pînă la deghizare nu-l pricep...

Deși ajunsesem în fața hotelului, am continuat discuția lîngă intrare, pe trotuar.

— Aici este tot clenciul. Cînd o femeie începe să calce pe alături se teme de consecințe. Înfricoșată de ideea că ar putea fi văzută, este în stare să treacă prin fața locuinței unde este așteptată de mai multe ori, pînă își spune : „Fie ce-o fi !", și intră. Făcînd mai multe „vizite", se instalează sfînta rutină. Constatînd că Pămîntul nu numai că nu s-a oprit în loc, dar își păstrează chiar și sensul de rotație, trage concluzia că precauțiile anterioare sînt lipsite de obiect și renunță la ele. În cazul nostru, vizitatoarea lui Radu procedează anacronic. După mai bine de cinci ani,

cum ţi-a declarat femeia de serviciu, continuă să se ascundă îndărătul unor ochelari şi a unei peruci. De ce ?

— N-o fi cumva un bărbat în travesti ? s-a întrebat Dan.

— Nu. Ţinuta victimei şi aspectul aşternutului exclud o astfel de posibilitate.

— Pe vremea cînd lucram la „Mondenă", am avut o dată de-a face cu un tip care se purta în straiele sexului opus. Şi nu pentru că repeta rolul Coanei Chiriţa, a adăugat, într-un mod care indica cu precizie la ce categorie de indivizi se referă.

Afară începuse să plouă, şi trecătorii, care pînă atunci se plimbau pe bulevard agale, au început să alerge în căutarea unui adăpost.

— Este posibil să ai dreptate... am spus grăbindu-mă spre intrarea hotelului. N-ar strica să te duci la Moravuri, să vezi dacă au înregistrate astfel de specimene. În caz pozitiv, faci o listă şi te ocupi de ea. În paralel, eu merg pe varianta unei femei căsătorite din anturajul lui Gigi Radu.

Ajunşi în faţa biroului de recepţie, am cerut cheile camerelor noastre.

Coborînd din lift, cu speranţa că nu voi mai fi trezit în toiul nopţii, m-am despărţit de Dan şi mi-am urat cu toată sinceritatea un somn uşor şi fără vise pînă a doua zi dimineaţa.

Capitolul XVIII

ÎMI SCHIMB INTENŢIILE

E grozav să dormi o noapte întreagă neîntors. Aşa susţin cei care reuşesc să realizeze o astfel de performanţă. Din păcate, eu nu fac parte din grupul acestor entuziaşti.

Deşi dărîmat de somn, în clipa cînd mă simţeam alunecînd uşor peste graniţa împărăţiei lui Morfeu, mi-a zburat gîndul la protagoniştii dramei ce se consuma sub ochii mei de aproape o săptămînă. N-am insistat însă prea mult asupra rolului pe care-l jucaseră, deoarece oricum erau morţi. Iar mie îmi trebuia un asasin în viaţă. Aşa că imaginaţia mea a mai făcut un pas şi am revăzut în viteză şi personajele auxiliare implicate în afacere. A fost suficient. Simultan cu pulverizarea somnului în care-mi pusesem atîtea speranţe, am aprins veioza de pe noptieră şi mi-am privit ceasul. Era unsprezece şi jumătate. Nu era cea mai nimerită oră pentru a face vizite. Am stins lumina şi m-am străduit să dorm. Tentativa a avut un rezultat mai mult decît submediocru. Pînă la ziuă, mi-am mai privit ceasul de cîteva ori. Abia spre dimineaţă m-a cuprins somnul, însă fără să pot profita de el, deoarece a trebuit să mă scol şi să-i deschid lui Dan, care suna la uşă ca un perceptor :

— Îi tragi la aghioase ca-n concediu ! a glumit el.

— În timp ce eu mă spăl şi mă îmbrac, du-te jos şi comandă cafelele, i-am cerut, pornind spre baie.

Un sfert de oră mai tîrziu, în timp ce ne sorbeam cafelele, i-am povestit ce-mi trecuse prin cap în toiul nopţii. Cînd am terminat *story*-ul, a rămas ţuţ.

— Fantastic ! a exclamat el, cînd şi-a regăsit graiul.

Am ridicat din umeri. În meseria noastră totul este fantastic, la început. Apoi, cu timpul, fantasticul, chiar dacă nu se transformă în banal, nu mai surprinde cine ştie ce. La fel cum se întîmplă unui copil care merge pentru prima dată în lumea minunată a bîlciului, ca, ulterior, crescînd, să se mire de ceea ce l-a putut impresiona atît de puternic altădată.

— Şi mobilul ?

— Aş vrea să-l cunosc şi eu, am afirmat cu toată sinceritatea.

— Azi sau mîine trebuie să sosească emisarul Interpolului.

— Fă rost de pîine şi sare, să-l primim conform tradiţiei, am zis cu indiferenţă.

— S-ar putea ca o discuţie cu el să lămurească cauzele care au provocat hecatomba din ultima săptămînă.

— S-ar putea... Dacă am fi cunoscut mobilul, am fi ajuns mai demult la criminal, şi ar fi fost grozav. Fiind însă lipsiţi de un răspuns la întrebarea cui prodest, a trebuit să orbecăim în întuneric. Iar acum, cînd această enervantă bîjbîială mi-a permis (în sfîrşit !) să-l dibuiesc pe autor, să mă opresc din cursă, ca la leapşa, pentru a aştepta să mi se precizeze mobilul ? Nici prin gînd nu-mi trece ! Dacă l-am înşfăcat pe criminal, mobilul iese singur la iveală, am spus, sorbind ultima picătură de cafea şi ridicîndu-mă de la masă.

Cîteva minute mai tîrziu, maşina de serviciu, care ca de obicei ne aştepta cuminţică în faţa hotelului, ne-a depus la intrarea procuraturii.

După zece minute de argumentare, am reuşit să-l conving pe procurorul care participase la descinderea din apartamentul lui Gigi Radu să ne însoţească.

* * *

Cînd s-a oprit ascensorul şi am deschis portiera metalică, am văzut-o pe doamna Vorba. Aştepta liftul pentru a coborî cu el. De data asta era uşor fardată. Atît cît să fie de-a dreptul seducătoare, în ciuda doliului pe care-l arbora.

— Sărut mîna. Doamna Vorba şi procurorul Victor Marin — am făcut prezentările.

Cînd a dat cu ochii de noi, s-a arătat surprinsă. Şi unei femei frumoase îi stă bine oricum, chiar şi cînd e luată pe neaşteptate. Mai cu seamă atunci cînd este înconjurată de mireasma unui parfum subţire, străin. Dacă toate văduvele ar fi arătat ca ea, Pămîntul ar fi putut deveni un paradis al bărbaţilor ; situaţie care ar fi compromis însă instituţia mariajului. În mod sigur !

Şi-a înclinat capul cu un gest maiestuos şi a întrebat :

— La mine aţi venit ?

— Da, tovarăşul procuror doreşte să clarifice cîteva aspecte legate de soarta avută de soţul dumneavoastră — am făcut eu introducerea.

— Tocmai plecam după cumpărături, a zis, nemulțumită, arătîndu-ne sacoșa elegantă pe care o avea în mînă, o imitație reușită din piele de căprioară.

— Ne pare rău că trebuie să vă întoarcem din drum... a reușit să îngîime procurorul, privind-o de să amețească.

Stagiar-stagiar, dar știa ce înseamnă o femeie foarte femeie.

— Vă rog să poftiți, s-a decis, cu bruscheță, deschizîndu-și poșeta în căutarea cheilor și pornind spre ușa apartamentului ei.

După ce a deschis-o, am intrat. Ea înaintea noastră, supărată, și procurorul în spatele ei, cu privirea fixată pe gleznele din fața lui.

Am luat loc pe scaunele care împresurau masa de culoarea abanosului din sufragerie. În fața doamnei Vorba, pe masă, se afla un pachet aproape gol de Pall Mall și o brichetă neagră, cu gaz. În apropiere, o scrumieră care deborda de chiștoace.

— Am o grămadă de treburi de rezolvat și v-aș ruga să nu mă reținеți mai mult decît este strict necesar, ne-a invitat doamna Vorba.

— Am să caut să termin cît mai repede, a asigurat-o procurorul, deschizîndu-și agenda la pagina unde-și notase problemele pe care i le semnalasem în biroul lui, cînd l-am convins să ne acompanieze.

Dar nu s-a orientat după ele. Mai întîi a început s-o chestioneze cu privire la cunoștințele familiei și, în mod special, ale soțului ei. Răspunsul n-a diferit de cel pe care mi-l dăduse și mie, cu cîteva zile mai înainte, cînd am mai avut o dată posibilitatea s-o admir. Au urmat întrebările cu privire la modul cum și-a petrecut ultimele zile, insistînd în mod voalat asupra momentelor în care s-au comis ultimele omoruri.

Stenograma pe care o înregistra Dan era asemănătoare cu cea consemnată anterior.

— Acum am să vă rog să precizați modul în care v-ați petrecut timpul luni, s-a decis procurorul să treacă la problemele pe care-l rugasem să le noteze pentru interogatoriu.

Doamna Vorba s-a încruntat, atentă să nu facă riduri, a scos o țigară din pachetul de Pall Mall și a aprins-o

printr-un gest rapid, apoi, după ce a tras un fum, a întrebat uşor ironică :

— E atît de important pentru dumneavoastră ?

— Deşi este o chestiune pur formală, sîntem nevoiţi să ţinem seama de ea, a explicat procurorul, ceea ce demonstra că, deşi nu era încă obişnuit cu prezenţa cadavrelor, nu trăsese chiulul la cursurile de criminalistică.

— Am fost la soţul meu, la cimitir, şi i-am dus cîteva flori, a spus, făcînd un gest de resemnare.

— Dimineaţa ?

— Nu, după-amiază ! a zis apăsat, printre dinţi.

Am privit-o din nou cu admiraţie. Se spune că o femeie frumoasă rămîne frumoasă în orice împrejurare, mai puţin aceea în care este enervată. Doamnei Vorba nu i-a păsat de ceea ce ştiam eu că se spune, şi a continuat să rămînă seducătoare.

— La ce oră v-aţi înapoiat acasă ? am întrebat eu, pentru a-l lăsa pe procuror să-şi mai arunce privirea pe notes.

A întors capul spre mine şi m-a privit de parcă s-ar fi întrebat cînd şi de unde am mai apărut şi eu. Cînd buzele cărnoase şi frumoase i s-au rotunjit pentru a-mi răspunde, soneria a zbîrnîit de două ori lung, cu insistenţă.

— Ce mod de a se suna ?! a zis, smucindu-se din scaun şi pornind lansată către vestibul.

— Plata luminii, vă rog... s-a auzit o voce răguşită, după ce s-a deschis uşa de la intrare.

— Unde ai învăţat să suni în felul ăsta, domle ! s-a răstit doamna Vorba.

— Vă rog să mă scuzaţi, dă' n-am ce face... Am de vizitat mii de abonaţi. Unii sînt acasă, alţii nu. Care-i acasă răspunde, care nu, la revedere. Bag nota de plată sub uşă... şi plata se face la sediu. Aveţi bani să plătiţi ? a vrut să ştie încasatorul, dovedind astfel că la cursurile de reciclare i s-a predat şi despre eficienţa zicalei „time is money".

— Un moment, am auzit glasul gazdei.

Cînd a intrat în sufragerie, ţinea în mînă o fiţuică. A deschis una din servante, a tras un sertar şi a scos o hîrtie albăstruie de o sută de lei.

Am lăsat-o să iasă în vestibul și, fără nici o remușcare, am apucat pachetul de Pall Mall de oolțuri și am trasă cămașa de celofan. Am pus la loc pachetul cu țigări, iar ambalajul subtilizat a nimerit direct în deschizătura portofelului meu, care, la rîndul său, a revenit în buzunarul interior al sacoului, de unde-l scosesem.

Procurorul mi-a urmărit gesturile cu ochii mari, probabil spunîndu-și că dacă și-ar fi băgat mîna în foc pentru mine că nu-s cleptoman, și-ar fi calcinat-o pînă la umăr. Dan, impasibil, și-a vîrît mîna în buzunarul lateral al hainei sale, a scos un pachet de Kent, a tras cămașa de celofan și mi-a înmînat-o, lăsînd apoi țigările să-i alunece înapoi, în buzunar.

După ce doamna Vorba l-a expediat pe încasator și a revenit în cameră, ținînd în mînă cîteva bancnote de cinci lei și chitanța de plată, eu mă jucam cu pachetul ei de țigări, împingîndu-l cu degetul într-o cursă imaginară de automobile. Deasupra scrumierei încărcate cu filtre de țigară trona cocoloșul pe care-l făcusem din ambalajul de celofan primit de la Dan.

— Dacă doriți, vă rog să vă serviți, m-a poftit amfitrioana.

— Vă mulțumesc, mi-am stabilit o cotă diurnă de țigări și, deocamdată, mă străduiesc să n-o depășesc.

— Am încercat și eu să mă las de fumat, de cîteva ori, dar... a zis, lăsîndu-și capul spre umărul stîng, într-un gest care simboliza nereușita, apoi s-a uitat la ceasul pe care-l purta cu brățara întoarsă spre interiorul încheieturii mîinii.

— Rămăsese să ne spuneți cînd v-ați înapoiat acasă de la mormîntul soțului, i-am amintit, pricepînd că dorește să scape mai repede de noi.

— Cînd s-a întunecat. Spre ora șapte, șapte și jumătate... a spus, trăgînd ușor pe nas ca și cum amintirea cimitirului i-ar fi inspirat dorința de a fabrica niscaiva lacrimi.

— Ulterior ați mai ieșit din casă ? am zis repede, pentru a o împiedica să deterioreze aspectul splendizilor ei ochi.

— Am dorit s-o fac astăzi, cînd m-aţi întors dumneavoastră din drum, a spus, fără să-şi modifice fizionomia cu vreun zîmbet, fie el cît de firav.

— Vă cerem scuze încă o dată, a intervenit procurorul. Însă trebuie să ne facem datoria. Dealtfel, sînt convins că şi dumneavoastră doriţi să-l descoperim pe ucigaş...

— Bineînţeles ! Însă nu aici, discutînd cu mine, veţi reuşi să-l prindeţi pe asasin, a făcut un nou gest de nerăbdare.

— Ne puteţi spune dumneavoastră adresa lui ? am întrebat, cu o nevinovăţie mai nevinovată ca a unui nevinovat.

— Ce vreţi să spuneţi ? a zis, scurt, aruncîndu-mi o privire care ar fi putut să congeleze chiar şi Gulfstreamul, pe tot parcursul lui.

— Asasinul poate fi depistat numai cu ajutorul persoanelor care au cunoscut victima. Întrucît criminalul n-a picat de pe lună, ci a făcut parte din anturajul soţului dumneavoastră, noi ne punem multă nădejde în informaţiile pe care ni le-aţi putea furniza, am manevrat uşor, constatînd că întrebarea mea, vădit aluzivă, n-a stîrnit reacţia violentă pe care o prevăzusem.

— La discuţia anterioară, v-am spus tot ce ştiam. Vreţi s-o luăm de la început ? Fie, vă ascult... a zis, scoţînd cu un gest de resemnare o nouă ţigară din pachetul de Pall Mall.

— I-aţi cunoscut pe colegii de muncă ai soţului dumneavoastră ? am întrebat, după ce i-am aprins ţigara cu bricheta ei.

— Aproximativ. Cu ani în urmă se organizau la întreprindere nişte serate dansante. Cu aceste ocazii mi-au fost prezentate multe persoane, a răspuns cu indiferenţă.

— Despre Gigi Radu ce ne puteţi spune ? a vrut să ştie procurorul.

— Gigi Radu ? a repetat ea.

— Îl cunoaşteţi ?

A ridicat din umeri şi a clătinat capul.

— Şi el era coleg cu soţul dumneavoastră, am informat-o.

— Posibil, însă nu-mi amintesc de el. Ionel, aşa cum v-am spus, mi-a prezentat mulţi colegi de-ai lui... Nu

numai că nu le-am putut reţine numele la toţi, dar chiar şi dacă i-aş vedea pe stradă sînt convinsă că pe cei mai mulţi dintre ei nici n-aş fi în stare să-i recunosc. Ştiţi doar cum e la o serată... Este imposibil să reţii numele a zecilor de oameni cu care dai mîna. Acordaţi o importanţă deosebită acestui Gigi Radu ?

— S-a sinucis aseară, a zis procurorul, respectînd planul de audiere pe care-l stabilisem la el în birou.

— Sinucis ?! s-a arătat ea surprinsă, dar nu mai mult decît atunci cînd afli de suicidul unui necunoscut ! Era un om tînăr ?

— În jur de patruzeci de ani. Sînteţi constănţeancă ? am întrebat eu.

— De aproximativ zece ani. Cînd am terminat Institutul de Cultură Fizică, am fost repartizată aici ca antrenoare de volei. Totodată, fiind şi titulară în echipa oraşului.

— Sportivă ? Bravo ! am zis admirativ. Acum se explică linia şi supleţea pe care le aveţi — am complimentat, de astă dată total obiectiv.

Mi-a mulţumit cu un zîmbet uşor, economic. Era primul pe care reuşise să-l arboreze de cînd o cunoşteam. Şi, deşi nu rezulta dintr-o spontaneitate prea spontană, îi stătea destul de bine cu el.

— Atunci nu se poate să nu vă amintiţi de Gigi Radu, doar a fost mulţi ani răsfăţatul oraşului, ca fotbalist, a spus Dan, ca un profesor care vrea să ajute un elev să treacă onorabil examenul.

S-a uitat la Dan, parcă fără să-l vadă.

— Era un bărbat blond ? s-a decis să întrebe, ezitînd.

Colaboratorul meu a confirmat.

— Îmi amintesc de el... foarte vag. După ce soţul meu mi l-a recomandat, a spus despre el că a fost un mare fotbalist. Cînd am făcut cunoştinţă cu el, nu mai juca... Pare-mi-se că s-a lăsat de sport din cauza băuturii. Ce l-a determinat să se sinucidă ? a întors ea capul spre mine.

— Ce putea să mai facă, cînd şi-a dat seama că arestarea lui este iminentă ? am răspuns, ridicînd braţele lateral, cu stîngăcia unui actor debutant într-o trupă de teatru amator.

— Cum ? El l-a ucis pe Ionel ? ! a exclamat siderată.

Am confirmat.

— Bine, dar pentru ce ?

— Acest răspuns speram să-l putem obține de la dumneavoastră. Cum însă nici nu-l cunoașteți bine... am zis, cu dezamăgirea unui fraier care, folosind un „fix", și-a pariat întreaga chenzină pe o mîrțoagă care a ajuns la potou pe ultimul loc, un sfert de oră după terminarea cursei.

— N-ar fi exclus să fi fost un țicnit, a apreciat Dan, dovedind astfel că mi-a sesizat intenția de a înlocui ofensiva preconizată cu o retragere elastică, temporară.

Procurorul își privea cu obstinație palmele așezate una peste cealaltă, pe masă. Cred că era supărat pe mine.

— Doamnă Vorba, ne pare rău că v-am răpit timpul, am zis, ridicîndu-mă de pe scaun.

Gazda noastră mi-a primit scuzele cu toată înțelegerea. Adăugînd, în timp ce ne despărțeam în fața apartamentului ei, că și ei îi pare rău că nu ne-a putut ajuta.

*

* *

— Tovarășe căpitan, a început cu reproș procurorul, cînd am ajuns în stradă, am înțeles că sînt invitat la efectuarea unei percheziții domiciliare și...

— Ați înțeles perfect. Aceasta mi-a fost intenția, am zis, deschizînd portiera din spate a mașinii, invitîndu-l să intre și apoi luînd loc lîngă el.

Cînd Dan s-a așezat în față, lîngă șofer, m-am adresat ultimului :

— Mergi înainte o sută de metri, te întorci pe stînga și oprești la distanța de supraveghere a intrării imobilului de unde am ieșit.

Procurorul mă privea atît de tăcut, încît mi-am zis că ar fi mai bine (pentru mine) dacă aș renunța să mai întind ața.

— În primul rînd, bănuiala mea se bazează numai pe prezumții. Iar în al doilea rînd, înclin să cred că percheziția pe care v-am rugat s-o autorizați nu s-ar fi soldat cu nici un rezultat...

— Şi m-aţi cărat aici pentru a-mi vorbi despre nişte supoziţii în care nu credeţi nici dumneavoastră ? şi-a arătat colţii tinerelul.

— Percheziţia urmărea descoperirea celor două elemente incriminatorii : o pereche de ochelari de soare şi o perucă. La ce concluzie ajungeam dacă nu le găseam ?

— Mda... Ori că nu ea este persoana căutată, ori că n-a putut fi atît de proastă încît să păstreze corpurile delicte... a sfîrşit el prin a mă aproba.

— Aşa-i. La asta m-am gîndit şi eu după ce am început discuţia cu suspecta. Dacă într-adevăr ea este persoana care l-a suprimat pe Gigi Radu, trebuie să fie suficient de rafinată pentru a nu ne lăsa sub nas dovezile prin care putea fi pusă sub acuzare.

— Ce preconizaţi să întreprindeţi ?

— Am impresiunile ei papilare, am zis, punînd palma lîngă reverul din dreapta al hainei, unde se afla portofelul în care vîrîsem celofanul luat de pe pachetul de ţigări Pall Mall. Dacă sînt identice cu cele ridicate din locuinţa lui Radu, s-a ars. Mai cu seamă că a susţinut, şi în faţa dumneavoastră, că nu l-a cunoscut pe „sinucigaş".

— Şi dacă din amprente nu iese nimic ?

— Toată satisfacţia va fi de partea mea. Bănuielile care m-au animat nu vor jigni un cetăţean onest şi, totodată, voi avea posibilitatea să constat că investigaţia mea a deraiat...

Am tăcut, deoarece am văzut-o pe doamna Vorba ieşind din imobilul pe care-l supravegheam. Cu sacoşa din imitaţie de piele de căprioară în mînă, a pornit-o voinicește spre partea stîngă a străzii, întorcîndu-ne astfel spatele. Taiorul şi fusta, bine mulate, puneau în evidenţă perfecţiunea formelor şi picioarele, deşi îmbrăcate cu ciorapi negri, erau mai formidabile ca cele ale celebrelor superstaruri de la firma a cărei emblemă este un leu care îşi face numărul spunînd : Hau... Hau... Hau...

— E obiectivul tău, i-am spus lui Dan.

Cînd a deschis portiera să coboare, am mai adăugat :

— Nu eşti obligat să-i atragi atenţia că este filată !

M-a privit dezgustat, a trîntit portiera şi a plecat după cucoană.

— Speraţi să obţineţi ceva prin urmărire ? a întrebat procurorul.

— Fără optimism nu poţi fi anchetator, şi mie îmi place să cred că sînt... optimist.

— Este imposibil ca vizita noastră să n-o fi alertat suficient de mult pentru a evita paşii compromiţători.

— M-am străduit s-o fac să creadă că prin dispariţia lui Gigi Radu cazul va fi închis. Aceasta fiind dealtfel varianta pe care a dorit chiar ea s-o acrediteze. Admiţînd că n-am reuşit să fiu suficient de persuasiv, cu atît mai bine. Am agitat-o şi nu-i exclus să se manifeste în consecinţă, cu o nervozitate care să-i distragă atenţia de la precauţiile pe care a ştiut să le ia pînă acum.

Procurorul şi-a pendulat capul într-un mod care demonstra că elocvenţa mea n-a fost cine ştie ce de convingătoare. Întrucît nici eu nu credeam în supoziţiile pe care le fabricasem, m-am abţinut de la o argumentare suplimentară şi m-am adresat şoferului :

— Porneşte maşina, te rog. Mai întîi ne oprim la procuratură.

Capitolul XIX

SUBSTITUIREA

Ajuns la inspectorat, m-am dus oblu la serviciul dactiloscopic şi am lăsat pelicula de celofan subtilizată de la pachetul de ţigări al doamnei Vorba. Apoi am pornit spre biroul maiorului Stoica. Am avut fler. N-a ezitat să-mi ofere o cafea, cu speranţa că-i furnizez niscaiva relaţii mai optimiste despre mersul anchetei.

În timp ce mă gîndeam la cafeaua comandată la bufet, ca un beduin la o gură de apă rece, după ce a străbătut jumătate din Sahara cu plosca goală, a sunat telefonul.

Stoica a ridicat receptorul, a ascultat și l-a întins spre mine. Era Dan. M-a informat unde se află.

Cînd am închis, l-am rugat pe Stoica să trimită după colegul meu niște oameni pricepuți în filaj.

— Cu ce scop ? s-a arătat el curios ca o femeie curioasă.

— Trimite-i repede. Vei afla.

După ce mi-a executat dorința, apelînd la serviciile telefonului, am început să-i povestesc scenariul. Aveam chef s-o fac, deoarece între timp sosiseră și cafelele.

Mi-a ascultat repertoriul, fără să mă întrerupă. Dînd din cînd în cînd din cap, aprobator.

— Tot ce mi-ai spus este bine însăilat, dar numai însăilat ! Cum intenționezi să-ți materializezi supozițiile ? a întrebat, după ce i-am arătat palmele în cunoscutul gest : „Asta-i !".

N-a trebuit să-i mai spun că exact o astfel de întrebare mă preocupă și pe mine. S-a auzit o scurtă bătaie în ușă și a apărut dactiloscopistul căruia îi încredințasem, cu puțin timp înainte, învelișul de celofan subtilizat de la doamna Vorba.

— Ei ? am zis, privindu-l de parcă el ar fi fost un colac de salvare, iar eu înecatul care scoate pentru ultima oară capul la suprafața apei.

— Pozitiv, tovarășe căpitan, a răspuns, zîmbind satisfăcut.

Încordarea care mă îndreptase în capul oaselor, de parcă aș fi înghițit o umbrelă (închisă), a cedat și, relaxat, m-am sprijinit din nou de spătarul scaunului.

— Indubitabil ? am întrebat, încă neîncrezător, deoarece știam că frumosul cu cît este mai frumos, cu atît este mai puțin real.

— Conform normelor internaționale, unsprezece-douăsprezece puncte de coincidență exclus orice risc de confuzie. Eu am găsit douăzeci și unu. Am considerat că este absurd să-mi mai pierd timpul căutînd și altele. Doriți totuși să continui ?

Am clătinat capul. La douăzeci şi unu de puncte de coincidenţă, pentru a mai găsi o persoană cu aceleaşi impresiuni digitale, ar fi trebuit ca Pămîntul să aibă de o mie de ori mai mulţi locuitori decît înregistrează statistica O.N.U.

— Despre ce vorbiţi ? a vrut să ştie Stoica.

I-am povestit despre modul în care obţinusem amprentele digitale ale doamnei Vorba. Apoi i-am spus şi cu ce scop le dădusem serviciului dactiloscopic.

— Formidabil ! a izbucnit el. Aşa pleaşcă mai rar ! Cazul s-a rezolvat, a conchis bucuros.

— Era şi timpul, am apreciat cu un oftat de uşurare, şi mi-am privit ceasul. Era ora unu fără cîteva minute.

M-am ridicat de pe scaun şi am spus că mă duc să trag cortina după ultimul act al piesei la care asistasem ca spectator timp de o săptămînă.

*
* *

Cînd coboram scara inspectoratului, l-am întîlnit pe Dan. Intenţiona să urce, însă văzîndu-mă, firesc, n-a mai fost cazul.

— Ei ? l-am îndemnat, luîndu-l de braţ şi pornind spre ieşire.

— M-am ţinut după ea aproape o oră, pînă şi-a umplut sacoşa cu diferite produse alimentare. Ultimul drum l-a făcut la magazinul universal, de unde a cumpărat o sticlă de colonie. După aceea, direct acasă.

— A stat de vorbă cu cineva ?

— Numai la raionul de parfumerie. A schimbat cîteva cuvinte cu un tip. Nu părea însă să-l cunoască. Ar fi putut fi o discuţie banală referitoare la ceea ce se putea cumpăra sau, poate, o încercare de acostare din partea domnului respectiv. Ţinînd seama de calităţile fizice ale doamnei Vorba, aş fi gata să susţin că cea mai întemeiată variantă este ultima.

Ajunşi lîngă maşină, ne-am urcat şi i-am spus şoferului să pornească spre procuratură.

— Apoi ?

— Apoi ce ? a replicat Dan.

— Ce-a făcut după ce și-a cumpărat colonia ?

— Ți-am spus, s-a înapoiat acasă.

— Crezi că ai fost remarcat ?

— Aș spune că nu m-a văzut, a răspuns printr-o ridicare din umeri. Am urmărit-o de la distanță. Dealtfel, pentru înlăturarea acestui risc te-am rugat să mă înlocuiești cu niște oameni pe care ea să nu-i cunoască. Cînd au venit, le-am explicat ce au de făcut și iată-mă !

*
* *

Procurorul Victor Marin avea în fața lui, pe birou, un dosar stufos și extrăgea ceva pe o coală de hîrtie. Probabil că-și pregătea un rechizitoriu. Zîmbea de unul singur. Cred că-i plăcea teribil treaba pe care o făcea.

Cînd ne-a auzit intrînd, a ridicat capul spre noi. După felul cum s-a indispus dînd cu ochii de mine, mai mult ca sigur că s-ar fi bucurat grozav dacă spiritul lui H. G. Wells ar fi intervenit pentru a mă transforma în faimosul său personaj invizibil.

— S-a întîmplat ceva, tovarășe căpitan ? a întrebat cu un aer de resemnare.

Nu eram nici mirat și nici surprins că se săturase de buclucurile în care știam să-l vîr cu o abilitate pe care nu mi-o putea contesta nimeni.

Cu o singură frază, i-am redat optimismul. Cu gesturi grăbite s-a ridicat dindărătul biroului, a vîrît coala de hîrtie acolo unde era deschis dosarul și l-a închis..

*
* *

Cînd am intrat pe strada indicată șoferului, l-am zărit pe unul dintre băieții de la judiciar. Se uita într-o vitrină cu galanterie de damă, la vreo cincizeci de metri de intrarea imobilului în care locuia doamna Vorba. În partea opusă clădirii respective se afla un autoturism anodin, al cărui șofer anodin stătea la volan, citind un ziar anodin. N-am avut nici o îndoială că autovehiculul este trecut în inventarul materialului rulant al miliției constănțene.

După ce am coborît din mașină, băiatul care examina cu multă atenție sutienele, portjartierele și furourile viu colorate, de parcă ar fi fost gata-gata să intre în magazin pentru a-și înnoi lenjeria de corp, a întors capul spre mine și mi-a transmis un discret semn de negație.

Am înțeles că doamna n-a mai ieșit din casă.

Împreună cu procurorul și Dan am intrat în clădire și ne-am îndreptat spre lift.

Ajunși în fața apartamentului, am sunat. Am repetat gestul de mai multe ori. Rezultatul a rămas însă același. Soneria suna așa cum sună o sonerie într-o casă goală.

Nu mi-a plăcut indiferența care ne întîmpina, chiar deloc. Le-am spus însoțitorilor mei să rămînă în fața ușii, iar eu am pornit spre scări. N-am mai stat să aștept liftul. Am simțit că a venit momentul să acționez repede.

Ajuns în stradă, i-am văzut pe colaboratorii mei. Șoferul continua să citească ziarul pe care-l așternuse peste volan. O făcea cu atîta convingere, încît nu m-ar fi surprins prea mult dacă ar fi reușit să recite la un cenaclu literar conținutul gazetei, de la titlu pînă la ultima pagină, unde este consemnată adresa redacției. Celălalt, cu o indiscutabilă perseverență, privea vitrina cu lenjerie de damă, cu aerul că încă nu s-a decis asupra culorii furoului pe care și-l va face cadou.

Deși nu acordaseră nici o atenție revenirii mele în stradă, n-au ezitat să se îndrepte spre mine cînd degetul arătător de la mîna dreaptă mi s-a îndoit cu repetiție.

— Sînteți convinși că n-a părăsit imobilul ?

M-au asigurat că sînt foarte convinși.

— Imobilul nu are și o altă ieșire ?

— Nu, tovarășe căpitan ! a protestat cel care studiase vitrina magazinului de peste drum. Într-o misiune de urmărire prima acțiune constă în stabilirea numărului de ieșiri a imobilului supravegheat. Aceasta este unica — a arătat spre cea în fața căreia discutam.

— Aveți tot ce vă trebuie pentru descuiatul unei uși ?

Ofițerul care fusese pe post de șofer anodin, confirmînd, s-a dus să deschidă portbagajul autoturismului. Cînd a revenit ținea în mînă o cutie metalică cu mîner, în genul servietei tip „diplomat".

— Tovarășe procuror, am zis, cînd am revenit în fața apartamentului, unde-l lăsasem cu Dan, vă rog să fiți de acord cu o descindere. Doamna Vorba n-a părăsit imobilul.

Deși ar fi putut să-mi refuze aprobarea, argumentînd că locatara ar putea fi în vizită la vreo vecină din clădire, n-a făcut-o. Probabil că modul în care-mi formulasem cererea s-a însumat cu propriile lui temeri.

Cînd ofițerul-șofer-lăcătuș a reușit să potrivească în yale una din cheile trusei, am deschis ușa și am intrat.

Din vestibul, m-am uitat prin ușa deschisă a bucătăriei. În afara unei sacoșe din imitație de piele de căprioară, agățată de spătarul unui scaun, și a mai multor pachete de produse alimentare puse pe masă, nimic care să rețină atenția.

În sufragerie, idem. Am intrat în dormitor. Era foarte frumos mobilat. De obicei, dormitoarele sînt cele care indică o plecare precipitată. Ordinea care domnea însă peste tot excludea, aparent, posibilitatea ca păsărica să-și fi luat zborul din cuib.

Oarecum dezorientat, am privit spre cea de a doua ușă a dormitorului. Prezumtiv, îndărătul ei trebuia să se afle camera de baie.

Ar fi avut un haz grozav ca doamna Vorba, făcîndu-și duș, să nu fi auzit soneria. În afara plăcerii de a o vedea complet goală, ceea ce nu putea fi decît desfătător pentru ochii mei obligați de meserie să vadă mereu fapte odioase, ar fi urmat un raport către șefii mei și, astfel, aș fi ajuns urgent un foarte capabil agent de circulație, într-o mică localitate de graniță.

Pentru a repara ireparabilul, am bătut în ușa respectivă. Cum dinăuntru n-a venit nici o invitație, și nici dușul nu se auzea funcționînd, am deschis ușa pînă la perete.

Am văzut o cameră de baie foarte frumos amenajată. Era pardosită cu un mozaic din plăcuțe dreptunghiulare, albe și negre, dispuse după arhitectura tablei de șah. Pereții și cada semiîngropată erau îmbrăcați într-o faianță bleu, în nuanță cu lavoarul instalat la peretele din dreapta și scaunul WC montat în partea opusă. Robinetele cromate luceau, iar prin fereastra de deasupra căzii de baie vedeam crucea și turla unei biserici.

Doamna Vorba zăcea prăvălită pe podeaua de mozaic, cu fața în jos ; călcîiele spre ușa de unde o priveam și capul lîngă cada de baie, la distanță egală de extremitățile acesteia. Era îmbrăcată cu un capot vernil, ridicat deasupra coapselor și strîns ca un burduf de acordeon peste ceafă și cap. Cada de baie, în dreptul locului unde se afla capul victimei, era plină de sînge atît spre interior, cît și spre exterior. Starea de fluiditate a sîngelui indica o prezență recentă. Cel mult o jumătate de oră.

În primul moment m-am gîndit la un frate geamăn al Smith-Wesson-ului găsit la Gigi Radu, dar pereții și geamul ferestrei închise nu purtau urmele impactului cu glonțul. Am pășit cu grijă pe mozaic și, aplecîndu-mă, am tras cu două degete capotul aglomerat spre creștetul victimei. Fața, culcată pe obrazul drept, era desfigurată ; ca cea a unei păpuși la care o fetiță stricăcioasă îi decupase porțiunea cuprinsă între buza inferioară și arcade. Deasupra cefii, un capăt scurt de frînghie ruptă era îndreptat spre tavan. Am ridicat ochii și am văzut celălalt capăt al frînghiei rupte. Era agățat de cîrligul din plafon și atîrna pe lîngă globul de sticlă mată al lămpii.

— După ce s-a spînzurat, s-a rupt frînghia și a căzut cu fața peste rama băii, a apreciat Dan, din pragul ușii.

Toate aparențele pledau pentru ipoteza emisă de el. Eu însă, avînd senzația că ceva nu rimează bine, m-am decis s-o iau metodic. Cîrligul din tavan se afla la o distanță de aproximativ doi metri și jumătate de pardoseală. Cum a ajuns victima pînă sus, pentru a lega frînghia. În afara instalațiilor sanitare nu se afla nimic care să-i permită să se ridice atît de sus. Am pus mîna pe lavoar și l-am apăsat de mai multe ori. Era bine încastrat în perete. Deci, dacă făcea puțină echilibristică, punînd un picior pe rama căzii și celălalt pe lavoar, ar fi putut să ajungă la cîrligul lămpii.

Cînd m-am decis să susțin afirmația lui Dan, m-am răzgîndit. La îndoielile care mă încercau, o certitudine nu putea să strice.

— Dane, ai lupa la tine ?

După ce am primit-o, m-am aplecat din nou asupra victimei și am examinat capătul rupt al frînghiei. N-a cedat sub greutatea victimei. Fusese tăiată.

Deși știam că cei care-și iau viața prin ștreang fac de multe ori niște figuri urîte, cum ar fi legarea mîinilor și picioarelor mai înainte de a se lăsa să cadă în lațul frînghiei, pentru a-i face pe anchetatori să creadă că au fost victimele unui omor, încă nu auzisem de un spînzurat care să-și taie singur funia. Șanțul adînc lăsat de frînghie pe gîtul victimei demonstra că aceasta trebuia să fie deja inconștientă cînd și-a tăiat frînghia. Ceea ce, evident, nu se putea admite. Așa că n-am mai considerat necesar să caut un instrument tăios sub victimă. Mai cu seamă după ce am remarcat pe polița de deasupra lavoarului o lamă și un aparat de ras desfăcut.

— Nu e-n regulă, șefu ? a întrebat Dan, după ce m-am ridicat și i-am dat peste umăr lupa.

— Omucidere... am zis, întorcîndu-mă spre ușă, din cadrul căreia mă priveau cu atenție patru capete. În sufragerie se află un telefon — m-am adresat unuia din oamenii lui Stoica. Cheamă medicul legist și Criminalistica !

— Ce s-a întîmplat ? a vrut să știe procurorul cu chipul de culoarea betonului proaspăt turnat și înghițind cu convulsiuni.

L-am privit întrebîndu-mă cam cîte victime va trebui să mai vadă pentru a se obișnui cu meseria pe care și-o alesese...

— Nu s-a sinucis ? a reușit să mai îngăime, cu o voce spartă, alterată.

Am clătinat capul.

— Este interesant modul în care a fost ucisă... am zis, exact în clipa cînd am realizat ce mă intrigase cînd am văzut poziția victimei.

Corpul, în conformitate cu legea gravitației, după ruperea frînghiei ar fi trebuit să cadă pe pardoseală ca un sac cu cartofi. Fără a-i păsa însă de demonstrațiile lui Isaac Newton, a preferat să se prăbușească ca un arbore tăiat de la rădăcină. Ca și cum ultimul punct de sprijin nu s-ar fi aflat sus, la capătul funiei, ci jos, la picioare.

— Pentru treaba aceasta au fost necesare două perechi de mîini...

— Doi criminali ? s-a mirat Dan.

Am aprobat.

— După spînzurare, unul dintre complici a ridicat picioarele victimei, iar celălalt i-a tăiat funia. Numai așa se poate explica traiectoria pe care a străbătut-o..

— Găsind-o spînzurată, poate au încercat s-o salveze și au scăpat-o din brațe... a presupus procurorul, cu o figură care spunea că a început să se regăsească.

Am ridicat din umeri. Putea să aibă dreptate. Cei care au vrut s-o salveze, văzînd că încercînd s-o scoată din lac au aruncat-o în puț, s-au speriat și au luat-o din loc. În așteptarea medicului legist și a criminaliștilor, am rămas în baie, lîngă victima care zăcea la picioarele mele. Mintea îmi funcționa în gol, ca un computer electronic în care n-a fost introdusă fișa de programare. În căutarea unor elemente revelatoare, examinam centimetru cu centimetru victima și pardoseala din jurul ei. Laba piciorului stîng strivea șnaiful unui pantof de casă din piele bej cu pompon maron, piciorul drept era strîns cu genunchiul sub abdomen. În picioare avea ciorapi dress, cu chilot. Finețea și culoarea lor deschisă punea și mai mult în evidență perfecțiunea sistemului locomotor.

— Dane, am zis, fără să mă întorc, azi n-a ieșit îmbrăcată în doliu ?

— Ba da ! s-a mirat el.

„Ce i-a venit să-și schimbe ciorapii ?“ m-am mirat și eu, dar nu prea mult. M-am aplecat, am tras afară papucul și i l-am îmbrăcat peste laba piciorului sub care stătuse. Am priceput de ce, în ciuda faptului că papucii erau cu șnaif, în genul celor de balerină, decolaseră din picioarele victimei. Erau mai mari cu două-trei numere decît laba piciorului.

Cînd m-am ridicat și m-am răsucit spre ușă, am întîlnit privirile întrebătoare ale colegilor mei. Abia au avut timp să se extragă din cadrul ușii pentru a mă lăsa să ies. M-am dus înfipt spre garderob și i-am deschis ușa. Am luat la întîmplare doi pantofi pentru piciorul stîng de pe polița de jos și am revenit în baie. I-am probat pe piciorul victimei. N-am mai fost mirat cînd am văzut că sînt mai mari cu două-trei numere. În sfîrșit, mă lămurisem.

— Nu-i Marieta Vorba... am afirmat, ieşind din baie cu pantofii pe care-i adusesem.

Procurorul a încremenit, stupefiat. Dan, care de cînd era la „Omoruri" se obişnuise cu ideea că nimic din ceea ce se petrece sub ochii lui nu trebuie să-l mire, a rămas în expectativă. Ceilalţi doi ofiţeri exteriorizau o atitudine neutră, profesională.

— Substituire de persoană. Nu-i Marieta Vorba ! am repetat.

După ce au dezbrăcat victima, agresorii au îmbrăcat-o cu capotul gazdei şi şi-au făcut numărul. Mai întîi spînzurarea, apoi tăierea frînghiei şi ghidarea căderii astfel ca rama căzii s-o desfigureze. Planul le-a reuşit, da' nu pe deplin. Ori din cauza grabei, ori din omisiune n-au schimbat ciorapii victimei cu alţii negri, cum ar fi trebuit să poarte în mod firesc Marieta Vorba.

— Am impresia că este o concluzie mult prea importantă pentru a se ajunge la ea atît de repede, tovarăşe căpitan, a vrut să mă tempereze procurorul.

— Dacă numărul de la piciorul victimei este mai mic decît cel al pantofilor gazdei, nu ea i-a purtat şi, deci, nu ea este Marieta Vorba. De asemenea, dacă coroborăm această situaţie cu desfigurarea femeii, care fără o intenţie expresă nu s-ar fi putut produce, mie îmi ajunge. Şi n-am de ce să-mi pierd timpul aşteptînd confirmarea dactiloscopică ! am ridicat tonul, nemulţumit de festele pe care mi le joacă acest caz ; cînd să spun că l-am încheiat, plin de „optimism", sînt mereu obligat s-o iau ca de la început.

— Dane, pînă au venit băieţii — am arătat spre cei doi ofiţeri care ne asistau —, cine a intrat în imobil după înapoierea acasă a doamnei Vorba ?

— Nimic de semnalat. Fiind înainte de amiază, trafic redus. O femeie de serviciu, gospodine, pensionari, copii şi aşa mai departe... a strîmbat din nas colaboratorul meu.

— Şi voi ? am privit spre ceilalţi doi ofiţeri.

— Deosebit de persoanele din categoria amintită de tovarăşul locotenent Simionescu — a răspuns cel care păruse interesat în cumpărarea unor desuuri fine de damă —, au mai intrat în imobil un distribuitor de butelii de aragaz, un geamgiu, doi ţigani cu haine vechi, o pe-

reche de tineri, un domn care avea în mînă un buchet cu flori. O altă pereche : el mai în vîrstă, ea foarte tinerică şi nostimă...

— Cine din persoanele care au intrat au şi plecat pînă la sosirea noastră ? i-am scurtat-o, nerăbdător, deoarece era firesc ca cei care şi-au făcut de cap în acest apartament să nu mai zăbovească în preajma lui.

— Domnul mai în vîrstă şi tînăra lui însoţitoare. Au ieşit din imobil cam cu un sfert de oră înainte de venirea dumneavoastră.

Se potrivea. Cu o jumătate de oră înainte omuciderea, cu un sfert de oră mai tîrziu regizarea „sinuciderii" şi evacuarea.

— Semnalmentele ? am cerut.

— Ea : douăzeci-douăzeci şi cinci de ani, înălţimea aproximativ un metru şi şaptezeci. În pofida ochelarilor mari de soare, foarte frumuşică, părul castaniu, bogat şi lung; suplă. Pantofi argintii, cu tocul înalt, poşeta asortată şi un taior bleu-deschis. Bine făcută, tovarăşe căpitan. Era ca un manechin de prezentare a modei în Occident...

— Şi el ?

— În jur de patruzeci şi cinci de ani, înălţimea aproximativă un metru şaptezeci şi cinci. Brunet, cu tîmplele grizonate, mustaţă gen Modunio, ochelari de soare. Costum sport, gri, desen Prince de Galles...

— Avea o vioară în mînă ? l-a întrebat Dan.

— Da, tovarăşe locotenent, a aprobat ofiţerul.

— Cu el a discutat doamna Vorba în raionul de parfumerie, mi-a spus Dan.

— Vioară ? ! am exclamat surprins.

— Preferai o tobă sau, poate, un pian cu coadă ? s-a simţit el obligat să mă ironizeze, apoi, întîlnind privirea reprobatoare a procurorului, s-a grăbit s-o dreagă : Probabil că e muzicant.

— Lăutar de-al nostru ?

— După ţinuta vestimentară, nu... Admiţînd că haina face pe om, a spus ridicînd din umeri.

Era clar. A intrat cu cea care urma să se numească, conform terminologiei noastre, victimă şi a ieşit cu femeia pe care pusesem ochii, nu atît datorită farmecului ei personal, cît a isprăvilor nu tocmai frumoase ce le comisese.

Folosind aceeași recuzită, doamnei Vorba nu i-a fost greu să se substituie victimei.

— Avea aceiași pantofi argintii și la plecare ? am vrut să știu.

Ambii ofițeri au ridicat din umeri. Probabil că nu-și pierduseră vremea cu pantofii, cînd două picioare frumoase sînt incomparabil mai atractive.

— Trebuie să-i dibuim pînă nu se evaporează... a remarcat Dan, în clipa cînd s-a declanșat soneria de la intrare.

Unul dintre ofițeri s-a dus să deschidă. Cînd a revenit era însoțit de criminaliști și medicul legist. Procurorul s-a grăbit să-i conducă în baie. Probabil, pentru a le da dispoziții să se ocupe în primul rînd de verificarea prezumțiilor mele.

— Trebuie să-i punem sub urmărire, i-am spus lui Dan.

În timp ce el făcea un gest de aprobare, ofițerul care făcuse pînda din autoturism a intervenit :

— Tovarășe căpitan, dacă e vorba de punere sub urmărire, pot să vă mai dau un indiciu. Bărbatul cu vioara și femeia care-l însoțea au venit cu o mașină, pe care au oprit-o la circa cincizeci de metri în spatele meu...

— Ce mașină ? n-am ezitat să-l întreb.

— Un Mercedes Benz 200, negru. Numărul de înmatriculare 5 B 332.

— Deci un autoturism cu număr de București, a constatat procurorul, care între timp se apropia de noi.

Am confirmat și am format prefixul și numărul Inspectoratului General al Miliției, privind cu admirație spre șofer. Și eu, care-mi spuneam că-i grozav să fi plătit pentru a citi gazete la volanul unei mașini...

Cînd mi-a răspuns centrala, am cerut Direcția circulației. După ce am obținut legătura cu dispeceratul, i-am spus ofițerului de serviciu ce doresc. Un minut mai tîrziu, mi-a comunicat că proprietarul mașinii este O.N.T.-ul, serviciul „Rent a Car". Se aștepta să-i mulțumesc pentru operativitate, dar încă nu mă cunoștea destul de bine. Am vrut să mai știu și cui îi era închiriată în prezent. M-a rugat să-i las numărul de la care-l sun, și mă va chema el. În mod cert, nu auzise niciodată despre mine ! I-am repli-

cat că prefer să rămîn pe fir şi, urmare a gravităţii cazului de care mă ocup, cer prioritate absolută. Renunţînd la tonul detaşat de pînă atunci, m-a rugat să aştept cîteva minute. Cînd am primit datele cerute, le-am repetat cu glas tare, pentru ca Dan să le poată consemna în notesul lui :

— ...Frank Spillane, cetăţean american, paşaport 918 GCB 4523... A închiriat maşina ieri după-amiază, pentru o săptămînă... A reţinut un apartament la hotelul Intercontinental.

Mi-am întrebat interlocutorul dacă Spillane are vreo însoţitoare. Nu ştia. La închirierea unui autoturism se iau numai datele contractantului. Mai înainte de a termina convorbirea, am cerut alertarea tuturor agenţilor şi patrulelor auto ale Circulaţiei în vederea semnalării poziţiei şi direcţiei în care se deplasează bănuiţii.

Următoarea discuţie am avut-o cu colegul meu de Direcţie, maiorul Ciocîrdel. Dîndu-i datele tipului care închiriase Mercedesul, i-am spus că respectivul trebuie să aibă o însoţitoare şi, după toate probabilităţile, va putea obţine indicii despre ea la hotelul Intercontinental. În încheiere, l-am rugat să atenţioneze punctele de ieşire din ţară pe căi rutiere, feroviare şi aeriene.

După ce-am închis telefonul, împreună cu Dan şi procurorul ne-am pus pe o percheziţie straşnică în apartament.

În afara unei sume de cincizeci de mii de lei în bancnote de o sută de lei, vîrîte printre rufele curate şi călcate din garderob, n-am descoperit nimic care să ne reţină atenţia. Între timp s-a terminat şi cercetarea întreprinsă de criminalişti. Din raportul lor a rezultat (fără să mă mire) că victima care zace în baie poate fi oricine, mai puţin Marieta Vorba. Impresiunile papilare ridicate de pe lama dibuită pe poliţa lavoarului erau, de asemenea, complet necunoscute.

— Şi întrucît ele n-au mai fost regăsite şi pe alte obiecte, se poate presupune că individul care a tăiat funia spînzuratei n-a mai vizitat niciodată acest apartament, anterior, a ţinut criminalistul-amprentist să precizeze.

— Deci aparţin însoţitorului doamnei Vorba, a concluzionat procurorul.

Cum aceeași convingere aveam și eu, chiar dinainte de a-și fi prezentat raportul criminalistul, n-am ezitat să-l aprob printr-o repetată înclinare a capului.

— De ce n-a luat banii... ? s-a întrebat Dan, privind spre cele cinci teancuri de bancnote așezate pe masa din sufragerie, în jurul căreia ne adunasem după terminarea percheziției. Oricum o-ntorci, e greu de admis că o astfel de sumă poate fi lăsată cu ușurință de izbeliște...

— Show-ul montat în baie indică faptul că doamna Vorba știa că ne-a stîrnit bănuielile și că riscă să fie arestată din moment în moment. De aceea, după ce au terminat cu regizarea mascaradei, care trebuia să ne ducă la concluzia că s-a sinucis, împreună cu complicele ei s-au grăbit să pună o distanță cît mai mare între ei și acest apartament. Astfel, datorită precipitării, instinctul de conservare l-a devansat pe cel al cupidității.

În timp ce procurorul îmi aproba spusele, l-am informat că trebuie să mă duc imediat la inspectorat pentru a putea coordona acțiunea de urmărire pe care o declanșasem.

Întrucît n-a avut nici o obiecțiune, eu și Dan ne-am gîndit să părăsim apartamentul, suficient de repede pentru a nu-i lăsa timp să se răzgîndească.

Capitolul XX

URMĂRIREA

Dispeceratul era o încăpere pătrată, cu latura de șapte-opt metri. Un perete întreg era acoperit de harta județului Constanța, iar cel alăturat, de cea a țării. Lîngă zidul

din dreapta uşii erau instalate ecranele a şase televizioare cu circuite închise, deservite de doi subofiţeri care supravegheau prin ele circulaţia pe tronsoanele cu trafic rutier intens, vara. Acum, după terminarea sezonului estival, în locul deplasării a sute de maşini în coloană compactă, se vedeau rulînd numai autovehicule răzleţe.

Deasupra uşii, un ceas electric, mare, cu secundar central.

În mijlocul încăperii, o masă circulară, cu un diametru de vreo trei metri, în care erau montate nenumărate posturi de radio, de telefon şi magnetofoane. În jurul ei, instalaţi pe scaune înalte şi pivotante, alţi patru subofiţeri, supravegheaţi în picioare de un maior, înalt şi voinic, probabil şeful turei. Nu şi-au dat imediat seama de sosirea noastră, deoarece zgomotul produs la intrarea noastră a fost acoperit de cel al convorbirilor simultane pe care le aveau subofiţerii, ceva în genul hărmălaiei care domneşte într-o centrală telefonică cu multe operatoare.

Unul dintre subofiţerii care stăteau cu faţa la noi şi vorbea la telefon ne-a remarcat şi i-a făcut semn maiorului să privească în spate. Cînd s-a întors, l-am văzut. O figură rotundă, simpatică, obrajii trandafirii şi un abdomen bine reliefat.

În ciuda părului alb şi curat ca o conştiinţă de nounăscut, nu cred că avea mai mult de patruzeci şi cinci de ani.

După ce ne-am prezentat, am aflat că se numeşte Napoleon Grecu.

Trecînd la meserie, m-am interesat în ce stadiu se afla acţiunea de depistare a autoturismului pus sub urmărire.

— Au fost descoperiţi pe şoseaua Constanţa—Bucureşti, în parcajul unui motel de la intrarea în Hîrşova. Călătorii autoturismului iau în prezent masa la restaurantul motelului respectiv, m-a informat el, zîmbindu-mi prietenesţe cu mutrişoara lui drăguţă.

Dan s-a uitat la ceasul electric de deasupra uşii şi a comentat :

— La ora patru după-amiaza este firesc să mănînce ! Dacă mi-e foame mie, care n-am făcut mai nimic toată ziua, darmite lor, după munca pe care au prestat-o...

— Faptul că s-au oprit pentru a mînca este îmbucurător, am apreciat. Sînt convinși că mascarada lor a fost suficient de convingătoare pentru a impune o sistare a cercetării. Și chiar așa ar fi trebuit să facem, dacă într-adevăr am fi admis că victima din baie este Marieta Vorba...

— Tovarășe maior ! a strigat unul din subofițerii de la masa rotundă.

Ofițerul s-a apropiat de el, a luat nota care i-a fost dată, a aruncat o privire pe ea și a revenit spre mine, întinzîndu-mi-o :

— E pentru dumneavoastră.

Am citit-o. Era informarea maiorului Ciocîrdel cu privire la urmăriți. Mă înștiința că însoțitoarea lui Frank Spillane se numește Janina Caron și au împreună locuri rețiunte pentru Copenhaga, pe cursa aeriană Scandinavian Airlines, care decolează astă-seară la ora opt și zece minute de pe aeroportul internațional Otopeni. Mă mai anunța că va dispune măsurile necesare pentru ca bănuiții să fie arestați la sol, mai înainte de a ajunge lîngă scara avionului.

Am restituit maiorului nota și i-am comunicat lui Dan conținutul ei.

— Bravo ! Asta da lucrătură. După grafic. Vine la fix, ucide la fix și pleacă la fix. Nu le e străină maxima latină : Veni, vidi, uşchi !...

— Dacă au avionul abia peste patru ore, nu mai au de ce să se grăbească. Probabil că vor întîrzia destul de mult în restaurant, astfel că odată plecați la drum să se oprească cu mașina direct în parkingul aeroportului Otopeni, a zis maiorul.

Cum vacarmul pe care-l produceau receptoarele instalațiilor de radio acordate pe diferitele frecvențe de lucru ale miliției îmi răvășiseră creierii, m-am decis :

— Dacă ei nu mai au motive să se grăbească, noi avem. Hai, Dane, să-i umflăm !

Înainte de a pleca, l-am rugat pe șeful turii să mă țină la curent cu toate informațiile pe care le va mai primi cu privire la urmăriți.

Cînd ne-am urcat în autoturismul de serviciu și am tras portiera, a început să zumzuie radio-emițătorul. Apoi,

de îndată ce şoferul a deschis aparatul, din difuzor s-a auzit o voce metalică, nesigură, tremurată :

— Către tovarăşul căpitan Apostolescu... către tovarăşul căpitan...

Întinzîndu-mă peste bancheta din faţă, am luat microfonul agăţat de bord şi am apăsat pe butonul pentru emisie :

— Căpitanul Apostolescu, primit apelul. Trec pe recepţie, am anunţat, apăsînd pe butonul pentru recepţie.

— Vă rugăm să reveniţi la dispecerat... Imediat reveniţi la dispecerat !... a repetat vocea metalică.

Mi-am încrucişat privirea cu Dan şi am ţîşnit amîndoi din maşină.

În cincisprezece secunde eram din nou în sala pe care abia o părăsisem.

Maiorul nu mai avea obrajii trandafirii, ci albi ca varul.

— Tovarăşe căpitan... a îngăimat emoţionat. S-a întîmplat o nenorocire... A împuşcat doi subofiţeri...

— Cine ? am vrut să ştiu, uitîndu-mă la el mirat.

— Persoana pe care o urmăriţi. Are o armă automată, cu încărcător-disc... Probabil un Şpaghin...

— Vioara pe care o căra după el... şi-a reamintit Dan.

— Cum i-a împuşcat ? m-am adresat şefului de tură, încercînd să pricep enormitatea de care-mi vorbea.

— După ce ne-au anunţat că au descoperit maşina fugarilor, subofiţerii care o depistaseră au intrat în restaurant şi au încercat să-i reţină pe pasageri...

— Cine le-a dat ordin ? ! am strigat enervat. Am cerut numai găsirea şi semnalarea poziţiei autoturismului !

— Probabil n-au înţeles bine ordinul. Erau tineri...

— Ce s-a întîmplat, după ce a tras în subofiţeri ? am întrebat, pe cînd mă străduiam să-mi recapăt calmul.

— A ţinut tot restaurantul la respect cu automatul şi a vorbit cu cineva la telefon. La terminarea convorbirii, a smuls firele aparatului. Apoi, ajungînd afară, sub ameninţarea armei, a dat jos călătorii unei Dacii care tocmai intra în parking. După ce s-a urcat cu însoţitoarea lui în maşină, a demarat în viteză.

— Cine v-a anunţat evenimentul ?

— Responsabilul localului. Telefonul avea o derivaţie în biroul lui.

— Aţi stabilit poziţia actuală a urmăriţilor ?

A ridicat din mîini :

— Am dat alarmă generală. La intrarea în Slobozia, drumul va fi închis în cîteva minute de trei echipaje auto dotate cu puşti-automate de asalt. În cel mult douăzeci de minute vor fi nevoiţi să se oprească în faţa baricadei... deoarece cu două sute de metri înaintea acesteia vor călca cu cauciucurile peste un brîu de cuie.

Fără să-l mai ascult, m-am apropiat de harta judeţului, care acoperea un întreg perete. Am mers cu degetul pe traseul rutier continental E 15, de la Constanţa pînă la Hîrşova, unde se aflaseră înainte de incident, şi m-am oprit la Slobozia. Într-adevăr, pe ruta respectivă drumul n-avea nici o variantă şi banditul cu „balalaică" va fi silit să-şi curme elanul în faţa baricadei ridicate în „onoarea" lui. Dacă le place moda „retro", şi vor să reediteze călătoria „triumfală" a lui Bonnie şi Clyde pe şoselele americane, vor fi satisfăcuţi pe deplin. Echipajele care-i vor aştepta, ştiind ce-au păţit colegii lor la Hîrşova, nu se vor precupeţi la cartuşe dacă urmăriţii vor încerca să se opună. Şi la fel ca perechea de gangsteri pe a căror urme calcă, probabil că vor fi împuşcaţi înainte de a apuca să coboare din maşină.

Din punctul meu de vedere aş fi preferat să fie luaţi prizonieri. Nu din simpatie, ci pentru a-i interoga, în speranţa că voi putea afla, în sfîrşit, de ce au omorît atîţia oameni.

Am ridicat capul spre ceasul electric de pe zid. Indica ora patru şi nouă minute.

— La patru şi douăzeci ar trebui să primim veşti, a zis şeful turii, care-mi urmărise gestul.

N-am răspuns. Continuam să privesc harta, întrebîndu-mă dacă n-ar fi cazul să plec şi eu spre Slobozia. Dar la ce bun ? Aş fi ajuns oricum după consumarea faptului.

Brusc, mi-am dat seama că datorită surprizei cauzate de agresiunea împotriva subofiţerilor am trecut cu vederea două elemente stranii.

— Oare ce-o fi în mintea infractorului de s-a apucat să-şi schimbe Mercedesul cu o Dacie ? am zis, întorcînd spatele hărţii şi privind spre maiorul Grecu.

Pentru o fracţiune de secundă, figura lui rotundă şi drăguţă a schiţat un zîmbet ironic, apoi mi s-a adresat cu o seriozitate căutată :

— După intervenţia subofiţerilor, înţelegînd că este urmărit, a luat o altă maşină pentru a ne deruta.

Am făcut cu capul un gest de negaţie :

— Modul de comportare a lui Spillane demonstrează că este un profesionist, şi deci nu-i pot fi străine metodele de cercetare poliţienească. Atunci cum se explică faptul că s-a apucat să schimbe un autoturism cu un altul mai puţin puternic şi care de asemenea urma să fie pus sub urmărire, aşa cum s-a şi întîmplat, foarte repede ?

— Chiar şi un ucigaş de meserie poate să comită greşeli. Altfel n-ar putea fi niciodată prins, şi s-ar înmulţi ca şobolanii. Probabil că rupînd firele telefonului din restaurantul motelului şi-a imaginat că va obţine anonimatul pe care şi-l dorea pînă se punea la adăpost, în cursa Scandinavian Airlines, a intervenit Dan pentru a susţine varianta maiorului.

Iar am clătinat capul :

— Nici doamna Vorba, nici el nu puteau fi atît de idioţi încît să nu-şi dea seama că dacă au fost puşi sub urmărire se cunoaşte totul despre activitatea lor, inclusiv faptul că au reţinut locuri pe o cursă aeriană externă.

— Chiar dacă au luat în considerare o astfel de posibilitate, singura lor cale de fugă rămîne tot cea pe care au stabilit-o. Şi apoi, de ce n-ar fi putut spera că n-am ajuns să aflăm modul prin care vor să se facă nevăzuţi ? a întrebat Dan, clătinîndu-şi capul cu convingere. Acum aleargă spre Bucureşti şi în aproximativ şapte minute vor cădea peste baricada de la Slobozia, a adăugat, privind ceasul mural, care indica ora patru şi treisprezece minute.

— Dane, după incidentul cu subofiţerii, a dat telefon cuiva.

M-a privit surprins. Îi scăpase amănuntul.

— Cui ? Bineînţeles, numai unui complice. Şi de ce imediat după ce a împuşcat miliţienii ? Există o singură

explicație, după mine. Dîndu-și seama că au fost descoperiți, vor să fugă pe „scara de incendiu"...

În momentul în care mi-am terminat argumentarea, am realizat ce am de făcut și m-am adresat maiorului Grecu :

— Trebuie să aflăm cu cine a vorbit la telefon !

M-a privit de parcă s-ar fi mirat că nu port o cămașă de forță, apoi m-a anunțat cu o bunăvoință părintească.

— Nu-i posibil. Avem telefonie automată.

— Așa îmi imaginam și eu, l-am informat privindu-l încruntat. Din relatarea dumneavoastră am reținut că în timp ce vorbea la telefon ținea sub amenințarea armei personalul și clienții restaurantului. Greșesc ?

A făcut semn că nu.

— Telefonați imediat la motelul respectiv, luați legătura cu responsabilul localului și încercați să aflați dacă vreuna din persoanele ținute la respect a remarcat cîte numere a format banditul pe disc. Cinci, ori opt ?

A înțeles ce vreau. S-a întors și a pornit cu o agilitate pe care nu i-o bănuiam spre pupitrul circular din mijlocul încăperii. Cînd a ajuns la destinație, în loc să pună mîna pe un receptor telefonic, a luat un microfon și a început să cheme indicativul unei autopatrule.

Cînd zece-cincisprezece secunde mai tîrziu i s-a răspuns, a cerut echipajului respectiv să intre în local și să caute un răspuns, la întrebarea pe care o formulasem.

— E mai simplu și mai sigur așa... mi-a explicat maiorul, care după prenume ar fi trebuit să aibă în vine sînge imperial. Este unul din echipajele care participă la cercetările de la locul faptei, a adăugat, arătînd cu degetul spre microfon.

Am ridicat ochii și am privit ceasul de pe perete. Indica ora patru și șaisprezece minute.

După ce secundarul central a făcut două curse complete, dintr-unul din difuzoarele de pe masă s-a auzit o voce cerînd dispeceratul.

Era echipajul la care făcuse apel maiorul Crețu.

„...Raportăm că din audierea martorilor rezultă, în mod sigur, că infractorul a format cinci numere... Deci a vorbit cu un post local..."

— Așa cum m-am temut, a schimbat macazul ! am spus, după încheierea raportului autopatrulei. În afara cursei aeriene externe, mai prevăzuse, pentru orice eventualitate, un mijloc de fugă. Iar telefonul pe care l-a dat a urmărit pregătirea celeilalte variante de plecare. Și întrucît legătura lui a răspuns la un număr local, tot aici în județ se află și cealaltă cale prin care încearcă să dispară. Acesta-i motivul pentru care au schimbat mașina. Au scontat pe faptul că pînă vom afla că circulă cu un alt autovehicul, și pînă-l vom pune și pe acesta sub urmărire, vor obține răgazul de care au nevoie...

— Tovarășe maior !... Tovarășe maior, priviți-i ! a strigat unul din cei doi subofițeri care supravegheau traficul rutier prin ecranele de televiziune cu circuit închis.

Deși nu mie mi se adresase, din doi pași am fost lîngă ecranul pe care-l indica cu mîna, la timp pentru a vedea o Dacie de culoare deschisă, străbătînd ultimii metri de șosea ai tronsonului ce intra în raza obiectivului camerei fixe de luat vederi.

— Ați văzut ? a întrebat subofițerul, peste umăr, spre superiorul lui, apăsînd pe un buton care a transfocat autoturismul în așa fel încît i s-a putut vedea clar numărul de înmatriculare, mai înainte de a dispărea din cîmpul vizual, prin dreapta ecranului.

— Ce naiba fac ? ! a exclamat surprins maiorul privind de lîngă umărul meu ecranul... Se întorc în Constanța ! a spus luînd în mînă microfonul radio.

Știind ce intenționează, i-am atras atenția :

— Agenții și patrulele auto să nu-i urmărească și, cu atît mai puțin, să încerce să-i intercepteze. Să se facă că nu-i remarcă. Chiar dacă calcă legile de circulație. Să se limiteze, în exclusivitate, la semnalarea poziției și direcției de deplasare a obiectivului. Nu mai vreau și alte bucluri !

Maiorul a făcut un gest de confirmare și a trimis apelul așa cum i-am cerut eu.

— Pe ce tronson se află ? am întrebat.

— Zona aeroportului Kogălniceanu...

— Dați imediat telefon turnului de control. Să nu autorizeze nici un zbor pînă nu ajungem acolo ! l-am întrerupt, gîndindu-mă că am descoperit ieșirea de rezervă a urmăriților.

Maiorul m-a privit clătinînd capul şi m-a anunţat calm.

— Nu e cazul. Camera de luat vederi se află la trei sute de metri în spatele intrării aeroportului.

Am făcut un gest de resemnare, gîndind că urmăriţii m-ar fi scăpat de emoţii dacă ar fi încercat să ia o cursă aeriană de pe aeroportul Kogălniceanu, şi am întrebat:

— În cît timp ajung la Constanţa ?

A ridicat privirea spre ceasul electric. I-am urmat exemplul. Indica ora patru şi douăzeci de minute.

— În aproximativ opt minute.

— Acesta este răgazul pe care-l avem pentru a afla prin ce mijloace vor să fugă peste graniţă.

— N-o să fie uşor... s-a arătat sceptic maiorul.

— Probabil că nu, dar tot va trebui să descoperim portiţa lor de scăpare.

— Ţinînd seama de faptul că s-au întors din drum şi vin spre litoral, s-ar putea să se îndrepte către o navă care-i aşteaptă în apele noastre teritoriale, a sugerat Dan.

M-am dus spre peretele acoperit de harta judeţului şi le-am făcut semn să mă urmeze.

— Să examinăm metodic posibilităţile oferite de litoral. Aici — am pus degetul pe punctul extremităţii sudice — este Vama Veche... Nu se pune problema trecerii graniţei vecinilor noştri, deoarece ştiu că vor fi imediat reţinuţi ori de grănicerii noştri, ori de cei bulgari. Mangalia — am continuat urcînd degetul spre nord — este ideală pentru acostarea unei nave rapide...

— Exclus ! E port militar. N-au ce căuta acolo vase civile, a spus Napoleon Grecu.

— Şi aici ? l-am întrebat, arătînd intervalul cuprins între Mangalia şi Constanţa.

— Toată porţiunea fiind plajă, fundul mării este prea ridicat pentru a permite unei nave, fie chiar şi uşoară ca un iaht, să se apropie la mai puţin de o sută de metri de mal.

— Portul Constanţa ? a întrebat Dan.

— Persoanele particulare nu pot coborî în docuri.

— De asemenea, nici la Mamaia, datorită fundului ridicat al mării... am zis complet dezorientat.

Maiorul n-a ezitat să-mi dea dreptate.

Am ridicat capul spre ceasul electric. Era ora patru şi douăzeci şi trei de minute.

— Pierdem vremea. Le ieşim înainte ! m-am decis, constatînd că dacă continui să mă ţin de presupuneri în următoarele cinci minute Spillane şi Marieta Vorba vor părăsi drumul naţional şi, dacă apucă să intre în oraşul Constanţa, le voi pierde din nou urma.

În timp ce mai aruncam o privire pe harta municipiului spre a vedea ce traseu trebuie urmat pentru a-i putea întîlni pe fugari cînd vor ajunge la centura oraşului, n-am auzit nici un protest faţă de intenţia pe care o afirmasem.

Am pornit spre uşă, am deschis-o şi, rămînînd în prag, m-am întors spre maiorul Grecu :

— Litoralul trebuie supravegheat din elicoptere. Cereţi sprijinul grănicerilor, marinei, armatei sau cui doriţi dumneavoastră...

Maşina de serviciu ne aştepta cuminţică în stradă, lîngă trotuar, dar şoferul ioc. Întrucît cheia de contact se afla la locul ei, în bord, n-am mai pierdut timpul cu căutarea subofiţerului. Eu m-am aruncat pe bancheta din spate, iar Dan s-a aşezat la volan.

Am demarat cu acceleratorul împins pînă la limita impusă de podea.

Acul vitezometrului vibra în preajma cifrei 120 în momentul în care Dan a virat la stînga, din strada Ştefan cel Bătrîn în bulevardul Tomis. Datorită faptului că blocurile înalte pe lîngă care ne strecuram repercutau şi amplificau zgomotul sirenei noastre ca o cutie de rezonanţă, pietonii şi autovehiculele se grăbeau să fugă din calea noastră de parcă i-am fi atacat cu un bombardier Stukas în picaj.

După ce-am străbătut jumătate din bulevard şi circulaţia autovehiculelor s-a redus în mod sensibil, i-am strigat lui Dan să oprească sirena. Dar nu m-a auzit. Am închis-o eu, săltîndu-mă de pe bancheta mea şi răsucind butonul montat pe partea superioară a bordului.

În liniştea care s-a aşternut brusc, zgomotul motorului mi-a părut mai melodios ca sunetele unei harpe, strunită de un înger al paradisului.

— Pisica cu clopoţei nu prinde şoareci, am comentat, pentru a-i demonstra înalta mea erudiţie în domeniul proverbelor.

— Şoareci ? Credeam că vînăm şobolani... s-a mirat Dan, scrutînd prin parbriz drumul.

A început să zbîrnîie postul de radio și, ridicîndu-mă din nou, am desprins microfonul din cîrligul de care era agățat și am recăzut cu el în mînă pe banchetă.

Era maiorul Napoleon Grecu. Mă anunța că șase elicoptere militare patrulează de-a lungul litoralului. După terminarea raportului, am rămas cu microfonul în mînă, privind atent drumul asfaltat pe care rulam.

După aproximativ trei kilometri, am văzut venind din sens opus o Dacie. Avea culoarea bej și se deplasa în limita vitezei legale. Nu m-am gîndit că ar putea fi obiectivul nostru, dar, în momentul în care ne-am încrucișat, am văzut numărul de înmatriculare și capul pasagerei din dreapta volanului.

După modul în care a frînat, era evident că și Dan a văzut-o pe doamna Vorba. Mai întîi m-am trezit în genunchi și cu pieptul peste dosul banchetei din față, apoi mașina a început să se bălăbănească și să se scuture ca un taur călărit pentru prima oară la un concurs de rodeo.

Din cauza vitezei pe care o avusesem, am mai parcurs încă aproximativ cincizeci de metri, pînă decelerația i-a permis să întoarcă mașina, pe două roate, și derapînd mai-mai să capotăm.

Mi-am promis, în gînd, că de va fi să scap din această cursă cu oasele nepulverizate, Dan nu va mai pune niciodată mîinile pe volanul unei mașini în care am să mă aflu și eu.

Spatele Daciei urmărite se afla deja la patru-cinci sute de metri. Am auzit scrîșnetul pinioanelor din cutia de viteze și mașina, uruind ca motorul unui turboreactor, a pornit brusc din loc, ca dopul unei sticle de șampanie agitată prea mult înainte de deschidere.

În clipa următoare, am privit din nou după Dacia fugarilor, dar n-am mai văzut-o. Cum bulevardul era suficient de lung pentru a nu fi avut timpul să ajungă la capătul lui, mi-am spus că a virat pe una din cele cîteva străzi care se deschideau pe partea stîngă.

I-am împărtășit impresia lui Dan. A răspuns printr-un gest de aprobare și a împins voinicește ciuperca acceleratorului. Acul vitezometrului indica cifra 145, iar caroseria începuse să vibreze și să scuture ca un alcoolic într-o criză de delirium tremens.

Ajungînd în dreptul primei străzi pe partea stîngă, a ridicat piciorul de pe accelerator și, apăsînd ușor pe frînă, s-a angajat pe ea, derapînd vîrtos spre trotuarul din dreapta. Goneam pe strada 30 Decembrie. La prima intersecție, eu am privit în dreapta și Dan în stînga străzii Ștefan cel Bătrîn. N-am văzut nimic care să semene cu mașina urmărită și am reluat cursa.

În momentul în care am intrat în bulevardul Lenin, obiectivul ne-a apărut brusc în față, la cel mult două sute cincizeci de metri. În timp ce Dan dădea drumul la sirenă, am anunțat dispeceratul că ne îndreptăm spre Mamaia și am întrebat dacă există vreun echipaj auto înaintea noastră. Răspunsul fiind negativ, n-a mai fost cazul să-mi exprim dorința de a se așterne pe șosea un brîu de cuie.

— Cred că au ceva la motor... a remarcat Dan.

Luînd microfonul de la gură, am constatat că distanța dintre noi se redusese destul de brusc la mai puțin de o sută și cincizeci de metri.

— Te pomenești că a rămas fără benzină, am spus eu, cu convingerea că adeverirea pronosticului meu va demonstra, pentru prima dată, pe mapamond, că și polițiștii au un Dumnezeu al lor care-i ajută cînd se află la ananghie.

— I-a lăsat direcția... a apreciat Dan, cu ochii pe mașină.

Într-adevăr, rula șerpuind ușor. Dar cînd ne-am apropiat la aproximativ o sută de metri de autoturism, a reînceput să gonească. Deși nu mai zigzaga, Spillane depășea mașinile pe lîngă care trecea în mod periculos, parcă nesigur.

— Dane, zăpăcitul va provoca un accident dacă-l mai gonim atît de tare.

— Cum ne-am fi descurcat dacă trebuia să facem cursa asta cu două luni înainte, în plin sezon turistic ? s-a întrebat el, ridicînd ușor piciorul de pe pedala acceleratiei.

— În aceeași situație ar fi fost și el.

— Cu o mică deosebire. El, așa cum face și acum, și-ar fi putut permite să pună în pericol viața unor participanți la traficul rutier...

N-a mai continuat, pentru că, exact în același moment, ajungînd la intrarea în stațiunea Mamaia, mașina lui Spil-

schimbat direcţia de mers şi a intrat pe şoseaua din dreapta, adică pe faleză, iar aparatul de radio a început să bîzîie.

Am răspuns.

— Tovarăşe căpitan, a început vocea maiorului Napoleon Grecu, se pare că am depistat mijlocul de transport prin care urmăriţii vor să treacă graniţa...

— Vă ascult ! l-am îndemnat.

— La extremitatea nordică a staţiunii Mamaia a fost organizat un tîrg internaţional de aparate şi dispozitive pentru salvarea supravieţuitoarelor de pe vasele naufragiate... El s-a închis în urmă cu o săptămînă, dar n-au fost transportate toate exponatele...

— La ce fel de exponate vă referiţi ? l-am întrerupt, nerăbdător.

— Printre altele, şi elicoptere, a replicat laconic, dar cu subînţeles. Toate reprezentanţele comerciale care au participat la tîrg au fost dotate cu posturi telefonice. Deci se poate admite că urmăritul a vorbit de la motel cu una dintre ele.

— Unde sînt elicopterele armatei ?

— Continuă să patruleze de-a lungul litoralului. Mai puţin două dintre ele, pe care le-am trimis spre aria tîrgului de care v-am vorbit.

— Cînd încearcă să decoleze, să tragă în pale, lîngă arborele elicei ! Dar înainte de a se ridica prea sus, deoarece îi prefer vii !

— Am înţeles. De asemenea, în prezent marina militară verifică toate vasele care staţionează fără motiv în apele noastre teritoriale...

— În regulă. Mulţumesc...

Am lăsat microfonul pendulînd de cablu pe spătarul banchetei din faţă. Trecînd prin faţa cazinoului şi văzînd că pe faleză am rămas numai noi şi urmăriţii, i-am spus lui Dan să treacă la abordare.

Distanţa dintre noi, care între timp crescuse la aproape două sute de metri, a început să se reducă uşor. După un kilometru de goană, cînd ne aflam la aproximativ optzeci de metri de ei, am părăsit dalele de beton ale falezei şi am

intrat pe un drum de pămînt bătătorit și plin de hîrtoape, ale cărui laturi erau străjuite de diferite utilaje de construit șosele și, mai ales, de butoaie cu smoală și saci de ciment și maldăre de nisip.

Pietrișul de pe drum era zvîrlit cu atîta regularitate de cauciucuri în podeaua caroseriei, încît aveam senzația că pe capotă plouă cu grindină.

În ciuda drumului denivelat, care făcea să ne clănțăne dinții, continuam să ne apropiem de autoturismul dinaintea noastră. La aproximativ cincizeci de metri de ei, Dan a început să vireze spre stînga, pentru depășire.

Chiar în momentul acela am văzut cum geamul din spate al mașinii urmărite se albește, apoi brusc dispare, pentru ca în locul lui să apară un tip brunet și mustăcios.

Abia acum am înțeles de ce mașina urmărită a pierdut în timpul cursei din viteză și conducerea ei a început să fie mai puțin sigură. Spillane cedase volanul Marietei Vorba, pentru a putea veni pe bancheta din spate, de unde ne privea acum.

Datorită zgomotului produs de bombardamentul cu pietre la care era supusă caroseria de către cauciucuri, n-am realizat imediat că ne împroașcă cu gloanțe. Abia după ce în parbriz au apărut șase flori care l-au albit complet, am priceput că ne-a pus gînd rău.

— Nu mai văd nimic ! a strigat Dan, cu mîinile încleștate pe volan.

Am smucit cu mîna dreaptă Waltherul de la subsuoară, l-am apucat cu stînga de țeavă și m-am ridicat peste bancheta din față.

— Închide ochii ! i-am strigat în timp ce loveam cu crosa în parbriz, într-o mișcare largă, de la un montant la altul.

În clipa următoare, împins de presiunea de aer exercitată asupra parbrizului, geamul securit ne-a împroșcat ca o furtună de nisip și, de îndată, am revăzut mașina urmărită.

Cînd m-am lăsat să cad pe banchetă, Dan a început să recupereze din distanța care se mărise după ce ne mitraliase

mustăciosul din față. Datorită vitezei și drumului prost, mașina ne scutura atît de tare, încît, fără ezitare, aș fi fost gata să admit că roțile noastre deveniseră pătrate.

Ajungînd din nou la cincizeci-șaizeci de metri de Spillane, l-am văzut cum își apleacă obrazul drept pe patul armei și ne privește de-a lungul ei. Cum de data asta aveam pistolul în mînă, n-am mai așteptat să văd dacă știe să ochească mai bine ca prima dată. Am așezat țeava pe colțul mîinii stîngi, ridicat la nivelul umărului și am tras cu dreapta în roata din stînga. O dată... de două ori...

Domnul care ne luase drept țintă de poligon n-a mai avut timpul necesar pentru a deschide focul. Cu cauciucul din spate explodat, automobilul a ieșit de sub control și alerga dintr-un șanț în celălalt, hodorogind prin hîrtoapele care ornamentau drumul. A trecut în viteză cu parbrizul la cîteva degete de lama ridicată a unui buldozer, apoi și-a schimbat direcția și a pornit direct spre șanțul din partea opusă. A trecut cu roțile din stînga peste cîțiva saci de nisip și, brusc, partea respectivă a mașinii s-a săltat la aproape un metru deasupra drumului și a continuat să înainteze pe cauciucurile din dreapta, ca într-un număr de cascadorie.

Dan a ridicat piciorul de pe accelerator și am continuat să înaintăm în virtutea inerției, urmărind uimiți show-ul ce ne era prezentat pe gratis.

La aproximativ patruzeci de metri mai departe, autoturismul s-a imobilizat brusc, într-un nor de praf. Dar nu pentru mult timp. În următoarea fracțiune de secundă, numărul de circ la care asistam a devenit și mai incredibil.

Partea din spate a mașinii, pivotînd probabil pe roțile direcției, înțepenite într-o denivelare care îi pusese capăt cursei, a început să se înalțe pînă șasiul a ajuns într-o poziție verticală față de pămînt. A rămas în această poziție cîteva secunde, înclinîndu-se cu ezitare în toate direcțiile, ca un bețiv în căutarea punctului de sprijin, apoi a căzut în partea dreaptă, cu roțile din spate pe nisipul care delimita drumul. Consecutiv căderii mașinii, pe fereastra

spartă a fost proiectat ca din praştie domnul Spillane, la vreo opt metri distanţă. S-a ridicat din nisip cu viteza unui Hopa-Mitică şi a luat-o la fugă, prin partea ascunsă privirii noastre de maşina care bloca drumul.

Cum autoturismul nostru se oprise în timp ce admiram prezentarea ultimului număr de circ, am deschis portiera din dreapta şi m-am catapultat.

Trecînd pe lîngă maşina urmăriţilor, am auzit motorul continuînd să tureze şi am zărit o pată neagră care se întindea pe sub caroserie.

Fără să mă opresc din cursă, am arătat cu ţeava pistolului spre maşină şi am strigat pentru Dan, care alerga în spatele meu :

— Ai grijă ! Ia foc !

Cînd am depăşit maşina, l-am văzut pe Spillane fugind înaintea mea, la vreo cincizeci de metri. În mîna dreaptă, în cumpănă, ţinea arma. Nu era un Şpaghin, ci arma gangsterilor din Chicago anilor prohibiţiei. Un Thomson veritabil, cu o cadenţă de şase sute de focuri pe minut, asigurată dintr-un încărcător circular de o sută de cartuşe. O astfel de „sculă" poate ucide un om de zece ori într-o secundă.

Datorită drumului accidentat, alergam de parcă aveam un picior de lemn ; ba călcam într-o groapă, ba mă poticneam de o denivelare ori de un pietroi. Dar, întrucît şi Spillane trecea prin aceleaşi avataruri, distanţa care ne separa se reducea din ce în ce mai mult.

De undeva, din faţă, se auzea zumzetul unui motor puternic. Mărturisesc, n-am avut curajul să ridic capul şi să privesc în direcţia de unde venea zgomotul. Nu-mi puteam dezlipi ochii de pe Thomson-ul din mîna urmăritului.

După două-trei sute de metri de fugă, am reuşit să mă apropii la aproximativ zece paşi de el. Îl auzeam respirînd cu dificultate, ca un înecat.

Cu toate că n-a întors deloc capul, sînt convins că auzea suficient de bine tropăitul meu pentru a şti că am ajuns în imediata lui apropiere.

Spunîndu-mi că a venit momentul să plonjez într-un placaj la gambele lui, mi-am vîrît pistolul în tocul de la subsuoară.

Exact în momentul în care am dus brațele spre înapoi pentru a spori detenta, am văzut cum mitralieta, pe care o ținuse pînă atunci cu mîna dreaptă, în cumpănă, începe să se ridice spre piept, în același timp cu mîna stîngă.

Nu era necesar să am doctoratul luat de la West Point pentru a-mi da seama de repertoriul următoarelor secunde.

În clipa cînd țeava neagră a armei i-a apărut la înălțimea umărului drept, placajul pe care vream să-l execut s-a transformat într-un precipitat salt lateral, spre stînga.

N-am simțit durerea pe care ar fi trebuit să mi-o provoace contactul brutal cu drumul din pămînt tare și semănat cu pietre. Probabil unde eram prea absorbit de manevra pe care o făceam pentru a-mi smulge Walther-ul din toc. Această operațiune se realizează de obicei ușor și iute, printr-un gest reflex, dacă te afli în picioare. Eu, însă mă aflam întins pe burtă, cu pistolul strivit de greutatea pieptului.

M-am întors pe dreapta, am apucat crosa pistolului și l-am smucit din toc. Cînd am revenit în poziția în care căzusem, am auzit și salva trasă cu Thompson-ul.

Spillane, chiar înainte de a întoarce capul, a tras un snop de gloanțe în direcția în care mă detectase cu cîteva clipe mai înainte de a mă adăposti la pămînt.

După ce s-a întors complet, a privit mirat norișorii pe care-i făceau gloanțele lovind pămîntul, pe traiectoria unde, după el, ar fi trebuit să mă aflu eu.

Mai înainte ca privirea lui să mă găsească, i-am ochit umărul drept și am tras.

Am auzit zgomotul metalic și sec al cocoșului căzînd peste percutor. Dar numai atît !

Cînd privirile noastre s-au încrucișat, el a îndreptat arma spre mine, iar eu am început să mă îndepărtez de el, rostogolindu-mă ca un poloboc, urmărit de norișorii de praf pe care-i făceau gloanțele perforînd pămîntul în urmărirea mea.

La a patra rostogolire în jurul meu, am reuşit să apuc cu mîna stîngă culata armei şi s-o trag înapoi. Exact în momentul în care cartuşul alterat a sărit afară şi am început să ripostez, am simţit două arsuri în coapsa dreaptă.

Nu m-am zgîrcit la gloanţe. Am tras pînă a făcut o piruetă şi, frîngîndu-se de la mijloc, a căzut cu faţa în jos.

M-am ridicat în picioare şi m-am apropiat de el. Un braţ sub abdomen şi celălalt întins în prelungirea corpului, cu palma în sus şi pumnul strîns. Arma se afla la un metru de picioarele sale.

Am vîrît Walther-ul în toc şi m-am aplecat pentru a-i pipăi încheietura mîinii. Pulsaţiile inimii erau slabe, însă ritmice.

Cînd m-am ridicat, am simţit piciorul drept ud şi l-am privit. Pantalonul din stofă bej avea două pete mari, maronii. Una spre fesă şi cealaltă o palmă mai jos. Dacă puteam sta pe el, era în regulă. Femurul nu fusese atins.

Mi-am reamintit de zgomotul motorului şi m-am uitat în direcţia de unde venea. La circa două sute de metri, un elicopter de culoare kaki, cu o stea pe un cerc cu fond tricolor, făcea punct fix deasupra altui elicopter, tip sport, de culoare bleu, care stătea la sol, cu rotorul în funcţiune.

Pilotul aparatului cu care trebuia să fugă Spillane ştia că este capturat. Dacă ar fi încercat să se ridice, elicea portantă s-ar fi lovit de terenul fix de aterizare al aparatului militar şi s-ar fi făcut surcele. În timp ce le priveam, am început să-mi scutur hainele de praf, cu un gest mecanic.

Brusc, din spatele meu s-a auzit zgomotul unei explozii puternice. M-am întors şi am privit. De-a lungul drumului pe care venisem, la o distanţă de cîteva sute de metri, am văzut o flacără mare şi un fum negru şi gros.

Pentru o fracţiune de secundă am contemplat-o, surprins, cum privesc copiii focurile de artificii, apoi am realizat cauza deflagraţiei. Automobilul răsturnat s-a aprins şi i-a explodat rezervorul de benzină... Şi pe Dan l-am lăsat acolo !

Am început să fug cu disperare spre pălălaie, dar după cîţiva paşi am simţit piciorul drept moale ca vata şi am căzut ca un copac retezat de la rădăcină. Dacă n-aş fi

amortizat şocul cu braţele, cred că mi-aş fi deteriorat fizionomia suficent de bine pentru a nu mai semăna mult timp cu fotografia de pe legitimaţia de serviciu.

Cînd m-am ridicat în genunchi, Dan alerga spre mine cu pistolul în mînă. Era urmat de patru subofiţeri cu puşti de asalt în cumpăna mîinii drepte.

— Eşti rănit ? a vrut să ştie, strigînd de departe.

M-am ridicat în picioare şi l-am aşteptat.

— Eşti rănit ? a repetat, după ce a ajuns lîngă mine.

— Uşor, l-am liniştit.

— Totuşi... a început să protesteze, văzîndu-mi petele de pe pantaloni.

Nu i-am mai răspuns şi m-am adresat subofiţerilor, arătînd mai întîi spre corpul lui Spillane şi apoi către elicoptere :

— Unul dintre voi rămîne lîngă infractor. Restul, capturaţi echipajul elicopterului de la sol ! În caz că se opun, faceţi uz de arme... Dar, dacă este posibil, nu-i transformaţi în strecurători de ceai. Îi prefer vii.

— Mă duc şi eu, s-a oferit Dan.

— Nu-i nevoie. Sînt plevuşcă. Ai anunţat evenimentul la dispecerat ?

A dat din cap.

— După ce am auzit împuşcăturile, am cerut şi două ambulanţe.

— Ce-i cu Marieta Vorba ?

— O simplă comoţie. Spre norocul ei era legată cu centura de siguranţă. Dacă nu ar fi sosit subofiţerii la timp pentru a mă ajuta s-o scot din maşină, acolo rămînea.

— Aici nu mai este nevoie de noi, am spus, văzînd coborînd din elicopterul de la sol trei tipi cu mîinile ridicate şi aparatul militar îndepărtîndu-se.

M-am uitat la ceas. Era ora cinci fără douăzeci. Operaţiunea capturării a durat mai puţin de un sfert de oră, şi mie mi s-a părut că nu se mai termină.

Sprijinindu-mi braţul drept de umărul lui Dan, am pornit şontîc-şontîc spre maşina cu care venisem.

Capitolul XXI

UN PRIZONIERAT ACCEPTABIL

Trezindu-mă dintr-un somn ca de plumb, priveam buimăcit în jurul meu. O încăpere cu pereţii spoiţi cu var, un pat şi o noptieră metalice şi vopsite în alb. La picioarele patului o uşă, bineînţeles, vopsită în alb, iar în spate o fereastră prin care se strecurau razele soarelui de toamnă.

Nu trebuia să fiu un geniu pentru a realiza că mă aflu într-o rezervă de spital.

Cum naiba oi fi ajuns eu aici ?

Am zvîrlit pledul de pe mine şi am dat să mă ridic. O durere ascuţită în coapsa dreaptă m-a determinat s-o privesc. Era înfăşurată într-un bandaj.

Brusc mi-am reamintit.

După împuşcarea lui Spillane, Dan m-a adus la spitalul judeţean pentru a mi se bandaja rănile.

Un chirurg m-a pus să-mi scot pantalonii şi s-a apucat să toarne diferite prafuri şi soluţii pe răni. Apoi a început să-mi înfăşoare coapsa în nenumărate bandaje, de parcă ar fi îmbălsămat mumia unui faraon.

Cînd, în sfîrşit, a terminat, m-a anunţat că am pierdut mult sînge şi trebuie să-mi facă o perfuzie.

I-am replicat că propunerea lui este foarte tentantă şi că neapărat voi ţine seama de ea, anul viitor, cînd voi veni să-mi petrec concediul pe litoral.

Răspunsul meu nu l-a afectat deloc. A ridicat din umeri, într-un gest care trebuia să mă asigure că pentru el cuvîntul pacientului este lege, şi mi-a oferit să beau un lichid tulbure, ca zeama de varză. Un antibiotic care să împiedice o eventuală infecţie a rănilor, m-a informat cu figura numai zîmbet.

I-am făcut pe plac, golind paharul pînă la fund. Apoi am întins mîna după pantaloni... Cam asta-i tot ce-mi amintesc.

Drăguţul de el, mi-a oferit un soporific capabil să lase lată o turmă de elefanţi !

M-am uitat la încheietura mîinii stîngi. Urma lăsată de ac demonstra că n-am scăpat de perfuzie.

M-am săltat în capul oaselor și mi-am lăsat picioarele pe duşumea. În jurul meu n-am văzut nici un loc în care s-ar fi putut afla hainele mele. Şi într-o pijama de spital n-aveam cum să ajung prea departe.

Am zărit, în schimb, butonul unei sonerii, lîngă capătul patului. Mi-am vărsat toată furia pe el.

Curînd, am auzit un tropot de paşi zoriţi şi s-a deschis uşa.

Din pragul ei, o asistentă medicală în jur de patruzeci de ani, scundă, grasă şi cu părul oxigenat, mă privea speriată.

— Ce s-a întîmplat ?

— Unde sînt hainele mele ? am fost curios să aflu.

— Pentru ce vă trebuie ? a zis, transformîndu-şi aerul de spaimă într-unul de mirare.

— Ca să plec !

— N-aveţi voie ! m-a anunţat, de data asta autoritară.

Fără să-i răspund, m-am ridicat din pat. Am simţit o durere violentă în coapsa bandajată, dar am continuat să păşesc spre uşă.

— O clipă ! să chem medicul... a zis, din nou înfricoşată, dispărînd din cadrul uşii cu o sprinteneală pe care n-aş fi bănuit-o la o femeie atît de corpolentă.

I-am făcut pe plac şi m-am grăbit să revin şi să mă aşez pe rama patului, pentru că toată încăperea începuse să se învîrtească cu mine.

Am auzit paşi uşori în cameră şi am ridicat capul.

Mai întîi am văzut doi ochi verzi (sau poate albaştri, dar ce importanţă mai prezenta culoarea, cînd erau cei mai mari şi mai frumoşi din cîţi am întîlnit vreodată !), apoi figura perfect ovală, tenul alb-trandafiriu, nasul mic şi uşor în vînt, buzele minunat conturate şi roşii, fără ruj, iar părul, negru ca smoala, legat cu o bentiţă la creştet, îi cădea ca o coadă lungă şi groasă pe spate. Era de statură potrivită şi suplă. Halatul alb, curat şi bine călcat, îi venea ca o rochie executată la Casa Coco Chanel. Odată cu sosirea ei în încăpere, sistemul meu olfactiv a înregistrat o mireasmă, provenită probabil de la un parfum Nina Ricci.

— Cu ce vă pot fi de folos ? s-a interesat cu un glas suav, zîmbindu-mi într-un amestec de bunăvoinţă şi amuzament.

Nu părea să aibă mai mult de douăzeci de primăveri. Mi-am imaginat că trebuie să fie o asistentă angajată special pentru fermecarea şi liniştirea pacienţilor recalcitranţi (ceva în genul Samanthei, dar cu o eficienţă mult sporită). Cînd ochii mi-au alunecat pe ecusonul agăţat de halat, am aflat că se numeşte Ines Vaida şi, culmea ! că era medic. Probabil că, mai nou, la medicină studenţia începe de la paisprezece ani.

Pe scurt, era exact tipul de femeie pentru care am avut dintotdeauna disponibilităţi şi înclinaţii către o pasiune mare.

— Mi s-a spus că vreţi să plecaţi din spital, a adăugat, constatînd că eu, pierzînd instrucţiunile de utilizare a coardelor vocale, o privesc mut de admiraţie ; ceea ce nu părea s-o indispună.

„Am spus eu că vreau să plec ?", m-am mirat în sinea mea. Dacă Adam a avut chef să părăsească paradisul, îl priveşte. Eu n-am să-i urmez exemplul. De ce să abandonez îngerul din faţa mea, pentru tot felul de derbedei şi a cadavrelor pe care aceştia le lasă în urma lor ?

Regăsindu-mă, am deschis gura să-i spun că a fost greşit informată, că eu n-am să plec pînă nu mă restabilesc complet. Inclusiv după guturaiul pe care-l voi căpăta peste şase luni.

Dar n-am mai avut cînd să-i sugerez că poate alt pacient şi-a exprimat dorinţa să se externeze, nu eu.

— Ce faci, şefu ? s-a interesat jovial Dan, din pragul uşii rămase deschisă după intrarea îngerului.

Cînd doctoriţa a întors surprinsă capul spre uşă, Dan a văzut-o şi a rămas cu ochii zgîiţi la ea, de parcă ar fi fost hipnotizat instantaneu.

Va trebui să am o discuţie foarte serioasă cu el. De la un timp încoace şi-a făcut obiceiul să apară exact atunci cînd aş vrea să fie oriunde, mai puţin în preajma mea.

— Nu intra ! Am o boală contagioasă, l-am informat, cu speranţa că va închide uşa pe dinafară.

Nu mi-a acordat nici o atenţie. Continua să se holbeze la doctoriţă. Avertismentul meu sosise prea tîrziu. Se înamorezase şi el de fermecătorul înger, pogorît din paradis direct în camera mea spre a-mi mîntui sufletul acrit de treburile cu care mă ocup şi de rănile provocate de Spillane.

Desigur, eu nu-l puteam împiedeca să admire perfecţiunea personificată, dar atît ! Dreptul primului-venit era de partea mea. Am vrut să i-o spun, dar m-am abţinut. Apariţia lui m-a smuls de sub farmecul fermecătoarei şi frumoasei Ines şi mi-a amintit că sacul cu obligaţii de pe spatele meu atîrnă greu.

— Ce-i cu doamna Vorba ? am întrebat, trecînd la meserie.

Întrucît continua să privească pierdut spre reprezentanta lui Esculap, de parcă ar fi avut timpanele trimise la recondiţionat, am mai repetat o dată întrebarea, ridicînd glasul.

— E bine, e bine... şi-a reamintit să-şi mute privirea spre patul pe care mă aflam. Şi ea a fost examinată aseară în acest spital. Nu s-a constatat nici o leziune şi a fost expediată la arestul preventiv. Dar continuă să susţină că e franţuzoaică şi că se numeşte Janina Caron...

— Poate să spună că este şi Arhanghelul Gavril ! Păcat că l-am pierdut pe Spillane...

— În ciuda faptului că ai tras în el şapte gloanţe, plămînii, inima şi ficatul sînt intacte.

M-a văzut că-l privesc contrariat şi a explicat :

— Purta sub cămaşă o vestă antiproiectil, care-i proteja organele esenţiale.

Fir-ar să fie ! Şi eu, care, văzînd că nu cade de la primele focuri, mi-am imaginat că datorită unei greşeli băgasem în încărcător cartuşe oarbe !

— Şi atunci cum a ieşit din luptă ?

— I-ai băgat două gloanţe sub centură, în abdomen. Dar, în ciuda ravagiilor pe care le-au provocat intestinelor, chirurgii care s-au ocupat de el speră că va trăi.

Ines ne privea intrigată, cînd pe mine, cînd pe Dan. Probabil constatînd diferenţele care există între branşele noastre. În timp ce în a noastră se vorbeşte despre supri-

marea vieții, într-a ei se luptă pentru păstrarea cu orice chip a acesteia.

— Domnișoară doctor, dacă am fi la mine acasă, v-aș invita să luați loc într-un fotoliu... Aici, n-am decît ce se vede, am spus pe un ton de scuză, arătîndu-i rama patului metalic pe care stăteam și eu.

Mi-a zîmbit, arătîndu-mi o dantură splendidă, albă, cu dinți mici și regulați :

— Presupun că discuția dumneavoastră are un caracter secret. Și mă voi retrage, dacă îmi promiteți că renunțați la ideea de a părăsi spitalul.

— Cazul despre care discutăm fiind lămurit, și-a pierdut aspectul confidențial. În ceea ce privește promisiunea pe care mi-o cereți, nu v-o pot da. Din principiu, nu renunț niciodată la intențiile mele, așa că... i-am arătat rama patului...

A surîs amuzată și s-a așezat lîngă mine, strîngîndu-și printr-un gest elegant halatul scurt pe sub picioare. Am văzut o palmă din coapsa trandafirie și un genunchi perfect rotund. Noroc de mine că stau bine cu inima. Dar asta încă nu însemna că trebuie neapărat să-i forțez rezistența.

— De ce i-ai lăsat să mă narcotizeze ? am vrut să știu, făcînd un efort de voință, pentru a-mi ridica ochii de la picioarele femeiuștii spre Dan.

— De unde era să știu eu ce-ți dă să bei... Abia după ce te-ai întins lat în pat am priceput că ți-a făcut figura, a ridicat cu nepăsare din umeri. Am încercat să protestez, însă m-a poftit afară, spunîndu-mi s-o fac pe deșteptul la miliție, că în spital el este ăl mai mare...

— Cum arăta medicul ? a intervenit Ines.

— Statură potrivită, figură ovală, ochi verzi și părul blond, grizonat la tîmple. În sfîrșit, un tip simpatic, dar cu gură mare ! Striga și dădea ordine ca un plutonier recruților, la instrucție.

— E șeful serviciului în care vă aflați, medicul primar Corneliu-Telejenel Bindea și ați făcut bine că n-ați întins coarda mai mult decît trebuia. Merge rar la biserică, iar în ultimii ani se zice că n-a mai dat deloc p-acolo, i s-a adresat, arătîndu-i dantura într-un surîs dulce, chestie care mie nu mi-a făcut nici o plăcere. În orice caz, după foaia

de observaţii pe care am primit-o, trebuie să rămîneţi imobilizat la pat, cel puţin o săptămînă, a continuat către mine, ridicînd din umeri cu nevinovăţie şi oferindu-mi şi mie un zîmbet scump, cu gropiţe în obraji.

Ştiu să-mi păstrez sîngele rece în faţa oricărei situaţii, inclusiv a cucoanei cu ţoale cernite şi coasă în mînă, dar în faţa unei astfel de femei mă încălzesc mai abitir ca o centrală nucleară, scăpată de sub control.

— Un inspector de la Interpol a sosit azi-dimineaţă la I.G.M. Deseară vine la Constanţa, şi-a reamintit Dan, mai înainte de a avea timp s-o asigur pe doctoriţă că nici prin gînd nu-mi trece să părăsesc spitalul.

Am privit ceasul. Era ora nouă şi cîteva minute.

— Va trebui să plec, şi vă rog să mă credeţi că regret sincer acest lucru, i-am spus vecinei mele de pat, cu un regret nesimulat.

— Dacă dumneavoastră regretaţi că trebuie să plecaţi, iar eu, oricum, n-am voie să vă las s-o faceţi, înseamnă că veţi rămîne, a tras ea concluzia, privindu-mă atît de pătrunzător în ochi, încît mă mir că n-am căzut în transă, şi de pe rama patului.

Am făcut un gest de negaţie şi am oftat cu sinceritate.

— Regret, a zis, devenind rigidă şi severă ca o profesoară rămasă domnişoară la vîrsta pensionării. Trebuie să vi se facă analiza sîngelui pentru a şti că nu există un proces inflamator. Orice neglijenţă în astfel de cazuri riscă să se termine printr-o amputare. Şi eu n-am voie să-mi asum o astfel de răspundere ! m-a informat cu o decizie de mamă spartană.

— În cît timp se face analiza pe care o doriţi ?

— În şase ore, m-a informat, reîncepînd să-mi surîdă după ce şi-a dat seama că şi-a impus voinţa.

Mi-am privit iar ceasul. Deci pe la patru puteam să plec.

— Credeţi că i-ar sta bine unui bărbat care n-a împlinit încă treizeci de ani să tragă după sine un picior de lemn ? s-a interesat persuasivă.

De fapt eu mă apropiam de patruzeci, însă m-am abţinut să i-o spun. Din politeţe, deoarece nu-i frumos să contrazici o femeie.

— Nu-mi dau seama. Pînă în prezent mi-am folosit propriile picioare, în exclusivitate.

— Nici nu vă doresc să înlocuiţi vreunul dintre ele, a zis, ridicîndu-se de pe rama patului.

— Unde plecaţi ? am întrebat cu desperarea unui copil căruia i se ia din mînă cea mai iubită jucărie.

— Trebuie să trimit o asistentă să vă ia sînge. Parcă aşa am stabilit, nu ?

— Regret, însă această operaţiune nu poate fi făcută decît de dumneavoastră ! am anunţat-o cu fermitate.

— Pentru ce ? şi-a încruntat sprîncenele lungi şi frumoase.

— Nu suport sîngele. Cum îl văd, mi se face rău, i-am trîntit-o cu aplomb.

— Şi dacă eu vă iau sînge, nu vi se face rău ? s-a mai încruntat ea un pic.

— Nu, bineînţeles. Magnetismul splendizilor dumneavoastră ochi nu-mi va permite să-mi dezlipesc privirea de la ei şi s-o cobor spre seringa înfiptă în braţ.

— Sînteţi cam răsfăţat, a constatat, pe cînd sprîncenele îşi reluau forma de semicerc perfect, iar figura reîncepea să-i fie luminată de un surîs mai dulce ca mierea.

— Aşa spunea şi mama, cînd mă bătea de trei ori pe zi, în speranţa că va scoate om din mine. Păcat de nervii şi energia consumată, că tot nu şi-a atins ţelul.

— S-ar putea să fiţi modest, dar nu-i exclus să aveţi dreptate... m-a luat peste picior, deşi mă privea cu candoare.

Dan n-a întîrziat să-şi întoarcă capul după ea, cînd a ieşit. Cum privirea i-a rămas pe uşă şi după ce aceasta a fost închisă, l-am readus pe pămînt.

— Ce-i cu echipajul elicopterului în care voia Spillane s-o ia din loc ?

— Aşa cum ai spus, e plevuşcă. Nişte foşti mercenari în Katanga, angajaţi să-l scoată pe Spillane din ţară şi să-l ducă pînă la un iaht care aştepta în afara apelor teritoriale. Au înscris la tîrg o firmă fantomă, producătoare de elicoptere, şi s-au pus pe aşteptat. Cînd Spillane le-a telefonat din motel şi le-a dat parola, au încălzit aparatul şi s-au pregătit de zbor... Restul îl ştii.

— Amprentele lui Spillane, a însoțitorului lui și a victimei din baia Marietei Vorba să fie trimise la fișierul central pentru a se verifica dacă sînt cunoscute, ori fac parte din categoria celor ridicate de la locul unor infracțiuni cu autor necunoscut.

— Sînt deja trimise.

— Trebuie să fie un boss mare acest Spillane dacă i s-au pus la dispoziție mijloace atît de importante.

El mi-a dat dreptate, iar eu i-am arătat pe perete un aviz care înștiința vizitatorii că bolnavii nu trebuie obosiți cu vizite prea lungi.

S-a făcut că nu știe să citească, ceea ce nu-l împiedica să arunce priviri furișate spre ușa prin care dispăruse doctorița cu cei mai frumoși ochi din lume. Și asta nu era numai părerea mea, ci și a lui Dan... că doar nu degeaba rămăsese înțepenit de parcă și-ar fi prins picioarele de pardoseală cu buloane și eclise.

— Audiența s-a terminat ! l-am informat, întorcîndu-mă în mod demonstrativ cu spatele la el.

— Am plecat, s-a decis el, cu o vădită lipsă de entuziasm. La ce oră să vin după tine ?

— La patru... am răspuns cu o voce voit vlăguită, așa cum îi sta bine unui om în suferință.

Auzind ușa deschizîndu-se și închizîndu-se, mi-am reluat vechea poziție, cu fața spre ușă, zîmbind cît mai seducător posibil...

Dar nu mult timp. Doctorița nu s-a înapoiat numai cu seringa, ci și cu tipul care mă băgase ieri seară în cofă cu licoarea ce mi-o oferise s-o beau.

Medicul șef Corneliu-Telejenel Bindea, aflînd că intenționez să-mi iau valea, dorea să mă consulte pentru a ști în ce măsură trebuie să se opună deciziei mele.

După ce m-a sucit și răsucit o jumătate de oră, timp în care mi-a schimbat bandajele și Ines și-a umplut seringa cu sînge, s-a declarat de acord cu externarea mea, cu condiția ca rezultatul analizelor să fie bun, iar eu să revin a doua zi pentru control.

Pentru prima condiție, nu-mi rămînea decît să sper că nu-mi va fi potrivnică, iar în ceea ce privește pe a doua,

fără nici o ezitare, m-am declarat de acord, cu ochii bine ancorați în cei verzi-albaștri ai doctoriței.

Nădăjduiam că după terminarea consultației doctorul Bindea va pleca să-și vadă de pacienți. Așa a și făcut... dar luînd-o cu el și pe Ines.

Capitolul XXII

JANINA CARON

La ora cinci după-amiaza am intrat șchiopătînd în biroul care ne fusese pus la dispoziție în inspectorat și Dan mi-a dat pașapoartele ridicate de la Frank Spillane și însoțitoarea lui, Janina Caron.

Le-am examinat. Erau cît se poate de autentice.

— Lui Spillane i s-a luat depoziția ?

— Nici gînd. Se află în stare de inconștiență și este hrănit artificial. Medicii spun că mai curînd de o săptămînă nu trebuie să ne gîndim că ar fi posibilă o discuție cu el... Admițînd că nu face vreo complicație și se dă la fund.

— Și Marieta Vorba ?

— Cum ți-am mai spus, susține sus și tare că se numește Janina Caron. Ca să nu se plictisească, am pus-o să scrie o declarație asupra felului în care și-a petrecut timpul de cînd a intrat pe teritoriul nostru.

— Ai amprentat-o ?

A făcut un gest de confirmare :

— Paharul cu Pepsi pe care i l-am oferit se află la criminalistică...

*
* *

Cînd am deschis uşa, stătea în picioare şi privea spre fereastră, cu spatele la noi. Purta pantofi albi cu tocuri înalte, subţiri, ciorapi fini, la culoarea pielii, o fustă bleu-deschis şi o bluză bleumarin suficient de bine mulate pentru a nu ascunde nimic din perfecţiunea corpului ei. Peste umeri şi spate se revărsa o cascadă de păr blond, cu o nuanţă arămie. Pe spătarul scaunului, lîngă masa pe care se aflau cîteva foi de hîrtie scrise şi un pix, era agăţată o poşetă din piele albă şi, aşezat deasupra ei, taiorul din acelaşi material cu fusta.

În timp ce-i admiram gleznele subţiri, a sesizat intrarea noastră şi a pivotat pe tocul unuia dintre pantofi.

Avea o mutrişoară tot atît de seducătoare ca şi cea a unei superstar machiate de specialiştii Hollywood-ului, iar pentru ca tabloul să fie aidoma cu cel de pe fotografia paşaportului ce-l privisem puţin mai înainte şi acum îl aveam în mînă, nasul mic şi frumos susţinea o pereche de ochelari de vedere, cu dioptrii neînsemnate şi, în compensaţie, cu rame mari şi groase, trandafirii.

— Sărut mîna, am zis, înclinîndu-mă.

— *Que désirez-vous ? Je ne comprends pas...* m-a informat, ridicînd din umeri într-un gest de real regret.

— *Ça ne fait rien*, m-am declarat de acord să vorbesc pe limba Mireillei Mathieu, cu intenţia de a evita o eventuală gafă în cazul că totuşi, prin absurd, nu este persoana pe care o credeam.

Am deschis paşaportul şi am început să-i cer relaţii asupra datelor consemnate în act. Răspunsurile ei au coincis atît de perfect, încît ideea unei posibile confuzii a încolţit bine în mintea mea.

— Cu ce ocazie în România ? am întrebat-o, închizînd paşaportul

— Ca turistă.

— În ce relaţii sînteţi cu persoana care vă însoţea ?

— Ce s-a întîmplat cu el ? A murit ?

— Regret, nu am voie să vă dau o astfel de informaţie. În ce relaţii sînteţi cu el ? am repetat întrebarea.

— E un prieten de ocazie.

— Cu un prieten de ocazie nu se străbat țări străine.

S-a arătat foarte încurcată, a lăsat capul în jos, apoi s-a decis să-l ridice și să mă anunțe jenată :

— Știți... eu sînt profesionistă...

— Profesionistă în ce ? a vrut să știe Dan, deși, ca fost lucrător la Moravuri, putea să se abțină.

— Sînt prostituată.

I-am apreciat sinceritatea. Arareori se întîmplă ca o femeie să admită dintr-o bucată că practică prima diviziune a muncii din istoria societății omenești.

— Cum se numește însoțitorul dumneavoastră ?

— Frank... Frank și un nume italian, pe care nu-l reținbine... Speneli... Spaneli...

— Deci dumneavoastră sînteți o prostituată, iar el se numește Frank. Pînă aici lucrurile sînt clare. Acum vă rog să mă lămuriți și asupra motivului pentru care îl însoțeați.

— Ne-am cunoscut la Paris, într-un hotel. Atunci, afirmînd că mă place, mi-a spus că intenționează să-și ia o vacanță în România și mi-a propus să-l acompaniez. Cum călătoria se făcea pe cheltuiala lui, iar indemnizația pe care mi-a promis-o acoperea cîștigurile pe care le-aș fi obținut în Pigalle, m-am declarat de acord și iată-mă, a zis, ridicînd din umeri într-un gest care sugera că fatalitatea-i fatalitate.

— Știați cu ce se ocupă ?

— Mi-a spus că este american, și cum aceștia sînt doldora de dolari, n-am simțit nevoia să aflu mai mult despre el. În meseria noastră nu există nici discriminare, nici curiozitate de îndată ce ți se plătește onorariul stabilit... m-a informat, apoi brusc s-a arătat îngrijorată. La dumneavoastră în țară prostituția este prohibită ?

Am confirmat.

— Oricum, eu nu intru sub incidența legilor românești, deoarece n-am avut relații intime decît cu Frank ! m-a avertizat.

— Ce vă face să credeți că ați fost reținută pentru practicarea amorului tarifat ?

— Nu pentru asta sînt arestată ? s-a arătat dînsa uimită.

Cînd am clătinat capul, a țîșnit :

— Păi atunci ce-aveți cu mine ?

— Ați uitat că însoțitorul dumneavoastră a împușcat doi agenți ai poliției române ?

— Da' eu ce vină am ? Că stăteam cu el la o masă de local cînd a scos din cutia de vioară o armă și a tras în polițiști ? Ori credeți că eu l-am pus s-o facă ?

— Nu vi s-a părut curios că poartă cu el o cutie de vioară ?

— În meseria mea am văzut la bărbați suficiente curiozități pentru a mai putea fi intrigată că Frank nu se despărțea de vioara lui nici cînd intra în toaletă.

— După incidentul din restaurant, de ce l-ați mai acompaniat ?

— M-a obligat.

— Martorii de la fața locului susțin că v-ați urcat de bunăvoie în mașină.

— Dacă martorii de care-mi vorbiți ar fi avut urechile mai bune, ar fi putut auzi cînd, amenințîndu-i pe ei cu arma, mi-a spus că mă ucide dacă mă mișc de lîngă el. După împușcarea polițiștilor, n-aveam nici un motiv să cred că glumește.

— Presupun că din aceleași motive ați preluat și controlul volanului în timp ce vă urmăream.

— Bineînțeles !

— Ceea ce i-a permis prietenului dumneavoastră să tragă asupra noastră, a subliniat Dan.

— Mai întîi, vreau să vă fie clar că nu-mi este prieten, ci client. Atît, client ! În rest, aș dori să știți că în Franța bandiții sînt imobilizați de polițiști, nu de prostituate ! Deci, vă rog să nu-mi imputați că i-am dat concursul. Eram o ostatecă obligată sub amenințarea cu moartea să-i îndeplinească poruncile.

— Cînd ați venit în România ?

— În urmă cu două zile, adică marți. În prima zi am vizitat Bucureștiul, iar în următoarea am venit la Constanța, a arătat ea spre hîrtiile de scris de pe masă. Restul îl cunoașteți.

— La ce oră ați ajuns la Constanța ?

— În jurul orei zece și jumătate dimineața.

Cum chestionările preliminare erau terminate, am trecut la cele clarificatoare.

— Ce-ați făcut în intervalul dintre orele zece și jumătate și patru după-amiază, cînd însoțitorul dumneavoastră a tras în polițiști ?

Pentru cîteva secunde ochii ei m-au evitat, apoi s-a decis :

— Ne-am oprit la o braserie și am băut o cafea...

— Pînă la ce oră ați stat acolo ?

— Nu m-am uitat la ceas ! m-a repezit, apoi s-a înmuiat brusc : Cred că am rămas acolo aproape o oră.

Perfect. Acum ne aflam la ora uciderii femeii din baia Marietei Vorba. Și venise momentul să mă edific asupra rolului pe care-l avusese în uciderea și desfigurarea victimei respective.

— Deci ați părăsit braseria în jurul orei unsprezece și jumătate. Și ce-ați făcut după aceea ?

— L-am însoțit pe Frank la o persoană la care mi-a spus că trebuie să-i las un comision.

— Cine este persoana la care vă referiți ? am întrebat, în timp ce aveam senzația că mii de ace îmi înțeapă coapsa dreaptă. Am continuat totuși să rămîn în picioare, de teamă că dacă mă așez pe un scaun n-am să mă mai pot ridica.

— Nu știu. N-am văzut-o cum arată.

— Ah ! Dumneavoastră ați rămas să-l așteptați în mașină... am ajutat-o, cu bunăvoința unui autentic Iago, deoarece știam de la ofițerii care supravegheaseră locuința că lucrurile s-au consumat cu totul altfel.

— Nu. Am urcat și eu, m-a contrazis, făcîndu-mă K.O.

— Nu sînteți clară, s-a dezmeticit Dan mai repede decît mine. Dacă l-ați însoțit pe Frank, cum de n-ați văzut persoana pe care o vizita ?

— Eu am rămas pe palier. Mi-a spus că stă numai cîteva clipe. Dar, prost crescut ca toți americanii, m-a lăsat să-l aștept mai bine de un sfert de oră.

— Apoi ? am reluat interogatoriul.

— Am plecat spre motelul unde a avut loc incidentul cu agenții de poliție.

Pentru a înlătura o eventuală confuzie, am pus-o să-mi descrie imobilul în care a intrat cu Frank.

Mi-a făcut-o pe loc, descriind întocmai blocul în care locuise Marieta Vorba.

Toată povestea ei era perfect logică și fără nici o bavură. Ea, Janina Caron, era o prostituată amestecată fără voie într-o suită de incidente.

În definitiv, tot ce știam cu precizie era că amprentele femeii ucise în baie nu-i aparțineau Marietei Vorba. Ceea ce, în ciuda prezumțiilor mele, nu însemna că interogata trebuie să fie în mod obligatoriu una și aceeași cu Marieta Vorba.

Întrucît durerile din coapsă începuseră să se transforme într-o fierbințeală care-mi dădea senzația că mi s-a așezat pe ea o mașină de călcat încinsă, m-am decis să sistez interogatoriul. Mai cu seamă că, oricum, tot intrasem într-un impas.

*
* *

Ieșind pe culoar, ne-a întîmpinat un subofițer care i-a înmînat lui Dan un plic.

În timp ce mergeam spre biroul pus la dispoziția noastră, colaboratorul meu a extras din plic cîteva fișe dactiloscopice și un raport pe care, după ce l-a citit, mi l-a înmînat, fără vreun comentariu.

Cînd am văzut ce conține n-am mai simțit durerea din coapsă și, făcînd stînga-mprejur, am pornit vijelios spre încăperea de unde ieșiserăm.

*
* *

Stătea tot la fereastră, privind visătoare amurgul. Probabil că medita asupra șanselor pe care le are pentru a-l mai putea vedea după bunul-plac.

— Doamna Vorba, am zis.

S-a întors și m-a privit mirată, parcă întrebîndu-se de unde am reapărut.

— *Veuillez répéter encore une fois,* s-a făcut ea că nu m-a înțeles.

Era tare cucoana. Dacă în loc să se țină de lucruri murdare s-ar fi ocupat de actorie prin anii '30, Greta Garbo

n-ar mai fi avut nici o şansă să ajungă prima ingenuă a celei de-a şapte arte. În ceea ce priveşte premiul Oscar pentru interpretare feminină, nici o problemă. L-ar fi primit anual, acasă, prin poştă.

— Vă rog să renunţaţi la mascaradă ! am invitat-o, continuînd să vorbesc românește.

— *Je ne compr...*

— Doamna Vorba ! i-am întrerupt tirada, ridicînd tonul şi arătîndu-i una din fişele cu impresiuni digitale. Aici am atît amprentele dumneavoastră, cît şi pe cele ale Marietei Vorba. Trebuie să vă mai spun că sînt identice ?

A înghiţit în sec, privindu-mă aiurită.

— Peruca pe care o purtaţi vă stă minunat, dar, după cum bine ştiţi, această recuzită se deosebeşte de podoaba capilară naturală, fie şi numai prin faptul că din cînd în cînd trebuie scoasă... Dacă din cochetărie doriţi s-o păstraţi, n-am nimic împotrivă... Bineînţeles, în măsura în care renunţaţi la ridicola dumneavoastră înscenare.

După ce mi-am terminat spiciul, siguranţa şi tupeul cu care mă luase în primire au fost înlocuite de o atitudine ezitantă. Frumoşii ei ochi pîlpîiau uşor şi se uita la mine ca prin ceaţă, fără să mă vadă. Deasupra arcadelor, spre tîmple, au început să se formeze broboane de transpiraţie.

Deşi modul în care începuse să se exteriorizeze era de bun augur, nu putea să mă satisfacă şi am anunţat-o :

— Dacă continuaţi să susţineţi că vă numiţi Janina Caron, voi fi nevoit să chem o colegă şi să vă las cu ea... Pentru a vă ajuta să vă scoateţi peruca şi să vă spălaţi fardul.

Cred că nici interogatoriile de gradul trei ale colegilor mei americani n-ar fi dat un rezultat mai bun ca propunerea pe care i-o făcusem.

A clătinat capul într-un gest de negaţie şi s-a lăsat să cadă pe unul din scaunele de lîngă masă. I-am urmat şi noi exemplul.

— De ce toată această tevatură, doamnă Vorba ? am întrebat pe deplin convins că am tot dreptul să aflu pentru ce am fost nevoit să anchetez cu sufletul la gură un caz lipsit de orice urmă de mobil, dar, spre compensare, bine garnisit cu cadavre.

— Am dorit să părăsesc țara... Mi s-a părut că utilizarea unui pașaport străin reprezintă calea cea mai rapidă, a oftat, privind în gol peretele, peste umărul meu.

În timp ce ea continua să admire tapetul zidului, căruia ar fi trebuit de mult să i se tragă o spoială, mă străduiam să pricep de ce trebuiau uciși atîția oameni ca ea să poată fugi ilegal din țară.

Mai înainte de a avea timpul necesar pentru a putea să mă dezmeticesc după motivarea pe care mi-a plasat-o, a continuat grăbită :

— Oricum, conform prevederilor codului penal, nu pot fi urmărită în justiție ! Legea nu pedepsește intenția ! m-a avertizat cu aplomb.

— În cazul dumneavoastră intenția s-a transformat în tentativă, iar tentativa, în cazul trecerii frauduloase a frontierelor de stat, se pedepsește ca și fapta, s-a simțit Dan obligat să-și ridice nasul din notesul în care stenografia discuția și să lămurească situația.

— Aș ! a aruncat ea, disprețuitoare. Va trebui să dovediți că intenția a ajuns în fază de tentativă. Și n-o să reușiți. N-am fost reținută pe cînd treceam granița ! Așa că...

Deși nu și-a terminat fraza, dezinvoltura cu care a pufăit pe nas nu mi-a lăsat nici un dubiu că sfîrșitul acesteia trebuia să fie : „...mă doare-n coate !".

Am privit-o dezaprobator. O considerasem de departe mai deșteaptă. Este prinsă cu un pașaport străin în mînă, are mutrișoara confecționată aidoma cu fotografia actului respectiv, și se străduiește să ajungă la un elicopter care o așteaptă... dar dînsa susține că n-ar fi depășit faza de intenție !

— Mă rog, fie și așa, am zis tolerant, deoarece stabilirea încadrării juridice a infracțiunii discutate reprezenta, în comparație cu celelalte fărădelegi comise, ultima problemă pentru care trebuia învinuită. Ce relații sînt între dumneavoastră și Frank Spillane ?

— Păi, nu v-am spus ? s-a mirat ea.

— Ne-ați spus că este un client de-al dumneavoastră, a intervenit din nou Dan.

— Exact ! s-a mirat și mai mult.

— Cînd aţi făcut această susţinere vă numeaţi Janina Caron, şi eraţi prostituată... Acum, cînd am căzut de acord că sînteţi Marieta Vorba, cred că ar trebui să furnizaţi o altă explicaţie.

A coborît privirea spre masă, fără să spună nimic. Pe fruntea înaltă şi uşor bombată au apărut trei cute orizontale, iar broboanele de transpiraţie, fuzionînd între ele, începuseră să alunece într-o şuviţă lucitoare spre bărbie, trasînd dîre neregulate pe fondul de ten de pe obraji.

În sfîrşit, realiza că infailibilitatea pe care şi-o atribuise îi jucase un renghi urît. Se afla în situaţia unei muşte intrate într-o plasă de păianjen în care cu cît se zbate mai mult să scape, cu atît se prinde mai sigur în captivitate.

— L-am cunoscut cu ocazia unei alte vizite pe care a făcut-o în România. Atunci ne-am înţeles să mă scoată din ţară, s-a decis să vorbească, cu vocea deformată de modul în care îşi strivea gîtul, împingîndu-şi bărbia în piept.

— Cînd anume a mai fost în ţară ? am întrebat, răsfoind paşaportul lui Spillane.

— Nu mai reţin bine... În urmă cu doi sau trei ani.

— E curios. Domnul Spillane vine acum pentru prima oară în România. Cel puţin aşa rezultă din vizele de pe paşaportul său... Dar asta n-are prea multă importanţă, m-am arătat iarăşi tolerant. Despre Gigi Radu ce ne puteţi spune ?

— Gigi Radu ? ! a repetat contrariată, decizîndu-se să-mi arate din nou ochii ei frumoşi, dar, de data asta, şi înceţoşaţi.

Am dat aprobator din cap.

— Ce să vă spun despre el ?

— Tot ce ştiţi, a intervenit Dan, cu generozitate.

— Doar v-am spus... Mi-a fost prezentat cîndva la o serată organizată de întreprinderea în care lucra soţul meu.

— Şi de atunci nu l-aţi mai văzut ?

— Nu, bineînţeles ! Ce, vă imaginaţi că am înşirat toţi bărbaţii din Constanţa ? ! a strigat ea ultragiată.

— În această situaţie, evident că n-aţi fost niciodată la el acasă...

— Cum vă permiteți să faceți o astfel de insinuare, m-a întrerupt indignată, decolînd cu violență de pe scaun.

— Vă rog să vă reocupați locul, am invitat-o calm.

— De cîte ori trebuie să vă spun că n-am avut ce să caut acasă la acest domn ? ! a ridicat tonul, rămînînd în picioare și privindu-mă de parcă ea ar fi fost o leoaică, iar eu un tip care se amuză trăgîndu-i puii de coadă. Apoi, dintr-odată s-a lăsat să cadă pe scaun, cu tîmplele prinse între palme, și m-a anunțat : Mă doare capul... Sînt obosită...

— Bine, suspendăm interogatoriul, am consimțit, ridicîndu-mă de pe scaun. Și n-a fost ușor. Piciorul drept îmi rămăsese chircit, și pînă am reușit să-l îndrept am avut senzația că mi s-a oprit inima, de durere.

Capitolul XXIII

INSPECTORUL

Cînd am intrat în biroul lui Stoica, acesta a arătat spre piciorul meu drept :

— Îl tragi atît de convingător, încît dacă ai sta la un colț de stradă, cu pălăria în mînă, te-ai umple de parale.

— N-ai vrea să-mi fii impresar ? l-am contrat.

— Pînă analizez propunerea ta, privește această scrisoare de dragoste... A sosit acum un sfert de oră de la București, a zis, întinzîndu-mi un plic.

Am extras hîrtia din plic și am citit-o. Era un raport dactiloscopic trimis de cazierul judiciar.

— S-a stabilit paternitatea pentru două omoruri, m-am adresat lui Dan, înmînîndu-i hîrtiile primite.

— Acesta e punctul unu. Punctul doi, șeful te poftește la el, a continuat Stoica.

Am făcut un gest de nemulțumire și am pornit spre ușă. spunîndu-mi că, dacă-i un ordin, plăcerea e de partea mea.

*
* *

Cînd eu și Dan ne-am aflat îndărătul ușii capitonate, colonelul Dumitru Mihăilă, un bărbat înalt și suplu, în jur de cincizeci de ani, s-a ridicat în picioare și ni s-a adresat în limba franceză, arătînd spre persoana care stătea într-un fotoliu în fața mesei sale de lucru :

— Domnul comisar Spiros Dragopol, din partea Interpolului... Căpitanul Apostolescu și locotenentul Simionescu, cu care Inspectoratul General al Miliției v-a recomandat să luați legătura.

— Încîntat de cunoștință, a declarat comisarul, săltîndu-se din fotoliu și strîngîndu-ne mîinile, cu figura numai zîmbet.

Era scund și suplu. Nu părea să aibă mai mult de treizeci de ani. Purta un costum elegant și era pus la punct de parcă ar fi fost un manechin în exercițiul funcțiunii, la o paradă a modei. Tip de meridional, cu trăsături feminine.

Pe cînd luam loc pe fotoliile alăturate de al lui, nu m-am putut împiedica să nu-mi amintesc de o zicală care susține că aparențele sînt înșelătoare. Tipul ăsta, cu toată mutrișoara lui de domnișoară de pension, avea o voce cam tot atît de groasă și alterată ca a răposatului Louis Armstrong.

— Domnul Dragopol, a reluat colonelul, rămînînd în picioare, este trimis de Interpol pentru a ne cere concursul într-o anchetă ce privește mai multe țări, printre care, după toate probabilitățile, și România. Din păcate, așa cum i-am explicat și domnului comisar, eu n-am să pot participa la consfătuire, deoarece tocmai mă pregăteam să plec la București... a mai spus, făcînd un gest de regret și venind să dea mîna cu noi.

— Vă stau la dispoziție, domnule comisar, am zis, cînd comandantul inspectoratului a părăsit biroul.

A sorbit placid puţină cafea din ceaşca aşezată pe măsuţa care ne despărţea. După ce a pus-o la loc, a tras un fum din ţigara pe care o ţinea între degete şi a scuturat scrumul cu atenţie în scrumieră.

Cînd mă pregăteam să-i reamintesc că sîntem şi noi prin cartier, şi-a ridicat ochii spre mine şi, în timp ce-mi zîmbea ca o reclamă de pastă de dinţi, şi-a dres glasul de bas, care după figura lui ar fi trebuit să fie de soprană, şi a început să vorbească cu o voce uniformă, şi, mai ales, răguşită :

— Într-o seară, în urmă cu aproape patru săptămîni, la restaurantul hotelului Hilton din Paris s-a organizat un congres al viticultorilor Pieţei Comune. Cînd, după obişnuitele şi interminabilele discursuri, s-a trecut la *hors-d'oeuvre*, chelnerii care pregăteau aperitivul au constatat că ceva nu era în regulă în cutiile de caviar. La suprafaţa acestora se afla un strat de icre negre, iar dedesubt un fund dublu, format dintr-o substanţă închisă ermetic într-un ambalaj din masă plastică, şi o placă din plumb.

Firesc, s-a pornit de la ideea că este vorba de o sustragere de caviar şi frauda a fost reclamată comisariatului de poliţie din arondisment. În paralel cu declanşarea cercetărilor pentru descoperirea autorului malversaţiei, s-a expediat laboratorului criminalistic al Prefecturii de Poliţie din Paris şi substanţa folosită pentru înlocuirea caviarului...

— Şi ? l-am zorit, agasat de impasibilitatea cu care vorbea.

— Heroină ! mi-a aruncat scurt şi a continuat cu un zîmbet angelic, ce rima perfect cu mutrişoara lui de fetiţă cuminte ; Ambalajul din tablă, o sută de grame ; placa de plumb, patru sute de grame ; săculeţul cu heroină, trei sute de grame, iar deasupra, ca faţă comercială, trei sute de grame de caviar. În total, un kilogram şi o sută de grame, adică exact atîta cît scria şi pe etichetă că ar trebui să cîntărească o cutie cu icre negre „cinstită" !

Liniştea care s-a aşternut în cameră mi-a permis să-mi aud tic-tacul ceasului-brăţară şi să meditez la faptul că am investigat de parcă aş fi jucat Baba-oarba, cu ochii legaţi. Am considerat tot timpul că afacerea n-are mobil, iar acesta, dacă aş fi purtat ochii cu mine, trebuia văzut ime-

diat. Doar tot timpul dădusem cu nasul de conservatorul de caviar.

— Vă rog să continuați relatarea, domnule comisar, i-am cerut, adoptînd, așa, de necaz, o atitudine tot atît de imperturbabilă ca și a lui.

— De îndată a început valsul rutinei. Comisariatul de poliție, satisfăcut că poate scăpa de o bătaie de cap suplimentară, n-a ezitat să paseze beleaua la B.S.P.C. [1] care, apreciind că are de-a face cu un caz simplu, de rutină, a omis să raporteze întîmplarea la Brigada Antidrog a Interpolului. S-au decis s-o facă abia cînd și-au dat seama că s-au băgat într-o afacere cu implicații internaționale care nu era de nasul lor. Din păcate, intenția lor de a-și da importanță a condus la o masivă pierdere de timp... Înainte de a fi detașat la Interpol, am lucrat la Comandamentul Poliției din Atena și, vă asigur, la noi n-ar fi putut exista o astfel de negligență, de nepăsare față de o problemă atît de importantă cum a ajuns ravagiul pe care-l provoacă traficul de stupefiante pe plan mondial... a spus, strîmbînd disprețuitor din nas, bineînțeles, la adresa incompetenței Prefecturii Poliției din Paris.

Cum nu mă interesau, chiar deloc, defecțiunile organizatorice ale poliției franceze pe care domnul Față-Mare se străduia să mi le expună, l-am ghidonat :

— Dragă domnule Dragopol, vă propun să luăm lucrurile metodic. Pentru început, vă rog să ne spuneți ce rezultate au dat investigațiile întreprinse de B.S.P.C., pînă în momentul în care a intervenit Interpolul, i-am cerut, pe cînd dînsul era ocupat să strivească cu gesturi fine filtrul țigării în scrumieră.

Ochii lui negri, migdalați, à la Sophia Loren, m-au fixat pentru o clipă mirați, apoi, zîmbindu-mi fecioreinic, și-a reluat relatarea :

— Ancheta, după ce a stabilit că personalul de la Hilton n-are nici un amestec în trucarea cutiilor de caviar, a ajuns la firma care se ocupa de import-exportul en gros al icrelor negre. Aici s-a stabilit că lotul de caviar livrat hotelului Hilton era de fapt destinat hotelului Waldorf Astoria, din New York. Vinovat de această greșită expe-

[1] Brigade des Stupéfiants et du Proxénétisme.

diere era șeful serviciului comercial... Care, cu o săptămînă înainte de a se face descoperirea de la Hilton, decedase într-un accident de automobil. În mod firesc, s-a presupus că, dacă acesta nu și-ar fi pierdut viața, încurcătura revelatoare nu s-ar fi putut produce, iar filiera ar fi ființat încă multă vreme. Cînd B.S.P.C. a constatat că presupusul bănuit nu mai poate fi chestionat și astfel ancheta s-a înfundat, în sfîrșit, s-a decis să ne transmită cazul...

S-a oprit, ocupat să-și aleagă tacticos o altă țigară din pachetul din fața lui. Cînd s-a hotărît să tragă una afară, a aprins-o cu o brichetă aurită și a tras cu voluptate trei fumuri.

S-a hotărît să-și reia relatarea, numai după ce a mai luat și două guri de cafea.

— Cînd am început investigațiile, am realizat imediat ce pleașcă rezulta din descoperirea făcută și, firesc, n-am întîrziat să ne îndreptăm atenția spre furnizorul întreprinderii de import-export de caviar. A rezultat că este vorba de o întreprindere piscicolă din țara dumneavoastră...

— Aceasta era misiunea comisarului Claude Courcel ? l-am întrebat.

A aprobat și a dus din nou ceașca cu cafea la gură. Cînd a reașezat-o pe farfurioară, a strivit în scrumieră țigara pe care abia o aprinsese.

— Domnule comisar, din expunerea pe care ați avut amabilitatea să ne-o faceți rezultă că avem de-a face cu o rețea internațională de traficanți de stupefiante. Drogul este expediat din România, sub acoperirea unei mărfi tradiționale de export, unei firme importatoare de pe teritoriul francez, iar aceasta, la rîndul ei, îl trimite pe piața americană. Am reținut corect datele problemei ?

A făcut un gest de confirmare și am continuat :

— Deci, trebuie să înțeleg că ancheta s-a împotmolit deoarece la firma importatoare franceză lucra numai un singur membru al bandei de traficanți. Iar prin moartea acestuia, s-a pierdut urma.

— Exact. Atît cercetările întreprinse la firma respectivă cît și, mai ales, faptul că filiera a fost descoperită, așa cum vă spuneam, prin accidentala ieșire din joc a indivi-

dului la care v-ați referit, indică în mod indubitabil că el lucra singur.

— Și la hotelul Waldorf Astoria ?

— Cum era și normal, de îndată ce am priceput despre ce este vorba, am anunțat F.B.I.-ul. După informarea care ne-a fost trimisă în urmă cu șase zile, „Federalii" au arestat șaisprezece persoane implicate în afacere și continuă cercetările pentru descoperirea ramificațiilor acestei filiere în S.U.A. În orice caz, noi acordăm incomparabil mai multă atenție anchetei ce va fi întreprinsă în țara dumneavoastră, deoarece investigațiile F.B.I., prin natura lor, se vor limita numai la descoperirea și arestarea intermediarilor de pe teritoriul U.S.A., adică a suprastructurii filierei. Desigur, presa nu va scăpa prilejul de a glorifica marea victorie, rod a colaborării dintre mai multe organizații de poliție națională. Dar noi știm... — a zis, bătîndu-se cu vîrful degetului pe piept, apoi, într-un gest de complicitate, îndreptîndu-l spre mine și spre Dan, — că totul este numai o gargarisealâ, că în cel mai bun caz am obținut un scurt răgaz pînă vor apărea alți revînzători de stupefiante. Și aceștia apar repede, ca viermii după ploaie !

În timp ce-l ascultam cu multă seriozitate — deși tot ce susținea el mai auzisem eu cîndva, pe vremea cînd eram sublocotenent stagiar —, îmi spuneam că grecu e un mare sufletist. Și demn de încredere, pentru că nu încerca să-mi facă daruri.

— De aceea, atîta vreme cît baza materială de aprovizionare ființează, va exista și traficul cu droguri. Acesta fiind, dealtfel, și motivul pentru care mă aflu aici, la dumneavoastră, a continuat Dragopol impetuos. Interpolul își pune mari speranțe în sprijinul ce ni-l veți acorda pentru distrugerea infrastructurii filierei, a rădăcinilor care-i permit să subziste.

— Chiar vă imaginați că în România există laboratoare clandestine pentru acetilarea heroinei din morfină ? ! i-a sărit lui Dan țandăra.

— Nu discutăm despre ce-mi imaginez eu, ci de un fapt incontestabil. Heroina este expediată din țara dumneavoastră ! a replicat Dragopol, inflexibil.

Aş fi putut să-i spun că în ţara noastră culturile de papaver somniferum sînt limitate numai la necesităţile industriei de medicamente, iar controlul strict exercitat nu lasă posibilitatea ca opiul să depăşească faza de morfină, dar nu aceasta era problema. Reprezentantul Interpolului avea dreptate. Numai cu concursul nostru putea să ajungă la culturile clandestine de mac, oriunde s-ar fi găsit ele.

— Vom face tot ce-i necesar pentru ca misiunea dumneavoastră să-şi atingă scopul, l-am asigurat.

Mi-a mulţumit prin înclinarea capului, apoi, parcă amintindu-şi ceva, mi s-a adresat :

— Am senzaţia că relatarea mea nu v-a surprins prea mult. Cunoşteaţi problema ?

— Hei ! dacă aş fi cunoscut-o ! am strîmbat din nas. Noi am intrat pe fir urmare a unei omucideri, şi am continuat să colecţionăm cadavre pînă am ajuns la criminali. Însă fără să putem pricepe cauza hecatombei. Dacă am fi ştiut ce ne-aţi spus dumneavoastră aici, am fi avut posibilitatea să intervenim înainte de a se pierde atîtea vieţi omeneşti.

— Deci i-aţi capturat ? a sărit el, uitînd s-o mai facă pe imperturbabilul.

— Da. În prealabil v-aş ruga să-mi daţi o lămurire...

— Sînt la dispoziţia dumneavoastră, m-a întrerupt plin de solicitudine.

— După aprecierea mea, asasinul care l-a suprimat pe Claude Courcel, într-un hotel bucureştean, cunoştea bine misiunea, data şi locul unde urma să fie cazat colegul dumneavoastră. Puteţi să ne explicaţi cum a putut criminalul să intre în posesia acestor informaţii ?

A făcut un gest de aprobare şi a început să vorbească cu amărăciune :

— Comisarul Courcel a fost un om priceput şi onest... Soţie, doi copii în facultate şi... şi o amantă. O femeie de douăzeci şi cinci de ani ! Foarte frumoasă şi foarte elegantă. Claude ştia că este fiica unui industriaş american, care, recăsătorindu-se, prefera să-şi ţină odrasla cît mai departe de casă. Motiv pentru care a expediat-o în Europa, unde-i asigura un venit suficient de mare ca să-şi poată satisface toate extravaganţele. Trebuie să mărturisesc că

atît eu, cît și ceilalți șapte colegi din Brigada Antidrog l-am invidiat pentru norocul care dăduse peste el...

Orice s-ar spune, nu se întîmplă prea des ca o fetișcană frumoasă, și pe deasupra plină de parale, să se îndrăgostească de un bărbat de cincizeci de ani, care nici în tinerețe nu fusese un Adonis. De unde, la început, cînd ne-a povestit de cucerirea lui, am considerat că este vorba de capriciul unei fete de bani gata, ulterior, după ce legătura lor a depășit doi ani, a trebuit să admitem că nu numai căile Domnului sînt nenumărate, ci și cele ale lui Cupidon.

— Acest amor are vreo legătură cu întrebarea mea ? am vrut să știu, deoarece, deși îmi plac teribil poveștile de dragoste (atunci cînd sînt încadrat în schema lor ca protagonist), acum n-aveam chef să ascult sinopsisul unei noi variante Love Story.

A dat din cap și a continuat :

— Întrebarea pe care ați formulat-o ne-am pus-o și noi. Nici nu se putea altfel, după ce-am fost anunțați despre suprimarea lui Claude de îndată ce a ajuns la București. Cum numai el știa la ce hotel trage, numai de la el putea pleca informația respectivă. Încercînd să stabilim cine sînt persoanele din afara brigăzii noastre cu care a venit în contact, atenția ne-a fost reținută din primul moment de frumoasa lui amantă. Mai cu seamă că în ultimii doi ani, de cînd ea apăruse în viața colegului nostru, brigada antidrog a avut cîteva insuccese bune de introdus într-o antologie a gafelor polițienești de pe întregul mapamond, admițînd că s-ar apuca cineva s-o scrie...

A făcut o pauză pentru a ne examina pe rînd chipurile. Constatînd că-l privim cu o nerăbdare care excludea posibilitatea de a fi sensibili la umorul lui, s-a decis să-și reia relatarea :

— Mai pe scurt, am cerut să se verifice cine este industriașul din S.U.A. care își întreține în lux odrasla la Paris. Nu-i era tată și, cu atît mai puțin, industriaș. F.B.I. ne-a informat că individul ar fi fost cîndva locotenentul lui Salvatore Luciano, cel mai important urmaș al lui Al. Capone la conducerea organizației Cosa Nostra. Însă niciodată nu s-a putut dovedi că e implicat în vreo afacere necurată. Deși, după opiniile F.B.I., dacă s-ar fi putut produce pro-

bele nenumăratelor sale fărădelegi, nici un tribunal n-ar fi ezitat să-l trimită într-o închisoare federală, pentru mai multe secole. Evident, aceasta fiind problema poliției americane, noi ne-am rezumat la cea care ne privea pe noi. Am arestat-o pe frumoasa june și am supus-o unui interogatoriu încrucișat. După douăzeci de ore, și-a înlăturat timiditatea și a vorbit. Făcuse parte dintr-o trupă de balet de mîna a șaptea, unde trăgea mîța de coadă. Fiind racolată, a fost trimisă în Franța cu misiunea de a-l cuceri pe Claude. Cînd demersul i-a reușit, s-a arătat o admiratoare a muncii iubitului ei, care, vrînd s-o epateze, îi furniza informații cu privire la activitatea noastră. Informații care nu întîrziau să ajungă la întreținătorul ei, pentru ca ulterior să ne pună pe noi în fața unor eșecuri inexplicabile. Dacă Claude s-ar fi abținut să-i vorbească de misiunea lui în România, acum ar fi trăit... a încheiat el cu un gest de regret.

— Cunoașteți această persoană ? l-am întrebat arătîndu-i fotografia de pe pașaportul lui Spillane.

— Da. E un american care figurează în cartotecile Interpolului ca posibil killer, adică ucigaș pe contract. Scotland Yard-ul și poliția vest-berlineză l-au chestionat în etape diferite sub bănuială de omucidere în țările respective. Dar nu i s-a putut proba vinovăția. E și el implicat în afacere ? a vrut să afle, pe cînd îmi restituia pașaportul.

Am confirmat și i-am dat pașaportul ridicat de la Marieta Vorba.

Privind fotografia, a început să zîmbească amuzat :

— E Janina Caron... Am cunoscut-o în urmă cu doi ani. Se droga și am trimis-o la dezintoxicare. Prostituată de lux. Fără trei sute de franci nu „lucrează". Ce-i cu ea ?

A fost rîndul meu să-i povestesc tot ce știam despre caz, de la descoperirea cadavrului lui Vorba într-o ladă cu pește și pînă la capturarea cuplului Marieta Vorba-Spillane.

— Deci aducerea și suprimarea Janinei a fost stabilită în mod deliberat, încă din momentul angajării ei la Paris, cu scopul utilizării identității ei la scoaterea clandestină a altei femei din România ? m-a consultat Dragopol, după ce mi-am terminat relatarea.

Am aprobat.

— Asta înseamnă că femeia care urma să i se substituie trebuie să fie o persoană teribil de importantă în afara României... Altfel nu s-ar fi recurs la o manevră atît de complexă pentru recuperarea ei. Filierele de genul celei de care ne ocupăm au o lege inexorabilă : membrii desconspiraţi trebuie suprimaţi înainte de a apuca să vorbească poliţiei ! Înţelegeţi ?

— După toate probabilităţile, este conducătoarea reţelei care a acţionat pe teritoriul nostru.

— În caz de pericol iminent, nici şefii nu sînt exceptaţi de la preceptele „Legii tăcerii".

— Legile pot fi şi eludate, cîteodată... a gîndit Dan cu glas tare. Cea mai bună susţinere a acestei excepţii o constituie chiar faptul că Marieta Vorba trăieşte.

— Aveţi dreptate, a admis Dragopol, ridicînd din umeri.

— Poate că ar fi mai bine s-o rugăm chiar pe ea să ne explice situaţia ei de excepţie, m-am decis, ridicîndu-mă de pe scaun şi făcîndu-i semn oaspetelui să-mi urmeze exemplul.

Capitolul XXIV

CLARIFICAREA

Cînd am intrat în cameră, doamna Vorba era aşezată pe un scaun şi, cu palmele aşezate pe masă, îşi examina cu atenţie impecabila manichiură.

Fără să ţin seama de faptul că ignora ostentativ prezenţa noastră, am anunţat-o cine este persoana care ne însoţea.

Renunțînd să mai afișeze aerul de indiferență, a tresărit și a ridicat surprinsă capul spre Dragopol.

Pentru o fracțiune de secundă, ochii ei au ilustrat teama, apoi, măturîndu-ne cu o privire încărcată de dispreț, și-a admirat din nou degetele, întrebînd plictisită :

— Ce amestec are Interpolul într-o încercare de trecere frauduloasă a granițelor românești ?

Am întors capul spre Dan. Era ocupat să-i traducă lui Dragopol dialogul meu cu acuzata.

— Profitînd de faptul că țara noastră nu intră în categoria celor care produc sau au consumatori de droguri, ați organizat pe teritoriul național un punct de tranzit al stupefiantelor ce le primeați din exterior pentru a le expedia traficanților din Statele Unite. Iar atunci cînd în funcționarea rețelei au intervenit niște defecțiuni, n-ați ezitat să suprimați mai multe persoane...

Cînd am început să vorbesc de stupefiante, doamna Vorba a început să-și muște cu nervozitate buzele, apoi și-a lăsat din nou capul în piept.

— Dintre care n-a lipsit nici soțul dumneavoastră ! am spus, fără să roșesc.

— Nu-i adevărat ! a protestat dînsa, decizîndu-se să-și ridice capul și să-mi arate o față stacojie și îmbrobonată de transpirație.

— Dar cine ? am făcut-o pe Toma necredinciosul, deși știam că are dreptate.

— Gigi... a șoptit fără vlagă.

— Și Marinache ?

— Tot el...

— Pentru ce i-a ucis ? am vrut să știu, în timp ce din spate i-am auzit pe însoțitorii mei așezîndu-se pe scaune. Le-am urmat și eu exemplul, deoarece interogatoriul intrase pe un făgaș normal, care de obicei ia timp.

A sprijinit coatele pe tabliera mesei și și-a îngropat fața în palme. Fără să pară că a auzit întrebarea.

— De cît timp vă ocupați de „import-exportul" de stupefiante ? am schimbat placa, văzînd că intenționează să personifice discreția personificată.

— A început în urmă cu vreo doi ani... a îngăimat cu timiditate.

M-am uitat spre Dragopol. Urmărea cu încordare discuția noastră și mi-a făcut un semn discret de încurajare, deoarece ajunsesem într-un punct al afacerii care-l interesa și pe el.

— Cum ați ajuns în această combinație ?

— Printr-un prieten de-al meu... Un olandez pe care l-am cunoscut pe litoral în urmă cu cîțiva ani...

— Numele lui, vă rog ?

— Frans van de Weerd... a răspuns ea.

— Unde poate fi găsit ? am întrebat, stimulat și de faptul că Dragopol s-a grăbit să-și noteze numele olandezului.

— A locuit la Rotterdam... În urmă cu un an a suferit un atac de cord și a decedat.

După ce Dan i-a tradus afirmația doamnei Vorba, am avut impresia că Dragopol s-a indispus. Cum nu puteam să-i fiu pe plan înviindu-l pe tipul pe care ar fi dorit să-l și dea în urmărirea poliției olandeze, mi-am văzut de treaba mea.

— Vă rog să-mi explicați, cum s-a ajuns de la o prietenie ocazională la un trafic de stupefiante ?

— Nu știu... În cele trei săptămîni cît a stat pe litoral, am vorbit și despre familia mea... Despre munca soțului meu... În ultimele zile ale vacanței sale, m-a întrebat dacă aș avea posibilitatea să introduc în cutiile de caviar niște diamante... Am rîs, crezînd că glumește. Apoi, cînd a insistat, i-am spus că afacerea pe care mi-o propunea ar putea fi organizată. Mă gîndeam că soțului meu nu i-ar fi greu să strecoare în cutiile cu caviar cîteva pietre prețioase. După ce mi-am dat acordul, mi-a explicat că, de fapt, nu-i vorba de diamante, ci de stupefiante. Cînd mi-a spus ce sume ar urma să fie depuse în contul ce mi-l va deschide într-o bancă occidentală, n-am mai avut nici o ezitare... a zis schițînd un zîmbet amar și întorcînd capul cu un aer absent spre peretele din dreapta.

— Cum a reacționat soțul dumneavoastră la propunerea pe care i-ați făcut-o ?

A întors din nou capul spre mine și a strîmbat cu dispreț din nas :

— Pentru a nu-l şoca, m-am rezumat numai la o aluzie, astfel încît propunerea mea să poată fi considerată la nevoie drept o glumă. Am făcut bine că m-am limitat la o tatonare... Fiind un mărginit, a respins categoric ideea pe care i-o sugeram.

— În această situaţie, v-aţi văzut obligată să apelaţi la serviciile lui Marinache. După ce l-aţi sedus, i-aţi propus să intre în jocul dumneavoastră, dar şi el v-a refuzat. Aşa-i ? am struńit-o.

— Era la fel de limitat ca şi soţul meu, a confirmat ea.

— Gigi Radu ce rol a avut în funcţionarea reţelei ?

— Îl cunoşteam de mulţi ani... Cîndva ar fi trebuit chiar să ne căsătorim... De fapt, prin el l-am cunoscut pe soţul meu.

— Şi în intimitatea care a existat între dumneavoastră, şi după ce v-aţi măritat, probabil că nu v-a fost prea greu să-l convingeţi să vă secondeze în acţiunea pe care o puneaţi la cale...

A clătinat capul şi m-a întrerupt :

— Nu eu l-am convins pe el, ci el pe mine. Cînd i-am vorbit de propunerea olandezului, şi pe care eu iniţial o respinsesem, m-a conjurat să nu scap această afacere, deoarece reprezintă şansa vieţii noastre. Abia după insistenţele lui Gigi m-am decis să-i comunic lui van de Weerd că sînt de acord să intru în combinaţie. Dealtfel, încă de la început, m-a asigurat că, în cazul că soţul meu refuza să participe la planul nostru, se va ocupa personal cu introducerea stupefiantelor în cutiile cu caviar. Şi într-adevăr, după ce soţul meu a respins ideea, lui i-a revenit sarcina să plaseze substanţa pe care i-o dădeam. Dacă la început lucrurile au mers bine, cînd a început să se teamă că remarcarea lui după terminarea lucrului în preajma conservatorului de caviar ar putea să bată la ochi, mi-a cerut să-l atrag de partea noastră pe Marinache. Acesta lucrînd chiar în secţia respectivă, n-ar mai fi existat nici un risc. A refuzat însă... a zis, ridicînd din umeri cu amărăciune. Altfel nu am fi fost descoperiţi niciodată.

M-am abţinut să-i spun că prezenţa emisarului Interpolului demonstrează că, în orice caz, ulciorul n-ar mai fi putut merge mult timp la apă. Am preferat să verific una din prezumţiile mele :

— Care a fost ţelul anonimei prin care Gigi Radu l-a informat pe soţul dumneavoastră că aveţi relaţii extraconjugale cu Marinache ?

— După ce a refuzat să-mi îndeplinească cererea, Gigi s-a temut că Marinache o să devină mai atent cu modul de manipulare a caviarului. Scopul anonimei a provocat, aşa cum s-a scontat, înlăturarea şi înlocuirea lui Marinache cu Gigi, care astfel, lucrînd direct în secţia conservatorului, nu mai avea nevoie să se strecoare după-amiezele cu chei potrivite.

— Ce s-a întîmplat în seara cînd a fost ucis soţul dumitale ?

— Pe cînd Marinache îşi preda gestiunea, una din cutiile din lotul pregătit de Gigi, cu cîteva zile mai înaintea deznodămîntului, s-a răsturnat şi, odată cu conţinutul, a apărut şi punga cu heroină.

Soţul meu, închipuindu-şi că este vorba de o sustragere de caviar, a trecut la verificarea celorlalte cutii. Firesc, găsind douăzeci de cutii cu fundul dublu, l-a acuzat pe Marinache de fraudă, iar acesta, amintindu-şi de propunerea mea, i-a întors acuzaţia, afirmînd că în complicitate cu mine face trafic de stupefiante. Au urmat înjurăturile şi ameninţările reciproce că se va anunţa miliţia.

După plecarea lui Marinache, Gigi, dîndu-şi seama de ce s-ar întîmpla dacă va interveni miliţia, l-a atras pe Ionel în altă încăpere şi l-a împuşcat...

— Şi Marinache ? am întrerupt-o pentru a înlătura imaginea lui Ion Vorba în tovărăşia unor crapi la fel de reci şi holbaţi ca şi el.

— După ce l-a omorît pe Ionel, Gigi mi-a dat telefon şi mi-a povestit ce s-a întîmplat în fabrică. La insistenţele lui Gigi, l-am sunat acasă pe Marinache şi i-am cerut o întîlnire... La *rendez-vous* s-a duş Gigi... Dacă ştiam că intenţia lui era să-l ucidă şi pe Marinache, nu l-aş fi ajutat... a zis ea cu un regret bine simulat.

Era evident că aparenta ei sinceritate şi dorinţă de cooperare cu noi avea un scop precis : toate relele le făcuse Gigi Radu, participarea ei în combinaţie fiind determinată în exclusivitate de presiunile exercitate de complicele ei !

În timp ce-şi făcea depoziţia, am aprobat-o prin dese înclinaţii ale capului.

— Ce s-a întîmplat cu marinarul ucis pe plajă la Mamaia ? am întrebat, pe un ton tot atît de binevoitor ca și cel adoptat de ea.

În mod cert întrebarea mea a descumpănit-o. Începuse să realizeze că știu ceva mai multe lucruri despre afacere decît își imaginase ea.

A înghițit de mai multe ori în sec, apoi, resemnată, s-a decis să răspundă :

— Mi-a dat un telefon și mi-a spus că tocmai a sosit cu un vapor și are un comision pentru mine. Cînd m-am întîlnit cu el...

— La statuia lui Ovidiu ? a întrebat Dan, pentru a înlătura o eventuală confuzie.

A confirmat și am rugat-o să ne spună de ce a chemat-o marinarul.

— Pentru a-mi da o scrisoare trimisă de către cei care coordonau activitatea noastră...

— Și prin care vă anunțau iminenta sosire a unui inspector de la Interpol, a intervenit Dan, de astă dată nu din proprie inițiativă, ci la cererea comisarului Dragopol.

După ce a răspuns afirmativ, am rugat-o să ne spună de ce și cine l-a ucis pe marinar.

— Pentru transmiterea mesajului, s-a apelat la unul din marinarii de pe un vapor care tocmai ridica ancora spre Constanța. Emisarul nu s-a mulțumit însă cu suta de dolari promisă drept comision la Marsilia. A deschis plicul pe care trebuia să mi-l transmită și, văzînd fotografia și indicațiile pentru suprimarea persoanei respective, a înțeles despre ce-i vorba. Cînd m-am întîlnit cu el, mi-a cerut zece mii de lei pentru a-mi da plicul. Nu suma cu care încerca să mă șantajeze prezenta importanță, ci faptul că, în mod fortuit, reușise să pătrundă în afacerile noastre. Cum șantajiștii, după ce au găsit mijlocul de a estorca, devin din ce în ce mai pretențioși, mai exista și riscul ca sumele pe care le cheltuiesc să atragă atenția poliției și să fie obligat să spună cum le-a obținut. Ceea ce ar fi dus la o sigură desființare a organizației noastre. În consecință, i-am spus că-i voi aduce banii pe care îi cere și i-am dat întîlnire la Mamaia. La întîlnire s-a dus Gigi... a zis ea cu subînțeles.

— Cine l-a ucis pe inspectorul de la Interpol ? am întrebat.

Deşi după felul în care m-a privit lăsa impresia că întrebarea pe care am formulat-o m-a coborît mult în ochii ei, a fost amabilă şi m-a învrednicit cu un răspuns plin de toleranţă :

— Bineînţeles, Gigi. Mînuirea revolverului era specialitatea lui.

— Nu se poate... am zis, clătinîndu-mi capul, pentru a-i demonstra că sînt dezolat că trebuie să contrazic o doamnă. Cînd victima a fost omorîtă într-un hotel bucureştean, Gigi Radu se afla deja sub supravegherea noastră. Aşa că n-a avut posibilitatea să părăsească Constanţa şi să ajungă în capitală. Deci... Cine-i criminalul ?

— El ! a răspuns ea, fără ezitare. Mi-a spus că a avut probleme cu cei care-l supravegheau, dar a reuşit totuşi să le distragă atenţia.

— L-aţi însoţit şi dumneavoastră în această „misiune" ? m-am făcut eu că sînt de acord cu afirmaţia ei.

— Nu... Deosebit de faptul că n-avea nevoie de ajutorul meu, nu-mi doream să asist la împuşcarea unui om, a ţinut ea să-şi precizeze înalta caritate ce o caracteriza.

De cînd începuse să răspundă cu bunăvoinţă la întrebările mele, transpiraţia începuse să se zvînte pe faţa ei din ce în ce mai înseninată şi era iar tînără, seducătoare şi, mai ales, sigură pe ea. În timp ce ea îmi surîdea cu o uşoară nuanţă de cochetărie, am ştiut de ce i-a revenit buna-dispoziţie. Acreditînd ideea că toate omorurile fuseseră comise de Gigi Radu, iar singura ei culpă s-ar fi rezumat numai la traficul de droguri, poziţia ei s-ar fi îmbunătăţit sensibil. Dacă în Statele Unite persoanele implicate în traficul de stupefiante sînt potcovite repede cu douăzeci de ani de închisoare şi, cîteodată, chiar cu o invitaţie pe scaunul electric, la noi, unde problema drogurilor n-a reprezentat niciodată un pericol social, condamnările pentru acest delict sînt relativ minime : între şase luni şi cinci ani.

Deci stimata şi foarte frumoasa doamnă, fiind pentru prima dată implicată într-o astfel de afacere, avea tot dreptul să spere că nu se va alege cu o condamnare mai mare de doi ani ; deci o pedeapsă care poate fi executată prin muncă, în libertate. Adică, una peste alta, după toate

isprăvile ei nu tocmai lăudabile, putea să-şi imagineze că şi-a asigurat impunitatea.

Considerînd că încă n-a venit momentul să intru cu buldozerul peste castelul din cărţi de joc, pe care şi-l construise, am întrebat cu un ton neutru :

— Aţi practicat tirul cu arma de foc ?

— Da... s-a mirat ea. Ca toţi colegii mei de facultate, la orele de pregătire militară.

— Ulterior, aţi exersat des ?

— Nu, deloc. N-am apreciat niciodată că trasul cu arma poate fi o îndeletnicire deosebit de feminină.

— Ceea ce înseamnă că sînt ani de zile de cînd n-aţi mai tras cu o armă de foc, a ţinut Dan să sublinieze, întrerupîndu-se din şuşoteala pe care o avea cu comisarul Dragopol.

Cînd doamna i-a confirmat supoziţia. Dan a ridicat din umeri şi m-a privit întrebător.

S-a mirat că bat pasul pe loc. Şi, din motive tactice, chiar aşa şi făceam. Pentru ce trebuia să-mi mai spună, era mai bine dacă o lăsam să creadă că m-a tras pe sfoară.

— Cine vă aducea heroina ?

— Nu ştiu... Nu l-am văzut niciodată pe corespondentul meu.

Pe măsură ce Dan traducea dialogul, ochii lui Dragopol, lucind de interes, se plimbau de la mine la doamna Vorba, de parcă ar fi arbitrat un meci de ping-pong.

— Şi atunci cum intraţi în posesia „mărfii" ? am zis neîncrezător.

— Îmi dădea telefon, o dată pe lună. Tuşea de patru ori, iar eu îi răspundeam la fel. După parola de recunoaştere, îmi spunea în limba engleză numărul uneia din boxele de la biroul bagajelor de mînă din gara Constanţa. Cifrul de deschidere a portierei fiind totuşi constant...

— Adică ?

— B—543... Nu-mi rămînea decît să mă duc acolo şi să iau damigeana pe care mi-o lăsa...

— Damigeană ? ! m-am mirat eu.

— Da. O damigeană de zece litri, care conţinea întotdeauna şase kilograme de heroină... Nu vă supăraţi, aş vrea puţină apă, a cerut ea.

Dan, reprofilat, după principiul rotării cadrelor, din detectiv în translator şi, acum, în chelner, a plecat să-i îndeplinească rugămintea.

Cînd colaboratorul meu a revenit şi i-a oferit un pahar cu Pepsi-Cola, m-am aplecat spre Dragopol şi i-am sondat opinia. Avea ochii mari de excitare şi mi-a şoptit că avem de-a face cu cea mai importantă filieră descoperită de Interpol în ultimii ani. Aş fi putut să-i spun că, pentru respectarea adevărului istoric, de fapt poliţia română a descoperit afacerea, dar m-am lăsat păgubaş, deoarece doamna Vorba tocmai punea paharul gol pe masă.

— Vocea care vă indica numărul boxei de la bagajele de mînă era de bărbat, sau de femeie ? am întrebat-o, pe cînd ea îşi lingea colţul buzelor de picăturile care se aciuaseră pe acolo, precum o pisică după ce a făcut cunoscuta jonglerie : uite canarul, nu-i canarul !

— Era o voce de bărbat, groasă.

— De ce vă indica numărul boxei în limba engleză ? Era străin ?

— Da. Vorbea însă foarte prost engleza. Van de Weerd mi-a spus într-o zi, cînd băuse mai mult ca de obicei, că legătura mea este un turc, şofer pe o maşină autofrigorifică, T.I.R., care, făcînd cărăuşie în Balcani, poate intra oricînd în România.

— Ce s-ar fi întîmplat dacă vă dădea telefon şi nu vă găsea acasă ?

— Van de Weerd a stabilit că voi fi sunată numai în ultimele cinci zile ale lunii, între orele unu şi două după-amiază. În zilele şi orele stabilite eram întotdeauna acasă.

Precizarea ei mi-a plăcut. Deşi nu-mi amintesc să fi urmat cursurile Facultăţii de matematică, am realizat imediat că, dacă cadranul ceasului meu arăta că ne aflăm în ziua de douăzeci şi cinci, în cel mult şase zile aş putea face cunoştinţă cu tipul care vorbea la telefon, tuşind.

— Au existat şi luni în care nu v-a căutat ? am vrut să ştiu, deoarece sînt un optimist cu vechi stagii de pesimist.

— Da, dar numai de două ori. Pare-mi-se că datorită unor pene de motor a fost obligat să revină la garajul de care aparţinea...

— Doamna Vorba, am să vă rog să mă lămuriți asupra unui aspect care-mi este neclar. De obicei membrii demascați ai unei filiere sînt suprimați...

— Știu, vă intrigă faptul că și-au bătut capul pentru a mă scoate din țară... Au făcut-o pentru că i-am păcălit, a zis, uitîndu-se cu privirea pierdută spre cravata mea și schițînd un zîmbet ușor, ca și cum își amintea de ceva amuzant. Frans van de Weerd. era singurul șef european care cunoștea organizarea filierei de la cultivatorii de mac și pînă la comitetul de coordonare american. După atacul de cord care i-a fost fatal, înlocuitorul lui mi-a trimis un emisar, chipurile pentru a se informa asupra condițiilor în care îmi desfășor activitatea. De fapt, dorea să știe dacă îi cunosc pe cei care-mi furnizează heroina. Pentru a-mi da un aer de importanță, am răspuns afirmativ. Și asta a fost șansa mea... Mi-e sete. Vă rog să-mi mai dați ceva de băut, a cerut ea, plimbîndu-și limba peste buze.

Dan a priceput aluzia și, abandonîndu-și postul de interpret, a ieșit din încăpere. Cînd a revenit, doamna Vorba a dat de dușcă paharul cu pepsi și a reînceput să vorbească :

— Ieri, cînd luam masa în restaurant, Spillane mi-a spus că emisarul care dorise să știe dacă cunosc furnizorii era în realitate chiar persoana care-l înlocuise pe van de Weerd...

— Cum se numește ? am întrebat eu, văzînd insistența cu care mă privește comisarul Dragopol.

— Smith, așa s-a recomandat... Dar mă îndoiesc că e un nume real.

Cum în afaceri de stupefiante anonimatul este mai imperativ decît preceptele Decalogului, am știut că are dreptate și am rugat-o să relateze discuția avută cu Spillane.

— Mi-a spus că a traversat oceanul deoarece avea un contract pentru mine...

— De la cine ?

— Nu știa. Persoana care i-a plătit să mă omoare l-a invitat prin telefon într-o casă părăsită din New York, cartierul Bronx. Discuția lor avînd loc pe întuneric, nu și-a văzut interlocutorul.

— Vă rog să continuați, i-am cerut, privind spre Dragopol și ridicînd din umeri pentru a-mi expune regretul că nu-i pot da relația pe care o dorea.

— Cînd a ajuns în Olanda, așa cum primise dispoziții, l-a contractat pe domnul Smith pentru a-i cere informații asupra locului unde mă poate găsi. Noul meu șef, aflînd de faptul că trebuie să fiu lichidată, i-a propus lui Spillane să mă scoată vie din țară și să spună celui care îi dăduse contractul că n-a reușit să mă găsească pentru a mă putea ucide. Cum propunerea lui Smith era însoțită și de o triplare a valorii contractului, plus cheltuielile aferente, Frank și-a însușit-o și a făcut toate pregătirile necesare pentru scoaterea mea din România. Restul îl cunoașteți... a zis, ridicînd din umeri într-un gest de resemnare.

— Cum se explică mărinimia domnului Smith ? a fost firesc să vreau să aflu.

— Această întrebare i-am pus-o și eu lui Frank, dar nu cunoștea răspunsul. Dealtfel, nici nu-l interesa. Din punctul lui de vedere, era firesc să prefere oferta cea mai avantajoasă. Eu însă cred că știu motivul care l-a îndemnat pe domnul Smith să încalce voința șefilor lui din comitetul de coordonare... Aflînd din vizita pe care mi-o făcuse cu un an înainte că îl cunosc pe cel care-mi aducea heroina, s-a gîndit că prin intermediul meu îl va putea determina pe furnizor să lucreze cu el în mod direct, prin scurtcircuitarea filierei. Deci nu din mărinimie a făcut-o, ci pentru... a spus, în timp ce-și freca buricele degetelor arătător și gros într-un gest cu o interpretare unică pe întreaga planetă.

Întrucît explicația ei mă satisfăcea pe deplin, am pus întrebarea următoare :

— Dacă nu vă întîlneați cu șoferul care depunea drogul într-o boxă a bagajelor de mînă, cum îl plăteați pentru „marfa" pe care v-o aducea ?

— Comitetul de coordonare plătea furnizorii direct, la ei acasă. Noi, intermediarii, primeam un comision proporțional cu cantitatea drogului pe care-l predam mai departe, verigii următoare. Sumele care astfel ni se cuveneau se adunau în contul fiecăruia dintre noi la o banca din Zürich.

În sfîrșit, acum, după ce obținusem informațiile de care aveam nevoie, venise momentul ca interlocutoarea mea

să știe că n-a reușit să mă ducă cu preșul, punîndu-l pe Gigi Radu să plătească toate oalele sparte.

— Doamnă Vorba, au mai rămas niște probleme de lămurit...

— Vă rog, m-a întrerupt cu o bunăvoință evidentă.

— Pentru început, cine este femeia pe care ați lăsat-o moartă în baia din apartamentul dumneavoastră ? am întrebat-o dintr-o bucată.

— Poftim ? ! a exclamat siderată, pe cînd mă privea ca și cum ar fi realizat brusc că am suferit o avarie masivă la meninge.

Era atît de tare cucoana, încît Oscarul pe care-mi spusesem că l-ar merita nici pe departe nu i-ar fi putut răsplăti talentul. Dacă tipii care administrează Fundația descoperitorului dinamitei ar fi prevăzut și un premiul pentru interpretare actoricească, interlocutoarea n-ar fi trebuit să aibă emoții că ar putea avea o contracandidată. Ea l-ar fi obținut. Eu, dacă aș fi fost președintele Academiei Regale Suedeze, numai ei, în exclusivitate, i-aș fi oferit Premiul Nobel !

— Chiar nu știți nimic despre femeia ucisă în locuința dumneavoastră ? s-a interesat Dan, renunțînd din nou la șușoteala lui cu Dragopol și uitîndu-se la ea cu un sarcasm pe care nu s-a simțit cîtuși de puțin obligat să-l disimuleze.

Cucoana l-a măturat cu o privire de silă și dispreț, de parcă ar fi fost o ladă cu resturi menajere care aștepta de două săptămîni vizita Salubrității, și a întors capul spre mine.

— Fără să înțeleg de ce se hlizește colegul dumneavoastră, vă asigur că nu știu despre ce femeie moartă vorbiți. Cînd am plecat cu Frank, n-a rămas nimeni în casă.

— Și totuși, în apartamentul dumneavoastră a fost descoperită o femeie ucisă. Cine este victima ?

— Admițînd că nu vă țineți de glume sinistre, n-am decît un singur răspuns : habar n-am despre ce vorbiți !

Deși simțeam cum încăpățînarea ei contribuie din plin la sporirea volumului ficatului meu, am continuat s-o conving cu calm :

— Doamnă Vorba, victima despre care vorbim n-a fost găsită într-un apartament oarecare, pe o stradă oarecare și un oraș oarecare, ci exact în locuința dumneavoastră. Cum fiecare este răspunzător de ce se întîmplă în ograda lui, vă rog să-mi spuneți ce s-a petrecut la dumneavoastră în casă ! am somat-o.

— Nu știu, domle ! a strigat enervată. Dacă ceea ce susțineți este adevărat, faptele pe care le invocați s-au putut consuma numai după plecarea mea !

— Adică o persoană străină a intrat în locuința dumneavoastră pentru a ucide o necunoscută ? a spus Dan.

— Ce, nu-i posibil ? a confirmat, convinsă că ne-a făcut K.O.

— Este exclus ! n-am ezitat să-i iau maul, cu un calm care îmi era complet străin. Ușa apartamentului n-a fost forțată.

S-a lovit cu palma peste frunte și m-a informat grăbită:

— Vai, cum am uitat !... În urmă cu o săptămînă am pierdut un rînd de chei...

— Victima și asasinul ei n-au avut cînd să intre în locuința dumneavoastră... pentru că noi am sosit la cîteva minute după ce-ați plecat...

— Vreți să spuneți că am vreun amestec în... ? s-a arătat ea sufocată de indignare.

— Tovarășul căpitan — a intervenit Dan, făcînd-o pe purtătorul meu de cuvînt —, n-a afirmat că sînteți amestecată, ci că ați participat în mod nemijlocit la comiterea omorului !

Revoltată de acuzația nu tocmai voalată a colegului meu, și-a pierdut replica și m-a privit buimăcită.

— Întrucît victima a fost văzută intrînd în compania lui Frank Spillane în locuința dumneavoastră — am început pe un ton de părintească bunăvoință —, iar scurt timp după aceea ați ieșit dumneavoastră cu însoțitorul și identitatea Janinei Caron, n-avem nici un motiv să ne îndoim de faptul că ați participat direct la suprimarea acesteia...

— Asta-i o înscenare ! a strigat, decolînd de pe scaun.

Fără să-i acord atenție, am spus :

— De asemenea, vă acuz de omorîrea lui Gigi Radu...

— Eşti nebun, domle ? ! Pentru ce să-l omor pe bărbatul pe care-l iubeam ?

— Ştiind că arestarea bărbatului pe care-l „iubeaţi" este iminentă, aţi vrut să vă asiguraţi, pe de o parte, că nu vă va demasca, iar pe de altă parte aţi considerat că sinuciderea bănuitului va duce în mod automat la suspendarea cercetărilor. Aceste mobile au justificat, în mintea dumneavoastră, suprimarea complicelui.

— E stupid !

— ... cînd s-a „sinucis", pe pat, alături de el, stătuse o femeie — am continuat fără să ţin seama de întrerupere —, o femeie care a lăsat pe pernă cîteva fire de păr... Aceste fire provin de la peruca pe care o purtaţi cînd îl vizitaţi pe Gigi Radu, ca să vă păstraţi anonimatul.

— Nu-i adevărat ! S-a sinucis...

— Examinarea victimei, la douăsprezece ore după deces, a demonstrat că Gigi Radu nu trăsese cu arma. Atunci cum s-a sinucis, cu o armă ? am blufat.

— Nu mă interesează, nu-i treaba mea !

— Aţi afirmat puţin mai înainte că n-aţi mai tras cu armă de ani de zile...

— Păi cînd era să mai trag după ce-am terminat pregătirea militară în facultate ? s-a grăbit să mi-o întoarcă pentru a-şi demonstra nevinovăţia.

— E în regulă. Laboratorul de criminalistică o să vă aplice pe mîini o peliculă de parafină, şi dacă nu se vor releva urme de pulbere, voi fi primul care vă va cere scuze.

Mi-a răspuns printr-o privire atît de îngrozită, încît am fost sigur că nu voi fi pus în situaţia de a-mi cere iertare şi am reluat :

— Acum să trecem la uciderea inspectorului Courcel, de la Interpol...

— Doar n-o să spuneţi că tot eu l-am ucis şi pe acesta ? !

— Agresorul, cînd a intrat în camera unde se afla Courcel, a tras cu mîna dreaptă, sprijinindu-se cu cea stîngă de tocul uşii...

— Şi ce-i cu asta ? m-a întrerupt enervată.

Am scos tacticos din buzunar plicul cu raportul dactiloscopic primit de la maiorul Stoica şi i l-am arătat :

— Nu erau amprentele lui Gigi Radu... ci ale dumneavoastră !

Odată enunțată foarte subtila mea aluzie, foarte frumoșii ochi ai doamnei Vorba mă priveau cu pupilele foarte dilatate, de spaimă. Apoi și-a prins fața în palme și a lăsat capul în jos.

Cînd am părăsit încăperea, spatele îi era zguduit de un plîns uniform.

*
* *

Ieșind pe culoar, mi-am privit ceasul. Era trecut de ora zece și jumătate.

— Problema dumneavoastră s-ar părea că s-a clarificat, a zis Dragopol, în timp ce ne îndreptam spre ieșirea din Inspectorat.

Am confirmat.

— Vă felicit.

— Mulțumesc. Acum începe partea în care colaborarea noastră va trebui să fie efectivă.

— Așa e. Și va fi nevoie să ne mișcăm foarte repede. Altfel, aflîndu-se că legătura din țara dumneavoastră a căzut, complicii ei se vor da la fund mai înainte de a reuși să-i capturăm. Ceea ce nu înseamnă că vor renunța la afacerea lor, ci că se vor organiza pe alte meridiane... Și asta presupune alți ani pierduți pentru a-i depista. Înțelegeți ?

— Chiar foarte bine, l-am asigurat. Mîine dimineață vom lua toate măsurile care se impun.

EPILOGUL

— Frank Spillane a decedat azi-noapte, s-a grăbit să mă anunțe maiorul Stoica, cînd am intrat cu Dan în biroul lui, a doua zi după punerea sub acuzare a Marietei Vorba.

— Păcat. Tocmai s-au identificat amprentele de pe lama cu care fusese tăiată funia Janinei Caron. Îi aparțineau, am zis.

— Atît ?

— Atît ce ?

— Moartea lui nu te încurcă în investigațiile pentru capturarea filierei ?

— Deloc, a răspuns Dan pentru mine. Era un asasin de profesie, cu misiunea inițială de a o ucide pe Marieta Vorba, iar ulterior...

— Nu, Dane, l-am întrerupt. Spillane în viață ar fi putut spune cine este domnul Smith, deoarece cu el a pus la cale scoaterea frauduloasă din țară a inculpatei. Acum, nu-i va fi ușor Interpolului să afle cine se ascunde sub numele mr. Smith...

— Lasă că și ei iau salarii... Noi ne-am bătut destul capul cu demascarea infractorilor de aici. Acum e rîndul lor.

— N-ai dreptate. Cînd progresul înregistrat în ultimele decenii pe linia comunicației și transportului a permis infractorilor să-și coordoneze acțiunile practîc de-a lungul întregii lumi, dacă n-am colabora prin intermediul Interpolului cu celelalte poliții naționale, recrudescența organizațiilor internaționale ale crimei n-ar mai putea fi stăvilită. Regret că Dragopol va fi lipsit de precizările pe care Spillane le-ar fi putut furniza. Dar, cel mai grav va fi dacă

îl scăpăm pe individul care-i aduce Marietei Vorba stupefiantele, deoarece numai prin el se poate ajunge la cultivatorii de mac. De aceea, Costele, este necesar ca în apartamentul arestatei să se afle în fiecare zi, între orele treisprezece și paisprezece, o lucrătoare de-a noastră care cunoaște limba engleză.

— Nici o problemă, m-a asigurat el, după ce i-am spus și despre modul în care miliția va trebui să răspundă cînd de la celălalt capăt al firului va auzi tușindu-se de patru ori.

— Dar nu ne putem permite să rămînem în expectativă pînă îi va telefona Marietei Vorba. Va trebui să-i ieșim în întîmpinare pentru a-l putea prinde în flagrant delict, cu stupefiantul în mînă. Deoarece, dacă apucă să se debaraseze de el, hoțul nedovedit este om cinstit !

Sceptic, a vrut să știe cum îmi imaginez eu capturarea infractorului, mai înainte ca acesta s-o sune pe complicea lui. Cînd i-am expus modalitatea prin care ne putem atinge dezideratul, m-a aprobat, renunțînd la aerul lui neîncrezător.

* * *

Circulara pe care maiorul Stoica a trimis-o la îndemnul meu tuturor punctelor de control a graniței a avut un efect de excepție. Vama de la Călărași ne-a anunțat că o mașină frigorifică T.I.R., aparținînd unei firme de import-export cu sediul la Edirne, a trecut granița cu destinația Constanța, cu un sfert de oră mai înainte.

Mi-am privit ceasul. Indica ora zece și zece minute.

— Cît face de la Călărași pînă aici ?

— Aproximativ două ore, mi-a răspuns Stoica.

— Pentru orice eventualitate, e bine ca o mașină fără însemnele miliției să vină din spate în urmărirea obiectivului.

— Cu ce scop ? s-a mirat Dan, în timp ce Stoica ridica receptorul și chema miliția din Călărași.

— Pentru cazul că s-ar abate din drum. Ținînd seama de miză, nu ne putem permite nici o neglijență.

— Cum ne organizăm ? a întrebat maiorul, după ce a transmis mesajul și a închis telefonul.

— Simionescu va începe să-l fileze cu o mașină de îndată ce intră în Constanța. Tu, Costele, trimiți imediat femeia de care ți-am vorbit în locuința Marietei Vorba. De asemenea, îți expediezi toți oamenii disponibili în gară.

— Și noi ?

— Noi vom aștepta în preajma biroului bagajelor de mînă !

*
* *

Cînd l-am zărit pe Dan strecurîndu-se prin mulțime, ceasul gării indica ora douăsprezece și douăzeci și trei de minute. La cîțiva metri înaintea lui mergea un tip scund și tuciuriu, cu o mustață stufoasă lăsată pe oală. Era îmbrăcat cu un costum ponosit, cu carouri roșii și gri. Damigeana de zece litri pe care o ținea în mîna dreaptă demonstra că el era persoana căutată.

Se afla la cel mult zece metri de mine, cînd s-a oprit lîngă un telefon public. A lăsat damigeana jos și a format un număr pe disc. L-am lăsat să tușească de patru ori, m-am apropiat de el și l-am bătut pe umăr. S-a speriat atît de tare, încît i-a scăpat receptorul din mînă.

*
* *

Cum relatarea infractorului capturat nu prezenta nici un interes pentru noi, l-am trimis pe comisarul Dragopol să-l chestioneze. Doar trebuia să-și justifice într-un fel deplasarea în România.

După mai bine de patru ore, reprezentantul Interpolului a intrat ca o vijelie în biroul lui Stoica, unde ne regalam cu cafele, și mi s-a adresat excitat :

— Cu datele furnizate de arestat extirpăm întreaga rețea ! Trebuie să iau imediat legătura cu poliția turcă !

— Un telex, și problema e rezolvată, i-am sugerat.

— Numai pentru început. Apoi voi pleca cu prima cursă aeriană spre Ankara.

Am ridicat din umeri într-un gest care trebuia să-l asigure că, fiind major, din punctul meu de vedere e liber să decidă singur ceea ce crede el că este mai bine.

— De asemenea, este necesar ca infractorul să fie extrădat.

— Cu plăcere, dacă autorităţile turce vor face demersurile necesare, mi-am dat acordul, cu largheţea care mă caracterizează întotdeauna cînd apare o posibilitate de a pasa altcuiva îndeplinirea plictisitoarelor forme de trimitere în judecată a unui derbedeu.

*
* *

— Oare n-a venit momentul să ne arătăm recunoştinţa faţă de oamenii muncii care ne-au ajutat să elucidăm cazul ? m-a consultat Dan cu candoare, cînd am ieşit din biroul lui Stoica.

— Te referi la tovarăşa secretară Viorica, de la întreprinderea „Pescarul“ ? mi-a picat fisa.

A confirmat şi a spus cu insinuare :

— Obligaţii similare existînd şi faţă de tovarăşa Doina, gazda lui Marinache şi patroana lui King, *caniche*-ul negru... Sau, de ce nu, chiar faţă de doctoriţa care ţi-a îngrijit rănile de la coapsă cu atîta abnegaţie... Bruneta aceea cu ochii verzi şi prenume spaniol, a completat persuasiv.

— Nu-i nevoie să insişti. Ai dreptate. Nu ne putem permite să încălcăm principiul care impune asigurarea unor bune public relations ! m-am declarat de acord, în timp ce mă gîndeam exact la persoana al cărui nume nu-l cunoştea şi, de fapt, nici nu vedeam de ce ar trebui să-l cunoască !

— Perfect ! s-a bucurat el. La ora cinci punem mîna pe telefon şi...

— Nicule ! am auzit din spate vocea lui Stoica.

Cînd am întors capul, l-am văzut în celălalt capăt al culoarului. Îmi făcea semne să vin repede înapoi.

Cum pînă în prezent n-am fost niciodată chemat la telefon pentru a mi se da veşti bune, am pornit spre biroul lui, simţind cum o tristeţe grea pune stăpînire pe mine.

— Şeful Direcţiei judiciare, m-a anunţat Stoica, întinzîndu-mi receptorul telefonului.

Generalul a început prin a mă felicita pentru reuşita misiunii şi a terminat printr-o frază scurtă, la care eu am replicat plin de demnitate : „Să trăiţi ! Am înţeles."

Depunînd receptorul pe furcă, am întîlnit privirea lui Dan. Era atît de deznădăjduit, încît m-am temut să nu-l fi molipsit eu. M-am întors spre Stoica, care, pricepînd sensul apelului telefonic, mă privea compătimitor :

— Costele, fă-ne rost de o maşină. În jumătate de oră pornim spre Bucureşti...

Bucureşti, 1979

Partea a doua

COLIERUL

Mulţumesc Inspectoratului judeţean Hunedoara, Ministerului de Interne şi în mod deosebit tovarăşilor colonei Gheorghe Simon, inspectorul-şef, Sabin Popa, comandantul Miliţiei, şi Nicolae Bădoiu, şeful serviciului judiciar, pentru sprijinul acordat în realizarea acestei cărţi.

H.T.

NOTA :

Deşi subiectul acestei cărţi a fost inspirat dintr-un caz real, autorul — schimbînd identitatea personajelor implicate — nu-şi poate lua răspunderea pentru eventualele asemănări de nume sau persoane ; acestea trebuind să fie considerate drept coincidenţe nedorite.

PROLOG

Am străbătut distanţa Constanţa-Bucureşti în două ore şi jumătate. Ceea ce nici nu-i de mirare cînd călătoreşti cu un BMW, care, după ce că e tipul 3000, mai are şi o sirenă de prioritate capabilă să trezească şi să pună pe goană întregul efectiv de pensionari ai unui cimitir.

Cînd am ieşit din şoseaua Colentina şi am virat la dreapta, pe şoseaua Ştefan cel Mare, Dan, care aproape tot drumul moţăise, s-a animat şi a privit prin fereastra portierei.

— Şefu, ce-ar fi dacă nu mai m-ai căra şi pe mine. Oricum mă laşi în antecamera generalului. Mai bine du-mă acasă.

N-am răspuns şi a reluat :

— Aş face un duş, m-aş schimba şi, de ce nu, aş căuta o companie plăcută... Altfel, după cum mă cari în trap săltat peste tot, risc s-o iau pe calea bisericii, să mă fac preot catolic şi să ajung în rai... Şi ce dracu să caute unul ca mine acolo ? ! a zis, parcă surprins de concluzia la care ajunsese.

Cum referirea la necesitatea unei companii plăcute a produs de îndată o vibraţie a coardelor mele sentimentalo-nostalgice, i-am spus şoferului unde locuieşte locotenentul Simionescu. Iar în timp ce subofiţerul dădea aprobator din cap, mi-am promis cu toată sinceritatea că, de îndată ce aflu de ce m-a chemat şeful Direcţiei, îi voi urma exemplul cu toată frenezia.

— Dacă se lasă cu ce știm noi, dă-mi un telefon și facem lată ! a făcut Dan aluzie la posibilitatea avansări mele, după ce a coborît din mașină în fața imobilului în care stătea.

* * *

— Să trăiți, tovarășe general ! am zis, intrînd în cabinetul șefului cu o dispoziție excelentă.

A răspuns printr-o ușoară înclinare a capului și mi-arătat cu bărbia un fotoliu, fără să se uite la mine.

— Nu e bine... a spus cu o voce șoptită, lăsîndu-și capul în jos și ascunzîndu-și obrajii între mîinile sprijinite cu coatele pe birou.

„Iar a apărut un caz greu !", mi-am dat cu presupusul pe cînd mă lăsam să cad în fotoliu.

— Nu e bine ce-ai făcut la Constanța... a oftat dinda-rătul palmelor. Municipalitatea a contactat conducerea noastră. S-a tras atît de mult cu armele, încît locuitorii Constanței au intrat în panică. Au crezut că s-a declanșat al treilea război mondial !

Eu îl priveam perplex, iar el a continuat fără vreo adresă anume.

— Grava rănire a celor doi subofițeri s-a datorat nu mai amatorismului cu care ai condus ancheta... Sau poate din cauza spiritului de aventură care te domină. S-a luat hotărîrea să fii mutat undeva unde să n-o mai faci pe pis-tolarul Far-Westului...

— Tovarășe general... am început, brusc revoltat.

— Nu primesc demisia ! m-a întrerupt, ridicîndu-și capul dintre palme și privindu-mă enervat. În trei zile te vei prezenta la șeful Inspectoratului județean Hunedoara. Deva e un oraș frumos și liniștit. Acolo vei lucra. Nici ție nu-ți strică puțină odihnă, a adăugat în timp ce ochii care mă mitraliase cîteva clipe mai înainte au devenit com-pătimitori.

Revolta, care mă cuprinsese cînd visul meu de avan-sare s-a transformat în coșmarul unei exilări disciplinare s-a topit mai repede decît speranța care mă încercase cînd pășisem în biroul șefului meu.

— Am înţeles, tovarăşe general, am admis, nu cu o filozofică resemnare, ci cu bunul-simţ care mi-a şoptit că dacă un poliţist nu mai poate fi poliţist, va deveni în mod sigur un ratat. Bineînţeles, dacă are meseria în sînge. Şi eu o aveam.

Mi-am abandonat fotoliul şi am pornit spre uşă.

— Nicolae... m-a strigat generalul, cînd am pus mîna pe clanţă.

M-am oprit şi m-am întors spre el.

— Asta e o treabă urîtă. Urîtă şi nedreaptă ! a strigat brusc cu năduf, în direcţia uşii, de parcă ar fi vrut să-l audă întregul Inspectorat. Cum e posibil să se ia o astfel de măsură împotriva unui ofiţer al Direcţiei mele, fără să fiu consultat ? !

Am simţit cum indispoziţia provocată ca din senin de intempestiva mea mutare disciplinară s-a ameliorat. Crezusem că de la şeful meu mi se trage urgisirea. Şi asta m-a durut mai mult decît nedreptatea însăşi, deoarece îmi iubeam şeful şi aveam în el o încredere nelimitată. Acum nu mă mai simţeam înşelat şi frustrat ca un soţ cînd află dintr-o bucată că preacredincioasa lui parteneră îl înşeală cu tot elanul de cîte ori are ocazia.

Capitolul I

Intrînd în cabinetul şefului Inspectoratului judeţean l-am zărit şi pe comandantul Miliţiei.

— Ce vînt pe la noi, căpitane ? a zis mirat primul, un bărbat frumuşel, în jur de patruzeci de ani, cu părul negru şi ondulat, iar ochii de culoare deschisă, zîmbindu-mi bucuros că mă vede după mai mulţi ani. Urmăreşti vreun criminal prin judeţul nostru ?

În timp ce-şi ocolea biroul pentru a veni să dea mîna cu mine, a intervenit comandantul miliţiei, un bărbat înalt şi voinic, în jur de cincizeci şi cinci de ani, cu părul complet alb şi obrajii marcaţi de nopţile de veghe ai celor peste treizeci de ani de muncă judiciară :

— Tovarăşe inspector-şef, am uitat să vă raportez. M-a sunat şeful Direcţiei judiciare pentru a-mi anunţa venirea căpitanului Apostolescu. Este mutat la noi.

— Ei, asta-i bună ! Aşa pleaşcă pe noi mai rar, s-a bucurat inspectorul-şef, continuînd să-mi strîngă mîna. Da' ce-ai făcut, omule, te-ai apucat să fluieri unde şi cînd nu trebuia ? Apoi fără să aştepte răspunsul meu, mi-a făcut semn să mă aşez într-un fotoliu şi s-a adresat colonelului: Ghinionul lui Apostolescu e şansa noastră. Să n-o pierdem. Îi dăm cazul pe care l-am discutat.

— Nici nu mă gîndesc să-i dau altceva, l-a asigurat comandantul miliţiei. Cum mi s-a anunţat transferul, am şi ştiut cu ce se va ocupa.

— În exclusivitate ? a vrut să ştie inspectorul şef.

— În exclusivitate, şi îi dau şi doi ofiţeri tineri pe care trebuie să-i înveţe meserie. Vă rog să ne permiteţi să ne retragem.

— Cu cît îl veţi pune mai repede în temă cu misiunea ce-i revine, cu atît mai curînd se va apuca de treabă, a apreciat, conducîndu-ne spre uşă, iar cînd am păşit pragul mi-a spus : Nici n-ai idee cît mă bucură sosirea dumitale..

* * *

Am intrat în biroul comandantului. Făcîndu-mi semn să iau loc pe un fotoliu, şi-a ocolit biroul, o masă de lucru somptuoasă, acoperită cu un furnir din lemn de cireş, la fel ca şi biblioteca din spate.

Cînd s-a aşezat, a tras lîngă el unul din cele patru telefoane şi a format trei numere pe disc.

— Să vină la mine locotenenţii majori Dorobanţu şi Crişan ! a cerut cîteva clipe mai tîrziu, apoi, închizînd aparatul, mi s-a adresat : În problema cazării, vom face formele pentru a ţi se repartiza o locuinţă în municipiul Deva. Dar, în orice caz şi independent de demersul nostru, deocamdată vei sta la hotelul „Jiul" din Petroşani. Este adevărat că este o relicvă antică şi tocmai bună de demolat, însă altceva mai bun n-avem. Cu cît vei elucida mai repede cazul de care te vei ocupa, cu atît mai repede vei ajunge într-o cameră boierească a noului hotel „Sarmis" din Deva...

În timp ce eu mă străduiam să pricep de ce trebuie să plec la Petroşani, explicaţiile colonelului au fost întrerupte de intrarea în biroul a doi ofiţeri.

— Vă rog să faceţi cunoştinţă. Căpitanul Apostolescu, cel mai nou cetăţean al judeţului Hunedoara, şi locotenenţii majori Dorobanţu şi Crişan — a făcut colonelul prezentările.

În timp ce dădeam mîna cu ei, i-am privit. Ambii aveau între douăzeci şi cinci şi douăzeci şi şapte de ani, cu trăsături regulate, înalţi şi supli, primul era brunet ca un meridional şi al doilea blond ca un wiking.

— Căpitanul Apostolescu va prelua conducerea investigaţiilor pentru depistarea şi capturarea infractorilor care operează în Petroşani...

„Deci aşa se explică expedierea mea la Petroşani", mi-am spus eu în gînd, edificat.

— ...Veţi lucra sub ordinele lui, a continuat comandantul miliţiei judeţene. Acum, vă rog să-l conduceţi în biroul vostru şi să-i puneţi la dispoziţie dosarul cauzei... Şi toată priceperea voastră.

În timp ce ofiţerii îl asigurau că au înţeles ordinul şi eu m-am ridicat din fotoliu, colonelul mi s-a adresat :

— Cînd termini studierea cauzei, vii la mine să stăm de vorbă.

* * *

Cîteva ore mai tîrziu, ajungînd la ultima filă, am împins dosarul înainte, pînă la rama biroului.

Noii mei colaboratori mă priveau într-un amestec bine dozat de curiozitate şi neîncredere.

— Ce părere aveţi ? a vrut să afle Crişan, evident pentru a se lămuri cît sînt de lămurit în nelămuritele treburi poliţieneşti.

— Peste treizeci de spargeri într-un interval de trei luni de zile nu aduce deloc a glumă, m-a imitat şi Dorobanţu.

— S-o luăm cu uşurelul, am început eu. Mai întîi, putem fi siguri că toate infracţiunile cuprinse în acest dosar au fost comise de aceiaşi autori ?

— Nu există nici o îndoială. Criteriul de grupare a cazurilor a fost modul de operare la locul faptei. Cercetările întreprinse au indicat că infractorii au lucrat în exclusivitate cu mănuşi...

— De cîţiva zeci de ani, am zis, întrerupîndu-l pe Dorobanţu, de cînd a început să se aplice în cercetarea judiciară principiul unicităţii desenelor papilare, n-aş mai crede că pot exista răufăcători care să nu fi aflat că atunci cînd îşi desfăşoară cu talent „meseria" sînt liberi să facă o infinitate de lucruri, mai puţin acela de a-şi lăsa impresiunile digitale la locul faptei. Probabil că numai în acest mod se poate explica de ce foarte mulţi hoţi se străduiesc să-şi şteargă amprentele după ce au „operat". Iar alţii (probabil mai eruditi, aflînd de zicala : „Paza bună trece primejdia rea") se poartă cu mănuşi (la propriu !) în tot

timpul cît se află în cîmpul infracțional, am monologat, aparent numai pentru uzul personal.

— Tovarășe căpitan, a sărit Crișan în ajutorul colegului său, a nu se uita că în absolut toate cazurile infractorii au utilizat în exclusivitate mănuși din cauciuc, tip ginecologic.

— Asta este constatarea laboratorului dactiloscopic ?

— Bineînțeles. Dealtfel, în toate cazurile cînd s-a recurs la efracție, am găsit pe tocul ușilor sau ferestrelor forțate urme de levier, ceea ce de asemenea indică un mod comun de operare.

— Și la foarte multe din aceste cazuri, în cîmpul infracțional sau în apropierea imediată a acestuia, au fost descoperite mănuși ginecologice și, cîteodată, chiar leviere abandonate, a completat Dorobanțu.

— Oare ce le trece prin cap de-și risipesc „sculele" de care știu că vor avea iar nevoie... am zis gînditor, încercînd să mă transpun în situația spărgătorilor.

— Probabil că sînt atît de siguri pe infailibilitatea metodei lor, încît cred că pot să-și permită luxul de a ne sfida. Doar se știe ce simboliza cîndva aruncatul mănușii, a vrut să mă ia Crișan ca partizan al ideii lui.

— Nu, am zis, clătinîndu-mi capul. Infractorii, intrați în cîmpul infracțional, au cu totul alte preocupări pentru a se mai putea gîndi să ne calce nouă pe nervi. Cred că atunci cînd și-au abandonat ustensilele au auzit pe cineva mergînd prin apropierea casei pe care o jefuiau și, de teamă că ar putea fi surprinși de organele de ordine, le aruncau pentru a nu se găsi asupra lor niște obiecte mai mult decît compromițătoare.

Întrucît n-am avut impresia că argumentarea mea a fost suficient de convingătoare, n-am mai așteptat aplauzele și am spus :

— Am să vă rog să-mi dați o lămurire. Mănușile pe care le poartă în timpul infracțiunilor sînt din acelea care se vînd prin toate magazinele alimentare pentru uzul gospodinelor care nu vor să-și strice manichiura ?

— Nu, așa cum v-am spus, sînt din categoria celor utilizate de ginecologi sau chirurgi, a precizat Dorobanțu cu convingere.

— Perfect. Asta înseamnă că mănușile pot fi procurate ori dintr-un spital, ori dintr-un magazin de tehnică medicală. La spitale renunțăm, deoarece : primo, mănușile sînt conseminate în inventar, și secundo, nu văd cum ar putea avea acces la o sală de consultație ginecologică ori la una operatorie niște derbedei. Deci, cîte magazine cu profil tehnico-medical există în Petroșani ?

— Unul singur, a răspuns Dorobanțu, parcă făcînd un efort pentru a înțelege ce urmăresc.

— Da, cred că aveți dreptate, a intervenit Crișan, demonstrînd astfel că a intuit ce urmăresc. Risipa pe care o fac cu mănușile de cauciuc ne obligă să facem și demersurile necesare pentru a descoperi locul de unde se aprovizionează. Cu speranța că vom putea afla și cine le cumpără.

După cum au început să mă privească amîndoi, cred că puteam să admit că am crescut în mod substanțial în ochii lor. Fără să ezit, și profitînd de prestigiul pe care-mi plăcea să cred că l-am cîștigat, am spus :

— S-a apelat și la cercetarea cu cîini ?

— Sigur. Dar gazele de eșapament ale traficului auto și-au spus cuvîntul în pierderea urmelor — a zis Crișan, subliniindu-și spusele cu un gest de resemnare.

— Infractorii posedă informații asupra victimelor, sau dau lovituri la întîmplare ?

— Spargerile sînt date cu o adresă care ar fi imposibilă fără informații.

— Investigarea anturajului victimelor n-a dus la nimic ?

— La nimic. Posibil să lucreze cu furnizori de ponturi, a zis Crișan.

— Obiectele pe care am văzut că le urmăresc infractorii cel mai des s-ar părea că sînt buteliile de aragaz. Cine le-a cumpărat și cine le-a vîndut ? Tranzacționarea a cîtorva zeci de butelii într-un interval relativ scurt nu putea trece complet neobservată !

— Și totuși, nimic, a ridicat din umeri Dorobanțu.

— Eu știam că numai banii și valorile se tezaurizează. Iar acum mă văd obligat să admit că și buteliile de aragaz pot lua drumul acumulării, am apreciat [illegible] periozitatea.

— Tovarăşe căpitan, s-a arătat lezat Dorobanţu, eu n-am spus că infractorii stochează buteliile furate. Ar fi absurd să-mi imaginez că le păstrează undeva, cînd este ştiut că prima poruncă a infractorului este să înstrăineze obiectul sustras pentru a nu se găsi asupra lui corpul delict.

— Atunci, întrucît noi ştim că infractorii nu fură numai de dragul artei, trebuie să admitem că buteliile sînt vîndute. Unde şi cui ? am întrebat, privindu-i cînd pe unul, cînd pe celălalt.

— Tovarăşe căpitan, a început Crişan, să ştiţi că am examinat şi noi acest aspect, dar nu i-am putut găsi nici un răspuns. După toate probabilităţile, buteliile sînt vîndute în mediul rural, ori în judeţele limitrofe.

— Şi aţi cerut sprijinul acestor judeţe ?

— La ce bun ? ! Vecinii noştri sînt oricum în alertă pentru a le găsi pe cele furate în jurisdicţia lor, a spus cu amărăciune Dorobanţu. Şi dacă ar fi căzut peste ceva interesant pentru noi, neîndoielnic că ne-ar fi anunţat.

Într-adevăr, avea dreptate. Cea mai tentantă pradă a infractorilor deceniului al optulea pe întregul teritoriu naţional îl constituie buteliile de aragaz. Este complet impersonală şi plasarea ei nu ridică nici o problemă, cererea fiind incomparabil mai mare decît oferta.

— Bine, lăsăm deoparte celelalte judeţe, am admis. Ne ocupăm numai de judeţul Hunedoara. Veţi trimite imediat o circulară la toţi şefii de post din mediul rural. Să cerceteze dacă sînt cetăţeni în comune, sate sau cătune care au cumpărat în ultimele trei luni butelii de aragaz. În cazul că proveniența pare dubioasă, să ne comunice de îndată datele de identificare ale cumpărătorului. E clar ?

Ambii au făcut gesturi de confirmare.

— Întrucît perimetrul în care îşi desfăşoară activitatea banda a impus curînd concluzia că infractorii locuiesc în Petroşani, aş vrea să ştiu ce s-a făcut pe linia identificării şi arestării membrilor ei.

— Cam tot ce trebuia, tovarăşe căpitan, s-a arătat amuzat Dorobanţu. Am început cu verificarea persoanelor fără ocupaţie şi a infractorilor cunoscuţi, aflaţi în libertate, însă n-a ieşit nimic. Apoi s-a trecut la mobilizarea tuturor forţelor noastre judeţene de Miliţie, Securitate şi Gărzi patriotice... Dar, în ciuda faptului că s-au organizat patrulări

și pînde, nu ne-a căzut în plasă nici una din persoanele căutate. În schimb, am continuat să înregistrăm spargeri și furturi.

Mi-am privit ceasul. Indica ora douăsprezece.

— Vă duceți acasă, vă faceți geamantanele și pînă la ora patru sînteți la Inspectorat. Din ordinul comandantului, ne stabilim sediul în municipiul Petroșani.

Deși n-au părut prea încîntați de perspectiva părăsirii Devei, s-au abținut să dea glas nemulțumirii.

*
* *

— Te-ai edificat ? a vrut să știe comandantul, cînd m-a văzut intrînd la el.

— Da, tovarășe colonel, am spus, așezîndu-mă în fotoliul pe care mi-l indicase cu mîna.

— Și care ți-e părerea ?

— Cred că aceeași cu a dumneavoastră. Avem de-a face cu o bandă de spărgători deosebit de versată.

— Va trebui să-i capturezi cît mai repede.

— Mă voi strădui.

— Sînt convins. Dealtfel, trebuie să-ți mai spun că în această tevatură nu-i vorba numai de prestigiul nostru, ci, mai ales, de starea de nesiguranță a locuitorilor din Petroșani. Pur și simplu sînt terorizați de acești hoți ! Sîntem puși să le asigurăm liniștea de a munci și a trăi, și noi n-am putut dovedi pînă acum că sîntem capabili s-o facem!

— Sînt fenomene negative care nu întotdeauna pot fi înlăturate cu ușurință. Și Rîmaru a terorizat multe luni populația Bucureștiului. Dar, pînă la urmă, liniștea orașului tot a fost redată. Rezolvarea unor cazuri cere mai puțin timp, altele mai mult... Meseria noastră nu se bazează pe o știință exactă, cum ar fi matematica, ci este în exclusivitate subiectivă. Trebuie să cercetăm, să cercetăm, și iar să cercetăm, pînă găsim ceea ce căutăm. Iar dacă infractorul este foarte versat, timpul pentru descoperirea lui este, în mod firesc, direct proporțional cu șiretenia lui. Ca în cazul pe care-l discutăm.

În timp ce argumentam niște adevăruri bine cunoscute de cei de-o meserie cu mine, a zîmbit economic, apoi, cînd am terminat, m-a întrebat pe un ton sec :

— Crezi că afirmațiile pe care le-ai făcut i-ar putea consola pe cetățenii jefuiți din Petroșani ?

— Cînd le voi restitui bunurile care le-au fost sustrase, sînt convins că le va trece supărarea.

— Vei avea la dispoziție o mașină de serviciu. N-am nevoie de rapoarte, ci de infractori. Ai toată libertatea de mișcare, a spus, ridicîndu-și statura impozantă din fotoliu și întinzîndu-mi mîna peste birou.

Capitolul II

Lui Marian, șoferul mașinii ce ne fusese repartizată, i-a trebuit o oră și jumătate pentru a ne depune pe scările Miliției municipale Petroșani.

La ora șase, am intrat în biroul comandantului. Colonelul Chendreanu era un bărbat înalt, în jur de cincizeci de ani, cu figură de fost sportiv de performanță. Și chiar fusese cîndva un bun boxer.

— Ce-i cu tine ? a zis, ridicîndu-se surprins de pe scaun cînd dădu cu ochii de mine și colaboratorii mei.

— Mai nimic, în afară de faptul că am fost mutat la miliția județului vostru, l-am informat, mai înainte ca el să mă prindă în brațe și să mă strîngă la pieptul lui.

— Da' ce-ai făcut ? ! a întrebat siderat, ținîndu-și mîinile pe umerii mei și îndepărtîndu-mă pentru a mă putea examina.

Cînd i-am spus, și-a luat mîinile de pe umerii mei și a izbucnit într-un hohot de rîs.

— Ce-ai găsit de rîs ? am zis cu o figură voit serioasă. Chestii de-astea se pot întîmpla și la case mai mari...

— Asta, da... a zis, întorcîndu-se repede şi ciocănind cu degetul în tabliera de lemn a biroului. Ai dreptate, să nu mai vorbim de funie, cînd nu ştim cine-i spînzuratul. Şi, întrucît nu cred că ai venit aici numai pentru a-ţi vedea un vechi prieten, luaţi loc cu toţii şi dă-i drumul.

— Am fost însărcinat cu cercetarea spargerilor care se comit aici, în cascadă, l-am informat.

A ridicat din umeri şi m-a privit compătimitor :

— Ai ghinion. Cu această afacere ai toate şansele să te mai avanseze un pic... Să-ţi dea caschetă şi cotiere albe şi să te aşeze la o încrucişare de străzi, în chip de agent de circulaţie.

— Chiar crezi că infractorii sînt infailibili ?

— Eu nu ştiu dacă sînt ori nu perfecţi, dar ştiu bine că nu pot fi prinşi. Toţi infractorii lasă urme, ăştia, de care vrei să te ocupi, nu lasă nimic. Şi atunci, e normal că din nimic să nu poată ieşi nimic altceva decît nimic.

— N-ai mai avut de-a face cu infractori versaţi ?

— Cu infractori versaţi ?... Şi încă cum ! Dar tot i-am prins pînă la urmă. Însă răufăcători de talia celor care opercază acum în Petroşani n-am mai întîlnit. Parcă ar lucra mînă-n mînă cu Aghiuţă.

— Modul de operare a fost transmis I.G.M.-ului pentru verificarea cartotecilor respective ?

— Bineînţeles ! Mi-au răspuns că modul de operare e necunoscut.

— Adresa cu care lucrează demonstrează că cel puţin unul din ei trebuie să fie infractor vechi, cu experienţă şi, probabil, recidivist.

— Băieţii tăi, a arătat Chendreanu spre Crişan şi Dorobanţu, nu ţi-au spus că am verificat toţi infractorii eliberaţi care lucrează în Valea Jiului ? Apropo, şi azi-noapte au dat o lovitură... adică au încercat s-o dea, a zis, scoţînd dintr-un sertar al biroului cîteva fotografii judiciare şi înmînîndu-mi-le.

Am privit o fotografie de ansamblu, care cuprindea faţada a trei magazine : la stînga, un magazin cu articole de menaj; la mijloc, un magazin cu articole de artizanat, şi la dreapta, unaltul cu confecţii şi lenjerie pentru noii-născuţi. Următoarea fotografie fixa numai magazinul de ar-

tizanat : în stînga o uşă şi în dreapta o vitrină din sticlă cu ramă metalică. Următoarea fotografie indica uşa. Se vedeau două lacăte intacte şi jumătatea inferioară a uşii de sticlă, spartă.

În timp ce Crişan şi Dorobanţu s-au strîns în spatele meu pentru a privi fotografiile, Chendreanu a repetat :

— Nu s-a furat nimic. În jurul orei două şi cincisprezece minute, cînd, spărgînd geamul, se pregăteau să pătrundă în magazin, au fost surprinşi de un subofiţer care-şi făcea rondul. Subofiţerul, care în prealabil i-a somat, văzîndu-i că fug, a deschis focul asupra lor. Nu i-a nimerit, deoarece distanţa care-l separa de ei era de peste cincizeci de metri, iar strada slab luminată. Tot ce-a reţinut este că erau trei indivizi, unul fiind înalt de aproximativ un metru şi optzeci. În faţa uşii, ne-au lăsat de suvenir chestia asta... a spus Chendreanu, luînd de pe dulapul din spatele lui un levier şi aşezîndu-l pe birou. Acum, cînd ştii despre infractori cam tot atît cît ştim şi noi, te gîndeşti la ceva care ar putea scoate ancheta din impas ? a vrut să ştie, văzînd că am rămas cu ochii pe instrument.

I-am vorbit atît de circulara transmisă şefilor de post din mediul rural pentru identificarea celor care au cumpărat de curînd butelii de aragaz, cît şi despre aceea prin care am cerut să discute cu toţi responsabilii de magazine cu tehnică medicală de pe teritoriul naţional, în vederea unei eventuale depistări a modului în care se aprovizionează cu mănuşi ginecologice infractorii care acţionează în Petroşani.

— Felicitări ! Ai început-o tare, m-a aprobat el. Să sperăm că pistele pe care mergi vor da rezultatul scontat. Eu ce pot să fac pentru voi ?

Mi-am privit ceasul. Era ora opt seara.

— Ne-ai reţinut camere la hotel ?

— Bineînţeles. Dar te avertizez, este un hotel vechi şi nenorocit...

— Există în Petroşani altul mai bun ?

— Nu. Îţi dai seama că dacă ar fi existat un altul...

— Dacă tot nu se poate face o alegere, în mod neîndoielnic motelul „Jiul" este cel mai bun !

Înainte de a părăsi biroul, l-am rugat să mă țină la curent cu toate evenimentele care se refereau la misiunea mea.

Capitolul III

Împreună cu Crișan și Dorobanțu ne savuram cafelele în bufetul miliției municipale, cînd, în pragul ușii, și-a făcut apariția colonelul Chendreanu.

— La ora șapte dimineața mi s-a raportat un eveniment care te privește.

— Iar spărgătorii cu mănuși ?

— Iar. Te duci să vezi despre ce-i vorba ?

— Firește. Deși se „poartă" cu mănuși, nu se poate ca pînă la urmă să nu lase o urmă exploatabilă.

— Optimistule, te invidiez... a zis Chendreanu.

— Nu eu sînt optimist, ci ei. Trufia, care le-a fost generată de infailibilitatea demonstrată pînă în prezent, îi va pierde. Îi va pierde pentru că aroganța și îngîmfarea sînt invers proporționale cu prudența.

— Și ce să facem dacă ei n-au aflat că trebuie să li se altereze prudența ? m-a luat el peste picior.

— Cîteodată, și goana după prea multă prudență poate duce la un rezultat invers scopului urmărit am spus, sorbind ultima înghițitură de cafea.

* * *

Șansa mea era că atît Marian, cît și Crișan și Dorobanțu cunoșteau foarte bine orașul Petroșani și împrejurimile lui, altfel nu m-aș fi putut descurca.

Curînd am părăsit șoseaua Petroșani-Livezeni și am virat la stînga, pe un drum de pămînt bătătorit. După cîțiva zeci de metri am oprit pe dreapta, în fața unei clădiri-parter, acoperită cu țiglă.

Am deschis poarta și am intrat. În dreapta era imobilul, cu trei ferestre la curte și, sub ele, lipită de zid, o bancă. În stînga, o curte dreptunghiulară, de aproximativ două sute de metri pătrați. Spre extremitatea din fundul curții, cîteva construcții mici, din lemn, tip bucătărie de vară, grajd, cocină etc. La cîțiva metri de ele, un bărbat și o femeie, ambii în jur de cincizeci de ani, un cîine de serviciu și trei subofițeri. Ultimii, zărind uniformele lui Crișan și Dorobanțu, s-au grăbit să ne vină în întîmpinare.

— Tovarășe locotenent-major, vă rog să-mi permiteți să raportez... a început un adjutant către Crișan.

— Ați intrat în cîmpul infracțional ? l-am întrerupt eu, nerăbdător să știu dacă au pătruns la locul infracțiunii și au distrus urmele la care orice anchetator are dreptul să spere.

— Nu, tovarășe... a zis cu convingere, întorcîndu-se spre mine și ezitînd cînd a văzut că sînt civil. Am primit ordin să nu pătrundem în zonă, ci numai s-o izolăm.

— Foarte bine. Victimele ? l-am întrebat, arătînd spre bărbatul și femeia cu care discutaseră pînă la venirea noastră, și rămăseseră pe loc cînd subofițerii s-au apropiat de noi.

Cînd mi-a confirmat supoziția, am pornit spre ei.

— Ce vi s-a întîmplat ? am întrebat.

— Am fost jefuiți ! a strigat femeia, pe cînd își ștergea cu dosul palmelor ochii înroșiți de plîns.

— N-ați fost acasă ?

— Ba am fost, a spus bărbatul.

— Și nu i-ați auzit ?

— Nu... N-auzirăm chiar nimic.... a zis femeia, ascunzîndu-și fața în palme și începînd să plîngă cu hohote.

— Liniștiți-vă. Vi s-a furat ceva ? m-am adresat bărbatului care, deși era și el speriat, părea mai calm.

— Ne-au luat 7.300 de lei... toate economiile noastre... a zis femeia, cu disperare, hohotind și mai tare dîndărătul palmelor.

— Cum aţi constatat furtul ?

— Pe la şase dimineaţa, cînd nevastă-mea a ieşit în curte să dea de mîncare la păsări şi la porci, a văzut asta... a răspuns el, pornind spre poarta prin care intrasem şi noi în curte.

Ajungînd însă în faţa celor trei ferestre ale casei, s-a oprit şi mi-a arătat banca de sub una din ele :

— ... Ranga asta nu era a noastră şi a fost surprinsă s-o vadă pe bancă... Apoi a zărit fereastra deschisă şi s-a mirat, deoarece ştia bine că o închisese cu cîteva zile mai înainte...

Fereastra pe care o indica era cea de-a treia, cînd intrai în curte. La fel ca şi celelalte două, era prevăzută cu gratii din oţel, dar numai pe o porţiune de două treimi. Partea superioară, unde sînt oberlihtele, era neprotejată şi ferestruicile respective erau deschise spre interior.

— ...Cînd nevastă-mea le-a văzut deschise — a continuat el —, s-a dus în casă să le închidă, şi atunci... Atunci a văzut că ne-au călcat hoţii.

În timp ce bărbatul dădea explicaţii, m-am apropiat de bancă şi am privit ranga de care vorbise. De fapt, era un levier. Un levier aidoma cu cel pe care-l văzusem la miliţie.

Examinînd pervazul din tablă, de sub fereastra care fusese escaladată, am văzut imprimată în praful care se depusese pe el mai multe urme de încălţăminte.

— Urme plantare, i-am atras atenţia lui Dorobanţu şi în timp ce el se apropia cu trusa criminalistică, le-am spus victimelor că vreau să vizitez casa.

Bărbatul a pornit la dreapta, pe sub fereastra prin care pătrunseseră hoţii. Cîţiva metri mai departe era o mare chiză. Ne-am îndreptat spre ea şi am intrat într-un hol, cu două uşi spre stînga şi două spre dreapta.

— Arătaţi-ne camera care corespunde ferestrei escaladate de infractori, i-am cerut.

Cînd gazda a deschis prima uşă de pe partea dreaptă, am văzut două ferestre cu gratii. Cea din dreapta avea oberlihtul deschis, iar jos, lîngă pervaz, Dorobanţu fotografia urmele lăsate pe tablă.

Pereții camerei erau tapetați și decorați cu icoane, ștergare și carpete. Mobila se compunea dintr-o masă cu scaune, un dulap și un pat-laviță. Obiectele de îmbrăcăminte și rufăria din dulap se aflau răvășite și aruncate la întîmplare pe masă, laviță și dușumea.

— Au mai pătruns și în altă parte ?

A răspuns că da și a ieșit din nou în hol. A deschis cea de-a doua ușă din dreapta și ne-a arătat din prag camera. Am intrat cu Crișan și am privit în jurul nostru. O fereastră era în fața ușii și o a doua în dreapta, spre drumul pe care venisem. Decorațiunile interioare erau aidoma cu cele din camera vizitată anterior. Mobilierul se compunea dintr-un pat-studio și o sufragerie de serie, lustruite. Lucrurile scoase din lada patului, vitrină și servantă se aflau aruncate prin toată camera.

— Unde țineați banii care v-au fost furați ?

— Acolo — a arătat spre servantă —, erau ascunși printre rufe.

Fără să comentez, mi-am spus că nici nu se poate o ascunzătoare mai „sigură". Toată lumea apelează la ea, de aceea și hoții știu că atunci cînd vor bani trebuie să caute în primul rînd printre rufele curate.

— Dumneavoastră unde dormeați azi-noapte ?

Mi-a arătat cu mîna, pe cealaltă parte a holului, ușa care era opusă celei de la camera prin a cărei fereastră se strecuraseră infractorii.

După ce s-a dus și a deschis-o, am văzut că era o bucătărie.

— Fiică-mea a dormit în cealaltă cameră, m-a informat, ieșind din hol și ducîndu-se să deschidă ultima ușă de pe stînga.

Întrucît infractorii nu pătrunseseră nici în această cameră și nici în bucătărie, n-aveam ce căuta în ele.

— Unde este fiica dumneavoastră ?

— La serviciu.

— Nici ea nu i-a auzit pe hoți ?

— După ce nevastă-mea a văzut că ne-au călcat hoții, m-a deșteptat pe mine și pe fiică-mea. Cînd am întrebat-o, mi-a spus că nu auzise nimic.

În timp ce el vorbea, a intrat în hol Dorobanţu şi i-am arătat cu degetul cele două camere vizitate de hoţi. A fost suficient pentru a pricepe că vreau să caut urme sau indicii.

Am coborît treptele marchizei şi am păşit în curte, unde subofiţerul care ţinea cîinele de serviciu în lesă m-a privit întrebător. I-am făcut semn să mai aştepte.

— La ce oră v-aţi culcat azi-noapte ? am întrebat, cînd am ajuns cu toţii lîngă soţia lui.

— Cum s-a terminat emisiunea la televizor, a răspuns femeia, renunţînd să mai plîngă şi, în schimb, frămîntîndu-şi mîinile pe abdomen.

Asta înseamnă că spargerea se comisese cîndva între orele zece seara şi şase dimineaţa, cînd gospodina remarcase oberlihtul ferestrei deschise.

— Aveţi vreo bănuială asupra persoanei sau persoanelor care ar fi putut participa la escaladarea ferestrei şi la luarea banilor dumneavoastră ? am întrebat, chestie de rutină, pentru că arareori s-a întîmplat ca vreunul care lucrează în branşa mea să obţină un răspuns apt să conducă la infractori. La infractorii adevăraţi, deoarece pentru cei presupuşi de păgubaş s-au bătut şi se bat încă multe drumuri pe degeaba.

Au răspuns că n-au nici o bănuială.

— Cine ştia că aveţi bani în casă ? am pus întrebarea cheie, deoarece era evident că autorii furtului n-au răscolit la întîmplare în cele două camere prin care colcotrobăiseră.

— Păi cine să ştie ? Că doar banii pe care ni i-au luat i-am strîns sută cu sută, a răspuns bărbatul contrariat.

— Vecinii — am făcut cu mîna un gest circular în jurul gospodăriei — ştiau că aveţi bani în casă ? am insistat.

Ambii au răspuns negativ.

Fiind evident că-mi pierd vremea de pomană, am intrat în casă să văd ce face Dorobanţu. Era foarte ocupat cu pudrarea vitrinei.

— Aici sînt nişte urme, mi-a zis el, privindu-mă peste umăr.

— Asta-i grozav ! Mai cu seamă dacă-i amprentezi şi pe membrii familiei, am zis cu silă şi am ieşit în curte.

M-am dus glonţ la banca de sub fereastră şi i-am făcut semn subofiţerului care se ocupa de cîinele de serviciu să se apropie.

— Poate lua mirosul de pe chestia asta ? l-am întrebat cînd a ajuns lîngă mine, arătînd spre levierul abandonat de infractori pe bancă.

— Poate.

— Bine, apucă-te de treabă, l-am îndemnat.

Pentru că toată lumea avea de lucru, mi-am spus că ar trebui să fac şi eu ceva. Drept care, l-am luat de mînă pe Crişan şi am plecat să discutăm cu cetăţenii care locuiau în jurul gospodăriei prădate de hoţi.

După vreo trei ore, timp în care am discutat cu mai bine de o duzină de vecini, reuşisem să stabilesc cu precizie că nimeni n-a văzut pe nimeni dînd tîrcoale locuinţei călcate de infractori în noaptea precedentă.

De îndată ce am revenit, subofiţerul care însoţea cîinele de serviciu s-a grăbit să mă întîmpine.

— Permiteţi-mi să raportez. Infractorii au sărit în curte pe acolo... a arătat el cu mîna spre o porţiune a gardului. După comiterea furtului, au ieşit chiar pe poartă, după ce au tras zăvorul. Ajungînd pe drumul din pămînt bătătorit, au pornit la stînga, spre şoseaua Petroşani-Livezeni. Însă de la şosea urmele se pierd. Ceea ce demonstrează că au plecat cu un vehicul.

M-am întors spre ceilalţi subofiţeri şi le-am făcut semn să se apropie. Cînd au ajuns lîngă mine, m-am interesat :

— Cum e traficul pe şoseaua Petroşani-Livezeni, noaptea ? Mare ?

— Aşa şi aşa, tovarăşe căpitan, a zis unul dintre ei, evident, neştiind ce-l aşteaptă.

— Foarte bine. Vă rog să cercetaţi toate autovehiculele care au circulat azi-noapte în zonă, în vederea găsirii celui care a luat cu autostopul, între orele zece seara şi şase dimineaţa, o persoană sau mai multe din punctul de intersecţie a drumeagului ăsta şi şosea. S-a înţeles ?

Cînd mi-au confirmat, cel cu care mă conversam avea o mutră atît de deznădăjduită, încît sînt sigur că dacă n-ar fi fost de faţă şi-ar fi tras o pereche de palme, de necaz că n-a evitat misiunea spunînd că traficul rutier este foarte mare.

— Atunci, executarea, i-am îndemnat. Şi dumneata poţi să te retragi, i-am spus însoţitorului ciinelui.

Cîteva minute mai tîrziu, Dorobanţu a ieşit din casă şi s-a apropiat de mine şi Crişan.

— Ai găsit ceva ? l-am întrebat.

— Am ridicat mai multe impresiuni digitale, dar am găsit şi altele lăsate cu mănuşi de cauciuc, a ridicat el din umeri cu regret.

Era clar că urmele de mănuşi aparţineau hoţilor, iar cele digitale familiei păgubite.

— Deci, una peste alta, n-am găsit nici un fir care să ne conducă la infractori, am tras eu concluzia. Vă rog să luaţi levierul.

În timp ce ei se duceau spre bancă, unde fusese abandonat obiectul respectiv, eu m-am dus spre cei doi soţi să-i încurajez şi să-mi iau la revedere de la ei.

— Oberlihtul a fost forţat cu levierul ? l-am întrebat pe Dorobanţu, puţin mai tîrziu, în timp ce ne îndreptam spre şosea, unde ne aştepta maşina de serviciu.

— Da, tovarăşe căpitan. E interesant că pînă astăzi n-a intrat în case în care se aflau şi locatarii.

— N-aş spune că este interesant, ci, mai degrabă, firesc. Este vorba de o evoluţie caracteristică infractorilor. Pe măsură ce dau lovituri şi nu sînt prinşi, le creşte îndrăzneala. Şi tare mă tem că, dacă nu-i prindem mai repede, delictele lor vor căpăta forme cu mult mai grave. Vă dau seama ce s-ar fi întîmplat dacă vreun membru al familiei victimelor i-ar fi surprins pe hoţi în casă ?

După cum au dat din cap, am ştiut că aceleaşi temeri îi încearcă şi pe ei.

— Ce-i cu urmele de încălţăminte ? m-am interesat.

— În timpul forţării oberlihtului s-a tot mişcat şi, astfel, şi-a şters urmele lăsate în praful aşternut pe pervaz din tablă, a răspuns cu acreală Dorobanţu.

Capitolul IV

M-am oprit în fața apartamentului 80 și am apăsat pe butonul soneriei. În timp ce așteptam rezultatul demersului făcut, am privit ușa, care se deschidea pe stînga. În dreptul siguranței yale, tocul ușii era spart pe o porțiune de aproximativ cincizeci de centimetri. Jos, pe pragul ușii, se aflau nenumărate așchii de lemn. Cînd m-am aplecat să privesc mai bine urmele lăsate de levierul cu care fusese forțată ușa, aceasta s-a deschis.

În fața noastră se afla un bărbat voinic, în vîrstă de aproximativ cincizeci de ani, de statură potrivită și brunet, îmbrăcat într-un pantalon gri și un pulover bleumarin, cu gulerul rulat pe gît.

— Domnul Petre Costache ? am întrebat.

— Da, a răspuns, examinîndu-mă cu nervozitate.

— Sîntem de la miliție.

S-a dat la o parte din ușă și ne-a invitat printr-un gest al mîinii să intrăm.

Din holul în care am pătruns, am văzut : în stînga, baia ; în față, bucătăria, și în dreapta, un dormitor.

Gazda mi-a indicat cu degetul spre camera de locuit. M-am apropiat și am privit-o din prag. În față, o masă cu două scaune ; lîngă peretele din dreapta, un dulap cu două uși, demodat chiar și pe vremea Mariei Tereza ; la stînga, lîngă peretele în care era incastrată ușa, o dormeză de o persoană, cu învelișul din pînză, pătat și pe alocuri rupt.

Întrucît dulapul avea ambele uși deschise vraiște, am intrat în cameră și m-am apropiat de el. În partea dreaptă, mai multe haine agățate pe umerașe, din care două libere. În partea stîngă, pe polițe, erau stivuite cămăși, pulovere și rufe. Numai rufele păreau puțin deranjate.

— Ce lucruri au dispărut ? am întrebat, fără să mă întorc.

— Două haine de piele. Una lungă, neagră, și cealaltă scurtă, maron, precum și trei mii cinci sute de lei.

— Banii unde-i aveați ? Aici, între rufe ?

— Da, a răspuns el, după cum mă și așteptam

— Povestiți-ne cum ați descoperit fărădelegea ? am zis întorcîndu-mă și privindu-l.

— Azi-noapte am lucrat în mină. Cînd am ajuns acasă pe la șapte și jumătate dimineața, erau mai mulți vecini adunați în fața apartamentului meu. Cînd m-am apropiat am văzut că-mi fusese spartă ușa.

— Cine sînt vecinii pe care i-ați văzut ?

A spus cîteva nume și Crișan i-a consemnat în notes sul lui.

Întrucît lipsa de deranj din locuință demonstra că infractorii au știut cu exactitate de unde și ce anume trebuia să ia din casă, l-am întrebat :

— Cine sînt persoanele care vă vizitează locuința ?

Crișan n-a întîrziat să noteze noua serie de nume.

— Aveți vreo bănuială asupra persoanei care ar fi putut comite spargerea ?

— Bineînțeles ! Asta-i isprava unei foste prietene, Margareta Vasile.

— Ce vă face s-o bănuiți ?

— Numai ea putea s-o facă, din răzbunare, pentru că am trăit cu ea doi ani și n-am vrut să mă cunun cu ea.

— Unde locuiește acum ? am întrebat.

Ne-a dat numele unui sat din apropierea Petroșanului.

Lăsîndu-l pe Dorobanțu să caute urme, am plecat cu Crișan să discutăm cu vecinii găsiți în fața ușii de Petre Costache.

* * *

La prima ușă de pe palier n-a răspuns nimeni, în ciuda faptului că am sunat suficient de mult pentru a scula din somn și un surd. La următoarele două uși au ieșit tot atîtea gospodine. Ambele m-au asigurat că nici n-au văzut, nici n-au auzit pe nimeni umblînd la ușa vecinului lor în noaptea precedentă.

Am urcat scările pînă la palierul următor și am sunat la primul apartament. Ușa a fost deschisă de o femeie, în jur de patruzeci de ani, scundă, grăsană și cu mîinile pline de aluat pînă la coate.

— Sărut mîna, sîntem de la miliţie şi anchetăm furtul comis la vecinul dumneavoastră, domnul Costache. Ne puteţi da vreo relaţie cu privire la...

— Vă rog să poftiţi în casă, m-a întrerupt ea, devenind foarte amabilă, de unde la început ne privea şi intenţionase în mod evident să ne trîntească uşa în nas, de parcă ne-am fi ocupat cu comerţul de sticle-borcane şi haine vechi.

Am intrat într-o sufragerie şi, mai înainte de a ne fi aşezat bine pe scaunele din jurul mesei din mijlocul camerei, cucoana s-a şi declanşat :

— Cînd am coborît azi-dimineaţă să iau laptele, am trecut prin faţa uşii domnului Costache, însă n-am văzut nimica...

— La ce oră v-aţi dus după lapte ?

— În jurul orei şase.

— Deci la ora şase uşa apartamentului încă nu fusese forţată, a conchis Crişan, urmărind în mod evident acelaşi raţionament ca şi mine.

— Ba eu cred că fusese, pentru că am venit în cîteva minute înapoi şi n-am întîlnit pe nimeni pe scări. Mai degrabă cred că eu n-am observat uşa spartă la coborîre. În schimb, cînd m-am întors cu laptele, venind pe scări am remarcat imediat aşchiile de lemn care se aflau pe ciment şi pe pragul uşii domnului Costache.

— Şi ce-aţi făcut ? am întrebat.

— Ce să fac ? Am sunat la uşile vecinilor şi le-am spus să păzească uşa pînă duc eu laptele sus. Apoi m-am întors şi am stat pînă a venit domnu Costache...

— Aţi văzut pe cineva necunoscut prin bloc azi-noapte?

A răspuns că n-a văzut şi ne-am ridicat de la masă.

* * *

Pe uşa în dreptul căreia ne-am oprit era mîzgălit cu creionul direct pe vopseaua uşii : Viziru Carol.

Uşa a fost deschisă de un bărbat, între douăzeci şi douăzeci şi cinci de ani, suplu spre slab, înalt de aproximativ un metru şi şaptezeci şi cinci, brunet, cu figura

ovală și trăsături regulate. Era îmbrăcat cu o pereche de *blue jeans* și un pulover alb, nu deosebit de curat, decupat la gît și îmbrăcat direct pe piele.

— Domnii ? a întrebat el.

I-am spus cine sîntem și ce dorim. Ne-a poftit cu o gentileţe exagerată în casă. Locuia într-un apartament de două camere, mobilat sărăcăcios cu piese vechi și disparate. La invitaţia lui, ne-am aşezat pe două scaune descleiate, care se hîţînau cu noi.

— Ştiţi ceva despre spargerea apartamentului domnului Costache ?... l-am întrebat, tocmai cînd a apărut din cealaltă cameră o femeie cam de aceeaşi vîrstă cu interlocutorul meu.

— Soţia mea, a recomandat-o el.

Ne-am ridicat și am salutat-o, înclinîndu-ne.

— Dacă aţi venit pentru furtul din casa lui Petricică, nu trebuie să vă mai pierdeţi vremea, s-a pornit noua-venită. Este isprava Margaretei, fosta lui concubină. Şi eu îi dau dreptate. După ce a trăit cu ea doi ani, i-a dat un picior în fund pentru că, drăguţul de el, s-a îndrăgostit de alta, pe care vrea s-o ia de nevastă. Cum și Margareta a contribuit cu salariul ei la cheltuielile gospodăriei, era și firesc să vrea să-și recupereze o parte din banii ei. Al naibii fante ! Are cincizeci și cinci de ani și-o face pe donjuanul Petroşanilor !

— Adela... a mustrat-o soţul ei.

— Ce, n-am dreptate ? ! i-a răspuns, uitîndu-se urît la el.

— Ba da, dar asta-i bîrfă... a început el cu timiditate.

— Aţi văzut ieri-seară sau azi-noapte persoane străine prin bloc ? am intervenit, pentru a aplana conflictul pe care-l vedeam pe punctul de a se declanșa între ei.

— Am lucrat azi-noapte în mină, a zis el, făcînd un gest de regret.

— Eu am fost plecată la o soră de-a mea și am venit acasă pe la ora douăsprezece. Nici cînd am plecat și nici cînd am venit n-am văzut persoane suspecte, a afirmat femeia, uitînd să se mai uite urît la bărbatul ei, ceea ce demonstrează, cu prisosinţă, că atunci cînd vreau pot să-l las

şomer chiar şi pe porumbelul alb care duce în cioc o ramură de măslin.

— La ce mină lucraţi, domnule Viziru ? l-am auzit pe Crişan întrebînd.

— La Aninoasa.

— Mai ne puteţi spune şi altceva în legătură cu furtul comis la vecinul dumneavoastră ?

Ambii au răspuns negativ şi, grăbindu-ne să abandonăm şubredele scaune, am pornit spre uşă.

— Este un fost infractor, mi-a şoptit Crişan, cînd am rămas singuri pe palier.

— Ce categorie ? am întrebat cu interesul stîrnit.

— Un an de închisoare pentru furt calificat în dauna avutului personal. A fost eliberat în decembrie 1970.

— A intrat şi el în lotul persoanelor susceptibile de a participa la seria de furturi pe care o anchetăm ?

— Da, dar a ieşit curat. De cînd a fost eliberat, munceşte şi n-a fost implicat în nici o activitate reprobabilă.

— Rămîne de văzut, am apreciat, rezervat.

*
* *

După trei ore de sunat la zeci de uşi, fără să fi obţinut informaţii despre vreo persoană străină văzută în imobil cu o noapte în urmă, am coborît scările. Mai înainte de a suna la uşa forţată, m-am decis să mai încerc la cele două apartamente învecinate la care nu mi se răspunsese la demersul făcut mai înainte, cînd pornisem cu colindul prin bloc.

De astă dată am fost mai norocoşi.

La prima uşă a răspuns o femeie, în jur de douăzeci şi cinci de ani, figura ovală, trăsături frumoase, ochii căprui, încadraţi de un păr bogat, platinat şi proaspat „permanentizat". Era îmbrăcată într-o *robe de chambre* din mătase verde, asortată cu rimelul verde pus cu generozitate pe gene şi pleoape. De statură potrivită şi suplă. Era tipul despre care marele I. L. Caragiale ar fi spus că este „damă bună". Şi chiar aşa ceva era !

În timp ce ea mă asculta cu o atenţie politicoasă, din pragul uşii, bătînd des din genele ei cu prelungitor, eu i-am povestit ce doresc de la ea.

Cînd mi-am terminat spiciul introductiv, a ridicat cu regret din umeri şi m-a informat că nici n-a auzit cînd s-a forţat uşa vecinului şi nici n-a văzut persoane străine de imobil. A aflat despre spargere abia dimineaţă cînd, plecînd la serviciu, a văzut lume adunată în faţa apartamentului domnului Costache.

Cerîndu-i scuze pentru deranj, am sunat la cel de-al doilea apartament.

Uşa ne-a fost deschisă tot de o femeie, care ne-a privit cu severitate. Avea în jur de cincizeci de ani, figura ascuţită, părul şaten, strîns în coc pe creştetul capului. Era exact tipul profesoarei care a rămas domnişoară bătrînă. Ca să fie sigură că nu dăm buzna peste ea cu cine ştie ce scopuri carnale, cu o mînă ţinea strașnic de canatul uşii şi cu cealaltă de tocul acesteia. Deşi uniforma lui Crişan ar fi trebuit să-i spună că preocupările noastre erau departe de temerile ei. Cum nici un semn nu lăsa să se creadă că e dispusă să-şi rişte feciorelnicia invitîndu-ne în sanctuarul ei, am început să-i povestesc ce aveam de povestit.

— De auzit n-am auzit nimic. În ceea ce priveşte însă o persoană străină, da, am văzut, a zis dînsa, fără să dea drumul la uşă.

— La ce oră şi în ce împrejurări ? am întrebat, ciulind urechile.

— Cred că era în jur de douăsprezece noaptea. Am făcut curăţenie în casă şi am ieşit să arunc gunoiul la crematoriu... Persoana de care vă vorbesc depăşise uşa mea şi trecea prin faţa celei de la apartamentul domnului Costache. Cînd am revenit de la boxa crematoriului, l-am văzut în faţa uşii „doamnei", unde, dealtfel, vin mereu bărbaţi.

— Care doamnă ? am vrut să ştiu, în timp ce mă gîndeam că dacă preopinenta mea n-ar fi ţinut cu atîta convingere de uşă, poate că şi-ar fi putut găsi şi alte preocupări, infinit mai plăcute, decît să facă curăţenie în casă la miezul nopţii.

Probabil că era la curent cu fabula lui La Fontaine *Corbul și vulpea,* deoarece n-a dat drumul la ușă pentru a arăta cu mîna apartamentul, ci, aplecîndu-se puțin în afară, s-a rezumat numai la indicarea lui cu vîrful bărbiei.

N-am rămas deosebit de mirat cînd am priceput că se referă la locuința nurliei cucoane pe care abia o chestionasem. Una ca ea merita într-adevăr să fie căutată de mulți bărbați. Ce spun mulți ? De toți bărbații !

— Iertați-mi insistența, vă rog. Trecea prin fața ușii doamnei de care ne-ați vorbit, ori chiar s-a oprit acolo ?

— S-a oprit și l-am văzut apăsînd pe sonerie. Eu n-arunc vorbe în vînt ! m-a pus la punct, adîncindu-i-se mai mult nenumăratele riduri care-i brăzdau fruntea pe orizontal.

De teamă să nu se considere jignită de modul în care mi-am formulat întrebarea și să ne trîntească ușa în nas, m-am grăbit să apelez la mărinimia ei cu cel mai dulce glas al discotecii coardelor mele vocale :

— Aveți o memorie vizuală excepțională — am privit-o într-un amestec egal proporționat cu admirație și invidie. Sînt convins că, dacă vreți, puteți descrie cu cea mai mare precizie persoana pe care ați văzut-o.

— Sigur că pot, m-a anunțat flatată, schițînd un zîmbet lipsit de modestie. Ce înălțime aveți ?

— Un metru și șaptezeci și cinci, am răspuns mirat.

— Asta era înălțimea persoanei. Părul, la fel ca al dumneavoastră, era tot blond, dar mai închis, mai spre șaten, a zis, uitîndu-se la mine de parcă privea o oglindă. Era mai puțin voinic ca dumneavoastră... Avea umerii înguști și era slab.

— Cum v-ați putut da seama că este slab, dacă l-ați văzut numai din spate ? l-a mîncat limba pe Crișan, dar justificat.

— Tinere, dacă ceafa o avea subțire, cum putea avea corpul ? l-a consultăt, măturîndu-l cu o uitătură disprețuitoare.

— Doamna are dreptate, mai ai încă multe de învățat, i-am spus colaboratorului meu, făcîndu-i cu ochiul în semn de complicitate.

Crișan a priceput ce vreau și a dat din cap spășit.

— Despre îmbrăcămintea lui ce ne puteți spune ? am întors capul spre ea, arborînd un zîmbet tocmai bun pentru o reclamă de lame de ras.

— Cămașă albă și un costum de culoare închisă, bine croit și bine călcat, iar pantofii negri, din piele.

Am mai încercat să scot niște indicii cu privire la necunoscut, dar n-a mai avut ce adăuga.

Cerîndu-i scuze pentru deranj și întorcîndu-ne să pornim spre cealaltă ușă, am auzit cum doamnei care personifica morala își apără principiile încuind repede ușa cu cheia, cu broasca yale și cu lanțul. Nu m-ar fi mirat prea mult dacă proptea și o masă îndărătul ușii.

Nici n-am apucat să apăs bine pe sonerie, și doamna cu capotul verde a și deschis ușa.

Cred că aștepta pe altcineva, deoarece, cînd a dat iar cu ochii de noi, ne-a privit fără nici o bucurie, dar, în schimb, cu multă nerăbdare.

— Ce s-a întîmplat ? a vrut să știe, adoptînd o atitudine zorită.

— Ieri, la miezul nopții, ați primit vizita unui bărbat îmbrăcat într-un costum de culoare închisă ?

— Eu... ? Ce să caute la mine ?

Ce să caute un bărbat la o femeie tînără și frumoasă ? Asta da întrebare de încuietoare !

— V-am spus că sîntem în căutarea autorilor spargerii comise la vecinul dumneavoastră. Acum, vă atrag atenția că favorizarea unor infractori se numește complicitate și se pedepsește prin lege ! i-am comunicat cu severitate.

— Da' nu favorizez pe nimeni... a îngăimat perplexă. La mine a fost numai logodnicul meu...

— La ce oră a venit la dumneavoastră ?

— În jurul orei nouă seara.

— Și cînd a plecat ?

— La ora cinci dimineața.

— Așa devreme ?

— Lucrează la fabrica de betoane și trebuia să intre în schimb.

I-am cerut să mi-l descrie. Nu semăna cu cel pe care îl văzuse doamna care-și asigura integritatea corporală în spatele a șapte broaște.

— Vă rog să ne spuneţi cum se numeşte, i-am cerut, cu scopul de a-l verifica niţeluş, deoarece nu puteam exclude faptul că şi logodnicul ei ar fi putut foarte bine forţa „niţel" uşa păgubaşului.

După ce doamna cu capotul verde a răspuns la întrebările mele, a închis uşa într-un mod care demonstra că nu mai avea nici un dram de simpatie pentru mine.

Mai înainte de a ajunge lîngă uşa forţată, aceasta s-a deschis pentrŭ a-i da posibilitatea lui Dorobanţu şi trusei sale criminalistice să apară pe palier. În spatele lui se afla domnul Costache.

Deşi n-aveam nici un motiv să fiu prea optimist în legătură cu iminenta prindere a hoţilor, am încurajat victima, asigurîndu-l că foarte curînd îl vom invita la miliţie pentru a-şi ridica lucrurile şi banii sustraşi. Cînd poţi să-ţi ajuţi semenii să creadă că lucrurile urîte sînt frumoase, pentru a nu-şi face sînge rău, e păcat să n-o faci.

Coborînd treptele, Dorobanţu m-a informat, ca de obicei, că n-a găsit urme.

Deşi infractorii omiseseră să ne mai ofere ca amintire de sŭvenir un levier, îşi semnară modul de operare prin însuşi faptul că nu lăsaseră urme.

* * *

— Nu facem nimic altceva decît să fotografiem cîmpurile infracţionale lăsate de răufăcători... a constatat cu necaz Dorobanţu, cînd maşina noastră a demarat spre inspectorat.

— Nu fii atît de pesimist. Încet-încet, tot am început să aflăm cîte ceva despre ei, m-am străduit să le remontez moralul colaboratorilor mei.

În timp ce simţeam din stînga privirea insistentă a lui Crişan, Dorobanţu, care stătea lîngă şofer, s-a răsucit pe jumătate şi s-a uitat la mine neîncrezător :

— Aţi spus că ştim ceva despre infractori ?

Am confirmat :

— Din declaraţia subofiţerului care i-a surprins spărgînd magazinul de artizanat rezultă că banda e formată

din trei persoane, una din ele fiind înaltă de aproximativ un metru și optzeci. Iar din cercetarea spargerii de la care venim am aflat semnalmentele unui alt membru al bandei...

— Credeți că tipul care a fost văzut sunînd la ușa învecinată de cea spartă era unul dintre infractori ? m-a întrerupt Crișan.

— Da. Tertipul hoților care se fac că sună la altă ușă, cînd se știu observați, l-am mai întîlnit eu. În orice caz, și pentru orice eventualitate, vom urmări posibilitatea că unul din spărgători ar putea fi și logodnicul vecinei lui Costache. Mîine te rog să te duci la fabrica de betoane și să încerci să afli ce hram poartă. Iar dumneata, Dorobanțule, te vei duce la mina Aninoasa, pentru a verifica dacă un oarecare Viziru Carol a fost la lucru ieri noapte și în ce interval. Cînd v-ați edificat, veniți la inspectorat.

Capitolul V

Cînd am ajuns la inspectorat, m-am înfipt drept în biroul comandantului.

— Bună dimineața. Tragem o cafea ? mi-a propus Chendreanu cînd am intrat.

— Tragem, l-am aprobat fără nici o rezervă.

S-a ridicat din dosul biroului și, strecurîndu-și capul prin ușă, i-a spus secretarei să mai pună de o cafea. Apoi s-a dus să-și reocupe locul.

Exemplul lui fiind bun, l-am urmat, lăsîndu-mă și eu să cad într-un fotoliu.

— Cum merge ? s-a interesat.

— Cum știi ! Prost, am strîmbat din nas.

— Așa s-ar părea. Azi-noapte au mai dat două lovituri, a zis, întinzîndu-mi o coală de hîrtie pe care erau consemnate două adrese.

— Două ? m-am mirat.

— Eh, ce să-i faci ! Luptă și ei pentru creșterea productivității „muncii", mi-a zîmbit amuzat.

— S-ar părea că nu prea te afectează activitatea bandei, am remarcat.

— M-a afectat mult, dar asta era înainte de venirea ta. Tot timpul făceam rapoarte prin care justificam de ce nu-i prind pe infractori. Acum, de cînd ai preluat afacerea, mi-am găsit liniștea, a spus, clipind demonstrativ, cu încîntare spre tavan.

Am sorbit ultima înghițitură din cafeaua care-mi fusese adusă între timp, apoi, fără nici un comentariu, m-am ridicat să plec.

— Ce te grăbești așa ? „Mai stai, o, nu pleca..." Parcă așa grăia un cîntec, o poezie sau cam așa ceva, m-a luat el peste picior.

I-am aruncat o privire care ar fi putut îngheța toate apele de la ecuator, simultan, și am pornit spre ușă.

L-am auzit rîzînd și după ce am ieșit.

* * *

Ajungînd în biroul unde-mi stabilisem „cancelaria", l-am găsit pe Crișan binc instalat într-un scaun și fumînd, dus pe gînduri, ca un pașe, din ciubuc.

— 'Neața. Ai fost la fabrica de betoane ? am întrebat, readucîndu-l cu picioarele pe pămînt.

— Să trăiți ! m-a salutat, ridicîndu-se în picioare în poziție de drepți.

— Nu mai lovi atît de tare călcîiele. Nu numai că faci praf, dar îți mai și strici pantofii. Și ar fi păcat, mai cu seamă că nu sîntem la ora de instrucție, i-am zis, întinzîndu-i mîna.

S-a uitat la mine cu recunoștință. Probabil că nici lui nu-i plăcea s-o facă pe soldatul model.

— Ce-ai făcut ?

— Nimic, tovarăşe căpitan. E adevărat că „logodnicul" are aproape de două ori anii vecinei lui Costache, dar numai atît. Este maistru, răspunde de o secţie şi-şi vede de treaba lui.

Este imposibil ca un om care a ajuns şeful unei secţii de producţie să aibă timp să se ţină de borfăşeriile care ne preocupă pe noi.

— De acord. Nu mai insistăm asupra lui. Iar dacă greşim, în mod sigur ne vom mai întîlni cu el. Ai dat circulara cu privire la cele două haine de piele luate de la Costache ?

— Da, aseară.

— Clienţii noştri au mai comis azi-noapte două spargeri, l-am informat.

— Şi nu mergem în cercetare ?

— Ce să cercetăm fără ofiţerul criminalist ?

— Să-i lăsăm un bilet că am plecat şi... a început el, apoi, cînd s-a deschis uşa şi a apărut Dorobanţu, a tăcut.

— Ce-a rezultat ? l-am luat repede, pentru a nu-i lăsa răgazul să-şi lovească şi el călcîiele.

— Din verificarea făcută reiese că Viziru Carol a lucrat alaltăieri noapte în mină, între orele zece şi şase dimineaţa.

— V-am spus că a făcut parte din lotul foştilor infractori puricaţi chiar de la începutul acţiunii. Şi dacă a ieşit curat înseamnă că e curat, mi-a reamintit Crişan.

— Am văzut o grămadă de indivizi murdari, deşi mai înainte fuseseră „curaţi". Dar am întîrziat şi aşa destul, am constatat, privindu-mi ceasul. Să mergem !

*

* *

Am intrat pe strada Viitor şi am oprit în faţa unui bloc. Am urcat la etajul întîi şi cînd am ajuns pe culoarul care se forma în partea stîngă şi în partea dreaptă a casei scărilor, m-am oprit şi am consultat hîrtia pe care colonelul Chendreanu consemnase adresele unde se comiseseră spargerile.

Am ales partea stîngă şi, înaintînd pe culoar, am privit numerele apartamentelor. Ajungînd la ultimul de pe par-

tea dreaptă, m-am oprit și am apăsat pe butonul soneriei, examinînd ușa. Era din panel lustruit și prevăzută cu o broască de siguranță yale și una wertheim. Atît broaștele, cît și canatul ușii erau intacte.

În pragul ușii a apărut o femeie, în jur de cincizeci de ani, șatenă, cu trăsături frumoase, ochelari verzui cu dioptri, înaltă și cu silueta bine conservată. Purta o fustă grideschis și o bluză bleu ; în picioare pantofi negri cu toc înalt. Avea o distincție specifică intelectualilor.

— Doamna Vera Bădeliță ? am întrebat.

— Da, și bine că ați venit, că muream de frică ! a zis după ce a remarcat uniformele colaboratorilor mei. Vă rog să poftiți înăuntru.

Am intrat într-un vestibul mic ca un culoar. În stînga, o ușă pe care, drept emblemă, se afla un copil cu poponețul gol făcînd pipi în oliță. În față, două uși, prima avea ca emblemă un pat, și a doua, o alta, cu o femeie cu șorț de bucătărie aplecată asupra unei oale care fierbea. În stînga, față în față cu baia, era o ușă deschisă prin care se vedea o porțiune dintr-un living-room.

Gazda s-a oprit în fața celei de-a doua uși și a deschis-o. Înăuntru așa cum mi-am imaginat, era bucătăria, lungă de vreo doi metri și lată de un metru și ceva. Pe stînga, o chiuvetă, o masă mică și, lîngă fereastră, o mașină de aragaz. Pe dreapta, un dulap de bucătărie minuscul. Totul strălucea de curățenie și ordine.

— Mi-a dispărut butelia, a zis, arătînd cu mîna spre furtunul de cauciuc care atîrna pe dușumea, pe lîngă mașina de aragaz.

M-am apropiat de fereastră și am examinat-o. Era dublă cu două canaturi. Geamurile din partea dreaptă erau sparte și fereastra stătea întredeschisă. Am deschis-o cu degetul înfășurat în batistă și m-am aplecat în afară. Jos, la aproximativ cinci metri, se afla o alee betonată, lată de un metru, care delimita o zonă verde sădită cu flori...

— Unde duce aleea ? am întrebat, fără să mă întorc.

— Nicăieri. Este închisă la capete și nu se circulă pe ea.

Așa-mi spuneam și eu că trebuie să fie, altfel scîndura care era proptită pe pervazul ferestrei pentru a permite accesul hoților în apartament ar fi putut atrage atenția

vecinilor. Cînd mi-am tras capul înapoi pentru a mă întoarce, am văzut pe cîteva din cioburi de sticlă rămase în rama ferestrei mai multe urme roşii.

— Dorobanţule, l-am chemat.

Cînd a ajuns în spatele meu, i-am arătat cu degetul urmele :

— S-ar putea să se fi tăiat la mînă. Şi asta presupune că şi-a tăiat şi mănuşa de cauciuc. Poate că de data asta avem noroc. În orice caz, recoltează substanţa roşie pentru expertiza laboratorului.

— Doamnă Bădeliţă, uşa de la intrare aţi găsit-o încuiată ?

— Da, ambele broaşte erau încuiate.

— Asta înseamnă că hoţii au ieşit tot pe aici, am privit spre Dorobanţu. Probabil că mai întîi au aruncat butelia pe fereastră, printre flori, şi pe urmă au coborît şi au recuperat-o.

— Am înţeles, m-a asigurat criminalistul.

— Acum aş vrea să stăm puţin de vorbă, i-am propus gazdei.

Ne-a făcut semn s-o urmărim şi ne-a invitat în living-room.

În mijlocul camerei, o măsuţă joasă înconjurată de trei fotolii masive şi comode ; în stînga, o bibliotecă din mahon sculptată şi înţesată de cărţi legate în piele ; în dreapta, o fereastră, acoperită cu o perdea şi o draperie pastelată. Pe pereţi, cîteva tablouri reuşite, în ulei, de natură moartă ; pe jos, un covor persan, cu aspect de originalitate, acoperea întreaga podea.

— În ce împrejurări aţi constatat dispariţia buteliei ? am întrebat, după ce ne-am aşezat cu toţii în jurul măsuţei.

— În împrejurări triste, pentru că n-am altă butelie, a făcut ea haz de necaz.

Am zîmbit, dar nu mai mult decît îi stă bine unui anchetator în exerciţiul funcţiunii :

— Nu m-am referit la starea dumneavoastră sufletească, ci numai la modul în care aţi constatat că v-a dispărut butelia.

— Nici că se poate mai banal. Cînd m-am întors din documentarea pe care am făcut-o la mănăstirile din Bucovina...

— În ce perioadă aţi fost plecată din Petroşani ?

— Nu ştiu să vă spun după calendar, însă am lipsit zece zile. Iar astăzi la ora şase dimineaţa, am ajuns acasă... Mi se pare mie, sau îmi cereţi să vă furnizez un alibi pentru momentul în care mi s-a furat butelia ? s-a interesat doamna, surîzîndu-mi zeflemitor.

Doamna era pusă pe şotii, iar eu eram departe de a i le putea gusta.

— Fiţi liniştită, nu vă bănuiesc că v-aţi însuşit propria butelie. Şi acum, cînd v-am asigurat că libertatea dumneavoastră nu este în pericol, descrieţi-mi cît de „banal" aţi descoperit că vi s-a substilizat butelia.

— După ce am intrat în casă, m-am dus în dormitor şi mi-am desfăcut geamantanul. Apoi am făcut un duş, m-am schimbat pentru serviciu şi m-am dus în bucătărie să-mi fac o cafea... Apropo, scuzaţi-mă că nu vă servesc şi dumneavoastră una, dar n-am la ce s-o fac... Deci, intrînd în bucătărie şi punînd ibricul pe aragaz, am vrut să aprind arzătorul... Bineînţeles nu s-a aprins... Trebuie să vă mai spun de ce ?

— Cînd aţi intrat în bucătărie nu v-aţi dat seama că geamul fusese spart ?

— Nu. La ora şase şi jumătate era încă întuneric afară. Abia după ce am început să mă uit după butelie am văzut cioburile de pe jos... şi restul.

— În afară de butelie v-a mai dispărut ceva ?

— Nu. Chiar dacă aş avea lucruri de valoare, nu le-aş ţine în casă cînd lipsesc mai mult timp, mai ales în circumstanţele actuale, cînd hoţii îşi fac de cap în oraş. Ori nu este aşa ? m-a consultat ea cu candoare.

— Din păcate nu vă pot contrazice, am admis cu amărăciune.

— Vedeţi, pentru asta nu-mi fac sînge rău. Dacă hoţii fură de peste tot, de ce nu m-ar vizita şi pe mine ? Dintotdeauna mi-a plăcut să fiu în pas cu moda ! Şi cînd moda spune că trebuie să fim călcaţi de hoţi, nu vreau să mi se ia dreptul de a fi furată ! Sînt principială, nu ?

— Admiţînd că-i prindem pe infractori şi recuperaţi butelia dumneavoastră, v-o restituim, sau preferaţi să vă păstraţi neştirbite principiile moderniste ?

— Găsiţi-mi dumneavoastră butelia, şi apoi om mai sta de vorbă, a zis, strîmbînd din nas cu sarcasm. Chiar credeţi că mai este vreo şansă să mi-o găsiţi ? a continuat privindu-mă.

— Să fiţi convinsă că o s-o primiţi înapoi. Dar să nu mă întrebaţi cînd. Poate într-o zi şi poate într-o lună. Eu sînt interesat s-o recăpătaţi cît mai curînd, deoarece, dacă am înţeles bine, mi-aţi promis o cafea. Şi fără butelie, n-am nici o şansă s-o gust — am glumit, pentru a-i mai ridica moralul, care, în ciuda indiferenţei ce-o arborase la începutul discuţiei, era departe de a se situa la o cotă acceptabilă. Spuneaţi că în afară de butelie nu vi s-a mai sustras nimic. Dar prin casă sau printre lucruri vi s-a umblat ?

— Nu, n-am remarcat să fi cotrobăit cineva şi în afara bucătăriei.

Era şi firesc să renunţe la scotocirea casei în speranţa găsirii unor lucruri de valoare. Teama că ar putea lăsa urme datorită mănuşii tăiate în geamul bucătăriei i-a obligat să se rezume numai la butelie.

— Cine ştia că veţi lipsi zece zile de acasă ? am întrebat cu speranţa că voi reuşi să pun mîna pe informatorul hoţilor.

— Dar cine nu ştia ? Vecinii din bloc, colegii de la serviciu, mai mulţi prieteni... Documentarea mea în Bucovina era cunoscută de atît de multe persoane, încît, dacă m-aş apuca să-i enumăr, cel puţin jumătate din ei vor fi omişi.

— Aveţi vreo bănuială asupra persoanei sau persoanelor care v-au pătruns în casă ?

— Hoţul cu un păcat, păgubaşul cu o sută ! Nu, n-am nici o bănuială.

N-am mai insistat şi m-am dus să văd ce face Dorobanţu în bucătărie. Nu mai era în bucătărie. L-am zărit pe fereastră, jos, printre rondurile cu flori.

— Mai ai mult ? l-am consultat, aplecîndu-mă pe fereastră, precum Julieta cînd primea serenadele lui Romeo.

— Nu, am terminat.

— Şi aici ? am arătat fereastra prin care ne conversam.

A dat din cap că da.

— Credeţi că vor mai veni pe aici ? m-a întrebat doamna Bădeliţă cînd am ieşit pe palier.

— Cine să vină ? m-am străduit s-o pricep.

— Hoţii, cine altcineva ? a precizat îngrijorată.

— Păi ce, mai aveţi vreo butelie ? am necăjit-o.

— De unde să mai am ? s-a mirat.

— Fiţi liniştită, sînt foarte rare cazurile cînd hoţii sparg de două ori aceeaşi casă.

— Or fi rare aceste cazuri, dar ele există, a insistat neliniştită.

— Chiar dacă s-ar admite, prin absurd, că intenţionează să mai treacă pe aici, vă promit că nu vor mai apuca.

*

* *

— Ce-ai găsit ? l-am întrebat pe Dorobanţu, în timp ce maşina se îndrepta spre cea de a doua adresă primită de la colonelul Chendreanu.

— Urmele roşii găsite pe geam erau într-adevăr de sînge. Cînd ne întoarcem la sediu, voi duce substanţa recoltată la laborator pentru stabilirea grupei sanguine. Printre rondurile de flori apare urma lăsată de impactul buteliei cu pămîntul afînat. Iar în apropiere de acest punct am descoperit o urmă plantară produsă de încălţăminte. Cum era firesc să aparţină unuia din infractori, am ridicat-o cu mulajul de gips.

— Urme palmare nu s-au evidenţiat ? l-am întrebat, gîndindu-mă la mănuşa care, după părerea mea, ar fi trebuit să fi fost tăiată de geamul bucătăriei.

Mai întîi a ridicat din umeri, apoi a spus ezitînd :

— Am găsit un fragment de urmă digitală... Desenul papilar pe care l-am ridicat este atît de mic, încît nu poate fi utilizat pentru identificare prin cazierul judiciar.

— Dar dacă noi îl prindem pe infractorul respectiv şi îi comparăm amprentele cu cele ale fragmentului ridicat de dumneata, l-am putea da gata ?

— Nu. Urma pe care o avem nu ne poate furniza mai mult de cinci-şase puncte de coincidenţă, iar pentru probarea vinovăţiei avem nevoie, conform standardelor internaţionale, de minimum unsprezece-douăsprezece puncte de coincidenţă.

— Fii mai optimist, l-am încurajat. Dacă la fragmentul de amprentă vom adăuga caracteristicile urmei de pantof ridicate din grădină şi grupa sîngelui lăsată pe geamul spart, s-a terminat cu infractorul care se încadrează în ele.

— Aşa-i, a spus Crişan, de lîngă mine, cu condiţia să-l avem pentru compararea coincidenţelor...

N-am mai avut cînd să-i povestesc că un anchetator descurajat nu are prea multe şanse să rezolve cazul de care se ocupă, deoarece maşina s-a oprit lîngă un trotuar.

Deschizînd portiera şi coborînd, am văzut o casă fără fereastră la stradă, din zid, numai parter şi acoperită cu ţiglă. În partea dreaptă avea o zonă de vreo patruzeci de metri pătraţi acoperită cu flori, printre ele înălţîndu-se cîţiva pomi roditori.

Am mai privit o dată numărul de pe poarta situată în partea stîngă şi m-am îndreptat spre ea. N-am mai apucat însă să pun mîna pe clanţă pentru că mi-a luat-o înainte un bărbat de statură potrivită, suplu şi blond, în vîrstă de aproximativ treizeci de ani. Era îmbrăcat cu un costum gri-închis, cravată gri-argintiu şi cămaşă albă.

— Sînteţi de la miliţie ? a vrut să ştie, surescitat, deşi putea să-şi dea seama, după uniformele lui Crişan şi Dorobanţu, că întrebarea era gratuită. Am dat totuşi aprobator din cap, apoi l-am întrebat :

— Domnul Sandu Sofronie ?

— Da, eu sînt... Dacă aţi ştii de cînd vă aştept...

— Regret întîrzierea, însă a trebuit să mai mergem şi în altă parte. Ce-aţi păţit ? am spus, cînd, urmîndu-l, am ajuns în dreptul faţadei imobilului.

— Vai de capul meu... M-am nenorocit... Au intrat hoţii în casă şi m-au lăsat sărac... s-a lamentat el. Azi-dimineaţă, cînd m-am înapoiat de la băi, am găsit casa spartă şi prădată... Nevasta-mea s-a speriat atît de tare, că a fugit la maică-sa. Şi nu vrea să mai vină acasă... Aş fi plecat şi eu, dacă n-ar fi trebuit să v-aştept pe dumneavoastră...

— Cît timp aţi stat la băi ? am întrebat, privind uşa de acces în casă şi trei ferestre cu rulourile ridicate.

— Două săptămîni. Dacă ştiam ce-o să se întîmple nici nu plecam... Mai cu seamă că am avut o presimţire că...

— Vă rog să ne arătaţi pe unde au intrat răufăcătorii, l-am întrerupt, convins că nu cu presimţirile lui îmi voi putea face datoria.

Urmîndu-l, am urcat cele trei trepte din ciment ale unei marchize şi am păşit într-o cameră întunecoasă. După ce gazda a învîrtit întrerupătorul de lumină, am văzut o cameră cu două uşi, una la peretele din dreapta, şi cealaltă, opusă, pe peretele din stînga. Încăperea era mobilată cu o garnitură de sufragerie neagră, mai puţin servanta, instalată în stînga peretelui din fund, care, datorită prafului alb şi a molozului căzut pe ea, părea gri. La fel şi covorul persan indigen din zona respectivă ; am ridicat ochii şi am privit tavanul. Deasupra servantei, în plafon, fusese practicată o gaură circulară cu un diametru de aproximativ patruzeci de centimetri, cu marginile neregulate şi trestia răsucită în jos ca o mustaţă pe oală.

— Pe aici au intrat, a comentat domnul Sofronie.

Nepricepînd de ce stăm cu lumina electrică aprinsă, cînd afară este miezul zilei, m-am întors şi am privit fereastra. Era acoperită cu o pătură.

— La plecarea noastră, păturile erau în servantă, a zis gazda, urmărindu-mi gestul ; cînd am revenit acasă, toate ferestrele erau acoperite; după cum vedeţi şi dumneavoastră.

M-am dus spre uşa din dreapta şi am deschis-o. Am măturat cu privirea o bucătărie : dulap, în faţă ; chiuvetă şi masă, pe stînga ; un dulăpior şi o maşină de gătit cu gaze, sub fereastră, în partea dreaptă.

— Numai butelia v-a fost luată ? am întrebat, privind capătul de furtun care stătea liber pe pardoseala de scînduri.

— Ce butelie, dom'le ! Ne-a luat toată bruma de avere pe care am agonisit-o ! a zis o voce de femeie în spatele meu.

Întorcîndu-mă spre posesoarea glasului, am văzut o femeie, în jur de douăzeci şi cinci de ani, îmbrăcată cu pantaloni bleumarin şi bluză albă. Pe cap avea un turban

făcut dintr-un prosop ud, iar obrajii și ochii îi avea stacojii.

— Totuși te-ai întors, Micara ? a constatat surprins domnul Sofronie.

— Nu se vede ? ! l-a contrat ea, capsată.

— Credeam că... a început el cu timiditate.

— Să nu mai crezi ! Eu muncesc și strîng ban cu ban pentru ca să mă jefuiască hoții ! Miliția cu ce se ocupă dacă hoții pot să-și facă de cap prin tot orașul ? a zis, amenințător, făcînd un pas către mine.

— Ce obiecte v-au mai dispărut ? m-am interesat, ca și cum n-aș fi auzit îndreptățita ei întrebare.

— Veniți să vă arăt, a prins momentul domnul Sofronie, cu intenția de a calma atmosfera.

Nici eu n-am avut motive să mai stau pe gînduri.

După ce a deschis ușa din stînga și a aprins lumina, am rămas în prag. Era un dormitor. În cameră domnea o harabaură cum numai suflul unei bombe poate provoca. Ușile garderobului erau deschise vraiște, iar sertare, vestimentație, încălțăminte și lenjerie de corp și de pat erau aruncate prin toată încăperea, acoperind toaleta, studioul și covorul.

— Vreau să cercetez imobilul. Între timp vă rog să verificați ce obiecte v-au dispărut, m-am adresat femeii, și, cînd mi-a răspuns printr-un gest afirmativ, m-am întors și m-am îndreptat spre ieșire.

Ajuns afară, am pornit spre fundul curții, cu capul în sus, spre acoperiș. Ușa de acces de la pod se afla exact în spatele casei. N-avea nici un sistem de încuiere și stătea întredeschisă și scîrțiia în bătaia vîntului. Sub ușa podului se afla un șopron, înalt de vreo doi metri. Folosindu-mă de un scaun așezat lîngă șopron, m-am urcat pe acesta și am pășit prin ușa podului casei.

Întrucît podul nu avea ferestre-luminator și fermele de lemn erau foarte joase, n-am ezitat să-mi scot lanterna pentru a vedea pe unde înaintez. Și am făcut bine, pentru că altfel aș fi călcat pe niște urme de pantofi bine imprimate în stratul gros de praf așternut pe scînduri.

Mergînd aplecat de mijloc pentru a-mi feri capul de contactul cu fermele acoperișului, parcursesem jumătate

din lungimea podului, cînd am zărit locul unde a fost perforat tavanul.

M-am apropiat şi am privit. Gaura fusese practicată în golul lăsat de două scînduri ridicate de pe pardoseală şi depuse alături. Peste una din scînduri se află o mai veche cunoştinţă de-a mea. Un levier din oţel hexagonal. Mi-am spus că nu pot greşi dacă consider că am în faţă exact scula cu care s-a perforat tavanul.

Am mai aruncat o privire circulară în căutarea altor corpuri delicte sau urme şi, negăsind nimic din ceea ce mi-aş fi dorit, m-am întors şi m-am îndreptat spre ieşire. Am coborît pe şopron, de unde i-am văzut aşteptîndu-mă pe colegii mei şi pe Sofronie. De pe acoperişul şopronului am sărit lîngă grupul lor.

— Dacă nu depistăm urme palmare, sînt bune şi cele plantare. Le vei găsi acolo, i-am arătat lui Dorobanţu gura podului. Sînt două urme de încălţăminte. Ale mele sînt cele din stînga. Ai să găseşti şi unul din levierele pe care le ştii.

— Să-l aduc acum ? a vrut el să ştie.

— Nu, după ce-ţi termini treaba în pod, am zis, cînd s-a apropiat de grupul nostru şi doamna cu turban din prosop ud.

— Am stabilit ce obiecte mi s-au furat, m-a anunţat ea.

— Vă ascultăm, doamnă, am îndemnat-o.

— Douăzeci de carnete CEC cu cîştiguri în automobile, cu depuneri de cinci mii pe fiecare, şi un altul obişnuit, pe care aveam economisiţi zece mii de lei...

— Aveţi cumva însemnate seriile lor ?

— Da, avem taloanele în casă.

— Le veţi da colegului meu, am spus, indicîndu-l pe Crişan, pentru a anunţa atît blocarea depozitelor pe care le au libretele, cît şi pentru semnalarea necesităţii reţinerii persoanelor care, eventual, vor încerca să ridice banii depuşi cu acte false. V-a mai dispărut şi altceva ?

— Da, patru mii de lei în bancnote de o sută de lei...

— Aveţi cumva şi seria lor ? am întrebat-o cu un optimism de ofiţer stagiar.

Firește, a răspuns că n-are şi a continuat :

— Mi-a mai dispărut un ceas de aur...

— Ce marcă ?

— Doxa.

— Ce culoare avea cureaua ?

— N-avea curea, ci o brățară. Tot din aur. Mi s-au mai furat un lănțișor de aur cu medalion, o pereche de cercei, un ceas bărbătesc de aur, un inel, o verighetă, trei dinți de aur, un ac de cravată...

— Vă rog să ne descrieți fiecare obiect în parte.

Cînd Crișan a terminat cu consemnarea semnalmentelor date de păgubașă și și-a închis notesul, s-a apropiat de noi și Dorobanțu, ținînd într-o mînă trusa criminalistică și în cealaltă levierul luat din pod.

— Acum ocupă-te de locuință, i-am spus lui Dorobanțu, pe cînd îi luam levierul din mînă. Cine a intrat primul în casă ? am întrebat, uitîndu-mă la Sofronie și soția lui.

— Eu, a zis Sofronie.

— Ușa de la intrare era încuiată ?

— Nu. Și de fapt, atunci mi-am dat seama că ceva nu e în ordine. Cînd am băgat cheia în broasca yale am auzit căzîndu-i zăvorul, ca și cum abia atunci se închidea. Iar eu eram sigur că am controlat ușa la plecare.

— A intrat prin spargerea tavanului și a ieșit cu prada pe ușă, a explicat Crișan.

— Și cu păturile ce-a avut de le-a pus la fereastră ? a vrut să știe doamna Sofronie.

— Au pătruns în casă noaptea, și pentru a evita să fie văzută lumina de afară, cînd vecinii știau că sînteți plecați, au camuflat ferestrele. Apropo, cine avea cunoștință de plecarea dumneavoastră din localitate ? am întrebat.

— Toți vecinii, colegii de serviciu și așa mai departe, a enumerat doamna.

În astfel de condiții era și firesc să renunț la întocmirea listei persoanelor susceptibile să fi furnizat răufăcătorilor informații despre victime.

— Hai să discutăm cu vecinii... i-am propus lui Crișan.

După aproape două ore de chestionare a gospodarilor din împrejurime, am pornit spre casa familiei Sofronie ; fără să fi obținut nici cel mai mic indiciu despre infractori.

Cînd am ajuns, Dorobanţu terminase cu fotografiatul şi cercetatul cîmpului infracţional. Şi ca şi cum ar mai fi fost necesar, s-a apropiat de mine şi mi-a şoptit confidenţial că în afara urmei de încălţăminte din podul casei n-a mai găsit absolut nimic.

*
* *

Am intrat în biroul nostru şi ne-am ocupat în tăcere locurile. Cu toţii ne chinuiam creierii pe cont propriu, încercînd să ieşim din impasul în care ne zbăteam. O diviziune a muncii, în care hoţii se ocupau de spargeri şi noi de încheierea proceselor-verbale de constatare, n-avea darul să ne dea prea multe satisfacţii.

Absent, măturînd cu privirea încăperea, m-am trezit cu ochii pe levierul luat din podul casei lui Sofronie. Se afla pe biroul lui Dorobanţu, orientat cu vîrful spre mine, ca un deget acuzator. Nu ştiu cît timp am stat cu ochii pironiţi pe el, însă deodată am luat contact cu lumea înconjurătoare.

M-am ridicat şi m-am înfipt drept în faţa biroului lui Dorobanţu. Fără să remarc aerul surprins cu care se uita la mine, am luat levierul în mînă şi am început să-l examinez cu luare-aminte. Era confecţionat dintr-o bară de oţel hexagonal, cu diametrul de circa douăzeci şi cinci de milimetri şi lung de aproximativ o jumătate de metru. La un capăt era ascuţit, iar la celălalt era lăţit şi îndoit ca o labă de raţă.

— S-a făcut vreo încercare pentru stabilirea provenienţei acestor leviere ? am întrebat, cu ochii pe sculă.

— Dacă ar fi fost fabricate de industrie, am fi încercat să aflăm în ce magazine se vînd şi, eventual, cine le cumpără. Cum însă ele sînt confecţionate artizanal, am fost lipsiţi de o astfel de posibilitate... a zis Crişan, din spate, de la biroul lui.

— Ţinînd seama de aria pe care sînt răspîndite spargerile, am putea admite că infractorii nu locuiesc în Petroşani ? am continuat cu privirea pe levier.

— Nu. Orele la care se comit spargerile, cînd nu există legături feroviare, cunoașterea perfectă a orașului, ceea ce le-a permis să evite patrulele noastre, precum și adresa cu care-și comit loviturile, după părerea mea, indică cu certitudine faptul că sînt localnici, a zis cu convingere Crișan.

— Exact așa cred și eu. Numai că această ipoteză impune și o concluzie. Dacă sînt localnici, înseamnă că tot local își confecționează și levierele, am spus și, considerînd că am ajuns unde am vrut, i-am făcut semn cu mîna peste umăr să se apropie.

În timp ce auzeam pașii lui Crișan apropiindu-se, Dorobanțu s-a ridicat de pe scaun și, ocolindu-și biroul, a venit lîngă mine.

— Ce-ar fi dacă am încerca să aflăm unde le fabrică ?

— Asta ar fi o treabă grozavă ! a făcut-o pe entuziastul Crișan. Dar, din păcate, nu se poate.

— Dacă vrem noi se poate. Se poate chiar foarte bine.

— Oare? a intervenit și Dorobanțu, neîncrezător. Cum?

— Simplu ; chiar levierul ne dă indiciile de care avem nevoie.

Amîndoi își compensau tăcerea, privindu-mă cu o solicitudine ironică.

— Ce întreprindere de pe plan local utilizează bare din oțel hexagonal cu diametrul de douăzeci și cinci de milimetri ?

Firesc, răspunsul lor s-a materializat numai printr-o ridicare de umeri pe direcția urechilor.

— Notează, notează, că doar ești criminalist, Dorobanțule, l-am îndemnat, fără să țin seama de aerul dezorientat pe care-l arboraseră amîndoi.

N-am mai avut nevoie de alte argumente. Carnetul și pixul i-au apărut în mîini tot atît de repede ca într-un număr de prestidigitație.

— Și dacă tot ai început să notezi, mai scrie că întreprinderea care folosește oțelul hexagonal trebuie să aibă și un polizor. Altfel „prietenii" noștri n-ar fi avut cum să ascută aici — am indicat cu degetul spre vîrful levierului. Și pentru că întreprinderea pe care o căutăm să fie exact

cea de care avem nevoie, ea trebuie să mai fie prevăzută cu o forjă, o nicovală și un ciocan de cel puțin cinci kilograme; pentru că numai cu aceste utilaje s-ar fi putut fasona „laba de rață" de la celălalt capăt al barei. Acum e ceva mai clar ? le-am sondat opinia.

Ambii, cu figurile înviorate, s-au grăbit să mă aprobe. Dar, cîteva clipe mai tîrziu, Dorobanțu și-a pierdut entuziasmul, care abia începuse să i se mijească pe chip, și a întrebat, reîntunecîndu-se la față :

— Și dacă toate aceste elemente sînt întrunite de o întreprindere care are un personal de cîteva mii de oameni ? Cum îi mai dibuim pe „fabricanții" noștri de leviere ?

— Mai întîi, pornind de la ideea că sînt încadrați numai pentru acoperire. Deci trebuie să fie muncitori codași și care lipsesc adesea de la lucru. Apoi, este imposibil ca să nu fi fost văzuți și de alți muncitori cînd și-au confecționat levierele. Aceștia au văzut, dar nu le-au acordat atenție, deoarece au crezut că fac niște fușeraie. Dacă la aceste elemente de selecție subiectivă o adăugăm și pe cea obiectivă, care rezultă din larghețea cu care-și abandonează levierele la locul infracțiunii, și care indică că generozitatea lor n-ar fi posibilă dacă n-ar lucra sau n-ar avea acces la o forjă, cred că avem posibilitatea să ajungem prin excluderi succesive la oamenii noștri. Dar, după ce stabilim locul de confecționare a levierelor, mai stăm de vorbă, l-am încurajat.

— Dealtfel, e de preferat să-i căutăm într-o întreprindere decît într-un oraș cu peste cincizeci de mii de locuitori, mi s-a raliat Crișan, începînd să mă privească chiar cu simpatie.

— Tovarășe căpitan, cum organizăm această investigație ? a întrebat Dorobanțu cu simțul practic al criminalistului.

— Simplu ! Întrucît noi sîntem ocupați cu cercetarea fărădelegilor comise de bandă, voi ruga miliția locală să se ocupe de depistarea întreprinderii care ne interesează.

Decizia mea n-a întîmpinat nici cea mai slabă urmă de protest. Ba mai mult, cînd am ieșit din birou pentru a mă duce la colonelul Chendreanu, am întîlnit privirile lor încărcate de simpatie și nemărginit devotament.

Capitolul VI

În cursul zilei, fusesem în cercetare la încă două spargeri ; de la ultima plecînd la ora nouă și jumătate seara. După ce am mîncat cu Crișan și Dorobanțu la un restaurant, am plecat la hotel să ne culcăm. Spre norocul meu, cînd am fost anunțat că ziua noastră de muncă nu era încă terminată, nu apucasem să aținesc. Nici barem să-mi îmbrac pijamaua.

Mai erau cîteva minute pînă la miezul nopții, cînd m-am oprit în fața unui apartament pe a cărui ușă scria : „Ion Creangă — medic primar stomatolog". Cele cîteva note muzicale emise de clopotul electric au precedat un zgomot de pași grăbiți și deschiderea ușii. În cadrul acesteia a apărut un bărbat de statură potrivită și voinic ca un hamal din docurile Constanței. Avea în jur de patruzeci de ani, fața ușor prelungită, trăsăturile regulate, ochii căprui și iscoditori, fruntea înaltă și părul negru cîrlionțat, ușor grizonat la tîmple.

— Scuzați-mă, a zis, dînd cu ochii de uniformele colaboratorilor mei, apoi i-a coborît pe catarama curelei cu care se străduia să-și strîngă pantalonii, m-ați prins tocmai cînd mă schimbam.

Cînd, în sfîrșit, a reușit să-și atingă scopul, ne-a invitat să intrăm în casă.

Păsind după el, i-am privit vestimentația. Purta o pereche de *blue-jeans*, pantofi negri din piele împletită și o cămașă cu mîneci scurte din care ieșeau o pereche de brațe puternice, de luptător.

Am intrat într-un vestibul. În față, pe o jumătate de perete, o oglindă și, lîngă ea, o ușă. Alte două uși se aflau la stînga și la dreapta, prima cu glasvand. Pe jos, mochete.

— Dana, a venit miliția ! a anunțat, deschizînd ușa din dreapta.

L-am urmat într-un living-room. În dreapta, o bibliotecă înaltă ascundea întregul perete ; în față, o fereastră cu trei tronsoane, acoperită cu o draperie vernil și o perdea care cobora pînă la mocheta portocalie așternută pe jos. În

stînga, două fotolii și o canapea, îmbrăcate cu o stofă bej traversată pe verticală de dungi late maron, înconjurau o masă dreptunghiulară joasă, iar din tavan erau străjuite de un candelabru modern, de care atîrnau zeci de globuri de culoarea tabacului prin care se difuză în cameră o lumină caldă, plăcută. În continuare, spre ușă, se afla un studio de o singură persoană, iar pe rama acestuia stăteau o femeie și o fetiță drăguță, blondă și cu ochii de culoare deschisă, pînă în nouă ani.

Cînd ne-am făcut apariția, femeia s-a ridicat de pe studio. Avea pînă în treizeci de ani, era înaltă, suplă atît cît să fie bine făcută, părul șaten și trăsături frumoase și fine. Spre deosebire de soțul ei, mai era încă îmbrăcată în ținută de oraș : ciorapi subțiri, pantofi-sanda cu tocul înalt și o rochie de culoare închisă, suficient de scurtă pentru a-i pune în valoare picioarele frumoase cu genunchii rotunzi.

— Ați văzut ce-am pățit ? a întrebat ea, arătînd cu capul spre fereastră.

Cum nu văzusem, m-am dus să văd. Ajungînd la locul indicat, am dat deoparte perdeaua.

Un tronson al ferestrei era spart și cioburile geamului se aflau pe mochetă, pînă în acel moment ascunse de faldurile perdelei. M-am aplecat peste fereastră și am aprins lanterna. La aproximativ un metru și jumătate mai jos era o fîșie de beton, care delimita o zonă vastă de iarbă și copaci.

— Ne-au luat butelia de la aragaz, m-a anunțat cu vocea tremurată soția doctorului.

— Vă rog să-mi arătați bucătăria, am spus, întorcînd spatele ferestrei.

— Veniți cu mine, mi-a cerut tipul cu blue-jeans, ieșind în vestibul.

L-am urmat. A deschis ușa cu glasvand, care dădea într-un mic oficiu, de unde, prin cadrul a două uși deschise, am văzut : în față baia, și în dreapta bucătăria, unde am intrat. Încă nu văzusem o bucătărie atît de mare în blocuri. Avea circa zece metri pătrați și era îmbrăcată pînă la tavan într-o faianță cu desene maronii pe fond bej, iar pardoseala era căptușită cu plăci de gresie galben-maronii. În dreapta era o masă rustică și trei scaune maronii, iar între

ea și fereastră, un frigider. În stînga, o chiuvetă, o mașină de spălat rufe și, lîngă peretele opus, o mașină de aragaz. Apropiindu-mă de ea, am constatat că un capăt al furtunului de cauciuc atîrnă pe pardoseală.

— Vi s-a mai luat și altceva ? am întrebat, întorcîndu-mă spre ușă, din cadrul căreia mă priveau colaboratorii mei și doctorul.

— Nu, a răspuns el.

— Sînteți sigur ? am insistat.

— Sînt foarte sigur. Veniți să vă a'ăt și do'mito'ul, mi-a replicat graseind cu toată convingerea, precum francezii.

Cînd am pornit după el, i-am făcut semn lui Dorobanțu să intre în bucătărie și să-și facă meseria.

Ajungînd în vestibul, a deschis ușa din stînga și mi-a arătat dormitorul. Am privit o garnitură cu furnir de nuc, o aplică circulară în formă de soare, montată pe peretele din dreapta, și pe jos o mochetă verde, asortată cu draperiile de la fereastră. Curățenia și ordinea din încăpere excludeau trecerea pe aici a „clienților mei".

M-am retras din pragul ușii și am pornit cu toții spre prima încăpere, unde soția doctorului, stînd pe divanul-studio, discuta cu fetița cu ochi albaștri. Cînd am reapărut, au tăcut și m-au privit ; doamna întrebător, și fiica ei cu curiozitate.

— Vă 'og să luați loc, ne-a invitat bărbatul, arătîndu-ne fotoliile.

I-am făcut pe plac și ne-am așezat, eu și Crișan pe fotolii, și el pe canapeaua din fața noastră.

— În ce împrejurări ați constatat pătrunderea hoților în locuința dumneavoastră ? am pus întrebarea de introducere.

— Am fost la un restaurant cu niște prieteni. La înapoierea acasă, intrînd în această cameră, am simțit că se face curent, deși ferestrele erau închise. Crezînd că totuși nu le-am închis bine, m-am apropiat de ele și am dat perdeaua la o parte... Așa am văzut geamul spart și l-am strigat pe Nelu, care intrase în dormitor să se dezbrace... a zis ea, privindu-și soțul.

— Cînd am venit și am văzut geamurile sparte, m-am gîndit la niște copii care l-au lovit cu vreo minge și am rugat-o pe Dana să cheme mîine dimineața un geamgiu să pună altele. Credeam incidentul închis — a zis doctorul, renunțînd să mai grasciieze. Dar, cîteva minute mai tîrziu, cînd Dana s-a dus să încălzească laptele pentru Ioana, a continuat arătînd spre fetița cu ochi albaștri, a constatat dispariția buteliei și a venit să mă întrebe dacă am luat-o eu. Cum eu n-aveam de ce s-o iau, am făcut legătura cu geamul spart și am telefonat imediat la miliție.

— La ce oră ați plecat de acasă ?

— La nouă am fost în restaurant, deci cam pe la nouă fără un sfert.

— Și cînd v-ați înapoiat ?

— La unsprezece și cîteva minute.

— Asta înseamnă că hoții au operat într-un interval de două ore. Ceea ce presupune că ei erau la curent cu intenția dumneavoastră de a vă duce la un restaurant. De unde credeți că ar fi putut afla ?

Ambii au clătinat din cap și au ridicat din umeri, apoi doamna a spus confuză :

— Interesant este că pe la opt și un sfert, adică cu o jumătate de oră înainte de a pleca, nici nu ne gîndeam să mergem undeva... Așa că lipsa noastră de acasă n-avea de cine să fie cunoscută...

— Și atunci de unde ideea de a pleca totuși ? am întrebat, convins că am găsit ceea ce căutam.

— Ne-a sunat Nicolae Dănescu, un prieten de-al nostru și ne-a invitat să sărbătorim împreună a zecea aniversare a căsătoriei sale, a răspuns el.

„Deci acest domn i-a scos din casă pentru a oferi complicilor lui posibilitatea de a opera în liniște", mi-am zis satisfăcut și n-am ezitat să întreb :

— Cine este Nicolae Dănescu ?

— Un coleg de-al meu, medic stomatolog la policlinica unde lucrez.

Precizarea că persoana pe care o vedeam amestecată în spargerea locuinței familiei Creangă este medic m-a cam

dezumflat, deoarece nu mi se părea verosimil ca un reprezentant al lui Hipocrat să fie complicele unei bande de spărgători. Şi totuşi, prin poziţia şi meseria lui, ar fi putut mai bine ca oricine să obţină de la pacienţii lui informaţiile de care aveau nevoie infractorii.

— Îl cunoaşteţi de mult timp pe colegul dumneavoastră ? l-am întrebat pe doctor, pornind de la principiul că în treburile de care mă ocup eu nu există infailibilitate.

— Şi încă cum ! Doar lucrăm de peste zece ani împreună..., a spus surîzînd, apoi, în secunda următoare, zîmbetul i-a înţepenit şi m-a întrebat uimit : C'edeţi că el ne-a scos din casă... ? Pentru... pentru a ni se putea fu'a butelia... ? a reînceput el să graseieze.

— Da, am admis. Mă gîndesc şi la o astfel de variantă.

— Da' e absu'd, a protestat el enervat.

— În vocabularul meseriei mele nu există cuvîntul absurd, i-am replicat impasibil.

— Eu nu mă pot amesteca în treburile dumneavoastră, dar mă gîndesc că poate ar fi mai bine să vă ocupaţi de altcineva..., a intervenit doamna, cu un ton placid.

— Dacă aveţi vreo bănuială, vă ascult, am invitat-o, chestie de politeţe, deoarece eu nu prea cred în eficienţa bănuielilor păgubaşilor.

— În urmă cu opt-zece zile, aflîndu-mă la croitoreasa mea şi aşteptînd să-mi vină rîndul la probă, am stat de vorbă cu soţul ei şi un domn pe care l-am mai văzut pe acolo. În timpul discuţiei, nu ştiu cum s-a întîmplat, dar domnul respectiv m-a întrebat cum mă descurc cu fetiţa cînd ies seara în oraş cu bărbatul meu. I-am răspuns că am un copil cuminte şi aşa cum o culc la plecare aşa o găsesc cînd mă întorc acasă. Acum, după tot ce s-a întîmplat, a zis, arătînd spre fereastra cu geamuri sparte, de care tocmai se apropiase Dorobanţu venind din bucătărie, consider că întrebarea necunoscutului ori era deplasată, ori direct interesată.

— Cum se numeşte şi unde locuieşte croitoreasa dumneavoastră ? m-am grăbit să întreb, considerînd că pista pe care mi-o oferise gazda, în ciuda scepticismului meu, merita cu prisosinţă să fie cercetată.

După ce a făcut precizările cerute și Crișan le-a consemnat, am întrebat :

— În seara asta Ioana a dormit în dormitorul dumneavoastră ?

— Nu, aici ca de obicei, a răspuns, bătînd ușor cu mîna în divanul-studio pe care stătea.

— Și n-ai auzit nimic, Ioana ? am întrebat-o pe fetița cu ochi albaștri care, de cînd intrasem în casă, nu mă slăbise nici o clipă din priviri.

— Nu, a spus clătinînd capul.

— Dormea, a completat mama ei.

— Persoana care s-a interesat cine rămîne acasă cînd plecați, cunoștea topografia apartamentului dumneavoastră ?

— Nu știu.

— În orice caz, faptul că hoții au spart geamul ferestrei de la această încăpere dovedește că ei nu știau unde doarme Ioana. Altfel n-ar fi riscat s-o trezească și să alarmeze vecinii. Au avut însă noroc că fetița dormea greu. De fapt, cred că și ea a avut...

— C'edeți că..., a zis doctorul, curmîndu-și fraza îngrozit.

— Nimic nu-i exclus în timpul unei spargeri. Chiar și atunci cînd infractorul nu poate fi caracterizat ca violent, din momentul în care a pătruns într-o locuință străină este permanent dominat de tensiunea nervoasă provocată de frică. Iar dacă este surprins, frica declanșează pierderea controlului și formele prin care aceasta se manifestă sînt foarte diverse. De la instinctul de conservare prin fugă, la căderea în genunchi și implorarea de a fi iertat și pînă la atacarea victimei.

— Nu mi-au căzut ei mie în mînă... a zis furios domnul Nelu Creangă, arătîndu-mi doi pumni mari ca două palete de ping-pong.

I-am mai privit o dată bicepșii foarte bine dezvoltați și m-a mîncat limba :

— Ce sport ați făcut ?

— Același pe care l-ați făcut și dumneavoastră, a replicat, uitînd din nou să graseieze și învăluindu-mă cu o privire prietenească.

— Ne cunoaștem ? am întrebat, cu dorința de a realiza de ce-mi păruse figura lui cunoscută de cum l-am văzut.

— Bineînțeles. Lumeă jucătorilor de rugby nu este atît de mare încît să nu ne cunoaștem între noi, fie și numai din vedere.

— Ai jucat la „Știința", în linia întîi ! mi-a picat în sfîrșit fisa.

— Și același lucru îl făceai tu la „Locomotiva", mi-a răspuns el, tot pertu.

— Într-adevăr, e mică lumea noastră..., am admis eu cu plăcere. Păcat că ne întîlnim într-o situație neplăcută...

— Tovarășe căpitan, am terminat și aici, m-a întrerupt Dorobanțu arătînd spre fereastra pe care o examinase în timpul discuției avute cu gazdele.

L-am privit întrebător și mi-a răspuns printr-o clătinare a capului. Deci, ca de obicei, nu găsise nimic.

— E în ordine. Terminăm imediat, i-am spus și am continuat spre doctor : O să vă lăsăm să vă culcați, Ioana pică de somn, ca și doamna dealtfel.

— Să nu-ți pierzi vremea degeaba cu doctorul Dănescu. Îl cunosc ca pe propriile mele buzunare,a zis, cînd m-am ridicat în picioare.

Le-am urat noapte bună fetiței și mamei ei și am pornit spre ieșire.

— Ce se întîmplă cu acești hoți de nu-i prindeți ? mi-a zis doctorul, cînd am ajuns în vestibul, înainte de a deschide ușa. Toți locuitorii orașului sînt înspăimîntați de isprăvile lor și... și porniți pe miliție că nu face nimic pentru a le reda liniștea.

— În ciuda aparențelor, ne ocupăm asiduu de ei și n-o să le mai meargă mult.

— Îți doresc succes și... și poate...

— Voi avea grijă ca butelia să-ți fie restituită, l-am întrerupt, intuind ce vrea să spună.

— Îți mulțumesc și îmi cer iertare că nu v-am servit cu nimica, dar pur și simplu am uitat din cauza celor petrecute. Și aș dori să te revăd la un păhărel de Johnnie Walker chiar înainte de a-mi găsi butelia, a zîmbit făcîndu-mi cu ochiul într-un gest de complicitate, ca între doi foști jucători de rugby.

Capitolul VII

A doua zi de dimineaţă, de îndată ce am ajuns la Inspectorat, m-am interesat dacă au mai apărut evenimente din categoria celor de care mă ocup. Cum nu fusese semnalat nimic, l-am lăsat pe Dorobanţu în birou, pentru a asigura permanenţa şi am luat-o din loc împreună cu Crişan.

Marian ne-a dus cu maşina pînă în faţa blocului în care locuia doctorul Creangă. Am coborît şi am pornit spre intrarea următoare. Ajunşi în hol, am luat liftul pînă la etajul patru, unde Crişan, consultîndu-şi notesul, mi-a indicat uşa cu numărul douăzeci şi cinci.

După ce am sunat, în pragul uşii a apărut un tip înalt, pînă în patruzeci de ani, cu părul negru, faţa bronzată şi ochi albaştri.

— Domnul Morcea ? am întrebat.

Confirmînd, i-am spus care este meseria noastră şi mi-am exprimat dorinţa de a sta cu el de vorbă.

Ne-a invitat în casă şi am poposit într-o cameră mobilată cu o bibliotecă fără cărţi, un divan acoperit cu o pătură gri, o masă cu patru scaune fără tapiţerie, o maşină de cusut şi o toaletă cu oglindă. Pe jos era aşternută o scoarţă olteneaşcă, iar din plafon atîrna un fasung cu bec.

Ne-am aşezat pe scaunele din jurul mesei.

— Cunoaşteţi familia doctorului Creangă ? am deschis discuţia.

— Sigur, sîntem chiar vecini.

— Aţi aflat ce li s-a întîmplat ?

— Nu. Ce-au păţit ? s-a mirat el.

I-am spus. Mai întîi s-a arătat sincer surprins, apoi, făcînd un gest de resemnare, a zis :

— Da' parcă-i de mirare cînd hoţii îşi face de cap prin tot oraşu !

— Unde aveţi serviciul ?

— La esploatarea minieră Livezeni, a zis şi, parcă ghicind întrebarea următoare, a completat : Sînt acasă pentru că lucrez în schimbu' trei.

— În urmă cu opt-zece zile a fost la dumneavoastră doamna Creangă. Vă amintiţi ?

— Sigur. A venit să facă probă la o rochie pe care i-o cosea nevastă-mea.

— Mai era cineva la dumneavoastră în ziua aceea ?

— Da, un prieten de-al nostru.

— Cum se numeşte ?

— Bonea, Bonea Grigore.

— Despre ce-aţi discutat ?

— Eu ştiu..., a zis gînditor. Cred că despre vreme... A, nu ! Acu' îmi amintesc. Doamna Creangă ne-a povestit despre escursia pe care a făcut-o la începutu anului la Paris.

— Şi altceva ?

— Probabil, da' nu mai ştiu.

— Vă amintiţi cînd Bonea a întrebat-o pe doamna Creangă cu cine lasă fetiţa, cînd pleacă de acasă ?

— Da. Doamna Creangă răspunzîndu-i c-o lasă singură pentru că-i cuminţică.

— Vi-s-a părut normală această întrebare ?

— Păi, eu ce să vă spun... Doamna Creangă e o femeie frumoasă şi cred că Bonea se întindea la vorbă aşa... Ştiţi dumneavoastră cum fac bărbaţii cînd vor să intre pe sub pielea unei femei.

— Mai credeţi că întrebarea a fost firească, chiar şi în contextul spargerii comise în dauna familiei Creangă ?

— Păi ce-are una cu alta ? s-a străduit el să înţeleagă legătura pe care o făceam.

— Cu ce se ocupă domnul Bonea ? l-am luat altfel.

— E tot miner, da' la esploatarea Aninoasa.

— De unde-l cunoaşteţi ?

— Prin soţia mea, care mi-a făcut cunoştinţă cu el.

— Putem sta de vorbă cu soţia dumneavoastră ?

— Numai după-amiază. Acu e la o soră de-a ei, de-i bolnavă.

— Soţia dumneavoastră de unde îl cunoştea pe domnul Bonea ? l-am intrebat pentru a nu trebui să viu şi după-amiază.

— L-a cunoscut la închisoare.

— Soţia dumneavoastră a suferit o condamnare cu privarea de libertate ? n-am întîrziat să întreb, surprins de turnura pe care o luase discuţia noastră de rutină.

— Da. Pentru o delapidare la croitoria pe care o conducea. Subalternele ei au sustras materialili pe care ea le avea în gestiune și ea a trebuit să plătească cu doi ani neglijența-n servici. De un an, de cînd a fost eliberată, preferă să lucreze acasă pentru a nu avea iar bucluri. Acu cîștigă mai bine și n-are probleme.

— Și domnu Bonea pentru ce fusese condamnat ?

— Din cîte îmi spunea iel, l-a atacat unu cu cuțitu și în timpul luptei ăla s-a tăiat, da' pentru că avea pile l-a băgat pe iel mesa.

Cum mai auzisem eu povești cu lupi funcționînd pe posturi de oițe, n-am ezitat să pun întrebarea cea mai potrivită :

— Unde locuiește domnul Bonea ?

— Foarte aproape. În blocu unde este complexu alimentar. Da' nu știu ce scară și apartamentu pentru că n-am fost niciodată la iel.

* * *

— Îl cunoști ? l-am întrebat pe Crișan pe cînd coboram scara.

— Da. Are la activ mai multe isprăvi decît știe Morcea. Și-a început activitatea pe cînd făcea armata. Comițînd mai multe furturi în dauna camarazilor lui, iar tribunalul militar l-a condamnat la patru ani de închisoare. Ulterior a mai fost condamnat la două luni pentru atentat la pudoare și apoi la doi ani și jumătate pentru vătămare gravă. Este eliberat de doi ani.

— A fost cercetat în legătură cu spargerile de care ne ocupăm ?

— Desigur. Era însă curat.

— Chiar dacă e curat, vreau să-l cunosc și eu.

Ajungînd afară, am privit în cele două sensuri ale străzii. Imobilul care mă interesa era în stînga, la vreo sută și cincizeci de metri.

I-am făcut semn lui Marian, care ne privea dindărătul volanului, să vină după noi și am pornit spre noua mea țintă.

După ce-am consultat lista locatarilor de la două scări, la a treia am găsit ce căutam. Am urcat la etajul întîi și am sunat la ușa cu numărul șaisprezece.

Cîteva clipe mai tîrziu s-a deschis ușa și ne-a întîmpinat un bărbat în jur de douăzeci și cinci de ani, de statură potrivită, suplu spre slab, părul șaten-blond, fața uscățivă, cu trăsături neregulate și cu un început de chelie frontală. În picioare avea o pereche de pantofi din piele, negri și era îmbrăcat cu un pantalon bleu-petrol, bine croit și călcat de curînd, cămașă albă, cu guler tare, și cravată bleumarin cu puncte roșii.

— Bună ziua, domnule Bonea, a zis Crișan.

— Să trăiți, domnule locotenent-major ! a răspuns el, privindu-ne cînd pe unul cînd pe celălalt, surprins.

— Domnul căpitan Apostolescu dorește să stea de vorbă cu dumneata, l-a informat Crișan.

— Vă rog să poftiți în casă, ne-a invitat intrigat.

Am intrat în vestibulul garsonierei, apoi într-o cameră mare, mobilată cu un garderob triplu și un studio, cu furnir de culoarea untului, tapițeria maron închis, iar pe jos se afla o mochetă de nuanța cafelei cu lapte. În tavan o lustră cu trei brațe și sub ea o masă, acoperită cu cuvertură verde, pe care se afla o glastră cu flori, și patru scaune. Într-un colț, un televizor. În întreaga încăpere domneau ordinea și curățenia.

— Aveți un interior foarte frumos, am constatat, plăcut impresionat. Mobila e nouă ?

— Da, o am de un an de zile. Am cumpărat-o în rate și pot face dovada, a completat cu promptitudine, pentru a para eventuala mea întrebare cu privire la proveniența banilor cu care a luat-o.

— Domnule Bonea, cunoașteți familia Creangă ?

S-a gîndit puțin, apoi și-a clătinat capul :

— Nu, acest nume nu-mi spune nimic.

— Azi-noapte casa familiei Creangă a fost spartă de hoți, am zis, examinîndu-l.

— Domnule căpitan, a început flegmatic, deși știu că întotdeauna într-o astfel de situație sînt cercetați în primul rînd infractorii eliberați din închisoare, vă mărturisesc că aceasta continuă hărțuire începe să mă plictisească, ca să

nu spun că mă enervează. Incă n-au trecut două săptămîni de cînd am fost chemat la poliție și interogat o dimineață întreagă, tot în problema în care ați venit și dumneavoastră. Am dreptate, domnule locotenent-major ? l-a luat martor pe Crișan, apoi a continuat : — M-am încadrat în cîmpul muncii, am un serviciu permanent, m-am căsătorit și-mi văd de treabă. Oare cer prea mult dacă doresc să fiu lăsat în pace ? Altfel, dacă tot timpul sînt suspectat și tracasat, pot fi tentat să-mi reiau vechea profesie. Pentru că dacă tot sînt mereu luat drept hoț, barem să știu pe ce !

— Ce școală ați urmat ? l-am întrebat, oarecum surprins de elocvența cu care vorbise.

Întrebarea mea l-a luat pe neașteptate și m-a privit derutat.

— Opt clase, s-a decis să răspundă, cîteva clipe mai tîrziu.

Întrucît infractorii nu prea se dau în vînt după școală, majoritatea lăsîndu-se păgubași din primele două-trei clase, performanța interlocutorului meu era remarcabilă.

— Știu că este neplăcut să fiți chestionat de cîte ori se comite o infracțiune. Dar ce se poate face ? Omul e supus greșelii. Dacă dumneavoastră ați greșit cînd ați ales calea infracțională, dați-ne și nouă voie să greșim cînd vă punem întrebări plictisitoare.

— Bine, dar trebuie totuși să existe și o limită.

— Singura limită pe care o cunoaște omul este sfîrșitul vieții.

— S-ar părea că n-am nici o șansă să am cu dumneavoastră ultimul cuvînt, a zis, zîmbindu-mi amuzat.

— N-am făcut nimic altceva decît să-mi exprim punctul de vedere. În rest, puteți considera, dacă vă face plăcere, că ultimul cuvînt va fi al dumneavoastră. Și acum, revenind la problema care m-a adus aici, vă reamintesc că familia Creangă nu vă este complet necunoscută, după cum ați afirmat.

— Iar eu vă asigur că acest nume nu-mi spune absolut nimic. Dacă n-aș ști că a existat un scriitor român care se numea tot Creangă, aș putea susține, cu conștiința curată, că numele pe care l-ați menționat îmi este complet străin, a afirmat neclintit.

— Atît doamna Creangă, cît și domnul Morcea sînt de altă părere.

— Morcea ?... a zis contrariat, apoi s-a luminat deodată la față. Doamna Creangă este cucoana aceea frumoasă pe care am întîlnit-o în casa lui Morcea ?

Am confirmat.

— Nu înțeleg. Și ce-i dacă am stat cu ea de vorbă ? s-a mirat văzînd că aștept să continue.

— I-ați pus o întrebare cel puțin nelalocul ei.

— Ce întrebare ? a zis surprins.

— Ați dorit să știți dacă lasă pe cineva acasă cînd iese cu soțul ei în oraș, am spus sec.

Mai întîi m-a privit de parcă i-aș fi vorbit în limba patagoneză, apoi s-a lovit cu palma peste frunte :

— Oh, Doamne ! Și v-ați gîndit că i-am cerut relații pentru a-i putea intra în casă... E caraghios, domnule căpitan.

— Credeți că o astfel de întrebare poate fi considerată nevinovată în contextul dat ? Casa doamnei Creangă este spartă, iar dumneavoastră sînteți un mai vechi infractor.

A început să rîdă, iar cînd s-a liniștit a zis :

— Văzînd-o pe doamna Creangă în casa lui Morcea și, fiind o femeie frumoasă, i-am făcut puțină curte...

— Cum ? Cerîndu-i să vă spună cine rămîne în locuința ei cînd pleacă de acasă ? l-am întrebat cu candoare.

— De îndată ce subiectul pe care l-a abordat cu precădere a fost fata ei, mi s-a părut firesc s-o întreb cu cine o lasă dacă iese atît de des în oraș. Aș fi vrut s-o întreb, în egală măsură, și unde lucrează sau își face tîrguielile, dar n-am mai avut cînd deoarece nevasta lui Morcea a chemat-o la probă, iar eu a trebuit să plec acasă să mă schimb pentru a coborî în șut.

Întrucît explicația lui mi s-a părut logic susținută, am trecut la ultima întrebare :

— Domnule Bonea, pentru a încheia această discuție, vă rog să-mi spuneți cum v-ați petrecut timpul ieri-seară, între orele nouă și unsprezece..

— Ieri-seară am lucrat în mină în schimbul trei, adică între orele șase seara și miezul nopții...

*
* *

Plecînd de la Bonea, ne-am dus direct la administrația minei Aninoasa. Verificînd fișa de pontaj, a rezultat că Bonea se aflase în subteran ieri-seară, după cum afirmase, între orele optsprezece și douăzeci și patru.

— Vedeți, așa cum v-am spus, s-a potolit, a remarcat Crișan, pe cînd ne îndreptam spre mașina de serviciu.

— E un băiat deștept și mă bucur pentru el, am spus, punînd mîna pe clanța portierei.

— Tovarășe căpitan, m-a întîmpinat Marian, arătînd spre radio-telefon, v-a căutat tovarășul locotenent-major Dorobanțu, și v-a rugat să veniți în cartierul Aeroport. Mi-am notat eu adresa exactă.

— Atunci dă-i drumul, am aprobat, urcîndu-mă în mașină.

Zece minute mai tîrziu eram la destinație, în fața unui bloc cu patru etaje. Apartamentul la ușa căruia am sunat se afla la parter.

Ne-a deschis o femeie, în jur de patruzeci de ani, scundă și foarte grasă, îmbrăcată cu un capot, în egală măsură înflorat și soios.

Cînd i-am spus cum ne cîștigăm pîinea, ne-a făcut semn să intrăm. Din vestibul, am văzut în față trei uși deschise. De la dreapta spre stînga era un dormitor, o sufragerie, la a cărei masă Dorobanțu discuta cu un bărbat scund, slab și blond, și bucătăria.

Văzîndu-ne, Dorobanțu s-a ridicat și ne-a venit în întîmpinare.

— Azi-noapte, pe cînd dînșii dormeau, a zis Dorobanțu, arătînd cu vîrful bărbiei spre bărbatul cu care se întreținuse și spre femeia care ne-a deschis ușa, autori necunoscuți s-au strecurat în casă, prin spargerea geamului de la bucătărie.

Am intrat în bucătărie și, apropiindu-mă de fereastră, am privit geamul spart și prin el curtea interioară a imobilului.

— Din bucătărie, răufăcătorii au intrat aici, a continuat Dorobanțu, arătînd spre servanta sufrageriei, de unde

au luat o butelie de aragaz. De asemenea, au mai fost luate cinci perne decorative, un papagal brodat pe mătase roz.

— Dar ce căuta butelia în servantă ? am întrebat surprins.

— Ştiind că tot Petroşanul este călcat de hoţi în căutare de butelii, în ultimul timp, noaptea o luam din bucătărie şi o ascundeam în casă, a intervenit blondul, parcă aşteptînd să-l felicit pentru stratagema lui.

Ţinînd seama de rezultatul pe care l-a dat vicleşugul lui, n-am avut motive să-l laud. Din contra, m-am străduit să nu izbucnesc în rîs.

— După comiterea furtului, au ieşit pe uşă. S-au ridicat urme la fel ca şi în celelalte cazuri, şi-a încheiat raportul Dorobanţu, făcînd un edificator gest de neputinţă.

— Nu i-aţi auzit cotrobăind prin casă ? am spus mirat.

— Nu. Dormim greu, a explicat doamna cu capot soios. Abia dimineaţa am văzut geamul spart din bucătărie şi restul...

Întrucît era evident că infractorii cunoşteau bine topografia apartamentului, am început prin a-i chestiona asupra persoanelor care le intrau în casă şi am terminat interesîndu-mă de bănuielile pe care le au asupra autorilor. Dacă prima întrebare mi-au furnizat peste douăzeci de nume, la a doua au ridicat din umeri.

* * *

— Dacă nu-i prindem mai repede, mi-e teamă că ne aşteaptă necazuri mai mari, am zis, în timp ce maşina ne ducea spre inspectorat.

— Ce vreţi să spuneţi ? a întrebat Dorobanţu, de pe bancheta din faţă.

— Este tipic pentru mentalitatea răufăcătorilor ca pe măsură ce comit infracţiuni şi nu sînt prinşi, să se considere infailibili, să le crească îndrăzneala. La familia Creangă nu s-au temut de posibilitatea ca fetiţa să dea alarma, iar unde am fost acum au intrat fără frică într-o casă în care se aflau doi oameni.

— Credeţi că ar putea evolua în direcţia asta ? a zis Crişan.

— Transpunîndu-mă în situaţia lor, care porneşte de la convingerea că impunitatea le este asigurată, cred că loviturile lor vor fi din ce în ce mai îndrăzneţe...

*
* *

La inspectorat fiind linişte, am pornit cu Crişan să controlăm persoanele care vizitau locuinţa tipului care şi-a ascuns butelia într-o servantă.

În jurul orei opt seara reuşisem să iau legătura cu toţi, ceea ce mi-a permis să trag concluzia că mi-am pierdut vremea degeaba.

Capitolul VIII

Maşina a oprit într-un nor de praf în faţa unui gard scund şi prăpădit, din scînduri. Am coborît şi, de pe drumul din pămînt bătătorit, am privit pe deasupra ulucilor o casă din bîrne înnegrită şi roasă de bătrîneţe şi intemperii. Se afla la vreo zece metri de gard şi era amplasată perpendicular cu drumul pe care venisem. În faţa pridvorului era o curte de vreo două sute de metri pătraţi, cultivată cu răsaduri de legume şi flori. În jurul gospodăriei era un teren agricol compact şi pe o distanţă de mai multe sute de metri nu se vedea altă casă.

Un inel rudimentar de sîrmă era petrecut peste stîlpul gardului şi stinghia porţii. L-am ridicat şi am împins poarta. Se ţinea numai în balamaua de sus şi cînd am împins-o s-a deschis pe jumătate şi s-a răsturnat într-o parte.

Am înaintat pe poteca care se strecura printre răsaduri pînă la tindă.

Cînd am păşit pe cele cîteva trepte de lemn care duceau spre pridvor, o voce de femeie a strigat din partea ascunsă a casei :

— Cine-i acolo ?

M-am oprit şi cîteva clipe mai tîrziu şi-a făcut apariţia o femeie înaltă şi slabă, trecută de şaptezeci de ani. Era îmbrăcată cu o bluză ţărănească şi o fustă neagră, peticită şi decolorată de soare, iar pe cap o basma neagră cu flori roşii, legată sub bărbie. Într-o mînă avea cîteva fire de ceapă verde, iar în cealaltă o lopată cu coada scurtă.

— Pe cine căutaţi ?

— Pe Maria Iancu, am răspuns.

— Da' pen' ce ?

— Sîntem de la miliţie.

— Şi dacă ce ?

— Aţi reclamat că v-au călcat hoţii azi-noapte.

— Eu nu făcui nici o reclamaţie. Poate fata-mea.

— N-are importanţă cine a sesizat miliţia, ci dacă într-adevăr aţi avut necazuri.

— Avut, da' nu prea mult. Că nu luară ni'ca.

— Vă rog să ne povestiţi ce s-a întîmplat.

— Păi ce să se-ntîmple... Că astă-noapte deteră peste mine hoţii... Da' ce rămăseraţi popîndău, a zis, urcînd pe lîngă mine treptele de lemn şi deschizînd una din cele două uşi de pe tindă : Intraţi, dacă tot veniraţi.

Am urmat-o într-o cameră în care sărăcia şi curăţenia subzistau într-o simbioză perfectă.

— Vă rog să-mi spuneţi ce aţi făcut ieri-seară.

— Pă la zece, cînd terminai treaba, mă culcai, da nu putui s-adorm. Să tot fi fost miezul nopţii, cînd bătu careva la geam. Pînă mă sculai şi aprinsei lumina, mai mulţi-ncepură să lovească-n uşă de s-o dărîme.

Am devenit atent. Se părea că nu mai aveam de-a face cu furturi calificate, ci cu ceva de care începusem să mă tem în ultimele două zile.

— Cînd auzii că ăia de afară-mi strigă că de nu deschid or sparge uşa, mă dusei-n bucătărie şi luai toporu. După ce deschisei uşa, năvăliră peste mine doi oameni şi, mainainte să-i pălesc, unu mi-a smuls toporu, iară ălălalt s-a dus şi-a oprit lumina. P'ormă ăla de opri lumina m-a luat

de gît şi mă trînti pe laviţă şi a-nceput să-m' care la pumni că să-i zic unde ţin banii, a zis, desfăcîndu-şi basmaua pentru a-mi arăta obrajii şi gîtul plin de vînătăi şi zgîrieturi.

— În timp ce un tîlhar vă bătea, al doilea ce făcea ? am întrebat, întorcînd capul şi privind cu semnificaţie spre Crişan şi Dorobanţu.

Ca şi mine, ambii erau impresionaţi de barbaria cu care putuse să fie lovită o femeie bătrînă.

— Ălălalt căuta peste tot. Atunci io i-am zis lu ăla de mă bătea că să nu mai dea că n-am bani, da' ioi da peste o săptămînă cînd mi-o aduce pensia. După v-o oră, a venit ăla de căuta şi i-a zis lu ăla de mă bătea şi mă ţinea de gură, că să nu ţip, că n-a găsit nica. Atunci mă legară de mîni cu sfoară şi plecară. Da' io mă liberai, închisei la loc uşea şi mă culcai. Dormii pînă la ziuă, cînd veni la mine fatamia, de-i măritată la casa ei. Cînd i-a văzu că-s bătută, mă întreba că de ce. Io i-am zis că cum a fost şi ia s-a dus să spună la miliţie. Atîta fu, îşi încheie ea relatarea.

O priveam cu toată simpatia. Teribilă femeie. Năvălesc doi bandiţi în toiul nopţii peste ea, încearcă plină de curaj să se apere cu toporul şi tîlharii o stîlcesc în bătaie. Iar cînd rămîne singură, se culcă şi doarme liniştită.

— Vă rog să încercaţi să-mi descrieţi pe tîlhari, i-am cerut.

— N-avui cînd să-i văz că şi dădură peste mine. Da' pot să vă zic că era tare urîţi.

— Cum adică urîţi ? am vrut să ştiu.

— Păi, parcă aveau capete de porc, că-şi trăsese pe cap ceorapi supţiri, cum poartă doamnele.

— Purtau mănuşi ?

— Nu, n-aveau mănuşi. Da' purta el ceva, dă nu ştiu ce, că tare mirosea urît a cauciuc cînd mă ţine de gură.

Speranţa mea că bătrîna fusese atacată de persoane străine de cauza pe care o anchetam se dovedi fără temei. Aşa cum mă temeam datorită siguranţei pe care răufăcătorii o căpătaseră în infailibilitatea mănuşilor chirurgicale, mai făcuseră un pas. Un pas spre o categorie de infracţiuni de o periculozitate incomparabil mai mare ca cele anterioare.

— Vi s-a furat ceva ? am întrebat.

— No, că n-avea ce să-mi fure, a replicat cu degajare.

M-am întors către colaboratorii mei :

— Crișan, du-te la mașină și telefonează după un cîine de serviciu. Dorobanțule, să începem cercetarea.

* * *

După cinci ore de cercetări, am intrat cu Crișan în birou și, fără nici o ezitare, am poposit pe scaune.

— Nu le-au ajuns mănușile ! Acum „lucrează" cu ciorapi de damă trași pe cap ! a spus cu năduf Crișan. Asta au învățat-o din serialele polițiste care se dau la televizor.

— Din filmele la care te referi, ar fi trebuit să reții că cei care încalcă legea ajung întotdeauna îndărătul gratiilor !

— Pe ei i-a interesat metodele care se foloseau, nu epilogurile.

— Și ce importanță are asta ?

— Dar e evident. Aceste seriale îi învață cum să se ferească de noi ! s-a încălzit Crișan, indignat.

— Apă de ploaie..., am zis, disprețuitor. Milioane de telespectatori văd aceste filme și se amuză, fără ca vreunuia din ei să-i treacă prin cap să se apuce de prostii. Le văd și niște borfași, care crezînd că au găsit soluția infracțiunilor impunitate, preiau un anumit mod de operare. Ei și ?

— Cum ei și ? Modul în care ne mănîncă sufletul în cercetarea pe care o întreprindem, nu-i destul de grăitor ? a spus el, mirat că nu reușesc să înțeleg o situație atît de evidentă.

— Crișane, cei care preiau, așa cum afirmi, metode din filmele polițiste ar fi trecut la comiterea delictelor oricum și independent de sursa de inspirație. Dacă n-ar fi văzut figura cu ciorapii din mătase, ar fi folosit, poate, ochelari de soare, măști de bal, fulare și naiba mai știe ce ! Nu este important modul în care puștanele încearcă să-și asigure anonimatul, ci infracțiunea pe care o comit. Iar întîrzierile care apar în capturarea unor răufăcători, nu

pot fi motivate prin influenţa nefastă a filmelor de gen. Un dram de spirit autocritic, şi cauza principală se va numi ineficienţa poliţiei... În consecinţă, filmele poliţiste, punînd în evidenţă greutăţile muncii noastre, pot asigura simpatia şi, la nevoie, sprijinul telespectatorilor în combaterea celor care încalcă legea...

Intrarea lui Dorobanţu în birou mi-a întrerupt argumentarea pro, nu contra serialelor poliţiste, care, pe lîngă nişte neajunsuri foarte discutabile, prezintă importante avantaje pe linia educării cetăţeneşti.

— Ce spune laboratorul ? l-am întrebat.

— Din cele două tipuri de urme plantare ridicate pînă în prezent, numai una îşi găseşte corespondentul printre cele trei prelevate azi. Deci două urme de încălţăminte apar pentru prima-dată.

— În concluzie, colecţionînd patru tipuri de încălţăminte, putem presupune că banda infractorilor se compune din patru persoane. Aşa e ?

— Da, tovarăşe căpitan, a confirmat Dorobanţu.

— Numai prin numărul mare al componenţilor bandei se poate explica faptul că dau atît de frecvent lovituri, cîteodată şi două pe noapte, a spus Crişan.

— Cele patru urme plantare lăsate de tîlhari reprezintă minimul componenţilor bandei şi eu sînt gata să afirm că numărul lor real trebuie să fie de fapt dublu.

— Este posibil, a admis Dorobanţu. După modul în care se feresc să lase amprente digitale, este foarte firesc să se fi străduit să nu le lase nici pe cele de încălţăminte. Aşa că ce-am găsit noi nu reprezintă decît o parte din cele pe care ar fi trebuit să le descoperim în mod normal.

— Dacă nu putem să-i prindem, totuna e dacă sînt doi sau o sută, s-a arătat sceptic Crişan.

— Nu-i totuna. Dacă sînt patru sau mai mulţi, apare o pistă.

— Oare ? a clătinat capul Crişan cu scepticism.

— Modul în care dau loviturile demonstrează că acţiunile lor sînt coordonate. Şi pentru a se coordona, trebuie să se întîlnească. Unde ?

— Ehei... Dacă am şti unde ! a aruncat cu nostalgie Crişan.

— Dacă nu cunoaștem locul în care se întîlnesc, să încercăm să-l aflăm.

— Cum ? a întrebat Dorobanțu.

— Facem o instruire cu toți subofițerii sectoriști și de la pază. Le vom cere să caște ochii pentru depistarea locuințelor în care se întîlnesc patru sau mai mulți bărbați. Ar merge ? i-am consultat.

— Merită să încercăm, s-a grăbit să mă aprobe Crișan, parcă înviorat.

Capitolul IX

Dormeam atît de adînc în camera mea sordidă din sordidul hotel „Jiul", încît nu m-am trezit decît atunci cînd a început să se bată cu pumnul în ușă.

Am reușit să dibui pe noptieră veioza și s-o aprind. Cînd am sărit din pat, am văzut că era ora trei și jumătate dimineața.

Deschizînd ușa am dat cu ochii de Crișan și Dorobanțu. Ambii aveau niște mutre umflate de somn și acre de parcă ar fi participat la concursul cine bea mai mult oțet. Admițînd că exista așa ceva.

— Ce s-a întîmplat ? am zis, făcîndu-le semn să intre.

— Dispeceratul a fost sesizat de comiterea unei noi tîlhării, a răspuns Dorobanțu, în timp ce eu, așezat pe rama patului, îmi frecam cu sîrguință ochii cu dosul palmelor.

* * *

Mașina a oprit pe un teren vast, pe care luna plină lumina niște bălării. Cîțiva metri mai departe se vedea conturul unei case modeste, care, conform arhitecturii locale era prevăzută cu o prispă.

Văzînd lumină la o fereastră, am urcat cîteva trepte de lemn și am ajuns pe pridvor. Cîteva clipe mai tîrziu s-a deschis prima ușă de pe prispă și, la lumina care venea din interior, am văzut în prag silueta unei femei scunde și slabe, care ținea cu ambele mîini un topor și ne privea amenințător. Nu-i puteam distinge fața, deoarece primea lumina din spate.

— Miliția, am spus repede, chestie de instinct de conservare, pentru a nu-i lăsa răgazul să mă lovească cu cea mai redutabilă armă a țăranului român.

— Doamna Grețu ? a întrebat Crișan, din spatele meu, pe cînd femeia continua să ne examineze bănuitoare.

— Eu-s, a zis, decizîndu-se să lase toporul în jos și să ne invite să intrăm în camera pe care o străjuise.

Am văzut o cameră joasă, mobilată modest, cu piese vechi și disparate, o laviță-pat și o mașină de cusut din primele generații. Un dulap-stătea cu ușile deschise și o mulțime de rufe și obiecte de îmbrăcăminte erau aruncate la întîmplare pe podea.

— Ce s-a întîmplat ? am zis.

Acum lumina beculúi care atîrna din plafon i-a căzut direct pe față. Avea în jur de șaptezeci de ani, ochiul stîng învinețit, nasul umflat, buza inferioară spartă, obrajii zgîriați și echimoze sub bărbie. În ciuda maltratării evidente pe care o suferise, era calmă și mă examina cu o privire inteligentă. Purta o bluză și o fustă, negre, și pe cap avea o basma de aceeași culoare.

— Mă culcai, da' n-ațipii bine, că cineva bătu în geam și-mi strigă că : „Mătușă Dumitra, ți-s porcii p-afară."

— Lumina era stinsă în casă ? am întrebat.

— Era. Cînd mă strigă, io nu răspunsei nica, d'a după vun sfert de oră chiar că mă temui că pierz porcii și m-am sculat din pat. Fără să aprinz lumina, m-am îmbrăcat, am luat lanterna și m-am dus făr-de zgomot la ușă. Trăsei cu urechea p-afară și n-auzii nica. Atunci am-nvîrtit cheia-n broască. Da' taman cînd am pus mîna pe clanță, ușea s-a deschis și m-a lovit ca un ghezeș. Dă' nu căzui. Apoi năvăliră pe ușă, peste mine, doi cetățeni. Unu mi-a pus mîna pă gură si p-ormă m-a lovit cu pumnu-n burtă.

Eu, pen'că aveam lanterna-n mînă, o aprinsei spre cetăţeanu care mă ţinea, ca să-i văz obrajul...

— Şi ce-aţi văzut ? am întrerupt-o.

— Drept să vă zic, nu ştiu, a spus, ridicînd din umeri. Uita aşa avea faţa..., a continuat, umflîndu-şi obrăjii şi turtindu-şi nasul cu un deget.

— Aţi observat dacă avea mănuşi pe mîini ?

— De ce să zic, dacă n-am văzut.

— Cînd v-a pus mîna pe gură ca să nu ţipaţi, aţi simţit vreun miros ?

— Ce miros ?

— Dumneavoastră v-a astupat gura cu mîna, nu mie.

— Da, acu ştiu. Mirosea tare urît, da' nu ştiu a ce.

Fiind edificat, am rugat-o să continue.

— După ce i-am pus lanterna-n ochi, cetăţeanu mi-a smucit-o din mînă şi m-a tîrît pînă-n mijlocul odăii, unde mă trînti pă duşumea. Apoi a-nceput să-mi tragă cu pumnii-n burtă şi să zică că nu mă mai bate dacă-i zic unde ţin banii.

— În acest timp ce făcea cea de-a doua persoană ?

— Nu ştiu, c-a dispărut. Da' după vreo jumătate de oră a apărut şi s-o şoptit cu cetăţeanu care mă ţinea. Ăla de mă ţinea i-o dat lanterna de-o luă de la mine şi plecă...

— Cine a plecat ? „cetăţeanul" care v-a trîntit pe podea şi v-a lovit cu pumnii ?

— Nu. ălălalt, care mai fusese plecat. Cetăţeanu care mă ţinea m-a întors cu faţa la podea, mi-a pus o bluză pe cap şi s-a aşezat pe ceafa mea ca să nu pot ridica capu şi să-i văz. Da' eu tot l-am ridicat şi l-am văz't pe cetăţeanu ălălalt cum umbla cu lanterna prin dulap. P-ormă a eşit pe prispă şi s-a dus la ailaltă odae, unde ţin d-ale gurii. În tot timpu ăsta, cetăţeanu care şedea pe mine-mi tot dădea pumni să-i zic unde ţin banii. Da' eu neam să-i zic. După aia, da' mai tîrziu, ăla de plecase în odaia cu de-ale gurii a venit îndărît şi-aprins lumina. Atunci cetăţeanu care era deasupra pe ceafa mea, mi-a împins cu mîna capu cu faţa-n podea, ca să nu mă pot uita. Da' eu tot mă uitai..., a spus ea, pe cînd îşi pipăia buza spartă.

— Cum arăta ? m-am interesat, pe cînd mă întrebam cu repulsie din ce ospiciu or fi scăpat fiarele care au putut chinui cu atîta sălbăticie o femeie bătrînă şi neputincioasă.

— La faţă nu-l văzui, că-stete numa cu spatele. Da' io pot să vă zic c-avea pantofi de pele de culoare neagră, costum de culoare cam tot aşa şi-i era cămaşa albă.

— Era înalt ?

— Cam ca matale.

— Mai p-ormă, 'ăla cu lanterna a eşit iar p-afară. După aia iar veni-năuntru şi-i făcu semn cetăţeanului ce stătea pe mine să vin-afară. Atunci cetăţeanu mi-a zis că de mă mişc, vine şi mă omoară. După ce-a ieşit amîndoi, le auzii paşii ducîndu-se spre cămară... Şi atunci am-ntîns mîna de-am stins lumina, m-am căţărat pe fereastră şi-am sărit-n grădină. P-ormă am mai sărit un gard şi-am alergat la Găină, vecinu meu, şi i-am zis să vină să prindem hoţii, da' el neam să vină, că-i era frică... Atunci fugii şi-l sculai pe Andronache şi Iepuru, de-mi sînt tot vecini. Cînd le spusei cum stă lucrurile, îşi luară coasele şi veniră să-i prindem, da' pînă ajunserăm, cetăţenii nu mai erau, a terminat, subliniindu-şi spusele cu un gest de regret.

Mi se spusese că vechii locuitori ai Petroşanului se numesc momîrlani. Ei bine, aceşti momîrlani puteau fi invidiaţi dacă au femei ca Maria Iancu şi Dumitra Greţu, două bătrîne, aparent neputincioase, care nu pregetă să ţină piept cruzimilor unor tîlhari dezlănţuiţi. Unde sînt gingaşele noastre cuconiţe elegante şi parfumate de la oraş, să vadă tăria de caracter a bravelor lor surate din mediul rural ?

— Vi s-a luat ceva ?

— Mi se luară şi mă nenorociră. Avui cîteva obecte de aur şi pe toate mi le luară, găsi-ar boala...

— Ce anume ?

— Un lanţ de aur, aşa gros..., mi-a arătat degetul arătător. De el era legat un medalion în care era fotografia lui Hristos-Mîntuitorul. Un alt lanţ mai subţire, da' lung

de f-un stînjen. Mai îmi luară şi cinci bani de argint cu chipu lu Carol întîi.

— Vă rog să ne descrieţi în amănunt cum erau colierul şi lănţişorul de aur, i-am cerut.

Crişan şi-a consemnat în notes toate amănuntele furnizate de victimă.

— Acum am să vă rog să ne spuneţi dacă aveţi vreo bănuială asupra identităţii agresorilor. Adică dacă credeţi că ştiţi cine au fost „cetăţenii" care au intrat aici azi-noapte, am repetat întrebarea într-o formă mai accesibilă pentru ea.

— Păi d'unde să ştiu, maică. Că nu putui vedea decît dosu ăluia de umbla cu lanterna p-în dulap.

— Cine ştia că aveţi bijuterii în casă ? am luat-o altfel, cu speranţa că-l depistez pe informatorul tîlharilor.

— Păi, tot satu.

Cum nu puteam renunţa la o cale principală de cercetare, am insistat :

— Aţi cumpărat sau aţi oferit spre vînzare bijuterii, în ultimul timp ?

Cînd am văzut că-şi scutură din nou capul, mi-am privit ceasul. Se făcuse ora şapte şi jumătate şi afară soarele îşi făcuse apariţia pe cer.

— Crişan, în timp ce eu cu Dorobanţu începe cercetarea, dă fuga la maşină şi cere să ni se trimită un cîine de serviciu.

Cînd am ieşit pe prispă, am pornit spre dreapta şi am deschis cea de-a doua uşă a casei. Am privit interiorul din prag. Pe partea stîngă, o ladă mare din lemn nefinisat, cu capacul rezemat de perete, lăsă să se vadă mai multe obiecte de lenjerie, îmbrăcăminte, încălţăminte, desagi de lînă răscoliţe. Acelaşi tip de obiecte se aflau aruncate la întîmplare peste borcane mari cu făină, porumb, mălai, grîu, fasole, care erau aşezate pe duşumea. De bîrnele tavanului atîrnau mai multe bucăţi de carne şi slănină de porc, afumate.

I-am făcut semn lui Dorobanţu să intre şi să caute ce-i de căutat.

Trei ore mai tîrziu, cînd Dorobanțu termina cercetarea, fără să fi găsit urme, a apărut și Crișan care participase la investigarea exterioară cu ajutorul cîinelui sosit între timp.

— Tovarășe căpitan, admițînd că ar mai exista vreun dubiu asupra autorilor tîlhăriei comise aici, priviți, a spus Crișan, arătîndu-mi o pereche de mănuși ginecologice. Erau aruncate într-un tufiș, la vreo două sute de metri de gospodărie. Fără cîine nu le-am fi găsit.

— Deci Azorică-detectivul și-a cîștigat pîinea pe ziua de azi. Păcat că nu-i putem urma și noi exemplul, am remarcat, cu acreală.

La plecare, cînd îmi luăm la revedere de la viteaza femeie, mi-a spus pe un ton jalnic :

— Domnu polițai, vă rog din suflet să m-ajutați să mai cîștig un ban. Aduceți-mi înapoi colierul ăla mai gros și p-ăla lungu vi-l dau matale.

— Nu-i nevoie să-mi dai nimic, că eu primesc salariu pentru ce fac, i-am explicat amuzat. Dar n-am înțeles. Cum vă ajută 'colierul cel gros să cîștigați bani ?

— Păi, îl mai dau și eu pe la mirese să se fudulească cu el la nunți și ele-mi dau trei sutare ca chirie. Că știți, medalionul e cu fotografia lui Hristos și ele zice că asta poartă noroc, a explicat, făcîndu-mi șmecherește cu ochiul.

— Și îl închiriați des ? m-am înveselit de-a binelea.

— De cîte ori e nuntă pă la noi ori prin satele din împrejur. Adică de patru sau cinci ori pe lună.

Ei, fir-ar să fie. Și eu care intenționam să limitez numărul persoanelor care aveau cunoștință de existența bijuteriilor din posesia victimei ! Circa cincizeci de nunți pe an înmulțite cu sutele de participanți, care, văzînd colierul, puteau afla cu ușurință cine este proprietarul lui. Era în regulă. La această pistă se putea renunța fără nici cea mai mică urmă de remușcare.

— Crişan, dă fuga şi comunică pe lista obiectelor căutate bijuteriile sustrase de la Dumitra Greţu, am zis, după ce-am intrat în biroul nostru. Dorobanţu, dumneata rămîi aici pentru permanenţă, iar eu mă duc la colonelul Chendreanu.

* * *

— Te-au căutat de la Inspectoratul judeţean, mi-a comunicat Chendreanu, cînd am intrat la el.

— Ce voiau ? am întrebat, lăsîndu-mă pe un scaun.

— Ce mai întrebi ? Doreau să ştie cînd rezolvi cazul, a zis, făcînd un gest care trebuia să mă asigure că lucrurile stau destul de prost.

— Am fost scutit de rapoarte, am protestat.

— Cred că sînt pe cale să se răzgîndească. S-ar părea că, între timp, primăria, dînd curs îngrijorării şi nemulţumirii populaţiei municipiului, a cerut explicaţii asupra ineficienţei noastre la Ministerul de Interne. Pricepi, sper, că situaţia nu-i chiar foarte trandafirie.

Cum eram cu conştiinţa curată că făcusem tot ce se poate pentru capturarea răufăcătorilor, am ridicat din umeri şi am pornit spre uşă.

— Un moment ! Era să uit, a zis Chendreanu, cînd m-am întors spre el. Ai o comunicare de la Bucureşti, a continuat, întinzîndu-mi o foaie de hîrtie.

Am luat-o şi am privit-o. Era un telex, urmare la o circulară pe care o dădusem cu cîteva zile mai înainte. Miliţia Capitalei îmi aducea la cunoştinţă că în urmă cu patru luni a fost spart în Bucureşti un magazin cu profil tehnico-medical. Cu ocazia respectivă au dispărut şi n-au mai fost recuperate patru duzini de mănuşi de tip chirurgical. Dorel Dragnea, autorul spargerii, îşi executa pedeapsa la închisoarea Rahova.

— Te rog să le comunici că dorim să ceară relaţii infractorului de la închisoare asupra modului în care a înstrăinat mănuşile pe care le-a furat, am zis, punîndu-i pe birou telexul miliţiei bucureştene.

Capitolul X

După ce mașina o pornit pe strada Livezeni, printr-un gest reflex m-am uitat la ceas. Era ora nouă fără un sfert dimineața. Coborînd de pe bancheta de lîngă șofer, mi-am auzit colaboratorii trîntind portierele din spate.

Am privit peste capota mașinii și, la aproximativ cincizeci de metri, dincolo de drumul asfaltat, am văzut rambleul căii ferate, în spatele căruia știam că se află vadul Jiului. M-am uitat de-a lungul drumului, spre Țara Hațegului. Exceptînd două mașini de serviciu, oprite la cîțiva metri de mine, șoseaua era pustie. În partea opusă căii ferate și perpendiculară cu șoseaua, se afla o casă din lemn, acoperită cu țiglă, avînd o fereastră către drumul asfaltat.

Cea mai apropiată clădire se afla pe partea stîngă și era un bloc modern cu zece etaje, la o distanță de aproximativ două sute de metri, între ele întinzîndu-se un cîmp agricol. Spatele casei și latura din dreapta erau delimitate de niște terenuri largi cultivate cu legume.

În fața porții, la vreo douăzeci de metri, era un grajd din lemn, acoperit cu carton asfaltat. În continuarea acestuia, spre stînga, o construcție, din aceleași materiale, cu un pridvor pe care se zăreau două uși și două ferestre.

Întorcîndu-mă spre latura din stînga, am văzut construcția care avea o fereastră la stradă. Era tot cu pridvor, ca și cea de lîngă grajd, dar era mai înaltă și avea trei uși.

În curte, mai mulți oameni de-ai noștri căutau urme. În fața grajdului, o femeie de aproximativ treizeci de ani, îmbrăcată într-o bluză albă cu motive naționale, o fustă lungă, tot atîta de înflorată și decolorată de soare ca și basmaua legată sub bărbie. Își ținea mîinile pe umerii unei fetițe de vreo opt ani, care stătea lipită de ea și urmărea cu privirea plină de curiozitate activitatea lucrătorilor de miliție care le invadaseră gospodăria.

Am pornit către clădirea cea mai înaltă. Am urcat cele cinci trepte ale pridvorului și m-am dus spre ușa din extrema dreaptă, în al cărei prag stăteau, cu spatele spre noi, un căpitan și un locotenent. Auzindu-ne, au întors

capul şi, văzîndu-ne, s-au îndepărtat din uşă pentru a ne face loc.

Pe duşumea, în jurul pragului, era un maldăr de aşchii de lemn, care acopereau un zăvor fracturat, o coarbă de găurit, un cleşte şi levierul ce nu-mi era necunoscut. De tocul uşii, cu lemnul lovit şi spart, se rezema o rangă grea, de aproape doi metri lungime.

M-am oprit în cadrul uşii şi am cercetat cu ochii interiorul. Era o încăpere întunecoasă atît datorată pereţilor din lemn înnegrit de vechime, cît şi din cauza unei ferestre care, după ce că era mică, era şi acoperită în diagonală cu o cîrpă. Fereastra era montată în continuarea uşii. La dreapta, era un pat-laviţă. Lîngă peretele opus se afla o maşină de gătit cu lemne. În faţă, un dulap cu uşile deschise şi o masă cu cîteva scaune. Peste tot, era o harababură de vase de bucătărie, rufe şi haine.

În mijlocul camerei, pe duşumeaua din scînduri se afla cadavrul unei femei, cu capul lîngă dulap şi picioarele desfăcute înspre uşă. Era voinică spre grasă. Purta o cămaşă în carouri, cu mînecile suflecate şi o fustă verzuie care, ridicată peste picioare şi abdomen, îi acoperea faţa.

— S-a făcut fotografierea ? am întrebat peste umăr.

Primind un răspuns afirmativ, am străbătut cei cîţiva paşi care mă despărţeau de cadavru şi m-am lăsat pe vine lîngă el. Am apucat cu două degete fusta şi i-am descoperit faţa. Victima putea la fel de bine să aibă şi treizeci şi optzeci de ani. Nu puteam să fac o apreciere mai strînsă pentru că avea figura învineţită şi umflată pînă la desfigurare.

Labele picioarelor, coapsele şi dosul mîinilor erau pline de răni produse cu un obiect înţepător. Sub victimă se afla o baltă de sînge coagulat.

— Pe aici, tovarăşe doctor, a zis în spatele meu unul dintre ofiţerii pe care-i găsisem lîngă uşă.

Cînd m-am ridicat şi m-am întors, am văzut strecurîndu-se printre ofiţeri un bărbat de statură potrivită şi suplu. Apropiindu-se de mine, am constatat că este brunet, cu părul tuns foarte scurt. Avea trăsături regulate şi ochii căprui, iscoditori şi adăpostiţi îndărătul unei perechi

de ochelari cu rama de culoare cenușie. Nu părea să aibă mai mult ca patruzeci de ani.

— Sînt medicul-legist Mircea Tîrnăuceanu, m-a întîmpinat exuberant.

— Căpitanul Apostolescu, am zis în timp ce ne dădeam mîinile.

— Încîntat că vă cunosc, a spus cu o voce groasă, zîmbindu-mi prietenește. Ce s-a întîmplat ?

Am făcut un pas lateral și i-am arătat pe dușumea cadavrul pe care nu-l putuse vedea pînă atunci deoarece se afla îndărătul meu.

— O... Ce mîrșăvie ! a exclamat cu vocea spartă, făcînd ochii mari și pălind.

I-am răspuns numai printr-o ridicare din umeri. Avînd aceeași opinie cu el, n-am văzut ce aș am fi putut adăuga la aprecierea pe care o făcuse.

A oftat din rărunchi, și-a depus trusa pe dușumea și s-a aplecat deasupra victimei.

L-am lăsat să-și facă meseria și am pornit spre ușă.

— Cine este victima ? l-am întrebat pe căpitan, cînd am ieșit pe prispă.

Și-a extras un notes din buzunar și s-a pornit :

— Se numea Ioana Stan, șaizeci de ani, muncitoare agricolă în gospodărie proprie... Trăia cu fiul și nora ei... Azi-noapte, cu victima s-a aflat numai nepoata ei. Ceilalți membri ai familiei aflîndu-se la munte cu păscutul oilor.

— Cine a descoperit omorul ?

— Nora victimei, a zis, arătîndu-mi spre femeia care continua să stea în curte și să ne urmărească cu privirea în timp ce-și ținea protectoare mîinile pe umerii fetiței care era băgată strîns în ea.

— Ați stabilit ce s-a furat ?

— Da. Două ceasuri de mînă și unul de buzunar.

— Din aur ?

— Nu. Tinichele, a răspuns căpitanul, disprețuitor.

— Și niște tinichele pot constitui mobilul unui omor? s-a mirat Crișan.

— Femeia a vîndut ieri-dimineața niște vite și a încasat peste zece mii de lei. Tîlhăria a avut drept mobil pu-

nerea mîinii pe această sumă. Dar au avut ghinion. Victima, de îndată ce a primit banii, i-a depus la C.E.C. Criminalii fiind însă convinşi că cei zece mii de lei sînt ascunşi în casă, aşa cum aţi văzut, au chinuit victima pînă au ucis-o.

— S-au găsit urme ? am întrebat.

— Numai de încălţăminte, în locul pe unde au escaladat gardul, a zis, arătînd cu mîna un punct de lîngă poartă.

M-am uitat spre Dorobanţu şi m-a înţeles. A pornit imediat spre locul indicat.

— În prezent, un cîine de serviciu caută urme, a completat căpitanul.

— A auzit sau a văzut cineva ceva ?

Ofiţerul a răspuns printr-un gest afirmativ :

— Cînd victima a fost doborîtă, martora a văzut că este vorba de trei bărbaţi...

— Ce martoră ? l-am întrerupt intrigat.

— Fetiţa..., a arătat din nou spre femeia care-şi ţinea mîinile pe umerii copilului. Cînd s-a declanşat agresiunea, dormea cu bunica ei.

— Şi a văzut cînd bunica ei a fost torturată şi ucisă ? am întrebat, cu speranţa că-mi va da un răspuns infirmativ.

— Imagina-ţi-vă că fetiţa a văzut aproape tot din ceea ce, pentru nimic în lume, n-ar fi trebuit să vadă, m-a asigurat căpitanul, subliniindu-şi spusele cu un gest de resemnare.

— Probabil că stătea ascunsă şi tîlharii n-au văzut-o, s-a simţit obligat Crişan să dea o explicaţie.

— Ba au văzut-o, chiar foarte bine. Doar dormea cu bunica ei în acelaşi pat şi aceeaşi cameră.

Am simţit un fior de groază prin şira spinării, şi, fără să-mi exteriorizez oroarea, am coborît treptele pridvorului.

— Bună ziua, am spus ţărăncii cînd am ajuns lîngă ea.

— Bună ziua, mi-a răspuns, strîngînd şi mai mult fetiţa lîngă ea, ca şi cum s-ar fi temut să nu i-o iau.

— Mi s-a spus că dumneavoastră aţi descoperit-o pe soacra dumneavoastră.

— Aşa-i, m-a asigurat ea.

— În ce împrejurări ?

— Păi am coborît de la munte ca să iau d-acasă ceva d-ale gurii...

— Cînd aţi plecat la munte ?

— Acum trei zile.

— Şi pînă în această dimineaţă, n-aţi mai revenit aici?

— Nu, c-am avut de mîncare. Da' azi am gătat tot şi am venit să mai iau.

— La ce oră aţi intrat în gospodărie ?

— Pe la cinci or şase de dimineaţa.

— Vă rog să-mi povestiţi tot ce s-a întîmplat după ce aţi intrat în curte.

— Mai întîi mă mirai că n-o văd pe soacră-mia prin curte şi m-am dus s-o caut... Şi cînd vrui să intru, o văzui pe jos, moartă. Atunci mă speriai şi-ncepui să ţip. Şi pă cînd ţipai, văzui că se mişcă pledu după laviţă şi mă speriai şi fugii spre stradă. Da' cînd ajunsei la poartă, o auzii pe Mărioara, a spus, arătîndu-mi spre fetiţă — că-mi strigă să stau că ia e. După ce mă liniştii din sperietură, ieşii în stradă şi rugai pe cineva ce trecea cu căruţa să se ducă la miliţie şi să zică că soacră-mia a fost omorîtă.

— Mai aveţi ceva să-mi spuneţi ?

— Da. Io ştiu că hoţii au mai vrut să intre peste soacră-mia şi altădată. Aşa de vreo două ori. Mai acu f-o trei săptămîni ne-au otrăvit dulăul. Şi apoi, acu f-o zece zile, cînd eu cu bărbatu-miu eram plecaţi tot la munte, au-ncercat să intre peste soacră-mia, da' ea n-a deschis uşa. Atunci ei au-ncercat să intre-n odaia unde ţinem sculele şi d-ale gurii. Da' nu putură, deşi a tot dat găuri în uşă cu un burghiu.

— Dacă hoţii s-au străduit atît de mult să intre în casă, înseamnă că ştiau că soacra dumneavoastră are bani mulţi asupra ei.

— Avea, da' îi ţinea pe carnet, că se temea că i-om lua eu cu bărbatu-miu.

— Mărioara, m-am adresat fetiţei, fii fată drăguţă şi povesteşte-mi tot ce s-a întîmplat azi-noapte.

— M-am culcat cu mămuca şi am adormit. Dar nu după mult timp, mămuca s-a trezit şi mi-a zis că umblă cineva prin curte. Am ascultat şi eu, pînă am auzit că ci-

neva a păşit pe prispă şi s-a oprit în faţa uşii noastre şi împinge în ea. Apoi cel care încerca la uşă, văzînd că n-o poate deschide, ne-a strigat să ieşim afară că ne-a scăpat calul din grajd. Dar mămuca n-a răspuns. Atunci, un bărbat a zis că dacă nu deschidem uşa, o va sparge. Mămuca tot n-a răspuns şi am auzit cum se vorbeşte în şoapte afară. După aia cei de afară s-au apucat să dea cu ceva în uşe...

— Ai putea să-mi spui pe la ce oră te-ai trezit din somn ?

— Da, că m-am uitat cu lanterna la ceasul de pe masă. Era unsprezece şi un sfert.

— Te rog să continui.

— După vreun sfert de oră, uşa s-a deschis şi au năvălit înuntru mai mulţi oameni.

— Cum arătau ?

— În casă era întuneric, dar eu i-am luminat cu lanterna. N-am văzut însă prea mult, pentru că unul din ei a venit şi mi-a luat-o din mînă.

— Dar ceva-ceva tot ai văzut, am încurajat-o.

— Da, am văzut că erau trei oameni.

— Şi cum arătau la faţă ?

— Nu ştiu, că aveau ceva pe faţă.

— Ce s-a întîmplat după ce oamenii aceia au reuşit să intre în casă ?

— S-au repezit la mămuca, care între timp se sculase din pat şi luase toporul, şi au trîntit-o pe duşumea şi au început s-o bată cu pumnii. P-ormă i-au spus că vor să ştie unde ţine banii. Mămuca le-a zis că nu are bani în casă. Ei au zis că are şi au început să bage cuţitul în ea. Eu le-am spus s-o lase în pace pe mămuca c-o omoară. Atunci unul din oameni a pus pătura peste mine şi mi-a spus că dacă nu mă culc îmi dă jos capul cu toporul. Mie mi-a fost frică şi n-am mai dat pătura la o parte. Am stat aşa mult timp, auzind-o pe mămuca ţipînd şi văitîndu-se, apoi am adormit. M-am trezit numai la dimineaţă, cînd a venit mama şi a început să strige, şi-a terminat ea povestirea, strîngîndu-se instinctiv şi mai mult în femeia din spatele ei.

Relatarea ei, simplă ca un proces-verbal, ascundea o situaţie înfiorătoare, un coşmar inimaginabil. Am mai întîlnit eu fiare cu chip omenesc, dar atît de turbate, niciodată.

Cu senzaţia că stomacul îmi va ieşi pe gît, m-am întors şi am pornit înapoi spre prispă.

Cînd am intrat în camera în care se afla victima, medicul-legist Tîrnăuceanu tocmai îşi închidea trusa.

— La ce concluzie aţi ajuns, doctore ?

— Ce mă mai întrebi, domnle ! Agresorii au tăbăcit-o cu pumnii şi i-au fracturat osul hioid, a zis înfuriat, arătîndu-mi cu mîna spre partea superioară a gîtului.

— Şi rănile ? am arătat spre labele picioarelor, coapsele dezvelite şi dosul mîinilor.

— Înţepături fără profunzime. Adică torturare metodică pentru a scoate ceva de la victimă, probabil.

— Cauza decesului ? am întrebat, pentru a satisface partea formală a anchetei preliminare.

— Nu se vede, domn'e ? ! s-a răstit la mine de parcă aş fi avut eu vreo vină în masacrarea victimei. E foarte clar. Decesul este provocat de mîna unor canalii care au împins violenţa pînă la culmile bestialităţii !

— Acesta este diagnosticul pe care trebuie să-l trec în procesul-verbal ? nu m-am putut împiedica să nu-l persiflez.

— Nu. Consemnaţi că este vorba de o asfixie mecanică la nivelul gîtului prin strangulare cu mîna. Omorul a fost comis cu aproximativ douăsprezece ore în urmă, a completat el, calmîndu-se.

— Aprecierea este corectă, am zis, amintindu-mi că fetiţa indicase ora unsprezece şi un sfert ca moment al declanşării agresiunii.

— Permiteţi să ridic cadavrul ? a întrebat el.

— Desigur, am aprobat.

A pornit spre uşă şi şi-a chemat brancardierii.

Pînă să vină înapoi, mi-a atras atenţia ceva. M-am apropiat de victimă, m-am lăsat pe vine şi i-am privit mîna dreaptă. Avea pumnul strîns. I l-am desfăcut şi am văzut în podul palmei cîteva fire de păr.

— Dorobanţule, recoltează-le, l-am invitat, constatînd că revenise de la ridicarea urmelor plantare de lîngă gardul gospodăriei.

După ce s-a conformat ordinului, băgînd firele de păr într-un plic, brancardierii au pus victima pe targă şi au scos-o afară.

— Pînă mîine termin necropsia şi vă trimit raportul, s-a angajat Tîrnăuceanu.

— Trimiteţi raportul cînd doriţi. Nu mă aştept la date revelatoare de la examenul necropsic. Pentru că, aşa cum aţi apreciat şi dumneavoastră, omorul a fost comis de nişte canalii. Nişte canalii pe care le urmăresc mai de mult.

— Cum credeţi. Eu am vrut să vă ajut.

— Apreciez bunăvoinţa dumneavoastră şi vă mulţumesc, i-am răspuns, întinzîndu-i mîna.

După plecarea medicului-legist, am ieşit, din nou, pe pridvor şi m-am îndreptat spre cea de a doua uşă. Ca şi la prima încăpere, pragul uşii era acoperit cu aşchii şi bucăţi de lemn provenite din tocul şi rama uşii.

În încăpere, pe dreapta, era o harababură de saci cu grîne şi unelte agricole. Pe partea stîngă, în faţa intrării, era un scaun rezemat cu spătarul de perete, şi deasupra lui se afla un butoi de vreo cincizeci de litri, din a cărui vană ieşea un furtun de irigator, cu capătul zăcînd pe duşumea, într-o băltoacă care se scursese spre uşă. Nu trebuia să apelez la laboratoarele Institutului de criminalistică pentru a afla natura lichidului vărsat pe scînduri. Atît magazia cît şi prispa duhneau a ţuică.

— Dincolo ? am întrebat, arătînd spre cea de a treia uşă a pridvorului.

— Acolo n-au umblat, m-a asigurat căpitanul.

Văzînd apropiindu-se un subofiţer care ţinea în lesă un cîine de serviciu, am coborît treptele şi i-am ieşit în întîmpinare

— Ce-ai găsit ? l-am întrebat.

— Infractorii au traversat drumul asfaltat, au trecut peste rambleul liniei ferate şi au coborît în vadul Jiului. Au mers spre dreapta, aproximativ două sute de metri, au urcat din nou vadul şi au intrat în oraş. Apoi, la o in-

tersecție de străzi, cîinele a pierdut urma din cauza traficului rutier.

Edificat, m-am întors spre casă.

— Tovarășe căpitan, am găsit ceva în timpul urmăririi, a spus subofițerul în spatele meu.

Întorcîndu-mă spre el, mi-a arătat un plic în care se afla un ceas de buzunar.

— Crezi că aparține infractorilor ?

— Da. Altfel n-ar fi atras atenția cîinelui. Cred că ei l-au pierdut.

Am luat ceasul cu plic cu tot și l-am dus norei victimei. L-a recunoscut imediat ca fiind unul din cele trei ceasuri dispărute.

* * *

Obosit și cu o dispoziție mai mult decit casantă, am intrat în birou și m-am lăsat să cad pe scaun. Cînd mi-am sprijinit coatele pe birou și mi-am luat tîmplele între palme pentru a le răcori, a început să sune telefonul.

— Alo..., am spus ducînd plictisit receptorul la ureche.

— Ai venit ? s-a mirat la celălalt capăt al firului colonelul Chendreanu.

— Ghici ?

— Supărat ? m-a simțit interlocutorul meu.

— Te-ai mira ?

— Nu. Poți veni pînă la mine ?

— Pot.

— Rămîneți pe loc, le-am spus lui Crișan și Dorobanțu. Cred că vom pleca iar la o cercetare...

* * *

— Am reușit să localizăm forja în care își confecționează infractorii levierele, m-a anunțat Chendreanu, cînd m-a văzut intrînd în biroul lui.

— Chiar ? l-am întrebat, temîndu-mă că se ține de glume.

— Chiar ce ? a încercat el să mă înţeleagă.

— Chiar ai găsit locul de unde provin levierele ? am spus încă neîncrezător.

— Sigur... Dar ce, tu te-ai îndoit de existenţa lui ? a spus, privindu-mă perplex.

— Ştii, era doar o ipoteză... şi de obicei, se alege praful din ele cînd e să ai ghinion. Iar în ultimul timp m-a însoţit ca un frate siamez...

— Probabil, în ghinion ai inclus şi transferarea ta în judeţul nostru..., mi-a zîmbit el.

— Şi nu-i aşa ? Te aperi de un gangster care vrea să te facă strecurătoare de ceai cu o armă automată şi eşti sancţionat că o faci pe pistolarul !

Chendreanu a clătinat capul cu atîta compasiune, încît am realizat că de fapt mă persiflează.

— Unde se află forja care mă interesează ? am întrebat.

— În atelierul de întreţinere al minei Aninoasa.

— Dă-mi lista persoanelor suspectabile.

— Uşurel. Încă nu a trecut o oră de cînd mi s-a raportat despre localizarea întreprinderii respective. Lista pe care o vrei trebuie mai întîi alcătuită. Şi pentru a fi alcătuită. avem nevoie de timp...

— De cît timp mai ai nevoie ? i-am scurtat-o.

— Depinde de ce doreşti. O listă globală, în care cuprindem toate persoanele care lucrează ori au acces la forjă, poate fi făcută destul de repede. Dacă vrei însă o listă restrînsă pe care să fie incluse numai persoanele susceptibile să te intereseze, mai durează... Pentru că nu-i uşor să stabilim cine sînt muncitorii care, prin randamentul slab pe care-l dau în producţie, ar putea folosi încadrarea în muncă pentru a acoperi activitatea infracţională care te interesează.

— În cît timp îmi dai lista cu suspecţii ?

— E greu de spus. Eu ştiu... Două-trei-patru zile. a zis ridicînd din umeri.

Ştiind că e vorba de o trudă a dracului de complexă, n-am putut să-l zoresc.

— Credeam că vestea pe care ţi-am dat-o te va bucura, s-a arătat el deziluzionat.

— Ce să mă bucure ? Faptul că pînă-mi dai lista, derbedeii pe care-i urmăresc mai ucid pe cineva ? am strîmbat din nas.

— O clipă ! a spus, văzînd că am strîns picioarele sub scaun pentru a mă ridica. Deşi eşti un nerecunoscător, mai am ceva pentru tine. Uite ce-am primit, a zis, luînd de pe birou o foaie de hîrtie şi scuturînd-o cu două degete, de parcă ar fi fost o cîrpă de şters praful.

I-am luat-o şi am citit textul dactilografiat. Era un raport al postului de miliţie al comunei Costeşti, referitor la circulara prin care cerusem depistarea persoanelor care au cumpărat butelii de aragaz după data deflanşării spargerilor de locuinţe în Petroşani. Fuseseră identificaţi şapte cumpărători. Şase dintre ei le-au cumpărat de la persoane necunoscute, iar din semnalmentele furnizate a reieşit că buteliile respective au fost vîndute în realitate numai de doi indivizi. Al şaptelea cumpărător a declarat că a cumpărat butelia de la un prieten, cu care a făcut armata, un oarecare Bîţăilă David, din Petroşani, cu domiciliul necunoscut. Raportul mai menţiona că semnalmentele uneia dintre persoanele necunoscute ar coincide cu cele ale numitului Bîţăilă David. În încheiere, urmau semnalmentele vînzătorilor de butelii de aragaz.

— Nelule, ce treabă formidabilă ! m-am entuziasmat, uitînd de toată amărăciunea pe care o căram cu mine de aproape o lună de zile.

— Şi cînd te gîndeşti că această investigaţie a fost făcută de un plutonier, a aprobat el cu admiraţie la adresa subofiţerului.

— Nu întotdeauna deşteptăciunea este direct proporţională cu numărul de stele de pe epoleţi, am admis. Cum îl identificăm pe acest Bîţăilă ?

— Mi-am închipuit că vei pune această întrebare. Întrucît unul din cumpărătorii de butelie susţine că a făcut serviciul militar cu el, am şi trimis un om de-al meu la Comisariatul militar judeţean, m-a anunţat cu satisfacţie.

— Deci, cînd vrei, poţi să fii un băiat drăguţ, am constatat, cu o bună dispoziţie în creştere progresivă.

— Acum sînt drăguț și mai adineauri, cînd nu-ți mergeau treburile, erai gata-gata să mă mănînci cu birou cu tot, a rîs el.

• • •

Cînd am revenit în biroul meu și le-am povestit lui Crișan și Dorobanțu noile vești, atmosfera funerară s-a transformat într-un climat de satisfacție bine meritată.

În sfîrșit, ceasul fusese oprit pentru începerea numărătorii inverse.

Capitolul XI

— Tovarășul colonel Chendreanu ne-a trimis adresa suspectului Bîțăilă David, m-a anunțat Crișan, a doua zi dimineața, cînd am intrat în birou.

— Lucrează la mina Aninoasa ? am întrebat pentru a avea tabloul complet.

— Nu, e pensionar.

— Bătrîn ?

— Treizeci de ani. E pensionat de trei ani. Bolnav de plămîni.

— Mergem să-l luăm ? a zis cu nerăbdare Dorobanțu.

— Nu, i-am alarma pe complici. Îl mai lăsăm, dar cu ochii pe el pentru a-i afla relațiile, am decis.

— Sînteți de acord să mă ocup eu de filaj ? a cerut Crișan, rugător.

Mai înainte de a mă decide, a sunat telefonul.

— Ești solicitat mai abitir ca un superstar din topul Hollywood-ului, m-a luat Chendreanu în primire de cum mi-am făcut apariția în biroul lui.

— M-ai chemat cu vești bune ori rele ? am întrebat precaut.

— Bune. Ai fost căutat la telefon de miliția Capitalei. S-a discutat cu autorul spargerii de la magazinul cu produse tehnico-medicale din București. Cui crezi că i-a vîndut mănușile de cauciuc rezultate din spargerea respectivă ?

— Mie, în mod sigur, nu. Așa că, din punctul meu de vedere, putea să le vîndă oricui, am opiniat, ridicînd din umeri.

— Persoană cunoscută, domne ! Abia ieri i-am rostit numele.

— Nu sîntem la concursul „Cine știe, cîștigă" !, am început să mă înfurie atitudinea lui misterioasă, apoi, brusc, am întrebat : Bîțăilă ?

— Exact. Vezi că poți fi și isteț, cîteodată, a glumit el.

— Începe cercul să se strîngă..., am spus, lăsînd să-mi scape un oftat de ușurare.

— Am dispus ca acest Bîțăilă să fie urmărit în permanență, zi și noapte, m-a informat colonelul. Sau ai alte planuri ?

— Chiar vream să te rog. Și dacă se poate, filajul să fie coordonat de Crișan.

— N-am nici o obiecțiune. În legătură cu lista persoanelor care au acces în forja atelierului de întreținere a minei Aninoasa, acum jumătate de oră, cînd mi-a fost prezentată, conținea nouăzeci și trei de nume. Dar pînă deseară se va mai reduce.

— După atîta așteptare, nu există bucurie mai mare ca certitudinea că în sfîrșit ai reușit să nimerești pista cea bună, am apreciat cu satisfacție.

Stăteam în birou şi aşteptam încordat veşti. Cînd a sunat telefonul am tresărit totuşi surprins.

— Tovarăşe căpitan, Crişan la aparat.

— Te ascult.

— Acum o oră, omul nostru a primit vizita lui Bonea Ştefan...

— Cel audiat în legătură cu spargerea de la doctorul Creangă ? l-am întrerupt.

— Exact. După un sfert de oră au plecat împreună. În prezent se află în locuinţa lui Viziru Carol...

— Viziru Carol ?... am repetat, încercînd să-mi amintesc unde am mai auzit numele.

— E tipul cu antecedente penale audiat în legătură cu spargerea comisă la Costache Petre, vecinul de bloc.

— N-avea şi Bonea antecedente ?

— Avea, tovarăşe căpitan, a replicat Crişan cu subînţeles.

— Ne-au cam păcălit, am constatat.

— Numai aşa se explică de ce, cînd i-am luat la întrebări, ambii aveau alibiuri.

— De unde vorbeşti ?

— De la un telefon public. Îi umflu ?

— Nu încă. Ideal ar fi să-i prindem în flagrant delict. Pentru a atinge acest deziderat, va trebui să filăm fiecare membru al bandei în mod independent. Îţi trimit imediat cîţiva oameni pentru a-i lansa pe urmele lui Bîţăilă şi Viziru, şi cine o mai apărea pe covertă. Dumneata, preia-l pe Bonea. Mi s-a părut suficient de deştept pentru a putea fi creierul bandei. Ai grijă să nu-mi turteşti fesul, lăsîndu-te văzut, i-am atras atenţia, mai înainte de a închide telefonul şi a pleca să-i cer colonelului Chendreanu oamenii de care aveam nevoie.

* * *

Două ore mai tîrziu, Crişan m-a sunat din nou.

— La Viziru în apartament au mai venit trei indivizi. Unul dintre ei este persoană cunoscută. Un oarecare Cotîrlă Ştefan. A avut trei condamnări : o lună, trei şi şase

pentru lovire. Ce fac ? Intru peste ei ? a întrebat cu o evidentă nerăbdare.

— Nu. Acum, cînd îi cunoaștem, nu mai e nici un zor. Îi arestăm numai dacă îi prindem în flagrant. E clar ? l-am întrebat pe un ton răstit, pentru a mă asigura că nu-i cedează nervii și acționează sub imperiul unui impuls.

— Am înțeles, tovarășe căpitan, m-a anunțat, cu glasul înmuiat.

Mi-am privit ceasul. Indica ora patru și jumătate.

— Sînt aproape cinci ore de cînd s-au strîns în apartamentul lui Viziru. Ce naiba or fi făcînd acolo de atîta timp ? am încercat să înțeleg.

— Cînd au început să se adune, fiecare căra o sacoșă cu de-ale gurii și sticle cu băutură. Nu cred s-o ducă prea rău, a răspuns el cu amărăciune.

— Îți trimit niște oameni să vă schimbe și vă duceți să mîncați, am spus, crezînd că am priceput ce dorește.

— Vă mulțumesc, dar prefer să rămîn la post. În orice moment pot ieși și nu vreau să renunț la urmărire.

— Cum dorești. Eu stau lîngă telefon.

* * *

La ora opt seara, Crișan a revenit.

— Tovarășe căpitan, bîlciul s-a terminat în urmă cu jumătate de oră. Cînd au ieșit din bloc, le-am repartizat tuturor cîte o „coadă". Eu, așa cum ați ordonat, l-am luat în primire pe Bonea. Acum mă aflu în fața casei lui.

— Bine, am să trimit oameni care să vă schimbe.

— Cred că nu este necesar...

— De ce ?

— După ce am vorbit ultima oară cu dumneavoastră, Bonea și Viziru au ieșit de două ori din casă pentru a se duce să cumpere vin de la complexul din apropiere. Iar cînd am reînceput filajul, toți erau amețiți de băutură. Cred că singurul lucru pe care-l mai pot face în noaptea asta este să se culce...

— Nu-mi asum acest risc. Supravegherea lor trebuie să fie permanentă.

* * *

Pînă la ora nouă şi jumătate seara, ofiţerii însărcinaţi cu urmărirea membrilor bandei îmi dăduseră raportul telefonic. Rezulta că toţi participanţii la „agapă" plecaseră pe două cărări la casele lor. Totodată se făcuse şi identificarea celorlalţi doi necunoscuţi. Unul se numea Manase Nicolae şi era fiul vitreg al lui Bonea, iar al doilea era un oarecare Precupeţu Marin.

Dorobanţu şi-a notat numele lor şi a plecat la cazierul judiciar. Cînd a revenit, m-a asigurat că cei doi nu avuseseră încă de-a face cu miliţia.

— Deci : „Ce naşte din pisică, şoareci mănîncă !", a spus Dorobanţu în încheiere, referindu-se la faptul că Bonea l-a atras în bandă, fără nici un scrupul, chiar pe propriul său fiu vitreg.

— La Manase, care nu-i urmaşul de sînge al lui Bonea, aş spune că se aplică zicala : „Merele putrede le strică şi pe cele sănătoase !" Dealtfel, probabil că tot de la acest principiu agro-alimentar a pornit şi Jean-Jacques Rousseau, cînd a afirmat, cu o oarecare aproximaţie personală, că „Omul se naşte bun, dar mediul îl corupe", ceea ce demonstrează că Bonea cunoştea opera gînditorului francez, am zis cu aplomb.

— De unde rezultă asta ? s-a mirat Dorobanţu, nesesizîndu-mi gluma.

— Chiar din faptul că l-a atras pe drumul infracţiunii pe fiul lui vitreg. Altfel, firesc, n-ar fi făcut-o !

— Tovarăşe căpitan, este trecut de ora zece noaptea şi dumneavoastră mă luaţi la vale, a constatat el cu amărăciune.

— Întrucît în spusele tale există o mare doză de adevăr, du-te acasă şi te culcă.

— Şi dumneavoastră ?

— Rămîn lîngă telefon.

— Dar ce rost mai are ? Credeţi că în starea lor de avansată îmbibare etilică mai sînt în stare să dea o lovitură în noaptea asta ?

— Le-ai făcut dumneata alcooltestul ?

— Nu, dar...

— Şi eu zic dar... Dar dacă nu sînt chiar atît de beţi după cum au apreciat oamenii care i-au supravegheat ?... De asemenea. nu uita că am admis, prezumtiv, că înainte de a purcede la o infracţiune se întîlnesc pentru a discuta ordinea de bătaie. De ce n-ar fi noaptea asta bună pentru organizarea unei noi lovituri ?

— Fiind băuţi nu văd cum ar mai putea să...

— Sălbăticia cu care au comis tîlhăriile ar putea fi justificată tocmai prin faptul că au acţionat cu creierul îmbibat cu alcool ! l-am întrerupt.

A ridicat din umeri şi n-a mai spus nimic.

— Ţinînd seama de bestialitatea de care au fost capabili, n-am voie să-i mai slăbesc din ochi. Şi chiar dacă exagerez, mai bine aşa decît să mai ucidă pe cineva.

— Permiteţi-mi să fac eu de gardă, mi-a cerut el resemnat.

— Dumneata te duci frumuşel acasă, la nevastă, şi te culci. Iar mîine dimineaţă, la ora şapte, vii să mă schimbi.

Protestul lui n-a găsit ecou la mine. Apoi, la insistenţele lui, am admis să mi se aducă în biroul un pat de campanie.

Capitolul XII

Întrucît noaptea, în pofida temerilor mele, s-a dovedit a fi liniştită, ar fi trebuit să dorm ca un nou-născut. Dar n-am reuşit să aţipesc aproape deloc, deoarece, deşi patul de care făcuse rost Dorobanţu era în general foarte bun, în particular n-avea somieră. Legăturile patului îmi intraseră atît de tare în carne, încît spatele meu ar fi putut să fie utilizat cu mare succes drept masă de şah.

— Ofiţerii care asigură urmărirea m-au anunţat că toţi infractorii s-au prezentat de dimineaţă la locurile lor de muncă. Mai puţin Bîţăilă care, fiind pensionar, n-a ieşit încă din casă. Te rog să dispui ca lucrătorii noştri să fie schimbaţi, i-am spus lui Dorobanţu, cînd şi-a făcut apariţia în birou.

— Asta înseamnă că urmăriţii n-au mai ieşit din casele lor azi-noapte, a conchis el, cu un aer de totală candoare.

— Am plecat la hotel să mă reîmprospătez cu un duş şi să mă schimb, l-am anunţat, preferînd să nu-i remarc ironia. Dacă apare ceva, ştii de unde să mă iei...

*
* *

La ora nouă şi jumătate m-am înapoiat, bine ras şi prost dispus. Mă simţeam mahmur ca după un chef, care te lasă fără chef.

Cînd am intrat în birou, am văzut un bărbat, în jur de şaizeci de ani, voinic, cu obrajii roşii de sănătate, părul alb ca zăpada şi cu căciula în mînă. Era îmbrăcat îngrijit, cu un costum din stofă groasă, de culoarea ciocolatei, cu pantalonii strînşi pe gambă cu moletiere şi în picioare bocanci bine lustruiţi.

— Tovarăşul doreşte să vă spună ceva, m-a informat Dorobanţu, pe un ton în care am remarcat o doză bună de excitare.

— Vă rog să luaţi loc, l-am invitat, după ce ne-am strîns mîinile, deoarece la intrarea mea s-a ridicat în poziţie de drepţi de pe scaunul din faţa biroului meu.

A rămas totuşi în picioare pînă mi-am ocupat şi eu locul.

— Cum vă numiţi ?

— Să trăiţi, Panduru C. Gheorghe, mi-a răspuns milităreşte.

— Sînt căpitanul Apostolescu. Vă rog să-mi spuneţi ce v-a adus la noi.

— Am să vă zic totul, ca la băiatul meu... Am nişte bani strînşi şi n-am pe ce-i cheltui. Mi-am făcut casă nouă, am tras curent electric, am băgat apă şi canalizare. În casă am mobilă abia de curînd schimbată, televizor, radio, maşină

de spălat rufe și, într-un cuvînt, tot ce se poate cumpăra de la oraș. Așa că, banii pe care i-am strîns n-am pe ce-i cheltui.

Mărturisesc că deși îmi era imposibil să înțeleg de ce-mi relatează mie buna lui stare materială, îmi plăcea teribil acest țăran, cu aspectul și modul lui cursiv de expunere.

— Vă rog să continuați, l-am îndemnat, văzînd că a rămas în expectativă, ca și cum ar fi dorit să vadă dacă nu mă plictisește.

— Deci, avînd niște bani care nu-mi trebuia, m-am gîndit să iau cu ei ceva care, la nevoie, să însemne tot bani. Așa m-am hotărît să cumpăr niște bijuterii. Dacă e să mai fie o inundație mare ca să-mi ia casa ori, ce știu eu, să cadă un trăsnet pe ea și să ardă, pot vinde bijuteriile și cu banii de pe ele s-o pot lua de la început.

Cum intențiile lui demonstrau cumințenia țăranului care știe că banii albi sînt necesari pentru zilele negre, l-am aprobat fără rezerve.

— Astfel, după ce am discutat și cu femeia mea, am dat sfoară prin piața Petroșanilor, unde viu adesea să-mi vînd legumele și fructele, că vreau să cumpăr niște bijuterii. Asta s-a întîmplat în urmă cu vreo două săptămîni. Iar ieri, după-amiază, cînd tocmai terminasem de vîndut merele ce le aduscsem la piață și mă pregăteam să înham calul la căruță pentru a mă întoarce acasă, a venit la mine un domn care mi-a spus că a aflat că vreau să cumpăr aur. Eu i-am spus că așa e și el mi-a arătat un lanț gros de aur. Mi-a cerut pe el opt mii de lei. Nu mi s-a părut scump, pentru că cîntărea peste două sute de grame. Eu însă știu de la tatăl meu că nu tot ce-i galben e și aur. Așa că, cerîndu-i iertare, i-am spus că nu pot cumpăra lanțul fără să discut cu femeia mea și, poate, cu cineva care se pricepe la bijuterii. Domnul nu s-a supărat. A zis că mă înțelege bine, deoarece nu cumpăr o cutie de chibrituri, și, apoi, lumea e plină de hoți. Din contră, mi-a propus să-mi lase lanțul pînă azi după-amiază, cînd trebuie să-i spun dacă îl cumpăr. Mai întîi, eu am refuzat să-l iau așa, însă el a insistat spunînd că are toată încrederea în mine, pentru că m-a văzut de multe ori prin piață și și-a dat seama ime-

diat că nu sînt eu omul care să înșel pe cineva care se află la ananghie. Atunci eu am fost de acord cu propunerea lui. Cînd am ajuns acasă și l-a văzut femeia mea, a zis că da, să-l cumpăr. Așa că azi-dimineață, cînd am venit iar la Petroșani, m-am dus direct la un fin de-al meu, care lucrează chiar la un magazin de reparat bijuterii. Ilie, cum a dat cu ochii de el, a zis că să vin de îndată la miliție că lanțul e trecut pe o listă cu lucruri de furat. De asta am venit la dumneavoastră. Dar dacă v-am ținut din treabă, vă cer iertare, și-a terminat relatarea, privindu-mă stingherit.

— Aveți lanțul la dumneavoastră ? am întrebat, nerăbdător să știu dacă am mai făcut un pas înainte ori mă așteaptă o deziluzie.

A făcut un gest afirmativ cu capul, și, scoțînd dintr-o batistă lanțul de care vorbise, l-a pus pe birou.

L-am luat în mînă și l-am privit. Era un colier lat, de care atîrna un medalion, în care era încadrată o fotografie a lui Cristos, răstignit pe crucea de la Golgota. Din cîte știam, aparatele de fotografiat au fost descoperite cu două milenii mai tîrziu, dar poate greșesc eu. Ceea ce este însă cert e faptul că obiectul pe care-l țineam în mînă corespundea ad litteram cu descrierea făcută de Dumitra Grețu.

Am pus colierul pe birou și, satisfăcut, m-am rezemat de spătarul scaunului. Am întîlnit privirea lui Dorobanțu și i-am răspuns printr-un gest imperceptibil de confirmare. Acum știam de ce m-a întîmpinat atît de excitat. Ne căzuse în mînă o pleașcă la care nici în cele mai frumoase visuri nu îndrăzneam să mă gîndesc. Obiectul ce ne fusese adus era din aur, nu numai la propriu, ci, mai ales, la figurat !

— E adevărat că acest lanț este de furat ?

— Da, taică, și nici nu pot să vă explic cît de mult ne-ați ajutat. Dar mai am o rugăminte...

— Vă rog, m-a invitat el plin de solicitudine.

— Ați putea să mai întîrziați puțin ? Să rămîneți și să mă așteptați aici o oră, o oră și jumătate ? l-am rugat.

A răspuns afirmativ, iar eu n-am mai avut motive să zăbovesc în birou.

* * *

Cînd am urcat treptele pridvorului și am bătut, ușa a fost deschisă de Dumitra Grețu.

— Bine-ați venit ! mi-a urat ea, înveselindu-se cînd a dat cu ochii de mine. Vă rog să poftiți înăuntru.

— Sărut mîna. Ce mai faceți ? am zis, pășind în camera unde fusese maltratată de derbedeii care acum nu se mai numeau „autori necunoscuți".

— Iacă-mpleteam niscaiva ceapă pe funie, mi-a arătat ea un maldăr mare de cepe cît pumnul, vișinii și lunguiețe. E de apă. Cînd o-i pleca, să-ți dau și matale să mănînci cu familia ca-s-te gîndești la mama Dumitra.

— Mulțumesc, dar nu e cazul. La oraș nu se poate mînca ceapă oricînd. Miroase și zicea lumea că ești prost crescut.

— Da' ce-ai matale cu lumea ? Că lumea zice oricum vrute și nevrute, m-a prelucrat ea, dar fără să mă convingă prea mult.

— Am venit să vă întreb ceva, am spus, trecînd la motivul vizitei și, totodată, schimbînd subiectul.

— 'Treabă, ficior.

— Obiectul acesta vă este cunoscut ? m-am interesat, scoțînd colierul din buzunar și arătîndu-i-l în podul palmei.

S-a ridicat de pe scaun și s-a aplecat să-l privească. Apoi, pînă să realizez ce se întîmplă, m-am trezit cu ea la picioarele mele, în genunchi, străduindu-se să-mi tragă mîna spre ea ca să mi-o sărute.

— Maică Dumitra... se poate ? am bîiguit, sărind în picioare și trăgîndu-mi mîna.

„Ei fir-ar al naibii de treabă ! Numai drept sfînt n-am fost luat pînă acum !" mi-am spus ambarasat.

— Maică Dumitra, te rog să te ridici în picioare ! Altfel mă supăr și plec ! i-am spus cu severitate, văzînd că pornește în genunchi spre mine cu ochii la mîna pe care abia mi-o salvasem.

Amenințarea și-a făcut efectul. Nu știu dacă cea cu supărarea, ori cea cu plecarea, dar știu că s-a ridicat totuși în picioare.

— Ai prins hoții ! Să-ți deie Sfîntu Anton sănătate ! mi-a urat, privindu-mă de parcă aș fi fost chiar eu sfîntul pe care-l invocase.

— Recunoașteți acest obiect ? am întrebat-o, foarte oficial, de teamă să nu-și facă iar numărul cu căzutul în genunchi.

— Dară cum să nu-l cunosc dac-ai al meu ? ! Și la timp mi-l adusăi, că peste trei zile trebe să-l dau la una ce se face mireasă, mi-a comunicat, uitîndu-se spre mîna din care atîrna colierul de parcă ar fi fost vrăjită.

— Regret, maică Dumitra, dar încă nu pot să ți-l restitui. Îmi trebuie pentru a-i dovedi pe hoți, am zis.

— Ficior, dacă matale l-ai găsit, matale știi ce faci. Să rămînă cum spui. Amu știu că ai să mi-l dai-napoi. Ca io din banii ce-i eau chirie trăiesc, că-s femeie bolnavă, a zis, cu bucuria unui copil convins că va primi jucăria mult rîvnită.

— Maică Dumitra, dacă colierul pe care l-ai văzut este al dumitale, te rog să scrii o declarație.

— Ficior, eu nu știu carte...

— Lasă că scriu eu ce trebuie și dumneata numai semnezi.

— Eu nu semnez, pui cruce.

— Foarte bine. Chiar așa să faci, maică Dumitra.

După ce-am scris declarația și i-am citit-o, a făcut o cruce și a pus degetul pe ea.

— Sper că odată cu colierul să-ți aduc și celelalte obiecte care ți-au fost furate, am zis, pe cînd mă conducea spre prispă.

— Să-ți dea Dumnezeu sănătate, ficior ! mi-a mulțumit, uitîndu-se cu fixitate spre mîna mea, dar, pentru a nu-i acorda nici o șansă, m-am grăbit să cobor în curte.

— Uitai ! Stai să-ți dau ceapa ce-ți promisei ! își aminti ea.

— Nu mănînc ceapă, maică.

— Ba mînci, că-i sănătoasă...

— Pe curînd, maică Dumitra ! i-am strigat, lansîndu-mă spre maşină.

*
* *

În afară de Panduru şi Dorobanţu, în birou apăruse între timp şi Crişan. De cum am intrat, ultimii doi m-au prins sub focul încrucişat al privirilor interogative. Le-am dat declaraţia luată mamei Dumitra şi m-am dus către musafirul nostru, care aştepta cu filozofica resemnare a ţăranului.

— Vă cer iertare pentru întîrziere, am spus.

— Nu-i nimic dacă aţi făcut o treabă bună, mi-a surîs cu căldură.

— Am făcut... şi asta numai datorită ajutorului ce ni l-aţi dat, l-am flatat cu sinceritate.

— Mă bucur că v-am putut ajuta.

— Vă rog să-mi faceţi o descriere a bărbatului care v-a oferit spre cumpărare colierul, l-am rugat.

— Asta-i Bonea ! a constatat Dorobanţu, cînd Panduru a epuizat redarea semnalmentelor.

— Unde aţi stabilit să vă întîlniţi pentru a-i da răspunsul ? m-am adresat lui Panduru.

— În complexul alimentar din cartierul Aeroport.

— La ce oră ?

— La cinci după-amiază.

— Am să vă rog să fiţi punctual. La ora cinci să vă aflaţi la locul de întîlnire şi să-i restituiţi colierul, spunîndu-i că nu-l cumpăraţi deoarece nu i-a plăcut soţiei dumneavoastră. Da ?

— Dacă aşa spuneţi dumneavoastră, aşa voi face, a răspuns, uitîndu-se la mine tot atît de contrariat ca şi colaboratorii mei.

— Acum vă rog să fiţi atent. După ce i-aţi dat colierul şi el l-a băgat în buzunar, dumneavoastră...

Capitolul XIII

Asigurîndu-mă că Panduru a înțeles perfect ce aștept eu de la el, ne-am despărțit. El s-a dus la treburile lui și eu la ale mele, înfigîndu-mă drept la procuratura locală. O oră și jumătate mai tîrziu, cînd elocvența mea l-a convins pe procurorul-șef să-mi dea ce-i cerusem, i-am făcut o vizită responsabilului complexului alimentar unde urmau să se întîlnească Panduru și Bonca

* * *

Complexul alimentar era instalat într-un bloc nou. În dreapta era raionul de mezeluri-brînzeturi, în față, raionul de dulciuri și cafea, în stînga, liniile de autoservire, închise de trei case pentru plătirea bunurilor cumpărate. În spațiul cuprins între cele trei raioane se afla o antecameră de vreo cincizeci de metri pătrați, unde mai multe persoane staționau sau discutau între ele.

Eu, ținînd în mînă o sacoșă din plastic, din care ieșea pe jumătate o legătură de praz, în chip de bun gospodar, așteptam la coadă, împreună cu opt-zece persoane, la raionul de dulciuri. Cînd mai aveam două persoane pînă la vînzătoare, am început să cedez rîndul celor din spate, explicîndu-le că o aștept pe nevastă-mea, care s-a dus pînă acasă după bani.

La ora cinci fără cîteva minute, domnul Bonca și-a făcut apariția în antecamera magazinului. Și-a privit cu un gest elegant ceasul de la mînă, apoi, ducînd mîinile la spate, a început să privească ca un rentier fără griji, afară, prin vitrina lîngă care se plasase.

Cîteva clipe mai tîrziu și-a făcut apariția și Panduru. S-a dus direct către Bonca și, cînd ultimul s-a întors cu fața spre el, au început să discute.

La un moment dat, cîteva persoane s-au așezat între ei și mine și nu le-am mai văzut decît umerii. Apoi Panduru și-a ridicat căciula și a început să se scarpine cu foarte multă convingere după o ureche.

Venise rîndul să-mi fac şi eu numărul. M-am aplecat peste tejghea şi, fără să clipesc, m-am adresat vînzătoarei care vindea cafea :

— Aveţi brînză de burduf ?

Vînzătoarea, în loc să-mi spună că am greşit raionul, a ridicat capul înspre raionul cu liniile de autoservire şi a strigat fără adresă :

— Şefu, duminică lucrăm ?

— Hoţii !... Hoţii !... Să vină miliţia ! Mi s-a furat banii ! s-a declanşat aproape instantaneu funcţionara de la casa centrală.

În astfel de situaţii, prima măsură care se ia are în vedere închiderea uşilor pentru a nu-i permite hoţului să-şi ia tălpăşiţa.

— Închideţi uşa ! m-am grăbit să mă conformez preceptei, ieşind de la coadă în care mă camuflasem.

N-a fost necesar să mai facem apel la blocarea uşii că — mai mare minune ! — în magazin au irupt patru ofiţeri de miliţie în uniforme, în frunte cu colonelul Chendreanu pe post de civil.

— Rămîneţi pe loc ! Vă rog să nu vă mişcaţi ! a cerut el cu o voce de stentor.

Invitaţia era gratuită, deoarece cetăţenii din magazin erau oricum înlemniţi de frică. Dar meseria-i meserie şi se face cum scrie la carte.

— Vă rog să înţelegeţi situaţia şi să ne permiteţi să constatăm dacă banii dispăruţi nu se află la cineva dintre dumneavoastră..., s-a scuzat Chendreanu, apoi, dînd ca din întîmplare cu ochii de mine şi sacoşa mea cu praz, m-a luat repede la refec : Decît să vă plimbaţi ca vodă în lobodă, mai bine ne-aţi da o mînă de ajutor !

Şi cum tot din întîmplare ajunsesem chiar lîngă Panduru şi Bonea, am rezemat sacoşa cu praz de geamul unei vitrine şi, urmînd exemplul colegilor mei în uniformă, m-am adresat primului, ca şi cum nu l-aş fi recunoscut pe al doilea :

— Cu scuzele de rigoare, vă rog să-mi permiteţi să vă fac o percheziţie corporală.

Firesc, el nu s-a opus cererii, iar eu n-am rămas mirat cînd am constatat că banii furaţi nu se află la Panduru.

— Şi pe dumneavoastră vă rog să-mi per..., am început întorcîndu-mă spre adevăratul meu obiectiv. Oh ! Domnul Bonea ! m-am arătat eu surprins. Ca să vezi ce coincidenţă !

— Bună ziua, domnule căpitan, mi-a răspuns el surprins, dar, spre deosebire de mine, el era sincer.

— Vă rog să-mi daţi voie să vă controlez şi pe dumneavoastră, ca să nu se ia din nou şeful meu de mine, am zis, strîmbînd dezgustat din nas la adresa formalei şi inutilei acţiuni ce trebuia s-o întreprind.

— Dar bineînţeles. Vă rog să vă faceţi datoria, m-a invitat el plin de înţelegere.

M-am aplecat pe vine şi am început să-mi plimb mîinile pe pantalonii lui de la manşetă în sus. Am trecut de genunchi, de şolduri, de buzunarul hainei şi m-am oprit la umeri, de unde am coborît din nou, ca din întîmplare, spre buzunarul de la spate, am simţit obiectul pe care-l căutam.

— Ce aveţi aici ? am întrebat, arătîndu-mă intrigat.

Cu un gest de nepăsare a vîrît mîna în buzunarul respectiv şi a tras afară colierul şi mi l-a arătat.

— Din aur ? ! am exclamat foarte surprins. De unde-l aveţi ? m-am interesat, adoptînd brusc un ton rece, oficial.

— L-am cumpărat...

— Regret. Întrucît dumneavoastră sînteţi cunoscut ca avînd antecedente penale, explicaţiile va trebui să le daţi la sediul Miliţiei ! l-am întrerupt. Vă rog să poftiţi cu mine, am adăugat, băgînd colierul în buzunarul hainei şi conducîndu-l de braţ înspre ieşire, fără să-i mai acord vreo atenţie lui Panduru, care se uita după noi voit dezolat.

Trecînd pe lîngă colonelul Chendreanu, m-a privit şi mi-a făcut cu ochiul. Nu trebuia să fiu prea deştept pentru a şti că, de îndată ce mă voi afla de ccalaltă parte a uşii magazinului, va sista acţiunea pe care o declanşase cu atîta zel. Nici nu s-ar fi putut altfel. Pe de-o parte, jocul nu mai avea rost, iar pe de altă parte, pe oamenii lui îi aştepta o misiune urgentă.

În următoarele cincisprezece minute, înarmaţi cu mandatele ce-mi fuseseră eliberate de procuratură, trebuiau

să acționeze simultan pentru arestarea tuturor membrilor bandei și efectuarea percheziționărilor domiciliare aferente.

* * *

Abia în mașina care ne ducea spre miliție, mi-am dat seama că am suferit o pierdere grea. Uitasem sacoșa cu praz în magazin, lîngă fereastra de care o sprijinisem. M-am consolat cu ideea că de fapt prazul nici nu-mi aparținuse mie, ci aprozarului de unde l-am împrumutat în chip de decor.

În biroul nostru se afla numai Dorobanțu, Crișan avea sarcina să circule între casele în care se efectuau perchezițiile.

— Domnule Bonea, vă rog să luați loc și să-mi spuneți de unde aveți colierul, l-am întrebat, pe cînd îi făceam semn lui Dorobanțu să deschidă magnetofonul și să stenografieze discuția.

— L-am cumpărat de la Arad, a zis, așezîndu-se pe scaun.

— De unde anume ?

— Din talcioc.

— De la cine ?

— Nu știu, nu-l cunosc. Dar, dacă vreți, pot să vi-l descriu.

— Vă rog, am spus pentru a-i face plăcere.

— Era un bărbat de statură potrivită și gras. Avea părul blond, fața roșie și ochii albaștri. Vorbea stricat românește. Cred că era ungur sau sîrb, a turuit el în viteză.

Domnul Bonea se credea șmecher. Grăbindu-se să-mi plaseze niște semnalmente aiurea, a unei persoane aiurea, credea că mă poate aiuri.

— Cînd ați fost la Arad ?

— În urmă cu cîteva zile.

— Cînd anume ?

— Acum trei zile. Am plecat din Petroșani cu trenul de ora patru după-amiaza și m-am înapoiat în jurul orei douăsprezece noaptea.

Dintr-o lovitură vroia să omoare două muște. Pe de-o parte încerca să justifice proveniența colierului, iar pe de altă parte își fabrica, pentru orice eventualitate, un alibiu pentru momentul uciderii bătrînei Ioana Stan.

— Cu cine ați fost la Arad ?

— Singur.

— Pe cine ați întîlnit acolo sau în tren ?

— Pe nimeni, a zis, după ce în prealabil a privit meditativ plafonul, ca și cum ar fi încercat să-și amintească.

— Cu ce scop v-ați dus la Arad ?

— Știți, munca în subteran nu-i prea ușoară și simțeam nevoia să mă recreez un pic.

— Și v-ați recreat cumpărînd acest colier ?

— N-am plecat de acasă cu intenția să cumpăr ceva, însă văzîndu-l și părîndu-mi-se ieftin, m-am decis să-i fac o surpriză soției mele.

— Cît v-a costat ?

— Patru sute, a zis, probabil pentru a nu-i cere să justifice de unde a avut bani mai mulți.

— Nu se poate ! m-am arătat eu surprins. În afara lucrăturii deosebit de originale, cîntărește pe puțin două sute de grame... Cred că valorează peste treizeci mii de lei.

— Și eu m-am gîndit că valorează mai mult, dar nu chiar atît cît spuneți dumneavoastră.

— Deci v-ați dat seama că suma pe care ați plătit-o e departe de valoarea obiectului dobîndit.

— Altfel nu l-aș fi cumpărat. Nu era treaba mea să verific dacă proveniența obiectului nu-i dubioasă. După cum știți, nu sînt polițist, m-a luat el peste picior, zîmbindu-mi feciorelnic.

Făcîndu-mă că nu-i sesizez ironia, am continuat :

— Spuneați că v-ați dus la Arad pentru a vă recrea. Cum v-ați atins acest deziderat ?

— Nu înțeleg ce vreți să spuneți.

— Cum v-ați distrat la Arad ?

— Plecasem de aici cu intenția s-o fac lată acolo, dar, cumpărînd colierul, am rămas fără bani. În această situație, m-am rezumat numai la o plimbare prin oraș.

— Ținînd seama de orele cînd ați plecat și cînd v-ați înapoiat în Petroșani, precum și de timpul petrecut în

tren, rezultă că între orele şase şi zece seara v-aţi aflat în Arad. Ce-aţi făcut în acest interval de timp ? am insistat, deoarece numai dacă demonstram că n-a fost la Arad se putea susţine ulterior că este implicat în uciderea Ioanei Stan.

— M-am plimbat, v-am mai spus doar, a zis, făcînd un gest de exasperare.

— Unde ? Aradul nu-i nici Londra şi nici Tokio. În jumătate de oră n-aveţi ce să mai vedeţi.

— Bine. Am să vă spun adevărul, m-a anunţat cu un aer de resemnare. Am fost la o femeie. Acesta fiind scopul adevărat pentru care am plecat la Arad.

— Cine este doamna la care aţi fost ?

— O veche pasiune. Am vorbit cu ea la telefon cu două zile mai înainte şi mi-a spus cînd pleacă bărbatul ei în delegaţie la Bucureşti.

— Numele şi adresa doamnei, vă rog.

— Regret. Aşa cum v-am spus, este căsătorită şi nu-mi pot permite să-i creez necazuri, mi-a replicat cu hotărîre.

Răspunsul lui nu m-a surprins. Habar n-avea el de cîte ori mi s-a servit, în situaţii similare, pastila cu discreţia care-i caracterizează pe gentlemeni cînd este ameninţată reputaţia unei doamne. Cum ştiam că atît vizita lui la Arad, cît şi femeia de care-mi vorbise sînt în exclusivitate produsul imaginaţiei lui, n-am mai insistat.

— Îmi permiteţi să plec ? m-a întrebat, după ce s-a uitat la ceasul pe care-l avea la mînă.

— Nu, am răspuns sec.

— Pentru ce ? s-a interesat, arborînd un aer de totală surprindere.

— Pentru colier, domnule Bonea. Provine dintr-o infracţiune.

— După cum v-am mai spus, nu-i cunosc originea. Dar dacă dumneavoastră ştiţi că este un obiect de furat, aşa cum se obişnuieşte, îl las aici odată cu o declaraţie asupra modului în care l-am cumpărat, a propus, dovedind că, la fel ca majoritatea infractorilor recidivişti, nu-i străin de prevederile Codului de procedură penală.

— Eu doresc o declarație, dar nu asupra modului în care l-ați cumpărat, ci asupra modului în care ați intrat în posesia lui !

— Păi : chiar asta vă propuneam, a făcut-o el pe prostul.

— Domnule Bonea, vreau să știu de unde aveți acest colier, i l-am arătat pe colțul biroului, unde-l așezasem.

— Doar nu vreți să insinuați că eu..., a zis, sufocîndu-se de indignare.

— Domnule Bonea, i-am retezat-o cu asprime, pînă o să vă amintiți modul real în care ați dobîndit acest colier, veți rămîne la noi sub arest preventiv !

— Vă atrag atenția că sînt miner și samavolnicia dumneavoastră nu va rămîne fără urmări ! Voi sesiza comitetul județean de partid !

— Dacă ați fi fost în exclusivitate miner, n-ați fi avut ce căuta acum aici ! l-am repezit. Vă rog să puneți pe biroul meu tot ce aveți în buzunare !

Pe biroul meu s-au adunat aproape două sute de lei în diferite bancnote și monede divizionare, un pachet de țigări Kent și o brichetă, un ceas de mînă și un buletin de identitate. Pe cînd vîram banii și obiectele într-un plic, și-au făcut apariția doi subofițeri de la arest, chemați între timp de Dorobanțu.

— În definitiv, ce doriți de la mine ? a întrebat Bonea, recăpătîndu-și parcă calmul la vederea subofițerilor.

— Să-mi povestiți de-a fir a păr modul în care v-ați procurat colierul, am zis, de data asta zîmbindu-i eu feciorelnic.

— Înțeleg, înțeleg... Aveți pe cap o treabă urîtă și, aflînd întîmplător că am fost cîndva infractor, v-ați gîndit că sînt tocmai bun pentru a deveni un țap ispășitor. Vă înșelați însă dacă vă imaginați că ați găsit pe cine vă trebuie..., a zis, măturîndu-mă cu o privire sfidătoare și pornind spre ușă între subofițeri, cu superioritatea unui general de corp de armată.

— Iată ce ne-a venit în lipsa dumneavoastră, a zis Dorobanțu amuzat, după ce am rămas singuri.

Am luat hîrtia pe care mi-a întins-o și am citit-o. Era raportul unui sectorist referitor la o circulară pe care o

/dădusem mai de mult în perimetrul municipului Petroşani. Mă informă că în casa numitului Carol Viziru se adună adesea mai multe persoane, mereu aceleaşi şi parte dintre ele cunoscute cu antecedente penale. Urma adresa locuinţei respective.

— Deci, chiar dacă nu le-am fi dat de urmă pe alte piste, acum tot intrau în colimatorul nostru, am constatat restituindu-i hîrtia. Aproape întotdeauna se întîmplă aşa în cercetarea unui caz. Mai întîi îţi vine să înnebuneşti căutînd un fir, apoi, cînd pistele te potopesc, te miri că n-ai fost în stare să vezi încă de la început cît de simplă este rezolvarea afacerii...

M-am întrerupt cînd s-a deschis uşa şi a intrat Crişan.

— Ei ? l-am luat în primire, examinîndu-l cu o curiozitate nedisimilată.

— Nici o problemă. S-a lucrat după planul stabilit. Toţi sînt arestaţi şi băgaţi în camere separate.

— Din percheziţii ce-a rezultat ?

— La Cotîrlă am găsit trei perne decorative, cu un papagal brodat pe o mătase roz. Ştiţi de unde provin ?

— Da. De la tipul care-şi ascunsese de teamă hoţilor butelia în servanta sufrageriei, mi-am amintit zîmbind.

— Exact. La Bîţăilă s-au găsit două monede de argint cu efigia regelui Carol I...

— Astea au fost luate de la mama Dumitra.

— De la Viziru Carol am ridicat două aparate de radio cu tranzistori, un Electronica şi un Albatros, ambele figurînd pe lista obiectelor sustrase prin efracţie în ultimele luni.

— Altceva ?

— Atît, mi-a răspuns cu un gest de regret.

— Nu face nimic. Pentru început avem tot ce ne trebuie. Acum aţi înţeles de ce am făcut tot circul pentru prinderea lui Bonea cu colierul asupra lui ?

— Aţi avut dreptate, a recunoscut Crişan. Găsirea obiectului încriminat ne-a permis să obţinem mandatele de reţinere şi o percheziţionare a tuturor membrilor bandei.

— Ba mai mult. Avînd un motiv pentru arestare, şi respectiv izolarea lor, nu ne mai zoreşte nimeni. Îi vom cerceta pe îndelete, pînă la completa noastră edificare asupra isprăvilor pe care le-au comis.

Întrucît ambii s-au grăbit să mă aprobe fără rezerve, iar ceasul meu indica exact ora zece fără cîteva minute, m-am grăbit şi eu să-i anunţ că a sunat stingerea.

Capitolul XIV

— Cu cine începem astăzi ? m-a luat în primire Crişan, de cum mi-am introdus gingaşa făptură în birou.

— Mai întîi îi luăm la mînă pe cei la care s-au găsit corpuri delicte. Asta aşa, ca să avem o bază de discuţie, am glumit, sub influenţa unei dispoziţii excelente, care refuzase în ultimele săptămîni să se mai întîlnească cu mine.

Crişan s-a grăbit să sune arestul.

Cîteva minute mai tîrziu a intrat în cameră un subofiţer, urmat de un tip de vreo treizeci de ani, neglijent şi murdar, îmbrăcat cu un pantalon galben, din doc, flanelă verde, şi în picioare sandale cu talpă de cauciuc.

În timp ce Crişan le povestea subofiţerilor că prizonierul rămîne la interogatoriu şi pot să se retragă, subiectul discuţiei se uita cu o teamă slugarnică cînd la mine, cînd la colaboratorii mei, încercînd să-l ghicească pe cel mai mare în grad.

I-am făcut semn să se apropie şi să ia loc pe scaunul din faţa biroului meu.

— Să trăiţi, don şef, a zis, mai înainte de a se aşeza, înclinîndu-se de la mijloc ca la un exerciţiu de gimnastică suedeză.

Era un brunet veritabil. Maxilarele erau foarte bine reprezentate, figura lunguiață, cu fruntea îngustă și țuguiată, părul negru, încărunțit la tîmple, și buze groase. Geometria capului aducea cu o pară, cu baza mare jos.

Cînd s-a așezat pe scaun, am simțit un puternic damf de transpirație.

— Numele de familie, numele tatălui, numele de botez ! a cerut Crișan, trecînd pe post de stenodactilograf, pe cînd Dorobanțu, în chip de înregistrator de sunet la Electrecord, pornea magnetofonul.

— Da' nu vă zisei eu cînd m-ați arestat ? s-a mirat, întorcînd capul spre Crișan.

— Nu-i nimic. Mai spune o dată ! a intervenit Dorobanțu, amuzat.

— Îmi zice Bîțăilă Vasile David.

— Adresa, a continuat Crișan inexorabil să ia ceea ce se numește datele de identificare.

— Ai mai avut de-a face cu miliția ? l-am luat eu în primire, după ce colegul meu și-a epuizat repertoriul.

A făcut o mină jignită pentru a mă lăsa să cred că mă înșel dacă îmi închipui că el ar putea face parte din tagma clienților noștri, dar n-a spus nimic.

— Aștept să-mi răspunzi, i-am atras atenția.

— Io-s hom ci-stit și...

— Te rog să te gîndești bine, pentru că noi avem și niște evidențe din care putem afla ceea ce ne interesează, l-am îndemnat, convins că în spatele ezitărilor lui se ascunde un vechi client de-al nostru.

Avertismentul meu i-a produs în ochi o undă de teamă și, mieros, a schimbat calimera.

— Am fhost condamnat la doi ani de-nchisoare, da' pă nhedrept pen-că m-au băgat la apă halți țigani, arde-i-ar focu de hoți !

— Pentru ce ai fost condamnat ?

— Phentru că un helev care se plimba cu o fhată p-ntr-un pharc a fhost bhătut și jhefuit de hun țigan și dacă io tot mă aflai p-acolo, bhăiatu a zis că io l-am atîcat. Da' hălălalt țigan l-a prădat, zău...

Era în regulă. Fusese condamnat pentru o tîlhărie şi „Năravul din fire, n-are lecuire !“ Iar eu, chiar pentru acest gen de delict trebuia să-l anchetez.

— Şi altceva ? mi-am reluat interogatoriul.

— Ce haltceva ? s-a făcut că nu pricepe.

— Ce alte condamnări ai mai avut ?

— Am mai fost chondamnat pentru furt, odhată un han şi jumătate şi althădat phatru luni, da' pă nevinovate pentru că io...

— Bine, bine... am înţeles, ai fost condamnat fără să fii vinovat...

— Ezact ! a încuviinţat.

— Ce-ai făcut cu mănuşile pe care le-ai cumpărat de la Dorel Dragnea.

— Care mănhuşi, bre ? şi-a răsfrînt el buzele precum cimpanzeii, în semn de mare mirare.

— Alea patru duzini, din cauciuc, l-am ajutat eu, serviabil, să-şi amintească.

— Vai de chapu meu !... Da' cum, eu umblu cu churu gol, că n-am biştari, şi m-apucai să-mi iau atîhtea mănuşi ? Să moară mama, dacă ştiu despre ce vhorbiţi, a zis, cu mîna pe inimă şi ochii spre tavan, ca pentru a-l lua de martor pe Dumnezeu.

— De unde ai avut buteliile de aragaz pe care le-ai vîndut locuitorilor din comuna Costeşti ? l-am luat repede, văzînd că încă nu-i dispus să vorbească despre mănuşi.

Surprins, a făcut ochii mari şi a dat din cap pentru a nega că are vreo cunoştinţă despre tranzacţia menţionată, dar brusc s-a răzgîndit.

— Le-am cumpărat de la unu şi le-am vhîndut la haltu, ca să mai cîştig şi eu cîţiva biştari, a explicat el.

— Întrucît noi ştim cui le-ai vîndut, te rog să-mi spui de unde le-ai cumpărat ?

— Păi da' eu mai ştiu, bre ? a ridicat din umeri cu nevinovăţie.

— Bîţăilă, încearcă să fii mai serios. Buteliile provin din furturi ! Dacă nu vrei să-ţi îngreuezi şi mai mult situaţia, răspunde cu sinceritate.

— Da' ce, matale vreţi să spun ce nu ştiu ? Io-s penzionar cistit şi nu ştiu despre ce vorbiţi. I-am zis şi lu dom'

lucotinent că pă da moacă mă arestiază, că io nu humblu cu trebi necistite, a zis pe nerăsuflate, privind spre Crișan.

— Pe Bonea de unde-l cunoști ?

— Cum ați zis matali ?... Bhunea ?... Don' șef, mîncați-aș gurița de hom bun ! Zău că nu-l cunosc pe tovarășu de care mă-ntrebași, a susținut, încercînd să disimuleze frica care începuse să i se accentueze.

— Chiar nu-l cunoști ?

— Să mă hardă focu dacă-l cunosc, a spus mieros.

— Nici pe Viziru ?

— Nici p-hăsta, săru-mîna, don' șef...

— Dacă ai început-o așa, am motive să cred că vei înfunda pușcăria mult și bine, am zis, făcînd un gest de regret.

— Da' pen-ce, dom' șef ?... Ce-am făcut ?... Io-s penzionar cistit, a protestat el.

— Pentru că minți de îngheață apele la ecuator !

— Să mă trăsnească Dhumnezeu dac' mint ! a protestat, închinîndu-se repede de mai multe ori.

— Pentru a nu-ți face iluzii, te informez că știm despre vizita pe care ți-a făcut-o alaltăieri Bonea acasă, precum și faptul că împreună cu el te-ai dus la Viziru. Acum pricepi cum stau lucrurile ?

— Stai, bre, c-acu știu ! Matale-mi vorbiți de Bonea, da' io-l știu de Grigore.... a manevrat el insidos.

— Da unde-l cunoști ?

— De un' să-l chunosc... Din Petroșani...

— Ce relații sînt între voi ?

— Nici un fel..., m-a informat, susținîndu-și afirmația printr-o săltare a umerilor spre urechi.

— Mă Bîțăilă, tu îți faci neamul de rîs, am constatat.

— Da' pen-ce, dom' șef ?

— Pentru că știam că cei ca tine sînt oameni isteți.

— Asta-i drept. Io-s cam prost, s-a grăbit să admită cu umilință.

— Nu ești, ci o faci pe prostul. Și asta n-o să te ajute să scapi din buclucul în care ești vîrît pînă peste cap.

— Ce bocluc, dom' șef ? s-a arătat foarte mirat.

— Te-am mai întrebat, ce relații sînt între tine, Bonea și Viziru ?

— De pretenie, dom' şef... Să mă trăsnească Dumnezeu dacă...

— Lasă-l în pace pe Dumnezeu ! am strigat la el, făcînd-o pe enervatul. Ce-ai făcut alaltăieri după-amiază la Viziru ?

Umilinţa şi dorinţa lui de a se face simpatizat s-au transformat brusc în spaimă.

— M-a invitat Bonea să bem un pahărel...

— Cine mai era la Viziru în casă ? am întrebat, deşi cunoşteam participanţii la festin de la oamenii care-i supravegheaseră.

— Mai era cîteva phersoane, da' nu-i ştiu pă nume.

— Despre ce-aţi discutat ?

— Despre vin, despre femei... cam aşa ceva...

Întrucît domnul Bîţăilă Vasile David nu se arăta prea dornic să-şi dezlege limba, am schimbat din nou placa :

— De unde ai cele două monede de argint găsite la tine cu ocazia percheziţiei ?

— Le-am ghăsit, dom' şef. Le-am ghăsit în peaţă, a zis, suficient de prompt pentru a-mi putea da seama că întrebarea mea nu l-a luat prin surprindere.

— Unde anume le-ai găsit ?

— Pă jos, pîntre două mhese cu zharzavat.

— De mult timp ?

— Să tot fie f-o doi ori trei anişori.

Cum Dumitra Greţu fusese jefuită în urmă cu o săptămînă, era evident că puşlamaua se străduia să mă facă să cred că nu există nici o legătură între cele două monede şi tîlhărie. Susţinînd că le găsise ulterior atacului întreprins împotriva victimei, s-ar fi putut, eventual, admite că le-a găsit după ce ele au fost abandonate de adevăraţii făptaşi. Aşa însă, datorită excesului de zel, comisese o eroare iremediabilă. Monedele fiind în mod indubitabil corpul delict al tîlhăriei, declaraţia lui era implicit mincinoasă şi, automat, amestecul lui în agresiunea făptuită contra Dumitrei Greţu devenea evident.

Dar încă nu venise momentul potrivit pentru a-l face să vorbească.

— Mai ai ceva de declarat ? l-am întrebat în încheiere.

— Că-s hom cistit, a ţinut să-mi reamintească.

— Eu am cu totul altă părere. Așa că ai să te duci frumușel la arest pentru a putea să mai cugeți la tot ce-am discutat pînă acum.

— Chum, nu-mi dhați drumu acas'... ? s-a mirat el, cu tupeu.

De silă, nu i-am mai răspuns, iar Crișan s-a dus pe culoar pentru a-i chema pe subofițerii de la arest.

Puțin timp după scoaterea lui Bîțăilă, subofițerii au revenit, introducînd în birou un tip foarte înalt, probabil un metru și nouăzeci, aplecat spre înainte, suplu dar bine legat. Era îmbrăcat într-un pantalon gri și plin de pete, un pulover bleu pe gît și un sacou bej, cu reverele de asemenea pătate și îmbîcsite. În picioare avea pantofi albaștri, din pînză, cu talpă din cauciuc microporos.

Avea pînă în douăzeci și cinci de ani, figura prelungă, părul șaten și încărunțit la tîmple, sprîncene groase coborîte în [redacted] v spre baza nasului. Mă privea cu încruntare.

L-am invitat printr-un gest al mîinii să ocupe scaunul pe care stătuse cu cîteva minute mai înainte Bîțăilă.

De îndată ce s-a așezat, Crișan i-a cerut datele de identificare.

— Cotîrlă Gheorghe Ștefan, vagonetar la mina Livezeni..., a spus el, trăgînd repede pe nas aer, așa cum fac boxerii în timpul unui meci.

— Domnule Cotîrlă, îl cunoașteți pe Bonea ? am întrebat, după ce Crișan și-a notat datele pe care le ceruse.

— Da, îl cunosc, a răspuns, după o scurtă ezitare.

— De unde ?

— Am lucrat împreună la mina Aninoasa, în urmă cu vreo doi ani.

— În ce relații sînteți în prezent ?

A făcut un gest de dispreț, ca și cum ar fi considerat întrebarea mea fără sens :

— Cum e și firesc, sîntem în relații de prietenie.

— Ce înțelegeți prin prietenie ?

— Vreți să știți dacă am comis împreună vreo infracțiune ? a întrebat mușcîndu-și cu un aer plictisit colțul buzei inferioare.

Am dat aprobator din cap.

— Nu știu ce face Bonea, dar, în ceea ce mă privește, eu îmi văd de treaba mea.

— Oare ? m-am arătat eu sceptic.

— Sigur ! mi-a comunicat plin de el, trăgînd iar de cîteva ori aer pe nas.

— E greu de crezut..., m-am arătat în continuare neîncrezător.

— Dacă există vreo acuzație asupra comportamentului meu, conform prevederilor legii, sînteți obligat să mi-o faceți cunoscută. Mai cu seamă că m-ați privat de libertate ! a zis încrîncenat.

— Încă nu v-am pus sub acuzație. Însă pînă atunci, vă rog să-mi spuneți de unde aveți cele trei perne decorative, găsite la dumneavoastră acasă după ce ați fost adus aici.

— Întrucît, așa cum ați spus, obiectele [illegible] vă referiți au fost găsite după arestarea mea, cr[illegible] dumneavoastră sînteți cu mult mai indicat să le explicați proveniența, a spus cu tupeu, ridicînd [illegible] și ochii spre tavan și trăgînd de cîteva ori aer pe nas.

Crișan, cu fața roșie ca un rac, s-a smucit cu zgomot dindărătul biroului de la care consemna interogatoriul :

— Domnule, la percheziție a asistat soția dumitale...

— Eh... O tîrfă, care e gata să facă orice ca să rămînă singură în casă pentru a-și putea face de cap cu [illegible]ndrălăii, a aruncat el cu dispreț.

— Au asistat ca martori și doi vecini de-ai dumitale ! a continuat enervat Crișan, fluturînd cu brațul ridicat procesul-verbal de percheziție.

A tras din nou aer pe nas, a făcut o pauză și apoi a spus flegmatic :

— Nu știu despre ce martori vorbiți, dar știu că eu n-am fost de față... Așa că nu mă interesează ce-ați găsit dumneavoastră la mine acasă !

Crișan, dezarmat de tupeul infractorului, s-a lăsat să cadă pe scaunul de pe care sărise mai înainte atît de indignat.

Eu, care am întîlnit indivizi și mai insolenți, nu mi-am deteriorat buna dispoziție decît pentru cîteva clipe, apoi mi-am recăpătat calmul.

— Domnule Cotîrlă, acum, după plăcuta şi interesanta discuţie pe care am avut-o împreună, vă permit să vă retrageţi, la arest, l-am luat la vale.

— Protestez împotriva arestării mele ilegale ! a spus, bineînţeles, trăgînd şi de cîteva ori pe nas.

— E dreptul dumneavoastră să protestaţi, aşa cum şi eu am dreptul să vă ţin sub arest, m-am declarat de acord cu el.

— Sînt miner şi veţi da socoteala pentru abuzul pe care-l comiteţi ! m-a avertizat, mai trăgînd de cîteva ori pe nas, de astă dată foarte înfuriat.

— Dreptul petiţionarului e garantat de Constituţie. Şi puteţi beneficia de el, m-am arătat plin de înţelegere, ridicîndu-mă în picioare şi întinzîndu-i cîteva foi de hîrtie de scris.

Cînd a fost scos din birou, m-a lăsat cu mîna întinsă, probabil unde renunţase să mă mai reclame.

— Ce facem cu ăsta ? m-a consultat Crişan, cu obrajii încă roşii de afrontul pe care îl primise.

— Ce facem şi cu ceilalţi. Va sta frumuşel la arest pînă îi va veni mintea la cap şi se va decide să-şi povestească amintirile din ultimele luni.

— Şi dacă nu se va decide ? s-a interesat Dorobanţu cu o curiozitate de femeie foarte curioasă.

— Dacă între timp strîngem probele de punere sub acuzare, din partea mea, e liber să personifice nehotărîrea sau, şi mai bine, discreţia.

— La ce vă gîndiţi ? a insistat el.

— Ca să fiu sincer, şi deşi nu eşti femeie, chiar la dumneata. Dar mai întîi să terminăm audierile. Cine e următorul înscris la audienţă ? m-am uitat la Crişan.

— Viziru, tipul unde se întîlneau. La el s-au găsit două aparate de radio cu tranzistori, ambele figurînd pe lista obiectelor sustrase în ultimul timp...

Crişan vorbea de lup şi lupul a intrat în birou. Nu purta însă blană, ci un pantalon din stofă maron, pătat şi necălcat, probabil de cînd îl cumpărase de la solduri, un pulover bleumarin rulat pe gît, şi un sacou gri, cu revere înguste şi ponosit.

— I-am făcut semn să se apropie și să ia loc pe scaun. Apoi, în timp ce Crișan îi punea întrebările preliminare, l-am examinat cu privirea. Deși părea stăpîn pe el, am remarcat cum palmele pe care le ținea pe genunchi îi tremurau ușor.

— Domnule Viziru, l-am luat eu în primire, cînd Crișan mi-a făcut semn că numărul lui s-a terminat, după arestarea dumneavoastră...

— Pentru ce am fost arestat ? m-a întrerupt calm.

— Nu sînteți arestat, ci reținut...

— Pentru ce ? mi-a tăiat din nou avîntul.

— Pentru că la dumneavoastră acasă s-au găsit două aparate de radio care provin din infracțiuni...

— La mine acasă ? s-a mirat.

— Da, după reținerea dumneavoastră, s-a întreprins o percheziție domiciliară.

— Dacă înțeleg eu bine, la mijloc este cel puțin o neconcordanță. Cum percheziția ați făcut-o după ridicarea mea, și abia atunci ați descoperit obiectele la care v-ați referit, dați-mi voie să vă întreb sub ce învinuire am fost arestat.

— Deocamdată nu vorbim de o arestare, ci, așa cum v-am mai spus, numai de o reținere în interesul cercetătorilor..., am repetat.

— Ce cercetări ? a întrebat din nou, evident nu din curiozitate, ci pentru a-și putea organiza cît mai bine apărarea.

— Cele care se referă la stabilirea provenienței celor două aparate de radio de care v-am vorbit. Și de a căror existență eram informați, cînd v-am reținut, am zis, fără să roșesc.

— Mă rog..., a cedat el, văzînd că nu poate scoate de la mine motivul pentru care fusese adus la miliție.

— De unde aveți cele două aparate de radio ?

— Le-am cumpărat.

— Pe amîndouă ?

— Sigur. Sînt mort după muzică, m-a luat la vale, afișînd un aer marțial.

— Le aveţi de mult ?

— Eu ştiu... poate doi ani, poate trei ani..., a zis, meditînd cu ochii pe zidul din spatele meu.

— De unde le-aţi cumpărat ?

— Credeţi că-mi mai amintesc după atîta timp ?

— Pentru a respecta adevărul, trebuie să vă spun că obiectele de referinţă au intrat în posesia dumneavoastră de cel mult două luni.

Părînd că nu m-a ascultat, a monologat ca pentru sine :

— Tot ce mai ştiu este că le-am luat de ocazie... La un interval de vreo două săptămîni... Unul din piaţa oraşului... celălalt din faţa magazinului Consignaţia.

— Cine vi le-a vîndut ?

— Nu-mi amintesc. Dar în orice caz erau nişte necunoscuţi, a completat cu promptitudine care nu m-a surprins.

— Vedeţi, l-am luat eu drept martor, de aceea v-am reţinut ! Ştiam că numai după ce veţi avea condiţiunile necesare de meditare veţi putea să ne daţi nişte explicaţii convenabile cercetării pe care, vă spuneam, o întreprind.

Fără să zică nimic, m-a măturat cu o privire saturată cu dispreţ.

— Pentru a nu vă mai răpi timpul dumneavoastră, atît de valoros, vă rog să vă înapoiaţi în camera dumneavoastră de meditaţie, am zis, ridicîndu-mă de pe scaun pentru a mă duce să deschid uşa.

A ieşit din birou ca un lord. Cu nasul în vînt şi fără să privească pe de lături, s-a dus direct spre subofiţerii care, aşteptîndu-l să iasă de la cercetare, jucau cu sîrguinţă şi aplicaţie ţintar pe o bancă.

— De ce nu m-aţi lăsat pe mine să-l scot afară ? I-aş fi şoptit subofiţerului pe cine să mai aducă, mi-a imputat Crişan.

— Am amorţit stînd de atîtea ore ţintuit pe scaun. Un pic de gimnastică în producţie face bine..., am zis, începînd să rotesc braţele în jurul umerilor şi, spre ruşinea mea, am căscat, fără a fi ayut la îndemînă o a treia mînă pe care s-o pot duce la gură. Nu trebuie să te vadă şuşotindu-te cu subofiţerii, deoarece s-ar putea să ne intuiască jocul. Deocamdată, fiecare dintre membrii bandei trebuie

să creadă că numai el a fost priponit, i-am răspuns lui Crişan.

— Am înţeles. Pe cine chem acum ? a zis, întinzînd mîna spre telefon.

— Mai aşteaptă puţin. Dorobanţule, infractorii nu sînt dispuşi să vorbească. Şi a venit momentul să-i convingem s-o facă.

— Cum ?

— Pui toate urmele pe care le-ai adunat în situaţia de a putea fi comparate. Pentru urmele de sînge şi fragmentele de impresiuni digitale lăsate în bucătăria Verei Bădeliţă va fi uşor. Grupa sanguină este consemnată pe buletinele lor de identitate. Amprentele palmare ale celor patru bănuiţi pe care i-am audiat pînă acum, fiind recidivişti, le vei găsi la Cazierul judiciar.

— Ceilalţi doi n-au cazier, a ţinut să-mi reamintească.

— Dacă desenele papilare ale recidiviştilor nu sînt comparabile cu cele de referinţă, pe ceilalţi doi îi ampretăm fără menajamente pur şi simplu.

În timp ce Crişan mă urmărea cu atenţie, colegul lui m-a aprobat şi eu am continuat :

— Acum apare o problemă mai gingaşă. Va trebui să comparăm amprentele pe care le lasă încălţămintea lor cu urmele plantare pe care le-ai cules pe parcursul cercetării. Cum facem asta, fără ca ei să poată realiza intenţia noastră ?

— Poate că am putea aşterne pe covor coli de hîrtie albă... şi afară, pe culoar, să stropim cu apă. Cînd îi chemaţi la audiere, vor lăsa pe hîrtie urmele de care avem nevoie, a propus el.

Am clătinat capul :

— Nu sînt idioţi. Ne vor adulmeca repede intenţiile. Să ne gîndim la altceva, mai puţin ostentativ.

— Dar e simplu ! a sărit Crişan. În curtea rezervată pentru scoaterea la plimbare a prizonierilor este aşternut nisip.

— E perfect, a admis Dorobanţu. Înainte de a-i scoate la aer pe bănuiţi, vom uda nisipul ca să capete consistenţă.

Ideea fiind bună. am aprobat-o şi am continuat :

— De asemenea, va trebui să aflăm cui aparţin firele de păr găsite în pumnul femeii ucise.

— Nu sînt probleme, m-a asigurat Dorobanţu. Le vom trimite în celule un frizer să-i bărbierească şi, eventual, să-i tundă. Va avea suficiente condiţiuni pentru a colecta probe din părul lor.

— Sînt de acord. Ocupă-te imediat de treburile astea. Iar dumneata, Crişan, telefonează să ne trimită pe altcineva.

Curînd după plecarea lui Dorobanţu, subofiţerii arestului au introdus în birou un puşti. Slab, înalt de aproximativ un metru şaptezeci şi cinci şi îmbrăcat îngrijit cu un costum bej, cămaşă maron şi cravată în dungi late verzi şi bej. Capul ţuguiat, părul şaten şi trăsături de copil. Nu părea să aibă mai mult de paisprezece ani.

Se oprise în mijlocul încăperii şi se uita speriat cînd la Crişan, cînd la mine, schimbîndu-şi greutatea de pe un picior pe celălalt.

— Stai jos, aici, l-am îndemnat.

S-a aşezat cu timiditate pe marginea scaunului, cu bărbia tremurîndu-i ca o gelatină, ca şi cum ar fi fost gata-gata să izbucnească în lacrimi.

— Cum te cheamă ? am devansat întrebările lui Crişan, de teamă că se pune pe plîns.

— Manasa Nicolae, a spus cu o voce subţire şi nesigură.

— Cîţi ani ai ?

— Optsprezece.

— Ştii de ce te afli aici ? i-am sondat opinia.

Dar de ce m-am temut, n-am scăpat. Cum a auzit întrebarea şi-a lăsat capul între palme şi s-a pus pe un plîns vîrtoş, în acompaniamentul unor sughiţuri care-i scuturau umerii de parcă ar fi mers călare pe un cal nărăvaş.

— Cu ce te ocupi ? l-am întrebat puţin mai tîrziu, cînd potolindu-se, şi-a ridcat capul dintre palme şi m-a privit cu o pereche de ochi, în egală măsură, albaştri şi congestionaţi de plîns.

— Sînt elev la şcoala de şoferi profesionişti.

— Ai mai avut de-a face cu miliţia ?

— Nu, niciodată..., a scîncit el.

— Asta e foarte bine. Acum, dacă nu vrei să-ţi înrăutăţeşti situaţia, povesteşte-mi toate isprăvile pe care le-ai comis. Dar absolut toate, l-am invitat.

A mai smorcăit de cîteva ori şi a început să povestească, mai întîi opintindu-se, şi apoi, treptat-treptat, relativ cursiv :

— Într-o noapte, Gore m-a luat cu el să cumpere vin...

— Cine e Gore ?

— Tatăl meu vitreg.

— De unde a cumpărat vinul ?

— Nu ştiu cu precizie de unde. Dar ştiu că am trecut prin Tîrgu-Jiu şi după puţin timp am oprit pe şosea... Atunci eu mi-am dat seama că nu e vorba de cumpărat, ci de furat de vin...

— Cine mai era cu tine şi cu ce aţi mers ?

— Aú mai fost Marin... Precupeţu Marin... Cotîrlă.. Gore şi şoferul maşinii, nea Vasile Lambrache...

— Cine este acest Vasile Lambrache ? am vrut să ştiu, deoarece nici nu-i mai auzisem numele, nici nu făcea parte din garnitura de la arest.

— E vecin de bloc cu noi. Are o maşină de teren IMS.

— Bine. Deci maşina a oprit la marginea şoselei. Apoi ?

— Dîndu-mi seama că-i vorba de furt, le-am spus că eu rămîn în maşină cu nea Vasile. Însă Gore mi-a cerut să vin şi eu cu ei. N-am avut ce să fac şi m-am dus. La aproximativ o sută de metri de şosea se afla o cramă mică şi Gore i-a forţat uşa cu o bară de fier. După ce-am intrat înăuntru şi am luat vin, ne-am întors la maşină...

— Cît vin aţi luat ?

— N-aş putea să vă spun, dar cînd ne-am înapoiat la Petroşani şi am oprit în faţa blocului nostru, partea mea şi a lui Gore a fost o damigeană de cincizeci de litri şi două bidoane din plastic a cîte douăzeci de litri.

— De unde avea Gore informaţii asupra cramei pe care aţi spart-o ? am întrebat, cu speranţa că voi afla, în sfîrşit, cine era indicatorul bandei.

— Nu ştiu, dar pot să vă spun că ei mai fuseseră acolo după vin.

— Şoferul maşinii n-a participat la spargere ? s-a interesat Crişan.

— Nu, el a rămas în mașină și le-a spus că dacă se aude scandal pleacă și-i lasă să se descurce cum or ști.

— Te rog să-ți continui relatarea, l-am poftit.

— Într-o seară, a venit Gore și mi-a spus să mă îmbrac cu niște haine mai vechi. Nu mi-a spus cu ce scop. Pe la ora unsprezece și jumătate a venit și Marin și am plecat împreună pe șoseaua Petroșani, am trecut peste calea ferată și ne-am oprit lîngă o casă izolată. Atunci mi-a spus că acolo locuiește o bătrînă care are bani mulți și că vom intra peste ea. Eu i-am răspuns că mi-e frică și mă întorc acasă. Gore însă a insistat să rămîn și am rămas. După vreo două ore, Gore a bătut la fereastră și, cînd s-a deschis ușa, Marin a sărit la femeie și eu l-am ajutat, pentru că voia să dea cu toporul în el. Apoi, în timp ce Gore cu Marin au căutat banii în casă, eu am ținut-o pe femeie, care de fapt era o babă..., a spus amuzat, probabil uitîndu-și rolul.

Cînd mi-a descris modul în care pătrunseseră în casă, am realizat că se referă la Maria Iancu și, brusc, compasiunea ce o simțisem pentru el s-a transformat într-un dezgust acut. Victima declarase că loviturile sălbatice care o desfiguraseră le primise de la cel care o ținea. Și cel care o ținuse se afla în fața mea. Ticălosul.

— După vreo oră, și-a continuat odioasa povestire, a venit Gore și mi-a spus că n-au găsit nimic. Înainte de a pleca de acolo, Marin a legat-o pe babă... Asta a fost totul, m-a anunțat.

Felul în care a spus : „Asta a fost totul" demonstra că maltratarea cu cruzime a unei bătrîne fără apărare este fără importanță, pentru el, bineînțeles ! Eu aveam însă o cu totul altă optică. Dacă la început îmi fusese milă de tinerețea și nevinovăția lui și intenționasem să-i acord chiar circumstanțe favorabile, pentru a-l ajuta, acum mă hotărîsem să-i aplic litera legii cu toate prevederile ei.

— La ce altă „acțiune" ai mai participat ? a intervenit Crișan, văzînd probabil că nu mă decid să continui interogatoriul.

— N-am mai fost la alte furturi.

— Sigur ?

— Mă jur că n-am participat la alte furturi.

— Eu un lucru nu reușesc să pricep. De ce, dacă la început ai refuzat să participi la atacarea „babei", pînă la urmă ai sfîrșit prin a o lovi cu bestialitate în abdomen și peste față ? am întrebat cu răceală.

Pentru o clipă, ochii lui albăștri și candizi m-au privit cu uimire, pînă a realizat că vorbise mai mult decît trebuia, apoi brusc și-a făcut numărul. Și-a lăsat capul între palme și a început să plîngă cu hohote.

Sensibil, nevoie mare, băieţelul ăsta.

Scîrbit, i-am făcut semn lui Crișan să-l expedieze la arest.

— Nu-i prima dată cînd se dovedește că aparențele sînt înșelătoare, mi-a spus Crișan, cu înțelegere, revenind de la ușă.

— Își va primi pedeapsa după merit, mișelul, i-am răspuns printre dinți.

— Pot cere trimiterea lui Marin Precupeţu ? s-a interesat, punînd mîna pe telefon.

— Nu. În prealabil, avem altceva de făcut, am zis, săltîndu-mă din scaun și pornind spre ușă. Așteaptă-mă. Revin repede...

* * *

— Ești mare, domnule ! a apreciat Chendreanu, cînd, ridicîndu-și ochii de pe hîrtiile împrăștiate pe biroul lui, m-a văzut înfipt în tocul ușii.

— Sînt de aceeași părere, am admis cu faimoasa-mi modestie.

Fără să-mi remarce afirmația, a continuat admirativ :

— Să fiu al naibii dacă mi-ar fi putut trece vreodată prin cap să organizez un circ ca acela pe care l-ai montat ieri pentru prinderea lui Bonea în flagrant delict ! Dacă te-ai decide să schimbi macazul și să te faci regizor, n-ai avea nici o problemă. Teatrul Național din București s-ar bate ca un leu cu celelalte teatre din țară pentru a obține întîietatea și exclusivitatea măiestriei tale. Despre casele de filme ce să mai vorbesc ? ! Mai mult ca sigur că între ele se va încinge o bătălie față de care cea dată pe zidul Atlanticului ar putea fi considerată drept un joc de copii

cuminți. Evident, tot pentru a-și asigura prețioasa-ți colaborare.

— Parcă numai ca regizor sînt mare ? Dar scenarist ? Ce cusur mi-ai putea găsi ? m-am făcut că-i cînt în strună, ca să mă amuz.

— A, nu ! Ca scenarist, nu ține. Ți-o spun prietenește. Cinematografia lucrează numai cu senatori de drept. Cei din afara clubului sînt excluși. Și bine fac ! Altfel n-am putea avea filme atît de bune ! m-a contrazis, cu o convingere indiscutabilă.

— Mă rog... Va trebui să mai cuget asupra alegerii pe care mi-o propui. Dar, pînă mă decid, încă nu pot renunța la pîinea pe care mi-o cîștig, știi tu cum... Și pentru că această pîine nu ți-e străină, hai să vorbim despre vin...

— Ei, fir-ar al dracului ! a exclamat el rîzînd, după ce mi-am terminat relatarea. Ce, ei sînt fraieri, ca mine, să cumpere vinul botezat și fabricat din comerțul socialist ? Nu, domne ! Îl iau pe alese din crama podgoriilor ! Bravo lor !...

— Dar de cînd ai reînceput să bei vin ? i-am tăiat avîntul. Parcă știam că ai „un pic" de ulcer.

— Și asta înseamnă că n-am voie să-i admir pe cei care știu cînd, cum și de unde să ia un vin bun, ca de la mama lui ? s-a decis el să-și abandoneze morga de seriozitate și să rîdă cu poftă.

Cînd s-a liniștit, m-a asigurat că va lua imediat legătura cu Inspectoratul județean Dolj și va cere să i se trimită dosarul spargerilor de crame din jurisdicția lor.

— Încă ceva. Din depoziția unui martor rezultă că mai aveau un complice care este proprietarul unei mașini de teren IMS. Te rog să obții autorizația Procuraturii pentru ridicarea și percheziționarea casei lui.

— Numele, adresa și așa mai departe ?

— Lambrache Vasile. Locuiește în același imobil cu Bonea. Restul o să-l afle oamenii tăi după ce se deplasează la fața locului.

— Cînd îl vrei ?

— Dacă mi-l aduci în următoarele două ore, ești cel mai scump colonel de miliție din lume.

— Îl vei avea... mi-a promis el.

— Dorobanțu a dat pe aici ? l-am întrebat pe Crișan, deschizînd ușa biroului.

— Încă nu, mi-a răspuns el încruntat și cu o ușoară nervozitate.

— Hai să mîncăm ceva, am zis, simțind cum foamea îmi provoacă și mie o iritare.

N-a trebuit să-mi repet invitația. Din doi pași a și fost lîngă mine, zîmbitor.

Capitolul XV

În fața mea se afla Marin Precupețu. Era slab și lung ca o șipcă de gard, îmbrăcată cu o pereche de *jeans* decolorați de soare și uzură și, conform modei de pe Terra, cu o jacket din piele neagră nou-nouță. Ca și Manase, fiul vitreg al lui Bonea, avea o mutrișoară șteasră, de adolescent.

— Cîți ani ai ? l-am întrebat.

— Optsprezece, a răspuns cu vocea tremurată.

— Ce ce te ocupi ?

— Sînt șofer la Întreprinderea de transporturi.

— Ai mai avut de-a face cu miliția ?

— Nu... De ce să am ? Sînt cinstit și-mi văd de treaba mea..., m-a asigurat, în timp ce ochii lui evitau cu încăpățînare să aibă rendez-vous cu ai mei.

— Dacă ți-ai fi văzut de treabă nu te aflai acum aici.

— Dar zău că eu...

— Nu vreau povești ! l-am întrerupt cu severitate. Aștept să-mi relatezi despre spargerile la care ai participat alături de banda lui Bonea !

— Păi...

— Nu păi ! Ci totul ! De exemplu începe cu acțiunea spargerii cramei podgoreanului din județul Dolj, l-am luat la sigur.

Emotivitatea i s-a transformat în teamă. A început să clipească des și mîinile uscățive să-i tremure ușor.

— La-o de la momentul în care ai coborît din mașină cu Bonea, Cotîrlă și Manase ! l-am ghidonat pentru a vedea că sînt bine informat.

A început să vorbească. Mai întîi cu opinteli, apoi susținut.

Cînd a terminat, am tras concluzia că depoziția lui este asemănătoare cu cea făcută de Manase.

— Bine. Acum treci la celelalte infracțiuni, i-am cerut.

— Care altele ? a încercat el să-mi evalueze erudiția.

— Știi bine ! l-am repezit. Povestește despre atacarea Mariei Iancu ! am aruncat pe masă ultimul atu.

— Care Maria Iancu ? s-a mirat el.

— Aceea pe care ai atacat-o împreună cu Bonea și Manase !

— Vă cer iertare, însă n-am știut cum o cheamă... Dar îmi amintesc de ea..., a spus speriat. Într-o seară, Bonea mi-a spus că știe pe strada Lunca o bătrînă cu bani mulți și mi-a propus să merg cu el și cu Manase. Cum aveam nevoie de bani, m-am declarat de acord. După ce-am sărit gardul, Bonea a bătut în geam. Cînd s-a deschis ușa, eu l-am ajutat pe Manase s-o ducă pe femeie în casă. Apoi, în timp ce Manase o păzea, am început să caut prin casă banii...

— Te-a ajutat și Bonea ?

— Nu. El rămăsese afară de pază. Dar după vreo oră, Bonea a intrat în casă și, văzînd că n-am găsit nimic, a spus să abandonăm totul și să ieșim...

— La plecare, victima a fost legată. Îți amintești de către cine anume ? l-am privit cu subînțeles.

A plecat ochii cu o timiditate de fecioară și a îngăimat:

— Bonea mi-a spus s-o leg și eu am legat-o...

— Continuă cu altă infracțiune, i-am cerut.

— Într-altă seară, Bonea mi-a propus să mergem la o femeie din Jiet, care are bani mulți și bijuterii. În autobuz ne-am întîlnit cu Bîțăilă și, la propunerea lui Bonea, s-a

declarat de acord să vină şi el cu noi. Dar pe cînd urcam scările care se duc spre Colonie, Bîţăilă a văzut doi miliţieni cu care s-a salutat. Apoi ne-a spus că după lovitură el va fi primul bănuit, şi a renunţat să mai meargă cu noi. Cînd am sărit gardul gospodăriei, Bonea s-a dus la fereastra casei şi i-a strigat femeii că i-au scăpat porcii în drum. Atunci ea a deschis uşa şi eu cu Bonea am băgat-o în casă. Iar în timp ce eu o păzeam, Bonea s-a ocupat de căutatul banilor şi bijuteriilor prin casă. După un timp, cînd a venit şi mi-a spus că n-a găsit nimic, am început să controlez şi eu prin casă. Dar, în acest timp, femeia a reuşit să sară pe fereastră şi să fugă. De teamă să nu vină cu miliţia, am fugit şi noi...

— Ce-aţi luat din casă ?

— Nimica, a zis el, tocmai cînd telefonul a început să sune.

— Foarte bine. Să aştepte, a spus Crişan, după ce ridicase receptorul derivaţiei de pe biroul lui.

— Cum nimica ? am reluat interogatoriul, în timp ce Crişan lăsa receptorul pe furcă.

— Aşa cum vă spun. Bonea nu găsise nimica, iar eu n-am apucat să caut deoarece, constatînd fuga femeii, a trebuit să plecăm repede.

— Bonea te-a păcălit. Pentru că, în realitate, i-a furat bijuterii şi bani, l-am informat, nu pentru că aveam vreun dram de simpatie pentru el, ci ca mişcare tactică.

— Fir-ar al dracului de măgar ! a explodat, după cum am şi scontat. De aia s-a tot şuşotit el cu Bîţăilă cînd ne-am dus la el să ne culcăm...

— Aţi dormit la Bîţăilă ?

— Da, pentru că locuia în apropiere şi ne temeam că dacă ne ducem spre casele noastre riscăm să ne prindă patrulele.

Era în regulă. Acum ştiam cum au intrat monedele de argint în popesia lui Bîţăilă.

— Cu asta ne-am lămurit. Altceva ? i-am cerut.

— Într-o seară, să tot fie vreo lună de zile de atunci, mi-a propus să mergem să jefuim o femeie care stătea la marginea Livezenilor. După ce-am ajuns acolo şi am pîndit vreo două ore, a trebuit să renunţăm, deoarece ne simţise

cîinele femeii şi aceasta a deschis un geam şi a început să strige după ajutor.

— Descrie-mi cum arăta casa.

După ce mi-a satisfăcut cererea, am ştiut că se referă la Ioana Stan, care fusese ucisă cu cîteva zile în urmă.

— Altceva ? i-am cerut.

— Asta e tot ce ştiu. Vă jur că n-am ascuns nimic, m-a asigurat el plin de pocăinţă.

— Nici chiar faptul că ai maltratat-o cu sălbăticie pe femeia din Jieţ ? l-am privit cu silă, gîndindu-mă la Dumitra Greţu.

A lăsat capul în jos, tot atît de ruşinat ca şi Manase cînd i-am pus o întrebare asemănătoare despre altă victimă.

— Ai să stai la arest pînă ţi se va împrospăta memoria ! i-am zis.

Crişan, tăcut, s-a ridicat de la locul lui şi l-a expediat cu furie pe culoar.

— Mi s-a telefonat că a fost adus Lambrache, proprietarul IMS-ului, m-a anunţat, îndreptîndu-se spre biroul lui. Să cer să ni-l trimită ?

— Nu. Nu încă. Crişan, îţi aminteşti că am primit mai deunăzi raportul unui şef de post, privitor la tranzacţionarea unor butelii de aragaz în mediul rural ?

— Da, tovarăşe căpitan. E la mine. Vă trebuie ?

— Te rog să citeşti descrierea celor doi vînzători.

După ce şi-a plimbat ochii pe text, a citit.

— ...sexul bărbătesc, în jur de douăzeci şi cinci de ani, de statură potrivită, slab, părul şaten, cu un început de chelie frontală, faţă uscăţivă, cu trăsături regulate. Întotdeauna este îmbrăcat în costume de culoare închisă, cămaşă albă şi cravată...

— Ai văzut în ultimul timp o persoană care avea respectivele caracteristici ? l-am întrerupt.

— Bineînţeles. E Bonea Grigore, zis Gore, mi-a zîmbit el.

— În ceea ce priveşte persoana a doua, mai e nevoie să-i citeşti semnalmentele ?

— Nu. Ţinînd seama de geneză, numai despre Bîţăilă poate fi vorba.

— Așa-mi spuneam și eu. Iar dacă vor continua să se lase greu, îi vom aduce pe țăranii cărora le-au vîndut butelii la confruntare. După aceea îi vom ruga să explice proveniența buteliilor comercializate. Deci mai avem o cale de atac, la nevoie, am constatat cu mulțumire. Acum e în regulă, anunță să-l aducă pe musiu Lambrache.

Cînd a fost introdus în birou, l-am privit. Înălțimea se apropia de un metru și optzeci, foarte bine legat, în genul boxerilor profesioniști. Era îmbrăcat într-un pantalon gri, un pulover bleumarin și un vindiac de tercot alb. În picioare, pantofi negri, din piele. Toată vestimentația era curată și proaspăt călcată.

Se oprise în mijlocul încăperii și, nu știu de ce, se uita înspre Crișan.

— Vă rog să vă apropiați și să luați loc. am zis, obligîndu-l să se întoarcă cu fața spre mine.

Un păr bogat, șaten închis, împodobea un cap bine proporționat, cu trăsături frumoase și, totodată viguroase, bărbătești.

Fixîndu-și ochii gri-albaștri asupra mea, m-a salutat printr-o înclinare ușoară și s-a așezat pe scaunul pe care i-l indicasem.

— Cu ce vă ocupați ?

— Sînt vagonetar la mina Aninoasa.

— Ați mai avut de-a face cu miliția ?

— Nu. De ce să am ?

— Eu știu. De exemplu, pentru încălcarea legilor țării.

— Nu, tovarășe, eu îmi văd de treburile mele ! m-a asigurat plin de el.

— Știți de ce vă aflați aici ? am pus întrebarea de rutină.

Mai întîi și-a clătinat capul ca și cum ar fi vrut să nege, apoi s-a răzgîndit :

— Da. Cred că știu, s-a decis el.

— Vă rog.

— Pentru că am cumpărat de la Carol Viziru o butelie de aragaz.

— Cînd ?

— În urmă cu vreo lună.

— Cît aţi plătit pe ea ?

— O mie şi cinci sute de lei.

— Această butelie se află acasă la dumneavoastră ? am vrut să ştiu în vederea recuperării ei în favoarea păgubaşului.

— Nu, am vîndut-o.

— De ce ?

— Pentru că aşa mi-a spus soţia mea. De cum am adus-o acasă şi i-am povestit cît am dat pe ea, mi-a spus că este prea ieftină pentru a nu fi de furat. Deşi n-am crezut-o, pentru a scăpa de gura ei, am revîndut-o. Acum, după ce am aflat de la vecinii de bloc că Gore a fost arestat, îmi dau seama că intuiţia ei de femeie n-a înşelat-o.

— Cui i-aţi vîndut butelia ? am insistat, urmărindu-mi scopul.

— Unui coleg de mină, Ştefan Aurelian.

— Cîţi bani aţi luat pe ea ?

— Două mii şi patru sute... s-a hotărît, după o ezitare vizibilă, apoi a considerat că trebuie să se scuze : Nu eu am cerut, ci Ştefan mi i-a oferit. Oricum, am vîndut-o la un preţ mai mic decît cel al pieţii...

— Pe prietenii lui Bonea îi cunoaşteţi ?

— Întrucît sîntem vecini de bloc, am fost la el acasă de mai multe ori, ocazii în care am cunoscut mai multe persoane...

— Vă rog să le numiţi.

— Cotîrlă... Viziru... Un ţigan care avea un nume caraghios... Ceva în genul Hîţîilă... Un tînăr al cărui nume îmi scapă, dar ştiu că era prieten cu fiul vitreg al lui Bonea..., a zis gînditor, numărînd pe degete.

— Alte persoane ?

— Nu-mi amintesc să mai fi cunoscut pe altcineva.

— În afară de butelia de aragaz de care mi-aţi vorbit, ce alte combinaţii similare aţi avut cu Bonea ori cu persoanele pe care le-aţi cunoscut la el ?

— Nici un fel, m-a asigurat el.

— Vă rog să vă gîndiţi bine. Aţi mai cumpărat ceva de la Bonea sau prietenii lui ?

— Nu.

— Din cîte ştiu, aveţi o maşină. În legătură cu ea, vă rog să-mi spuneţi de cîte ori şi unde i-aţi transportat cu ea pe Bonea şi prietenii lui ?

— Nu-mi amintesc să-i fi dus undeva cu maşina..., a şovăit, clătinîndu-şi capul.

— Nu sînteţi sincer, am constatat, cu o tristeţe care nu-mi aparţinea.

— Acum îmi amintesc. Vă rog să mă iertaţi, dar uitasem. Am fost cu ei o dată sau de două ori să cumpere vin de undeva pe lîngă Tîrgul Jiu, s-a decis el să vorbească.

— Cine a mers cu dumneavoastră ?

Mi-a repetat numele persoanelor pe care le ştiam din declaraţiile lui Manase şi Precupeţu.

— De unde aţi luat acest vin ?

— De la un unchi al lui Bonea.

— Cît aţi plătit pe litru ? l-am luat la meserie.

— Nu ştiu. Eu i-am aşteptat lîngă maşină.

— Dumneavoastră n-aţi cumpărat ?

— Nu. Mie mi-a dat Bonea, fără bani, pentru că i-am transportat şi am consumat benzină. Prima dată, mi-a dat douăzeci de litri, iar ultima oară patruzeci.

— Cînd vă duceaţi după vin ? Ziua ori noaptea ?

— Numai noaptea, pentru că atunci eram eu liber.

— La ce oră ajungeaţi la cramă ?

— În jurul orei douăsprezece.

— Ştiaţi că vinul este furat ?

— Nu, ştiam că-l cumpără de la un unchi de-al...

— Asta am mai auzit-o. Ceea ce mă miră este faptul că nu v-a intrigat ora neobişnuită la care prietenii dumneavoastră cumpărau vin, i-am întrerupt tirada.

— Nu m-am gîndit la acest aspect...

— Şi mă mai miră că discuţiile care se purtau în maşină nu v-au atras atenţia asupra ţelului lor real.

— Eram prea concentrat asupra conducerii maşinii, pentru a putea da atenţie la conversaţiile lor, a încercat el să se degajeze.

— În timp ce Bonea și prietenii lui se duceau după vin, dumneavoastră ce făceați ?

— Ridicam capota și verificam motorul pentru că nu-mi plăcea cum merge, a răspuns cu promptitudine.

— Noaptea ? Pe întuneric ? am întrebat, zîmbindu-i cu o ironie nedisimulată.

Dîndu-și seama că l-a luat gura pe dinainte, încurcat, a deschis și a închis gura de mai multe ori, fără să scoată vreun sunet, ca un pește scos din apă și aruncat pe uscat.

— Dumneavoastră, de teamă să nu vă surprindă un echipaj al miliției, simulați o pană de motor la marginea șoselei. Nu ?

A clătinat capul pentru a protesta, dar i-am luat-o înainte :

— Nu vă pripiți ! Știu că erați la curent cu modul în care obțineau vinul ce-l cărați cu mașina.

— Nu-i adevărat ! Prima dată n-am știut absolut nimic...

— Și a doua oară ? l-am ajutat eu, așa cum un elev bine educat ajută o femeie bătrînă să traverseze o stradă cu trafic mare.

— A doua oară am bănuit. Tocmai datorită faptului că mergeam la cramă numai noaptea...

— Ceea ce nu v-a împiedicat să-i mai transportați o dată și să vă primiți partea din furt..., am spus și am tăcut cînd am auzit bătîndu-se în ușă.

— Intrați ! a făcut Crișan invitația.

Un subofițer și-a făcut apariția și, pornind către mine, mi-a întins o foaie de hîrtie.

Am privit-o. Era procesul-verbal de percheziție al domiciliului lui Vasile Lambrache.

— Tovarășul colonel Chendreanu a spus să vă transmit și asta..., a spus subofițerul, înmînîndu-mi o notiță scrisă de mînă.

„Nicule, scuză întîrzierea cu care-ți parvine P.V.-ul. A trebuit să verific proveniența tranzistorului ridicat. După cum am bănuit, este unul dintre obiectele furate de „amicii" tăi. Baftă ! Nelu", am citit și apoi m-am uitat la procesul-verbal. Aparatul la care se referea colegul meu era un radio portabil „Albatros".

I-am mulțumit emisarului, apoi, după ce mi-a mai tras un salut și a ieșit din birou făcînd o piruetă de o sută optzeci de grade, l-am luat în primire pe tipul din fața mea :

— Nu sînteți sincer, am constatat, făcînd-o pe tristul.

— Nu înțeleg. Ce vreți să insinuați ?

— „Insinuez" că aparatul de radio „Albatros" ridicat de la dumneavoastră de acasă este un obiect de furat. În consecință, mă văd nevoit să vă acuz de complicitate la spargerile comise de banda lui Bonea !

— Nu-i adevărat ! N-am participat la nici o spargere !... Vă jur... L-am cumpărat de la Viziru... Vă rog să mă credeți, m-a rugat înspăimîntat, respirînd repede și cu dificultate.

— Ce pot să mai cred, cînd dumneavoastră de cînd ați venit aici vă străduiți să ascundeți adevărul, i-am zis, de astă dată cu un regret real, deoarece tipul îmi plăcea.

— Viziru mi-a oferit radioul cu două sute de lei...

— De ce l-ați luat ? Nu v-ați dat seama că la un astfel de preț era imposibil să-l fi dobîndit prin munca lui proprie ?

— Ba da. Mi-am închipuit că trebuie să fie de furat, dar mi-am spus că nu-i treaba mea. Era atît de ieftin, încît m-am lăcomit..., a recunoscut, cu fața inundată de transpirație.

— Repet întrebarea pusă la începutul interogatoriului. Ce alte obiecte ați mai luat de la Bonea și compania ?

— Nici unul... Vă jur că n-am mai luat de la ei absolut nimic...

El s-a grăbit să jure că mi-a spus tot ce știa, iar eu m-am grăbit să-l trimit la arest.

— Ieftin și-a mai vîndut omul ăsta cinstea. Vinul pe care l-a primit și diferența luată pe butelie nu cred că reprezintă mai mult de o mie și cinci sute de lei, a remarcat Crișan cînd am rămas singuri.

— Dacă ar fi fost sincer de la bun început, aș fi încercat să-l scot de sub urmărire, am spus cu regret. Cît cîștigă oare un miner pe lună ?

— Între patru și cinci mii de lei.

„Lăcomia strică omenia". Dar asta e altă treabă și nici nu sîntem puși să justificăm sau să iertăm infracțiunile, ci să le sancționăm.

Am privit pe fereastră și, văzînd că s-a lăsat întunericul, m-am uitat la ceas. Era ora opt și cîteva minute. Tocmai mă pregăteam să-l consult pe Crișan dacă n-ar fi cumva cazul să tragem obloanele și să ne evacuăm, cînd și-a făcut apariția Dorobanțu.

— Ei, lume nouă ! Unde v-ați petrecut concediul ? l-am luat peste picior.

— Of, tovarășe căpitan — a oftat, lăsîndu-se să pice pe scaunul lui. Dacă ați ști cîtă bătaie de cap am avut... Dar, în sfîrșit, am terminat.

— Care sînt concluziile ? am devenit atent.

— Nu știu cum să încep...

— Oricum. Dacă însă altfel nu poți, îți sugerez să începi cu începutul.

— Firele de păr din mîna victimei Ioana Stan îi aparțin lui Cotîrlă Ștefan.

— Bun. Mai departe.

— Urmele de încălțăminte ridicate din podul lui Sofronie sînt lăsate de Bonea. Fragmentele de amprente, ca și urmele de sînge ridicate din bucătăria lui Vera Bădeliță aparțin lui Viziru, iar cele de încălțăminte, lăsate printre răsadurile de flori din fața apartamentului, sînt ale lui Cotîrlă...

— Deci Viziru a intrat în casă și Cotîrlă a făcut de gardă, luînd, apoi, butelia aruncată de primul pe fereastră.

Dorobanțu a confirmat dînd din cap și și-a continuat raportul :

— Urmele de picioare lăsate pe pămîntul din fața apartamentului doctorului Creangă...

— Știu, sînt ale lui Viziru, am zis.

— Cum ați tras această concluzie ? s-a mirat el.

— Deductiv. Viziru și Bonea, pentru a-și asigura alibiurile, au convenit să dea loviturile încrucișat. La vecinul de bloc a lui Viziru, Petru Costache, s-a dus Bonea, iar la doctorul Creangă, ale cărui bănuieli s-au îndreptat către Bonea, a operat Viziru. Chestie de inducere în eroare a

anchetei. De fapt, trucul le-a mers. Dar, după cum se vede, nu pentru prea mult timp.

— Urmele de încălţăminte ridicate de lîngă gardul gospodăriei femeii ucise îi indică pe Bonea, Cotîrlă şi Viziru, a zis Dorobanţu, închizîndu-şi notesul pentru a mă anunţa că şi-a terminat misiunea.

— Felicitări. Ai făcut o treabă care mi-a depăşit speranţele, am apreciat. Acum avem o orientare bună asupra părţii de vină a fiecăruia. Mai complicat va fi în cazul femeii ucise, deoarece Bonea, Cotîrlă şi Viziru au acţionat grupat. Dar mai vedem noi. În orice caz, afacerea omuciderii o vom clarifica ulterior, după ce stabilim vina fiecăruia în celelalte delicte.

— Vă temeţi că dacă începem cu elucidarea omorului se vor închista ? a spus Crişan.

— Nu mă tem, sînt convins. Infractorii ştiu bine ce înseamnă un omor, şi nu-l vor recunoaşte cu una cu două. De aceea, deocamdată, trebuie să ignorăm orice aluzie despre vreo legătură între ei şi uciderea Ioanei Stan.

Ambii s-au declarat de acord cu tactica mea, iar eu, drept recunoştinţă, i-am anunţat că ziua de muncă s-a isprăvit.

Capitolul XVI

— Domnule Bonea, v-aţi mai gîndit la discuţia noastră de alaltăieri ? am vrut să ştiu după ce s-a aşezat pe scaunul dinaintea biroului meu.

— Sigur. Tot timpul. Chiar şi acum mă întreb ce aveţi cu mine, mi-a adus el la cunoştinţă, ultragiat.

— Domnule Bonea, ţinînd seama de profesiile pe care le avem amîndoi, cred că n-ar fi trebuit să mă întrebaţi ce am cu dumneavoastră. Pentru că ştiţi bine...

— Habar n-am, m-a întrerupt.

— Atunci am să vă spun. Vreau să cunosc toate infracţiunile pe care le-aţi comis în ultimele şase luni.

— Infracţiuni ?... Eu ? ! s-a arătat el uluit. Din momentul în care am fost eliberat şi pînă m-aţi arestat dumneavoastră, n-am mai făcut nimic ilegal !

— Aş ! am aruncat dispreţuitor. Sînteţi implicat în toate furturile comise în ultima vreme în Petroşani.

— Eu ? ! s-a arătat sufocat de indignare, punîndu-şi o mînă pe piept ca şi cum ar fi vrut să se asigure că despre persoana lui vorbesc.

— Vă amintiţi că atunci cînd am discutat despre spargerea comisă în locuinţa doctorului Creangă...

— Cînd s-a comis spargerea de care vorbiţi, eu mă aflam la serviciu. Şi m-aş mira ca dumneavoastră să nu fi verificat că aşa stau lucrurile.

— Aşa este. Am greşit însă. Atunci trebuia verificat alibiul lui Viziru, iar al dumneavoastră în legătură cu spargerea locuinţei lui Petre Costache, vecinul complicelui de care am vorbit.

N-a mai spus nimic, dar, după felul în care s-a mişcat pe scaun, era clar că atitudinea lui arogantă a început să fie subminată de nelinişte.

— De asemenea, va trebui să discutăm despre spargerea comisă prin perforarea plafonului în casa lui Sofronie. Despre furturile de vin din crama judeţului Dolj. Despre tîlhăria comisă împotriva Dumitrei Greţu...

— Greţu ? s-a mirat el.

— Spre împrospătarea memoriei, colierul găsit asupra dumneavoastră era al ei, am precizat.

A dat aprobator din cap şi, ridicînd din umeri într-un gest de resemnare, a remarcat :

— Nu mă aşteptam să ştiţi atît de multe lucruri despre mine.

— Umblu de atîta timp după dumneavoastră, încît era şi firesc să ştiu. Deşi, trebuie să recunosc, măiestria cu care aţi operat m-a pus de multe ori în mare încurcătură, am completat, cu dorinţă expresă de a-l flata. Nu mi s-a mai întîmplat încă să am de-a face cu oameni atît de capabili, încît să nu lase nici cea mai mică urmă la locul faptei.

— Așa e că v-am dat gata ? s-a interesat cu ochii scli-pind de bucurie, ceea ce demonstra că intenția mea de a-l face să se creadă grozav dăduse rezultatul dorit.

— Oh-ho-ho !... Eram gata-gata să ies la raport și să cer să mi se ia cazul. Este aproape imposibil să rezolvi o afacere cînd ai de-a face cu un profesionist în toată accepțiunea cuvîntului, mi-am continuat jocul. Sînt convins că numai dumneavoastră ați fi fost capabil să dirijați cu atîta adresă activitatea bandei.

— I-ați arestat și pe ceilalți ? s-a încruntat pentru o clipă.

— Altfel aș fi putut cunoaște atît de bine importanța rolului pe care l-ați avut ? Ce e la îndemîna orîcui să or-ganizeze intrarea în cîmpul infracțional cu mănuși de cauciuc și fața acoperită cu ciorapi de damă ? Ați fost cum nu se poate de original ! am zis, privindu-l cu o admira-ție care i s-ar fi cuvenit de fapt numai unei Miss Univers.

El, încîntat, jubila entuziasmat și mă aproba vădit co-municativ. Iar eu, epuizîndu-mi emisiunea de osanale, mi-am spus că a venit momentul să recoltez ce-am semănat.

— Dragă domnule Bonea, deși mi-ar face mare plă-cere să continui această discuție cu dumneavoastră, din păcate mai am o mulțime de treburi de făcut. Doar știți cum e la noi...

— Știu, știu că și la dumneavoastră e multă bătaie de cap, s-a solidarizat el cu mine, dînd din cap într-un gest de compasiune.

— Îmi pare bine că mă înțelegeți am zis, adoptînd o ati-tudine vădită de recunoștință. De aceea îmi permit să vă rog să satisfaceți și partea formală a discuției noastre...

— Înțeleg, vreți ceva scris, a dat din cap aprobator.

— Așa e. Colegul meu o să vă dea cele trebuincioase pentru scrierea declarației.

— Domnule căpitan, voi face așa cum îmi cereți. Dacă m-ați prins, m-ați prins, și n-are rost să mă las greu și să vă mănînc sufletul, cînd dumneavoastră sînteți atît de drăguț și de civilizat, mi-a comunicat plin de solicitudine.

Eu i-am mulțumit, ridicîndu-mă în picioare și înclinîndu-mă ca într-o operetă desuetă, iar el a pornit cu Crișan spre ușă.

— Domnule Bonea, am zis, cînd Crișan a pus mîna pe clanța ușii.

— Vă ascult, m-a invitat cu complezență, întorcîndu-se cu fața spre mine.

— Am să vă rog să nu vă limitați numai la acțiunile pe care le-am discutat...

— Știu... Acum a venit momentul să vă rezolvați dosarele cu autor necunoscut... mi-a zis cu familiaritate. Fiți liniștit, am să le trec pe toate... Pe mine tot nu mă costă nimic, ori trei spargeri, ori o sută, cam totuna e ! Mai cu seamă că trebuie să-mi iau revanșa și pentru gura mare a coechipierilor mei. Să fiți liniștit că am să vă dau tot ce vă trebuie.

— Eram convins că n-o să mă refuzați. Oh... Era să uit ! m-am făcut că tocmai atunci mi-am mai amintit ceva. După cum bine știți, am misiunea de a restitui obiectele sustrase la păgubași...

— Nici o problemă ! m-a întrerupt drăgăstos. După ce termin declarația, voi face și o anexă în care voi indica cui i-am vîndut lucrurile pe care mi le-am însușit.

Am dat din cap a mulțumire și el s-a întors spre ușă, fluturînd spre mine vîrfurile degetelor mîinii drepte în chip de la revedere și pe curînd.

— Sînteți formidabil ! a exclamat entuziasmat Dorobanțu, cînd s-a închis ușa după „prietenul" meu. Aș fi pariat pe o soldă întreagă că ne trebuie cel puțin o săptămînă pînă-l convingem să vorbească.

— Bonea, deși este o fiară, se îmbracă cu o pedanterie de domn, crezînd că asta e suficient pentru a fi chiar un domn. Și dacă acestui tip de individ îi vorbești reverențios, crede că-i recunoști calitatea pe care el și-o atribuie, de gentleman, și devine docil. Iar în cazul că îl și flatezi, minunîndu-te de inteligența lui — care, de fapt, dacă ar fi existat, n-ar fi avut ce căuta la noi ! —, simte nevoia s-o mai sublinieze și el, chestie de fudulie, și spune tot. Dacă însă îl iei așa cum de fapt merită, pertu și fără menajamente, se consideră ofensat și îți mănîncă sufletul pînă se

decide să meargă pe bune. Pentru a fi mai plastic, am să-ţi amintesc o zicală bănăţeană, care susţine, pe bună dreptate, că : „Prostul nu-i prost destul, dacă nu e şi fudul !"...

— Merge mult mai uşor decît aş fi îndrăznit să sper vreodată, a apreciat Crişan, reapărînd în birou. S-a pus pe treabă mai ceva ca un elev sîrguincios în timpul unui extemporal.

— L-ai lăsat singur ? ! am exclamat surprins.

— Fereastra are gratii, iar în faţa uşii stau de planton doi subofiţeri, m-a lămurit el.

— Îl aducem la interogatoriu pe următorul ? a întrebat Dorobanţu cu nerăbdare.

— Nu. Aşteptăm pînă citim declaraţia lui Bonea. Dacă ne furnizează indicii noi cu privire la activitatea şi contribuţia fiecărui membru al bandei la infracţiunile comise, vom obţine instrumente pentru a-i obliga şi pe ceilalţi să vorbească...

*

* *

Trei ore mai tîrziu, Crişan l-a reintrodus pe Bonea în cameră. Era foarte vesel şi, cu figura numai zîmbet, mi-a înmînat opt-zece file de hîrtie.

După ce l-am poftit să ia loc pe scaun, am început să-i citesc „memoriile". În pofida unui scris lăbărţat şi agramat, am reuşit să-i descifrez hieroglifele. Dădea relaţii despre mai bine de cincizeci de infracţiuni, inclusiv cele două tîlhării comise împotriva Mariei Iancu şi Dumitrei Greţu. Despre uciderea Ioanei Stan, după cum mă şi aşteptasem, nici pomeneală. Am mai aruncat o privire fugară pe ultimele două file, pe care consemnase persoanele la care le vînduse parte din obiectele sustrase, şi am ridicat ochii spre el.

— Vedeţi că sînt corect ? m-a luat drept martor la sinceritatea lui.

Am aprobat şi apoi am întrebat :

— Cine vă furniza informaţii asupra victimelor ?

— În principal, Bîţăilă... Mai culegeam şi eu din discuţiile pe care le aveam cu diverşi cetăţeni... Şi am mai pri-

mit cîteva informaţii şi de la Lambrache, dar n-am apucat să le fructific... Că am ajuns la dumneavoastră, mi-a surîs cu subînţeles.

— Vă mulţumesc pentru colaborare, domnule Bonea. Dacă între timp vă mai aduceţi aminte şi de alte fapte, vă rog să-mi spuneţi, am zis, concediindu-l.

A ieşit, salutîndu-mă din nou familiar, prin fluturarea degetelor.

— Măi băieţi, m-am adresat colaboratorilor mei, cînd am rămas în familie, vă amintiţi dacă printre spargerile comise înainte de venirea mea figura şi una produsă în dauna lui Corcodel Haralambie, chelner ?

Ambii au dat din cap că nu ştiu despre ce este vorba, dealtfel ca şi mine, deşi citisem cu atenţie dosarul cauzei.

— Nu s-a înregistrat nici o reclamaţie pe un astfel de nume, m-a asigurat Crişan. Menţionează Bonea o spargere la un păgubaş cu numele Corcodel ?

Am făcut un gest de confirmare.

— Probabil că nu s-au furat obiecte de valoare şi păgubaşul a renunţat să mai depună o reclamaţie, şi-a dat cu presupusul Dorobanţu.

— Oare circa şaptezeci de mii de lei peşin şi bijuterii, pe care Bonea le-a vîndut cu aproape treizeci de mii de lei, reprezintă o bagatelă la care se poate renunţa cu uşurinţă ? m-am interesat şi, fără să ţin seama de faptul că mă priveau uluiţi, am continuat : De menţionat că, în condiţiile în care-şi valorifică hoţii produsul „muncii" lor, valoarea reală a bijuteriilor trebuie să fi fost în realitate de cel puţin cinci ori mai mare.

— Nu se poate, tovarăşe căpitan ! a protestat Crişan. Cînd la noi se primesc reclamaţii chiar şi pentru furtul unei găini ofticoase, este exclus să nu se ceară ajutorul pentru recuperarea unei pagube atît de impresionante ! Cred că Bonea, în grandoarea pe care şi-o atribuie, fabulează.

— Bonea nu minte. În ceea ce-l priveşte pe păgubaş, din punctul lui de vedere, a avut toate motivele să se abţină de la sesizarea furtului. Din declaraţia lui Bonea rezultă că în fundul dublu al garderobului pe care l-a spart, alături de banii şi bijuteriile însuşite, se aflau... Ei bine, ce credeţi că se aflau ? le-am zîmbit amuzat.

Dorobanțu și-a țuguiat buzele, ridicînd din umeri, iar Crișan a țîșnit cu impetuozitate :

— Un cadavru ? !

Desigur că aș fi putut să-l ghidez folosind un joc pe care-l știu toți maturii care au fost cîndva copii : „Cald și rece", dar am renunțat, deoarece și așa întinsesem coarda destul.

— Un teanc de bancnote în dolari USA și mărci RFG...

Au început să rîdă.

— Ca să vezi ! Hoțul păcălit ! Ha... ha... ha... a continuat Dorobanțu să rîdă, ținîndu-se cu mîinile de abdomen.

Cînd doi rîd cu atîta poftă, evident și al treilea se molipsește.

— Ei bine, asta se poate numi o crimă perfectă ! am zis, cînd ne-am mai liniștit. Bonea a reușit să-și pună victima în situația de a nu putea să reclame furtul, dacă nu voia să fie condamnat pentru deținere ilegală de valută. Și domnul Corcodel n-a trebuit să se gîndească prea mult pentru a trage concluzia că tăcerea e cu mult mai sănătoasă decît tentativa de a reintra în posesia bunurilor sale prin intermediul miliției...

— Dacă Bonea ar fi avut numai astfel de „victime", n-ar fi ajuns niciodată clientul nostru, a conchis, cu bunsimț, Crișan.

Într-adevăr, în cazul Corcodel, Bonea a reușit să realizeze ceea ce romancierii numesc : o crimă perfectă !

— Și cu valuta ce-a făcut ? a întrebat Dorobanțu.

— Cine ? am zis.

— Bonea, bineînțeles ! a protestat el.

— Mai important ar fi să știm ce-a făcut Corcodel cu ea. Pentru că Bonea, fiind un spărgător „cinstit", nu s-a atins de valută. Probabil, temîndu-se că printr-o întîmplare nefericită să nu se găsească valuta asupra lui. Deoarece, dacă în cazul unei spargeri noi trebuie să producem probele de vinovăție, în situația găsirii dolarilor și mărcilor asupra lui ar fi servit el singur mobilul unei condamnări. Fără drept de apel !

— Bonea indică adresa acestui Corcodel ? s-a interesat Crișan.

Am confirmat.

— Haideţi să cerem aprobarea procuraturii şi să-i tragem o descindere, a propus el.

— Deţinerea de valută străină nu-i treaba noastră. Aşa, că, întrucît şi la noi există o diviziune a muncii, să profităm de ea. Dă te rog o fuguţă pînă la „Economic" şi plasează-le scenariul, l-am îndemnat pe Crişan.

*

* *

După înapoierea lui Crişan, am reluat interogatoriile tîlharilor.

Cu Cotîrlă lucrurile au mers repede. De îndată ce i-am povestit ce ştiu despre isprăvile lui, fără să omit a-i spune cît de mare a fost aportul lui Bonea la sporirea erudiţiei mele, a spus : „Dumnezeii mamii lui de turnător ! Daţi-mi hîrţie de scris şi-l aranjez eu !"

Fiind un tip deosebit de înţelegător, n-am ezitat să-i satisfac de urgenţă cererea. Evident, de teamă să nu se răzgîndească !

Cînd, după o oră şi jumătate, s-a înapoiat cu Crişan, am constatat că fusese parolist, acoperind cu un scris ordonat trei file de hîrtie.

Le-am parcurs rapid şi am văzut că mai adăugase cîteva infracţiuni la cele indicate de Bonea. De asemenea, probabil la cererea lui Crişan, făcuse şi o listă a persoanelor cărora le vînduse o parte din obiectele furate.

Cum lucrurile erau clare, l-am retrimis la arest şi am cerut să fie adusă altă pramatie.

Curînd şi-a făcut apariţia domnul Viziru. Şi-a fixat ochii pe mine şi a rămas în expectativă, afişînd o inocenţă care ar fi trebuit să mă asigure că are o conştiinţă tot atît de nevinovată şi curată ca a unui nou-născut.

— V-aţi mai gîndit la discuţia noastră ? m-am interesat, doar aşa, ca chestie.

— Nu. N-ar fi avut nici un rost. De îndată ce am cumpărat cele două aparate de radio de la nişte necunoscuţi, oricît de mult m-aş fi gîndit, tot nu puteam să vă indic, aşa cum mi-aţi cerut, cine anume sînt.

— Ambele aparate de radio au fost obţinute prin furt. Asta vă sugerează vreo idee ?

— Sigur. Rezultă că cei care mi le-au vîndut erau niște hoți... Și îmi pare rău că nu le-am cerut chitanța pe care să-i fi pus să-și treacă și numele. Dar, în sfîrșit, este vina mea și sînt gata să suport consecințele. Sînt de acord să le confiscați și să le restituiți păgubașilor, s-a decis el, cu o largheță de filantrop.

Deși oferta pe care mi-o făcuse era deosebit de „generoasă", am ignorat-o, remarcînd :

— La ce bun să mai implicați niște necunoscuți inexistenți, cînd aparatele au ajuns în posesia dumneavoastră, în mod nemijlocit, prin autoservice ?

— Vreți să spuneți că... ?

— Ce ar fi să-mi vorbiți de spargerea comisă în locuința doctorului Creangă ? l-am întrerupt.

— Cine ? ! a exclamat, arătîndu-se foarte surprins.

— De unde aveați butelia de aragaz, pe care i-ați vîndut-o lui Lambrache ? am continuat, adoptînd o atitudine severă.

S-a crispat și ochii au început să i se rotească în orbite, ca limbile indicatoare ale unui ceas de masă cînd îi plesnește arcul comprimat prea mult.

— Despre spargerea comisă în dauna Verei Bădeliță, ce ai de spus ? m-am interesat, trecînd la pertu.

N-a avut nimic de spus. Poate și datorită faptului că era prea absorbit cu filmarea încăperii prin rostogolirea din ce în ce mai rapidă a ochilor.

— În cazul că numele victimei nu-ți spune nimic, ceea ce este admisibil, îți amintesc că mă refer la spargerea la care a participat și Cotîrlă, în chip de pază exterioară, printre rondurile cu flori... Mai precis, mă refer la apartamentul în care ai pătruns spărgînd geamul de la bucătărie, cu care ocazie, tăindu-ți mănușile și unul din degete, ai lăsat urme de sînge și ai tapetat cioburile cu amprente. Presupun că, fiind infractor cu experiență, nu trebuie să-ți mai explic ce interpretare se dă descoperirii unor impresiuni papilare la locul unei infracțiuni. Am dreptate ?

În loc să mă învrednicească cu vreun răspuns, s-a săltat pe jumătate din scaun, a pivotat în jurul spătarului acestuia și, brusc, a dispărut din cîmpul meu vizual.

Firesc, m-am ejectat instantaneu din scaun, intrigat de numărul pe care-l face. Se afla întins pe covor, cu

pieptul arcuit în sus, sprijinindu-se pe creştetul capului şi pe călcîie. Executa o figură pe care luptătorii de greco-romane o numesc „podul". Şi trebuie să recunosc că o făcea perfect.

Ochii priveau cu fixitate tavanul, pe la colţurile gurii evacua salivă înspumată şi, cu mîinile aruncate în cruce, lovea cu putere în duşumea.

— Avem vreun medic în sediu ? am întrebat, fără adresă, în timp ce priveam într-un amestec de silă şi milă criza de epilepsie a infractorului.

— Da, doctorul Emil Macovei... a spus Crişan, ieşind ca o vijelie pe uşă.

La scurt timp, cînd Viziru, relaxat, a început să se zvîrcolească pe covor, s-a deschis uşa şi a reapărut Crişan. Era însoţit de un căpitan, în capul gol. Roşcat, pistruiat şi cu ochi albaştri.

Căpitanul, cum a intrat, a şi aterizat într-un genunchi lîngă Viziru. A început să-i ridice pleoapele şi să-i examineze globurile oculare. Apoi, colectînd pe degetul arătător spumă care i se scursese spre bărbie, s-a apucat s-o pipăie cu degetul gros, de parcă ar fi încercat prin tuşeu fineţea unui material din mătase.

A dat nemulţumit din cap şi a deschis trusa cu care venise. După ce a scos dintr-o cutie metalică un ac de seringă, a prins una din mîinile care continuau să se agite şi să lovească covorul, a fixat-o între genunchii săi şi, cu un gest de expert, a înţepat buricul degetului mic. Brusc, mîna respectivă a făcut o mişcare de recul.

Doctorul i-a eliberat braţul, şi-a strîns flegmatic trusa şi, cînd s-a ridicat în picioare, a zis scîrbit :

— Simulează !

Pînă să înţeleg ce vrea să spună, l-am privit, povestindu-mi că are o moacă tipică de irlandez şi că unica şi marea lui şansă este că poartă uniforma miliţiei. Altfel, fără nici o ezitare, l-aş fi pus să se sprijine cu mîinile de perete şi i-aş fi tras în viteză o percheziţie corporală. Aşa ca să mă asigur că nu ascunde prin buzunare vreo maşină infernală, pentru că numai prin prevedere poţi evita buclucurile pe care le caută cu lumînarea confraţii lui întru mutrişoară, dacă chiar sînt veritabili Irishmen-i.

— Joacă teatru ! a repetat doctorul, remarcînd probabil că-l fixez cu o privire goală.

Am dat din cap pentru a-l asigura că am înțeles și m-am adresat lui Viziru, ale cărui convulsiuni se potoliseră în mod vizibil :

— Ridică-te, te rog ! Văzînd că nu-i dispus să mă asculte, am completat cu asprime : Dacă nu te decizi s-o faci singur, am să te ajut eu !

N-a mai avut nevoie de alt îndemn. S-a adunat de pe covor, cu mișcări nesigure, ca de om bine băut.

— Ce s-a întîmplat ? a întrebat cu o voce pierdută, în timp ce se făcea că mă privește ca prin ceață.

— Să nu mai faci circ ! l-am avertizat.

— Cine ?... a repetat, făcîndu-se că nu m-a înțeles.

— Clovnii îmi plac, însă mazetele îmi provoacă greață.

— Nu... Nu înțeleg... Nu mi-e bine... a bîiguit el.

— Crișan, la arest ! Cînd se va decide să se comporte cu seriozitate, vom relua discuția, am zis, întorcîndu-i spatele, pentru că simțeam că a început să mă înfurie modul în care insista cu prefăcătoria lui ieftină.

După ce a ieșit doctorul și a revenit Crișan, i-am spus să-l aducă sus pe următorul candidat la interogatoriu.

După ce a vorbit la telefon, s-a uitat la ceas și, făcînd pe surprinsul, a exclamat :

— Formidabil ! S-a și făcut ora patru după-amiaza. Și eu care nu înțelegeam de ce-mi emite stomacul semnale sonore....

— După ce terminăm și acest interogatoriu, mergem la masă, i-am promis, sesizînd fina lui aluzie, pe cînd se deschidea ușa biroului.

— Să thrăiți, don' șef, mi-a urat Bîțăilă, aplecîndu-se slugarnic din mijloc, mai-mai să atingă cu fruntea covorul.

— Ei, cum e ? l-am consultat, fără să-l invit pe scaun.

— Chum să fie, don' șef ?

— Te-ai mai gîndit la ce-am discutat ?

— M-ham gîndit... Zău m-ham gîndit, da' nu știu ce vreți de la mine... Banii ăia de care mă-ntrebarăți i-am ghăsit... Zău că... a început el, ca o placă defectă și făcîndu-și de zor și cu repetiție semnul crucii pe piept.

— Bîţăilă, uită-te la mine ! i-am cerut, ridicînd puţin tonul, deoarece ochii îi fugeau în toate direcţiile, numai spre mine, nu.

Mi-a făcut pe plac, fixîndu-şi orbitele spre mine, dar ochii ţinîndu-i spre nasturii sacoului meu.

— Monedele de argint, despre care discutam, le-ai primit de la Bonea, în seara în care a venit să doarmă la tine cu Precupeţu.

Ochii i-au coborît mai jos, spre bombeul pantofilor mei, şi a început să tremure de parcă intrase într-o criză de malarie.

— Dealtfel, tu nu eşti străin de tîlhăria comisă împotriva Dumitrei Greţu ! În afară de faptul că, la fel ca şi în alte cazuri, i-ai furnizat informaţii lui Bonea despre victimă, ai participat şi tu la atacarea victimei ! am exagerat cu un ţel precis.

— Nu-i adhevărat ! Io nu m-am dus cu ei ! Ei s-a dus singuri ! a protestat el, speriat. Mhint dacă zic c-am fost cu ei ! Zău că mhint !...

— Nu m-am exprimat eu bine, am manevrat uşor. Am vrut să spun că plănuiseşi să participi la tîlhărie, dar văzînd doi subofiţeri de miliţie, care te cunoşteau, ai renunţat de teamă că vor face repede o legătură între prezenţa ta şi infracţiunea ce urma s-o comiteţi. Ce ţi-a spus Bonea, cînd a venit să înnopteze la tine ?

Şi-a ascuns capul între palme şi a început să plîngă şi să sughită.

— Stai jos şi povesteşte tot ce ştii !

Pe cînd se aşeza pe scaun, am făcut şi eu acelaşi lucru, după ce am trecut în spatele biroului.

— Aştept să vorbeşti ! Mai întîi, să-mi spui ce-ai primit de la Bonea în seara cînd a înnoptat la tine.

— Vă spun thot ce vrei... Să mă hardă focu dacă nu vă zic, da' s-hai milă de mhine, că-s bolnav de bojoci... a început el să se lamenteze, cu intenţia evidentă de a mă convinge să-i acord circumstanţe atenuante.

— Asta numai de tine depinde. Dacă acum, în ceasul al doisprezecelea, te hotărăşti să spui tot, dar absolut tot, voi vedea ce se poate face, i-am promis. Crişan, dă-i hîrtie să scrie.

— Scriu, scriu tot ce vreţi matale, da' nu ştiu charte...

L-am privit neîncrezător, apoi, ridicînd din umeri, m-am adresat lui Crișan :

— Îmi pare rău, dar...

— Am înțeles. Îi voi scrie eu declarația, s-a angajat el, fără să se arate prea entuziasmat.

Am înțeles indispoziția care-l cuprinsese. Nu-i de șagă să trebuiască să-ți mai amîni masa cu o oră sau două, cînd și așa foamea fabrică în producție de masă crampe stomacale.

— Pot să-i iau declarația aici în birou ?

— De ce nu ? Barem satisfacția asta s-o ai, am glumit, făcînd-o pe galantul și îndreptîndu-mă spre ușă.

Capitolul XVII

La ora șapte seara, ne aflam cu toții în birou.

— Deci, ținînd seama de datele furnizate prin declarațiile infractorilor, se poate afirma că ne-am realizat prima parte a planului de anchetă. Adică, am stabilit autorii și gradul lor de vinovăție în toate spargerile comise în ultimele șase luni în Petroșani. Sub acest aspect, a mai rămas ceva de clarificat ? l-am întrebat pe Dorobanțu, căruia îi dădusem sarcina să întocmească dosarul de trimitere în judecată.

— Nu. Totul e lămurit.

— De asemenea, sîntem și în posesia listei persoanelor care au cumpărat de la infractori diferitele obiecte obținute prin furt...

— Da, dar această listă nu-i completă ! Autorii, cum era și firesc, au vîndut lucrurile furate și unor persoane necunoscute, pe care n-au mai fost capabili să le indice, s-a arătat rezervat Dorobanțu.

— Cu ajutorul miliției municipale, va trebui să-i dezdăunăm pe toți păgubașii, prin preluarea obiectelor respective din posesia persoanelor care le-au cumpărat de la hoți. Astfel, vom putea da o lecție usturătoare amatorilor de chilipiruri, deoarece confiscarea lucrurilor corp delict îi va lovi în mod nemijlocit în pungă. Și poate că, în acest mod, le va pieri apetitul pentru achiționarea obiectelor cu proveniență dubioasă.

— Și vor trage concluzia că „ocaziile" sînt cît se poate de nerentabile, m-a completat aprobativ Crișan.

— Întocmai ! Și cînd vom reuși să generalizăm această concluzie, diminuînd pînă la zero numărul celor care cumpără obiecte de proveniență incertă, „meseria" de hoț nu va mai avea nici o noimă. Pentru că răufăcătorii, puși în situația să nu aibă la cine transforma în bani lucrurile dobîndite pe căi necinstite, vor pierde orice interes pentru furturi.

— Asta-i foarte adevărat. Dacă bunurile însușite de infractori își vor pierde caracterul de marfă, de marfă transformabilă în bani, va dispărea și rațiunea existenței mobilului care-i împinge spre hoție, mi-a dat dreptate și Dorobanțu.

— Oare se poate ajunge la o totală descurajare a chilipirgiilor ? s-a arătat sceptic Crișan.

— Cu toate că e greu de răspuns la această întrebare, știu că numai prin perseverență se poate tinde către acest ideal, către desființarea adevăraților autori morali ai acțiunilor răufăcătorilor, am spus. Dar să revenim la probleme mai stringente ! Lămurind toate problemele legate de furturi, precum și cele care privesc tîlhăriile comise împotriva Mariei Iancu și Dumitra Grețu, a venit momentul să ne ocupăm și de cea mai gravă faptă pe care au comis-o... Uciderea cu cruzime a Ioanei Stan.

— E aproape ora opt seara, a constatat, cu subînțeles, Dorobanțu.

— Foarte bine. La ora zece vom fi în camerele noastre de la hotel, i-am promis. Și să vezi ce bine vom dormi, știind că am terminat cu toată bătaia de cap de pînă acum.

— Cu cine începem ? s-a interesat Crișan, punînd mîna pe receptorul telefonului.

— Bonea.

— Dacă e vorba de Bonea, am o ediție specială ! a părut să-și amintească Dorobanțu, ridicîndu-se de pe scaunul lui și aducîndu-mi o foaie de hîrtie.

— De unde ai mai scos-o și pe asta ! am exclamat bucuros, după ce mi-am aruncat ochii pe concluziile raportului.

— Cînd ne-am înapoiat de la masă, am trecut pe la serviciul dactiloscopic, așa... în vizită de curtoazie. A fost un mare noroc, deoarece ofițerul căruia îi dădusem ceasornicul și-a amintit că nu-mi prezentase raportul de expertiză. Iar eu, mărturisesc, am și uitat de existența lui...

— Bravo ! am aprobat, așezînd raportul cu fața în jos pe birou. Acum sîntem blindați.

* * *

— Am onoarea și plăcerea să vă salut ! mi-a zis cu exuberanță Bonea, cîteva minute mai tîrziu, intrînd în birou.

I-am răspuns printr-o înclinare a capului și i-am arătat scaunul din fața biroului.

— Credeți că scap cu cinci ani ? a vrut să știe, pe cînd mă învăluia într-o privire plină de simpatie.

— Ca să fiu sincer, habar n-am. Sarcina mea se limitează numai la arestarea și probarea vinovăției. Problema aprecierii gravității faptelor și condamnarea acestora intră, așa cum sînt convins că știți, în atribuția magistraților.

— Deși este foarte adevărat ce spuneți, judecătorii țin întotdeauna seama de atitudinea infractorului după ce a fost arestat. Prin urmare, dacă dumneavoastră veți arăta că am colaborat cu dumneavoastră, indicîndu-vă în mod liber consimțit toate infracțiunile pe care le-am comis, sînt convins că mă voi putea bucura de circumstanțe favorabile, a rostit cu o voce mieroasă.

— Trebuie să înțeleg că-mi cereți să certific un neadevăr ? m-am încruntat, ca și cum m-aș fi simțit ofensat de propunerea lui.

— Cum, nu-i adevărat că am făcut declarația în mod voluntar ? s-a interesat el, cu ochii măriți de mirare.

— Domnule Bonea, eu nu neg că ați cooperat cu noi, dar afirm că ați făcut-o incomplet. Că nu ați declarat toate faptele pe care le-ați comis.

— Nu se poate să fi uitat ceva ! a protestat el, făcînd cu capul un gest de negație.

— Ați uitat.

A rămas cu privirea pierdută, de parcă s-ar fi străduit să-și amintească ce a omis. Apoi, ridicînd din umeri, m-a anunțat :

— Nu-mi dau seama la ce vă referiți... Și dacă într-adevăr am uitat vreuna din infracțiunile comise, înseamnă că aceasta trebuie să fi fost cu totul și cu totul minoră.

— Dumneavoastră considerați că un omor este o infracțiune minoră ?

Mut de uimire, a rămas cu gura deschisă.

— Eu și un omor ? a zis cîteva clipe mai tîrziu, zîmbindu-mi ironic.

Am confirmat, dînd din cap că da.

— Cu regret, constat că mă confundați, a zis, privindu-mă mustrător. Credeam că aveți o părere mai bună despre mine. E adevărat și am admis că am furat, dar de aici și pînă la comiterea unui omor e un drum atît de lung, încît niciodată nu m-am gîndit să-l străbat.

— Și totuși l-ați străbătut !

— Sînt obligat să vă contrazic. Resping orice acuzație de omor, m-a informat, adoptînd o atitudine hotărîtă. În definitiv, așa cum am admis un purcoi de infracțiuni, dacă aș fi omorît pe cineva, aș fi recunoscut fără nici o ezitare...

— Domnule Bonea, nu spuneți copilării, l-am mustrat. Oare vă imaginați că mai poate exista un subofițer de miliție stagiar care să nu cunoască tactica recunoașterii unor fărădelegi ușoare, pentru a le ascunde pe cele grave ?

— Domnule căpitan, nu știu despre ce tactică vorbiți, dar știu că n-am de gînd să mă încarc cu un omor, numai pentru că dumneavoastră aveți un caz nerezolvat ! m-a avertizat.

— Nu e vorba de un caz oarecare, ci exact acela în care sînteți implicat ! l-am repezit. Și din acest moment, vă acuz de uciderea Ioanei Stan, din Livezeni !

— Nu cunosc această persoană.

— Dacă n-o cunoaşteţi, de ce aţi pîndit-o împreună cu Precupeţu într-o noapte ?

— Precupeţu se înşeală dacă spune că...

— Nu se înşeală ! Aţi fugit de acolo numai cînd v-a simţit cîinele şi a trezit victima, care a început să strige după ajutor. Ulterior, aţi revenit şi aţi ucis cîinele, ocazie cu care aţi încercat să pătrundeţi în casă găurind broasca unei uşi. Însă n-aţi reuşit. Apoi, după cîteva zile, aţi pătruns peste victimă, spărgînd uşa şi ucigînd-o !

— Repet, nu ştiu despre ce vorbiţi, a spus, afişînd un calm care se vedea că îi este străin.

— Nu acuz fără probe !

— Nu puteţi avea probe.

— De ce ? Pentru că aţi purtat mănuşi ?

— Nu asta am vrut să spun...

— Cînd aţi plecat din casa victimei, v-aţi scos mănuşile.

— Aţi fost acolo şi m-aţi văzut ? m-a persiflat.

— Am găsit unul din ceasurile luate de la victimă şi pe care, ulterior, l-aţi aruncat în apropierea cîmpului infracţional. Amprentele dumneavoastră erau foarte bine imprimate pe el, am zis, fluturînd raportul primit cu puţin timp mai înainte de la Dorobanţu.

A deschis gura să protesteze, cu o evidentă lipsă de convingere, dar am continuat :

— Fetiţa care a asistat la uciderea bunicii ei v-a recunoscut după fotografiile pe care i le-am arătat ! am blufat.

— E o minciună ! Nu putea să mă recunoască... a strigat, apoi, cînd şi-a dat seam că a căzut în cursa pe care i-o întinsesem, vocea i s-a spart şi şi-a curmat brusc argumentarea.

— Pentru că eraţi mascat cu un ciorap de damă ? — l-am persiflat.

Roşu la faţă şi transpirat, şi-a lăsat capul în jos.

— Atît Viziru, cît şi Cotîrlă au făcut declaraţii complete, am zis, aruncînd în joc ultimul atu. Trebuie oare să vă mai spun că ambii susţin că omorul a fost comis de dumneavoastră, în exclusivitate ! l-am provocat cu dezinvoltură.

— Nu-i adevărat. S-au înţeles să mă scoată pe mine ţapul ispăşitor ! s-a opus, ridicînd speriat privirea spre mine. Cînd a fost ucisă femeia, eu mă aflam în magazie, unde încercam să găsesc banii după care venisem ! Iar cînd Cotîrlă, care rămăsese cu ea, a venit să-mi spună că femeia a murit, am abandonat totul şi am fugit. De frică, am aruncat şi ceasul pe care spuneţi că l-aţi găsit. Acesta este adevărul curat şi nu sînt cu nimic amestecat în omor.

— Viziru ce făcea în acest timp ? am întrebat, cu intenţia de a stabili cît mai bine rolul şi contribuţia fiecăruia dintre ei în monstruozitatea pe care au comis-o.

— Făcea de pază afară... Şi deci minte cînd afirmă că eu am omorît femeia, pentru că, de fapt, el nici nu avea cum să ştie de îndată ce a stat în curte ! a argumentat el cu vehemenţă.

Se pare că reuşisem să fac o primă selecţie. Prin ieşirea lui Viziru de sub bănuiala de omor, trebuia să-mi concentrez atenţia numai asupra lui Bonea şi Cotîrlă. Dar nu mai înainte de a verifica în continuare dacă chiar aşa stăteau lucrurile.

— Cine a torturat victima ? am întrebat, cu gîndul la sadismul cu care i se aplicase, metodic, zeci de lovituri de cuţit Ioanei Ştan pentru a o forţa să spună unde şi-a ascuns banii.

— Cotîrlă. După ce am terminat de căutat în camera în care ţinea femeia imobilizată, Cotîrlă a început s-o înţepe cu cuţitul şi să-i ceară să indice locul unde-şi ţine banii. Apoi nu mai ştiu ce s-a întîmplat, deoarece am trecut în cealaltă cameră, unde, aşa cum v-am mai spus, a venit Cotîrlă să-mi anunţe moartea bătrînei... a zis, ţintuindu-mă cu o privire prin care mă implora să-l cred.

— Vom mai reveni asupra acestui aspect. De unde aveaţi informaţia că victima deţine bani ?

— De la Bîţăilă. Se afla în piaţă şi a asistat la momentul în care bătrîna a vîndut ceva, nu ştiu dacă porci sau vite, şi a încasat zece mii de lei. Dealtfel, tot de la el ştiam mai demult că are bani mulţi. De aceea am mai încercat de două ori să intru în casă...

— Victima nu v-a spus că a depus banii la CEC ?

— Ba da, dar Cotîrlă n-a crezut-o...

— Cine a pus la cale atacarea victimei ? l-am întrerupt.

— Eu, însă la cererea lui Cotîrlă și Viziru. Dar dacă știam că se va face moarte de om...

— Deocamdată, ajunge ! am spus, ridicîndu-mă în picioare.

— N-am nici un amestec în omorîrea... a spus, pe cînd Crișan îl scotea afară din birou, iar eu deschideam fereastra cu dorința de a primeni aerul care, cu gîndul la bestialitatea cu care fusese omorîtă femeia, începuse să mi se pară irespirabil.

— Cine urmează ? a întrebat Crișan.

— Viziru, am răspuns, continuînd să privesc întunericul în care se scufundase orașul.

Cînd și-a făcut apariția în birou, am constatat că era și mai ponosit ca la ultima audiere. Pantalonii îi stăteau ca două burdufe de acordeon, sacoul murdar cu var, și bărbia parcă i se pierdea în gulerul rulat al puloverului.

— Viziru, cînd n-ai să vrei să mai continui interogatoriul, să-mi spui și-l întrerup. Pentru atîta lucru nu merită să te dai cu capul de dușumea încercînd să mă convingi că ești bolnav de epilepsie, l-am avertizat. E clar ?

— Da... a confirmat, lăsîndu-și sfios ochii în jos.

— De asemenea, trebuie să-ți atrag atenția că din acest moment încep să te chestionez sub bănuiala de comitere a unei omucideri, am zis.

— Omor ? ! a exclamat surprins.

— Da, iar victima este Ioana Stan din Livezeni.

— N-am nici o legătură cu treaba asta ! a negat cu promptitudine.

— Cotîrlă și Bonea sînt de cu totul altă părere.

— Vor să mă bage la apă pe mine ? a întrebat speriat.

— Și n-au dreptate ? am făcut-o pe miratul.

— Sigur că nu ! Eu am stat afară de pază...

— Și în casă n-ai intrat deloc ?

— Ba da, dar numai în magazie, cînd m-au chemat ei să bem țuică dintr-un butoiaș.

— Ai băut cu Bonea și Cotîrlă ?

— Da, amîndoi erau în magazie.

— Și atunci cine rămăsese cu victima ?

— Nimeni, pentru că Cotîrlă spunea că a adormit.

— Şi nu te-ai dus s-o vezi ?

— Nu. Am tras o gură bună de ţuică din furtunul care fusese vîrît în butoi şi m-am dus să-mi continui paza în curte.

— Cum ai aflat de comiterea omorului ?

— La vreo jumătate de oră după ce băusem ţuica, Bonea şi Cotîrlă au ieşit din casă alergînd şi spunîndu-mi să vin şi eu. Abia cînd am ajuns pe malul Jiului mi-au spus ce s-a întîmplat şi am jurat cu toţii că dacă va fi să fim prinşi vreodată nimeni nu va vorbi despre atacarea femeii din Livezeni. Şi tocmai ei, care sînt adevăraţii vinovaţi, au început să vorbească primii pentru a mă putea acuza pe mine ! a spus, strîngîndu-şi cu furie maxilarele şi pumnii.

— Care dintre ei a comis omorul ?

— De unde să ştiu eu ?

— De exemplu, de la ei, i-am sugerat.

— I-am întrebat, dar nu mi-au spus decît că trebuie să uit că am fost vreodată pe acolo.

— Care din ei avea la el cuţit ?

— Amîndoi. Iar cînd ne-am oprit pe malul Jiului, le-au aruncat în apă împreună cu două ceasornice.

„Ar fi fost interesante aceste cuţite, dar cum să le mai găseşti într-o apă curgătoare ?“ mi-am spus.

— În legătură cu celelalte infracţiuni, te-ai hotărît să le recunoşti ? am întrebat.

— Da. Daţi-mi hîrtie şi am să scriu tot ce ştiu.

— Să descrii în amănunt şi atacarea locuinţei femeii ucise, i-am mai spus, pe cînd Crişan ieşea cu el pe culoar.

— S-ar părea că încurcătura abia începe, a comentat Dorobanţu, căscînd de zor.

— După ce discutăm cu Cotîrlă, vom şti mai bine pe ce picior dansăm, m-am arătat eu mai optimist, în timp ce, molipsindu-mă de la el, am căscat şi eu.

— Îl aducem şi pe Cotîrlă ? a întrebat Crişan, intrînd în birou.

— Să lăsăm pe mîine ? i-am consultat.

— Poate că ar fi mai bine. E aproape unsprezece noaptea, a constatat cu timiditate Crişan.

— Cine rămîne cu Viziru pînă îşi termină declaraţia ? mi-am amintit eu.

— Subofiţerii de la arest. În definitiv, cine-i împiedică să-şi continue partida de ţintar în aceeaşi cameră cu arestatul pînă îşi scrie compunerea ?

— Nimeni, am conchis.

Capitolul XVIII

Am început ziua citind declaraţia lui Viziru. În afara infracţiunilor pe care i le stabilisem, mai recunoscuse încă douăsprezece spargeri şi furturi din maşini.

— Sună după muşteriu, i-am spus lui Crişan, punînd pe birou declaraţia la care mă uitasem.

Cînd şi-a făcut apariţia, Cotîrlă îşi ţinea umerii atît de aduşi în faţă, încît părea cocoşat. Încruntat, mi-a aruncat o privire încărcată de ură şi s-a aşezat pe scaun, mutîndu-şi ochii pe un perete şi adoptînd un aer de indiferenţă.

— Te-am chemat pentru a discuta împrejurările în care a fost ucisă Ioana Stan, l-am anunţat.

— Nu ştiu despre ce vorbiţi, a bombănit scurt şi a pufăit pe nas.

— Despre femeia pe care ai ucis-o la Livezeni, împreună cu Bonea şi Viziru, m-am străduit să-i reîmprospătez memoria.

— N-am ucis pe nimeni şi n-am fost niciodată la Livezeni ! m-a informat, continuînd să examineze peretele.

— Bonea şi Viziru sînt de altă părere.

— Îi priveşte !

— Şi pe dumneata. Şi pot spune că te priveşte direct. Pentru că din declaraţiile lor reiese că dumneata eşti autorul omorului.

Pentru o fracţiune de secundă, şi-a dezlipit ochii de la perete şi m-a măsurat cu o privire dispreţuitoare.

— Pe mine nu mă trageţi în piept cu chestii de astea, ieftine, m-a informat, reîncepînd să examineze peretele.

— Doreşti să-ţi citesc declaraţiile lor ?

— Păi ce, nu pot fi ticluite ? a zis, făcînd-o pe nepăsătorul şi pufăind iar pe nas.

— Băiete, eu am misiunea de a stabili gradul de vinovăţie al fiecăruia dintre voi, iar dacă dumneata ai să te menţii pe poziţia negării unei fapte probate, îţi vei croi drumul spre plutonul de execuţie, am ţinut să-l avertizez.

— Pluton de execuţie ? ! a pufăit el pe nas foarte dispreţuitor. S-a schimbat codul penal şi se condamnă la moarte pentru cîteva găinării ori borfăşerii, cum se spune la dumneavoastră. Sau trebuie să înţeleg că încercaţi să mă intimidaţi ? mi-a rînjit cu obrăznicie.

— Băiete, am zis calm, pentru comiterea unui omor cu cruzime se poate condamna la moarte...

— Şi ce mă priveşte pe mine ? ! Eu ce-am făcut am scris în declaraţie, şi dacă în declaraţie n-am pomenit de nici un omor, înseamnă că n-am comis nici un omor ! Aşa că, dacă vă trebuie un criminal, căutaţi-l ! a zis, ducînd un deget la o nară şi suflînd cu putere pe cealaltă.

— Cotîrlă, dacă nu vrei să vorbeşti, nu te pot obliga s-o faci. Totuşi, din punct de vedere uman, deşi ţie îţi este străină această noţiune, sînt obligat să te avertizez că prezenţa ta în cîmpul infracţiunii a fost probată.

— Oare ? a spus sarcastic.

— Urmele lăsate de pantofii tăi erau foarte clar imprimate în pămîntul afînat pe unde ai sărit gardul în curtea victimei...

— Parcă numai eu port astfel de pantofi ? a rostit, pufăind puternic pe nas şi aruncîndu-mi o privire amuzată, mai înainte de a şi-o fixa din nou pe perete cu un aer de plictiseală.

— Mărimea pantofilor în coroborare cu gradul lor de uzură sînt strict specifice ! Nu ştiai ? cum nu s-a înghesuit să-mi răspundă, am continuat : Şi dacă la identificarea prin aceste urme adăugăm şi declaraţiile complicilor tăi...

— Nu recunosc declaraţiile aşa-zişilor mei complici ! a strigat enervat, pufăind zgomotos de mai multe ori pe nas.

Aș fi putut să-i atrag atenția că nu trebuie să mai ridice glasul, dar n-am făcut-o. Probabil unde mă întrebam dacă modul zgomotos în care expulza aerul pe nas se datorește unei maladii sau, pur și simplu, este un tic nervos.

— Cotîrlă, să nu mizezi pe principiul : „Dubiile sînt întotdeauna în favoarea acuzatului !", pentru că în acuzația de omor pe care ți-o aduc nu-și au locul îndoielile. În mîna victimei s-a găsit un smoc de fire de păr. Mai e nevoie să-ți spun că el a fost smuls de pe capul tău ?

A întors fața de la perete, s-a uitat la mine cu privire dezorientată și speriată, apoi și-a lăsat ochii în jos.

— Nu eu am omorît-o, ci Bonea... a spus, intempestiv, după o tăcere de aproximativ un minut.

— Erai acolo cînd a omorît-o ?

— Nu, mă aflam în cealaltă cameră, unde-i magazia, și căutam banii despre care știam de la Bonea că trebuia să-i aibă bătrîna.

— Și cum ai aflat de moartea victimei ?

— A venit Bonea și mi-a spus, după care am plecat imediat.

— Cine a torturat victima cu cuțitul ?

— Bonea. Eu, așa cum v-am spus, eram în cealaltă cameră.

— Numai Bonea a stat cu victima ?

— La început, cînd am pătruns în casă și am imobilizat-o, eram cu toții, apoi Viziru s-a dus să facă de pază afară, iar eu am plecat în cealaltă cameră.

— Cine i-a spus nepoatei victimei că-i taie gîtul dacă nu trage pledul peste cap ?

— Bonea.

— Numai el a stat cu victima ?

— Da.

— Tot timpul ?

— Da.

— Și atunci cum ați băut împreună țuică din butoi ?

Vădit deconcertat, pentru a cîștiga timp, a tras o altă rafală de pufăituri pe nas.

— Aveți dreptate. La un moment dat, a apărut pentru cîteva minute și mi-a spus că vrea să tragă un gît de țuică. După ce a băut, s-a înapoiat imediat la bătrînă.

— Dacă te-am urmărit bine, din momentul în care ați tăbărît pe victimă și ați imobilizat-o, fiecare dintre voi a avut o sarcină precisă. Dumneata să cauți banii, în camera alăturată, Viziru să asigure paza, iar Bonea să forțeze victima să spună unde-și ține banii. Așa e ?

— Da, așa e.

— Asta înseamnă că nici Bonea n-a venit la dumneata și nici dumneata nu te-ai mai înapoiat în camera în care se afla victima, m-am făcut eu că recapitulez situația cu glas tare.

— Exact. Numai el a venit după mine, atunci cînd a băut țuică...

— Nu i-a fost teamă că fuge victima ?

— Asta l-am întrebat și eu cînd a apărut în magazie. Mi-a răspuns că bătrîna e cuminte.

— Să nu-i mai spui „bătrîna", ci victimă, l-am corectat.

— Am înțeles, a replicat docil.

— În povestirea dumitale este ceva ce nu pricep, m-am arătat eu încurcat.

— Vă rog, m-a poftit el plin de solicitudine, precum un profesor de matematică gata să-și ajute elevul care nu poate pricepe de ce unu și cu unu fac taman doi.

— Dacă Bonea a venit după dumneata numai atunci cînd i s-a făcut chef de țuică, de unde a știut de existența ei ?

— Păi, de unde să știu eu... a îngăimat încurcat, apoi a spus victorios : Probabil că știa că toți țăranii au țuică în casă.

— Cum explici prezența părului dumitale în mîna victimei ?

— Probabil că mi l-a smuls cînd am intrat peste ea și am trîntit-o pe dușumea.

— De fapt, cît timp v-ați aflat în locuința victimei ?

— Două sau trei ore, a zis, încercînd să ghicească ce urmăresc.

— Și victima a ținut în pumn părul dumitale atîta timp ?

— Altă explicație nu văd.

— Eu văd. Contracțiile musculare apar numai la muribunzi. Deci, cu puțin timp înainte de sucombarea victimei

și în pofida afirmației dumitale, te-ai aflat în imediata ei apropiere !

— Nu-i adevărat ! a strigat înspăimîntat. Eu eram dincolo...

— Mulțumesc ! Deocamdată ajunge.

În timp ce continua să susțină că nu s-a mai apropiat de victimă după doborîrea acesteia pe podea, Crișan l-a expediat pe culoar.

— A naibii încurcătură, a apreciat Dorobanțu cu foarte mult bun-simț.

— Cum putem să-i trimitem în judecată dacă nu stabilim partea de vină a fiecăruia dintre ei ? l-a susținut și Crișan.

Din doi pași am fost la ușă, am închis-o și mi-am scos capul afară. Cotîrlă și însoțitorii lui se aflau încă pe culoar, la vreo douăzeci și cinci de metri distanță.

— Subofițer ! am strigat. Veniți înapoi ! le-am spus, apoi, lăsînd ușa deschisă, am revenit la birou.

— Ce intenționați ? s-a mirat Crișan.

— Dă telefon să-l aducă sus și pe Bonea. Facem confruntarea ! Dorobanțule, dă-mi să mai văd o dată raportul medicului legist.

În timp ce primeam filele cerute, a apărut și Cotîrlă, arborînd un aer intrigat. L-am poftit să ia scaunul din fața biroului meu, să-l ducă lîngă peretele din stînga și să ia loc. După ce mi-a executat ordinul, m-am așezat și eu îndărătul biroului și am început să parcurg raportul doctorului. Tîrnăuceanu. Cînd, cu două zile mai înainte, Dorobanțu mă informase de sosirea lui, nu-i acordasem nici o atenție pentru că, de îndată ce ora morții Ioanei Stan fusese stabilită prin datele anchetei, nu vedeam ce precizări relevante mi-ar fi putut furniza. Acum însă, față de impasul în care intrasem, îmi puneam toate speranțele în constatările expertului.

Cînd, ajungînd la descrierea rănilor victimei, am găsit exact ceea ce-mi trebuia, s-a deschis ușa și Bonea a fost introdus în birou.

Bonea și Cotîrlă s-au privit mai întîi uimiți, apoi ochii lor au devenit întrebători, ca și cum ar fi vrut să facă un

schimb de opinii pentru a-şi putea organiza o apărare comună.

— Domnule Bonea, vă rog să luaţi acest scaun, să-l duceţi la perete — am arătat spre zidul din dreapta —, şi să vă aşezaţi cu spatele la noi. Cotîrlă, te rog să-ţi întorci şi dumneata scaunul.

— Vom discuta despre victima Ioana Stan, i-am anunţat, cînd, executîndu-mi ordinul, s-au aflat cu spatele unul la altul, la o distanţă de vreo patru metri. Cine a ucis-o ? am întrebat scurt.

— Bonea ! a zis Cotîrlă.

— Cotîrlă ! a susţinut Bonea.

— Adică Cotîrlă şi cu Bonea ? i-am zgîndărit.

— Nu, Cotîrlă singur ! Eu mă aflam în magazie cînd a fost ucisă femeia ! a zis Bonea.

— E o minciună ! Eu mă aflam în magazie cînd victima a fost omorîtă ! a strigat Cotîrlă.

— Dacă amîndoi vă aflaţi în magazie, de unde ştiţi cînd a decedat victima ?

În încăpere s-a aşternut pentru un moment liniştea.

— A venit şi mi-a spus Cotîrlă... s-a grăbit Bonea să-şi pună placa.

— Minţi ! a urlat Cotîrlă, apoi, în aceeaşi fracţiune de secundă, şi-a întors scaunul şi a sărit ca o vijelie spre Bonea, care, auzindu-l, s-a ridicat fulgerător de pe scaun şi s-a întors cu faţa spre adversar.

Pînă să decolez de pe scaunul meu, Cotîrlă, mai înalt şi mai voinic, îşi vîrîse mîinile în gîtul lui Bonea şi, ridicîndu-l cu o palmă de la duşumea, îl împingea cu creştetul capului în perete.

Am ajuns lîngă ei atunci cînd Bonea, atîrnînd ca o cîrpă, începuse să-şi dea ochii peste cap.

Tăişul palmei stîngi a descris un scurt arc de cerc şi mi s-a oprit în carotida lui Cotîrlă.

Agresorul a căzut imediat în genunchi, iar „victima", scăpîndu-i dintre mîini, s-a întins pe covor, scuturat de spasme şi respirînd scurt şi des.

Crişan şi Dorobanţu rămăseseră înlemniţi pe scaunele lor.

— Ce înseamnă asta, Cotîrlă ? ! am strigat înfuriat, şi chiar că eram. Te-ai obişnuit să-ţi faci de cap pentru că

ai avut de-a face numai cu femei neputincioase ? ! Treci imediat la locul tău !

Fără să zică nici pîs, s-a ridicat în picioare și, masîndu-și partea gîtului pe care i-o lovisem, s-a dus spăsit spre scaunul lui.

— Ce dement !... a bîiguit Bonea, adunîndu-se de pe duşumea.

— Așază-te pe scaun ! i-am strigat și lui, așa, ca să se știe că sînt foarte nervos, deși, după ce depășisem momentul primului impuls, mă și calmasem. Întrucît fiecare dintre voi susține că celălalt este autorul omorului, vă cred... și vă acuz pe amîndoi de uciderea de comun acord a victimei !

— Sînt nevinovat ! a protestat Bonea, sărind în picioare și întorcîndu-se spre mine.

L-am amenințat cu degetul și i-am arătat scaunul. A mai deschis de cîteva ori gura pentru a respinge acuzația, apoi, fără să scoată vreun sunet, și-a reluat locul.

— Acesta-i adevărul ! Ambii ați participat în egală măsură la torturarea, respectiv, uciderea victimei...

— Numai Bonea ! Eu nu... m-a întrerupt Cotîrlă, probabil revenindu-și din efectul neutralizator al loviturii pe care mă obligase să i-o dau.

— Tu și el ! am zis. Și dacă vă imaginați că jucînd teatru veți semăna niște îndoieli pe care să le puteți specula în fața judecătorilor, vă înșelați ! Împreună ați torturat victima și sub acest aspect raportul medico-legal este precis, am zis, luîndu-l de pe birou și fluturîndu-l. Rănile înțepate făcute victimei au fost produse de două lame de cuțit diferite. E clar ? !

Nu mi-au mai răspuns nimica.

— Constatarea medicului legist dovedește că amîndoi ați torturat-o și, în consecință, că amîndoi ați ucis-o. Chiar dacă moartea victimei a avut loc în brațele unuia dintre voi, asta nu-l absolvă de răspundere pe celălalt, deoarece, lucrînd pe „schimburi", ați participat în cote egale la omorîrea Ioanei Stan.

Cum din nou s-a lăsat în birou o tăcere grea și, prin urmare, plictisitoare, i-am spus lui Crișan să-i expedieze pe criminali la arest.

* * *

Capturarea și trimiterea în judecată a tîlharilor care îngroziseră locuitorii orașului Petroșani fusese floare la ureche față de truda care a început pentru a recupera lucrurile cumpărate de chilipirgii și a le restitui păgubașilor.

Mai aveam încă mult de alergat, cînd mi-a parvenit sentința Tribunalului județean Hunedoara, din 25 martie 1975. Principalii protagoniști ai bandei fuseseră condamnați la închisoare în funcție de periculozitatea lor socială : V.C. — 10 ani, C.S. — 24 de ani și B.G. — 25 de ani.

EPILOG

Cînd am ieşit în stradă, am fost întîmpinat de mireasma teilor înfloriţi. Am ridicat capul şi am văzut cerul înstelat, străjuit de o lună rotundă şi nepăsătoare. Mi-am privit ceasul şi, constatînd că în următoarele două minute va fi ora unsprezece şi jumătate noaptea, am luat-o la picior, repede şi uşor legănat, spre sediul miliţiei municipale.

Eram într-o formă excelentă, mai puţin picioarele, care, deşi răspundeau perfect la comenzi, erau al naibii de grele. În ceea ce priveşte capul, funcţiona suficient de bine dacă, deşi aveam senzaţia că l-am cumpărat de ocazie de la solduri, era capabil să-mi şoptească că numai grăbindu-mă pot avea şansa să nu trebuiască să dorm pe vreo bancă din gară. Şi avea dreptate. Riscul exista, deoarece, fiind prima zi din luna iunie şi ultima mea seară în Petroşani, îmi trimisesem geamantanul la Deva prin Crişan şi Dorobanţu şi renunţasem la camera pe care o avusesem reţinută la hotelul „Jiul".

De fapt şi eu ar fi trebuit să mă aflu acum la Deva, într-o garsonieră cochetă şi un pat curat din modernul hotel „Sarmis". Dar n-a fost să fie, pentru că papa aghiuţă şi-a vîrît coada şi mi-a dat peste cap toate bunele mele intenţii.

Eu, ca un om civilizat şi bine crescut, am luat un buchet mare cu crini imperiali şi am sunat la uşa doctorului Creangă. Chestie de politeţe, pentru că, dacă îmi terminasem misiunea în Petroşani, era firesc să-mi iau la revedere de la amicul meu. E adevărat că în urmă cu o lună de zile,

cînd i-am restituit butelia de care-l uşurase un oarecare spărgător, a încercat să mă coopteze la testarea unei sticle de Johnnie Walker, dar n-a ţinut, deoarece — se ştie ! — eu sînt mai incoruptibil ca fostul meu coleg Eliot Ness. Aşa că, sunînd la uşa lui. la ora şase după-amiaza, eram convins că nimic nu se va pune în calea plecării mele spre Deva. Dar s-a pus !

De cum m-a instalat pe unul din fotoliile din camera lui de lucru, a şi pus pe masă o fiolă, dar nu una de „Ion plimbăreţul", cum îmi imaginasem eu, ci una de „Ballantine's" veritabil. Şi cum incoruptibilitatea are şi ea o limită, am călcat-o voluntar. Eu probam licoarea „on the rocks", sau, cum ar spune un translator de limba engleză, cu gheaţă, iar domn' doctor Creangă sugea muncitoreşte din zeama ruginie, pentru că, susţinea el, ar fi fost păcat s-o bea altfel decît o făcuse mama ei, in Scotland.

Cum era şi firesc, cînd se întîlnesc doi foşti jucători de rugby, am abordat în viteză un subiect intim : care sînt şansele echipei naţionale de a intra în „Turneul celor cinci naţiuni ?" Cred însă că Dana mai auzise comentariile soţului ei pe marginea acestui subiect. Altfel nu-mi pot explica de ce s-a grăbit să-mi ureze drum bun şi să se evacueze cu fetiţa în cealaltă cameră.

Momentul care a impus sistarea dezbaterilor a fost marcat de constatarea că sticla ajunsese mai goală decît cutia de rezonanţă a unei viori Stradivarius. În această situaţie, domn' doctor mi-a comunicat, nu tocmai coerent, că vrea să deschidă cercetările pentru descoperirea unei alte surate a sticlei care rămăsese pe masă în chip de vestigiu. Privindu-mi ceasul şi văzînd, cu oarecari dificultăţi, că ar fi trebuit să mă aflu de mult la Deva, i-am respins cu hotărîre propunerea, deşi nu pot nega că ea era foarte ispititoare.

El că da, eu că nu.

A consimţit s-o lase baltă numai după ce i-am promis, cu mîna pe inimă, că : „... altă dată, o s-o facem şi mai lată !".

La despărţire, bineînţeles că ne-am pupat cu multă înfocare.

* * *

Ajungînd la sediul Miliţiei municipale, m-am înfipt drept în garaj. Am avut un fler ca niciodată. Un echipaj-auto tocmai pleca în patrulare pe şoseaua Petroşani-Deva.

M-am instalat pe bancheta din spate şi, într-o clipă, am şi adormit, rezemat de una din portiere.

* * *

Cînd m-am trezit, aveam capul mai limpezit, mă aflam sub estacada hotelului „Sarmis" şi limbile ceasului indicau ora două.

Am urat serviciu uşor echipajului şi am intrat în holul hotelului.

Luînd cheile de la recepţie şi ducîndu-mă spre lift, uşa acestuia s-a deschis pentru a-l lăsa să iasă pe Crişan ; îmbrăcat civil şi cu ochii umflaţi de somn.

— Hei, ce-i cu dumneata aici ? am exclamat surprins.

— Pe dumneavoastră vă căutam.

— Pe mine ? ! De ce ? Soţia dumitale doreşte o referinţă scrisă că ţi-ai văzut de treabă la Petroşani ? am spus, convins că are o nevastă geloasă.

A făcut cu mîna un gest de silă.

— Tovarăşe căpitan, s-a decretat punerea sub alarmă generală a forţelor miliţiei.

— Ce s-a întîmplat ? am întrebat aiurit.

A ridicat din umeri :

— Habar n-am. În urmă cu douăzeci de minute, m-a sculat ofiţerul de serviciu şi m-a anunţat că din ordinul inspectorului-şef trebuie să mă prezint cu dumneavoastră la inspectorat. Tot ce am putut scoate de la el a fost că are sarcina să mobilizeze tot efectivul Inspectoratului judeţean.

— Avem vreo maşină de serviciu ? am întrebat, cu mintea bruse şi complet limpezită.

— Nu, dar am venit eu cu a mea.

— Atunci, călare pe cai ! m-am decis, ducîndu-mă să las la recepție cheile pe care abia le luasem.

*

* *

În sala de ședințe se aflau strînși vreo zece ofițeri. Printre ei și Dorobanțu, care s-a grăbit să vină lîngă noi. Și el era îmbrăcat civil.

— Ce s-a întîmplat ? n-am ezitat să-l întreb.

— Să fiu al naibii dacă știe cineva ceva, a arătat el spre ceilalți colegi. Am fost luat atît de repede, încît, uitați-vă cum m-am îmbrăcat... a zis, ridicîndu-și pantalonii pentru a ne arăta că poartă un ciorap bleumarin și celălalt gri cu dungi maro.

N-am mai avut cînd să-l compătimesc, deoarece s-a deschis ușa și au apărut inspectorul-șef, cu cămașa descheiată la gît și cu o cravată atîrnîndu-i din buzunarul lateral al hainei, și comandantul miliției, ținînd în mînă diagonala și centura sub care pendula tocul pistolului.

— Tovarăși, a spus inspectorul-șef de cum a pătruns în sală, în județul nostru, mai exact lîngă Deva, s-a petrecut un fapt de maximă gravitate. În urmă cu aproximativ o oră, de la închisoarea Bîrcea au evadat șapte infractori deosebit de periculoși. Cinci dintre ei sînt îmbrăcați cu uniformele subofițerilor pe care i-au atacat și, totodată, au intrat în posesia armelor automate ale acestora. Nu nouă ne revine sarcina de a examina cauzele care au facilitat această evadare, a mai spus, citind pe chipurile noastre uluiala ce ne-o provocase vestea comunicată. În schimb, avem misiunea de a-i captura suficient de repede pentru a nu le lăsa răgazul să-și folosească armele împotriva populației.

Infractorii evadați au de executat pedepse între zece și douăzeci și cinci de ani. Ei sînt următorii : Filip Sandu, Badea Vasile, Barițiu Victor, Sontay Domokos... — inspectorul-șef s-a oprit, s-a uitat spre mine și a continuat : — Căpitane Apostolescu, îți spun ceva aceste nume : Bonea Grigore, Cotîrlă Ștefan și Viziru Carol ?

Mai întîi n-am înțeles ce vrea. Sigur că-i cunoșteam, doar chiar în seara aceea sărbătorisem, la capătul a cinci luni de alergătură, completa terminare a afacerii !

— Și ei fac parte din lotul evadaților ? ! am exclamat, înțelegînd brusc tîlcul întrebării.

A confirmat printr-un gest și a completat :

— Organizarea evadării fiind făcută de domnul Bonea, în persoană !

În timp ce eu mă uitam uluit cînd la Crișan, cînd la Dorobanțu, care îmi răspundeau cu niște priviri tot atît de aiurite, a început să vorbească comandantul miliției :

— În momentul de față, se îndepărtează de închisoare într-un autoturism IMS al penitenciarului. În urmă cu... — și-a ridicat mîna și și-a consultat ceasul — patruzeci de minute, un echipaj-auto, care venea spre Deva, s-a încrucișat cu mașina penitenciarului, dar, nefiind dată încă alarma, i-au lăsat să-și vadă de drumul lor. Și este mai bine că s-a întîmplat așa, pentru că altfel, față de armamentul pe care-l au infractorii, subofițerii noștri n-ar fi avut nici o șansă ! Nu știm unde se află în acest moment, dar știm că n-au putut părăsi teritoriul județului, deoarece, urmare a alarmei generale date prin IGM, colegii noștri din județele limitrofe au ridicat baraje pe toate șoselele care pleacă de la noi. De asemenea, odată cu apariția zorilor, IGM-ul ne va trimite trei elicoptere pentru căutarea aeriană a fugarilor, și-a încheiat punerea în temă colonelul.

A început apoi să vorbească din nou inspectorul-șef :

— Partea cea mai neplăcută — și vă promit că nu se va mai repeta ! — este că și noi am fost prinși, ca să zic așa, pe picior greșit. Șeful depozitului electrotehnic a plecat la niște rude de-ale lui și, pînă-l găsim, sîntem lipsiți de aparate de radio portabile. La fel stînd lucrurile și cu cîinii de urmărire.

A tăcut cînd a intrat în sală ofițerul de serviciu și s-a apropiat de el pentru a-i înmîna o hîrtie. După ce și-a aruncat ochii pe ea, ne-a spus :

— Am primit o notă telefonică de la Călan. Autori necunoscuți au spart un magazin cu autoservire și au furat alimente. Un martor, care privea pe fereastră, afirmă că hoții au plecat cu un autoturism cu însemnele miliției.

Deci, putem fi siguri că este mîna evadaţilor. Totodată, ţinînd seama de obiectul furtului şi poziţia geografică a Călanului, e de presupus că intenţionează să părăsească şoselele şi să traverseze munţii Sebeşului, la adăpostul pădurilor. Şi întrucît prin adoptarea acestei variante ni se vor reduce şansele de-ai captura curînd, va trebui — ca în paralel cu deplasarea forţelor noastre de încercuire cînd va începe să se lumineze de ziuă — să trimitem imediat o echipă în urmărirea lor. Deşi nu se pune problema luării contactului cu evadaţii, ci numai a urmăririi lor de la distanţă, pentru a nu se pierde poziţia şi direcţia lor de deplasare, misiunea este periculoasă, pentru că nu se poate exclude posibilitatea atragerii urmăritorilor într-o ambuscadă. Ce ar însemna căderea într-o ambuscadă organizată de ei nu trebuie să vă mai explic, deoarece v-am mai spus că sînt în posesia a cinci arme automate. De aceea, echipa de urmărire va fi formată numai din voluntari, şi din aceştia îi voi prefera pe cei fără copii. Cine doreşte să plece în urmărirea evadaţilor ? a întrebat el.

Toţi ofiţerii au făcut un pas înainte şi şi-au ridicat mîna dreaptă. Crişan şi Dorobanţu au întors capul şi m-au privit contrariaţi, probabil că nu se aşteptaseră ca tocmai eu, vremelnicul lor şef, să le înşel atît de ruşinos aşteptările.

— Tovarăşe inspector şef, cu permisiunea dumneavoastră, aş vrea să fac o remarcă, am zis, suficient de tare pentru a mă face auzit.

— Te ascult, căpitane, a zis el, binevoitor, în timp ce toţi ofiţerii din încăpere au întors capul spre mine intrigaţi.

— Fără a minimaliza importanţa voluntarilor în situaţii-limită, apreciez că misiunea pe care aţi descris-o ar putea fi cu mult mai bine îndeplinită de cei care-i cunosc pe infractori. Fie şi numai pentru faptul că uniformele pe care aceştia le poartă vor putea genera suficiente confuzii capabile să pună oamenii noştri în situaţia de a se împuşca între ei.

— Observaţia este corectă ! a apreciat şeful. Ce propui, căpitane ?

— Întrucît numai eu și locotenenții-majori Crișan și Dorobanțu cunoaștem personal pe cei mai mulți din infractorii evadați — am exagerat eu nițel, așa, ca să fiu mai convingător —, considerăm că misiunea ne revine de drept nouă.

Cînd mi-am terminat argumentarea, Crișan și Dorobanțu, care nu cu prea multe minute înainte mă priviseră ca pe o oaie neagră, au făcut un pas înapoi, m-au încadrat și au început să se uite cu superioritate la ceilalți ofițeri.

— De acord, a zis inspectorul-șef. Îți mai atrag atenția că, pînă te vor ajunge din urmă forțele noastre de impresurare, vei fi complet izolat.

A văzut că-l privesc surprins și a continuat :

— Nu se poate folosi stația-radio, deoarece și mașina fugarilor are un post de emisie-recepție. Și nu consider că este necesar să-i ținem la curent cu mișcările de învăluire pe care le vom face. Atrăgîndu-ți încă o dată atenția că nu trebuie să intri în contact cu ei, deoarece eu n-am ce face cu niște eroi morți ; te rog să te limitezi numai și numai la o urmărire de la o distanță care să vă țină în afara bătăii focului lor. Și pentru ca lucrurile să fie și mai clare, te fac răspunzător dacă li se întîmplă ceva băieților ! m-a avertizat, arătînd cu degetul cînd spre Crișan, cînd spre Dorobanțu.

— Am înțeles, tovarășe inspector-șef ! l-am asigurat.

— Atunci, executarea !

Mai înainte de a coborî în curte, am trecut pe la depozitul de armament. Crișan și Dorobanțu și-au luat cîte o pușcă automată de asalt, iar eu, o cutie cu cincizeci de cartușe de nouă milimetri. Pentru că, întîmplător, cunoșteam zicala : „Mai bine să prisosească, decît să lipsească !".

* * *

Întrucît fugarii rulau cu un autoturism de teren IMS, mașina care ne aștepta afară era de același tip, deoarece s-a plecat de la ideea că o Dacie nu i-ar fi putut urmări în afara șoselelor asfaltate.

Un nor gros ascunsese luna şi era atît de întuneric încît, dacă n-ar fi fost aprinse luminile de poziţie ale maşinii care ne fusese repartizată, aş fi putut jura că am plonjat într-unul din cazanele cu smoală ale lui scaraoţchi.

Ne-am suit în maşină şi Crişan i-a spus şoferului să pornească cu toată viteza spre Călan.

E drept că nu alerga maşina cine ştie ce, dar, în compensaţie, scutura atît de tare, încît începusem să mă tem că-mi face cocteil din rinichi, ficat şi splină.

Tot ceea ce puteam să văd era şoseaua, măturată de lumina farurilor pînă la o distanţă de vreo cincizeci de metri.

La vreo cinci minute de la plecare, Dorobanţu mi-a arătat ceva prin portiera din partea stîngă, afară, în bezna nopţii.

— Închisoarea Bîrcea, de unde au evadat derbedeii.

— Modernă ? l-am întrebat.

— Modernă ? a repetat dispreţuitor. Poate... pe vremea răscoalei lui Horea, Cloşca şi Crişan.

— Deşteptul care şi-a imaginat că poate izola nişte indivizi de talia lui Bonea şi Cotîrlă într-o astfel de cosmelie va trebui să tragă nişte concluzii din greşeala lui. Noi înnebunim alergînd după ei pînă-i capturăm, şi nu ştiu ce funcţionar le creează toate condiţiile pentru a putea s-o ia din loc după bunul-plac, l-a completat Crişan, privind cu acreală spre şoseaua luminată de faruri.

Fiind un fatalist convins, m-am rezumat numai la un gest de indiferenţă şi am continuat să privesc prin parbriz. Cerul începuse să se lumineze, dar cu foarte multă timiditate.

Douăzeci de minute mai tîrziu, am virat la stînga şi am pătruns în oraşul Călan.

Începusem să ne strecurăm pe o stradă lată, la ale cărei rigole se aflau parcate autovehicule de diferite tipuri. În rest, nici picior de om.

Mai aveam circa douăzeci şi cinci metri pînă la capătul ei, cînd două autobasculante au demarat de lîngă trotuarul din stînga şi din dreapta şi s-au oprit bot în bot în mijlocul drumului, blocîndu-ne calea.

Şoferul a apăsat puternic pe frînă, oprind la cel mult doi metri de ele, şi smucind înfuriat de portieră, a dat

să scoată capul afară pentru a-şi spune părerea despre pericolul public pe care-l reprezintă şoferii de autobasculantă. Dar n-a m-ai apucat să-şi verse necazul.

— Nu vă mişcaţi ! a strigat una din umbrele care ne ameninţau cu pistoale dindărătul autobasculantelor, în timp ce a treia autobasculantă, venind din spate, ne-a tăiat retragerea. Ieşiţi cîte unul afară, cu mîinile în sus. Care iese cu armă îl împuşcăm fără nici un alt avertisment ! ne-a adus la cunoştinţă vocea.

Mai întîi, m-am gîndit că am căzut ca nişte ageamii în mîna bandiţilor, apoi, dîndu-mi seama că numărul umbrelor era cu mult mai mare de şapte, am priceput că nimerisem într-o ambuscadă a miliţiei.

— Dacă nu ieşiţi afară, aşa cum am ordonat, cîte unul, cu mîinile în sus, deschidem focul asupra maşinii ! Număr pînă la cinci ! ne-a somat vocea pentru a doua oară. Unu... Doi...

— Afară, băieţi ! m-am dezmeticit eu primul din surpriză, deschizînd portiera din dreapta şi coborînd încet cu mîinile deasupra capului.

— Sîntem de la miliţia judeţeană, i-am anunţat, dar, bineînţeles, fără să mă încumet să las mîinile jos.

— Am mai auzit noi basme d-astea ! Toţi, afară din maşină ! a replicat inexorabil vocea.

După ce au ieşit şi ceilalţi din maşină, miliţienii care ţineau pistoalele îndreptate spre noi au început să se apropie cu prudenţă. Cînd, încercuindu-ne, au ajuns la cîţiva metri de noi, s-a desprins un ofiţer şi ne-a luminat cu o lanternă.

— Sîntem ofiţeri de miliţie, am repetat.

— Arată-mi legitimaţia ! Dar vezi să nu scoţi altceva ! a zis pe un ton care indica cu precizie cum va reacţiona pistolul îndreptat spre pieptul meu, dacă mă abat de la recomandarea ce-o făcuse.

Am extras cu două degete obiectul cerut din buzunarul de sus al hainei şi, cînd i l-am întins, am văzut că este un maior.

A făcut un pas înapoi, probabil pentru a nu-mi da posibilitatea să-i lovesc mîna în care ţinea arma, şi, deschizînd legitimaţia, a luminat-o cu lanterna. O clipă mai tîr-

ziu, mi-a luminat faţa pentru a verifica dacă semăn cu fotografia de pe act.

— Sînteţi lămurit ? m-am interesat.

— Legitimaţiile dumneavoastră, a zis către ceilalţi, fără să-mi răspundă, dar faptul că a trecut la apelativul de reverenţă demonstra că certitudinea lui, că i-au căzut în mînă evadaţii, începuse să se clatine.

— Cu cît ne faceţi să întîrziem mai mult, cu atît se reduc şansele noastre de a-i ajunge pe fugari, am zis, simţind cum încep să mă enervez.

— Scuzaţi-mă, a zis, restituindu-ne legitimaţiile. Mi-am făcut numai datoria. În defitiniv, cine v-a pus să intraţi în oraş cu o maşină la fel ca cea a urmăriţilor ? a remarcat el cu bun-simţ.

— Ce ne puteţi spune despre ei ? am zis, revenind la lucruri mai stringente.

— În urmă cu circa o oră şi jumătate, a zis, privindu-şi ceasul, care am văzut că indica ora patru fără cîteva minute, au spart un magazin cu autoservire şi şi-au burdușit maşina cu alimente. Credeam că au părăsit oraşul, dar, jumătate de oră mai tîrziu, au spart o agenţie a CEC-ului şi au încercat să deschidă casa de fier. N-au reuşit însă. De aceea, cînd aţi apărut dumneavoastră, mi-am imaginat că iar dau tîrcoale prin oraş, a zis, ridicînd din umeri.

— După ultima spargere, în ce direcţie au plecat ?

— Dacă e să ne luăm după spusele unui chefliu, care susţine că i-a văzut cînd au ieşit din localul CEC-ului, ar fi părăsit oraşul pe drumul care duce spre valea Luncanilor.

— Mai există şi un alt martor ? era firesc să întreb.

— Nu.

— Atunci pornim şi noi pe acelaşi drum. Vă rog să ni-l arătaţi.

— Îl cunosc şi eu, tovarăşe căpitan, a intervenit şoferul.

— Pe la ce oră a avut loc tentativa de jefuire a CEC-ului ?

— În jurul orei trei, mi-a răspuns maiorul, făcînd semn şoferilor de pe autobasculante să ne elibereze drumul.

— Încercarea lor de a pune mîna pe bani demonstrează că au intenţia să se piardă în vreun oraş, a zis Crişan, după ce am început să rulăm.

— Firesc, dar nu foarte curînd. Proviziile de alimente pe care le-au strîns arată că şi-au făcut planul de a sta ascunşi pînă încetează urmărirea. Abia după ce se vor asigura că li s-a pierdut urma, vor încerca să coboare la adăpostul aglomeraţiei urbane, am spus.

Chiar dacă nu s-ar fi luminat afară pentru a putea vedea că ne angajasem pe un drum din pămînt bătătorit, aş fi simţit, datorită faptului că hurducăiala devenise insuportabilă.

După aproximativ douăzeci de kilometri de scuturătură infernală, o placă de pe marginea drumului arăta că ne aflăm pe raza comunei Boşorod.

Am început să rulăm pe strada principală în căutarea unui indiciu al trecerii fugarilor. În afară de cîţiva cîini care ne lătrau, nici o urmă de viaţă. În partea ascunsă a unei clădiri cu un etaj am zărit pe o bancă un individ moţăind. Apropiindu-ne de el, am văzut că purta bocanci cazoni, pantalonii gri înfăşuraţi în meletiere şi o manta ostăşească fără epoleţi. Pe bancă, alături de el, se afla o puşcă ZB. Pe cap purta o căciulă mare.

Cînd maşina a oprit lîngă el şi am sărit jos, s-a trezit şi a întins mîna după puşcă.

— N-o atinge ! i-am cerut.

Şi-a retras mîna şi a privit încă buimăcit de somn spre colegii mei care tocmai soseau şi ei din maşină cu armele în cumpănă.

— Scoate-ţi căciula ! i-am ordonat.

După ce s-a conformat, am văzut că era tuns complet, ca în armată, sau la închisoare.

— Ce-i cu puşca asta ? am întrebat.

— Ce să fie ? E a mea... m-a informat, adoptînd mimica unui copil care se teme că i se va lua jucăria cea mai dragă.

— De unde o ai ? m-am interesat, arătîndu-i legitimaţia.

— Să trăiţi ! a zis, dînd să se scoale de pe bancă.

I-am pus mîna pe umăr şi l-am împiedicat s-o facă. N-aveam nevoie de surprize.

— Io-s paznicul comunei ! a exclamat cu desperare.

— Legitimația !

— N-am așa ceva... Dar mă cunoaște toată lumea... Întrebați-l pe domn' Sandu, șeful de post, m-a rugat el.

— Buletin de identitate ai ?

L-a scos dintr-o țiplă și mi l-a dat. L-am răsfoit și m-am edificat. Locuia în comuna Boșorod. Deci nu putea fi unul dintre fugari.

— Bine, poți să te ridici, i-am spus, restituindu-i actul.

A bîiguit ceva care aducea a mulțumire și a și pus mîna pe țeava pușții, ca pentru a demonstra că nu-i dispus s-o împartă cu altcineva.

— De cînd ai intrat în serviciu ?

— De la nouă.

— Ai văzut persoane străine umblînd în ultima oră prin comună ?

— Nu.

— Dar o mașină ca a noastră ai văzut ?

— Sigur. Înăuntru era mai mulți subofițeri de miliție. I-am și salutat cînd au trecut pe lîngă mine, m-a anunțat cu mîndrie, de parcă se aștepta să-l decorez.

— În ce direcție s-au îndepărtat ?

— Așa... a zis, arătîndu-mi cu brațul întins o anumită direcție.

— De mult ?

— Eu știu ? Poate o fi o oră, poate o fi mai puțin... Da' ce-aveți cu alde Iepure ? a întrebat, văzînd că mă întorc să mă duc la mașină.

— Ce-am putea avea cu „alde Iepure" ? l-am întrebat intrigat, întorcîndu-mă iar cu fața spre el.

— Păi io de unde să știu ! Da' îmi zise a lu Ciobanu, de trecu p-aici puțin mai-nainte, că văzu cum milițienii deteră-n casă peste alde Iepure...

— Unde se află casa acestui Iepure ? am întrebat imediat.

A ridicat iar brațul și mi-a indicat o direcție.

— Hai cu noi în mașină și arată-ne casa ! i-am cerut, pentru a nu fi nevoit să amețesc căutînd prin toată comuna gospodăria lui „alde Iepure".

Cînd ne-am urcat în mașină, mi-am dat seama că nu-i displăcuse invitația. Probabil că și începuse să fabrice niște povești polițiste, în care el era prima vioară, pentru uzul consătenilor săi. Ca să vadă ei ce erou le păzește liniștea în comună !

În ciuda euforiei care se vedea că îl stăpînește, ne-a condus cu precizie de-a lungul ulițelor comunei.

— Acolo e ! a spus, după ce-am ieșit din comună, arătînd prin parbriz o casă din bîrne de lemn, la o distanță de vreo două sute de metri.

Casa se afla pe un dîmb care domina o pajiște în formă de potcoavă, cu partea deschisă spre comună, și partea închisă delimitată de liziera unei păduri. De la liziera din dreapta și pînă la casă erau vreo optzeci de metri.

— Crișan și Dorobanțu, jos. Șofer, dumneata și cu paznicul comunei te duci să-l cauți pe șeful postului ! am ordonat.

Cînd am coborît, și mașina a început să se îndepărteze cu spatele, am remarcat că paznicul compunea cea mai tristă figură ce-o văzusem vreodată. Ce puteam să-i fac dacă el își imaginase că venisem acolo pentru a ne juca de-a soldații ? !

— Vom merge sub acoperirea lizierei, le-am spus băieților mei, pornind înainte.

Nu străbătusem nici jumătate din drum și pantofii mei erau deja uzi de la roua căzută pe iarbă.

— Voi mă acoperiți cu foc, pînă ajung la jumătatea distanței dintre lizieră și casă, le-am zis, cîteva minute mai tîrziu, cînd am ajuns în punctul cel mai apropiat de casă. După ce eu m-am adăpostit, pleacă Crișan. Iar după el plec eu, Crișan mă acoperă și vii dumneata, Dorobanțule, să iei locul lui Crișan, care pornește după mine. Veți deschide focul de acoperire numai în caz de pericol iminent. Sînt întrebări ?

Au dat din cap că nu.

Mi-am scos Waltherul de la subsuoară, i-am coborît piedica și, ridicîndu-i cocoșul, am început să înaintez aplecat de la mijloc. Ajungînd la mijlocul distanței, m-am culcat pe burtă și l-am așteptat pe Crișan. Pînă să ajungă lîngă mine, roua mi-a trecut prin haină și cămașă și am

simţit-o pe piele de parcă aş fi plonjat îmbrăcat într-un lac.

L-am lăsat pe Crişan să mă acopere şi m-am lansat spre casă. N-avea gard şi, odată ajuns la destinaţie, m-am apropiat de bîrne, aplecîndu-mă sub nivelul pervazului ferestrelor. M-am uitat spre drumul pe care venisem. Dorobanţu luase locul lui Crişan şi acesta pornise spre mine.

Strecurîndu-mă pe lîngă bîrne, am plecat în recunoaştere. Cînd am revenit de unde plecasem, lîngă Crişan apăruse şi Dorobanţu.

— În afară de fereastra sub care stăm, mai există încă una în partea opusă. Crişan, te duci acolo pentru a le tăia retragerea. Dorobanţule, te ocupi de fereastra asta. Eu voi încerca să pătrund în casă prin singura uşă a casei, i-am informat pe şoptite.

— Lăsaţi-mă pe mine să intru, doar am armă automată... a încercat Crişan să-mi ia pîinea de la gură, dar nu i-a mers, deoarece am şi pornit spre latura din stînga.

N-ajunsesem încă la destinaţie, cînd am auzit dinspre comună o hurducăială cunoscută. Am întors capul şi am văzut maşina noastră venind lansată ca un leu-paraleu către casa în care se adăpostiseră bandiţii. Probabil că şeful de post, pus pe fapte mari, se hotărîse să demonstreze că Wyatt Earp, vestitul şerif din Tumbstone, fusese, în comparaţie cu el, un sărman copil rahitic.

Cum eu intenţionasem un atac prin surprindere, eventual chiar luîndu-i din somn, pentru a nu le da răgazul să pună mîna pe arme, am realizat că intervenţia intempestivă a şefului de post va provoca o baie de sînge.

Cînd maşina a ajuns la vreo patruzeci de metri, şi prin portiera care s-a deschis a apărut un braţ ridicat, ceea ce anunţa că posesorul lui se pregăteşte pentru ejectare, m-am decis să salvez ceea ce se mai putea salva.

Am sărit în faţa uşii şi am lovit puternic cu toată talpa piciorului drept în broasca uşii. Am rămas surprins de uşurinţa cu care a decolat din tocul ei, căzînd pur şi simplu pe spate, ca un copac tăiat de la rădăcină.

Odată cu înlăturarea uşii, printr-un salt cu o răsturnare în aer de o sută şi optzeci de grade, am ajuns şi eu în mijlocul încăperii, pe spate. Într-o mînă pistolul, în căutarea vreunui bandit care încerca să pună mîna pe armă,

iar în vestibul lanterna, pe care însă n-am mai avut de ce s-o aprind ; în cameră intrînd suficientă lumină prin cele două ferestre laterale și ușa pe care o desfiinţasem.

În clipa următoare eram în picioare și cercetam camera. În stînga, un pat-laviță, și pe acesta o pereche în jur de treizeci de ani, în capul oaselor și ținîndu-se în brațe, mă priveau speriați. Ea nu era îmbrăcată nici măcar sumar. Drept în față, o altă laviță și o altă femeie, dar în etate, m-a privit și a oftat cu desperare :

— Dumnezeule, iar au venit ? !

Nepricepînd ce vrea să spună, am privit laviţa așezată lîngă peretele din dreapta, sub fereastră, de unde trei copii între cinci și șapte ani s-au pornit să urle în tonalitatea sirenelor de pe ambulanțele Salvării.

— Ce-aveți, domne, cu mine ?... s-a interesat pe un ton nefericit bărbatul de pe laviță, în timp ce femeia de lîngă el își trăgea repede pe ea o ie. Sînt om sărac... Mi-ați luat hainele... Ce vreți să vă mai dau ?... Viața ?

— Tovarășe căpitan, vreți să veniți puțin pînă afară ? s-a interesat Crișan, din cadrul ușii, mai înainte de a fi avut timpul necesar pentru a răspunde la întrebările bărbatului de pe laviță.

Ieșind pe ușă, am văzut un plutonier-major, pînă în treizeci de ani, înalt, suplu, blond și frumos ca un star de la Hollywood. Era încadrat de Crișan și Dorobanțu și cu toții mă priveau amuzați.

— Să trăiți ! mi-a spus plutonierul, chiar în clipa cînd mă pregăteam să-i întreb ce-au găsit nostim în încurcătura în care mă vîrîsem. Permiteți-mi să raportez.

— Chiar te rog.

— De îndată ce paznicul comunei mi-a relatat discuția avută, am profitat de IMS-ul dumneavoastră pentru a ajunge cît mai repede aici. Din păcate, am ajuns totuși prea tîrziu, a zis, arătînd spre ușa trîntită pe podea, în casă.

— Și dacă ajungeai mai devreme ce se întîmpla ?

— Vă raportam ceea ce paznicul comunal n-a știut. Și anume că, în urmă cu trei sferturi de oră, fusesem chemat aici pentru a cerceta jefuirea familiei Iepure de către un grup de hoți. Rezultînd că parte din hoți purtau uni-

forma noastră, m-am grăbit să mă înapoiez la post pentru a sesiza miliția județeană. De unde mi s-a explicat despre ce este vorba și care este misiunea dumneavoastră.

De abia acum îmi explicam atitudinea de exasperare a familiei Iepure. Este mai mult decît neplăcut cînd dau buzna noaptea răufăcătorii peste tine, dar cînd după o oră mai năvălesc și alții, chiar că ai toate motivele să-ți iei lumea în cap.

— Ce au jecmănit ? am întrebat, pe cînd îmi spuneam că ușa a cedat atît de ușor tocmai pentru că fusese spartă puțin mai înainte de către urmăriți.

— Haine.

Firesc, se pregăteau pentru momentul în care vor avea posibilitatea să coboare în vreun oraș.

— În ce direcție au plecat ?

— Spre Cioclovina.

— Pe unde vine ?

— Merg cu dumneavoastră.

— Nu-i cazul. Explică-i de aici șoferului ce are de făcut.

Nu i-a convenit refuzul meu, dar n-a discutat ordinul.

Mai înainte de a mă urca în mașină, l-am rugat pe șeful de post să-i explice cetățeanului de ce-am intrat peste el și să-i prezinte scuzele mele.

După douăzeci de minute de urcare în pantă, am ieșit din Cioclovina și ne-am oprit la poalele unui munte, de unde mașina nu ne mai era de folos.

— Dacă nu putem urca noi, n-au putut nici ei, a zis cu subînțeles Dorobanțu.

Cum pe drum întîlnisem cîțiva săteni din Cioclovina care ne confirmaseră că sîntem pe drumul urmat de IMS-ul penitenciarului, nu m-am grăbit să dispun retragerea.

M-am dus spre un dîmb care domina pajiștea. În amonte, se vedea un drum îngust practicat prin pădurea deasă, la vreo două sute de metri. În stînga, într-o rîpă, la vreo treizeci de metri, am observat printre frunze ceva sclipitor. Am coborît în direcția respectivă.

Ajungînd acolo, am văzut un IMS cu însemnele miliției, răsturnat într-o rînă și acoperit cu crengi proaspăt rupte, iar soarele, care începuse să se ridice pe cer, se re-

flecta într-un geam al mașinii. Încercarea de camuflare a vehiculului demonstra că sîntem pe un drum bun.

M-am întors înapoi la mașină și m-am apropiat de Crișan și Dorobanțu.

— De aici, nu puteau alege decît drumul acela, am zis, arătînd peste pajiște drumul îngust care pătrundea în pădure. La fel vom face și noi. Vă atrag atenția că va trebui să producem cît mai puțin zgomot și ne vom înțelege numai prin semne. Vom înainta în șir indian, la o distanță de douăzeci de pași unul de altul. Eu voi fi în față, iar voi mă veți acoperi la nevoie cu foc, le-am ordonat, de fapt cu intenția de a-i feri de riposta bandiților, pentru că nu uitasem avertismentul pe care mi-l dăduse inspectorul-șef cu privire la răspunderea ce-mi revine dacă li se întîmplă ceva.

— Viu și eu cu dumneavoastră ? s-a interesat șoferul.

— Ești înarmat ?

— Sigur.

— Rămîi aici. Nu în mașină, ci lîngă ea, cu arma pregătită. Deoarece nu trebuia exclusă posibilitatea ca bandiții să reușească să ne păcălească, lăsîndu-ne să trecem de ei, și apoi să se întoarcă din drum pentru a încerca să pună mîna pe mașina noastră. La voi a rămas ceva neclarificat ? m-am uitat spre Crișan și Dorobanțu.

Au dat din cap că nu.

Mi-am scos pistolul din tocul de sub braț, i-am ridicat din nou cocoșul și am arătat cu el spre puștile lor de asalt.

— Băgați acum glonț pe țeavă, i-am sfătuit, și le-am întors spatele, pornind cu pistolul în prelungirea brațului drept în direcția drumului pe care-l zărisem.

În timp ce urcam pajiștea a început să mă ia cu frisoane. Răcoarea pădurii însumîndu-se cu hainele mele udate de rouă începuse să-și facă efectul.

Traversînd suprafața deschisă, am constatat că ceea ce zărisem de jos era o cale de transport forestier, lată de cel mult patru metri și tăiată șerpuit printr-o pădure de stejari bătrîni. Vegetația era atît de densă pe marginea drumului, încît părea inexpugnabilă.

Am început să străbat drumul de pămînt bătătorit într-o liniște și o pace totală, chiar ireală pentru un om crescut pe străzile asfaltate ale Bucureștiului. Citeodată,

se auzea un tril scurt de cintezoi trezit mai matinal din somn, apoi liniştea se întrona din nou, parcă şi mai profundă.

Probabil că datorită efortului muscular pe care-l făceam urcînd în permanenţă muntele, am început să simt o jenă în coapsa dreaptă. Spunîndu-mi că trebuie să fie o uşoară întindere a fibrelor musculare, nu i-am acordat atenţie. Dar jumătate de oră mai tîrziu, cînd durerea s-a transformat într-o arsură acută, curiozitatea mi-a sporit suficient pentru a mă decide să trec pistolul în mîna stîngă şi să pipăi cu dreapta locul dureros. Cînd am atins coapsa, mi-am amintit. Acolo îmi înfipsese două gloanţe un prăpădit de gangster italiano-american, în urmă cu vreo şase luni. Duioşia care mă cuprinsese pentru sărmana mea coapsă a ţinut numai cîteva secunde, iar la capătul lor mă aflam într-un genunchi vîrît în zidul de vegetaţie, pentru a mă camufla cît mai mult şi cu Waltherul în mîna dreaptă, gata de tragere.

Paşii pe care-i auzisem s-au apropiat constant şi, deodată după o bucată a drumului au apărut doi bărbaţi cu aspect rural. Mergînd alături, ţineau de capetele unui par de care era legat un sac:

— O clipă ! am zis, ridicîndu-mă, cînd au ajuns în dreptul meu.

M-au privit uluiţi. Apoi, în timp ce unul a rămas înlemnit de frică, celălalt a dat drumul la capătul parului, şi-a luat picioarele în spinare şi a început să sprinteze în direcţia de unde venisem eu. N-am ezitat să mă apropii şi să pun ţeava pistolului în pieptul celui care nu găsise resurse să fugă.

— Miliţia ! O mişcare şi te împuşc ! Mîinile sus ! l-am somat.

A dat şi el drumul parului şi s-a executat cu gesturi automate, de somnambul, cu ochii măriţi de spaimă fixaţi pe pistolul meu.

— Numele ?

— Doagă... Doagă Toader.

— Arată-mi actele ! Dar vezi cum le scoţi ! l-am avertizat, ca să ştie că dacă scoate o armă sînt pregătit.

Cu mîna tremurînd, mi-a întins un buletin de identitate.

Am făcut un pas înapoi şi, continuînd să ţin pistolul spre pieptul lui, l-am deschis. Actul era veritabil, fotografia îi aparţinea şi numele înscris era cel spus.

— Ce cauţi aici ? am întrebat, înmînîndu-i actul.

Mai înainte de a-mi răspunde, s-au auzit, aşa cum mă aşteptam, paşi din spate. Fără să întorc capul, m-am uitat cu coada ochiului spre înapoi. Tipul care spălase putina cînd a dat cu ochii de mine se apropia mergînd cu spatele, împins în piept cu ţeavă puştii de asalt de Crişan, sub privirea aprobatoare a lui Dorobanţu.

— L-am legitimat. E localnic, m-a informat cu subînţeles Dorobanţu.

Era deci clar că nu făceau parte din lotul infractorilor pe care-i urmăream. Cum meseria mă obliga însă să ştiu de ce i-a speriat întîlnirea cu mine, m-am adresat lui Dorobanţu :

— Vezi ce este în sac !

S-a apropiat de sac, s-a aplecat şi a deznodat sfoara care lega gura acestuia. După ce a privit înăuntru, a apucat sacul de fund şi l-a răsturnat cu gura în jos. Pe pămîntul bătătorit al drumului, a apărut un porc mistreţ, de vreo treizeci de kilograme, legat fedeleş cu o altă frînghie, care ne mitralia cu o privire ucigătoare.

— Nu ştiţi că braconajul e pedepsit prin lege ? le-am sondat opinia, adoptînd un aer sever, în pofida faptului că-mi venea să rîd.

Mai întîi au afişat o atitudine pleoştită, apoi cel care încercase să fugă s-a pornit să-mi învîrtească căciula pe cap :

— N-am făcut braconaj. Din contră, l-am găsit căzut într-o cursă şi vream să-l ducem şi să-l predăm la oficiul silvic.

— Ei, ca să vezi ce suflete caritabile ! i-am luat ca martori pe Crişan şi Dorobanţu.

— Zău că aşa a fost, a prins curaj şi celălalt.

— Şi de ce aţi fugit cînd v-am somat ?

— Pentru că v-am văzut cu pistolul în mînă şi ne-am speriat... Vă rog să mă iertaţi, da' am crezut că sînteţi tîlhar... a zis cel care fugise.

— Vă prind cu vînatul legat în traistă şi-mi spuneţi basme, ca la copii ! Ştii cu cîtă închisoare se pedepseşte braconajul ? m-am interesat.

Nu mi-au răspuns dacă ştiu ori nu, dar erau tare deprimaţi.

— De unde veniţi ? am trecut la subiectul care într-adevăr mă preocupa.

— Din vale, a arătat unul din ei spre direcţia în care mergeam noi.

— Cît mai ţine drumul ăsta ?

— Încă vreo patru kilometri şi apoi coboară în vale.

— V-aţi mai întîlnit cu cineva venind încoace ?

— Da, cu nişte tovarăşi miliţieni şi doi-trei civili.

— V-au întrebat ceva în legătură cu drumul ?

— Nu, pentru că noi tocmai intrasem în desişul pădurii şi ei nu ne-au văzut.

— Unde i-aţi întîlnit ? am întrebat, pricepînd că în realitate preferaseră să se ascundă la vederea uniformelor albastre.

— Păi, tot pe drumul ăsta.

— De mult ?

— Să tot fie o jumătate de oră.

Ţinînd seama de viteza de deplasare pe un drum în pantă, rezultă că infractorii se află la aproximativ doi kilometri înaintea noastră şi cam tot atîta mai aveau de parcurs pentru a părăsi drumul forestier pe care-l străbăteau. Vestea era bună. În afară de faptul că reuşisem să le luăm urma, reuşisem şi să recuperăm din întîrzierea cu care plecasem după ei. Nerăbdător să-mi ating cît mai repede ţelul, m-am decis să pun capăt discuţiei cu cei doi şmecheraşi.

M-am uitat la Crişan şi pe urmă la mistreţ. N-a mai avut nevoie de alte explicaţii. S-a apropiat de porc, scoţîndu-şi un briceag din buzunar şi, aplecîndu-se, i-a tăiat legăturile. Şi pentru că animalul, fără să simtă schimbarea condiţiei sale, continua să stea tolănit pe o rînă, Crişan i-a tras o lovitură cu patul armei pe fund. Stimulentul oferit a avut ca rezultat un guiţat de protest şi un nor de praf prin care mistreţul s-a făcut nevăzut.

Fără să-mi pese de regretul cu care braconierii primiseră pierderea fripturii mult dorite, i-am avertizat cu un aer marţial :

— Am să ţin minte numele voastre şi dacă am să vă mai întîlnesc într-o situaţie similară, veţi înfunda puşcăria !

— Vă mulţumim... a început unul din ei, cu ochii rîzîndu-i de bucurie.

Nu i-am dat însă răgazul să-şi continue tirada. Foarte sever, am pornit de-a lungul drumului, făcîndu-le semn lui Dorobanţu şi Crişan să refacă distanţa pe care convenisem s-o păstrăm între noi.

Am început să merg mai repede pentru a reduce şi mai mult distanţa care ne separa.

Zece minute mai tîrziu am auzit în faţă zvon de glasuri. De data asta ştiam că nu pot fi urmăriţii şi, în loc să mă ascund şi să-i aştept pe cei care vorbeau, le-am ieşit în întîmpinare.

Erau două femei în vîrstă şi un bărbat. Cînd m-au văzut, cu pistolul în prelungirea braţului, au tăcut şi s-au oprit, vădit speriaţi.

— Bună ziua, le-am urat.

Au răspuns fără nici un entuziasm.

— Veniţi din vale ?

Mi-au răspuns dînd aprobator din cap.

— Pe cine aţi întîlnit pe drumul forestier ? am vrut să ştiu.

— Pe nimeni, a răspuns una din femei şi ceilalţi au susţinut-o prin înclinări succesive de cap.

— Cum, n-aţi întîlnit nişte subofiţeri de miliţie ?! am exclamat contrariat.

Au făcut semn că n-au întîlnit pe nimeni.

Crişan, care se apropiase la cîţiva metri şi auzise răspunsul sătenilor, se arăta la fel de intrigat ca şi mine.

Am ridicat din umeri şi, urîndu-le drum bun interlocutorilor mei, am pornit din nou la drum.

Ţinînd seama apropierea de cîteva sute de metri dintre braconieri şi ţărani, ultimii trebuiau în mod obligatoriu să se întîlnească cu infractorii... Şi totuşi nu i-au întîlnit ! Unde puteau să se evaporeze ? m-am întrebat îngri-

jorat. Să fi părăsit tunelul practicat în masa de verdeață și să se fi înfundat în pădure ? Nu mi se părea plauzibil. În situația lor, nu-și puteau permite să zăbovească prin preajmă. Firesc era să încerce să se îndepărteze cît mai mult și cît mai repede de eventualii urmăritori. Și această posibilitate o putea oferi numai drumul bătătorit pe care mergeam și noi !

Am renunțat la fabricarea de prezumții, cînd s-a auzit un zgomot de motor. Dacă aveam noroc, venea vreo mașină din spate și străbăteam cu ea mai repede tunelul ăsta nenorocit, în care habar n-aveam dacă am ori nu ce căuta!

Ca de obicei, n-am avut noroc. Zgomotul venea din față și curînd și-a făcut apariția un tractor care trăgea o remorcă încărcată cu bușteni, pe care călăreau patru oameni.

Am ridicat o mînă și tractorul s-a oprit în fața mea.

— Veniți din vale ? l-am întrebat pe tractorist.

— Da, a răspuns el, cercetîndu-mă într-un amestec de frică și curiozitate.

— Ați întîlnit pe cineva după ce-ați intrat pe acest drum ?

— Nu, n-am văzut pe nimeni.

— N-ați întîlnit niște subofițeri de miliție ? am zis, privind spre oamenii de pe remorcă.

Au clătinat cu toții capul.

— Nici chiar civili ? am insistat, aducîndu-mi aminte că s-ar fi putut îmbrăca cu hainele jefuite de la gospodarul din Boșorod, peste care dădusem și eu buzna ca un ageamiu.

Iar au clătinat cu toții capul.

Am oftat și am pornit mai departe. Acum era evident că părăsiseră tunelul și se refugiaseră în adăpostul oferit de această pădure seculară. Pentru o clipă am fost tentat să fac și eu la fel, dar am găsit tăria să mă opun acestei intenții. Ce-am fi putut face în pădure, fără nici cea mai mică orientare ? Mai mult ca sigur că ne-am fi rătăcit și ar fi trebuit să ne oprim și să așteptăm să ne găsească colegii noștri. Frumoasă perspectivă ! Nu, cel mai bine era să merg înainte spre vale... Frumoasă vale ! Urcăm de ne trec toate apele de o oră și jumătate și zicem că mergem la vale. Oare

cum ar sta lucrurile dacă am merge la deal ? Şi amărîtul ăsta de picior doare de mi se face milă de el ! am monologat cu mine, de parcă m-aş fi tîmpit.

Brusc am auzit paşi şi chicoteli în faţă. Atunci am realizat că, datorită transpiraţiei, patul pistolului îmi aluneca în podul palmei ca un peşte scos din apă. L-am vîrît în toc şi m-am apucat să-mi zvînt palmele cu o batistă, tocmai cînd mi-a apărut în faţă o pereche de tineri frumuşei, cu mutrişoare de studenţi.

Erau atît de preocupaţi — el s-o sărute după ureche, şi ea să-şi îndepărteze firele de iarbă de pe fustă —, încît m-au remarcat abia cînd s-au aflat la cel mult un metru de mine.

— Vai, ce m-aţi speriat ! a zis ea, ducîndu-şi o mînă la gură.

Ea suplă, înăltuţă, obrazul roz, figura ovală, gura perfect desenată, nasul mic şi delicat, ochi mari şi verzi, părul negru şi lung, revărsat pe umeri.

Să întîlneşti o astfel de apariţie într-o pădure, cînd, sub tensiunea unei vînători de bandiţi, eşti încercat de teamă şi îndoieli, este o treabă foarte tonică. Un semn care aminteşte că în afara preocupărilor şi durităţii meseriei există viaţă, dragoste.

El, mai înalt decît ea, slăbuţ, blond, cu ochi albaştri, ascunşi îndărătul lentilelor unei perechi de ochelari care-i dădeau un aer de intelectual.

Pentru o clipă, amîndoi mi-au zîmbit stingheriţi, apoi, cînd şi-au făcut apariţia Crişan şi Dorobanţu, surîsul li s-a crispat şi, cuprinşi de teamă, s-au strîns unul în celălalt.

— Nu vă speriaţi, copii, le-am spus cu afecţiune. Sîntem ofiţeri de miliţie.

N-au părut prea convinşi. Dar după ce le-am arătat legitimaţia s-au liniştit.

— Ce căutaţi atît de departe de oameni ? i-am întrebat.

— Sîntem în vacanţă şi am plecat să ne plimbăm... E atît de fermecător aici, încît am pierdut noţiunea timpului, mi-a explicat ea cu un glas suav.

— Părinţii voştri nu v-au spus niciodată că o aventurare într-un astfel de loc poate prezenta mari riscuri, mai ales pentru tine ? m-am uitat spre fată.

— Doar nu-i singură. E cu mine, a replicat el plin de importanță.

— Acesta e și lucrul cel mai rău. Dacă nu era cu tine, nu era aici. Iar dacă e cu tine, e ca și singură !

Și-a umflat pieptul pentru a protesta, dar i-am tăiat avîntul.

— Eu îți vorbesc cu experiența meseriei mele, care mă obligă să am de-a face cu situații de o bestialitate incredibilă, dar, din păcate, foarte reale.

N-au părut prea impresionați de spusele mele. Și nu m-am mirat. Probabil că așa trebuie să fie viața. Pînă nu probezi pe propria piele riscurile imprudenței, o iei în derîdere. Pentru că deși admiți că există nenorociri, crezi că ele îi lovesc numai pe alții.

— Copii, venind încoace, ați întîlnit pe cineva ? am revenit la scopul misiunii mele.

— Nu. Am fost să căutăm mure și abia de cîteva minute am revenit pe acest drum, a zis flăcăul, în timp ce fata s-a îmbujorat și a lăsat ochii în jos ; probabil că ea știa bine pentru ce.

— Căutați pe cineva ? a zis fata cîteva secunde mai tîrziu, dovedind astfel că instinctul de curiozitate al sexului din care făcea parte este mai puternic decît acela pentru care se rușinase, cîteva clipe mai înainte.

— Da, niște subofițeri.

— De miliție ?

— Da, am devenit atent.

— I-am văzut, a zis băiatul. Mergeau pe acest drum în timp ce noi ne uitam după mure prin pădure.

— Așa că, dacă e atîta miliție pe aici, de ce spuneți că este periculos ? a vrut să știe fata.

— Ei v-au văzut ?

— Nu, pentru că ne despărțeau mai mulți metri de tufișuri și copaci. Dealtfel, mergeau foarte repede.

N-am considerat că trebuie să-i explic ce s-ar fi întîmplat dacă o vedeau „milițienii", niște criminali lipsiți de scrupule, dintre care mulți nu mai văzuseră o femeie de ani de zile.

— De mult i-ați zărit ?

Băiatul și-a consultat ceasul și mi-a răspuns:

— De aproximativ treizeci de minute.

Deci tot oprindu-mă să cer relații celor pe care i-am întîlnit, distanța dintre noi a rămas constantă.

— Copii, voi în ce direcție mergeți ? i-am întrebat.

— Am vrea să mergem la Boșorod, unde mai avem cîțiva colegi, a zis fata.

— Altădată. Acum mergeți înapoi cu noi ! m-am decis.

M-au privit contrariați, dar nu le-am dat răgazul să protesteze.

— Milițienii pe care i-ați văzut sînt, de fapt, niște bandiți periculoși. Și ați avut un noroc extraordinar că nu v-au văzut. Iar diavolul nu trebuie tentat de două ori !

— Da, dar... a încercat să se opună cavalerul.

— Astea nu le cărăm de plăcere cu noi, l-am întrerupt, arătînd spre armele automate din mîinile lui Crișan și Dorobanțu. Avem de îndeplinit o misiune riscantă, așa că vă rog să nu ne faceți greutăți și să veniți după noi, urmărindu-l din ochi pe tovarășul locotenent-major, am arătat spre Dorobanțu. Iar dacă vedeți că dînsul începe să tragă cu arma, vă culcați imediat la pămînt, fără să vă apropiați de el.

Cînd le-am vorbit despre posibilitatea utilizării armelor, am citit în ochii lor un mare interes pentru o astfel de eventualitate. Deci puteam fi convins că le-am stîrnit curiozitatea suficient de mult pentru a putea rezista tentației de a se face nevăzuți. În consecință, m-am întors și am pornit la drum.

În timp ce mergeam în marș forțat, mă străduiam să înțeleg cauza contradicțiilor dintre martori cu privire la întîlnirea cu fugarii. Și unii și alții fiind categorici cînd susțineau că i-au întîlnit, ori că nu i-au văzut. Oare infractorii să se fi ascuns în desișul pădurii ori de cîte ori simțeau că vine cineva în întîmpinarea lor, pe drumul forestier ? Această versiune putînd explica în egală măsură de ce țăranii și oamenii de pe tractor nu i-au întîlnit, iar cu braconierii și perechea de tineri situația s-a prezentat invers. Fugarii neputînd sesiza prezența ultimei categorii de martori, deoarece aceștia, din cu totul alte motive decît ale lor, au preferat ei să se adăpostească în desișul pădurii.

Un zgomot de motor m-a împiedecat să mai caut și alte explicații asupra contradicțiilor constatate.

Foarte curînd a apărut din față un autoturism al armatei. Era decapotat și înăuntru se afla un locotenent îndărătul volanului și doi ostași pe bancheta din spate, cu puștile pe genunchi.

Cînd a oprit la semnul meu și m-am interesat dacă i-au văzut pe fugari, au răspuns negativ :

— Ce ar fi dacă ați întoarce mașina și ne-ați duce pînă la capătul drumului ? l-am consultat pe ofițer.

— Regret, dar nu putem zăbovi. Avem o misiune specială, m-a refuzat el, în timp ce ostașii, parcă pentru a infirma spusele lui, au coborît din mașină pentru a se dezmorți.

Au făcut cîțiva pași pe lîngă mine, apoi, brusc, m-au înconjurat și și-au proptit armele în pieptul și spatele meu.

— Mîinile sus ! mi-a strigat ofițerul, coborînd de la volan cu pistolul în mînă. Credeai că îți merge cu noi ? a aruncat el disprețuitor.

Trebuie să recunosc că eram mai mult decît siderat. Oare să mă fi aflat în fața bandiților, care între timp puseseră mîna și pe niște uniforme ale armatei ? Mi se părea imposibil, pentru că atît ofițerul, cît și ostașii erau foarte tineri, aproape niște adolescenți.

Procesul de fabricare a explicațiilor mi-a fost curmat de intervenția lui Crișan.

— Stai ! ! ! Nimeni nu mișcă ! a strigat el, pe cînd arma sa și a lui Dorobanțu ocheau capetele militarilor.

Nu mi-a trebuit mai mult, în următoarea fracțiune de secundă m-am lăsat într-un genunchi pentru a le permite să deschidă focul la nevoie și, smucindu-mi pistolul, am împins țeava în abdomenul ofițerului.

— Lăsați armele jos, băieți ! s-a decis ofițerul, realizînd că în fața puștilor de asalt ale colegilor mei nu mai are nici o șansă să-și impună punctul de vedere.

— Ce dracu ți-a venit, omule ? ! a fost firesc să vreau să știu.

— Orice ați face, nu puteți să scăpați ! Probabil că e numai o problemă de minute pînă miliția va trece prin piepten des toată pădurea, a ținut ofițerul să mă avertizeze, pe cînd îmi întindea pistolul său, ținîndu-l de țeavă. Dacă vă este dragă viața, vă sfătuiesc să vă predați, m-a avertizat în continuare.

— Omule, ți-a sărit o doagă ? s-a uitat Dorobanțu compătimitor la ofițer. Sîntem ofițeri de miliție.

— Știu totul, așa că mai bine urmați-mi sfatul, a replicat el, privindu-ne cu milă, de parcă am fi fost niște sărmani leproși.

— Nu fi egoist, împărtășește-ne și nouă din ceea ce știi, l-a luat la vale Crișan.

— Știu că sînteți niște infractori evadați, și mai știu că miliția e pe urmele voastre...

Brusc, am înțeles adevărata cauză a contradicțiilor dintre martorii chestionați cu privire la prezența fugarilor pe drumul forestier și, totodată, am avut revelația prostiei mele, care era atît de monumentală, încît îmi cîștigasem dreptul de a fi păstrat la Muzeul Antipa într-un borcan cu spirt.

— Fugi cu ursu, că rupe lanțu și sperie copiii ! a zis Crișan, rîzînd.

— Cine v-a spus că veți întîlni niște infractori evadați care vor pretinde că sînt ofițeri de miliție ? am intervenit, pentru a obține certitudinea prezumției mele.

— Niște milițieni adevărați !

— S-au legitimat ? am insistat.

— Nu era cazul. Erau în uniformă și am considerat că este de datoria mea să vă reținînd dacă vă întîlnesc. N-am reușit, dar soarta voastră este oricum pecetluită.

— Vreți s-o priviți ? am zis, întinzîndu-i legitimația.

Și-a aruncat ochii pe ea și, văzîndu-l șovăind, le-am făcut semn colegilor mei să-mi repete numărul.

— Acum pe cine să mai cred ? s-a întrebat ofițerul, arătîndu-se mai puțin dîrz și mai mult ezitant, nehotărît.

— Trei legitimații sînt mai convingătoare, cred, decît niște uniforme pe care le poate îmbrăca oricine.

— Aveți dreptate și vă rog să-mi primiți scuzele, s-a decis el, ridicînd mîna la cascheta și salutîndu-ne milităreste.

Înainte de a-i crede și a mă ambala în această încurcătură, trebuia să-i legitimez.

— Nu vă faceți procese de conștiință. Oricine ar fi putut să fie înșelat. Cum dealtfel s-a și întîmplat, am zis, cu gîndul la cei trei țărani și la muncitorii de pe tractor.

Acum, după ce ne cunoașteți adevărata identitate, ne-ați putea ajuta să recuperăm timpul pierdut cu...

— Bineînțeles ! Vă rog să vă urcați în mașină, s-a oferit el imediat, cu vădita intenție de a-și răscumpăra greșeala.

— Au loc și copiii ăștia ? am arătat eu spre perechea de frumușei, care se apropiase între timp de grupul nostru și urmăriseră ca hipnotizați disputa dintre noi și militari.

— Nu ține mașina, a zis cu regret.

— Nu-i putem lăsa aici de izbeliște.

— Vor rămîne și ostașii cu ei, apoi, după ce vă reped pe dumneavoastră, mă întorc și-i iau pe toți.

Propunerea fiind corectă, le-am făcut un semn de adio protejaților mei și m-am urcat în mașină, care a demarat imediat într-un scrîșnet de pneuri. După cîțiva zeci de metri drumul forestier a început să coboare într-o pantă pronunțată.

Cred că nu se scurseseră mai mult de trei minute și în fața noastră a apărut o vale transversală, îngustă și săpată adînc de vreun fost curs de apă între muntele de pe care venisem noi și altul opus acestuia.

Cînd am ajuns jos, în defileu, ne-am oprit elanul într-un punct în care drumul se bifurca la stînga și la dreapta. Peste drum, la vreo zece metri, pe pajiștea care se ridica de la piciorul muntelui opus, opt-zece oi erau supravegheate de o săteancă bătrînă și un măgar.

— Aici m-am întîlnit cu „milițienii", m-a anunțat locotenentul. Ei coborau și noi am virat pentru a începe urcarea pantei.

— V-ați dat seama în ce direcție au plecat, după ce v-ați despărțit ? l-am întrebat, în timp ce ochii mei se străduiau să mă ajute în alegerea drumului de urmat.

— Nu. Cu gîndul la ce-mi povestise despre „niște infractori periculoși evadați", m-am grăbit să vă ies în cale. Și am reușit, nu ? mi-a zîmbit el stingherit.

— Eu am reținut buna dumneavoastră intenție de a ajuta organele de ordine. În rest, a fost vorba de o mistificare. Așa că totul este scuzat aprioric, am zis, sărind din mașină și îndreptîndu-mă către săteanca ce păștea oile.

— Bună ziua, maică, am zis.

— Bună, a răspuns, fără să mă privească.

— Au trecut niște subofițeri de miliție pe aici. Poți să-mi spui în ce direcție au plecat ?

— Au trecut ? a spus, parcă neîncrezătoare.

— Au trecut, am confirmat.

— Poate, da' io n-am văz't.

— Ești de mult aici ? am luat-o altfel, pentru a mă putea edifica mai bine.

— Nu, numa de cînd a răsărit soarele.

Acest „numa'" însemna vreo patru ore, deci nu se putea să nu remarce trecerea fugarilor.

— Maică, uite... sînt de la Miliție, am zis, arătîndu-i legitimația.

— Nu știu a citi, ficior, mi-a replicat cu indiferență.

Am simțit că plesnesc de furie și m-am întors spre mașină, pentru a le cere însoțitorilor mei să se uite la mine dacă vor să vadă cum poate înnebuni un om. Dar, mai înainte de a-i anunța că nu-mi mai lipsește mult pentru a începe să mă cred Cleopatra, împărăteasa Egiptului și iubita lui Cezar, mi-am oprit ochii pe locotenent și m-am calmat, simultan cu o idee care mi s-a înșurubat în creier.

I-am făcut semn să coboare și, apropiindu-mă și eu de el, l-am pus în temă cu rezultatul negativ al demersului meu. Exprimîndu-mi totodată și speranța că uniforma lui ar putea avea mai mult succes decît legitimația mea. S-a declarat de acord să-și încerce șansa.

— Măicuță, i-a zis femeii, cînd am ajuns lîngă ea, mi-e teamă că ostașii mei s-au rătăcit, și dacă nu-i găsesc mai repede să-i duc la unitate, comandantul nostru o să-i pedepsească cu arestul. Mai ții minte în ce direcție s-au îndepărtat ?

— Da' păi cum să nu știu, i-a zîmbit femeia. Ficiorii p-acolo o luară, a arătat ea cu mîna de-a lungul pajiștei ce urca spre muntele opus. Colo sus-i un pîrîu și pă vadu lui s-or tot dus soldații...

I-am strîns mîna ofițerului și, făcîndu-le semn colegilor mei să mă urmeze, am pornit cu un pas susținut spre direcția indicată.

Panta pe care m-am avîntat era și mai abruptă decît cea urcată pe drumul forestier ce-l lăsasem în urmă. După un sfert de oră, cînd am ajuns la vadul pîrîului de care vorbise femeia, suflam ca un cățel obosit și piciorul drept

începuse iar să protesteze, prin junghiuri care mi se repercutau pînă în creier.

Pîrîul, adînc de vreo trei palme şi lat de pînă la un metru, cobora şerpuind dintr-o pădure de brazi groşi şi înalţi. Am început să urmez cursul vadului, intrînd în pădure printr-un tunel de vegetaţie, lat de un metru şi ceva, şi atît de scund că trebuia să înaintez cu capul aplecat în faţă. Încercînd să evit lovirea capului de crăcile care treceau peste pîrîu, n-am mai putut să mă feresc de contactul cu apa care se scurgea peste picioarele mele. Era atît de rece, încît a început să-mi dea crampe în glezne şi genunchi ; la început scurte, apoi constante.

După aproximativ un sfert de oră, tunelul a început să se înalţe, iar cursul apei, îngustîndu-se, a oferit şi un fel de mal, nu mai lat de o palmă, dar bine venit, pentru că picioarele începuseră să mi se anchilozeze din cauza maltratării lor continue cu apă rece ca gheaţa.

Brusc, am intrat într-o poiană circulară, cu un diametru de douăzeci-treizeci de metri. Am ezitat o clipă asupra direcţiei, apoi, în lipsa altui criteriu, m-am decis să nu renunţ la urmărirea pîrîului.

Cînd m-am reînfundat în pădure, eram sfîrşit de oboseală, şi piciorul drept, refuzînd să mai răspundă la comandă, îl trăgeam după mine de parcă ar fi fost din lemn. Sînt convins că dacă m-aş fi întins pe iarbă pentru a-mi mai trage puţin sufletul, aş fi adormit în mod irevocabil. Şi un somn în acompaniamentul ciripitului susţinut al privighetorilor şi cintezoilor era exact cea mai mare fericire pe care mi-o puteam dori în acest moment.

Pierdusem noţiunea timpului şi nu mai aveam destulă voinţă pentru a ridica mîna la care aveam ceasul.

Continuam să înaintez mai mult în virtutea inerţiei, cînd, brusc, mi-a apărut în faţă un luminiş, lung de vreo zece metri şi lat de vreo şase. Mai înainte însă de a apuca să păşesc în el, mi-a atras atenţia ceva, ceva care nu era verde şi se afla pe latura opusă celei de unde mă oprisem. Continuînd să rămîn pe loc, mi-am concentrat ochii asupra lucrului care făcea notă discordantă cu mediul înconjurător. În secunda următoare, am uitat avatarurile drumului ce-l străbătusem şi mintea mi s-a limpezit.

Am realizat că în faţa mea, imediat după liziera opusă a luminişului, în dosul unor tufişuri, se afla un subofiţer de miliţie. Îi distingeam bine cascheta şi partea superioară a vestonului. Stătea cu spatele la mine.

Imediat, m-am culcat pe burtă şi am început să înaintez pe coate, spre dreapta, pentru a ocoli luminişul la adăpostul vegetaţiei. Datorită ierbii moi, de primăvară, m-am strecurat fără zgomot pînă la un metru de fugar.

— Stai ! Nici o mişcare ! i-am poruncit, ridicîndu-mă fulgerător şi ţintindu-i capul cu ţeava pistolului.

El nu s-a mişcat, iar eu, uluit, încercam să pricep de ce, în locul unei cefi omeneşti, vedeam o creangă de copac. În următoarea fracţiune de secundă, am înţeles. Am înţeles totul, inclusiv faptul că dacă m-aş privi într-o oglindă mi s-ar oferi şansa să-l văd pe cel mai mare dobitoc pe care l-a găzduit vreodată Terra.

Nimerisem, ca un ageamiu, într-o cursă grosolană. Într-o ambuscadă pe care ar fi sesizat-o chiar şi un recrut în prima lui zi de încorporare.

Tot ce-a urmat s-a petrecut ca într-un coşmar, cînd un pericol iminent se apropie de tine, iar tu reacţionezi cu gesturi lente, ca într-un film rulat cu încetinitorul pentru a descompune mişcările.

Cînd o armă automată a început să latre în spatele meu, am văzut gloanţele zburîndu-mi peste cap, înfigîndu-se în bradul din faţa mea şi împroşcînd cu mişcări lente aşchii de lemn care porneau să planeze încet spre pămînt, ca nişte fulgi.

M-am lăsat să cad într-un genunchi, în timp ce mă roteam spre stînga, dar mişcările mele erau tot atît de lente că şi ale cosmonauţilor aflaţi în stare de imponderabilitate. După o pivotare care mi s-a părut fără sfîrşit, mi-a apărut în cîmpul vizual un plutonier de miliţie care descărca un pistol mitralieră în direcţia mea. Era Viziru Carol. Am văzut cînd glonţul a ieşit pe ţeava pistolului meu şi s-a dus direct spre fruntea banditului. L-am urmărit cum i se înfige între arcade, pătrunde şi lasă în urma lui o gaură neagră. Cum mişcarea mea de rotaţie continua, în clipa cînd era gata să-mi iasă din cîmpul vizual, am zărit cu coada ochiului drept cum gaura lăsată de glonte se umple cu o spumă roşie-alburie care a pornit să i se reverse peste

față, ca un noroi gros. La doi metri de Viziru se afla un alt subofițer de miliție, care mă țintea cu pistolul-mitralieră pe cînd se străduia să-l armeze. Glonțul i s-a înfipt în brațul drept și, lăsînd să-i cadă arma, s-a învîrtit și el pe aceeași direcție, împleticindu-i-se picioarele și căzînd lateral. Cum o nouă rafală de gloanțe a început să-mi țîrîie pe lîngă urechi, mi-am continuat mișcarea de rotație pînă am avut în față un individ civil care trăgea spre mine, parcă speriat de reculul propriei sale arme. Întrucît cu o armă ca a lui nu era nevoie să se fi plasat pe primul loc în campionatul mondial de tir pentru a reuși să mă transforme pînă la urmă într-o strecurătoare de ceai, n-am ezitat să-i trimit un glonte în brațul care mi s-a părut cel mai apropiat de mine. Cînd a primit lovitura în brațul stîng, s-a răsucit pe jumătate în aceeași direcție și a căzut pe spate, înspre mine, cu arma pe piept.

Brusc, s-a așternut o liniște atît de nefirească, încît nici privighetorile nu s-au mai încumetat s-o tulbure cu ciripitul lor. Primul lucru pe care l-am făcut cînd m-am ridicat în picioare a fost să mă rezem cu umerii de un brad gros de peste o jumătate de metru, pentru a mă asigura că nu voi fi atacat pe la spate. Apoi am aruncat o privire circulară peste luminiș. La șapte-opt metri de mine, în dosul unui tufiș, cu fața îngropată în iarbă, se mai afla un „milițian".

— Tu, ăla din iarbă, la cea mai mică mișcare, te împușc ! i-am strigat, în timp ce ochii mei îi căutau și pe ceilalți.

Dar, pînă să-i găsesc, a irupt în luminiș Crișan, cu arma ridicată pe brațe în căutarea țintelor.

— Ce s-a întîmplat, tovarășe căpitan ? a zis ușurat, cînd m-a văzut stînd încă pe propriile picioare.

— De ce ai venit atît de greu ?

— Greu ? Am început să alerg de îndată ce-am auzit primele focuri de armă... s-a mirat el de imputarea pe care i-o făceam. În ciuda celor circa douăzeci de metri de teren accidentat pe care a trebuit să-i străbat, nu cred să fi întîrziat mai mult de zece secunde...

Brusc și-a făcut apariția și Dorobanțu cu pușca de asalt pregătită de tragere.

Fir-ar să fie ! Ceea ce pentru colaboratorii mei a reprezentat o fracţiune de minut, pentru mine, datorită fricii care m-a încercat, aducea a ore, dacă nu chiar a infinit.

— Cercetaţi împrejurimile ! Mai lipsesc trei de la catalog, le-am cerut şi, în timp ce ei au trecut la executarea ordinului, m-am dus să-i privesc pe cei împuşcaţi, dar nu fără a-l supraveghea cu coada ochiului pe tipul adăpostit în iarbă.

Viziru, răsturnat pe spate, cu mîinile aruncate în cruce, admira bucăţica de cer circular care se zărea printre vîrfurile brazilor, cu un dezinteres specific celor din categoria sa. Al doilea era leşinat. Al treilea se ţinea cu mîna dreaptă de braţul stîng. Amîndoi pierdeau sînge. M-am dus către cadavrul lui Viziru, i-am desfăcut diagonala şi am tras-o pe sub el. Apoi, desprinzînd curelele, m-am apucat să le folosesc în chip de garouri pentru a opri hemoragia celor doi răniţi.

Cînd am terminat, le-am adunat armele şi le-am strîns în mijlocul luminişului.

În sfîrşit, acum venise şi rîndul individului care continua să stea nemişcat, cu faţa la pămînt.

— Tu, ăla din iarbă, ridică-te ! Cu mîinile la vedere ! i-am strigat.

— Nu mă ridic, că mă împuşcaţi, mi-a replicat, cu nasul ascuns în iarbă.

— Preferi să te împuşc aşa cum stai ? l-am consultat.

A rămas întins fără să-mi comunice care-i este opţiunea.

— Număr pînă la cinci. Dacă nu te ridici, trag fără să te mai somez ! l-am avertizat. Unu... Doi... Trei...

Şi-a strîns picioarele sub el şi s-a ridicat repede ; mai întîi arătîndu-mi palmele pentru a-mi dovedi că nu este înarmat, apoi aşezîndu-le pe cascheta de miliţian de pe capul lui !

Era de statură potrivită, blond, figura lunguiaţă, ochii verzi-galbeni, ca de pisică, nasul bine dezvoltat şi buzele groase.

— Domn' căpitan... Să trăiţi ! a exclamat bucuros, exact în clipa cînd l-am recunoscut şi eu pe el.

— Filip ! Ce dracului cauţi tu în combinaţia asta ? ! am lăsat să-mi scape de mirare, deoarece, deşi inspectorul-şef îi citase numele printre cele ale evadaţilor, nu m-am gîndit

nici o clipă că este vorba de un infractor pe care l-am anchetat şi eu ; pentru spargerea şi furtul din vreo douăzeci de autoturisme.

— Ce să fac, domn' căpitan ? ! Dacă tot eram la pîrnaie, mi-am zis că nu poate să-mi strice o excursie la munte. Mai ales că era gratuită, a zis, rîzînd amuzat.

— Te înşeli dacă crezi că a fost gratuită. Va trebui s-o plăteşti, Filip. Legile sînt lipsite de umor cînd e vorba de o evadare. O evadare care include, în mod sigur, maltratarea paznicilor, port de uniformă cu substituire de calitate, port şi uz ilegal de armă, inclusiv o tentativă de omor împotriva unui ofiţer de miliţie în exerciţiul funcţiunii. Aşa că, vezi, excursia pe care ai făcut-o te va costa al naibii de scump, i-am atras atenţia.

— Domnu' căpitan, doar mă cunoaşteţi... Credeţi că am fost eu atît de idiot încît să ridic mîna asupra vreunui gardian ori să pun mîna pe o armă ? Cînd ei — a arătat spre infractorii cu care mă confruntasem — au deschis drumul spre excursie, i-am însoţit. Atît şi nimic mai mult.

— Şi uniforma de pe tine ? am întrebat pe cînd îmi vîram pistolul în toc.

— Mi-a fost oferită, pentru că celorlalţi nu li se potrivea.

— Cine a pus la cale evadarea ?

— Bonea, a spus el, confirmînd afirmaţia inspectorului-şef.

— Unde sînt ceilalţi ?

— Nu ştiu, a spus ridicînd din umeri. Noi patru — arătînd din nou spre ceilalţi infractori — am înaintat de-a lungul pîrîului, adică pe drumul pe care aţi venit şi dumneavoastră, iar ceilalţi trei au pornit să urce muntele prin partea stîngă, luînd pădurea pieptiş.

— Cine a organizat această ambuscadă ?

— Viziru... Da' l-aţi luat prin surprindere. El se aştepta ca urmăritorii să se apropie de sperietoare — a arătat spre uniformă şi cascheta care erau să-mi tragă cea mai mare şi ultima păcăleală din viaţa mea — trecînd direct prin luminiş, putînd astfel să-i împuşte în linişte pe la spate... Cînd colo, dumneavoastră aţi apărut dintr-odată tocmai în cealaltă parte a poienei... a zis el, parcă înveselit de festa pe care i-o jucasem lui Viziru.

— Şi pînă unde v-aţi imaginat că veţi ajunge după evadare ? am zis, cu speranţa că voi găsi un răspuns care să justifice, fie şi din punctul lor de vedere, acţiunea nebunească la care s-au dedat.

— Tot ceea ce s-a discutat şi s-a analizat s-a referit în exclusivitate la modul în care putem evada. Din această cauză, de îndată ce ne-am aflat în afara închisorii, nu am ştiut ce să facem. Dar pentru că tot trebuia făcut ceva, ne-am declarat de acord cu propunerea lui Viziru de a ne ascunde în munţi...

Am auzit foşnet de frunze şi, ducînd mîna sub braţ, m-am răsucit pe direcţia zgomotului.

Era Crişan şi mi-am lăsat mîna în jos.

În timp ce-mi raporta că n-a găsit nici o urmă de trecere a celorlalţi trei infractori, a apărut şi Dorobanţu. După ce a făcut şi el un raport asemănător, le-am relatat ce-mi spusese Filip despre scinderea grupului în două.

Cum totul confirma spusele infractorului capturat, iar noi — avînd pe cap un cadavru, doi răniţi şi un prizonier — nu mai puteam continua urmărirea, Dorobanţu a propus să ne înapoiem la Deva.

— Uşor de spus, dar cum să facem ? a zis Crişan, arătînd printr-un gest circular spre infractori. Unul dintre răniţi poate merge singur, al doilea va putea fi ajutat de infractorul valid — s-a uitat el spre Filip. Dar cu cadavrul ce facem ? Credeţi că-l putem transporta în spate prin vadul pîrîului, cînd noi, fără a căra greutăţi suplimentare, abia ne-am putut strecura pînă aici ?

— Să rămînem pe loc pînă ne ajung din urmă ajutoarele, a propus Crişan.

— Şi cu ăştia ce facem ? am spus, uitîndu-mă spre răniţi. Dacă nu primesc o urgentă asistenţă medicală, le cangrenează braţele.

— Să-l lăsăm pe Viziru aici, şi după ce ducem răniţii jos, revenim să-l luăm şi pe el. Sînt convins că n-o să mai încerce să fugă, a glumit cu amărăciune Crişan.

Nu-mi surîdea ideea de a mai urca din nou muntele şi m-am decis să procedez altfel :

— Tăiaţi patru crăci, lungi de vreo doi metri şi cît mai drepte ! le-am cerut.

Cînd, zece minute mai tîrziu, am avut prăjinile, le-am îmbrăcat cu vestoanele celor doi răniţi, improvizînd astfel două tărgi. După ce am aşezat pe ele rănitul leşinat şi cadavrul lui Viziru, m-am adresat, pe rînd, celuilalt rănit şi lui Filip.

— Dumneata vei merge înaintea noastră, şi dacă îţi va mai trece prin cap să fugi, vei ajunge alături de Viziru, pe tărgă. Filip, tu, pentru a simţi cît mai mult plăcerea „excursiei" pe care ai făcut-o, vei ţine de barele primei brancarde împreună cu domnul locotenent-major Dorobanţu. Cu a doua tărgă voi veni eu şi domnul locotenent-major Crişan, iar avertismentul pe care i l-am dat coechipierului tău la evadare e valabil şi pentru tine !

* * *

Cînd am reuşit să parcurgem vadul pîrîului şi ne-am aflat de cealaltă parte a pădurii, palmele mi se transformaseră într-o rană vie şi aveam senzaţia că braţele mi s-au lungit pînă la glezne, ca la cimpanzei.

Am făcut o haltă şi, privind epuizat de-a lungul pajiştei, am văzut femeia care păzea oile. Şi brusc, ochii mi s-au oprit pe măgarul care păştea alături de turmă.

— Un voluntar ! am cerut. Cine se duce să-l aducă ? am întrebat, arătînd cu braţul întins spre urecheat.

Crişan şi Dorobanţu erau atît de dărîmaţi, încît atunci cînd şi-au ridicat capetele spre mine şi le-am văzut ochii congestionaţi şi vlăguiţi mi s-a făcut milă de ei.

— Mă duc eu, domnule căpitan. s-a oferit Filip.

— Asta ar mai lipsi ! Să-ţi creez posibilitatea să-ţi mai prelungeşti excursia !

— Zău că mă întorc, domnule căpitan.

— Filip, îţi mărturisesc că sînt atît de extenuat, încît n-aş mai fi în stare să reîncep urmărirea ta, dacă ţi-ar trece prin cap ideea de a spăla putina.

— Vă promit că...

— S-ar putea să fii bine intenţionat, dar n-am curajul să-mi asum un astfel de risc, am zis, ridicîndu-mă.

— Mă duc eu, tovarăţe căpitan, a intervenit Dorobanţu, adunîndu-se de pe iarbă şi pornind să coboare pajiştea cu mişcări nesigure.

Cum coapsa ~~dreaptă~~ continua să mă înjunghie, am găsit răgazul s-o privesc. Pe stofa pantalonului de culoare deschisă se formase o pată mare maronie, care se întindea pînă la genunchi. Nu trebuia să fiu medic pentru a şti că nenorocitele mele de răni s-au redeschis.

*
* *

Cu Viziru legat pe spatele măgarului şi cu o singură brancardă la care ţineam în două schimburi, am reuşit să coborîm şi să ne angajăm pe drumul forestier.

*
* *

Două ore mai tîrziu, cînd, lăsînd în urmă drumul din pămînt bătătorit, admiram din vîrful muntelui satul Cioclovina, unul dintre elicopterele care patrulaseră tot timpul deasupra pădurii pe care o străbătusem ne-a reperat.

S-a învîrtit de cîteva ori deasupra noastră, apoi a coborît pînă la cîţiva metri şi ne-a somat prin megafon !

— Hei, voi cei de jos ! Avem o mitralieră îndreptată asupra voastră şi vă sfătuim să vă predaţi. Depuneţi armele jos, îndepărtaţi-vă de ele şi ridicaţi mîinile deasupra capului !

— Executaţi ordinul ! m-am grăbit să le spun însoţitorilor mei, cu convingerea că nu este cazul să ne lăsăm împuşcaţi tocmai acum, la spartul tîrgului, şi încă de oamenii noştri.

Cîteva minute mai tîrziu, din elicopterul care a aterizat la vreo douăzeci de metri de noi au irupt patru gealaţi care ne ameninţau cu tot atîtea puşti automate de asalt.

A urmat figura cu arătatul legitimaţiilor. Cînd cei patru s-au edificat, ne-au propus să le predăm lor cadavrul

lui Viziru, pe Filip şi cei doi răniţi. De teamă să nu se răzgîndească, fără cea mai mică umbră de reţinere mi-am şi dat acordul.

*
* *

Pe măsură ce-mi recăpătam forţele şi maşina de serviciu care ne aşteptase la intrarea în satul Cioclovina se apropia de Deva, emoţiile urmăririi se estompau pentru a face loc unei îngrijorări progresive. Ordinul cu care pornisem în misiune se referea numai la o supraveghere a fugarilor, nu la o ciocnire cu ei. Iar dacă îmi amintesc bine, inspectorul-şef fusese categoric cînd îmi ordonase să nu intru în contact cu ei. Aşa că felul în care-mi îndeplinisem misiunea putea fi al naibii de bine calificat drept un act de indisciplină. Şi cum eu fusesem exilat — după cum mi s-a spus — tocmai pentru că am încercat să mă afirm ca pistolar, salata era gata. În mod ireversibil.

Tocmai începusem să mă întreb cam pe unde mă va arunca noua măsură disciplinară, cînd maşina, rulînd în curtea inspectoratului, mi-a dat posibilitatea să văd îndreptîndu-se spre autoturismul care-o aştepta, exact persoana pe care aş fi dat orice pentru a o putea evita. Dar ghinionul cel mai mare a fost că şi el ne-a zărit pe noi. Şi cînd ne-a făcut semn să ne apropiem, era evident că zarurile erau aruncate.

Cînd maşina s-a oprit, am coborît şi, cu o inimă care cred că ar fi putut fi depistată numai cu un microscop electronic, m-am îndreptat spre el cu entuziasmul unui condamnat la moarte mai înainte de a fi aşezat pe scaunul electric. Probabil că această asociaţie de idei se datora şi faptului că păşeam încadrat de Crişan şi Dorobanţu, ca de doi paznici.

— Echipajul elicopterului mi-a transmis raportul vostru. Vă felicit a zis, strîngînd mîna fiecăruia din noi, adică şi mie. Acum o oră — a continuat el, privindu-mă zîmbitor —, au fost capturaţi şi dragii dumitale „prieteni" Bonea şi Cotîrlă. Al şaptelea evadat a fost depistat de elicoptere şi ne aşteptăm ca din moment în moment să ni se anunţe şi reţinerea lui. În consecinţă — şi asta vă priveşte

și pe voi —, am dispus încetarea alarmei. Deci astăzi sînteți liberi.

Cu gîndul la șansa pe care mi-o oferea de a-mi azvîrli costumul și pantalonii îmbîcsiți de noroi și transpirație, la dușul sub care aș fi nimerit fără nici un regret și la un pansament bun pe rănile de la coapsă, n-am ezitat să-i mulțumesc.

— Ah !... Căpitane, era să uit ! a exclamat pe cînd îmi întindea mîna. De astăzi ești din nou la dispoziția I.G.M.-ului. Zic de astăzi, pentru că de fapt șeful direcției dumitale te-a rechemat cu trei luni în urmă. Însă eu m-am opus, pentru că vream să termini ancheta pe care o începusei. Vreau să sper că nu ești foarte supărat pe mine...

Să mai fiu supărat cînd, în pofida temerilor mele, că iar am încurcat-o, îmi dăduse o veste la care nici nu mai îndrăznisem să sper ?...

* * *

Trecuseră două luni de cînd lucram iar în Direcție, cînd Dan Simionescu a intrat în birou și mi-a întins o hîrtie dactilografiată.

— Șefu', am găsit-o la secretariat și mi-am spus că poate te interesează.

Am luat-o și m-am uitat la ea. Era soluția rejudecării cauzei tîlharilor care terorizaseră localitatea Petroșani, prin însumarea cu infracțiunile comise după evadare. Prin sentința penală din 1 sept. 1976, Tribunalul Județean Hunedoara a decis : încetarea procesului penal împotriva lui V.C., urmarea decesului în timpul evadării din închioare și aplicarea pedepsei cu moartea infractorilor B.G. și C.S.

Deva-Petroșani-București
1980

CUPRINSUL

I. FILIERA 5
II. COLIERUL 263

Lector : SORIN MĂRCULESCU
Tehnoredactor : CONSTANȚA VULCĂNESCU

Bun de tipar : 01.08.1981. Apărut : 1981.
Format 16/54×84. Coli editoriale : 25,28.
Coli de tipar : 29.

Comanda nr. 10 353
Combinatul poligrafic „Casa Scînteii",
Piața Scînteii nr. 1, București,
Republica Socialistă România

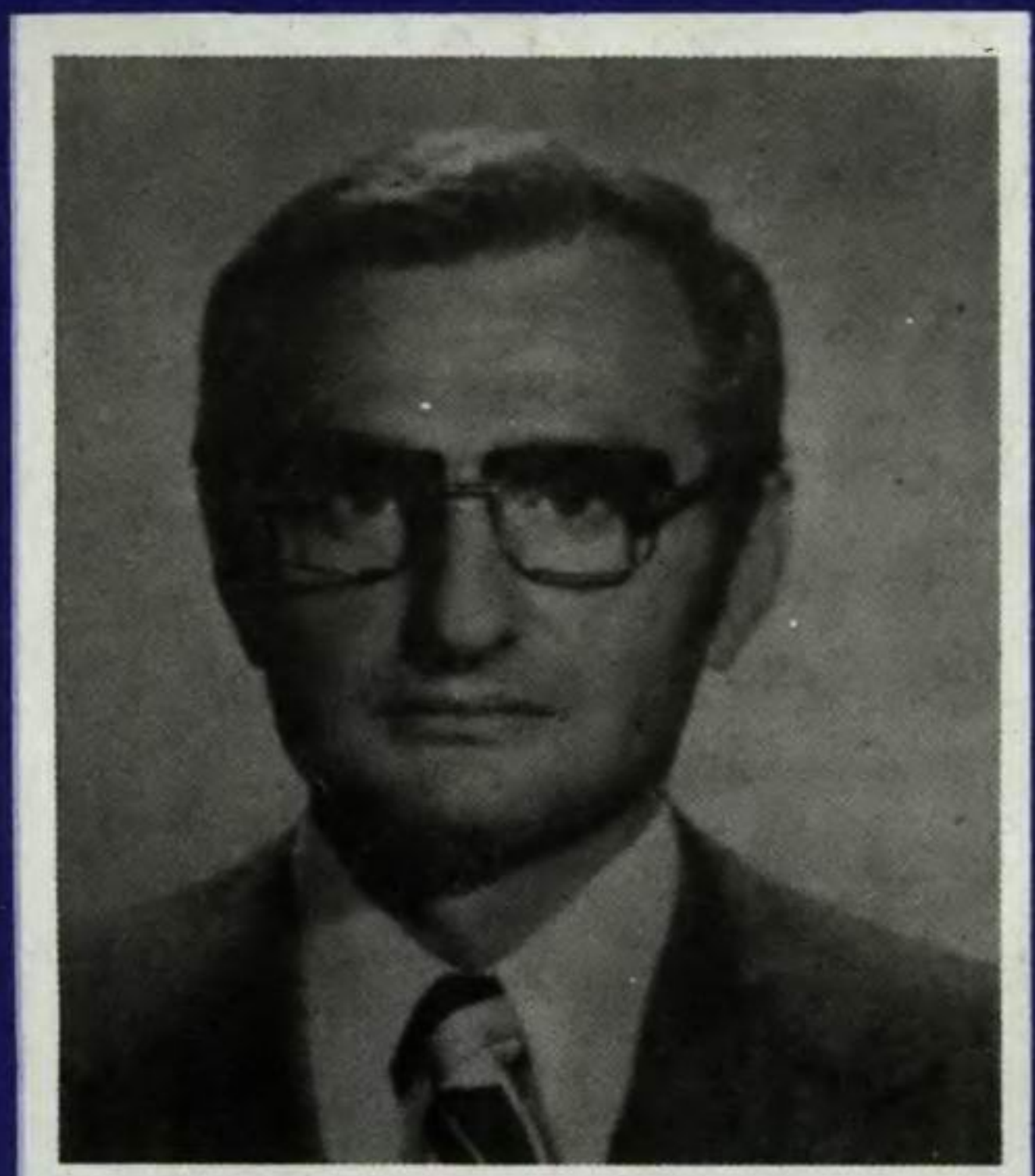

De același autor:

CĂPITANUL APOSTOLESCU ANCHETEAZĂ
Editura Militară, 1970
CĂPITANUL APOSTOLESCU INTERVINE
Editura Dacia, 1971
CĂPITANUL APOSTOLESCU ȘI DUBLA ENIGMĂ
Editura Dacia, 1973
GREȘEALA CĂPITANULUI APOSTOLESCU
Editura Facla, 1973
CĂPITANUL APOSTOLESCU ȘI IDENTIFICAREA
Editura Facla, 1974
SURPRIZELE CĂPITANULUI APOSTOLESCU
Editura Dacia 1976
OBSTINAȚIA CĂPITANULUI APOSTOLESCU
Editura M. Eminescu, 1978
PIROMANUL
Editura Cartea Românească, 1979

În pregătire:
CIFRUL D-237